

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы**Білім беру ұйымы:** «Ы.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ**Топ:** Мектепалды даярлық**Топ жетекшісі:** Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы**Балалардың жасы:** 5-6 жас**Жоспардың құрылу кезеңі:** 5-9 қыркүйек 2022жыл

Күн тәртібі	Дүйсенбі 5- қыркүйек	Сейсенбі 6-қыркүйек	Сәрсенбі 7-қыркүйек	Бейсенбі 8-қыркүйек	Жұма 9-қыркүйек
Балаларды қабылдау	«Мамандықтың бәрі жақсы» Мақсаты: Балаларды мамандықтармен таныстыру.	«Ас адамның арқауы» Мақсаты:Балаларға аспазшының жұмысымен таныстыру, сұрақ-жауап	Таңертеңгілік шеңбер Нан қиқымын шашпандар Жерде жатса баспандар Теріп алып, қастерлеп Торғайларға тастандар.	Асхананы бақылау: Нанның қадірін түсіндіру Ойын: «Көңілді трактор»	Таңғы шеңбер. «Міне біз, міне сен және мен Біз бір отбасымыз».
Ата-аналармен әңгімелеу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретінін сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимыл - ды ойындар, үстел үсті ойындары , бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау	«Ұшты-ұшты» Мақсаты: Балалар әуеде ұшатын заттарды ажырата алады	«Мен дәрігер боламын» Мақсаты: Балалар бір - бірімен ойнау арқылы өздерін дәрігер сезіне алады.	«Әдемі үйшік» Мақсаты: Балалар өз еріктерімен үйшікті құрастыра алады	«Шаштараз» Мақсаты:Балалар ойын арқылы шаш қиюшының еңбегін түсінеді.	«Тәрбиеші апайлар» Мақсаты: Өздерін апайларының орынына қоя алады

және тағы басқа әрекеттер)					
Таңертеңгі жаттығу	Көңілді шеңбер «Амандасайық» Ертеңгілік жаттығу	Музыкалық ырғақ «Біз баламыз шыныққан» Ертеңгілік жаттығу.	Таңғы шеңбер «Денсаулық ол-шынықсаң» Ертеңгілік жаттығу.	Таңертеңгілік шеңбер «Кел жарысайық» Ертеңгілік жаттығу	Шынығайық бәріміз «Шынықтыру жасап біз, мықты болып өсеміз» Ертеңгілік жаттығу
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Сабаққа біз даярмыз Жалқаулықты қоямыз, Үздік оқып әрқашан, Кілең бестік аламыз!	Кел, балалар, күлейік! Күл кіменен түлейік! Қабак түйген не керек! Көңілді боп жүрейік!	Бір, екі, үш, Сынып іші тып-тыныш. Жалқаулықты тастаймыз, Сабақты біз бастаймыз.	Сәлем, достар, Білімдар, Кәне, түзу тұрындар! Мәнді қимыл жасаймыз, Маған назар бұрындар!	Біз қандаймыз, қандаймыз Шұғылалы таңдаймыз, Жарқыраған күндейміз, Ренжісуді білмейміз!
Ұйымдастырылған іс-әрекет	1.Сөйлеуді дамыту Тақырыбы: Алтын күз Мақсаты: күз мезгілі туралы, табиғат өзгерістері, күзгі адамдар еңбегі туралы ойларын грамматикалық формада және байланыстырып сөйлеуге төселдіру. Жаңа сөздер: ызғар, дымқыл, өңі тайып, жомарт күз. Күзгі табиғатты бақылау. Қайың терекбасынан Сарғыш тартып жапырақ. Жерге түсіп шомылған, Жел үрлесе қалтырап. Ойын «Ненің жапырағы» «Жеміс жинау» ойыны.	1.Қоршаған орта таныстыру Тақырыбы: Жыл мезгілдері: жаз, күз. Белгілері Мақсаты: жаз және күз мезгілдерінің маңызды, негізгі белгілерін көрсету, табиғаттағы әр мезгілге тән өзгерістерді айта алу, табиғаттағы өзгеріске байланысты өсімдіктер мен жануарлар тіршілігінде болатын өзгерістерді анықтай алу. Жаз, күз белгілері туралы өлең оқу. Жыл мезгілдері. Сұрақ-жауап. Жаз айлары.	1.Сауат ашу негіздері Тақырыбы: Ауылда. Үй жануарлары мен үй құстары Мақсаты: әңгімені балаларға түсіндіру барысында сөздік қорларын толықтыру, сөйлеу мәдениетіне тәрбиелеу, ойлау қабілетін дамыту. Жылы лебіздер. Сұрақ-жауап. Н.Қадырбаев Ауыл әңгімесін оқу. Мазмұны бойынша сұрақтар. Үй жануарлары мен үй құстары тақырыпта әңгіме құрастыру. Айырмашылығын тап ойыны. 2.Математика негіздері Тақырыбы: Заттардың белгілерінің өзгеруі	1.Сөйлеуді дамыту Тақырыбы: Жомарт күз Мақсаты: маусымдық өзгерістер жайлы білімдерін кеңейту, сөздік қорын молайту. Күз туралы сурет бойынша әңгіме жүргізу. Тірек сұрақтар. Жаңа сөздер: элеватор, егіс алқабы, қырман. М.Ә. Алтын күз өлеңін оқу. Ойын: «Табиғат мейірімді» Дид-қ ойын «Қай ағаштың жемісі» 2.Қоршаған ортамен таныстыру Тақырыбы: Бізді не қоршап тұр? Мақсаты: балаларды жансыз табиғат түсінігімен	1.Сауат ашу негіздері Тақырыбы: Жабайы жануарлар Мақсаты: жабайы жануарлар туралы түсініктерін кеңейту. Жазуға қолдарын жаттықтыру. Жабайы жауарлар туралы түсінік. «Хайуанаттар бағына орналастыр» дид-қ ойыны. Жұмбақтар шешу. Түлкі, аю. Жабайы жануарлар корегі. Ә.Д. Піл өлеңін оқу. Сурет бойынша әңгіме құрастыру, тапсырмаларды орындау.

<p>Ұйқасын тап өлеңі. Ш.А. Бұл қай кезде болады? «Жемістер,көкөніс тер» қимылды ойыны. 2.Математика негіздері Тақырыбы:Бірдей. Әртүрлі.Заттарды әртүрлі белгілері бойынша салыстыру. Мақсаты:заттарды әртүрлі белгілері бойынша салыстыру, олардың қасиеттері мен айырмашылықтарын бірдей,әртүрлі деген сөздерді қолдана отырып табу іскерлігін қалыптастыру,геометриялық фигуралар туралы түсініктерін анықтау және қалыптастыру. 1-ойын.Сипаттамасы бойынша суретін сал.2-ойын.Бірдей-әртүрлі.Командалар бойынша жұмыс.3-ойын.Затты ата. Заттарды пішіні және өлшемі бойыншасалыстыру.Геометриялық фигуралар туралы түсініктерді анықтау. Фигураларды пішіні және өлшемі бойыншасалыстыру.Фигураларды түсі,</p>	<p>Не қайда өседі? ойыны.Андар қалай дыбыстайды? ойыны. 2.Қазақ тілі Тақырыбы:Менің мектебім Мақсаты:өз мектебі туралы әңгімелей білуге үйрету. Ғажайып сәт. Қонақтар Сәуле мен Арман.Д/ойын: Танысу.Жаңа сөздермен таныстыру.Д/ойын Аудармашы.Өз мектебі туралы әңгімелеу.Мектепке келетін жолы белгіле. 3.Көркем әдебиет Тақырыбы:Қайдан келдің бауырсақ Мақсаты:сөздік қорларын,сөйлеу мәдениетін,ойлау қабілетін дамыту. Диалогты сөйлеуге үйрету. Жұмбақ жасыру. Бидай.Ө.Т.Қайдан келдің,бауырсақ? өлеңін оқу.Дид-қ ойын «Не жасыранғанын тап» Ас атасы-нан мақал. Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкенші» 4.Музыка Тақырыбы:Білімің-бұлағың</p>	<p>Мақсаты:заттардың өзгерістерін көру және өзгерістердің қандай белгілер бойынша орын алғанын анықтау іскерлігін қалыптастыру және дамыту. 1-ойын.Жүргізушіні тап.Санамақ.2-ойын Не өзгерді? Өзгерістердің қандай белгі бойынша өткенін анықтау. Фигуралардың өлшемі,пішіні,түсі бойынша өзгеруі. Геометриялық фигураларды анықтау. Заттарды әртүрлі белгілері бойынша салыстыру.Ұсақ қол қимылдарын дамыту. 3.Қазақ тілі Тақырыбы:Мектеп бөлмелері Мақсаты:мектеп бөлмесінің атын дұрыс айтуға үйрету. Сөздік ойын.Күн шуағы.Ғажайып сәт. Дид-қ ойын Тыңда,көрсет,қайтала.Сөздермен таныстыру. Ойын «Біз саяхат жасаймыз» Д/ойын «Аудармашы» 4.Дене шынықтыру Тақырыбы:Денсаулықтың құпиялары Мақсаты:орташа шапшаңдықпен жүгіруге және жүгіру барысында бір қалыпты тыныс алуды үйрету.</p>	<p>таныстыру, жансыз табиғаттағы адам қолымен жасалған заттарды айыра білуге үйрету.Таза бұлақ өлеңі. Матаны зерттеу.Сұрақ-жауап.Қағазды зерттеу. Қағаздың қасиеттері. Металды зерттеу.Металл заттар мен пластмасса заттарды салыстыру. Магнит.Ойын:жұбы бар заттар.Тағы не істейді? ойыны.Менің достарым дид-қ ойыны. 3.Көркем әдебиет Тақырыбы:Оқу құралдары Мақсаты:оқу құралдарының атын атауға,әңгіме құрастыруға үйрету.байланыстырып сөйлеуге дағдыландыру. Сурет бойынша әңгіме. Дид-қ ойын «Заттың атын атаңдар»Дид-қ ойын «Қол соғу»Жұмбақтар.Шешуі: қалам,бор,кітап,мектеп,қоңырау. 4.Музыка Тақырыбы:Нота үйренейік Мақсаты:шығармалардың эмоциалық мазмұнын, олардың сипатын,көңіл күйін,әсерлі реңктерін ажырату. Музыкалық –ырғақтық қимылдар.Марш.Музыка тыңдау.Гүлдерайым.Ән</p>	<p>2.Математика негіздері Тақырыбы:Заттарды топқа біріктіру және оларды топтарға бөлу. Мақсаты:Заттарды топтарға біріктіру,оларды топтарға бөлу және берілген белгілері бойынша заттарды топтан ажырату іскерлігін қалыптастыру, жиынтық,жиынтық элементтері түсініктері мен танысу,тұтас бүтін ретіндегі жиынтық туралы түсінікті қалыптастыру. 1-ойын.Жиынтық жина. 2-ойын.Жиынтықтарға бөл.3-ойын.Не қалады? Заттардың жиынтықтарға қандай белгілер бойынша біріктірілгенін анықтау. Фигураларды жиынтықтарға көрсетілген белгі бойынша бөлу.Затты жиынтықтан кейбір белгісі бойынша бөліп алу.Ұсақ қол қимылдарын дамыту. 3.Шығармашылық іс-әрекет Тақырыбы:Күзгі жапырақтар Мақсаты:жапырақтың</p>
--	--	--	---	---

<p>өлшемі бойынша салыстыру. Зандылықтарын анықтау. Ұсақ қол моторикасын дамыту. 3.Сауат ашу негіздері Тақырыбы:Күз кереметі Мақсаты:күз мезгілінің ерекшеліктері туралы сөйлем, әңгіме құрастырту. Жазуға қолдарын жаттықтыру.Жұмбақтар шешу.Жеміс, сәбіз,қарбыз.Сөздік жұмысын жүргізу. Дәміне қарай ажырат дид-қ ойын.Суреттер бойынша жұмыс. Бақшада және Бақта тақырыбында әңгіме құрастыру.Жемістерді себетке жина дид-қ ойыны. 4.Дене шынықтыру Тақырыбы:Спортзалда ойнаймыз Мақсаты:допты ілгері бағытта оң аяқ және сол аяқ үстінің ішкі жағымен алып жүруге үйретуді жалғастыру.Миға арналғангимнастика.Теңгерім түймесі жаттығуы.Энергетикалық есінеу жаттығуы.Тыныс алуды</p>	<p>Мақсаты: Білімнің - бұлағың Мақсаты:музыка сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау:музыкалық тіркестерге сәйкес қимылдарды өзгерту.Шаттық шеңбері арқылы жылы лебіздерін білдіру.Музыкалық ырғақтық қимылдар қояндар,аю,түлкі,қасқыр.Музыкатыңдау.Қосалқа.Ән айту. Білімнің бұлағың. Жұптасу биі.</p>	<p>Күлімде,досым ойын жаттығуы.Құралсыз жалпы дамыту жаттығуларын орындау.Негізгі қимыл-қозғалыстар. Мұқият бол ойын жаттығуы.Қимыл-қозғалыс ойыны «Бос орын» «Өз-өзіңе кел» психологиялық қозғалыс жаттығуы.</p>	<p>айту.До-ре-ми.Билер.Жұптасу биі.Ойындар,хороводтар.Сиқырлы ағаш.Музыкалық аспапта ойнау.Еркем-ай.</p>	<p>суретінсалуды,мүсіндеуді, қағазды қатпарлап бүктеу арқылы жапырақтың жиектерін иректел қиюды үйрету.Жұмбақ. Жиын-терін болатын,Қамбаға астық толатын,Қызыл қырман ойнайтын, Қай мезгіл деп ойладың? Күз мезгілінің ерекшелігі мен ағашжапырақтарының түрлері туралы әңгіме.Жұмыстың жасалу жолын көрсету және ұйымдастыру.Балалар шығармашылығы. 4.Дене шынықтыру Тақырыбы:Күлкі сыйла Мақсаты:қозғалыс барысында сап түзеп жүру дағдыларын жетілдіру, жүп боп жүру мен жүгіру кезінде өз қозғалыстарын келісіп жүруге үйрету. Менің денем.Жалпы дамыту жаттығуларын таяқпен орындау. Құрсаудан құрсауға 2 аяқпен секіру.Негізгі қимыл-қозғалыстар.Ойын «Қайда жасырынғанын</p>
---	---	---	--	---

	қалыпқа келтіру.Тепе-теңдік сақтау.Футбол. Қимыл-қозғалыс ойыны.Қармақ.				тап»
Серуенге дайындық	Балалардың серуенге деген қызығушылықтарын туғызу, балалармен жеке әңгімелесу.	Серуенге ойын құралдарын дайындау.	Серуенде балаларды жақсы әрекеттер етуге ынталандыру.	Серуен кезінде ұйымдастырылған еңбек тәрбиесі арқылы еңбек-сүйгіштікке баулу.	Табиғатқа деген қызығушылықтарын арттыру.
Серуен	Серуен картотекасы №1	Серуен картотекасы №2	Серуен картотекасы №3	Серуен картотекасы №4	Серуен картотекасы №5
Серуеннен оралу	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру.	Балалардың саппен топқа оралуы, сапта екі-екіден жүру.	Кім жылы сумен жуынса-өте жақсы сол бала. Кім салқын сумен жуынса –батыр бала ол бала. Ал егерде ол жуынбаса – ештене деп аталмайды ол бала.	Балалардың киімдерін ретімен шешінуге дағдыландыру.	Жеке жұмыс этикет ережелерін сақтауын қадағалау.
Балалардың үйге қайтуы	Сау болыңыз	Амандықта жолыққанша	Кездескенше	Ертеңге дейін	Ата-аналармен балаларының тазалықтары жайлы әңгімелесу.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы**Білім беру ұйымы:** «Ы.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ**Топ:** Мектепалды даярлық**Топ жетекшісі:** Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы**Балалардың жасы:** 5-6 жас**Жоспардың құрылу кезеңі:** 5-9 қыркүйек 2022жыл

Күн тәртiбi	Дүйсенбi 5- қыркүйек	Сейсенбi 6-қыркүйек	Сәрсенбi 7-қыркүйек	Бейсенбi 8-қыркүйек	Жұма 9-қыркүйек
Балаларды қабылдау	«Мамандықтың бәрі жақсы» Мақсаты: Балаларды мамандықтармен таныстыру.	«Ас адамның арқауы» Мақсаты:Балаларға аспазшының жұмысымен таныстыру, сұрақ-жауап	Таңертеңгілік шеңбер Нан қиқымын шашпандар Жерде жатса баспандар Теріп алып, қастерлеп Торғайларға тастандар.	Асхананы бақылау: Нанның қадірін түсіндіру Ойын: «Көңілді трактор»	Таңғы шеңбер. «Міне біз, міне сен және мен Біз бір отбасымыз».
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимыл - ды ойындар, үстел үсті ойындары , бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	«Ұшты-ұшты» Мақсаты: Балалар әуеде ұшатын заттарды ажырата алады	«Мен дәрігер боламын» Мақсаты: Балалар бір - бірімен ойнау арқылы өздерін дәрігер сезіне алады.	«Әдемі үйшік» Мақсаты: Балалар өз еріктерімен үйшікті құрастыра алады	«Шаштараз» Мақсаты:Балалар ойын арқылы шаш қиюшының еңбегін түсінеді.	«Тәрбиеші апайлар» Мақсаты: Өздерін апайларының орынына қоя алады

) Таңертеңгі жаттығу	Көңілді шеңбер «Амандасайық» Ертеңгілік жаттығу	Музыкалық ырғақ «Біз баламыз шыныққан» Ертеңгілік жаттығу.	Таңғы шеңбер «Денсаулық ол-шынықсан» Ертеңгілік жаттығу.	Таңертеңгілік шеңбер «Кел жарысайық» Ертеңгілік жаттығу	Шынығайық бәріміз «Шынықтыру жасап біз, мықты болып өсеміз» Ертеңгілік жаттығу
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Сабаққа біз даярмыз Жалқаулықты қоямыз, Үздік оқып әрқашан, Кілең бестік аламыз!	Кел, балалар, күлейік! Күл кіменен түлейік! Қабақ түйген не керек! Көңілді боп жүрейік!	Бір, екі, үш, Сынып іші тып-тыныш. Жалқаулықты тастаймыз, Сабақты біз бастаймыз.	Сәлем, достар, Білімдар, Кәне, түзу тұрындар! Мәнді қимыл жасаймыз, Маған назар бұрындар!	Біз қандаймыз, қандаймыз Шұғылалы таңдаймыз, Жарқыраған күндейміз, Ренжісуді білмейміз!
Ұйымдастырылған іс-әрекет	<p>1. Сөйлеуді дамыту Тақырыбы: Алтын күз Мақсаты: күз мезгілі туралы, табиғат өзгерістері, күзгі адамдар еңбегі туралы ойларын грамматикалық формада және байланыстырып сөйлеуге төселдіру. Жаңа сөздер: ызғар, дымқыл, өңі тайып, жомарт күз. Күзгі табиғатты бақылау. Қайың терекбасынан Сарғыш тартып жапырақ. Жерге түсіп шомылған, Жел үрлесе қалтырап. Ойын «Ненің жапырағы» «Жеміс жинау» ойыны. Ұйқасын тап өлеңі. Ш.А. Бұл қай кезде болады?</p>	<p>1. Қоршаған орта таныстыру Тақырыбы: Жыл мезгілдері: жаз, күз. Белгілері Мақсаты: жаз және күз мезгілдерінің маңызды, негізгі белгілерін көрсету, табиғаттағы әр мезгілге тән өзгерістерді айта алу, табиғаттағы өзгеріске байланысты өсімдіктер мен жануарлар тіршілігінде болатын өзгерістерді анықтай алу. Жаз, күз белгілері туралы өлең оқу. Жыл мезгілдері. Сұрақ-жауап. Жаз айлары. Не қайда өседі? ойыны. Андар қалай дыбыстайды? ойыны.</p>	<p>1. Сауат ашу негіздері Тақырыбы: Ауылда. Үй жануарлары мен үй құстары Мақсаты: әңгімені балаларға түсіндіру барысында сөздік қорларын толықтыру, сөйлеу мәдениетіне тәрбиелеу, ойлау қабілетін дамыту. Жылы лебіздер. Сұрақ-жауап. Н.Қадырбаев Ауыл әңгімесін оқу. Мазмұны бойынша сұрақтар. Үй жануарлары мен үй құстары тақырыпта әңгіме құрастыру. Айырмашылығын тап ойыны. 2. Математика негіздері Тақырыбы: Заттардың белгілерінің өзгеруі Мақсаты: заттардың өзгерістерін көру және өзгерістердің қандай белгілер</p>	<p>1. Сөйлеуді дамыту Тақырыбы: Жомарт күз Мақсаты: маусымдық өзгерістер жайлы білімдерін кеңейту, сөздік қорын молайту. Күз туралы сурет бойынша әңгіме жүргізу. Тірек сұрақтар. Жаңа сөздер: элеватор, егіс алқабы, қырман. М.Ә. Алтын күз өлеңін оқу. Ойын: «Табиғат мейірімді» Дид-қ ойын «Қай ағаштың жемісі» 2. Қоршаған ортамен таныстыру Тақырыбы: Бізді не қоршап тұр? Мақсаты: балаларды жансыз табиғат түсінігімен таныстыру, жансыз табиғаттағы адам қолымен жасалған заттарды</p>	<p>1. Сауат ашу негіздері Тақырыбы: Жабайы жануарлар Мақсаты: жабайы жануарлар туралы түсініктерін кеңейту. Жазуға қолдарын жаттықтыру. Жабайы жауарлар туралы түсінік. «Хайуанаттар бағына орналастыр» дид-қ ойыны. Жұмбақтар шешу. Түлкі, аю. Жабайы жануарлар корегі. Ә.Д. Піл өлеңін оқу. Сурет бойынша әңгіме құрастыру, тапсырмаларды орындау. 2. Математика негіздері Тақырыбы: Заттарды топқа біріктіру және</p>

<p>«Жемістер, көкөніс тер» қимылды ойыны.</p> <p>2. Математика негіздері</p> <p>Тақырыбы: Бірдей. Өртүрлі. Заттарды өртүрлі белгілері бойынша салыстыру. Мақсаты: заттарды өртүрлі белгілері бойынша салыстыру, олардың қасиеттері мен айырмашылықтарын бірдей, өртүрлі деген сөздерді қолдана отырып табу іскерлігін қалыптастыру, геометриялық фигуралар туралы түсініктерін анықтау және қалыптастыру.</p> <p>1-ойын. Сипаттамасы бойынша суретін сал. 2-ойын. Бірдей- өртүрлі. Командалар бойынша жұмыс. 3-ойын. Затты ата. Заттарды пішіні және өлшемі бойынша салыстыру. Геометриялық фигуралар туралы түсініктерді анықтау. Фигураларды пішіні және өлшемі бойынша салыстыру. Фигураларды түсі, өлшемі бойынша салыстыру. Зандылықтарын</p>	<p>2. Қазақ тілі</p> <p>Тақырыбы: Менің мектебім</p> <p>Мақсаты: өз мектебі туралы әңгімелей білуге үйрету.</p> <p>Ғажайып сәт.</p> <p>Қонақтар Сәуле мен Арман. Д/ойын: Танысу. Жаңа сөздермен таныстыру. Д/ойын Аудармашы. Өз мектебі туралы әңгімелеу. Мектепке келетін жолы белгіле.</p> <p>3. Көркем әдебиет</p> <p>Тақырыбы: Қайдан келдің бауырсақ</p> <p>Мақсаты: сөздік қорларын, сөйлеу мәдениетін, ойлау қабілетін дамыту. Диалогты сөйлеуге үйрету.</p> <p>Жұмбақ жасыру.</p> <p>Бидай. Ө. Т. Қайдан келдің, бауырсақ? өлеңін оқу. Дид-қ ойын «Не жасыранғанын тап»</p> <p>Ас атасы-нан мақал.</p> <p>Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкенші»</p> <p>4. Музыка</p> <p>Тақырыбы: Білімнің бұлағын</p> <p>Мақсаты: Білімнің бұлағын</p> <p>Мақсаты: музыка</p>	<p>бойынша орын алғанын анықтау іскерлігін қалыптастыру және дамыту.</p> <p>1-ойын. Жүргізушіні тап. Санамақ. 2-ойын Не өзгерді?</p> <p>Өзгерістердің қандай белгі бойынша өткенін анықтау.</p> <p>Фигуралардың өлшемі, пішіні, түсі бойынша өзгеруі.</p> <p>Геометриялық фигураларды анықтау.</p> <p>Заттарды өртүрлі белгілері бойынша салыстыру. Ұсақ қол қимылдарын дамыту.</p> <p>3. Қазақ тілі</p> <p>Тақырыбы: Мектеп бөлмелері</p> <p>Мақсаты: мектеп бөлмесінің атын дұрыс айтуға үйрету.</p> <p>Сөздік ойын. Күн шуағы. Ғажайып сәт.</p> <p>Дид-қ ойын</p> <p>Тыңда, көрсет, қайтала. Сөздермен таныстыру.</p> <p>Ойын «Біз саяхат жасаймыз»</p> <p>Д/ойын «Аудармашы»</p> <p>4. Дене шынықтыру</p> <p>Тақырыбы: Денсаулықтың құпиялары</p> <p>Мақсаты: орташа шапшаңдықпен жүгіруге және жүгіру барысында бір қалыпты тыныс алуды үйрету.</p> <p>Күлімде, досым ойын жаттығуы. Құралсыз жалпы дамыту жаттығуларын</p>	<p>айыра білуге үйрету. Таза бұлақ өлеңі.</p> <p>Матаны зерттеу. Сұрақ-жауап. Қағазды зерттеу. Қағаздың қасиеттері.</p> <p>Металды зерттеу. Металл заттар мен пластмасса заттарды салыстыру.</p> <p>Магнит. Ойын: жұбы бар заттар. Тағы не істейді? ойыны. Менің достарым дид-қ ойыны.</p> <p>3. Көркем әдебиет</p> <p>Тақырыбы: Оқу құралдары</p> <p>Мақсаты: оқу құралдарының атын атауға, әңгіме құрастыруға үйрету. байланыстырып сөйлеуге дағдыландыру.</p> <p>Сурет бойынша әңгіме.</p> <p>Дид-қ ойын «Заттың атын атаңдар»</p> <p>Дид-қ ойын «Қол соғу»</p> <p>Жұмбақтар. Шешуі: қалам, бор, кітап, мектеп, қоңыр ау.</p> <p>4. Музыка</p> <p>Тақырыбы: Нота үйренейік</p> <p>Мақсаты: шығармалардың эмоциялық мазмұнын, олардың сипатын, көңіл күйін, әсерлі реңктерін ажырату.</p> <p>Музыкалық –ырғақтық қимылдар. Марш. Музыка тыңдау. Гүлдер айым. Ән айту. До-ре-ми. Билер. Жұптасу биі. Ойындар, хороводтар. Сикырлы</p>	<p>оларды топтарға бөлу.</p> <p>Мақсаты: Заттарды топтарға біріктіру, оларды топтарға бөлу және берілген белгілері бойынша заттарды топтан ажырату іскерлігін қалыптастыру, жиынтық, жиынтық элементтері түсініктерімен танысу, тұтас бүтін ретіндегі жиынтық туралы түсінікті қалыптастыру.</p> <p>1-ойын. Жиынтық жина.</p> <p>2-ойын. Жиынтықтарға бөл.</p> <p>3-ойын. Не қалады? Заттардың жиынтықтарға қандай белгілер бойынша біріктірілгенін анықтау.</p> <p>Фигураларды жиынтықтарға көрсетілген белгі бойынша бөлу. Затты жиынтықтан кейбір белгісі бойынша бөліп алу. Ұсақ қол қимылдарын дамыту.</p> <p>3. Шығармашылық іс-әрекет</p> <p>Тақырыбы: Күзгі жапырақтар</p> <p>Мақсаты: жапырақтың суретін салуды, мүсіндеуді, қағазды қатпарлап</p>
---	---	--	--	--

<p>анықтау. Ұсақ қол моторикасын дамыту.</p> <p>3.Сауат ашу негіздері Тақырыбы:Күз кереметі Мақсаты:күз мезгілінің ерекшеліктері туралы сөйлем, әңгіме құрастырту. Жазуға қолдарын жаттықтыру.Жұмбақтар шешу.Жеміс, сәбіз,қарбыз.Сөздік жұмысын жүргізу. Дәміне қарай ажырат дид-қ ойын.Суреттер бойынша жұмыс. Бақшада және Бақта тақырыбында әңгіме құрастыру.Жемістерді себетке жина дид-қ ойыны.</p> <p>4.Дене шынықтыру Тақырыбы:Спортзалда ойнаймыз Мақсаты:допты ілгері бағытта оң аяқ және сол аяқ үстінің ішкі жағымен алып жүруге үйретуді жалғастыру.Миға арналғангимнастика.Теңгерім түймесі жаттығуы.Энергетикалық есінеу жаттығуы.Тыныс алуды қалыпқа келтіру.Тепе-теңдік сақтау.Футбол. Қимыл-қозғалыс</p>	<p>сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау:музыкалық тіркестерге сәйкес қимылдарды өзгерту.Шаттық шеңбері арқылы жылы лебіздерін білдіру.Музыкалық ырғақтық қимылдар қояндар,аю,түлкі,қасқыр.Музыкатыңдау.Қосалқа.Ән айту. Білімнің бұлағың. Жұптасу биі.</p>	<p>орындау.Негізгі қимыл-қозғалыстар. Мұқият бол ойын жаттығуы.Қимыл-қозғалыс ойыны «Бос орын» «Өз-өзіңе кел» психологиялық қозғалыс жаттығуы.</p>	<p>ағаш.Музыкалық аспапта ойнау.Еркем-ай.</p>	<p>бүктеу арқылы жапырақтың жиектерін иректен қиюды үйрету. Жұмбақ. Жиын-терін болатын, Қамбаға астық толатын, Қызыл қырман ойнайтын, Қай мезгіл деп ойладың? Күз мезгілінің ерекшелігі мен ағашжапырақтарының түрлері туралы әңгіме. Жұмыстың жасалу жолын көрсету және ұйымдастыру.Балалар шығармашылығы.</p> <p>4.Дене шынықтыру Тақырыбы:Күлкі сыйла Мақсаты:қозғалыс барысында сап түзеп жүру дағдыларын жетілдіру, жұп боп жүру мен жүгіру кезінде өз қозғалыстарын келісіп жүруге үйрету. Менің денем.Жалпы дамыту жаттығуларын таяқпен орындау. Құрсаудан құрсауға 2 аяқпен секіру.Негізгі қимыл-қозғалыстар.Ойын «Қайда жасырынғанын тап»</p>
---	--	--	---	---

	ойыны.Қармақ.				
Серуенге дайындық	Балалардың серуенге деген қызығушылықтарын туғызу, балалармен жеке әңгімелесу.	Серуенге ойын құралдарын дайындау.	Серуенде балаларды жақсы әрекеттер етуге ынталандыру.	Серуен кезінде ұйымдастырылған еңбек тәрбиесі арқылы еңбек-сүйгіштікке баулу.	Табиғатқа деген қызығушылықтарын арттыру.
Серуен	Серуен картотекасы №1	Серуен картотекасы №2	Серуен картотекасы №3	Серуен картотекасы №4	Серуен картотекасы №5
Серуеннен оралу	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру.	Балалардың саппен топқа оралуы, сапта екі-екіден жүру.	Кім жылы сумен жуынса-өте жақсы сол бала. Кім салқын сумен жуынса –батыр бала ол бала. Ал егерде ол жуынбаса – ештеңе деп аталмайды ол бала.	Балалардың киімдерін ретімен шешінуге дағдыландыру.	Жеке жұмыс этикет ережелерін сақтауын қадағалау.
Балалардың үйге қайтуы	Сау болыңыз	Амандықта жолыққанша	Кездескенше	Ертеңге дейін	Ата-аналармен балаларының тазалықтары жайлы әңгімелесу.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы**Білім беру ұйымы:** «Ы.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ**Топ:** Мектепалды даярлық**Топ жетекшісі:** Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы**Балалардың жасы:** 5-6 жас**Жоспардың құрылу кезеңі:** 19-23 қыркүйек 2022 жыл

Күн тәртібі	Дүйсенбі 19- қыркүйек	Сейсенбі 20-қыркүйек	Сәрсенбі 21-қыркүйек	Бейсенбі 22-қыркүйек	Жұма 23-қыркүйек
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі күймен қарсы алу.Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты-жөнін атап сәлемдесуді үйрету.Баланың бүгінгі көңіл күйі туралы сұрау.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың көңіл-күйі,денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру,үстел үсті ойындары. Өнер орталығында сурет салу,суретті кітапшаларды бояу. Құрастыру материалдарымен ұрастыру ойындары,кітаптар қарау. Табиғат бұрышындағы еңбек. Бөлме өсімдіктеріне күтім жасау. Балалармен жеке жұмыс.				
Таңертеңгі жаттығу	Қыркүйек айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені.Жалпы дамытушы жаттығулар,қимыл белсенділігі,ойын әрекеті.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке	Балалардың сезінген әсерлерімен бөлісу,жаңалықтарды білу,бірлескен жоспарларды,мәселелерді талқылау,қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау,ережелер туралы келісу және т.б.				

дайындық	Шолып едім бақшаны Қауын біткен сап-сары Көрінеді шалғайдан Бел белестер сарғайған	Ортақ мекен жер шары Төбеізде бір аспан Барлық ұлттың баласы Достығымыз жарасқан	Сау болсын деп деніміз Шынығамыз бәріміз Ерте оян,ерте тұр Алға қадам жасаймыз Жаттығуды бастаймыз Денсаулықты шынықтыр	Сәлем достар Білімдар, Кәне,түзу тұрыңдар! Мәнді қимыл Жасаймыз, Маған назар бұрыңдар!	Қолымызды қайшы етіп Қағаздарды қиямыз Қиып қиып аламыз Біз көңілді баламыз
Ұйымдастырылған іс-әрекет	<p>1.Сөйлеуді дамыту Тақырыбы:Күз бояуы Мақсаты:Жіктеуді үйрету.Күз мезгілінің ерекшеліктері жайлы әңгімелеу. Қарашы күз келді. Сары алтын жауыпты іздерді. Күз біткен керуен түзеді.Көңілсіз неткен күз еді. Демонстрациялық материалмен жұмыс. Қ.Б:Күз бояуы өлеңін оқу. Дидактикалық ойын: Кімде не Бар?</p> <p>2.Математика негіздері Тақырыбы:1саны мен цифры 2саны мен цифры Мақсаты:1және 2</p>	<p>1.Қоршаған орта таныстыру Тақырыбы:Заттардың адам өміріндегі маңызы.Заттар неден жасалады? Мақсаты:заттар,олардың белгілері мен ерекшеліктері туралы ұғымдарын қалыптастыру. 4-шісі артық ойыны. Көп ойла,сөз ойла ойыны.Дәптермен жұмыс.-Әр топтағы заттарды ата.Сынарын тап.Сызықпен қос. -заттардың ортақ қасиеттерін тап. Оларды жасалған материалдарына қарай топтастыр.Сызып көрсет.</p> <p>2.Қазақ тілі</p>	<p>1.Сауат ашу негіздері Тақырыбы: Жуан дауысты дыбыстар Мақсаты:жуан дауыстыдыбыстардың жасалу жолымен таныстыру. Сұрақ-жауап әдісі. Артикуляциялық жаттығу.Құпия сөз дидактикалық жаттығуы.Дәптермен жұмыс.Дәптермен жұмыс.Тапсырмаларды орындау. Графикалық жұмыс. Саусақ жаттығуы.</p> <p>2.Математика негіздері Тақырыбы:3саны мен цифры 4саны мен цифры Мақсаты: 3және 4</p>	<p>1.Сөйлеуді дамыту Тақырыбы:Күз бояуы Мақсаты: Жіктеуді үйрету.Күз мезгілінің ерекшеліктері жайлы әңгімелеу. Қарашы күз келді. Сары алтын жауыпты іздерді.Күз біткен керуен түзеді.Көңілсіз неткен күз еді.Демонстрациялық материалмен жұмыс. Қ.Б:Күз бояуы өлеңін оқу. Дидактикалық ойын: Кімде не Бар?</p> <p>2.Қоршаған ортамен таныстыру Тақырыбы:Барлық мамандықтар қажет Мақсаты:Мамандық түрлері,олардың атқаратынқызметі,қоғамға келтіретін пайдасы туралы</p>	<p>1.Сауат ашу негіздері Тақырыбы:Жіңішке дауыссыз дыбыстар Мақсаты:жіңішке дауысты дыбыстардың жасалу жолдарымен таныстыру. Сұрақ-жауап әдісі арқылы қайталау.Артикуляциялық жаттығу.Суреттермен жұмыс.Кім көп сөз айтады? дидактикалық жаттығу.Е дыбысы қайда тығылды? ойын жаттығуы.Сызбамен жұмыс.Жіңішке дауысты дыбысты сөзден баста ойын жаттығуы.Дәптермен жұмыс.Графикалық</p>

<p>сандарының құрамы туралы білімін қалыптастыру.Ойын жағдаяты.Демонстрациялық материалдармен жұмыс.Ойын-жаттығуы.Бір-бірден,екі-екіден көрсетілген заттарды табу.</p> <p>Дәптермен жұмыс 1-2тапсырманы орындау.Ермексаз бен практикалық жұмыс.3-4тапсырма Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс. Ұсақ қол моторикасын дамыту.</p> <p>3.Сауат ашу негіздері</p> <p>Тақырыбы: Дауысты дыбыстар</p> <p>Мақсаты: дауысты дыбыстар туралы түсіндіру. Өткен тақырыпты пысықтау. Дыбыс, дауысты, дауыссыз. Қазақ тіліндегі дыбыстар. Артикуляциялық жаттығу. Дидактикалық жаттығу.</p> <p>Әндетіп көр.</p> <p>Дидактикалық жаттығу Тиісті текшені көтер.</p>	<p>Тақырыбы: Мектеп қызметкерлері</p> <p>Мақсаты: Жіктеуді үйрету. Күз мезгілінің ерекшеліктері жайлы әңгімелеу.</p> <p>Қарашы күз келді. Сары алтын жауыпты іздерді. Күз біткен керуен түзеді. Көңілсіз неткен күз еді.</p> <p>Демонстрациялық материалмен жұмыс.</p> <p>Қ.Б: Күз бояуы өлеңін оқу. Дидактикалық ойын: Кімде не Бар?</p> <p>3.Көркем әдебиет</p> <p>Тақырыбы: Жемістер жыры</p> <p>Мақсаты: өлеңді мәнерлеп, логикалық екпінмен, үзілістермен айтуға дағдыландыру.</p> <p>Берекесін сыйлауға. Өлкемізге күз келді. Жемістерін жинауға. Шақырады біздерді.</p> <p>Рза Қунақова.</p> <p>Жемістер жыры өлеңін оқу. Сөздік жұмыс. Өлең мазмұны бойынша сұрақтар.</p> <p>Еңбек бәрін дежеңбек.</p> <p>Дәптермен жұмыс.</p> <p>Дидактикалық ойын Дәмін тап.</p> <p>4.Музыка</p>	<p>сандарының құрамы туралы білімін қалыптастыру. Әлия мен Сырым ойыны.</p> <p>Д/ойын Артық затты тап. Дәптермен жұмыс. 1-2 тапсырмаларды орындау. Шашыраңқы сандар. Д/ойын.</p> <p>Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс. Ұсақ қол моторикасын дамыту.</p> <p>3.Қазақ тілі</p> <p>Тақырыбы: Менің ойыншықтарым</p> <p>Мақсаты: ойыншықты меншіктеп айтуға, диалогке қатысуға үйрету.</p> <p>Қуанамыз, күлеміз. Бар әлемді сүйеміз. Қол ұстасып қуанып. Достармен бірге жүреміз. Д/ойын Алтын сақа ойын кім жылдам? Мәтін құрау. Сөздік ойын. Аудармашы. М.Ә. Ойыншықтар өлеңі. Дәптермен жұмыс. Сиқырлы қаламмен жұмыс. Ойын Дұрыс ата.</p> <p>4.Дене шынықтыру</p> <p>Тақырыбы: Күзгі орман</p>	<p>білімдерін толықтыру.</p> <p>Не бұрын болған? Ойыны Жұмбақ жасыру. Шешуі: дәрігер, аспаз, шаштараз, жүргізуші. Демонстрациялық материалдармен жұмыс. Н.А. Еңбектің бәрі мамандық. Дәптермен жұмыс. Кімге не керек? Кәсіп иелері.</p> <p>3.Көркем әдебиет</p> <p>Тақырыбы: Жемістер жыры</p> <p>Мақсаты: : өлеңді мәнерлеп, логикалық екпінмен, үзілістермен айтуға дағдыландыру.</p> <p>Берекесін сыйлауға. Өлкемізге күз келді. Жемістерін жинауға. Шақырады біздерді.</p> <p>Рза Қунақова.</p> <p>Жемістер жыры өлеңін оқу. Сөздік жұмыс. Өлең мазмұны бойынша сұрақтар.</p> <p>Еңбек бәрін дежеңбек. Дәптермен жұмыс. Дидактикалық ойын Дәмін тап.</p> <p>4.Музыка</p> <p>Тақырыбы: Біздің аспаптар</p> <p>Мақсаты: ересектердің орындауындағы музыкалық пьесаларды тыңдау, жоғарғы регистр, аспаптың дыбысталу тембрін ажырату.</p>	<p>жұмыс.</p> <p>2.Математика негіздері</p> <p>Тақырыбы: 3 саны мен цифры. 4 саны мен цифры</p> <p>Мақсаты: 3 және 4 сандарының құрамы туралы білімін қалыптастыру. Әлия мен Сырым ойыны. Д/ойын Артық затты тап. Дәптермен жұмыс. 1-2 тапсырмаларды орындау. Шашыраңқы сандар. Д/ойын.</p> <p>Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс. Ұсақ қол моторикасын дамыту.</p> <p>3.Шығармашылық іс-әрекет</p> <p>Тақырыбы: Күзгі жапырақтар</p> <p>Мақсаты: қағазға заттарды орналастыру жапсыру, сурет салу, құрастыру, мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Жұмбақ.</p> <p>Жиын-терін болатын. Қамбаға астық толатын. Қызыл қырман ойнайтын. Қай мезгіл деп</p>
--	--	--	--	---

	<p>Дауысты дыбыстарды сызбамен көрсету. Дәптермен жұмыс. Тапсырмаларды орындау.Графикалық жұмыс.Саусақ жаттығуы.</p> <p>4.Дене шынықтыру</p> <p>Тақырыбы:Бадминтон,футбол</p> <p>Мақсаты: өз бетінше қозғалыс белсенділігін дамытуға жағдай жасау.Күнделікті қимыл қозғалыстың қажеттілігін қалыптастыру.Бадминтон ойынымен таныстыру.Спорттықойындар.Табанға арналған түзету жаттығулары.Бадминтон.Футбол.Қимыл-қозғалыс ойыны. Аяғы жерге тимей. Тыныс алу жаттығулары.Жылулық сыйла.</p>	<p>Тақырыбы: Көңілді ырғақтар</p> <p>Мақсаты: музыка сипатын қабылдауда ырғақты жүріспен, музыканың ширақ сипатынжеңіл,ырғақты жүгіріспен беру. Көңілді әуен.</p> <p>Музыкалық ырғақтық қимылдар.Биімді қайтала.Буги-буги. Егер саған ұнаса.Би әуендері.Музыка тыңдау.Вальс.Қамажай.Ән айту.Мен өнерлі баламын.Билер:Жұпта су биі.Ойындар, хороводтар.Музыкалық аспапта ойнау. Еркем-ай.</p>	<p>Мақсаты:Бөрене үстінде еңбектеу барысында қол мен аяқтарын үйлестіріп қозғауға үйрету. Паровоз тәсілімен тізбекте жүру.Орман тұрғындары.Ойын жаттығуы.Жалпы дамыту жаттығулары орындау.Негізгі қимыл қозғалыстар. Сілеусін жаттығуы. Қимыл қозғалыс ойыны.Қасқыр мен лақтар.</p>	<p>Музыкалық ырғақтық қимылдар-марш.Музыка тыңдау.Балбырауын.Ән айту.Балдырғандар әні. Билер.Шабандоздар биі. Музыкалық аспапта ойнау.</p>	<p>ойлайсың? Күз мезегілінің ерекшелігі мен ағаш жапырақтарының түрі туралы әңгімелесу. Сюжетті сурет.Балалар шығармашылығы.МадақтауКөрме.</p> <p>4.Дене шынықтыру</p> <p>Тақырыбы: Ұлттық ойындар</p> <p>Мақсаты:дұрыс бастапқы қалыпта тұрып,көлбеу қойылған нысанаға ұсақ заттарды лақтыруға үйрету.Санамақтар.Қимыл-қозғалыс ойыны.Асық алу. Негізгі қимыл қозғалыстар.Асық лақтыру. Ырғып секіру татар халқының ойыны.Тастар орыс халқының ойыны. Үндемес ойыны.</p>
Серуен	Серуен картатекасы №1,№2,№3,№4,№5				
Балалардың үйге					

қайтуы	
--------	--

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы**Білім беру ұйымы:** «Ы.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ**Топ:** Мектепалды даярлық**Топ жетекшісі:** Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы**Балалардың жасы:** 5-6 жас**Жоспардың құрылу кезеңі:**26-30 қыркүйек 2022жыл

Күн тәртібі	Дүйсенбі 26- қыркүйек	Сейсенбі 27-қыркүйек	Сәрсенбі 28-қыркүйек	Бейсенбі 29-қыркүйек	Жұма 30-қыркүйек
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі күймен қарсы алу.Балалар үшін жайлы жағдай жасау.Балаларға тәрбиешінің толық аты-жөнін атап сәлемдесуді үйрету.Баланың бүгінгі көңіл күйі туралы сұрау.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың көңіл-күйі,денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру,үстел үсті ойындары. Өнер орталығында сурет салу,суретті кітапшаларды бояу. Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары,кітаптар қарау. Табиғат бұрышындағы еңбек. Бөлме өсімдіктеріне күтім жасау. Балалармен жеке жұмыс.				
Таңертеңгі жаттығу	Қыркүйек айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені.Жалпы дамытушы жаттығулар,қимыл белсенділігі,ойын әрекеті.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалардың сезінген әсерлерімен бөлісу,жаңалықтарды білу,бірлескен жоспарларды,мәселелерді талқылау,қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау,ережелер туралы келісу және т.б.				

	<p>Шынығу және денсаулық Жазда ықпай ыстықтан Жазда суда жүземіз. Қыста бұқпай суықтан, Құмда күнге күйеміз. Айналысып спортпен, Жалаң аяқ жүреміз. Біз боламыз шыныққан, Қыста қызып денеміз, Денсаулығы мықты жан. Коньки, шаңғы тебеміз.</p>	<p>Сымбат-мүсін дегенің Бітім-көркі дененің. Сымбат-жүру әдемі, Дене қалпын тік ұстап: Көтеріп сәл кеудені, Иық жазып дұрыстап. Түзу отыр, қисаймай, Бүкіреймей жантаймай, Күш сап бас пен арқаға, Жатып алма партаға.</p>	<p>Достар бірге жүреміз. Біргеойнаймыз, Күлеміз. Бірге балық аулаймыз. Міне біздер қандаймыз. Орман, көлге шыңға біз, Саяхатқашығамыз. Бөлінбейді іргеміз, Әрқашанда біргеміз.</p>	<p>Үлкенге де сіз, Кішіге сіз Сәлем бердік бәріңізге Құрметпенен біз. Сәлеметсізбе! Сәлем! Қайырлы таң! Қайырлы күн!</p>	<p>Басбармағы-атам, үйдің данасы, Балаң үйрек-әжем, ошақанасы. Отан терек-әкем, отау панасы, Шылдыр шүмек-шешем, шаңырақ ажары, Титтей бөбек-мен, бәрінің базары.</p>
--	---	---	--	---	--

<p>Ұйымдастырылған іс-әрекет</p>	<p>1.Сөйлеуді дамыту Тақырыбы:Менің атам Мақсаты:Суретке қарап әңгіме құрауды,буынға бөлуді дамыту. Отбасы мүшелері. Е.Ө.Бес саусақ өлеңін оқу.Д/ойын Отбасы мүшелерін ата.Сәлем сөздің атасы.М.Ж.Көрші атам. Мәтінді оқу. Сұрақ-жауап арқылы мазмұнын сұрау.</p> <p>2.Математика негіздері Тақырыбы:5саны мен цифры Мақсаты: 5 санының құрамы туралы білімін қалыптастыру. Әлия мен Сырым. Ертегі кейіпкерлерін ретімен санау. Кейіпкерлер нешеу болды?дәптермен жұмыс.1тапсырма моншақтарды санау. 5 цифры мен таныстыру. Бас бармағым-әкем, Балаң үйрек шешем, Ортаң терек ағам. Шылдыр шүмек</p>	<p>1.Қоршаған орта таныстыру Тақырыбы: Барлық мамандық қажет әрі маңызды Мақсаты: Мамандық түрлері,олардың атқаратынқызметі,қоғамға келтіретін пайдасы туралы білімдерін толықтыру. Не бұрын болған? Ойыны.Жұмбақ жасыру.Шешуі: дәрігер,аспаз, шаштараз,жүргізуші. Демонстрациялық материалдармен жұмыс.Н.А.Еңбектің бәрі мамандық. Дәптермен жұмыс. Кімге не керек? Кәсіп иелері. 2.Қазақ тілі Тақырыбы:Менің сүйікті ойыншығым Мақсаты:ойыншықты меншіктеп айтуға,диалогке қатысуға үйрету. Қуанамыз,күлеміз. Бар әлемді сүйеміз Қол ұстасып қуанып. Достармен бірге жүреміз.Д/ойын Алтын сақа.Ойын Кім жылдам?Сөздік</p>	<p>1.Сауат ашу негіздері Тақырыбы:Жуан, жіңішке дауысты дыбыстар Мақсаты:жуан,жіңішке дауысты дыбыстар туралы түсініктерін бекіту. Бізқандаймыз? Шұғылалытаңдаймыз. Жарқырағанкүндейміз Ренжисуді білмейміз. Сұрақ-жауап әдісі арқылы қайталау. Артикуляциялық жаттығулар жасау. Тиісті текшені көтер дид-қ ойыны.Кім көп сөз айтады дид-к жаттығуы. Дәптермен жұмыс. Графикалық жұмыс. Саусақ жаттығуы 2.Математика негіздері Тақырыбы:бсаны мен цифры Мақсаты: 6 санының құрамы туралы білімін қалыптастыру. 6 санымен цифры туралы өлең оқу. Бір,екі,үш.Жинап алдық күш. Төрт.бес,алты.Біз жазамыз мықты. Дәптерімізді ашайық. Көрсетілген үлгіге,</p>	<p>1.Сөйлеуді дамыту Тақырыбы:Менің атам Мақсаты: Суретке қарап әңгіме құрауды,буынға бөлуді дамыту. Суретке қарап әңгіме құрауды,буынға бөлуді дамыту.Отбасы мүшелері. Е.Ө.Бес саусақ өлеңін оқу.Д/ойын Отбасы мүшелерін ата.Сәлем сөздің атасы. М.Ж.Көрші атам. Мәтінді оқу. Сұрақ-жауап арқылы мазмұнын сұрау.</p> <p>2.Қоршаған ортамен таныстыру Тақырыбы:Ауыл мен қала адамдарының еңбегі Мақсаты:Ауыл мен қаладағы адамдардың еңбегімен таныстыру Өнімдер ойыны.Доп арылы,тамақ немесе өнеркәсіп өнімдерін атау.Сөздік жұмыс. Демонстрациялық материалмен жұмыс.Ойын сәті.Қатемді түзе ойыны.Түйін сөз. Дәптермен жұмыс. Сызықпен қос.</p>	<p>1.Сауат ашу негіздері Тақырыбы: Дауыссыз дыбыстар Мақсаты:дауыссыз дыбыстардың жасалу жолдарымен таныстыру. Орнымыздан тұрайық. Шапалақтап алайық. Бір отырып,бір тұрып. Атымызды айтайық. Сұрақ-жауап әдісі арқылы қайталау. Артикуляциялық жаттығулар жасау. Мұқият бол дид-қ жаттығуы.Дауысты дыбыстан басталатын сөз қос дид-ойыны. Қайтала дид-қ ойыны. Дидактикалық ойындар:Тиісті түсті көрсет;Түсіп қалған дыбыстарды тап. 2.Математика негіздері Тақырыбы:7саны мен цифры Мақсаты: 7 санының құрамы туралы білімін қалыптастыру. Ойын жағдаяты. Дұрыс көрсет ойыны. Демонстрациялық материалмен жұмыс. Кестемен жұмыс.7 цифрымен таныстыру.</p>
----------------------------------	--	---	---	---	---

	<p>апам. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз? Моншақтар дөңгелектер құру. Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс.</p> <p>3. Сауат ашу негіздері Тақырыбы: Жуан, жіңішке дауысты дыбыстар Мақсаты: жуан, жіңішке дауысты дыбыстар туралы түсініктерін бекіту. Біз қандаймыз? Шұғылалы таңдаймыз. Жарқыраған күндейміз. Ренжісуді білмейміз. Сұрақ-жауап әдісі арқылы қайталау. Артикуляциялық жаттығулар жасау. Тиісті текшені көтер дид-қ ойыны. Кім көп сөз айтады дид-қ жаттығуы. Дәптермен жұмыс. Графикалық жұмыс. Саусақ жаттығуы.</p> <p>4. Дене шынықтыру Тақырыбы: Қалай спортшы болуға болады?</p>	<p>ойын. Аудармашы. М. Ә. Ойыншықтар өлеңі. Дәптермен жұмыс. Сүйікті ойыншығыңның суретін салу. Мәтін құрау. Жеке жұмыс. Сиқырлы қылқалам мен жұмыс. Ойын Дұрыс ата.</p> <p>3. Көркем әдебиет Тақырыбы: Жемістер жыры Мақсаты: өлеңді мәнерлеп, логикалық екпінмен, үзілістер мен айтуға дағдыландыру. Берекесін сыйлауға. Өлкемізге күз келді. Жемістерін жинауға. Шақырады біздерді. Рза Қунақова. Жемістер жыры өлеңін оқу. Сөздік жұмыс. Өлең мазмұны бойынша сұрақтар. Еңбек бәрін де жеңбек. Дәптермен жұмыс. Дидактикалық ойын Дәмін тап.</p> <p>4. Музыка Тақырыбы: Біздің аспаптар Мақсаты: ересектердің орындауындағы</p>	<p>Әдемі етіп жазайық. Дәптермен жұмыс. 2 тапсырма орындау. Цифрларды ермексаздан жасау. Ойын жаттығулары. Топпен жұмыс. Текшемен ойын. Санақ материалмен жұмыс. 3 тапсырма өз бетінше жұмыс. 4 тапсырма суретті толықтыр. Жеке жұмыс. Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс.</p> <p>3. Қазақ тілі Тақырыбы: Алтын күз Мақсаты: игерген сөздерін қолданып, шағын мәтін құру дағдыларын дамыту. Арайлап таң атты. Алтын сәуле таратты. Қайырлы таң балалар. Ғажайып сәт. Ойын: Кім тапқыр? Қима материалдармен жұмыс. Дыбыстық жаттығу. Жаңылтпаш. Дәптермен жұмыс. Суретпен жұмыс. Тақпақ жаттау. Ойын Қолшатыр.</p> <p>4. Дене шынықтыру Тақырыбы: Менің сүйікті жануарларым Мақсаты: Өзін айнала</p>	<p>Мақал мағынасы. Жеке жұмыс. Еңбек түрлері.</p> <p>3. Көркем әдебиет Тақырыбы: Шаруа мен аю Мақсаты: ертегі мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру. Адал жақсы ниетпен. Бар адамға бақ тілеп. Жарып шыққан жүректен. Сөздің бәрі ақ тілек. Жұмбақ. Балпаң – балпаң басады. Қыр жотадан асады. Паналайды үңгірді. Издемейді тасаны. Аю Шаруа мен аю ертегісін оқу. Сөздік жұмыс. Ертегінің мазмұны бойынша сұрақтар. Ертегі желісі бойынша іс-әрекетті қимылмен жасау. Дәптермен жұмыс. Суретте қай ертегі бейнеленген? Ертегідегі адам мен аю іс-әрекетін салыстыру.</p> <p>4. Музыка Тақырыбы: Күзгі серуен Мақсаты: шығармалардың</p>	<p>Жалғыз аяқ көсеуде. Ұқсас екен жетеуде. Дәптермен жұмыс. 1-2-3-4 тапсырмаларды орындау. Шашыраңқы сандар дид-қ ойыны. Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс.</p> <p>3. Шығармашылық іс-әрекет Тақырыбы: Айдарлы әтеш Мақсаты: елестету бойынша бірнеше бөліктерден заттар жасау дағдыларын қалыптастыру. Ойын жағдаяты. Үй құстарының амандасуы. Үй құстары туралы әңгімелесу. Бұрап қойған сағаттай. Айқайлайды таңатпай. Әтеш. Сюжетті сурет. Үлестірмелі материалмен жұмыс. Балапандар ойыны. Балалар шығармашылығы. Көрме.</p> <p>4. Дене шынықтыру Тақырыбы: Командалық эстафеталар Мақсаты: тізбекпен жүру, жүгіруге, құрсау</p>
--	--	---	---	---	--

	<p>Мақсаты: екпінмен жүгіріп келіп, 25см биіктікте ілінген затқа қолын жоғары көтеріп секіріп тигізуге үйрету. Спорт түрлері, спорттың пайдасы туралы әңгімелесу. Тыныс алу жаттығуы. Ептілікке жаттықтыру. Негізгі қимыл қозғалыстар. Төзімділікке жаттықтыру. Дәлдікке жаттықтыру. Зейінділікке жаттықтыру. Қимыл қозғалыс ойыны. Кім зейінді?</p>	<p>музыкалық пьесаларды тыңдау, жоғарғы регистр, аспаптың дыбысталу тембрін ажырату. Музыкалық ырғақтық қимылдар- марш. Музыка тыңдау. Балбырауын. Ән айту. Балдырғандар әні. Билер. Шабандоздар биі. Музыкалық аспапта ойнау.</p>	<p>бұрылып секіруге үйрету. Ерекше жануарлар тренингі. Қазақстан жануарлары ойын жаттығуы. Ритмикалық гимнастика ойын жаттығуы. Көңілді конжықтар, тұлпар, орқоян. Қимыл қозғалыс ойыны. Қасқыр мен лақтар. Хайуанаттар бағы жаттығуы.</p>	<p>эмоциялық мазмұнын, олардың сипатын, көңіл күйін ажырату, әсерлі реңктерін ажырату. Музыкалық ырғақтық қимылдар. Марш. Музыка тыңдау. Қазан. Ән айту. Күзгі әуен. Билер. Шабандоздар биі. Ойындар, хороводтар. Ән-ойын. Етек-етек. Музыкалық аспапта ойнау. Еркем-ай.</p>	<p>дан-құрсауға өтуге жаттықтыру. Ойын түрінде эстафета. Бір-бірден тізбекке тұру. Жылдамдығы мен бағытын өзгертіп жүгіру. Түзету жаттығуларын орындау. Спорт пен мәре сызықтары. -Айдахар -Жолақтарға аттап секіру -Жүрдек пойыз -Өткел -Құрсаудан өту Қимыл қозғалыс ойыны. Мүсін. Күлкі сыйла ойын жаттығуы.</p>
<p>Серуен</p> <p>Балалардың үйге қайтуы</p>	<p>Серуен картатекасы №1, №2, №3, №4, №5</p>				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы**Білім беру ұйымы:** «Ы.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ**Топ:** Мектепалды даярлық**Топ жетекшісі:** Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы**Балалардың жасы:** 5-6 жас**Жоспардың құрылу кезеңі:** 3-7қазан 2022жыл

Күн тәртібі	Дүйсенбі 3- қазан	Сейсенбі 4-қазан	Сәрсенбі 5-қазан	Бейсенбі 6-қазан	Жұма 7-қазан
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі күймен қарсы алу.Балалар үшін жайлы жағдай жасау.Балаларға тәрбиешінің толық аты-жөнін атап сәлемдесуді үйрету.Баланың бүгінгі көңіл күйі туралы сұрау.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың көңіл-күйі,денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру,үстел үсті ойындары. Өнер орталығында сурет салу,суретті кітапшаларды бояу. Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары,кітаптар қарау. Табиғат бұрышындағы еңбек. Бөлме өсімдіктеріне күтім жасау. Балалармен жеке жұмыс.				
Таңертеңгі жаттығу	Қыркүйек айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені.Жалпы дамытушы жаттығулар,қимыл белсенділігі,ойын әрекеті.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалардың сезінген әсерлерімен бөлісу,жаңалықтарды білу,бірлескен жоспарларды,мәселелерді талқылау,қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау,ережелер туралы келісу және т.б.				

	<p>Қуан,шаттан,алақай, Қуанатын күн келді, Күліп шықты күн бүгін, Қайырлы таң! Қайырлы күн! Қайырлы күн,балалар!</p>	<p>Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік. Күлкі көңіл ашады. Күліп өмір сүрейік.</p>	<p>Бәрінен мен күшті, Деп айтады оң қол. Неге сен?Ал мен ше! Деп келіспейді сол қол.Екі қолдың күштерін, Кәне сынап көрейік. Оңға,солға тартайық, Достастырып қайтайық.</p>	<p>Жалқаулықтан қашайық, Жаттығулар жасайық. Кәнігі,ширақ қимылмен Кәнеки,қадам басайық: Алға бас,досым,1-2-3, Тағы дабіраз жүре түс.</p>	<p>Құлыншағым шапқылайды Тоқ,тоқ,тоқ, Тұяқтары тақылдайды Тоқ,тоқ,тоқ, Алыстағы ауылдарға шабады, Жасыл өлке жайлауға да барады.Құлыншақ тың тұлымшағы желбіреп,Өскенде ол жүйрік тұлпар болады.</p>
--	--	--	---	---	--

<p>Ұйымдастырылған іс-әрекет</p>	<p>1.Сөйлеуді дамыту Тақырыбы:Қорыққанға қос көрінеді Мақсаты:Г-К дыбыстарымен таныстыру. Жұмбақ жасыру. Шешуі:Күн,гүл. Артикуляциялық жаттығулар.Г мен К.Қорыққанға қос көрінеді ертегісін оқу.Ертегі мазмұнын сұрақ-жауап арқылы мазмұндау,рөлдерге бөлу.Дид-ойын Белгілі дыбысқа сөз таңда.Мақал жаттау.</p> <p>2.Математика негіздері Тақырыбы: 8саны мен цифры Мақсаты:7.8.9 сандарының құрамы туралы білімін қалыптастыру. Сырым мен Әлия. Дұрыс көрсет ойын жаттығуы.Демонстрациялық материал мен жұмыс.Ойын алаңы.7,8,9 цифрымен танысу. Тура,кері санау.7,8,9 цифры туралы өлең оқу.Дәптермен жұмыс.1т.Не жетпейді?</p>	<p>1.Қоршаған орта таныстыру Тақырыбы:Ауыл мен қала еңбегі Мақсаты: Ауыл мен қаладағы адамдардың еңбегімен таныстыру Өнімдер ойыны.Доп арқылы,тамақ немесе өнеркәсіп өнімдерін атау.Сөздік жұмыс. Демонстрациялық материалмен жұмыс. Ойын сәті.Қатемді түзе ойыны.Түйін сөз. Дәптермен жұмыс. Сызықпен қос. Мақал мағынасы. Жеке жұмыс.Еңбек түрлері.</p> <p>2.Қазақ тілі Тақырыбы:Көкөністе р Мақсаты:жаңа сөздердегідыбыстарды дұрыс айтуға машықтандыру,жаттықтыру. Ғажайып сәт.Алтын күз.Аз қимылды ойын.Кім жылдам? Күз сыйлығы.Тақпақ жаттау.Ойын.Кім жылдам? Жеміс-көкөніс дүкені.</p>	<p>1.Сауат ашу негіздері Тақырыбы: Біз нені үйрендік,нені білдік? Мақсаты:дауысты,дауыссыз дыбыстар туралы білімдерін бекіту. Шаттық шеңбері. Сұрақ-жауап әдісі арқылы қайталау. Артикуляциялық жаттығу жасау. Дыбыспен жұмыс. Тиісті түсті көрсет дид-қ ойыны. 1т.Берілген дыбысқа сөз ойла.дид-қ жаттығу.2т.Дыбыстар тізбегі дид-қ ойын. 3т.Кім тапқыр дид-қ ойын.Дәптермен жұмыс.Нүктелерді бастыр.Штрихта.</p> <p>2.Математика негіздері Тақырыбы:9саны мен цифры Мақсаты: 7.8.9 сандарының құрамы туралы білімін қалыптастыру. Сырым мен Әлия. Дұрыс көрсет ойын жаттығуы.Демонстрациялық материалмен жұмыс.Ойын алаңы. 7,8,9 цифрымен</p>	<p>1.Сөйлеуді дамыту Тақырыбы: Қорыққанға қос көрінеді Мақсаты:Г-К дыбыстарымен таныстыру. Жұмбақ жасыру. Шешуі:Күн,гүл. Артикуляциялық жаттығулар.Г мен К. Қорыққанға қос көрінеді ертегісін оқу.Ертегі мазмұнын сұрақ-жауап арқылы мазмұндау, рөлдерге бөлу.Дид-ойын Белгілі дыбысқа сөз таңда.Мақал жаттау.</p> <p>2.Қоршаған ортамен таныстыру Тақырыбы: Нан дастарханға қалай келеді? Мақсаты:нанның дастарханға келу жолын түсіндіру арқылы дикан мен наубайшының еңбегі туралы ұғындыру. Ә.Қ.Нан ардақты,асылас. Кәрі,жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде. Қол жумай оны ұстамас.</p>	<p>1.Сауат ашу негіздері Тақырыбы:Қатаң дауыссыз дыбыстар Мақсаты:қатаң дауыссыз дыбыстар туралы білімді меңгерту. Сұрақ-жауап әдісі арқылы қайталау. Артикуляциялық жаттығулар жасау. Қатаң дауыссыз дыбыстармен таныстыру. Тиісті түсті көрсет дид-қ ойыны.Кім сөз ойлайды дид-қ ойыны.Дыбысты балға дид-қ жаттығуы.Сөзге қатаң дауыссыз дыбысты қос дид қ жаттығуы.Дәптермен жұмыс.Саусақ жаттығуы.</p> <p>2.Математика негіздері Тақырыбы: 10 саны Мақсаты:0 және 10 сандарының құрамы және олардың жазылуы туралы білімінқалыптастыру Ойын жағдаяты. Спорт алаңы.10 цифрыментанысу. Дәптермен жұмыс.</p>
----------------------------------	--	---	---	---	---

	<p>2т.Саусақпен бастыр.3т.Цифрды жазу.4.т.Сандарды реті бойынша сызып қосу.Шашыраңқы сандар дид-қ ойыны. Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс.</p> <p>3.Сауат ашу негіздері Тақырыбы: Біз нені үйрендік? Мақсаты: дауысты, дауыссыз дыбыстарды ажыратуды үйретуді жалғастыру. Қарама-қарсы сөзді тап ойыны. Сұрақ-жауап әдісі арқылы қайталау. Артикуляциялық жаттығу жасау. Сөзге сөз қос дид-қ ойыны. Қай дыбыс қайталанды дид-қ жаттығуы. Жаңылтпаш жаттау. Жуан дауысты дыбысты тап дид-қ жаттығуы. Дәптермен жұмыс. Суретпен жұмыс. Графикалық жұмыс. Саусақ жаттығуы.</p> <p>4.Дене шынықтыру Тақырыбы: Доппен ойнап, көңіліңді</p>	<p>Демонстрациялық жұмыс. Дүкен ойыны. Дәптермен жұмыс. Көкөністерді ата. Жаңылтпаш жаттау.</p> <p>3.Көркем әдебиет Тақырыбы: Шаруа мен аю Мақсаты: ертегі мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру. Адал жақсы ниетпен. Бар адамға бақ тілеп. Жарып шыққан жүректен. Сөздің бәрі ақ тілек. Жұмбақ. Балпаң – балпаң басады. Қыр жотадан асады. Паналайды үнгірді. Издемейді тасаны. Аю Шаруа мен аю ертегісін оқу. Сөздік жұмыс. Ертегінің мазмұны бойынша сұрақтар. Ертегі желісі бойынша іс-әрекетті қимылмен жасау. Дәптермен жұмыс. Суретте қай ертегі бейнеленген? Ертегі егі адам мен аю іс-әрекетін салыстыру.</p> <p>4.Музыка</p>	<p>танысу. Тура, кері санау. 7,8,9 цифры туралы өлең оқу. Дәптермен жұмыс. 1т. Не жетпейді? 2т. Саусақпен бастыр. 3т. Цифрды жазу. 4.т. Сандарды реті бойынша сызып қосу. Шашыраңқы сандар дид-қ ойыны. Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс.</p> <p>3.Қазақ тілі Тақырыбы: Жемістер Мақсаты: күнделікті жиі қолданатын жемістердің атын білуге үйрету. Ғажайып сәт. Д/о. Көкөністер мен жемістер. Дыбыстық жаттығу. Дүкен ойыны. Дәптермен жұмыс. Ойын әр қатардан артығын тап. Жаңылтпаш жаттау.</p> <p>4.Дене шынықтыру Тақырыбы: Біз әртүрліміз Мақсаты: Жерде созылып жатқан арқан үстінде бір бүйірмен динамикалық тепе-теңдікті сақтап жүруге жалғастыру. Сикырлы шумақ</p>	<p>Сөздік жұмыс. Нан туралы шешендік сөздер. Мақал-мәтел, тыйым сөздер. Нанды қадірлейік әңгімесін оқу. Дәптермен жұмыс. Суретпен жұмыс. Найбаушылар ойыны. Нан өнімдерінің түрлері.</p> <p>3.Көркем әдебиет Тақырыбы: Менің ойыншықтарым Мақсаты: өлеңді жаттау арқылы мәнерлеп оқуға дағдыландыру Д/о. Бұл қандай ойыншық. Сөздік жұмыс. М.Әлімбаев. Менің ойыншықтарым өлеңін оқу. Өлең мазмұны бойынша сұрақтар. Мен құлыншақ, құлынмын. Ақын болсаңжырыңмын. Батырболсаң, тұлпармын. Негізі сол сырымның. Мнемокесте. Дәптермен жұмыс. Не артық д/қ ойыны</p> <p>4.Музыка</p>	<p>1т. Суретке қарап сұрақтарға жауап беру. Ойын жаттығу Дұрыс көрсет. 2т. Цифрды ермексаздан жасау. Практикалық жұмыс. 10 дөңгелек санап, үшбұрыш құрастыру. 3т. Реті бойынша сызып, қос ойын жаттығуы. Сана. 4т. Сандарды санап, реті бойынша жапсыру.</p> <p>3.Шығармашылық іс-әрекет Тақырыбы: Қоңырау Мақсаты: орналасу кеңістігін бағдарлай отырып, ретімен қию, жапсыру суретін салуды үйрету. Қоңырау біздің сикырлы. Сыңғырлап тағы ән салды. Шақырды түріп ұйқыңды. Шеңберге тұр деп баршанды Аспапты тану музыкалық дид-қ ойын. Қоңырау жасау. Үлестірмелі материалмен жұмыс. Жасалу жолы мен</p>
--	---	---	--	--	---

	<p>көтер! Мақсаты: Допты жоғарыға лақтырып, еденге түсіп, қайтадан ыршыған допты екі қолмен қағып алуды жалғастыру. Доппен ойнап, көңіліңді көтер. Көңіл күйіңді көрсет. Ойын жаттығу. Доппен түзету жаттығулары. Доппен жалпы дамыту жаттығуларын орындау. Қимыл-қозғалыс ойыны. Шеңбер. Күлкі сыйла ойын жаттығуы.</p>	<p>Тақырыбы: Күзгі керуен Мақсаты: шығармалардың эмоциялық мазмұнын, олардың сипатын, көңіл күйін ажырату, әсерлі реңктерін ажырату. Музыкалық ырғақтық қимылдар. Марш. Музыка тыңдау. Қазан. Ән айту. Күзгі әуен. Билер. Шабандоздар биі. Ойындар, хороводтар . Ән-ойын. Етек-етек. Музыкалық аспапта ойнау. Еркем-ай.</p>	<p>тренинг ойыны. Доппен жалпы дамыту жаттығуларын орындау. Қимыл-қозғалыс ойыны. Мысық пен торғайлар. Мен осындаймын, біз осындаймыз ойын жаттығуы. Күлкі сыйла ойын жаттығуы.</p>	<p>Тақырыбы: Күз жомарт Мақсаты: Домбырада орындалатын күй жанрымен таныстыру Көңілді әуен. Күй тыңдап тамаша. Әуенге ілесіп, Түрленіп, иіліп. Билейтін жараса! Музыкалық ырғақтық қимылдар. Жеңіл би. Музыка тыңдау. Саржайлау. Ән айту. Күзгі әуен. Балдырғандар әні. Билер. Шабандоздар биі. Ойындар, хороводтар. Қандай ырғақ?</p>	<p>техникасын түсіндіру. Балалар шығармашылығы. Көрме. 4. Дене шынықтыру Тақырыбы: Зейінді боламыз Мақсаты: Өздерінің зейіндерін шоғырландыра алу шеберліктерін қалыптастыру. Саусақ гимнастикасы. Ырғақты гимнастика. Негізгі қимыл-қозғалыстарды орындау. Қимыл қозғалыс ойыны Қасқырға қақпан. Релаксация. Ғажайып кемпірқосақ. . Күлкі сыйла ойын жаттығуы.</p>
<p>Серуен</p> <p>Балалардың үйге қайтуы</p>	<p>Серуен картотекасы №1, №2, №3, №4, №5</p>				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Ы.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ

Топ: Мектепалды даярлық

Топ жетекшісі: Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы

Балалардың жасы: 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 10 - 14 қазан 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	Үстел үсті, саусақ және т.б.ойындар.	Құрылыс ойындары	«Мен спортшымын».Фотосуретте бейнеленген Суреттерді атау	Әңгімелесу. Спорт не үшін керек? әңгімелеп беру	Сурет салу. «Футболшы»
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретінін сізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	«Сәлемдесу айнасы» Дене қызуларын мен тазалығын тексеру Дене шынықтыру шаралары. Жағымды жағдай орнату. Балалардың көңіл - күйлеріне назар аударып, қызуын өлшеп қабылдау.	Сюжетті-рөлдік ойын: «Қалай тамақтанамыз» Ірі құрылыс материалдарымен және конструкторлармен ойындар.	Ойын– жаттығу: «Жуыну» Альбомдар,сюжетті картиналарқарастыру, Ірі құрылыс материалдарымен ойындар.	Ойын «Кімнің заттары?» (жақын адамдарының заттарын анықтау); Суретті кітапшаларды бояу, пазлдар, мозаика және т.б.	Сюжеттік ойындар: «Менің күн тәртібім», Айболит ертегісінен үзінді оқып беру; «Айболит кеңесі»үстел үсті театры және т.б.
Таңертеңгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 3				

<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық</p>	<p>«Біз бақытты баламыз» Кел,шенберге тұрайық, Қолымызды ұстайық. Күлімдейік күлейік, Тату болып жүрейік.</p>	<p>«Мен әдепті баламын» Амандасу үлкенге, Тәрбиенің басы ғой. Ал,кәнеки бәріміз, Сәлем дейік үлкенге.</p>	<p>«Нәр алып» Аман-есен болайық, Бейбітшілік қалайық! Күнге қарап шуақтанып, Суға қарап нәр алып, Табиғаттан шабыттанып, Денсаулықпен ойнап- күліп жүрейік.</p>	<p>«Қуан,шаттан!» Қуан, шаттан! Қуан, шаттан! Қуанатын күн бүгін. Қайырлы таң! Қайырлы күн! Күліп шықты күн бүгін.</p>	<p>«Қайырлы таң!» Қайырлы таң! Ормандар мен далалар. Қайырлы таң! Достасқан бар Балалар, Қайырлы таң! Жора-жолдас,ұл мен қыз!</p>
--	--	--	--	---	--

<p>Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет</p>	<p>Ұйымдастырылған іс-әрекет</p>				
	<p>1.Сөйлеуді дамыту Тақырыбы: Отбасының күзгі еңбегі Мақсаты: Тақырып бойынша ауызекі сөйлеу тілдерін дамыту Күз мезгілінің суретіне қарап, әңгіме құрайды: «Күз мезгілі, бақшаның іші сары алтындай жарқырап тұр. Ағаштардан түскен жапырақтар жерде саудырап жатыр». Жапырақтардың түстері қандай? Бақшада кімдер жүр? Бақшадағы балаларға ат қойыңдаршы? Бақшада балалар не істеп жүр? Әкесі мен анасы не</p>	<p>1.Қоршаған ортамен таныстыру Тақырыбы:Нан дастарханға қалай келеді? Мақсаты: нанның дастарханға келу жолын түсіндіру арқылы диқан мен наубайшының еңбегі туралы ұғындыру. Ә.Қ.Нан ардақты,асыл ас.Кәрі,жас одан аттамас.Ақ дастархан үстінде.Қол жумай оны ұстамас.Сөздік жұмыс. Нан туралы шешендік сөздер.Мақал мәтел, тыйым сөздер. Нанды қадірлейік әңгімесін оқу. Дәптермен жұмыс. Суретпен жұмыс. Найбаушылар ойыны. Нан өнімдерінің түрлері.</p>	<p>1.Сауат ашу негіздері Тақырыбы. «Үнді дауыссыз дыбыстар Мақсаты: Үнді дауыссыз дыбыстарды басқа дыбыстардан ажыратуға үйрету «Кім көп сөз айтады» дидактикалық ойыны – Балалар, үнді дауыссыз дыбыстардан басталатын сөз айтуларың керек. Кім көп сөз ойлап айтады, соған фишка беріліп отырады. Ойын соңында жеңімпаз анықталады. Балаларға көмек ретінде тақтаға үнді дауыссыз дыбыстардан басталатын бір суреттен іліп қояды. Мысалы, лақ, мысық, нан, радио, уық, аң, үй.</p>	<p>1.Сөйлеуді дамыту Тақырыбы: Отбасының күзгі еңбегі Мақсаты: Тақырып бойынша ауызекі сөйлеу тілдерін дамыту Күз мезгілінің суретіне қарап, әңгіме құрайды: «Күз мезгілі, бақшаның іші сары алтындай жарқырап тұр. Ағаштардан түскен жапырақтар жерде саудырап жатыр». Жапырақтардың түстері қандай? Бақшада кімдер жүр? Бақшадағы балаларға ат қойыңдаршы? Бақшада балалар не істеп жүр? Әкесі мен анасы не</p>	<p>1.Сауат ашу негіздері Тақырыбы: Біз нені үйрендік нені білдік? Мақсаты: дауыссыз дыбыстар туралы білімдерін бекіту. «Дұрыс көрсет» дидактикалық ойыны Балаларға дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздер айтады, балалар сөз қатаң дыбыстан басталса, көктөртбұрыш, ұяң дауыссыз дыбыстан басталса, көк түсті дөңгелекті, ал егер сөз үнді дауыссыз дыбыстан басталса, көк түсті үшбұрышты көрсетеді және қандай дауыссыз дыбыс екенін атап береді. Артығын тап ойыны. 1.Жол,жаға,жастық, қастық. 2.Шана,шаңғы,шалма,</p>

<p>жинап жүр? Балалар суретке қарап, әңгіме құрайды</p>		<p>«Сөзге үнді дыбыстан басталатын сөз қос» дидактикалық жаттығуы – Мен сендерге бірінші сөзді айтамын, ал сендер сол сөзге мазмұны сәйкес келетін, үнді дауыссыз дыбыстардан басталатын сөз жалғауларың керек. Мысалы: сүйкімді ... (мысық), жүйрік ... (лақ), дәмді ... (нан), әдемі ... (раушан), дәмді ... (рауғаш), қағаз ... (умаждалған), атам ... (риза), бала ... (малтыды), ақылды ... (мұғалім), үлкен ... (үй), әкем ... (риза), киіз үйдің (уығы), ... жайылды (мал</p>	<p>жинап жүр? Балалар суретке қарап, әңгіме құрайды</p>	<p>қалма 3. Сурет, сәбіз, сағыз, Қоңыз. Дұрыс көрсет ойыны. Буынды өзгерт дидактикалық жаттығуы. Белгі бер дидактикалық жаттығуы. Дәптермен жұмыс. Саусақ жаттығуы.</p>
---	--	--	---	---

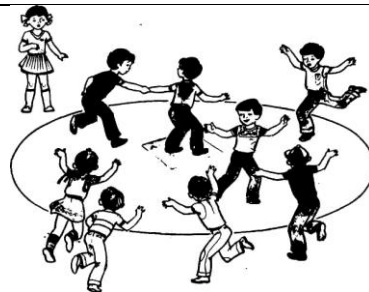
**Жүгіруге арналған ойындар
«Торғайлар мен мысық»**

Ойын: «Торғайлар мен мысық»
Мақсаты: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту.
Шарты: Жерді шеңбермен белгілеу керек /5-6м. диаметрмен/. Ортада тәрбиешімен тағайындалған бала жүреді – ол мысық.

Қалған балалар шеңбердің сыртында- олар торғайлар. Мысық ұйықтап қалады. Торғайлар шеңбердің ішіне дән жеуге кіреді. Мысық оянып кетеді де, [торғайларды көріп](#), оларды ұстай бастайды. Торғайлар шеңберден шығуға асығады. Шеңбердің ішінен [мысыққа ұсталған торғайлар](#), шеңбердің ортасында қалады. Мысық 2-3 [торғайды ұстаған соң](#), тәрбиеші жаңа мысықты таңдайды. Ұсталған торғайлар басқа ойынаушыларға қосылады. Ойын 4-5 рет қайталанады.

Ұсыныс: мысық ақырын барыпторғайларды ұстайды (қатты ұстамай, ақырын ғана қолын тигізеді)

2.Математика негіздері

Тақырыбы: 10 саны
Мақсаты:- 0 және 10 сандарының құрамы және олардың жазылуы туралы білімін қалыптастыру
Ойын жаттығуы:
«Дұрыс көрсет».
Сан мен цифрдың арақатынасы туралы 15-кестедегі сандық суреттермен жұмыс жасайды. Балалар 21-кестедегі демонстрациялық материалдан саны бар карточканы көрсетеді. – Адамның қолында неше саусақ бар? (10 саусақ).

2.Қазақ тілі

Тақырыбы:Жидектер
Мақсаты: сөздік қорларын жидектердің атымен толықтыру.
Ойын жаттығуы:
«Бір сөзбен айт»
Таңқурай, қарақат, құлпынай бір сөзбен қалай аталады?
Жидектер.
Алма, өрік, құрма бір сөзбен қалай аталады?
Жемістер.
Қияр, қызанақ, сәбіз, пияз бір сөзбен қалай аталады? Көгөністер.
Кім жылдам? ойыны.
Ойын дұрыс па,бұрыс па? Дид-қ ойын Күз сыйы.Дыбыстық жаттығу.Дүкенойыны.

2.Математика негіздері

Тақырыбы: Заттарды өлшемі бойынша салыстыру
Мақсаты заттарды өлшемі бойынша салыстыру біліктілігін қалыптастыру.
1-тапсырманы орындауды ұсыну.
Суретке қарап, не бейнеленгенін айтады.
Барлық заттардың көлемі бірдей ме?
Үлкен заттарды – көк, кішкентай заттарды – қызыл түспен қоршап сызады. 2-тапсырманы орындайды. Заттарды қарайды, оларды белгілеріне қарай

2.Қоршаған ортамен таныстыру

Тақырыбы:Менің Отаным Қазақстан
Мақсаты:
Е.Х.Атамекен әні.
М.Ә. Туған жерім тамаша.
Туған жердің жырларын Қызғалдақтай терейік.
Кең өлкеніңқорларын. Жүр аралап келейік.
Демонстрациялық материалмен жұмыс.
Дәптермен жұмыс.
Отан туралы әңгімелеу.
Отанымыздың көрікті жерлері.

2.Математика негіздері

Тақырыбы: Заттарды өлшемі бойынша салыстыру
Мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыру біліктілігін қалыптастыру.
1-тапсырманы орындауды ұсыну.
Суретке қарап, не бейнеленгенін айтады.
Барлық заттардың көлемі бірдей ме? Үлкен заттарды – көк, кішкентай заттарды – қызыл түспен қоршап сызады. 2-тапсырманы орындайды. Заттарды қарайды, оларды белгілеріне қарай бөледі: түсі мен өлшемі. Осы екі

Ойын жағдаяты. Спорт алаңы. 10 цифрымен танысу. Дәптермен жұмыс. 1т. Суретке карап сұрақтарға жауап беру. Ойын жаттығу
Дұрыс көрсет.
2т. Цифрды ермексаздан жасау. Практикалық жұмыс. 10 дөңгелек санап, үшбұрыш құрастыру.
3т. Реті бойынша сызып, қос ойын жаттығуы. Сана.
4т. Сандарды санап, реті бойынша жапсыру.

Ойын жаттығуы: Бір сөзбен айт. Сөздік ойын: Мен қай жидекті көрсеттім. Дәптермен жұмыс. Тапсырмаларды орындау.

бөледі: түсі мен өлшемі. Осы екі белгіге сәйкес суреттерді жапсырады. Заттардың орналасуын сипаттайды. Жеке жұмыс жүргізу. Өткел ойыны. Гномдар бізге қонаққа келді. Ретімен орналастыру. Дәптермен жұмыс. 1-2-3 тапсырмаларды орындау. Практикалық жұмыс. Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс.

белгіге сәйкес суреттерді жапсырады. Заттардың орналасуын сипаттайды. Жеке жұмыс жүргізу.

**Қимыл-қозғалысқа арналған ойындар
«Күн мен түн»**

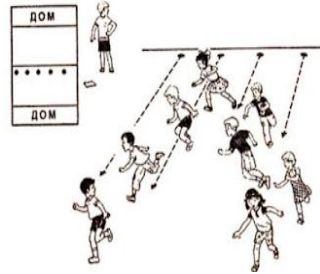
Ойын: “Күн мен түн”

Мақсаты: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту.

Шарты: “Күн” мен “Түн” деген екі топ алаң ортасындағы сызықтан 1,5-2м арақашықтықта бір-біріне арқасымен қарап тұрады. Жүргізуші біресе бір, біресе екінші топты атайды. Аталған топ сол сәтте өз үйіне жүгіреді. Басқа топ ойыншылары айналып, қашып бара жатқан қатысушыларды ұстап қалуға тырысады. Содан соң топтар орнына қайта оралады. Ұсталған ойыншылар саны есептелінеді. Жүгіріс бірнеше рет қайталанады. Өзге топтың ойыншыларын көп ұстаған топ жеңіске жетеді.

Ереже:

1. Өз үйіне белгі берілмей тұрып жүгіруге тыйым салынады.
2. Тек үйдің сызығына дейін ғана ұстауға болады.
3. Ұсталған ойыншылар есептелген соң қайтадан ойынға кіреді.

Ұйымдастырылған іс-әрекет

3.Сауат ашу негіздері

Тақырыбы: Ұяң дауыссыз дыбыстар

Мақсаты: ұяң дауыссыз дыбыстар туралы білімді меңгерту.

«Дыбыс бер» дидактикалық жаттығуы

– Мен сендерге сөздер айтамын, ұяң дауыстыдан басталған сөзді естісеңдер, қол шапалақтайсыңдар. – Парта, балық, вагон, сәбіз, тарак, доп, жалау, шырша, таға, домбыра, гүл, бәтеңке. «Сөзге ұяң

3.Көркем әдебиет

Тақырыбы: Менің ойыншықтарым

Мақсаты: өлеңді жаттау арқылы мәнерлеп оқуға дағдыландыру
Д/о. Бұл қандай ойыншық.
Сөздік жұмыс.
М.Әлімбаев. Менің ойыншықтарым өлеңін оқу. Өлең мазмұны бойынша сұрақтар. Мен құлын-шақ, құлынмын.
Ақын болсаң жырыңмын.
Батыр болсаң,

3.Қазақ тілі
Тақырыбы: Ойнайықта, ойнайық

Мақсаты: өткен тақырып бойынша сөздерді қайталау, білімдерін бекіту
Шаттық шеңбері. Ән Кел, балалар, ойнайық
Қызық екен ойыны.
1т. Күз тақырыбы бойынша сұрақтар.
2т. Көкөністер, сұрақтар бойынша сөйлем құрау.
3т. Жемістер. Артығын тап.
4т. Жидектер. Қандай

3.Көркем әдебиет
Тақырыбы: Әкесі мен балалары

Мақсаты: сюжеттік бірізділікті сақтап, қисынды мазмұн дауға баулу.
Сықырлысандықша
Л. Толстой. Әкесі мен балалары әңгімесін таныстыру. Сөздік жұмыс. Әңгіме мазмұны бойынша сұрақтар. Әрдайым тату, бірге болсаңдар, сендерді ешкім де ренжіте алмайды.
Дәптермен жұмыс.

3.Шығармашылық бейнелеу әрекеті

Тақырыбы: Қаз балапанымен
Мақсаты: балалардың жалпы композиция құрастыра білу дағдыларын қалыптастыру
Жұмбақтар. Шешуі: үйрек, қаз, қораз. Үй құстары. Кім қалай атайды? Ойыны.
Үлестірмелі материалмен жұмыс. Қаз және балапандар.
Қимылы аз ойын. Балалар шығармашылығы.

дауыссыздан басталатын сөзді қос» дидактикалық жаттығуы – Мен сендерге бірінші сөзді айтамын, ал сендер мағынасы бойынша келетін, ұяң дауыссыз дыбыстан басталатын сөзді жалғап айтуларың керек. Мысалы: үстел ... (биік), қоян ... (жүйрік), сағат ... (домалақ), қызыл ... (доп), ала ... (жолбарыс), ақ-қара ... (жолақ), әдемі ... (гүл), ұзын ... (вагон), бақылдауық ... (бақа), білімді ... (ғалым), жайылып жүр ... (жылқы), күмбірлеген ... (домбыра), желбірейді ... (жалау), зымыран ... (ұшты), әдемі ... (зырылдауық) т.б

тұлпармын. Негізі сол сырымның. Мнемокесте. Дәптермен жұмыс. Не артық д/қ ойыны

жидектер білесің? Күз мезгілі. Күз белгілері.

Сурет бойынша әңгімелесу. Мақалды жаттау. Үзік сызықты бастырып, бояу. Бірлік болмай, тірлік болмас.

Секіруге арналған ойындар «Кесіртке» ойыны.

Ойын: «Кесіртке»

Мақсаты: балаларды [ойынның шартын бұзбай ойнауға](#), белгі бойынша қимыл-қозғалыс [жасауға дағдыландыру](#), зейіндерін, [байқағыштықтарын](#), жүгіру дағдыларын дамыту.

Шарты: Бір ойыншылар созылған қол арақашықтығында шеңбер құрады, олардың қолында доп. Басқа топ шеңбер ішінде бағана болып тұрады. Бағыттаушы ойыншы- кесірткенің “басы”, соңғы ойыншы- кесірткенің “құйрығы”. Қолында добы бар ойыншылар бүкіл бағананы – кесірткені құйрығынан бастап өлтіруі керек. Кесіртке құйрығын қорғау мақсатында

өлтіргелі жатқан ойыншылар добынан қашуға болады. Ойын уақытпен беріледі. Кесірткені аз уақытта өлтірген топ – жеңімпаз болып есептеледі

Ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>4.Дене шынықтыру Тақырыбы: «Бірінші бол!» Мақсаты -Қолды еркін қозғап, жүргізуші мен бағытты өзгертіп, баяу қарқынменжүгіруді үйрету. Қысқа секіртпемен секіруге үйретуді жалғастыру, қолдарымен секіртпені шеңбер бойымен және тік айналдыра білу іскерліктерін дамыту Қимыл-қозғалыс ойыны: «Тығылмақ» (3 рет). Ойыншылар шеңбер бойына тұрады. Көзі байланған жүргізуші ортада тұрады. Педагогтің белгісі бойынша балаларды тауып ұстауға тырысады, ал балалар зал ішінде әртүрлі бағытта ақырын қозғалып жүреді.</p>	<p>4.Музыка Тақырыбы: «Күз – жомарт» Мақсаты: Домбырада орындалатын күй жанрымен таныстыру Музыка тыңдау: «Саржайлау» (Тәттімбет) Ән айту: «Күзгі әуен» (А. Досмағанбет) «Балдырғандар әні» (Г. Жотаева) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Жеңіл би» (Т. Ломова) Билер: «Шабандоздар биі» (үнтаспада «Жұмыр қылыш» («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Қандай ырғақ» (К. Қуатбаев)</p>	<p>4.Дене шынықтыру Тақырыбы: «Командалық эстафеталар» (таза ауада) Мақсаты: Тізбекпен жүру, жүгіруге, құрсаудан-құрсауға өтуге жаттықтыру. Қозғалыс кезіндегі қол мен аяқтың қимылдарын жалғастыру «Жолақтарға аттап секіру» (3 рет). Ені 50 см жолақтардың үстінде секіріп басып жүру. Жерден екі аяқпен бірдей екпіндеп итерілу керектігіне назар аудару. Белгі бойынша</p>	<p>4.Музыка Тақырыбы: «Күзгі жаңбыр» Мақсаты: Музыканың сипатын түсініп, эмоцияларын көрсете білуге дағдыландыру Музыка тыңдау: «Жаңбыр шақыру (Д. Ботбаев) Ән айту: «Жау, жау, жаңбыр» (К. Дүйсекеев) «Күзгі әуен» (А. Досмағанбет) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Көңілді балалар» литва халық әуені Билер:«Көңілді қолшатырлар» биі Ойындар, хороводтар: «Күн мен жаңбыр» ойыны</p>	<p>4.Дене шынықтыру Тақырыбы: «Ерекше сабақтар» Мақсаты Бағытты өзгертіп, баяу қарқынмен жүгіруге үйретуді жалғастыру, қолдарын еркін, үйлесімді қозғап, ырғақпен, қарқынды баяулатпай жүгіре білу іскерліктерін дамыту «Әртүрлі білімдер сабағы» Қимыл-қозғалыс ойыны: «Мен білемін» Допты жоғары лақтырып, қолды шапалақтап, допты қағып алу шеберліктерін (машықтарын) дамыту. Допты «Мен бес қаланың атын білемін» деген сөздермен қағып алады. Допты жоғары лақтыруға тырысады, допты қағып алар кезде саусақтарын еркін ұстайды. Жандарындағы балаларға кедергі</p>
--	---	--	--	---

			ойыншылар бір-бірден жолақтан-жолаққа секіре бастайды. Дұрыс орындаған ойыншылар ұпай жинайды		келтірмейтіндей сөздерді ақырын айтады
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	<p>Бақылау: Жаңбырды бақылау.</p> <p>Мақсаты: Жаңбырды бақылай отырып, оның бұлттан жауатындығы және түрлерін айтып түсіндіру. Мысалы: Жай жаңбыр, өткінші жаңбыр, нөсер жаңбыр.</p> <p>Еңбек: Ағаш түптерін қопсыту.</p> <p>Мақсаты: Балаларды еңбек сүйгештікке тәрбиелеу, өздеріне берілген тапсырманы тиянақты орындауын қадағалау.</p> <p>Жеке жұмыс: Ал керемет бұл қандай? Төгіледі төбеден. Көк теңізден құйғандай Көл-көсір су не деген? (Жаңбыр)</p> <p>Мақсаты: Жұмбақ жаттата отырып,</p>	<p>Бақылау: Бұлтты бақылау.</p> <p>Мақсаты: Бұлттың түзілуі және олардың түрлерін: шарпы, будақ, қабатты бұлттарды ажырату.</p> <p>Еңбек: Ауладағы гүлдерді суару.</p> <p>Мақсаты: Балаларды қоршаған әлемге қамқорлықпен қарауға, табиғат әсемдігін сезіне білуге тәрбиелеу.</p> <p>Жеке жұмыс: Аспанға ұшар бу болып Жерге қайтар су болып. (Бұлт)</p> <p>Мақсаты: Жұмбақ жаттата отырып, балалардың тіл байлығын байыту, дыбыстардың дұрыс айтуын қадағалау. Ойлау қабілетін</p>	<p>Бақылау: Жылы жаққа қайтқан тырнарларды бақылау.</p> <p>Мақсаты: Күзде тырнарлардың жылы жаққа кететіндігін, қыс мезгілінде тамақтың тапшылығы, аяздың қаттылығы оларға қиынға соғатындығын түсіндіру.</p> <p>Еңбек: Құстарға жем сауыт жасау.</p> <p>Мақсаты: Құстарға қамқорлық қарауға, аяушылық сезімдерін оятуға тәрбиелеу.</p> <p>Жеке жұмыс: Сап-сары боп келе жатқан, Сезді мекен күзді олар. Қарлығаштар ұшып кетті, Ұшып кетті тырнарлар.</p> <p>Мақсаты: Балалардың сөздік қорларын</p>	<p>Бақылау: Желді бақылау.</p> <p>Мақсаты: Желдің түрлерімен таныстыру; салқын жел, жылы жел, ұйытқып соққан жел. Желдің күштілігі ауа-райының салқындығын үдететіндігін түсіндіру.</p> <p>Еңбек: « Әдемі гүлдер »</p> <p>Мақсаты: Гүлзардағы гүлдерді суару. Өсімдіктерге қамқор болу, аялау, күту.</p> <p>Жеке жұмыс: Тақпақ. « Жел »</p> <p>Мақсаты: Балаларға жел туралы өлең жаттату арқылы тілдегі дауыс ырғағының мәнерлілігін сезіне білуге мүмкіндік туғызу. Жел улейді у-у-у. Құйын келіп билейді зу-зу-зу</p> <p>Қатты-қатты жел соқтығу-</p>	<p>Бақылау: Көшедегі машиналарды бақылау.</p> <p>Мақсаты: Көшедегі машиналардың жүрісін бақылау. Олардың түрлерімен таныстыру. Машина адам үшін, уақытын үнемдейтіндігімен түсіндіру. Машинаға қарсы жүгірмеу, көше тәртібін дұрыс сақтап жүруге үйрету.</p> <p>Еңбек: Ағаш түптерін қопсыту, су құю.</p> <p>Мақсаты: Табиғатты аялай білуге, өсімдіктерге қамқор болуға үйрету.</p> <p>Жеке жұмыс: « Алтын күз » тақырыбына сурет бойынша әңгімелесу</p> <p>Мақсаты: Балаларды сурет бойынша әңгіме құрауға дағдыландыру;</p>

балалардың есте сақтау қабілеттерін арттыру, сөздік қорларын дамыту, сөзді мәнерлі айтуға дағдыландыру.
Ойын: «Айгөлек-ау айгөлек».
Мақсаты: Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа баулу.
Қимылдық ойын: «Сұр қоян».
Ойын барысы: Ойыншылардың біреуі қоян болады. Барлық қалған балалар дөңгеленіп тұрады. Қоян дөңгелектің ортасынан орын алады. Балалар тәрбиешімен бірге мынадай өлең айтады: Бармақ болып тоғайға сұр көжек, Жуынып жатыр бүггендеп: Тұмсығын жуды, Құйрығын жуды, Құлағына жуды-түртінді, Құп-құрғақ боп сүртінді. Қоян өзіне байланысты қимылдардың бәрін жасайды: тұмсығын, құйрығын, құлағын жуады, бәрін сүртеді. Қос аяқтап кіріп, дөңгеленіп тұрғандардың біреуіне жақындай береді (қонаққа келе жатыр). Ол

арттыру.
Ойын: « Кімге қандай құрал керек? »
Мақсаты: Қандай жағдайда әр нәрсенің қажеттілігін білу мақсатында ойнату. Шапшаңдыққа баулу.
Қимылдық ойын: « Соқыр теке » .
Ойын барысы: Соқыр теке кең бөлмеде , аулада ойнауға болатын қызықты ойын. Шеңбер сызылып , оның ортасына көзі байланған «соқыр теке » жіберіледі. Қалғанда ры оны « соқыр теке бақ-бақ » , - деп мазақтап түртіп қашады. Бірақ олар шеңберден шығып кетпеуі тиіс. Егер соқыр теке ойыншылардың бірін ұстап алса, даусына қарап оның атын айтады. Дәл тапса ұсталған адамның көзі байланып « соқыр теке » болады. Ойыншылардың көзі байлаулы адамды әдейі сөзбен жетектеп отырып, алдап , шұңқырға , бағанаға қарай

молайтып , тілдің грамматикасы дұрыс сақтау дағдысын қалыптастыру.
Дидактикалық ойын: « Күзде не киеміз? »
Мақсаты: Күз мезгіліне байланысты адамдардың киім кию үлгісін көрсете түсіндіру.
Қимылдық ойын: « Аттамақ » .
Мақсаты: Денені шынықтыру, шапшаңдыққа , ептілікке баулу.
Ойын барысы: Бұл ойында үш жіпті керіп ұстап тұрады. Біріншісі- төмен , оны аттап өту керек, екінші- биік, оны еңкейіп, үшіншісінен тағы да аттап өту керек. Әуелі ойыншыны алып келіп, осы жіптерден өткізіп , содан соң көзін байлап, бір айналдырып қоя беру керек. Ойын басқарушының белгісімен жіпті керіп ұстап тұрған адамдар жіпті жинап , алады, ал ойыншы өзінше әрекеттеніп аттап жүреді.
 1. Сазбалшықтан « қала

гу-гу, Жапырақтар қол соқты ду-ду-ду.
Қимылдық ойын: « Айгөлек-ау, айгөлек » .
Мақсаты: Қандай жағдайда әр нәрсенің қажеттілігін білу мақсатында ойнату. Шапшаңдыққа баулу.
Қимылдық ойын: « Орамал тастау » .
Ойын барысы: Орамал тастау ойыны қатысушылар араласа шеңбер құрып отырады. Ойын бастаушының қолындағы орамал шиыршықталған, ұруға ыңғайлы болады. Ойнаушылар ән немесе әңгіме айтып отырғанда бастаушы оларды сырттарынан айналып, біреуді белгілеп, оның артына қолындағы орамалды тастап кетеді. Егер қайта айналып келгенде әлгі адам өзінің сырт жағында қалған орамалды байқамаса, басқа оушы оны орамалмен ұрғылайды. Ал, егер отырған адам өзінің сыртына орамал түскенін байқаса , бастаушыны қууға тиіс. Ойыншыдан қашып жүрген бастаушы босап қалған орынға келіп

тілдің грамматикалық құралы оған әрі дамыту және сөздік қорын молайту.
Қимылдық ойын: « Ақ қояным »
Мақсаты: Балаларға әртүрлі қимылдар жасату арқылы денелерін ширату, көңілдерін көтеру.
Қимылдық ойын: « Ұшты-ұшты »
Ойын барысы: « Осы кезде ұшты-ұшты қазан ұшты, ұшты-ұшты қабан ұшты » , - дейді. Осы кезде ұшпайтын нәрсеге қолын көтерген кісі айыпты болып есептеледі. Ұшатын және ұшпайтын нәрселер жұртты жаңылту мақсатында әдейі арба- қарға, үйрек- бүйрек, кептер- кепсер, көже- шөже, іркіт- бүркіт болып айтылады. Есек ұшты, есік ұшты, етік ұшты, бесік ұшты деп ұзақ айтылып келіп, шөмеле ұшты, бөдене ұшты деп жаңылыстыруға болады.
Дербес ойындар:
« Тәтті тоқаштар »
пісірейік
« Мені қуып жет » .

	<p>бала қоянмен ауысқанда ойын аяқталады.</p>	<p>бағыттайды.Бұл ойынды көңілді, күлкілі етеді. Дербес ойындар: 1. Өткіншектебу. 2. Тартылғышқа тартылу. Тренинг: « Біз тату баламыз » .</p>	<p>» құрастырайық. 2. « Тәтті тоқаштар » пісірейік . Тренинг : « Тырналар болып ұшайық » .</p>	<p>отырады. Дербес ойындар: 1. « Желмен жарысайық » 2. « Менің әдемі үйім » (құрастыру) Тренинг: « Қолшатыр астында » .</p>	<p>Тренинг: « Шаңырақ »</p>
<p>Балаларды үйге қайтару</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i> - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i> - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың</p>

			түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.	күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.
--	--	--	--	--	--

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Ы.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ

Топ: Мектепалды даярлық

Топ жетекшісі: Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы

Балалардың жасы: 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 17 - 21 қазан 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Шығармашылық ойыны:Фотосуреттер қарастыру Жәндіктер мен қосмекенділер әлемі Фотосуретте балалар қандай көмек көрсеткендерін айтып беру.	Қол маторикасын дамытуға арналған санамақ 1.Бірім, екім, Алма текім. Сапар айым, Сар шымшық. Балтанды ал да, Жүгіріп шық. 2.Біз санайық санамақ, Саусақтарды даралап. Бас бармағым алғашқы, Балан үйрек жалғасы.	Суретті жұмбақтар ойыны Балалардың арасынан бір бастаушы таңдалады, қалғандары отырады. Мұғалім үлкен қораптан кішкентай неше түрлі суреттері бар карточкаларды бір-бірден алып шығып, суреттегі бейнені сөзбен сипаттап жасыруды ұсынады. Бастаушы суретті карточканы алып,	Саусақ ойыны : «Жәндіктер мен қосмекенділер әлемі» Балалармен жәндіктер мен қосмекенділер туралы әңгімелесу.	Үстел үсті театр ойыны : «Қосмекенділер әлемі» тақырыптар бойынша сюжетті суреттер қарастыру. Балалармен құстар туралы әңгімелесу.

			балаларға көрсетпей, ондағы бейнені, затты сипаттап, суреттейді. Балалар түрлі жауаптар айтып, не бейнеленгенін тауып алу керек. Дұрыс жауапты айтқан бала ойынды жалғастырады		
Таңертеңгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 4				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Психомоторлық жаттығу» Көздерінді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымыңдар, Бастарыңды оңға, солға бұрылыңдар, Ауаны жұтыңдар, содан соң жіберіңдер.	«Психомоторлық жаттығу» «Күлімдеген күн» Күн күлімдеп нұр төкті, Жақсы сөздер нұр септі, Еске сақтап кеңесті, Кел, қосылып айтайық бір-бірімізге..	«Психомоторлық жаттығу» «Табиғатпен үндестік» Шеңбер бойлап жүреміз, Әр гүлге көңіл бөлеміз. Сұлулық пеп махаббатты Сезініп өмір сүреміз.	«Психомоторлық жаттығу» «Біз әденті баламыз» Әдеп сақтап әманда, Әрбір адал адамға. Жасасаң бір қамқорлық, Қайтарады саған да.	«Психомоторлық жаттығу» Көңілденіп күленіп, Бақытты боп жүремін. Бәрін біліп алатын, Мен ақылды баламын.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				
	Сөйлеуді дамыту Тақырыбы: Күзгі жапырақтар Мақсаты: Дауысты дыбыстардың дыбысталуындағы ерекшеліктерді түсіндіру Күзгі жапырақтар Алтын, сары, қызыл, көк, Алуан-алуан жапырақ. Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап	Қоршаған ортамен танысу Тақырыбы: Менің Отаным-Қазақстан Мақсаты: Мемлекеттік мереке-Тәуелсіздік күні туралы түсініктерін қалыптастыру. Е.Х. Атамекен әні. М.Ә. Туған жерім тамаша. Туған жердің	Сауат ашу негіздері Тақырыбы: Дыбыстар әлемі Мақсаты: дауысты, дауыссыз дыбыстар туралы білімдерін бекіту. Лашын көкте самғайды, Лашын көкті шарлайды. – Өлең не туралы және қай дыбыс қайталанып тұр? [Л] дауысты ма, дауыссыз ба? Қай	Сөйлеуді дамыту Тақырыбы: Күзгі жапырақтар Мақсаты: Дауысты дыбыстардың дыбысталуындағы ерекшеліктерді түсіндіру Күзгі жапырақтар Алтын, сары, қызыл, көк, Алуан-алуан жапырақ. Күзгі бақта күлімдеп,	Сауат ашу негіздері Тақырыбы. Буын Мақсаты: сөзде қанша дауысты дыбыс болса, сонша буын болатынын түсіндіру. «Сөз жарыс» дидактикалық ойыны – Балалар, «Сөз жарысын» ұйымдастырайық. Мен бір тақырып айтамын сендер сол тақырыпқа байланысты ғана сөздерді буынға бөлудің қажет. Мысалы:

<p>Өлеңде қай мезгіл бейнеленген?</p> <p>Не жайлы айтылған? Ақын жапырақтарды неге теңеген? Бұл өлеңнен жапырақтардың жерде алаша сияқты жататынын, алтындай жалтырайтынын, желмен түскен жапырақтар шашуға ұқсап шашылатынын, күз мезгілінің дарқан, кең екенін білдік. Күз мезгілі қандай? Күз мезгілінде айнала сары болады. Ағаш жапырақтары жерге судырап түседі. Жер бетін жапырақ жапқан. Бір жер сары, бір жер – қызғылт сары. Керемет көрініс. «Қай ағаштың жапырағы» дидактикалық ойын.</p>	<p>жырларын</p> <p>Қызғалдақтай терейік. Кең өлкеңің қорларын. Жүр аралап келейік. Демонстрациялық материалмен жұмыс. Дәптермен жұмыс. Отан туралы әңгімелеу. Отанымыздың көрікті жерлері.</p>	<p>дыбысқа жататынын анықта? Жасалу жолына мән бер. (үнді дауыссыз дыбыс) Педагог құстарға байланысты тыйым сөздермен таныстырады.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құстың ұясын бұзба. 2. Ағашты сындырма. 3. Құстардың жұмыртқасын сындырма. 4. Құсқа тас лақтырма 	<p>Көз тартады атырап</p> <p>Өлеңде қай мезгіл бейнеленген?</p> <p>Не жайлы айтылған? Ақын жапырақтарды неге теңеген? Бұл өлеңнен жапырақтардың жерде алаша сияқты жататынын, алтындай жалтырайтынын, желмен түскен жапырақтар шашуға ұқсап шашылатынын, күз мезгілінің дарқан, кең екенін білдік. Күз мезгілі қандай? Күз мезгілінде айнала сары болады. Ағаш жапырақтары жерге судырап түседі. Жер бетін жапырақ жапқан. Бір жер сары, бір жер – қызғылт сары. Керемет көрініс</p>	<p>ыдыстар, жануарлар, түстер т.б. Кім көп сөз айтып, буынға бөлсе, сол жеңімпаз болады (сөз айтып, буынға бөлген балаға түрлі түсті қаламнан беріліп отырады). Қаламдарды санау арқылы жеңімпаз анықталады.</p> <p>«Кім көп сөз біледі» дидактикалық ойыны</p>
---	--	---	--	--

Үзіліс : Жабық және ашық кеңістікті бағдарлауға арналған ойындар

Ойын: «Тығылыспақ»

Саусақтарға арналған гимнастикалық жаттығулар:

Қысқыштармен ойналатын ойын

Ойын шарты: Түрлі-түсті қатты қағаздардан дөңгелектер жасап, сондай түсті қысқыштарды қыстырса, гүлдер пайда болады. Ол баланың ұсақ моторикасын дамытады, ақыл-ойының, тілінің дамуына зор ықпал етеді.

«Жаңғақтармен ойын»

Ойын шарты: балалардың әрқайсысына жаңғақтар таратылады. Жаңғақты алақанның арасына салып, айналдыру. Бұл ойында балалардың қолдары жаттықтырып, сөйлеу тілі мен ойлау қабілеттері дамиды.

Ойын: «Тығылыспақ»

Мақсаты: кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру, сөздік қорларын молайту
Жасы: 5-6 жас аралығы

Қажетті заттар:

Ойын барысы: барлық балалар екі топқа бөлініп, топ басшылары тағайындалады. Санамақ арқылы қай топтың жасырынып, қай топтың іздейтіні анықталады. Ойынға «қала», яғни барлық ойыншылар жиналатын жер (ағаш, жар, есік, т.с.с.) таңдалынады. Жасырынатын топты топ басшылары жасырып, өзі қайтадан бұрынғы орнына оралады да, қарсылас топтың қай бағытта қозғалғанын «біз қазір .....(қай жер екенін)» айтып отырады. Ал жасырынған топ болса осы көмекті пайдалана отырып, жасырынған жерде отырады, ыңғайлы сәт туғанда «қаланы» жаулап алады. Егер іздеушілер жасырынушы топтың бір қатысушысын байқап қалса, онда оның аты мен жасырынған жерін дауыстап айтады да, барлығы «қалаға» қарай жүгіреді. «Қалаға» бірінші жеткен топқа ұпай беріледі. Жасырынған топ мүшелері іздеуші топ өздерін таппастан бұрын «қалаға» бірінші жетіп, ұпай ала алады.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Математика негіздері

Тақырыбы: Ұзындық. Шартты өлшеуішті пайдаланып, заттарды ұзындығы бойынша салыстыру.

Мақсаты: ұзындық – заттардың созылыңқы болу қасиеті туралы, ұзындық туралы түсінік қалыптастыру. Логикаға арналған ойын

Қазақ тілі

Тақырыбы: Неше? Санау.

Мақсаты: сөйлемдерді дауыс ырғағымен түрлендіріп айтуға жаттықтыру.

Дидактикалық ойын:

Кім жылдам?

Математика негіздері

Тақырыбы: Ұзындық. Шартты өлшеуішті пайдаланып, заттарды ұзындығы бойынша салыстыру.

Мақсаты: ұзындық – заттардың созылыңқы болу қасиеті туралы, ұзындық туралы түсінік қалыптастыру. Логикаға арналған ойын жаттығулары.

Қоршаған ортамен таныстыру

Тақырыбы: Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздері
Мақсаты: еліміздің рәміздері туралы білімдерін толықтыру. А. Асылбек өлеңін оқу. Егеменді елім-ай, Еркін өскен жерім-ай, Еркелеткен елім-ай, Есілдей кең көңіл-ай. Демонстрациялық материалмен жұмыс.

Математика негіздері

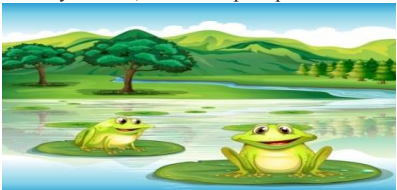
Тақырыбы: Дөңгелек, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш

Мақсаты: геометриялық фигуралардан модельдеу біліктілігін қалыптастыру Бұл не? (Шаршы.) – Оның жиектерін саусағыңмен жүргіз. Саусағыңды дайында. Саусағыңмен солдан оңға қарай жүргізесің, бұрышқа жетіп бұрыласың, саусақпен

<p>жаттығулары. Балалардың түсінігін тексеру және білімін түзету үшін мынадай үлгіде логикалық тапсырма ұсынуға болады: 1. Қызыл қарындаш жасыл қарындаштан ұзынырақ, жасыл қарындаш көгілдірден ұзынырақ. Ең қысқа қарындаш қандай? 2. Жасыл таспа көгілдірден жіңішкерек, көгілдір қызылдан жіңішкерек. Ең жалпақ таспа қайсысы? «Керісінше айт» дидактикалық ойыны. Ойын жаттығуы. «Ретімен орналастыр» 1-2-3 тапсырмаларды орындау. Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс.</p>	<p>Жемістер,көкөністер,жи дектерді үш себетке бөліпсалу,атау,сипаттау. Дидактикалық ойын:</p> <p>Аудармашы.Дәптермен жұмыс.Жеке жұмыс.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?»</p> <p>Бірден онға дейін сандарды ретімен қою, санау. 2 3 4 1 5 7 6 10 8 9 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1</p> <p>Ойын: «Баспалдақпен жоғары көтеру» Басбармақ пен сұқ саусақтың көмегімен жоғары турасанау, төмен кері санау. Қол моторикасын дамыту.</p>	<p>Балалардың түсінігін тексеру және білімін түзету үшін мынадай үлгіде логикалық тапсырма ұсынуға болады: 1. Қызыл қарындаш жасыл қарындаштан ұзынырақ, жасыл қарындаш көгілдірден ұзынырақ. Ең қысқа қарындаш қандай? 2. Жасыл таспа көгілдірден жіңішкерек, көгілдір қызылдан жіңішкерек. Ең жалпақ таспа қайсысы? «Керісінше айт» дидактикалық ойыны. Ойын жаттығуы. «Ретімен орналастыр» 1-2-3 тапсырмаларды орындау. Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс.</p>	<p>Мемлекеттік рәміздер туралы әңгіме.Дәптермен жұмыс.Сұрақ-жауап. Суреттерді толықтыру.</p>	<p>жоғарыдан төменге түсесің, бұрыласың, саусағың оңнан солға қарай жүреді, бұрышқа жетіп төменнен жоғарыға саусағыңды жүргізесің. (Әр баланың үстелінде белгілі бір түрдегі фигуралар жиынтығы бар.) – Біз саусағымызбен нені қоршап жүргіздік? (Шаршы.) –Тіктөртбұрышты көрсетеді, атайды, бұл геометриялық фигура – тіктөртбұрыш. – Оның жиектерін саусағыңмен жүргіз. Саусағыңды дайында... – Тіктөртбұрыш пен шаршының не айырмашылығы бар? Шаршыны тіктөртбұрышпен беттестіреді. – Қараңдар, бір қабырғалары бірдей, ал басқа екі қабырғалары әртүрлі. Тіктөртбұрыштың қабырғалары шаршыға қарағанда ұзынырық «Сипаттап табу» дидактикалық ойыны Балалар топтағы кез келген затты, оның қандай геометриялық пішінге ұқсайтынын, түсін сипаттайды. Қалған балалар шешуін тауып, затты атайды</p>
---	--	--	--	---

Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар « Көбелектер бақалар»

Ойын: «Алыптар мен ергежейлілер»
Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу.
Ойынның шарты: Арнайы сызықпен қоршаған ойын алаңында балалар жүгіріп ойнап жүреді. “Алыптар” мен “қуғыншымын” қолын жоғары көтереді де өзіне ең жақын жүрген ойыншыны қуа жөнеледі, “ергежейлілер” жүгіреді.
Ұсыныс: Егер қуып жетсе, екеуі орын ауыстырып, жаңа қуғыншы, ойынды әрі қарай жалғастырады.

Ойын: « Көбелектер бақалар»
Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жәндіктерге қамқорлық көрсете білуге тәрбиелеу.
Ойын барысы: Бапқақтың шекарасы төртбұрышты етіп белгіленеді. Мұнда бақалар өмір сүреді. Гүлдерге көбелектер ұшып келіп қонады. Ұлдар бақа сияқты секіреді, қыздар көбелектер сияқты ұшады.
Ұсыныс: ойында көбелектер, бақалар болып балалар ойынаушылар

катысады, тәрбиеші де қат

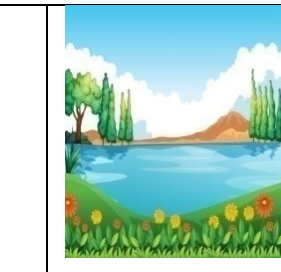
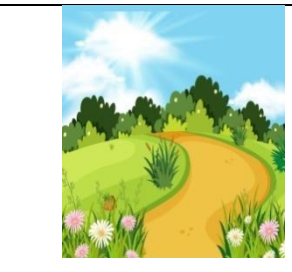
3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Сауат ашу негіздері</p> <p>Тақырыбы: Дыбыстар әлемі</p> <p>Мақсаты: дауысты, дауыссыз дыбыстар туралы білімдерін бекіту.</p> <p>Лашын көкте самғайды, Лашын көкті шарлайды.</p> <p>– Өлең не туралы және қай дыбыс қайталанып тұр? [Л] дауысты ма, дауыссыз ба?</p> <p>Қай дыбысқа жататынын анықта? Жасалу жолына мән бер. (үнді дауыссыз дыбыс) Педагог құстарға байланысты</p>	<p>Көркем әдебиет</p> <p>Тақырыбы: Әкесі мен балалары</p> <p>Мақсаты:сюжеттік бірізділікті сақтап, қисынды мазмұн дауға баулу.</p> <p>Сиқырлы сандықша</p> <p>Л.Толстой.Әкесі мен балалары әңгімесін таныстыру.Сөздік жұмыс.Әңгіме мазмұны бойынша сұрақтар.Әрдайым тату,бірге болсаң</p>	<p>Қазақ тілі</p> <p>Тақырыбы: Апта күндері</p> <p>Мақсаты:тыңдау арқылы есте сақтау мен зейінін жетілдіру. Дидактикалық ойын. Көршісін тап.Апта күндерін жаттау. Дыбыстық жаттығу. Тақпақ Апта күндері. Дәптермен жұмыс. Сөйлемдерді тыңда. Суреттен көрсет.</p>	<p>Көркем әдебиет</p> <p>Тақырыбы: «Арыстан мен тышқан</p> <p>Мақсаты: таныс сюжеттер бойынша қойылымды сахналауға дағдыландыру</p> <p>1. Суреттерді қара. Арыстан тышқанға не айтты? Тышқан арыстанға қалай көмектесті? Тышқанның тапқырлығы туралы өз ойынды айт. Досыңмен диалог құр.</p> <p>2. Суретте қандай аң жасырынып тұрғанын тап. Педагог балалардың суретте қандай аң жасырынып тұрғанын табуына көмектеседі. Жеке жұмыс жүргізеді.</p> <p>Жұмбақ ойын: «Айна». бір кейіпкердің қимылын, көңіл күйін көрсетеді.</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті</p> <p>Тақырыбы: Алтын балық</p> <p>Мақсаты:балалардың шығармашылық қабілетін дамыту,</p> <p>мүсіндеу мазмұнын бере білуді үйрету</p> <p>-Қағаздан таныс немесе ойдан әртүрлі бейнелерді, қатпарланып бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндерді және екіге бүктелген қағаздан симметриялы пішіндегі заттарды қию</p> <p>- ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпқа, өзбетінше ойдан құрастыруға,</p>
--	---	--	--	---	--

	<p>тыйым сөздермен таныстырады.</p> <p>1. Құстың ұясын бұзба.</p> <p>2. Ағашты сындырма.</p> <p>3. Құстардың жұмыртқасын сындырма.</p> <p>4. Құсқа тас лақтырма</p>	<p>дар,сендерді ешкім де ренжітеалмайды.</p> <p>Дәптермен жұмыс.</p> <p>Сурет бойынша әңгімелесу.Мақалды жаттау. Үзік сызықты бастырып, бояу.Бірлік болмай, тірлік болмас.</p>		<p>Балалар педагог салған кейіпкердің көңіл күйін қайталайды. Қандай кейіпкер екенін табады. Педагогті балалар ауыстырып ойнауына болады. Педагог ертегіні драмалық театр арқылы сахналауды ұсынады. Сиқырлы қоржыннан алған ертегі кейіпкерлерінің суреті бойынша рөлдерге бөлінеді. Ертегіні драмалауда сиқырлы қоржыннан текшелер таңдап алады. Педагог балаларды безендірілген сахна алаңына шақырады. Қоржыннан театр костюмдерін шығарып, кигізеді. Қалған балалар көрермен болады. Сахналау аяқталған соң балалар көрермендерге иіледі. Көрермендер қол шапалақтайды</p>	<p>құрдастарымен бірлесіп, шығармашылықпен құрастыруға баулу.Жұмбақтар жасыру.</p> <p>Шешуі:Аквариум,балық.</p> <p>Табиғат бұрышына саяхат.</p> <p>Үлестірмелі материалдар.Топтық жұмыс.Балалар шығармашылығы.Көрме.</p>
--	---	--	--	---	--

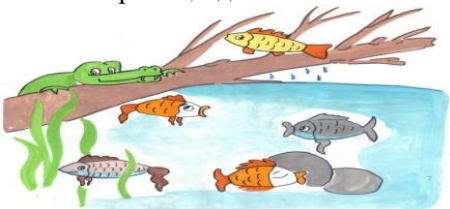
Үзіліс: Кеңістікті бағдарлауға арналған ойындар «Жоғарыда–төменде, биік-аласа»

Артикуляциялық жаттығулар:
Балықтар
Кіп-кішкентай балықтар өзенде жүзеді,
Үп-үлкен ағаш жағада жатты,
Балық: «Мына жерде сүңгу оңай»- деп
Екіншісі «Жоқ, бұл жер терең»- деді,
Ал үшіншісі «Менің ұйқым келіп тұр»- деп,
Ал төртіншісі тоңа бастады,

Ойын: «Жоғарыда–төменде, биік-аласа»
Мақсаты: кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру
Жасы: 5-6 жас аралығы
Қажетті заттар: Көгілдір аспан, жасыл алқап, өзен бейнеленген сюжетті суретті плакат тақтада. Қорапта ұшақтың, құстар түрлері, балық түрлері, аңдар түрлері қатырма қағаздан жасалған.
Ойын барысы: Тақтаға бір бала шығып қораптағы бір бейнені алып, атын атап, орынын анықтап сюжетті

Ал бесіншісі «Мында қолтырауын»- деп айғайлады,
-Жүзіндер мына жерден,
Әйтпесе жұтып қояды!

«Тіс щеткасымен ойын» жаттығу.

Ойын шарты: Балаларға тіс щеткалары таратылады. Щеткаларды бір-бірден алып саусақ ұштарына қойып, үйкелеп массаж жасайды. Бұл ойын балалардың миын дамытады, тілдерін дамытады, зейіннің тұрақтандырады, қол белсендігін, икемділігін арттырады.

суретке іледі. Мысалы: Ұшақ жоғарыда-аспанда ұшады, балық төменде-су ішінде жүзеді, - деп сипаттап айту керек.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Дене шынықтыру

Тақырыбы: Акробат болғым келеді

Мақсаты:Өздерінің зейіндерін шоғырлан

дыра алу шеберліктерін (машықтарын)

қалыптастыруды, қимыл-қозғалыс үйлесімділіктерін дамытуды және анализатор жүйелерін біріктіруді қалыптастыруды

**Музыка
Тақырыбы:**

«Күзгі жаңбыр»

Мақсаты: Музыканың сипатын түсініп, эмоцияларын көрсете білуге дағдыландыру

Музыка тындау:

«Жаңбыр шақыру (Д. Ботбаев)
Ән айту:
«Жау, жау, жаңбыр» (К. Дүйсекеев)

Дене шынықтыру

Тақырыбы:

«Ақылдылар»

Мақсаты: Эстафета элементтерін пайдаланып, қимыл-қозғалыс тәжірибелерін толықтыру, бұйрық бойынша тапсырмаларды орындау шеберліктерін (машықтарын) қалыптастыру, өзінің жеке қызығушылықтарын команда қызығушылықтарына

Музыка

Тақырыбы:

«Сабантойды тойлаймыз»

Мақсаты:

Музыкалық шығармаға өзінің қатынасын білдіру, әннің мазмұны мен сипаты туралы пікірін айту
Музыка тындау:
«Тойбастар» күйі (Д. Нұрпейісова)

Ән айту:
«Сабантой» (Е. Хасанғалиев)

Дене шынықтыру

Тақырыбы: Бізбен бірге және бізден артық орында»

Мақсаты: Баланың қимыл-қозғалыс жүйесінің дамуына жағдай жасау. Өртүрлі жүру түрлерімен жүруге үйретуді жалғастыру (аяқты айкастырып жүру, отырып және жартылай отырып жүру)

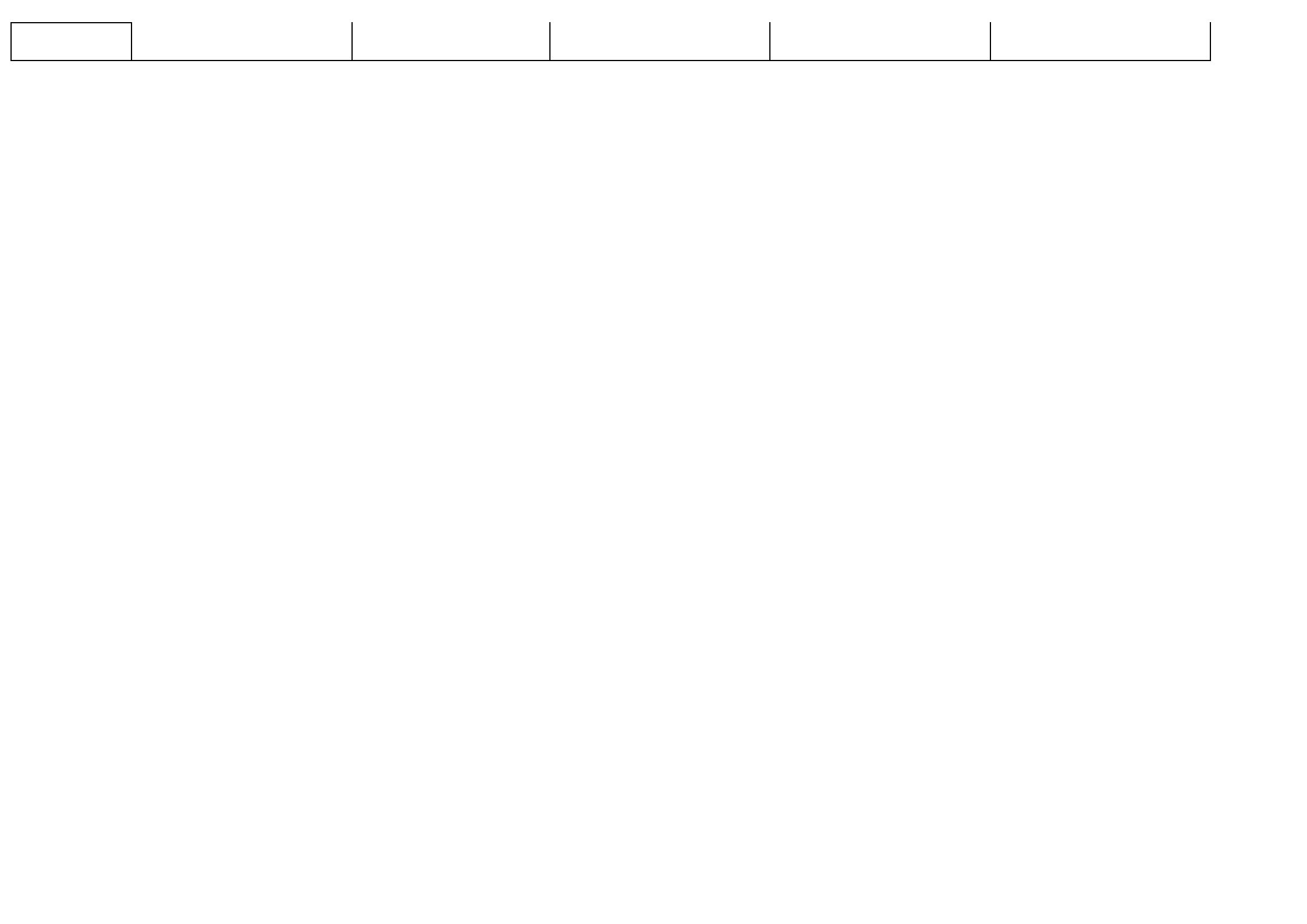
Ойын: «Орындарыңды ауыстырыңдар».

	<p>жалғастыру</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қарлығаш» (5 рет). Зал ішіне ойыншылардың санына қарай құрсауларды – «ұяларды» орналастырады. Ойыншылар – «қарлығаштар». Олар зал ішінде қолдарын сермеп жүгіріп жүреді. «Қарлығаш, қарлығаш, қарлығаш – біздің үйге ұшып кел!» деген бұйрық бойынша «ұяларына келіп қонады».</p>	<p>«Күзгі әуен» (А. Досмағанбет) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Көңілді балалар» литва халық әуені (өңд. Т. Ломова) Билер: «Көңілді қолшатырлар» биі (педагогтің таңдауы бойынша) Ойындар, хороводтар: «Күн мен жаңбыр» ойыны</p>	<p>бағындыру «Кім зейінді?» ойын-жаттығуы. Педагогтің бұйрығы бойынша тізбек және сапқа тұрады. Сапқа тұруды қыздар мен ұлдар бөлек орындайды. Педагогтің сол жағына қыздар, оң жағына ұлдар сап түзеп тұрады. Педагогтің бұйрықтарын жылдам орындап, сапты бұзбауға тырысады. Сызық алдына екі тізбекке тұрады</p>	<p>«Жау, жау, жаңбыр» (К. Дүйсекеев) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Марш» (Е. Андосов) Билер: «Көңілді қолшатырлар биі (педагогтің таңдауымен) Ойындар, хороводтар: «Теңге алу» қазақтың ұлттық ойыны («Адай» Құрманғазы, ұнтаспадан)</p>	<p>(6 рет).Зал ортасына арқан төсейді, осылайша зал екіге бөлінеді. Әр команда залдың екі шетінде тұрады. «Қаш!» деген белгі бойынша өз алаңдарынан қарама-қарсы алаңға шашырап жүгіреді. Ойыншылары толық екінші алаңға өткен команда жеңімпаз атанады.</p>
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.

<p>Серуен</p>	<p>Бақылау: Ауа-райын бақылау. Мақсаты: Ауа-райын бақылай отырып, күз мезгілінің өзіне тән ерекшеліктерін көрсете сипаттау. Еңбек: « Таза алаң » Мақсаты: Аула сыпырушыға көмектесу.Тазалыққа, кішіпейілдікке үйрету. Үлкендердің еңбегін қадірлей білуге тәрбиелеу. Жеке жұмыс: Е.Өтетілеуов « Күшік » Мақсаты: Ү дыбысының айтылуына жаттықтыру. Тақпақты мәнерлеп айтуға үйрету. Е.Өтетілеуов. « Күшік » Үреді үйшікте Аулада күшіктер Біреуі оның қап-қара, Біреуі сары ала Біреуі қардай ақ, Біреуі сұр жолақ Бәрібір, бәрінің жұмысы біреу-ақ: Үреді абалап Ойын: « Қасқыр мен қаздар » Мақсаты: Топ болып ойнауға, рөлдерді бөліп ойнауға қалыптастыру. Қимылдық ойын: « Тымпи-тымпи » . Мақсаты: Топ болып ойнауға, рөлдерді бөліп ойнауға қалыптастыру. Ойын барысы: Тымпи-тымпи ойынын бастаушы дөңгеленіп отырған ортасына шығып: « Тым-тырыс, тымпи-тымпи » , - дейді. Осы сәтте қалған адамдар үндемеуге тиіс. Ортаға шыққан адам әр түрлі әзіл, сықақ, қызықты әңгімелер айтып</p>	<p>Бақылау: Күзгі жапырақтарды бақылау. Мақсаты: Мезгілге байланысты жапырақ түстерінің өзгеруін қадағалау. Еңбек : Жапырақтардан гүл шоғын жасау Мақсаты: Қол икемділігін дамыта отырып, әсемділікті, әдемілікті сезіне білуге талпындыру. Жеке жұмыс: « Күзгі жапырақ » тақпақ Қыстың жақын қалғанын, Жапырақтар сезгендей. Желмен ұшып барады, Жерге қонып үлгермей Мақсаты: Балалардың тілдерін дамыту арқылы, сөздік қорын дамыту. Ойын: « Аю жүрген орманда » Мақсаты: Қимыл қозғалысын дамыту Қимылдық ойын : « Монданақ » Ойын барысы: Монданақ ойыны бойынша белдік-белбеу әйтпесе орамалды шиыршықтап алып дөңгелене отырады. Ортаға біреу шығады. Отырғандар тізерлеп: « Әне кетті монданақ, міне кетті монданақ » , - деп әндетіп, ортадағы бала сырт айнала бергенде, оны соғып қалып, орамалын қайтадан жасыра қояды. Оны жасыра алмаған ойыншы ортаға шығады. Балалардың өз бетімен ойнауы: 1. Орта доп 2. Әткеншек тебу</p>	<p>Бақылау: Алтын күзді бақылау. Мақсаты: Күзгі алаңның назар аударып, күздің алғашқы белгілерін анықтау. Қай ағаштың жапырақтары ерте өзгеріске ұшырайтынын, түрін, түсін ажырату. Қуандырып біздерді, Мерекелі күз келді Кел жемісті алтын күз Кемелденсін халқымыз. Қимылдық ойын: « Жылғадан қарғып өтеміз » « Қоян мен қасқыр » . Мақсаты: Ептілікке, жылдамдыққа бірлесіп ойнауға үйрету. Еңбек : « Таза алаң » Мақсаты: Ойын алаңындағы ағаш бұтақтарын жинау. Балаларды еңбек сүйгіштікке тәрбиелеу. Бастаған ісін аяғына дейін тиянақты орындауға үйрету. Жеке жұмыс: « Отбасы мүшелері » Мақсаты: Отбасы мүшелерін дұрыс атай білуге үйрету. Қимылдық ойын: « Көрші » Мақсаты: Балалардың ептілікке , сезімталдық, кеңістікті бағдарлай білуге үйрете отырып, батылдық сияқты қабілеттерін одан әрі дамыту. Шапшаң қимылдап, жылдам жүгіруге үйрету. Ойын барысы: Балалар екі-екіден қол ұстасып , бірінің артына бірі тұрады. Олардың алдынан 3- 8 метр жерден сызық жүргізіледі. Ол сызықтың бойында торуылшы бір бала тұрады. Тәрбиешінің белгісімен ең артында тұрған</p>	<p>Бақылау: Жәндіктерді бақылау. Мақсаты: Күзде жәндіктер қысқа қалай дайындалады? Мінекей, құмырсқаларды қарандаршы, өз азықтарын жинап еңбектеніп жатыр. « Қыстың қамын жаз ойла » . Еңбек : Біздің алаң. Мақсаты: Ауладағы жапырақтарды жинау. Балалардың еңбекке ынтасын арттырып , өздігінен еңбек ете білуге үйрету. Жеке жұмыс: Тыйым сөздерді жаттату. Мақсаты: « Суға түкірме» « Нанды баспа » « Дастархан басында кекірма » т.б сөздердің мағынасын айтып түсіндіру. Қимылдық ойын: « Итеріспек » Ойын барысы: Ойын көгалда өткізіледі, үлкен шеңбер сызылады, ортаға екі ойыншы шығады. Егер бір аяқпен секіріп жүріп , екі баланың біреуі екінші аяғын жерге тигізбестен қарсыласын шеңберден итеріп шығарса жеңгені. Аяғын жерге тигізіп алса, жеңілгені. Ойын жалғаса береді. Балалардың өз бетімен ойнауы: 1. Тығылыспақ. 2. Тартқышқа тартылу. 3. Допты қуалау.</p>	<p>Бақылау: Күнді бақылау. Мақсаты: Күн көзінің жарығын күннен тараған сәуле (жарық) оның бүкіл табиғат үшін пайдалы да қажеттілігін ашу. Қимылдық ойын: « Таяқшадан аттап өт » « Қуаласпақ » Мақсаты: Жылдамдыққа , ептілікке баулу. Еңбек : Гүл шоғы. Мақсаты: Алаңдағы жапырақтарды жинап , олардан әдемі гүл шоғын жасау. Жеке жұмыс: Е.Өтетілеуұлы « Бағдаршам » Мақсаты: Бағдаршаммен таныстыру. Жолда жүру ережелерін түсіндіру. Е.Өтетілеуұлы « Бағдаршам » Сақта көше тәртібін Бағдаршамның ал « тілін » Біліпт алдым мен де: Жасыл жанса, демде Алға кетем лезде. Сары жанса , сабыр Сақтай тұрам әзір. Жанса қызыл шоқтай, Қаламын кілт тоқтай. Қимылдық ойын: « Үрпек төбет » Мақсаты: Тез жүгіре білуге үйрету, жылдамдыққа , батылдыққа тәрбиелеу. Ойын барысы: Балалардың біреуі төбетті бейнелейді; ол ортада отырады. Қалған балалар оған жай ғана жақындай түседі, ал тәрбиеші осы кезде былай дейді: Алдыңғы екі аяққа басын сұғып, Әнекей жалбыр төбет жатыр</p>
----------------------	--	--	--	--	---

	<p>отырғандарды күлдіруге тырысады. Белгілі уақытқа дейін өзінің осындай « өнерімен » ешкімді күлдірте алмаса, жеке адамның жанына барып , соны күлдіруге күш салады. Әзіл-сықақтары әлсіз, әсерсіз болса, аузы-мұрнын қисайтып, түрлі қолайсыз қимылдар жасап күлдіруге әрекет етеді. Осы сәтте әлгі ойыншы үн шығармауға, ортадағы адамның сұрағына жауап бермеуге тырысады. Ал, сөйлеп , күліп қойса айыпкер саналады. Айыбы үшін өлең айтып би билейді. Айбын өтегеннен кейін ол ортаға шығып, ойынды басқарып кетеді.</p> <p>Балалардың өз бетімен ойнауы:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әткеншек тебу. 2. Допты қуалау . <p>Тренинг: « Біз біргеміз »</p>	<p>3. Қуаласпақ</p> <p>Тренинг: « Бір шаңырақ астында »</p>	<p>бала, балалар тобының екі жағымен жүгірген бойы сызықтан өтіп қайтадан қол ұстасуы керек. Егер ұстап алса , қолынан жетектеп әкеліп , топтың алдына келіп тұрады. Ал қалған біреуі торуылшы болып, сызықтың үстінде қалады. Балалар жүгіріп келе жатқанда торуылшы оларға арқасын беріп , теріс қарап тұрады. Ортасында тұрған қасқыр қуып береді. Қолға түскен балалар ойыннан шығып қалып, келесі ойынға кіреді. Қасқырларды ұсталып қалған балалардың арасынан сайлайды.</p> <p>Дербес ойындар.</p> <p>Тренинг: « Біз татумыз »</p>		<p>сұлық, Белгісіз жатқаны ұйықтап, яки қалғып, Момақан, сырт пішіні жуас салғырт Ояталық жақындап барайық та, Қайтер екен содан соң-қарайық та. Төбет орынан ұшып тұрып үре бастайды. Балалар қаша жөнеледі. Төбет оларды қуа жөнеледі. Балалардың бәрі жан-жаққа қашып тығылады. Төбет қайтадан ортаға отырады . Ойын жаңа бастаушымен қайта басталады.</p> <p>Балалардың өз бетімен ойнауы:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Төбешіктен-төбешікке секір. 2. Күн мен түн <p>Тренинг: « Күн шуағы »</p>
<p>Балаларды үйге қайтару</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i></p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i></p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i></p> <p>- үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i></p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i></p> <p>- баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Ы.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ

Топ: Мектепалды даярлық

Топ жетекшісі: Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы

Балалардың жасы: 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 22-26-27- 28 қазан 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 22.10	Сейсенбі Мереке	Сәрсенбі 26.10	Бейсенбі 27.10	Жұма 28.10
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	Пж ойын: «Кім көп сөз айтады?» Шарты: Педагогтың артынан бірнеше сөзді қайталап айтады		Құрылымдалған ойын: «Орнын тап» Шарты: Жемістер мен көкөністердің көлеңкесін табады	Еркін ойын: «Бауын байла» Шарты: Фетрдан жасалған аяқ киімдердің бауын байлап ойнайды.	Еркін ойын: «Ертегілер елінде» Шарты: Саусақ театр арқылы ойнайды
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру		Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретінін сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Үстел үсті ойыны – пазл: «Әсем гүлдер бағы » Балалармен әсем гүлдер туралы әңгімелесу.		Фотосуреттер қарастыру: «Гүлдер,гүлдер көп гүлдер» Фотосуретте бейнеленген ойын түрлерін атау.	Үстел үсті театры: «Раушан гүлдер» және т.б. тақырыптар бойынша сюжетті картиналар қарастыру.	Сюжеттік ойындар: «Қош иісті гүлдер» еркін сурет салу. Д/ойын: «Менің сүйікті гүлім»
Таңертеңгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 4				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Табиғатым тамаша» Табиғатым тамаша, Көз тоймайды қараса. Табиғатты аялап, Жүрейікші жараса.	.	«Табиғатқа қамқор боп» Табиғатқа қамқор боп, Байлығын біз қорғайық, Әдепті да,тәртіпті боп, Жақсылығын қолдайық.	«Табиғат...» Табиғат, сен тіршілік тұнып тұрған. Сен күнсің көтерілген күліп қырдан. Сен көлсің, сен ормансың. Сен - бұлбұлсың, Адамға сұлулықты шын ұқтырған!	«Табиғатым тамаша» Табиғатым тамаша, Көз тоймайды қараса. Табиғатты аялап, Жүрейікші жараса

<p>Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет</p>	<p>1 - ұйымдастырылған іс-әрекет</p>				
<p>Сөйлеуді дамыту Тақырыбы: Шаштараз Мақсаты:түбірлес сөздердің мағынасын түсіндіру. Ұқыпты бала сөзінің мағынасын түсіндіру. Сұрақ-жауап әдісі. Түбірлес сөздер. Талап-талапты-талапсыз. Өсір-өсіру-өсірмеу.Өнер-өнерлі-өнерпаз.Бақыт-бақытты-бақытсыз. Арлы-арсыз.Кітап-кітапхана,ойын-ойыншы-ойыншық.Бала-балақай-балалық.Бота-ботақан-ботагөз. Түбірлес сөздер құру. Жұмбақтар.Шешуі:сабын сүлгі.Демонстрациялық материал.Ә.Дүйсенбиев. Шаштараз өлеңін оқу. Сөздік жұмыс.</p>	<p>Сауат ашу негіздері Тақырыбы. Буынға бөлейік Мақсаты: сөзде неше дауысты дыбыс болса, сонша буын болатынын түсіндіруді жалғастыру «Буынға буын қос» дидактикалық жаттығуы.Басталған буынға буын қосып, сөз құрап , айта білуге, шапшаңдыққа, зейінділікке баулу. Көрнекілік: ұсақ жалаушалар, ойыншықтар. Ойын шарты: балалармен жеке-жеке немесе 2 топқа бөліп, өткізуге болады. Жылдам ойлап, келесі буынды табу. Сөздің басқы буынын айту, балалар сөзді тез аяқтайды. Ау- (ла). Ал- (ма). Са- (ра). Сә- (біз). Қа- (уын). Мысалы: үй-рек, бүр-кіт , қар-ға , тырна, тор-ғай, та-бақ , ә-теш, же-лім, қа-ғаз, қайшы, қалам, кі-тап. Ойын соңында, жеңімпаз бала, анықталып, мадақталады</p>	<p>Сөйлеуді дамыту Тақырыбы: Шаштараз Мақсаты: түбірлес сөздердің мағынасын түсіндіру. Ұқыпты бала сөзінің мағынасын түсіндіру.Сұрақ-жауап әдісі.Түбірлес сөздер. Өсір-өсіру-өсірмеу.Өнер-өнерлі-өнерпаз.Бақыт-бақытты-бақытсыз.Арлы-арсыз.Кітап-кітапхана,ойын-ойыншы-ойыншық.Бала-балақай-балалық.Бота-ботақан-ботагөз. Талап-талапты-талапсыз. Түбірлес сөздер құру. Жұмбақтар.Шешуі:сабын, сүлгі.Демонстрациялық материал.Ә.Дүйсенбиев. Шаштараз өлеңін оқу.Сөздік жұмыс.</p>	<p>Сауат ашу негіздері Тақырыбы: Ойнай отырып оқимыз Мақсаты: буындардан сөз құрауға үйрету. «Жоғалған буын» дидактикалық ойыны Шарты: бір буынды айтады, балалар жалғастырып, келесі буынды табады. Бір буыннан бірнеше сөз құраса болады. те - (геш), те -(рек), те -(мір), те -(сік), те -(тік). ор -(та), ор -(ман), ор -(ақ). өр -(мек), өр -(кеш), өр -(ле), өр -(мек-ші) «Буынды қос» дидактикалық ойыны – Балалар шеңберге тұрайық. Мен буынды айтып, бір балаға допты лақтырамын, бала допты ұстап алып, буынды қосып, сөзді жалғастырады. Мысалы: (ас+паз, кі+тап, ба+лық,ба+ла) Ойынды өзгертуге болады.</p>		

Үзіліс : Затты лақтыру мен қағып алуға арналған ойындар «Мысықтар мен балалар»

БАЛАНЫҢ ТІЛІН ДАМУҒА АРНАЛҒАН ОЙЫН ДАР

Дауыстарын қайтала. Аң біткенмен алысқан

Ақырады **арыстан: А-а-а-а-а-а**

Нәзік дауысы қозының. Естіледі алыстан:

Мә-ә-ә-ә-ә. Дөңгелетіп аузыңды,

Жіңішкертіп даусыңды, Бұзаумын деп ойла да,

Дауысын оның қайтала: **Мө—ө-ө-ө**

(Балақай, жан жануарлардың дауыстарыне сала отырып, кей дыбыстардың жуан кей дыбыстардың жіңішке айтылатынына зер сал)

Майлыаяқ.

Жайлау толы малды аяп, Күзетіп жүр Майлыаяқ.

Жолатпайтын ешкімді, Дауысы алыстан естілді:

(ақырын дауыспен) –р-р-р-р-р-р

«Тамақ жеймін ашпын д», -деп,

«Қорқып иттер қашсын», -еп,

Күжірейтіп желкесін

Ырылдады қасқыр кеп:

(орташа дауыспен)-р-р-р-р-р-р

«Қорықпаймын сенен», -деп,

«Сазайыңды берем», -деп,

Дірілдетіп қасқырды

Айбатын ит асырды:

(қатты дауыспен) –р-р-р-р-р

«Мынау бәле екен» деп,

«Түбіме бұл жетер» деп,

Қорқып қасқыр жөнелді,

Қайтып келмес ол енді.

(Балақай, қасқырдан да қорықпайтын төбет иттердің болатынын сен білесің бе?

Өзара екі топқа бөлініңдер де, **қасқыр мен иттер** болып алдымен ақырын, сосын орташа, ең соңында қатты

Ойын: «Мысықтар мен балалар»

Мақсаты: Берілген белгіні дұрыс тыңдай білуге, ойын ойнағанда қауіпсіздік ережелерін сақтай білуге, топпен ойнауды ойнай білуге үйрету.

Ептілікке, алғырлыққа тәрбиелеу.

Ойынның шарты: Балалардың жартысы мысықтар болады, ал жартысы олардың иесі болады. Мысықтар баспалдақта отырады, олардың иелері жүрелерінен алаңның екінші жағында отырады. Тәрбиеші сүт кімге керек деп сүт құйғандай болады. Балалар «кис-кис», деп шақырады. Мысықтар жақындаған да балалар алаңның екінші жағына қашып шығады. Ойын 2-3 рет қайталанады.

дауыспен «р» дыбысын созып айтындар.)

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Математика негіздері
Тақырыбы: Дөңгелек. Шаршы.
Тіктөртбұрыш. Үшбұрыш .
Мақсаты: геометриялық фигуралардан модельдеу біліктілігін қалыптастыру.
Пішіндерді атау. Топпен жұмыс. Фигуралар жиынтығы.
5кесте. Бұл неге ұқсайды?
Тапсырма пішініне сәйкес заттарды табады. Сәйкес қиықты таңда дидактикалық ойыны. Дәптермен жұмыс. 1-2-3 тапсырмаларды орындау.
Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс.

Математика негіздері
Тақырыбы:
Дөңгелек. Шаршы.
Тіктөртбұрыш. Үшбұрыш .
Мақсаты: геометриялық фигуралардан модельдеу біліктілігін қалыптастыру.
Пішіндерді атау. Топпен жұмыс. Фигуралар жиынтығы.
5кесте. Бұл неге ұқсайды?
Тапсырма пішініне сәйкес заттарды табады. Сәйкес қиықты таңда дидактикалық ойыны. Дәптермен жұмыс. 1-2-3 тапсырмаларды орындау.
Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс.

Қоршаған ортамен таныстыру
Тақырыбы: Тұрмыстық техника және оның қажеттілігі
Мақсаты: тұрмыстық техника түрі және оның қажеттіліктерін түсіндіру.
Шаңсорғыш ойыны. Үйдегі заттар, үй жихаздарын атау.
Электр құралдары мен тұрмыстық техника.
Демонстрациялық материалмен жұмыс. Жұмбақ. Шешуі: тоңызатқыш, шаңсорғыш, тел едидар.
Ойын «Жалғастыр» «Көп ойла, сөз ойла» ойыны.
«Қызметіне қарай ата» ойыны.
Дәптермен жұмыс.
Тапсырмаларды орындау.
Жеке жұмыс.

Математика негіздері
Тақырыбы:
Дөңгелек және сопақша
Мақсаты: : сопақша геометриялық фигура туралы ұғым қалыптастыру.
Ойын жағдаяты.
Топпен жұмыс
балаларға фигуралар жиынтығын – шеңберлерді, сопақшаларды, шаршыларды, тіктөртбұрыштарды таратады және өздерінің «моншақтарын» немесе өрнектерін жасауды ұсынады. Содан кейін өлшемі жақын шеңбер мен шаршыны, сопақша мен тіктөртбұрышты салыстыруды ұсынады.
Балалар топпен жұмыс жасайды, фигуралардан өрнектер жасайды.
Дәптермен жұмыс. 1-2-3 тапсырмаларды орындау.
«Көліктерді гаражға кіргізу» дид-к

ойыны. Ойын-тапсырма «Бейнеле» «Не өзгерді?» дид-қ ойын. «Домалайды-домаламайды» ойыны. «Санау» дид- ойыны. Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс.

Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар «Сылдырмақпен сылдырлат»

Дәстүрлі емес технологиясын пайдалана отырып жасалған балаға арналған саусақ ойындары

«Жасыру» саусақ ойыны.

Ойын шарты: Қатысушылар алақанға қысқа қарындашты салады, жұдырықты жұмады және ашады.

Қысқа қарандаш аламыз, жұдырыққа қысып, жасырамыз.

Ал енді, келесі қолға жасырамыз.

Қарандашты қыса отырып,

Алақанды ауыстырамыз.

Бұл ойында баланың қол икемділігі, танымдық деңгейі артады.

«Салат» саусақ ойыны.

Сәбізді алып тазалаймыз, (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды)

Үккішпен үгіп майдалаймыз, (екі қолды жұдырыққа түйіп кеудеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды)

Қанттан сеуіп дәмдейміз, (саусақтардың ұшымен қант себеді)

Міне дайын нәр тағам (екі қолын алдына жайып көрсетеді)

Дәруменге байыған. (алақанымен іштерін сипалап,

тойғандықтарын көрсетеді)

Ойын: «Сылдырмақпен сылдырлат»

Мақсаты: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту.

Ойынның шарты: 5-6 балалар аланның бір жағында сызықтың ар жағында тұрады. Қарама-қарсы жақта орындықтарда бір бірінен арақашықтығы бірдей болып сылдырмақтар /бал-ң санына сай/ жатады. «1-2-3, жүгіріндер»- деген белгі бойынша балалар сылдырмақтарға қарай жүгіреді, жоғарыға көтереді де сылдырлатады. Бірінші жетіп, сылдырлатқан бала жеңіске жетеді. Сол балалар орындарына барады, басқа ойнаушылар қатысады.

Ұсыныс: Ойынды қиындатуға болады: кедергілерден секіріп /жіптен, текшелерден, шеңберден өту, т.б./

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Сауат ашу негіздері Тақырыбы: Буынды сызба түрінде көрсетіп үйренеміз Мақсаты:буын туралы түсініктерін қалыптастыру</p> <p>Дидактикалық ойын: «Сөйлемдерді толықтыру». Ойын шарты: балалар педагогтің бастаған сөйлемін жалғастырады және сол сөзді буынға бөліп созып айтады. – Өзімнің үлкен бауырым ... (а-ға) – Қыз құлағындағы әшекей ... (сыр-ға) – Ат тұяғындағы темір ... (та-ға) – Қап-қара құс ... (қар-ға) – Шегені қағатын ... (бал-ға) – Ең үздік баға ... (бес) – Білім алатын құрал ... (кі-тап) – Дәптерге жазатын ... (қа-лам-сап). Өздерің жалғастырған сөздерді буынға сызба арқылы көрсетейік. Балалар тақтада жұмыс жасайды</p>	<p>Қазақ тілі Тақырыбы:Менің отбасым. Ғажайып алаң Мақсаты :-сөздік қорларын жаңа сөздермен толықтыру. -қарапайым сұрақтар қоюды және оларға жай сөйлеммен жауап беруді дағдыландыру. Сөздік ойын. «Мен бастаймын,сен қошта» Апта күндері.Дыбыстық жаттығу. Тақпақ жаттату.Дәптермен жұмыс.Ғажайып алаң ойыны. 1т.Санамақ,отбасы мүшелерін атау. 2т.Мақалдар.3т.Сөздерден сөйлем құрау.4т.Диалог құру.5т.Дид- ойын Тыңда,есте сақта,қайтала.</p>	<p>Көркем әдебиет Тақырыбы: «Алтын астық» Мақсаты : өлеңді дауыс ырғағымен, логикалық екпінмен жаттауға дағдыландыру. Қ.Мүсірепов Алтын астық өлеңі. Өлең мазмұны бойынша сұрақтар: – Сендерге өлең ұнады ма? – Өлең шумақтарында не жайында айтылған? – Өлеңді кім жазған? – Алтын астық деген сөзді қалай түсінесің? – Астыққа не жатады? – Астық үлкен еңбектің арқасында келеді дегенді қалай түсінесің? Жұмбақты шеш. Ұзын мұртты сарылар, Қойнында дәні бар. (Бидай) Не артық? Белгіле. Дәптермен жұмыс.</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті Тақырыбы: Теңіз асты патшалығы Мақсаты: -суретті салу ерекшеліктерін, оны орындалу тәсілдерін үйрету -мүсіндеу -геометриялық пішіндерден қию - Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу. Шығармашылық ойлауды және қиялды дамыту. Балықтар тіршілігі мен сан алуан түрімен таныстыру. Сазан,бекіре,мөңке,жайын . Әңгімелеу.Сюжетті суретпен жұмыс. Топтық жұмыстар. Балалар шығармашылығы. Көрме.</p>
---	--	--	--

Балаларға астық жинауға қатысы жоқ затты – себетті белгілетеді.

Үзіліс: Секіруге арналған ойындар «Көжектер» ойыны.

Дәстүрлі емес технологиясын пайдалана отырып жасалған балаға арналған саусақ ойындары «Кірпі» жаттығуы
Момақанмын алайда, (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады)
Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды).
Кіріп кетсе қолыңа,
Өкпелеме жарайма!
Қолдың саусақтарын дамытуға арналған жаттығу.
Мақсаты : қол саусақтарының күрделі үйлесімді қимылдарын дамыту.
А) Алақанды үстелдің үстіне қоямыз. Балалар бірінші оң, содан кейін сол қолдың саусақтарын бір-бірден көтереді. Осы жаттығуды кері жасап, қайталайды.
Б) Алақандар үстелдің үстінде, балалар кезекпен екі қолдың саусақтарын шынашақтан бастап көтереді.
В) Балалар сұқ және ортаңғы саусақтарымен қаламды немесе қарындашты ұстайды. Осы саусақтарын бүгіп, қайтадан қалпына келтіреді., бұл жерде қаламды үлкен саусақтан төмен түсіп кетпеуін қадағалау керек.
Г) Үстелдің үстінде 10-15 қарындаш немесе есептік таяқшалар жатыр.

Ойын: «Көжектер»

Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты салтына тәрбиелеу.
Шарты: Балалар шеңбер жасап тұрады. Бір бала “түлкі” болады. Қалғандары көжектер секіріп билеп жүреді. Түлкі сыбдырды естіп көжектерді қуады. Қаша алмай қалған көжектерді түлкі ұстап алады, ойын осылай қайталана береді.

Оларды бір-бірден алып қолға жинау керек. Содан кейін тура солай қайтадан үстелге қою керек. Екінші қолмен көмектесуге болмайды.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Дене шынықтыру
Тақырыбы: Біз болашақ әскерміз.
Мақсаты: әртүрлі қимылдар тізбегін орындау дағдыларын дамыту. Бір-бірден қозғалыс кезінде қол мен аяқтың қимылдарын үйлестіріп, тізбекпен жүру, жүруді жалғастыру.
 Бір-бірден тізбекке сап түзеп, жай жүрісті орындайды. Тізесін жоғары көтеріп, сосын арт жағына жіліншегін сілкіп жүгіреді.
 Артпен жүру, сүйем қадам аттап жүруді орындайды.
 Кинезиологиялық гимнастика. Басын шайқау, бас изеу, мойын иек,

Дене шынықтыру
Тақырыбы: «Біздің стадион»
Мақсаты: Әртүрлі жүру түрлерімен жүруге үйретуді жалғастыру (аяқты аяқастырып жүру, отырып және жартылай отырып жүру, артпен жүру – 4 метр), қолдарының үйлесімді ырғақпен қозғалу шеберліктерін (машықтарын) дамыту
Аяқты уқалау
 (Б.к. – малдас құрып

Музыка
Тақырыбы: Елтаңбасы елімнің
Мақсаты: әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау, ырғақтық бейнесі мен динамикасын дәл беру. Музыкалық ырғақтық қимылдар.
 Шеңберге тұр.
 Бетховен. Музыка тыңдау.
 Аққу Н. Тілендиев. Ән айту.
 Елтаңбасы елімнің.
 Билер. Асатаяқ биі.
 Ойындар, хороводтар.
 Аспаптардың дауысын

Дене шынықтыру
Тақырыбы «Менің отбасым»
Мақсаты: Допты сапта тұрып кеуде тұсынан алысқа лақтыруға үйрету, күш секілді дене сапасын дамыту
Қимыл-қозғалыс ойыны: «Кім жылдам?» (5 рет)
 Төрт бағыттаушыны таңдап, оларға әртүрлі түсті орамал үлестіреді.
 Төрт тізбекке бағыттаушылардың

	<p>алақан,зейін. «Бірінші бол!» Зрет Жүргізушіні алмастырып жүгіру. «Кімнің добы алысқа ұшады?» Зрет.Допты алдыға-жоғары бағытында,бүгілген қолдарын жазып барып,шұғыл лақтыру. «Секіргіштер»Бір орыннан ұзындыққа секіру. «Кегельдерді жина» «Жылулық сыйла» Жылы тілектер айту.«Күлкі сыйла» ойын-жаттығуы.</p>	<p>отыру). Мақсаты: аяқтағы белсенді биологиялық нүктелерді уқалау. Аяқтың энергетикалық каналдарын тазалау.Сол аяқтың табанын алдына тартып, башпайларды уқалайды, башпай араларын сипалайды, башпайлардың арасын ашады. Өкшені қатты қысады, табанды сипалайды, шымшиды. Табандарын айналдырады, табанды алақандарыменшапалақт айды.Осылайша оң табандыуқалайды</p>	<p>ажырату.</p>	<p>(командирлердің) артында тұрады. Белгі бойынша көздерін жұмады. Бағыттаушы педагогтің көрсеткен жеріне барып тұрады да, орамалды көтереді. Ойыншылар өз бағыттаушыларын іздеп табады да, оның артына тізбекке тұрады.</p>
<p>Серуенге дайындық</p>	<p>Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.</p>	<p>Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.</p>	<p>Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.</p>	<p>Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.</p>

<p>Серуен</p>	<p>Бақылау: Тұманды бақылау. Мақсаты: Күздегі тұманды бақылау , тұманның қайдан пайда болатынын түсіндіру. Еңбек : Ағаштардың түптерін қопсыту. Мақсаты: Табиғатты аялай білуге , өсімдіктерге қамқор болуға , оларды күтіп – баптауға тәрбиелеу. Жеке жұмыс:Мақал-мәтел. Таза болса- табиғат, Аман болар – адамзат . Мақсаты: Мақал жаттату арқылы баланың сөздік қорын жетілдіріп, сөйлеу мәдениетін, ойлау қабілеттерін дамыту, балалардың табиғат , денсаулық туралы түсініктерін тереңдету. Ойын: «Біз кішкене отбасы» Мақсаты: Үлкенді сыйлауға тәрбиелеу.Отбасы мүшелерін дұрыс атауға үйрету. Қимылдық ойын: «Шымшық доп» Ойын барысы : Алаңның ортасындағыбір тағанның үстіне ұзындығы 30 см, ені 6-7 тақтайшаны қисайтып қояды.Оның төменгі жағына кішкене доп қойылады.(Доп дұрыс орналасу үшін тақтайға ойыс жасап қою қажет). Ойнаушылавр тақтайшадан айналып тұрады.Басқарушы таңдап алынады.Ол тақтайшаның жоғарырақ тұрған бос шетін аяғымен теуіп қалғанда, доп жоғары секіріп кетеді.Ойнаушылар оны ұстап алады.Допты ұстап алған бала басқарушы болады да, ойын қайталанатын. Ойынға бір мезгілде 5-6 баладан қатыса алады. Балалардың өз бетімен ойынын ұйымдастыру:</p>	<p>Бақылау: Өткінші жаңбырды бақылау. Мақсаты: Өткінші жаңбыр туралы түсінік беру. Жаңбырдың пайдасы , жаңбыр жауғанына қарап егістікті, бау бақшаны , саяжайдағы көкөніс, жеміс – жидек бәрін қолдан жауындатып суарудың пайдасын ашып түсіндіру. Еңбек : Ағаш түптерін қопсыту. Мақсаты: Ағаш түптерін қопсыту арқылы балаларға өсімдіктерге тыңайтқыш заттар топырақ арқылы баратындығын түсіндіру. Жеке жұмыс: « Еңбекпен ел көгерер, Жаңбырмен жер көгерер » . Мақсаты: Мақал үйрету арқылы балаларға өсімдіктерге тыңайтқыш заттар топырақ арқылы баратындығын түсіндіру. Қимылдық ойын : « Допты қуып жет » Балаларды тез жүгіруге үйрету, шапшаңдыққа , ептілікке тәрбиелеу. Қимылдық ойын:«Кім тезірек?» Мақсаты: Секіргішпен секіруге үйрету, секіру қабілетін дамыту, ептілікке тәрбиелеу. Ойын барысы: Балалар</p>	<p>Бақылау: Күздегі өсімдіктердің түсін бақылау. Мақсаты: Күзде өлі табиғатта болатын құбылыс өсімдіктерге деэсер ететіндігін түсіндіру. Еңбек : Біздің ойын алаңы Мақсаты: Ойын алаңындағы сарғайып түскен жапырақтарды жинау. Еңбекқорлыққа баулу. Жеке жұмыс : Жел тынымсыз гуілдеп, Болып кетті тым бұзық Шуылдайды тал терек, Жапырағын жұлғызып. Мақсаты: Тақпақ үйрету арқылы балалардың есте сақтау қабілетін дамыту, тілдегі дауыс ырғағының мәнерлігін сезінуге үйрету.. Қимылдық ойын: « Айгөлек-ау, айгөлек » . Мақсаты: Қимыл-қозғалысын дамыта отырып, шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Қимылдық ойын:«Фигура жасап шық» Ойын барысы : Ойнаушылардың</p>	<p>Бақылау: Кемпірқосақты бақылау . Мақсаты: Күз ерекшеліктерін түсіндіре отырып , жаңбырдан кейін аспанда әшкейленген кемпірқосақ шығатыны туралы түсінік беру. Түстерін ажыратып айту. Еңбек : Біздің аула Мақсаты: Ауладағы ағаш бұтақтарын жинау .Балаларды еңбексүйгіштікке баулу. Жеке жұмыс : Жұмбақ: Алдым да әр түрінен жібек жіптің , Аспанға әшекейлеп Кесте тіктім. (Кемпірқосақ) Мақсаты : Түстерді ажырата білу. Балалардың ой – өрісін дамыту, есте сақтау қабілетін арттыру. Қимылдық ойын: «Тышқан мен мысық» Мақсаты: Балаларды ептілікке , шапшаңдыққа үйрету. Қимылдық ойын: « Қимақ » Ойын барысы: Бұл ойынды жіп керіп , сол керілген жіпке әр түрлі ұзындықта кішкентай ойыншықтар байлап</p>
----------------------	--	---	---	--

	<p>1.Жарысу. 2.Төбешікке секіру.</p>	<p>қолдарындағы секіргішпен алаңның бір жағына, бір-біріне бөгет жасамай сапқа тұрады. Олардан 15-20 қадам қашықтықта сызық сызылады немесе жалаушалар байланған жіп тартылады. Балалар келісілген сигнал бойынша бір мезгілде сызыққа бағыттала секіреді. Тәрбиеші сызықтың үстіне түскен баланы белгілеп алады. Тренинг: « Қолшатыр »</p>	<p>арасынан бастаушы таңдалынып алынады. Ол шеткірек тұрады. Балалардың қалғандары жүгіреді , бір аяғымен екінші аяғын шалыс баса (ирек жүріспен) алаң бойы секіреді. Тәрбиешінің сигналынан, дабыл қағу немесе « тоқта » деген сөзден кейін барлығын орындарына барып қозғалмай тұрады. Басқарушы барлық « фигураларды » айналып шығып , ең ұнайтынын тандап алады. Енді басқарушы бала беруші болып саналады да, ал алдыңғы басқарушы қалған балаларға қосылады да , ойын қайталанады. Балалардың өз бетімен ойын ұйымдастыру: Қуаласпақ. Тығылыспақ. Тренинг:«Киіз үй».</p>	<p>қояды. Ойын көңілді болу үшін ойыншының көзін байлап қояды. Ойын бастаушы оның қолына қайшы ұстатып, « осы ойыншықтан барда қалағаныңды қиып ал » , - дейді. Ойыншы қиып алған ойыншығын алады. Егер бірінші рет қия алмаса , екінші рет әрекеттенуге болмайды. Дербес ойындар: 1.Әткеншек тебу. 2.Ирек жолмен жүру.</p>
<p>Балаларды үйге қайтару</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i> - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i> - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның</p>

білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.

қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.

білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.

өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Б.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ

Топ: Мектепалды даярлық

Топ жетекшісі: Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы

Балалардың жасы: 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі1-апта 07 - 11 қараша 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 7-қараша	Сейсенбі 8-қараша	Сәрсенбі 9-қараша	Бейсенбі 10-қараша	Жұма 11-қараша
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	«Дұрыс көрсет, ажырат» Мақсаты: Балалардың тағамдар мен ыдыстар туралы біледі, олардың атауларын айта алады.	«Өзім және отбасым» Мақсаты: Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы айта алады бақытты жанұяның қандай болу керектігін кеңінен түсінеді	«Мамандықтың бәрі жақсы» Мақсаты: балалар әр түрлі мамандық иелерін біледі.	«Бұны қай кезде киеді?» Мақсаты: әр жыл мезгілінде қандай киімдер киетінін баяндай алады	Бақша да ма,бау да ма? Мақсаты: Жемістер мен көкөністерді ажырата алады
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретінін сізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	«Шарикті үрлеу». (үстел үсті ойыны)	«Гүлді құрастыру»Топтық ойын	Жапырақ гүлін жасау	Фантикті жинау	Қағазды бүктеу,жазу
Таңертеңгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 5				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүремін. Қатар тұрар шеңберде Досым көбін білемін	Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүремін. Қатар тұрар шеңберде Досым көбін білемін	Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүремін. Қатар тұрар шеңберде Досым көбін білемін	Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүремін. Қатар тұрар шеңберде Досым көбін білемін	Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүремін. Қатар тұрар шеңберде Досым көбін білемін

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет

1 - ұйымдастырылған іс-әрекет

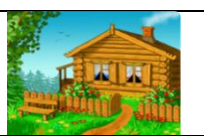
<p>Сауат ашу негіздері Міндеті:Дидактикалық ойындар арқылы буындардан сөз құрай алу дағдыларын дамыту Мақсаты:буындардан сөз құрауға үйрету</p> <p>«Буынға бөл» дидактикалық жаттығуы Балалар сөздерді буынға бөледі, неше буын бар екенін айтады. Буынға бөлуге болатын сөздер: күй-ші, би-ші, пысық, кі-ші, ә-кім, а-қын, ма-ман. «Буынды қос» дидактикалық ойыны – Балалар шеңберге тұрайық. Мен буынды айтып, бір балаға допты лақтырамын, бала допты ұстап алып, буынды қосып, сөзді жалғастырады. Мысалы:(ас+паз, кі+тап, ба+лық, ба+ла). Ойынды өзгертуге болады</p>	<p>Қоршаған орта Міндеті:Заттар, олардың белгілерін нақтылау және бейтаныс заттардың қолданылуын түсіну Мақсаты заттар, олардың белгілері мен ерекшеліктері туралы ұғымдарын қалыптастыру.</p> <p>«Көп ойла, сөз ойла» ойыны. Балаларды екі топқа бөліп, топтағы ағаштан жасалған заттарды атауды және темірден жасалған заттарды атауды ұсынады. 1-топ ағаштан жасалған заттарды атайды. 2-топ темірден жасалған заттарды атайды. Қай топ көп сөз айтса, сол топ жеңімпаз деп танылады «Көп ойла, сөз ойла» ойыны. Балаларды екі топқа бөліп, топтағы ағаштан жасалған заттарды атауды және темірден жасалған заттарды атауды ұсынады. 1-топ ағаштан жасалған заттарды атайды. 2-топ темірден жасалған заттарды атайды. Қай топ көп сөз айтса, сол топ жеңімпаз деп танылады</p>	<p>Сауат ашу негіздері Міндеті:үш дыбысты сөздерге дыбыстық талдау жасау Мақсаты Дыбысты талдау жасату арқылы дауысты, дауыссыз дыбыстар туралы алған білімдерін естеріне түсіру</p> <p>«Кім білгіш?» дидактикалық ойыны Мысалы: б, л, р, ө, т, и, м, с, о, г, н, е, щ, у, ш, д, ж, з, с, ч, і, з, в, ы, ф, й, ц, у, к, а, н. Педагог дыбыстарды айтады, балалар дөңгелектерді көтеру арқылы дауысты немесе дауыссыз дыбыс екенін ажыратады. - Дауысты дыбыстарға қызыл текше; - дауыссыз дыбыстарға көк текше көтеру арқылы ажыратады</p>	<p>Сөйлеуді дамыту Міндеті:Түбірлес сөздерді жасау және қолдана білу, етістіктерді жалғаулармен қолдану, Мақсаты, Балаларды тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу –Балалар, таза, ұқыпты бала деп қандай баланы айтамыз? –Енді «ұқыпты бала» дегенге мағынасы қарама-қарсы сөз айтындаршы? –Сендер өздеріңді қандай балаға жатқызар едіңдер? –Өздерін таза жүресіңдер ме? Музыка Міндеті:Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Мақсаты Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту</p>	<p>Сауат ашу негіздері Міндеті:Дыбысты талдау жасату арқылы дауысты, дауыссыз дыбыстар туралы алған білімдерін естеріне түсіру Мақсаты дыбыстық талдау туралы білімдерін жетілдіру. «Айтылған дыбысқа сөз ойла» дидактикалық ойыны. Дұрыс жауапқа педагог жұлдызша беріп отырады, ойын соңында жеңімпаз анықталады. 1-тапсырма. Педагог балаларға «д» дыбысы кездесетін сөздерге мысалдар келтіруге тапсырма береді. – Доп, дос, дорба, дән, дақыл, Дарын, дала, домбыра, Думан, дуадақ т.б. 2-тапсырма. Педагог балаларға «м» дыбысы кездесетін сөздерге мысалдар келтіруге тапсырма береді. – Мақта, мысық, моншақ, мал, малта, Маржан, магнит, мейіз, мол, мақұл т.б. 3-тапсырма. Педагог балаларға «т» дыбысы кездесетін сөздерге мысалдар келтіруге тапсырма береді. – Тарақ, такя, тазы, тоқым, толық, толқын, темір, табак, тиек, тара, тамақ, тал, тон, тұз т.б. Педагог бір баланы тақтаға «тал» сөзіне дыбыстық талдау жасатады. Қалған балалар орындарында жасайды.</p>
---	---	---	--	---

Үзіліс : Жүгіруге арналған ойындар «Аюдың апанында»

Тілді жаттықтыратын жаттығулар...

1. « Айнаға қарап жаттығу жасау»
2. Бағынбайтын тілді жазала.
Мақсаты: Тіл еттерін бағынышты етіп, кең түрде жалпийтып ұстауға үйрету;
Бейнелеуі : Ауызды кішкене ашып, тілді астыңғы ерінге салу керек. Ерінді еппен қимылдатып, мынадай дыбысты шығару керек: «пя-пя-пя». Жалпақ тілді

Ойын: «Аюдың апанында»
Мақсаты:балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту.
Ойынның шарты:Бір жақта аюдың апаны болады. Екінші жақта балалар тұратын үй болады. Тәрбиеші аюды балалардың ішінен біреуін тағайындайды. Тәрбиеші: «Балалар қыдырып келіңдер»,- дегенде балалар үйлерінен шығып, санырауқұлақ теріп, көбелек ұстап,орман қыдырады /енкееді, түзеледі, басқа қозғалыс жасайды/. Олар дауыстап айтады:

калыпты жағдайда ұстай отырып, ауызды ашып, 1-10 дейін санау.

Әдістемелік нұсқау :

Төменгі ерінді бұрап, астыңғы тістерге тартпау керек;
Тіл жалпақ болып , қырлары ауыздың бұрыштарына тимеу керек;
Тілді ерінмен бірнеше рет, бір дем шығаруда шапалақтау керек. Бала демді бөгемеу керек. Жаттығудың орындауын былай бақылауға болады: мактаны баланың аузына қарай әкеліп ұстау. Бала жаттығуды дұрыс істеп отырса, мақта ауытқып кетеді. Бұл жаттығу басқасымен қатар, бағытталған ауа ағынын істеп шығаруына мүмкіндік жасайды.

-Біз аюдың қасында
Жеміс- жидек тереміз,
Аю ұйықтамайды,
Аю ырылдайды.
«Ырылдайды»,- деген сөзден кейін аю үйлеріне қашып бара жатқан балаларды ұстай бастайды. Аюдың қолы тиген балалар аюдың апанында қалады. Бірнеше рет ұсталғаннан кейін аюдың рөліне басқа бала тағайындалады. Ойын 3-4 рет қайталанады.
Ұсыныс: Ойынның басқа нұсқасы болуы мүмкін- екі аюмен ойнауға болады.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Математика негіздері

Міндеті: **Әртүрлі оқиғалардың, апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту**

Мақсаты: уақыт ұғымдары туралы білімдерін қалыптастыру
– Қабырғадан қарап тұр, Уақытты санап тұр. (Сағат)
Ағайынды екеуі
Шенбер бойы жүгірген.
Аласа бойлы ағасы
Бір айналып өтеді,
Ұзынтұра інісі
Сағат сайын өтеді. (Сағат тілдері.)
– Сағат адамға нені білуге көмектеседі? (Уақытты.)
Бүгін біз оқиғалардың ұзақтығы мен кезектілігін, яғни ненің бұрын, ненің кейін болғанын анықтап білеміз
Педагог балалардың таңертең, күндіз, кешке, түнде не істейтіні туралы сұхбат жүргізеді. Ата-аналар балаларды балабақшаға қашан әкеледі және қашан алып кетеді? Балалар қай уақытта ұйықтайды, түскі тамағын қай кезде ішеді?

Көркем әдебиет

Міндеті: Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу
Мақсаты сюжет бойынша ертегіні сахналау
Ертегі жүйесін сақтап сахналау
Педагог ертегіні қуыршақ театры арқылы сахналауды ұсынады. Сикырлы қоржыннан алған ертегі кейіпкерлерінің суреті бойынша рөлдерге бөлінеді. Қалған балалар көрермен болады. Сахналау аяқталғанда көрермендерге қарап, иіледі.
Көрермендер қол шапалақтайды.
Жұмбақты шеш.
Тонын киіп туған,
Жалап бетін жуған. (Мысық)

Математика негіздері

Міндеті: **Әртүрлі оқиғалардың, апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту**
Мақсаты: уақыт ұғымдары туралы білімдерін қалыптастыру
Сағаттың модельдерімен жұмыс
Алдарыңызда жылжымалы тілі бар сағат моделі.
Мен атаған уақытты сағат тілімен көрсету керек.
Сағаттың 5 болғанын сағат тілімен қойындар. Сағат тілдерін қалай қойдыңдар? (Сағаттың қысқа тілі 5 цифрын, ал ұзыны 12-ні көрсетеді.)

Музыка тыңдау:

«Аққу» (Н. Тілендиев, ұнтаспа)
Ән айту:
«Елтаңбасы елімнің» (Д. Омаров)
«Сабантой» (Е. Хасанғалиев)
Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Шенберге тұр» (Л. Бетховен)
Билер:
«Асатаяқ биі» (қыздар)
(«Билеп үйренейік» жинағынан)
Ойындар, хороводтар:
«Аспаптардың дауысын ажырату»

Математика негіздері

Міндеті: **Тәулік бөліктерінің ауысуын («кеше», «бүгін», «ертең»), анықтау**
Мақсаты уақыт ұғымдары туралы білімдерін қалыптастыру
«Күн мен түн» дәстүрлі ойыны. Педагог «күн» деген кезде, балалар секіреді, «түн» дегенде, тоқтап қалады. Балалар ережеге сәйкес орындайды\ «кеше», «бүгін», «ертең» сөздерін енгізу
Балалардан кеше не болғанын еске түсіруді сұрайды. Ал бүгін не істеп жатыр? Ертең не істегілері келеді?
3 оқиға бейнеленген суреттер
Мысалы, кеше олар ертегі оқыды, бүгін сурет салды, ертең олар гүлдерді суарады.
Балалар сөздерді хормен қайталайды: кеше – ол өтіп кеткен. Бүгін – қазір болып жатыр. Ертең – ол болды

Үзіліс: Затты лақтыру мен қағып алуға арналған ойындар
« Дөңгелекті лақтыру »

Тіл ұстарту жаттығуы

- 1) Ша-ша-ша
Жап жасыл шырша.
- 2) Ар-ар-ар
Қандай аппақ қар.
- 3) Ыс-ыс-ыс
Келіп қалды қыс.
- 4) Лар-лар-лар
Далала ойнайды балалар.

Ойын: « Дөнгелекті лақтыру »

Мақсаты: Балаларды белгіленген бағыты көздей білуге, ептілікке, шапшаңдыққа үйрету.
Ойынның шарты: Ойын дөнгелектерді көздеп лақтырудан тұрады, дөнгелектің диаметрі 15-20см. Ал таяқшаның ұзындығы 30-40см.
 Балалар қатарға тұрып 1,5-2метр ара қашықтықта дөнгелектерді таяқшаға дәлдеп лақтырып кіргізу керек. Балалар ойынды бірін кейін бірі жалғастырып ойнай береді.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет**Сөйлеуді дамыту**

Міндеті:- Зат есімдер мен жалпылаушы сөздерді дұрыс қолдана білуді дамыту

Мақсаты Түбірлес сөздердің мағынасын түсіндіру

Шаштараз

Ұжымшарға жаңадан, Келген еді шаштараз. Өзі сондай таза адам, Өсіп кеткен шашқа араз

Кім бөлмесе көңілін, Өсті екен деп баста шаш. Салақ болса кімде-кім, Соны ұнатпас шаштараз өлең ішінен түбірлес сөздерді тапқызу

Қазақ тілі

Міндеті: -Шағын өлеңдер, санамақтар жаттату, -Шағын өлеңдер, санамақтар жаттату, **(кірікт. 25.10)**

Мақсаты санамақтар жаттау, тура және кері санау. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету
Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?», Бірден онға дейін сандарды ретімен қою, санау.
 2 3 4 1 5 7 6 10 8 9 1 2 3 4
 5 6 7 8 9 10 10 9 8 7 6 5 4 3
 2 1

Ойын: «Баспалдақпен жоғары көтеру». Басбармақ пен сұқ саусақтың көмегімен жоғары тура санау, төмен кері санау (қол моторикасын дамыту).

Санамақ жаттау. Бақшада жақсы аға Ойыншық береді.
 Бір балық,
 Екі шелек,
 Үш үйрек,
 Төрт түлкі,
 Бес бүркіт.
 3-4 бала санамақты қайталайды.

Қазақ тілі

Міндеті: Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту
Мақсаты апта күндерінің қазақша атауын дұрыс айту, есте сақтауға үйрету. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсіну

Тақпақ «Апта күндері»

Апта деген атайдың
 Жеті бірдей ұлы бар.
 Біріншісі – дүйсенбі,
 Екіншісі – сейсенбі,
 Үшіншісі – сәрсенбі,
 Төртіншісі – бейсенбі,
 Бесіншісі – жұма,
 Алтыншысы – сенбі,
 Жетіншісі – жексенбі .
Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады).
 Ү-ү-ү-ү- дүүй-сенбі
 Ә-ә-ә- сәэр-сенбі
 Ұ-ұ-ұ- жүү-ма

Көркем әдебиет

Міндеті:-диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру
Мақсаты ертегі мазмұнын ойнату арқылы театр мәдениетіне баулу

Балалар, суреттен нені көріп тұрсындар?
 – Мысық қалай дыбыстайды?
 – Ол нені жақсы көреді?
 – Бүгін «Мақтақыз бен мысық» атты қазақ халық ертегісімен танысамыз.
 Ертегі – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Ертегінің әңгімеден айырмашылығы – ертегіні ойдан, қиялдан құрастырады.
 Ертегіні оқып беріп, мазмұнын ашу
 Ертегі не туралы?
 – Мақтақыз не тауып алды?
 – Мақтақыз мысықты қалай жазалады?
 – Мысық қатық іздеп жүргенде нелерге кездеседі?
 – Мысық құйрығын қалай қайтарып алды?

Шығармашылық бейнелеу әрекеті

Міндеті: - балаларды үй тұрмысына қажетті заттармен таныстыру;
 - Бақылаған заттың бейнесін бере білу, затты әртүрлі қалыптарда мүсіндеу
 - аталған заттардан қалауы бойынша киіп жапсыру, оларды ою-өрнектермен безендіру
 - Ойынға қажетті құрылысты бірлесіп ойдан құрастыруға, алдағы жұмысты бірге жоспарлауға, бір-бірімен келісіп орындауға, дайын құрылыспен ойнауға мүмкіндік беру

Мақсаты:- құмыра туралы білімдерін жетілдіру, құмыраны сала білуге, мүсіндеуге, жапсыруға, құрастыруға үйрету

Топтық жұмыстар

Үзіліс: Кеңістікті бағдарлауға арналған ойындар

«Оң жақта» .

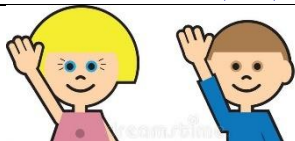
Саусақ гимнастикасы

Саусақ ойындарын ойнату үшін алдымен балаларға қарапайым саусақ жаттығуларын жасату қажет. Саусақтары жаттыққан бала сөзді немесе өлеңді ойын қимылдарын тез орындап үйренеді.

1. «Кір жуамыз». Балалар жұдырығын қысып, «кір жуамыз» дегенде екі жұдырығын бір-біріне тигізбей қарама-қарсы қозғалтады.

2. Тары мен күрішті жинау. Балаға кішкене кесеге араластырылып салынған тары мен күріш беріледі. Тарыны бір кесеге, күрішті екінші кесеге салу тапсырылады.

3. Қуыршақтың белбеуін байла. Балаға қуыршақ және үш өрімді белбеу беріліп, «қуыршақтың белбеуін байла» деп тапсырма беріледі. Алғашында қиынсынса көмектесу керек. Біртіндеп жаттығу күрделенеді. Әрі қарай баланың өзі де қуыршақтың, кейін өзінің белбеуін, аяқ киімінің бауын еркін байлайтын болады.

Ойын: «Оң жақта»

Мақсаты: кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру.

Ойын барысы: балалар кілемді жағалай отырады. Кілемнің барлық жағында 5-6 ойыншықтан орналасқан.

1 нұсқа: педагог балалардың оң қолдарын көрсетуін өтінеді. Кейін бір балаға ортаға шығып оң жағында қандай ойыншықтар тұрғанын атауын сұрайды. Ойын барысында келесі балалар да ойыншықтарды атайды, бірақ әр бала өз бағыттарын өзгертіп тұрады.

2 нұсқа: педагог не бала бір қатарда тұрған ойыншықтарды атап шығады да, кілемнің ортасында тұрған баладан оның оң жағында қандай ойыншықтар барын атауын өтінеді.

3 нұсқа: педагог бір баладан өзі атаған қатардағы ойыншықтардың (ойыншықтар атауын атайды) оң жағында орналасындай тұруын өтінеді.

Қажетті заттар: әртүрлі ойыншықтар.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Дене шынықтыру

Міндеті:- кедергілерден өту арқылы әртүрлі жылдамдықпен – баяу, жылдам, орташа қарқынмен 1,5–2 минут тоқтамай жүгіру;

Мақсаты: Оң және сол қолмен алысқа лақтыруға үйрету, қолды айналдырып алдымен төмен түсіріп, сонан соң көтеріп, түзу ұстап артқа жіберіп барып лақтыру шеберліктерін (машықтарын) дамыту. Сызылған сызық бойына екі қатарға сап түзеп тұрады. Допты дұрыс ұстау қалпы: үш саусақпен доптың арт жағынан, бас бармақ және шынашақпен доптың екі жағынан ұстайды. Допты алысқа лақтыруға тырысады. Педагогтің бұйрығы бойынша допты жүгіріп барып алып келіп, саптың алдында тұрған баланың артына келіп тұрады. (4 рет)

Музыка

Міндеті:- Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету

Мақсаты: динамикалық ерекшеліктерін ажырата білу

Музыка тыңдау:
«Акку» (Н. Тілендиев, ұнтаспа)
Ән айту:
«Елтаңбасы елімнің» (Д. Омаров)
«Сабантой» (Е. Хасанғалиев)
Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Шеңберге тұр» (Л. Бетховен)
Билер:
«Асатаяқ биі» (қыздар)
(«Билеп үйренейік» жинағынан)
Ойындар, хороводтар:
«Аспаптардың дауысын ажырату»

Дене шынықтыру

Міндеті: Еңбектеу, өрмелеу: жүру мен жүгіруді алмастырып, заттардың арасымен «жыланша» төрттағандап еңбектеу, кедергілер арасынан еңбектеу

Мақсаты
Командалық қимыл-әрекеттерді орындай отырып есте сақтау мен зейінін жақсартуына жағдай жасау. Лек-легімен келіп, кедергілер алабынан өтуге, өз әрекеттерін командасымен үйлестіруге үйрету

Тізбекпен кедергілер алабынан өту. Тізбек құрып, кедергілер алабының қасына келеді. (Кегельдер, доғалар, құрсаулар, жолақтар). Белгі бойынша кедергілер алабынан өтеді: кегельдерді айналып өтіп, доғалардың астынан өтіп, жолақтың үстімен жүгіріп өтеді. Нұсқау – тізбек шашырап кетпеуі керек

Қоршаған орта

Міндеті: Заттардың қандай материалдардан жасалғанын өз бетінше анықтау және талдау, олардың сапалары мен қасиеттерін сипаттау
Мақсаты Тұрмыстық бұйымдарды қолдану кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтауға дағдыландыру

«Қасиетіне қарай топтастыр» ойыны.
Педагог бір баланы шақырады. Ол бала теріс қарап үстел үстіндегі карточканы алады. Бала карточканы алып, ондағы ненің суреті екенін айтады. (Әйнек)
Педагог тағы үш баланы шығарады. Балалар үстел үстіндегі әйнектен жасалған заттарды бос орынға қояды. Мысалы, гүлсауыт, бокал, банкі.
Тағы бір бала шығып,

Дене шынықтыру

Міндеті: допты басымен итеріп, төрттағандап еңбектеу (арақашықтығы 3-4 метр)
Мақсаты Еденде иректеліп жатқан жіп үстімен басына құм салынған қапшықпен қолды екі жаққа созып, тепе-теңдік сақтап және әдемі жүруді бекіту

Тепе-теңдік
«Түсіріп алма» ойын-жаттығуы: еденде иректеліп жатқан жіп үстімен басына құм салынған қапшықпен қолды екі жаққа созып жүру. Тепе-теңдіктерін сақтауға тырысады: дене бітімдерін түзу ұстап, бастарын төмен түсірмей, қолдарын екі жаққа созып, жіп үстімен жүреді

ағаштың суреті бар
карточканы алады. Үш бала
шығып,
ағаштан жасалған заттарды
бос орынға жинайды:
қарындаш, ағаш тақтай, ағаш
табак.
Келесі шыққан баланың
карточкасындағы сурет –
темір. Темірден жасалған
тәрелке,
шеге, қасықты топтастырып,
бір жерге қояды.
**«Адамға күнделікті
жұмысын жеңілдететін
нәрселерді тап» ойыны.**
Педагог ойын ережелерін
түсіндіреді.
– Мен сендерге әртүрлі
суреттерді көрсетемін. Егер
суретте адамның күнделікті
өмірде жұмысын
жеңілдететін зат көрсетілсе,
шапалақтайсыңдар, ал егер ол
басқа зат
болса, шапалақтамай, тыныш
отырасыңдар.
Педагог балаларға әртүрлі
суреттерді көрсетеді: шар,
кіржуғыш мәшине,
автомобиль,
жалауша, миксер, гүл, электр
пеші

				<p>ағаштың суреті бар карточканы алады. Үш бала шығып, ағаштан жасалған заттарды бос орынға жинайды: қарындаш, ағаш тақтай, ағаш табак. Келесі шыққан баланың карточкасындағы сурет – темір. Темірден жасалған тәрелке, шеге, қасықты топтастырып, бір жерге қояды. «Адамға күнделікті жұмысын жеңілдететін нәрселерді тап» ойыны. Педагог ойын ережелерін түсіндіреді. – Мен сендерге әртүрлі суреттерді көрсетемін. Егер суретте адамның күнделікті өмірде жұмысын жеңілдететін зат көрсетілсе, шапалақтайсыңдар, ал егер ол басқа зат болса, шапалақтамай, тыныш отырасыңдар. Педагог балаларға әртүрлі суреттерді көрсетеді: шар, кіржуғыш мәшине, автомобиль, жалауша, миксер, гүл, электр пеші</p>	
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.

<p>Серуен</p>	<p>Бақылау: Шықты бақылау. Мақсаты: Күз ерекшеліктерін көрсете түсіндіру, шықтың пайда болу жолы. Еңбек : Ағаш бұтақтарын жинау. Мақсаты: Балалардың бірлесіп жұмыс жасауға баулу, бастаған істерін аяғына дейін тыңғылықты жасауға үйрету. Жеке жұмыс: « Менің Отаным » өлеңін жаттату. Отан – менің ата-анам, Отан-досым , бауырым. Отан-өлкем, астанам, Отан-туған ауылым. Мақсаты: Отанын сүйге, құрметтеуге тәрбиелеу. Патриоттық сезімдерін арттыру. Ойын: « Қояндар секіреді » . Мақсаты: Қос аяқпен секіруге үйрету.Ептілікке, шапшаңдыққа баулу. Қимылдық ойын: « Қаздар мен бақташы » . Ойын барысы: Ойыншылардың ішінен қасқыр мен бақташы таңдап алады.Басқа балалар болады.Ортадан бір сызық созылады.Ол-қаздардың үйі болады.Бақташы қаздарды жайып шығады.Олар далада жайылып жүреді. Бақташы: Қаздар, қаздар!? Қаздар: га,га,га Бақташы:тамақ жейсіңдер ме? Қаздар: иә, иә, иә. Бақташы: Ендеше ұшыңдар. Қаздар:жөк , аш қасқыр бар Жібермейді ол жолда Бақташы: тез ұшыңдар қалайда ! Осы кезде қаздар қанаттарын қағып ұшып бақташыға қарай жүгіреді. Қасқыр ұстағандарын жинап қояды. Екі рет ояңғандарында ауысып басқа балаларға кезек береді. Еркін ойындар. Тренинг: « Қаздар болып ұшайық » .</p>	<p>Бақылау: Өткініші жаңбырды бақылау. Мақсаты: Өткініші жаңбыр туралы түсінік беру. Жаңбырдың пайдасы , жаңбыр жауғанына қарап егістікті, бау бақшаны , саяжайдағы көкөніс, жеміс – жидек бәрін қолдан жауындаатып суарудың пайдасын ашып түсіндіру. Еңбек : Ағаш түптерін қопсыту. Мақсаты: Ағаш түптерін қопсыту арқылы балаларға өсімдіктерге тыңайтқыш заттар топырақ арқылы баратындығын түсіндіру. Жеке жұмыс: « Еңбекпен ел көгерер, Жаңбырмен жер көгерер » . Мақсаты: Мақал үйрету арқылы балаларға өсімдіктерге тыңайтқыш заттар топырақ арқылы баратындығын түсіндіру. Қимылдық ойын : « Допты қуып жет » . Балаларды тез жүгіруге үйрету, шапшаңдыққа , ептілікке тәрбиелеу. Қимылдық ойын: « Кім тезірек? » Мақсаты: Секіргішпен секіруге үйрету, секіру қабілетін дамыту, ептілікке тәрбиелеу. Ойын барысы: Балалар қолдарындағы секіргішпен алаңның бір жағына, бір-біріне бөгет жасамай сапқа тұрады.Олардан 15-20 қадам қашықтықта сызық сызылады немесе жалаушалар байланған жіп тартылады. Балалар келісілген сигнал бойынша бір мезгілде сызыққа бағыттала секіреді.Тәрбиеші сызықтың үстіне түскен баланы белгілеп алады. Тренинг: « Қолишатыр » .</p>	<p>Бақылау: Күздегі өсімдіктердің түсін бақылау. Мақсаты: Күзде өлі табиғатта болатын құбылыс өсімдіктерге дөсер ететіндігін түсіндіру. Еңбек : Біздің ойын алаңы Мақсаты: Ойын алаңындағы сарғайып түскен жапырақтарды жинау.Еңбекқорлыққа баулу. Жеке жұмыс : Жел тынымсыз гүлдеп, Болып кетті тым бұзық Шуылдайды тал терек, Жапырағын жұлғызып. Мақсаты: Тақпақ үйрету арқылы балалардың есте сақтау қабілетін дамыту, тілдегі дауыс ырғағының мәнерлігін сезінуге үйрету.. Қимылдық ойын: « Айгөлек-ау, айгөлек » . Мақсаты: Қимыл-қозғалысын дамыта отырып, шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Қимылдық ойын: « Фигура жасап шық » Ойын барысы : Ойнаушылардың арасынан бастаушы таңдалынып алынады.Ол шеткірек тұрады. Балалардың қалғандары жүгіреді , бір аяғымен екінші аяғын шалыс баса (ірек жүріспен) алаң бойы секіреді. Тәрбиешінің сигналынан, дабыл қағу немесе « тоқта » деген сөзден кейін барлығын орындарына барып қозғалмай тұрады.Басқарушы барлық « фигураларды » айналып шығып , ең ұнайтынын таңдап алады. Енді басқарушы бала беруші болып саналады да, ал алдыңғы басқарушы қалған балаларға қосылады да , ойын қайталанады. Балалардың өз бетімен ойын ұйымдастыру: Қуаласпақ. Тығылыспақ. Тренинг: « Киіз үй » .</p>	<p>Бақылау: Ауа-райын бақылау. Мақсаты: Күннің қанша градусқа төмендегенін бақылау. Күзгі табиғат құбылыстарын түсіндіру. Еңбек : Гүл тұқымдарын жинау. Мақсаты: Гүлдің тұқымнан өсетінін түсіндіру, көктемде тұқымды гүлзарларға себетіндігіміз, тұқымнан гүл өсетіндігін түсіндіру. Жеке жұмыс: Сипап өткен самалға, Тербеледі сары алма. Көз салып едім бақшаға, Қауын біткен сары ала. Дидактикалық ойын: « Жемістер мен көкөністер » . Мақсаты: Жемістер мен көкөністерді ажырату.Олардың адам ағзасына тигізер пайдасын түсіндіру. Қимылдық ойын: « Тышқан мен мысық » Мақсаты: Балаларды тату ойнауға үйрету.Тез жүгіруге , ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Қимылдық ойын: . « Доппен ұрып алу » . Ойын барысы: Балалар дөңгелеңін тұрады.Тәрбиеші жүргізушіні таңдап алады да , допты береді. « Бір, екі , үш » дегенде балалар жан-жаққа қашады. Жүргізуші доппен ұрады.Кімге тисе сол ойыннан шығады:Ойын осылай жалғасады. Еркін ойын: « Қуыршақты киіндіреміз » . « Отбасы » Тренинг: « Біз көңілді балалар » .</p>	<p>Бақылау: Көгерішінді бақылау. Мақсаты: Балаларға көгерішнің немен қоректенетіні, қайда мекендейтіні , тұмсығы дене пішіні түсі, қалай дыбыстайтынын үйретіп , оларға қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Еңбек : Ауладағы құстарға жем беру. Мақсаты: . Табиғатты аялай білуге , құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. Жеке жұмыс: Жылы жаққа ұшпайтын Біздің жақта қыстайтын Құстар жүрсе жуықта, Жем шашуды ұмытта! Мақсаты: Балаларға тақпақ жаттата отырып , есте сақтау қабілеттерін дамыту, тілдегі дауыс ырғағының мәнерлілігін сезінуге мүмкіндік туғызу. Ойын: « Шымышқ доп » . Мақсаты: Допты қатты тебуге, оны ұстап алуға үйрету.Ептілікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Қимылдық ойын: « Ұстаушы, лентаны ал » . Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа , тапқырлыққа , жылдам шешім қабылдауға үйрету. Ойын барысы: Ойнаушылар шеңбер жасап тұрады, ұстаушыны таңдап алады.Ұстаушыдан басқасы түсті матаның немесе лентаның қиындысын алады да, оны мойнынан айқара айналдыра байлайды. Ұстаушы шеңбердің ортасында тұрады.Тәрбиешінің « Жүгір » деген сигналы бойынша балалар бет-бетімен алаңға кетеді.Ұстаушы ойнаушылардың соңынан жүгіріп, біреуінің лентасын суырып алуға тырысады.Лентасынан айрылғандар уақытша бір жаққа шығып тұрады.Тәрбиешінің: « Бір, екі, үш, мездеме шеңберге жүгір! » деген сигналы бойынша балалар шеңбер құрып тұрады. Ұстаушышы алынған ленталардың санын есептеп, оны балаларға қайтып береді.Ойын жаңадан ұстаушы тағайындаудан басталып , қайталанады. Тренинг: « Құс болып ұшайық »</p>
<p>Балаларды</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда баланың өзіне -</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл,</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдык</p>

<p>үйге қайтару</p>	<p>бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>
----------------------------	---	--	---	---	--

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Б.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ

Топ: Мектепалды даярлық

Топ жетекшісі: Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы

Балалардың жасы: 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі11-апта 14 - 18 қараша 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 14-қараша	Сейсенбі 15-қараша	Сәрсенбі 16-қараша	Бейсенбі 17-қараша	Жұма 18-қараша
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	Балаларды қабылдау Демалыс күндерін қалай өткізгендерін сұрау Тазалық шараларын жүргізу. Еңбек тапсырмасы:Гүлдердіңшаңын сүрту «Мен өскенде кім боламын?» деген сұраққа жауап алу. Д/о:Бұл құрал қай мамандық иесінікі?	Ата аналары қандай маман иесі екенін әңгімелесу Сурет бойынша әңгіме құрастыру, жұмбақ шешу. Д/о: «Заттарды ажырат». Еңбек тапсырмасы:Кітап сөрелерін сүрту,жинастыру	Д/о «Суреттерді орналастыр» «Балабақша қызметкерлері» тақырыбында әңгімелесу Мақсаты: үлкендердің еңбектерін бағалауға үйрету Еңбек тапсырмасы: Табиғат бұрышын жинастыру,балықтарға жем беру	Суретке қарап әңгімеге тарту «Кім жоқ?» ойыны. Балаларға мамандықтар суреті көрсетіледі. Көздерін жұмуды ұсынып, бір суретті жасырады. Қандай мамандық жоқ екенін табады. Еңбек тапсырмасы: Шығармашылық бұрышын жинастыру,қарындаштарды ұштау	Үстел үсті Қысқыштармен ойналатын ойын «Балабақшада кім еңбек етеді» тақырыбында мазмұнды суреттер ұсыну. Еңбек тапсырмасы: Ойыншық сөрелерін жинау,сүрту,сынған ойыншықтарды қоқысқа тастау
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретінін сізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Үстел үсті, саусақ және т.б. ойындар. «Суреттерді орналастыр» Ойынның мақсаты: заттарды топтастыруға жаттықтыру, өз бетінше тапсырманы орындауға дағдыландыру, ойлау қабілетін дамыту.	Құрылыс ойындары: «Еңбек құралдары», «Наубайхана құрастырамыз».	Фотосуреттер қарастыру: «Бидай мен қанбақ» Фотосуретте бейнеленген ертегі желісі бойыншасурет арқылы орналастыру. «Бидай мен қанбақ» суреті бойынша, әңгіме құрастырып айтып беруге үйрету.	«Біз дәлбіз» диқан жерге дән екті (дән сепкен қимылды көрсетеді)Сіркіреп, жаңбыр жауды (қолдарын шапалақтайды) Жер бетіне көгеріп, бидай шықты (қолдарын жоғары көтереді)Жайлап самал жел есті (қолдарын ырғайды)	Үстел үсті ойыны – пазл: «Бидай» Комбайнмен бидайды, Былай, былай жинайды. Қаптап ұшқан торғайдан, Оны қалай қорғайды? Қаптап ұшқан торғайдан, Оны былай қорғайды. Кіш, кіш, кіш... Қорғап қалған бидайды, Қамбаға әкеп жинайды.
Таңертеңгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 5				

<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық</p>	<p>«Бидай» Комбайнмен бидайды, Былай, былай жинайды. Қаптап ұшқан торғайдан, Оны қалай қорғайды? Қаптап ұшқан торғайдан, Оны былай қорғайды. Кіш, кіш, кіш... Қорғап қалған бидайды, Қамбаға әкеп жинайды.</p>	<p>«Ақ тілек» Адал жақсы ниетпен Бар адамға бақ тілеп. Жарып шыққан жүректен, Сөздің бәрі – Ақ тілек!</p>	<p>«Нанға біз тоямыз» Көктемде жерді жыртамыз, Тегістейміз тырмалап. Дәндерді оған егеміз, Жайқалып көктеп шықсын деп. Күз болғанда орамыз, Нанға біздер тоямыз.</p>	<p>«Көлбең, көлбең, көлеңкем» Көлбең, көлбең, көлеңкем, Көлбеңдеген көлеңкем. Тасып піскен бидайды, Айтшы қалай жинайды? Комбайнмен бидайды, Былай, былай жинайды. Қаптап ұшқан торғайдан, Оны қалай қорғайды? Қаптап ұшқан торғайдан</p>	<p>«Күлімде, Күн, күлімде» Күлімде, Күн, күлімде, Күлсін барлық бала шат! Берекелі бүгіндей Бейбіт болсын болашақ</p>
--	--	---	--	---	---

<p>1 - ұйымдастырылған іс-әрекет</p>					
<p>Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет</p>	<p>Сауат ашу негіздері Міндеті:- Балалардың дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтай алу дағдыларын бекіту Мақсаты:дыбыстық талдау жасайды</p> <p>Дыбыстармен жұмыс. «Дұрыс көрсет» дидактикалық жаттығуы Балалар мен сендерге сөздер айтамын ал сендер сөз үш дыбыстан тұрса, үш цифрын, егер сөз екі дыбыстан тұрса, екі цифрын көтересіңдер. Мысалы: тай, май, су, бор, кол, бу, жақ, тақ, ақ, қар, лақ, ту, көл, ал, бал, жал, ол, ит, құс, он, сан, ар, бір, тұр, іл, ыр, ор, көр, із, көз, төз, мұз, шөп, көк, ұлу, сүт, үкі, би, ки, ұр, қал, бау, ау, уақ, ай т.б</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: -Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту МақсатыӘдептілікке, кішіпейілділікке, сыпайылыққа тәрбиелеу</p> <p>Педагог «Әдептілік әлемі» өлеңін екінші қайтара оқып, мнемокесте бойынша жаттатады Дидактикалық ойын: «Не істеу керек?» Ойын шарты: Сұрақтарға жауап алу арқылы балаларды әдептілікке жетелеу. – Үлкен кісіні ... керек. – Үлкендердің ... алу керек. – Кішілерге ... керек. – Ойыншықтарды ... керек</p>	<p>Сауат ашу негіздері Міндеті: Дауысты, дауыссыз дыбыстарды ажыратуларын жетілдіру Мақсаты сөздердің әртүрлі дыбыстардан тұратынын</p> <p>«Кім алғыр» дидактикалық ойыны – Балалар, алдарында көк түсті төртбұрыш, дөңгелек, үшбұрыш бар. Мен сендерге дауыссыз дыбыстарды айтамын, сендер дыбыс қатаң болса, көк төртбұрышты, ұяң болса, көк дөңгелекті, үнді болса, көк үшбұрышты көтересіңдер. Мысалы: б, в, г, ғ, д, ж, з, й, к, қ, л, м, н, ң, п, р, с, т, һ, ф, х, ц, ч, ш, у</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті:Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту Мақсаты өлеңді жаттату арқылы мәнерлеп оқуға дағдыландыру</p> <p>Ермек Өтетілеуұлының «Әдептілік әлемі» өлеңімен танысамыз. Әдептілік әлемі Қарсы ал ерте күн көзін, Төсегінді жина өзің. Асықпай іш тамақты, Жина аяқ-табақты. Пышақты ұста оң қолмен, Шанышқыны сол қолмен, Нанды үгітпе, қадірле, Қабығымен бәрін же.</p>	<p>Сауат ашу негіздері Міндеті:Тақырыпқа сай дидактикалық ойындар арқылы дыбыс және дыбыстық талдау туралы алған білімдерін пысықтау Мақсаты дыбыстарды ажыратады</p> <p>«Тиістісін көтер» дидактикалық ойыны Педагог дауысты жуан және жіңішке дыбыстарды айтады, балалар қандай дыбыс екенін ажыратып, дауысты жуан дыбысқа сары түсті дөңгелекті, дауысты жіңішке дыбыстарға қызғылт сары түсті дөңгелекті көтереді. Мысалы: жуан дауысты дыбыстар – а, о, ұ, ы, у; жіңішке дауысты дыбыстар – ә, ө, е, э, і, и, ү, у.</p>

Үзіліс :

<p>Кол моторикасын дамытуға арналған санамақ Ойын:Жүретін саусақтар. Мақсаты:Саусақтарын жүргізе отырып,саусақты шынықтыру және заттарды атау үшін логикалық есін ұлғайту. Керекті құралдар: Суреттері бар кітапшалар. Шарты:Суреті бар кітапшаны алып,ішін ашып,ішінде балалар білетін деген суреттерді парақ бетінде саусақтарды жүргізе отырып (2 саусақпен),суретті</p>		<p>Үстел үстінде ойналатын ойындар. Ойын: «Жуылмаған жемістер»(5-10 мин) Мақсаты:Балалардың мәдени – эстетикалық талғамдарын байыту,жемістерді атай алу және олардан қандай тағам жасай алуға болатынын үйрету. Керекті құралдар:Кез-келген жеміс(сәбіз,картоп),қатты ысқыш,шұңқыр ыдыс. Мазмұны:Ортаға үстел қойып,сол үстел үстіне әкелген сәбіз бен картопты көрсетеміз.Одан кейін оны</p>
--	--	--

нұсқап оның атын сұрайды.балалар жауап береді.Сол ереже бойынша қайталанады.

щеткамен қалай жууға болатынын көрсетеді.Балаларды кезек-кезек шақырып алып,оларға жемісті жуғызып,артынан сол жемістерден салат жасалады.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Математика негіздері Міндеті: :- апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту Мақсаты:апта күндері туралы білімдерін қалыптастыру</p> <p>Педагог аттары апта күндеріне сәйкес келетін ағайындылармен ойын ойнауға шақырады: дүйсенбі ... жексенбі. Ағайынды апта күндері бейнеленген суреттерді қарайды. Оларды санайды (7). Атауы мен ретін хормен қайталауды сұрайды: дүйсенбі – бірінші күн, сейсенбі – екінші күн. Педагог ағайынды апта күндері әрқашан рет-ретімен келетінін айтады. Олардың реттілігін жаттап алу керек. Одан кейін күндерге реттік нөмірлер тағайындауды сұрайды және олардың астына 1-ден 7-ге дейін цифрлар жазылған карточкаларды қояды. Олардың атауларын қайталайды. Ойын жаттығуы: «Дұрыс ата» Педагог цифрды көрсетеді, балалар апта күндерін атайды</p>	<p>Қоршаған орта Міндеті:Арнайы көлік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіну Мақсаты көлік түрлерімен таныстыруды жалғастырып, олардың қарапайым құрылысы және қажеттілігі жайлы түсіндіру</p> <p>Демонстрациялық материалмен жұмыс. – Мынау қандай мәшине? – Өртсөндіргіш мәшинесі. – Ол не істейді? – Өрт сөндіреді. – Мынау қандай мәшине? – Жедел жәрдем мәшинесі. – Ол қандай қызмет көрсетеді? – Жедел жәрдем дәрігері ауырған адамдарға көмек көрсетеді. – Мынау мәшинелер қалай аталады? Қандай қызмет көрсетуге арналған? – Апаттық мәшине, полиция мәшинесі. – Бұл көліктер арнайы көліктер деп аталады. Олар адамдарға шұғыл көмек көрсетеді. Бұл мәшинелер арнайы жабдықталған. Жедел жәрдем мәшинесінде қандай құрал-жабдық болады? – Дәрі-дәрмек, оттегі (ауа) толтырылған баллоны т.б. – Суреттен тағы қандай</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: - апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту Мақсаты: Уақыт туралы ұғымдарды қалыптастыру жұмысын жалғастыру</p> <p>Ойын жаттығуы: «Ұқыпты бол» Педагог ойын шартын түсіндіреді:мен апта күндерін атаймын, сендер алақан соғасыңдар. Аптаның Сәрсенбі күнін атағанда алақан соқпайсыңдар</p>	<p>Қоршаған орта Міндеті:--Әртүрлі мамандықтар, балабақша қызметкерлерінің еңбегі туралы түсініктерін кеңейту Мақсаты мамандық түрлері, олардың атқаратын қызметі, қоғамға келтіретін пайдасы туралы білімдерін толықтыру – Қандай мамандық иелері бейнеленген? Суретте суретші, дәрігер, мұғалім, шахтер бейнеленген. Балалар мамандық иелерін атайды. Балалар жауаптардың ортақ атауы – мамандық екенін табуы керек. – Қалай ойлайсыңдар, кім қайда жұмыс істейді? – Суретші шеберханада сурет салады. Дәрігер ауруханада, адамдарды емдейді. Мұғалім мектепте, балаларға білім береді. – Ал сендердің ата-аналарың қайда жұмыс істейді? Балалар ата-аналарының қайда жұмыс істейтінін, қандай мамандық иелері екенін айтады. – Балалар, мен тағы бір мамандық иесін атағым келіп тұр. Ол мұғалім де болады, пойызды да жүргізеді, ұшқыш та бола алады, кішкентай баланы да ойната алады, бірақ үнемі экранда жүреді. Оның кім екенін білесіңдер ме?</p>	<p>Математика негіздері Міндеті:- апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту Мақсаты сандық және реттік санау дағдыларын жетілдіру.</p> <p>Жұмбақ Жаңбыр жауып басылды, Аспан шәйдай ашылды. Қызыл, сары, жасылды, Көк те бір зат асылды. (Кемпіркосақ) Кемпіркосақтың неше түсі бар? Апта күндеріндей Кемпіркосақтың да жеті түсі бар Апта күндерін кемпіркосақтың түсімен бояу</p> <p>«Келесі апта күнін ата» (доппен) дидактикалық ойыны Балалар шеңберге тұрады. Бір бала допты лақтырады, аптаның күнін атайды. Екінші бала допты ұстап алып, аптаның келесі күнін атауы керек</p>
---	---	--	---	---

мәшинелерді көріп тұрсындар?
 – Жүк көлігі т.б.
 – Олардың ең басты қызметі қандай?
 – Жүк тасу. Бұл көліктерді құрылыста да қолданады.
 – Мына көліктерді атаңдар.
 – Автобус, пойыз, ұшақ, кеме.
 – Бұлардың ортақ атауын табындар.
 – Жолаушылар көлігі.
 – Жолаушылар көлігі не үшін қажет?
 – Жолаушылар көлігі адамдарды бір жерден екінші жерге жеткізеді.
 – Алыс жерлерге қандай көлікпен жетеміз?
 – Алыс жерлерге ұшақ, кеме, автобус, пойызбен жетеміз.
 – Ал қоғамдық көлікке не жатады?
 – Қоғамдық көлікке автобус, троллейбус, трамвай жатады.
 – Қоғамдық көлікте тәртіп ережелері болатынын білесіңдер ме? Қандай тәртіп ережелерін білесіңдер?

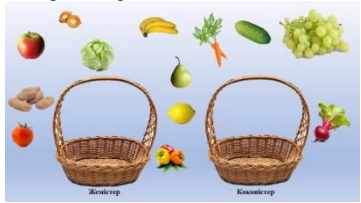
– Ол – актер.
 – Енді барлықтарың актер боласындар. Кім мамандық иелерін қимылмен, ыммен көрсетеді? Балалар оларды қимылмен бейнелейді.
 – Балалар, сендер үлкен болып өскенде әрқайсысың мамандық таңдайсындар. Сендер өздеріңнің болашақтарыңды қалай қиялдайсыңдар? Сенің қиялыңдағы болашаққа қандай мамандықтар керек? Балалар өздерінің кім болғысы келетіндігі туралы әңгімелеп, қиялыңдағы әлемде ол таңдаған мамандықтың қалай өзгеретіндігі туралы ойларын ортаға салады.

Үзіліс:

Сюжеттік - ролді ойын: «Көше»
Мақсаты: Балаларға бағдаршамның атқаратын жұмысын, автобусқа міну, көшеден өту ережелерін үйрету.
Жағдаят:
Бағдарламалық мазмұны:
 1. Балаларға көліктердің түрлері, жүргізушілердің еңбегі және көше қозғалыстарының ережесі туралы түсінік беру. Көше ережелерінің белгілерін түсінуге, ажырата білуге үйрету, көше қозғалыстарының ережелері жайлы білімдерін кеңейту.
 2. Көше қозғалыстарының негізгі ережелеріне бағына білуге тәрбиелеу. Ойын атрибуттарын жасау, реттеушіні, жаяуларды, жүргізушілердің ролін ойнауды үйрету.
Атрибуттар: түрлі көліктер, коляскалар, велосипедтер, бағдаршам, белгілер, реттеушінің жұмыс киімі, жаяуларға арналған белгілер, жаяулар, жүргізушінің

Саусақ ойындары
Ойын: «Су толтыру»
Мақсаты: Кол ептілігін дамыту, ас ішкенде қалай отырып, қасықты қалай ұстайтынын, ыдыстар қалай тұратынын үйрету.
Керекті құралдар: шұңқыр қасық, шұңқыр тәрелке мен күрешке.
Мазмұны: Үстел үстіне шұңқыр ыдысқа су құйып қоямыз. Одан кейін 1-ші тәрбиеші өзі көрсетеді. Ыдыстағы суды қасықпен алып, ақырын төгіп алмай күрешкеге құямыз. Осы іс-әрекет бірнеше рет қайталанады.

Саусақ ойыны: «Не өзгерді?»
Мақсаты: Көру арқылы ойлау қабілеттерін арттыру.
Көнекіліктер: Жеміс пен көкөністің мультяжы.
Ойын барысы: Тәрбиеші жеміс пен көкөністің бір-екі түрін араластырып қойып, Балаларға көздерін жұмуын сұрайды. Сол арада жеміс пен көкөністің арасынан біреуін алып жасырып қояды. Көзін ашқан балалардан не өзгергенін сұрайды. Ойын осылай жалғасады, барлық балалармен бірге ойналады.

Психологиялық ойын:
Ойын: «Атомдар мен молекулалар»
Мақсаты: Бұл ойынды өткізудегі мақсат, сіздердің ұжымдарыңыздың бірлігін, ынтымақтастығын анықтау. Ал ойынның атом мен молекула деп аталуы тақырыпқа сай индиго балалардың ДҢҚ құрылымының өзі басқа балалардан өзгеше. Яғни азғасында хромосомалар құрылымы өзгерген.
Ойын шарты:
 «Барлық ойыншылар кең, бос бөлменің ішінде ары-бері қалай болса солай жүреді, бұл уақытта олар атомдар болып есептеледі. Біздің білетініміздей атомдар молекулаларға айналады. Молекулада 3, 4, 5, атомдар бола алады. Ойыншыларға команда

Қабылдауды дамыту және қалыптастыру жаттығулары
Ойын: «Дыбыстарды анықта» жаттығуы
Мақсаты: Балалардың фонетикалық дыбыстарды менгерту, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.
Ойын шарты:
 Фонематикалық айыруға қабілетін дамытуға арналған. Бұл қабілеттер оқуға, жазуға, шетел тілдеріне табысты оқытудың негізінде жатыр. Балаға түрлі заттар бейнеленген суреттер ұсынылады (2-сурет). Баланың бұл затты білетіндігін тексеріңіз. Содан кейін сіз кез-келген сөзді айтыңыз және баладан сол дыбыстан басталатын затты көрсетуін өтініңіз. Мысалы, сіз «сүт» сөзін айтсаңыз, бала «сыыр» суретін көрсетеді, өйткені екі сөз де

куәлігі,реттеушінің таяғы.
Қатысушылар: полиция-реттеушісі, МАИ инспекторы, жүргізушілер, жаяулар.

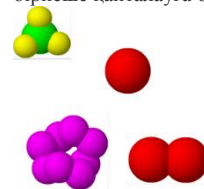

Тіл дамыту жаттығуы

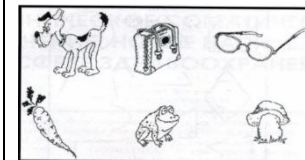

Тіл дамыту жаттығуы

бойынша молекулаларға айналу керек. Егер жүргізуші үш десе ойыншылар үштен бірігуі қажет. Реакция бітті деген белгі бойынша қатысушылар қайтадан атомға айналады. Осылайша ойынды бірнеше қайталауға болады.

«с» әрпінен басталады.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Сөйлеуді дамыту

Міндеті: Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару

Мақсаты Дауыссыз дыбыстар. Қатаң, ұяң, үнді дауыссыз дыбыстарды жалпылама түсіндіру; Қ.Мырза Әлидің «Ең тәтті дүние» әңгімесін мәнерлеп оқу «Таңдап ал да, атын айт».

Ойын шарты: Аңдар мен жануарлардың қиынды суреттері ішінен біреуін таңдап алып, атын айтады және оның жүрісін салып береді

Қазақ тілі

Міндеті: Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту **Мақсаты** жаңа сөздердегі қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айту **Сөйлемдерді тыңда.**

Балалар әр апта күнінде не істеді? Суреттен көрсет.

Балалар дүйсенбіде доп ойнады.

Сейсенбі күні серуенге шықты.

Сәрсенбіде сурет салды. Бейсенбіде би билеп, ән салды.

Жұмада жидек терді. Сенбіде кино көрді.

Жексенбіде үйлерінде демалды.

Балалар осылай бір аптаны өткізді.

Педагог сөйлемдерді оқиды, мазмұнын түсіндіреді.

Апта күндерін бірнеше

Қазақ тілі

Міндеті: Туыстық қарым-қатынасты («бауыр», «немере», «шөбере», «ағайын», «туысқан», «жеті ата») білдіретін сөздерді үйрету **Мақсаты** сөздік қорларын жаңа сөздермен толықтыру

Ғажайып сәт. Қонаққа қуыршақтар – Сәуле мен Арман келеді.

– Сәлеметсіздер ме?!

Қуыршақтар хат алып келеді.

Педагог: Қараңдаршы, бізге хат келіпті (ішінде алдын ала салынған балалардың ата-аналарының суреті).

– Қандай керемет, мына суретте кім бар?

Бала отбасы мүшелерінің фотосуреттерін тауып, олар туралы әңгімелейді

Сөйлеуді дамыту

Міндеті: -бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру **Мақсаты** Дауыссыз дыбыстарды ажырата білу дағдыларын дамыту «Ең тәтті дүние» әңгімесін Рөлге ойнау.

Жаңылтпаш жаттау Педагог жаңылтпашты қайталау арқылы балалардың тілін жаттықтырады. Қай тай лактай? Қай лак бармақтай?

Шығармашылық бейнелеу әрекеті

Міндеті: - балалардың қоршаған ортадан алған әсерлерін көрсете білуге үйрету, Қазақстанның кең байтақ екенін түсіндіріп, білімдерін кеңейту; - Сазбалшық, ермексаз және пластикалық массадан мүсіндеудің ерекшеліктерін білу. - Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару - Дайын үлгілермен және қарапайым сызба бойынша жұмыс істеу, бейнені кескіні бойынша қию үшін қайшыны қолдану.

Мақсаты:- Сюжеттік композицияларды салдырып, мүсіндеп, жапсырып, құрастыру

Топтық жұмыс

рет қайталатып
айтқызады: дүйсенбі,
сейсенбі, сәрсенбі,
бейсенбі, жұма, сенбі,
жексенбі

Үзіліс: .

Аз қимылды ойын: «Кім алысқа»

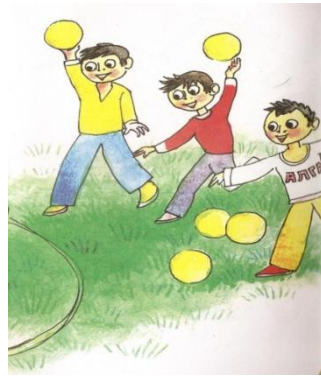
Мақсаты: Жүгіру арқылы балалардың аяқ бұлшықеттерін дамытып, жетілдіру. Мәре ұғымын түсіндіру. Шапшаңдылыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу.

Ойын шарты: Балалар ойынды ұлдар мен қыздар болып ойнайды. Ең алдымен ұлдар арасында, содан қыздар арасында жүгіріп, мәреге жетулері керек. Белгіленген мәреге жеткен ұл мен қызды мадақтау. Содан екі жеңімпазды жарыстыра жүгірту, мәреге ең бірінші болып жеркен баланы жеңімпаз ретінде таниды.

Қимылды ойын: «Сақинаны лақтыр»

Мақсаты: Балалардың қол бұлшықеттері мен көздің жақсы көруін жетілдіріп, жақсарту. Есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Тепе – теңдікті, дәлдікті сақтай білуге тәрбиелеу. **Ойынның шарты:** Балалар ойынды кезектесіп ойнайды. Балалардан 20-30 метрдей қашықтықта сақинаны тізетін зат қойылады, ал балаларға ойыншық сақиналар таратылады. Балалар көздеп тұрып, сақиналарды таяқшаға кигізулері керек.

Сюжетті-рольді ойын:

« Құрылысшы »

Мақсаты: Балаларды құрылысшының қызметімен таныстыру.

Тәрбиешінің іс-әректі:

Қаншама үйлер, мектеп, балабақшаны құрылысшылар салатынын түсіндіру. Ойын арқылы үйлерді қалай салатынын көрсету. Құрылысшы маманының еңбегі зор екенін саналарына сіңіру. Еңбекті сүйе білуге тәрбиелеу.

Қимылды ,еңбек ойын:

«Ойын алаңын тазалау »

Мақсаты: Балаларды білесіп жұмыс істеуге, тазалыққа үйрету.

Құралдар: Сыпыртқы, күрек, қап;

Ойын шарты: Қыздар ойын алаңын сыпырады, ал ұлдар қоқысты күрекпен қапқа салады. Тәрбиешінің басшылығымен қапты коқысқа төгеді.

Жеке жұмыс Камиллаға қазақша қыс туралы тақпақты

Жаттату:

Қандай қызық қыс деген,
Бәрін шебер істеген.

Бакша, бауды, тауды да
Бояған аппақ түспенен.

Қимылды ойын:

«Күн мен жаңбыр»

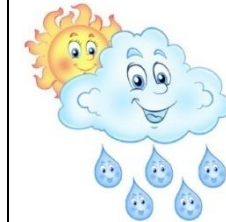
Мақсаты: Жүгіру арқылы балалардың аяқ бұлшықеттерін дамытып, жетілдіру.

Ойынның шарты:

Балалардың алаңның бір шетінен немесе бөлменің қабырғасынан біразырақ жерге қойылған орындықтардың артында тізерлеп отырады да «терезеге» (орындықтың арқасындағы тесікке) қарайды.

Тәрбиеші: «Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады», - дейді. Балалар бүкіл алаңда жүгіріп жүр. «Жаңбыр! Тез үйге жүріңдер!» деген сигналды естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп,

орындықтардың артына отырады. Тәрбиеші қайтадан: «Күн шықты! Барындар, серуендендер», - дейді, ойын қайта басталады.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Дене шынықтыру Міндеті:- гимнастикалық скамейка бойымен қолымен тартылып, иықтары мен тізелеріне сүйене отырып, етпетімен өрмелеу Мақсаты: Гимнастикалық қабырғаның жоғарғы жағына дейін біраттас тәсілмен өрмелеуге үйрету</p> <p>Гимнастикалық қабырғаның жоғарғы жағына дейін біраттас тәсілмен өрмелеуге үйрету, қол мен аяқ қозғалыстарының үйлесімділігін дамыту. Алма-кезек адымдап өрмелеу, тепкішектерден дұрыс ұстау, қауіпсіздік техникасына басты назар аудару қажет. (4 рет)</p>	<p>Музыка Міндеті: -Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру Мақсаты:Шығармалардың эмоциялық мазмұнын, олардың сипатын, көңіл күйін ажырату Музыка тыңдау: «Асқақта, Астана» (А. Әлиев) Ән айту: «Астана» (А. Досмағанбет) «Елтаңбасы елімнің» (Д. Омаров) Музыкалық-ырғақтық кимылдар: «Мерекелік марш» (Б. Дәлденбай) «Құстар» (Т. Ломова) Билер: «Асатаяқ биі» (қыздар) («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Мен күйшімін»</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті:- әртүрлі тәсілдермен құрсаудың ішіне еңбектеп өту Мақсаты Өзінің денсаулығына және отбасы мүшелерінің денсаулығына қамқорлықпен қарау керектігін түсіндіру</p> <p>Құрсаумен орындалатын құрсауды айналдыру, құрсауды тігінен қойып айналдыру, қолдың моторикасын, шапшаңдық секілді дене сапасын дамытады</p>	<p>Музыка Міндеті:Өмірдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және қазақ музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру Мақсаты Шығармалардың эмоциялық мазмұнын, олардың сипатын, көңіл күйін ажырату</p> <p>Музыка тыңдау: «Асқақта, Астана» (А. Әлиев) Ән айту: «Астана» (А. Досмағанбет) «Елтаңбасы елімнің» (Д. Омаров) Музыкалық-ырғақтық кимылдар: «Мерекелік марш» (Б. Дәлденбай) «Құстар» (Т. Ломова) Билер: «Асатаяқ биі» (қыздар) («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Мен күйшімін»</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті:- Секіру: бір орында тұрып, алға қарай 3—4 метр қашықтыққа жылжу арқылы секіру Мақсаты - Қысқа секіртпемен секіруге үйретуді жалғастыру, қол мен аяқты қозғау (айналдыра және тік, адымдарды алмастырып секіру) үйлесімділігін жетілдіру Қысқа секіртпемен секіруге үйретуді жалғастыру, қол мен аяқты қозғау (айналдыра және тік, адымдарды алмастырып секіру) үйлесімділігін жетілдіру.</p> <p>Ойын жаттығуы: «Допты қағып ал!» Допты жоғары лақтырып, қолды артқа жіберіп шапалақтап, допты саусақтарын ашып, қайтадан қағып алады.</p>
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.

Серуен	<p>Күнді бақылау Мақсаты: Балаларды табиғат құбылыстарымен таныстыру: күнің қысқаруы, түннің ұзаруы түсінік беру. Бақылау: Серуен алдында балалардың көңіл – күй көтере отырып, бүгін күн ашық, бірақ күн ыстық емес, жаздағыдай қатты қыздырмайды. Тәрбиеші күннің ауысып, орналасқан жерін байқатады; (күнді және кешкілікте) күннің шығуын, батуын бақылау; күн сәулесінің терезеге түсуі бойынша күннің орналасуын белгілеу.</p>	<p>Ағаштарды бақылау Мақсаты: күзгі табиғат құбылыстарымен таныстыру, күзгі ағаштарға назарларын аудару. Күзгі ағаштардың ерекшелігімен таныстыру. Сұрақ – жауап арқылы сөздік қорларын, ой –өрісін дамыту. Табиғатқа деген сүйіспеншіліктерін арттыру, адамгершілік сезімге тәрбиелеу. Көркем сөз: Ұшты талдан жапырақ Сары көблек секілді Аспанда жай шатырлап Тамшы жерге секірді</p>	<p>Шықты бақылау Мақсаты: Балаларды табиғат құбылысы шықпен таныстыру. Бақылау: Неге шөп дымқыл? Бұл дымқылдық қайдан келді деп ойлайсындар? Бұл қандай құбылыс? (Шық) Ол қалай пайда болды? (күн ұясына батқаннан кейін жер, шөп, жапырақтар суып шық пайда болады. Шық - бұл түнге өсімдіктердің беті және топырақтарда жиналған дымның тамшысы; Шық қандай ауа -райында пайда болады? Ашық күні ме ,әлде бұлтты күні бола ма?(шық ашық күні пайда болады, бұлтты</p>	<p>Күзгі аспанды, бұлтты бақылау Мақсаты: Өлі табиғат аспан туралы түсінік беру; аспанның әсемдігін бақылауды қалыптастыру; шығармашылық қабілеттерін дамыту, аспанның ашықтығы туралы білімдерін жетілдіру.Бұлт туралы түсінік беру. Аспанның түсі күзде қалай өзгереді? (аспан кеңейген сияқты, жақсы көрінеді, жоғарғы жағы қою күлгін, ал шеттері ақиыл). Түнде және күндіз аспанда не пайда болады? (Аспан ашық; күндіз – Күн, кешке – ай және жұлдыздар)</p>	<p>Аула тазалаушыны бақылау Мақсаты: Балаларға аула тазалаушы еңбегі жөнінде мағлұмат беру. Үлкендер еңбегін бағалай білуге. Қоршаған ортаны таза ұстау мақсатында азда болса өз үлестерін қосуға тәрбиелеу. Көркем сөз: Қамымызды ойлайды Тазалайды жинайды Құрметтейміз бәріміз Тазалықшы ағайды Қараңдаршы , жолдарда қаниама жапырақтар жатыр. Ол жапырақты кім тазалайды? Аула тазалаушы қандай еңбек</p>
---------------	--	---	---	---	---

	<p>Жұмбақ: Ақ сандығым ашылды Ішінен жібек шашылды (күннің көзі) Аспандағы алып дөп Жарқырайды жарық боп (күн) Көркем сөз: Күз де келді, күз келді Күдерін жаз үзгенді Күз де келді, күз келді Көкте бұлттар жүзді енді. Күз де келді, күз келді Құстар мекен іздеді. Қ. Мырзалиев Қимылды ойын: «Қоңыздар» Еңбек: құмсалғышты жатырақтардан тазарту.</p>	<p>Тақпақ: Алтын, сары, қызыл, көк, Алуан – алуан жапырақ. Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап. Қозғалмалы ойын: «Өз жұбынды тап» Мақсаты: Балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша мәтіннің сөзіне сай қимыл қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіnderін, байқағыштарын, жүгіру мен жүру дағдыларын дамыту Алаңдағы еңбек: «Кім көп жапырақ жинады?»</p>	<p>күні болмайды.) Жұмбақ: Мөлдіреген жүзімді, Ұстап едім, езілді. (Шық) Таңертең бар, кешке жоқ Кеш түгелі түсте жоқ Мен әдемі моншақпын Ірі емеспін, ұсақпын, Мойнына ешкім таға алмас (Шық) Қозғалмалы ойын: «Мысық пен торғайлар» Алаңдағы еңбек: қураған өсімдіктерді жинау.</p>	<p>Болжам: аспанда бірнеше күн ақ бұлттар пайда болса- күннің суытқаны. Жұмбақтар: Аспаннан домалап, көп моншақ төгілді, Бусанды бар алып, терледі, керілді. Бұл не? (Жаңбыр) Күндер қисқарады, түндер ұзарады Кім біледі, кім айтады бұл қай кезде болады? (Күз) Жұмбақ: Көлігі жоқ, көшеді, Өзін кезбе деседі. (бұлт) Қозғалмалы ойын: «Орамал тастау». Алаңдағы еңбек: Құмсалғышты қоқыстан тазарту. (жапырақ, қағаздарды жинау)</p>	<p>етеді. Ол кісінің қолында қандай құралдары бар? Біз өз ауламызды, тұратын жерімізді ластауымыз керек пе? Үлкендер еңбегін қалай бағалауымыз керек? Мақсаты: қоқыстарды белгіленген орынға жинауға, үлкендерге көмек көрсете білуге тәрбиелеу; аула тазалаушының құралымен танып, білу. Қимыл – қозғалыс ойын: «Жапалақ» Мақсаты: Баланы біраз уақытқа дейін қозғалмай тұруға және мұқият тыңдай білуді үйретеді. Еңбек алаңында жұмыс істеу: қоқыстарды белгіленге орынға жинау</p>
<p>Балаларды үйге қайтару</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы**Білім беру ұйымы:** «Ы.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ**Топ:** Мектепалды даярлық**Топ жетекшісі:** Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы**Балалардың жасы:** 5-6 жас**Жоспардың құрылу кезеңі:** 21-25 қараша 2022жыл

Күн тәртібі	Дүйсенбі 21-Қараша	Сейсенбі 22-Қараша	Сәрсенбі 23-Қараша	Бейсенбі 24-Қараша	Жұма 25-Қараша
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі күймен қарсы алу.Балалар үшін жайлы жағдай жасау.Балаларға тәрбиешінің толық аты-жөнін атап сәлемдесуді үйрету.Баланың бүгінгі көңіл күйі туралы сұрау.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың көңіл-күйі,денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру,үстел үсті ойындары. Өнер орталығында сурет салу,суретті кітапшаларды бояу. Құрастыру материалдарымен ұрастыру ойындары,кітаптар қарау. Табиғат бұрышындағы еңбек. Бөлме өсімдіктеріне күтім жасау. Балалармен жеке жұмыс.				
Таңертеңгі жаттығу	Қараша айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені.Жалпы дамытушы жаттығулар,қимыл белсенділігі,ойын әрекеті.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалардың сезінген әсерлерімен бөлісу,жаңалықтарды білу,бірлескен жоспарларды,мәселелерді талқылау,қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау,ережелер туралы келісу және т.б.				
Ұйымдастырылған іс-әрекет	1.Сөйлеуді дамыту Дыбыстарды дұрыс айтып,қандай дыбыс екенін анықтай білу қабілеттерін дамыту.	1.Қоршаған орта таныстыру Жаяу жүргіншілер ережесін меңгертуді жалғастыру.Жол	1.Сауат ашу негіздері Дыбыстық талдауды меңгертуді жалғастыру.Қатаң,ұяң,үнді	1.Сөйлеуді дамыту Дыбыстарды дұрыс айтып,қандай дыбыс екенін анықтай білу қабілеттерін дамыту.	1.Сауат ашу негіздері Дыбыстық талдауды меңгертуді жалғастыру. Берілген дыбысқа сөз құрау.Шаттық шеңбері.

	<p>Әңгіме мазмұнын өз сөзімен жеткізе білуге, сюжеттік суреттер бойынша әңгіме құрауға үйрету. Демонстрациялық жұмыс. Бақта, бақшада адамдар жемістер мен көкөністерді жинап жатқан суреттерді көрсету. Адамдардың да қысқа дайындалып жатқаны туралы айту. М.Зверевтің Су торғайы әңгімесін еске түсіру. Енді Қысқа дайындық әңгімесімен танысу. Мәнерлеп оқу. Әңгіме мазмұны бойынша сұрақтар. Сөздік жұмыс. Мақал-мәтел жаттау Еңбек етсең ерінбей, Тояды қарның тіленбей. Еңбек түбі-береке. Бейнетсіз рахат жоқ. Мағына сынтүсіндіру. Дидактикалық ойын. Қандай дыбыс екенін анықта. Ойыншарты: дыбысты айту: Ал балалар дыбыстың</p>	<p>белгілерінің қауіпсіздік сақтаудағы маңызды екенін әңгімелеу. Көшедегі тәртіп ережесін қатаң сақтауға, жолда зейінді болуға дағдыландыру. Бұзба көше тәртібін. Ұрынарың апатқа. Ұқыпты болсын әр күнің, Жақын болма шатаққа! Жұмбақ жасыру. Өзі сөйлей білмейді, Бірақтоқта, жүр дейді. Бағдаршам ойыны. Демонстрациялық материалмен жұмыс. Жол белгілері. Сөздік жұмыс: жаяу жол. Жолдан өту ойыны. Шарты: әрбір іс-әрекетті сөзбен жеткізу. Солға қараймыз, оңға қараймыз. Топтық жұмыс. Жол белгілерін табу ойыны. Әр топ жол белгілерін табады. Жағдаятты шешу. Көшеден қалай өту керектігін түсіндіру. Ұшқыштар мен тапқырлар ойыны. Автокөліктің неше дөңгелегі бар? Жаяу жолда кім жүреді? Көлікті кім басқарады? Екі жолдың қиылысы?</p>	<p>дауыссыз дыбыстарды ажыратуды жетілдіру. Артығын тап ойыны. 1. Ара, өрмекші, маса, көбелек, аю. 2. Тауық, әтеш, үйрек, қаз, сауысқан. 2. Мысық, түлкі, аю, қасқыр. 4. Қолғап, көйлек, шалбар, етік. 5. Май, шай, нан, қант, қасық. Тіл ұстарту жаттығуы. Дәптермен жұмыс. Штрихта. Үзік сызықтарды бастыр, жалғастыр. Саусақ жаттығуы. Партадағы саусақтар. Адымдайды жүреді. Өнерлі бұл саусақтар. Сурет сала біледі.</p> <p>2. Математика негіздері Уақыт туралы ұғымдарды қалыптастыру жұмысын жалғастыру, сандық және реттік санау дағдыларын жетілдіру. Ойын сәті. Апта күндері атауларын үйрету. Апта күндері өлеңі. Дүйсенбіде доп ойнадық алаңда. Сейсенбіде серуен құрдық далада, Сәрсенбіде сурет</p>	<p>Әңгіме мазмұнын өз сөзімен жеткізе білуге, сюжеттік суреттер бойынша әңгіме құрауға үйрету. Демонстрациялық жұмыс. Бақта, бақшада адамдар жемістер мен көкөністерді жинап жатқан суреттерді көрсету. Адамдардың да қысқа дайындалып жатқаны туралы айту. М.Зверевтің Су торғайы әңгімесін еске түсіру. Енді Қысқа дайындық әңгімесімен танысу. Мәнерлеп оқу. Әңгіме мазмұны бойынша сұрақтар. Сөздік жұмыс. Мақал-мәтел жаттау Еңбек етсең ерінбей, Тояды қарның тіленбей. Еңбек түбі-береке. Көптің түбі-мереке. Бейнетсіз рахат жоқ. Мағынасын түсіндіру. Дидактикалық ойын. Қандай дыбыс екенін анықта. Ойыншарты: дыбысты айту: Ал балалар дыбыстың дауысты, дауыссыз екенін анықтайды. Дәптермен жұмыс. Тапсырмаларды орындау. Балаларды кейіпкерлер – Ара, Тиін және Сарышұнақтың еңбекқорлығынан үлгі алуға шақыру.</p>	<p>Мектебіміз-базарлы үй. Ауылдағы ажарлы үй. Шаттығы бар шуақты үй, Өз үйіміз сияқты. Сұрақ-жауап әдісі арқылы өткен тақырыпты қайталау. Артикуляциялық жаттығу жасау. Дыбыстармен жұмыс. Дидактикалық ойын. Кім білгіш? Ж дыбысы бар сөз айт ойын-жаттығуы. Дауысты дыбысты сөзге қос дидактикалық ойыны. Дәптермен жұмыс. Дыбыстық талдау жасау. Саусақ жаттығуы. Алақанды ысқылап, Қыздырайық балақай. Алақаның ысыды. Қараңдаршы, алақай.</p> <p>2. Математика негіздері Ай атауларын жыл мезгілдері бойынша рет-ретімен атауға үйрету және табиғат құбылыстары туралы ұғымдарын бекіту. Ойын сәті. Әлия мен Сырым Бұл қашан болады? Жұмбақ өлеңі. Жыл мезгілдері туралы өлең. Демонстрациялық материалмен жұмыс. Жыл мезгілдерінің, айлардың атауларын бекіту. Қуыршақты жыл мезгілдеріне сай киіндіру. Үлестірмелі материалмен жұмыс. Табиғи құбылыс</p>
--	--	---	---	---	--

	<p>дауысты, дауыссыз екенін анықтайды. Дәптермен жұмыс. Тапсырмаларды орындау.</p> <p>2. Математика негіздері</p> <p>Уақыт туралы ұғымдарды қалыптастыру жұмысын жалғастыру, сандық және реттік санау дағдыларын жетілдіру. Ойын сәті. Апта күндері атауларын үйрету. Апта күндері өлеңі. Дүйсенбіде доп ойнадық алаңда. Сейсенбіде серуен құрдық далада, Сәрсенбіде сурет салдық сәндетіп. Бейсенбіде би биледік әндетіп. Жұма күні жидек тердік ағаштан. Сенбі күні кино көрдік театрдан. Жексенбіде үйде болдық демалдық. Осылайша өте шықты бір апта. Суретпен жұмыс. Апта күндерін жаттау. Ойын жаттығуы: Дұрыс ата. Дәптермен жұмыс. 1-2 тапсыр</p>	<p>Бағдаршамның үш түсі. Дәптермен жұмыс. Жол белгілерін есіңе сақта. Суретпен жұмыс</p> <p>2. Қазақ тілі</p> <p>Шағын мәтін құрастыруға жаттықтыру. Сөздік қорларын жана сөздермен толықтыру, ретін сақтай отырып сөйлем құрауға жаттығуды жалғастыру. Қонақта қуыршақтар. Ойын: қандай сөз артық? Мнемокесте арқылы әр бала қайда тұратынын айтады. Суретпен жұмыс. Бөлмеде нелер бар? Бөлме қандай? Мынау не? Сенің бөлмең бар ма? Дөңгелек тұрайық, Керегені құрайық. Уық болып иіліп, Шаңыраққа киіліп, Киіз үйді құрайық. Дәптермен жұмыс. Тапсырмаларды орындау.</p> <p>3. Көркем әдебиет</p> <p>Өлеңді жаттату арқылы мәнерлеп оқуға дағдыландыру. Сурет бойынша әңгімелеуде теңеуді қолдануға үйрету. Байланыстырып сөйлеу дағдысын</p>	<p>салдық сәндетіп. Бейсенбіде би биледік әндетіп. Жұма күні жидек тердік ағаштан. Сенбі күні кино көрдік театрдан. Жексенбіде үйде болдық демалдық. Осылайша өте шықты бір апта. Суретпен жұмыс. Апта күндерін жаттау. Ойын жаттығуы: Дұрыс ата. Дәптермен жұмыс. 1-2 тапсырмаларды орындау. Ойын-жаттығуы Ұқыпты бол. Жаңбыр жауып, басылды. Аспан шәйдай ашылды. Қызыл, сары, жасылды. Көк темірзат асылды. Кемпірқосақтың жеті түсінажырат. 3-4 тапсырмаларды орындау. Келесі апта күнін ата доппен дидактикалық ойыны. Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс.</p> <p>3. Қазақ тілі</p> <p>Шағын мәтін құрастыруды дағдыландыру. Отан туралы тақпақ үйрету. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және</p>	<p>2. Қоршаған ортамен таныстыру</p> <p>Балаларға өздері тұратын туған ауыл, мектеп орналасқан көше туралы түсіндіру. Балалардың нақты мекен-жайын, тұрғылықты жерін атай білу дағдыларын қалыптастыру. Баспана ойыны. Е. Елубаев өлеңі бойынша. Тышқандікі-би. Түлкінікі-ым. Қойдікі-қора. Аранікі-ұя. Бақанікі-көл. Өрмекшінікі-тор. Тауықтікі-күркешік. Күшіктікі-үйшік. Ойын арқылы әр жануардың баспанасы қалай аталатынын білдік. Мекенжай туралы сұрақтар. Әр бала өзі тұратын мекенжайын айтады. Ғажайып жағдаят. Қуыршақ Ақжарқын. Мекенжай туралы әңгіме. Сөздік жұмысы. Айгөлек әнін айту. Дәптермен жұмыс. Айсұлу үйін схема бойынша сызып көрсет.</p> <p>3. Көркем әдебиет</p> <p>Қоршаған орта, табиғат туралы түсінігін қалыптастыру. Ертегі мазмұнын айту арқылы театр мәдениетіне баулу. Тілдік ойлау қабілетін дамыту, сөздік қорын</p>	<p>тарды, жыл мезгілдеріндегі адамдар киімдерін тандайды. Дәптермен жұмыс. Жыл мезгіліне сәйкес ағаштарды тандап, жапсыру. Доппен ойын: Жыл бойы. 3-4 тапсырмалар. Графикалық жұмыс. Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс.</p> <p>3. Шығармашылық іс-әрекет</p> <p>Шығармашылық дағдыларын қалыптастыру. Бірнеше бөліктерден заттар жасау жапсыру, құрастыру, суретін салу, мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. Үлестірмелі материалдармен жұмыс. Басбармақты бассам егер. Ботакөз боп шығады. Алақанды ашсам егер. Бестаңба боп шығады. Егер жұмсам алақанды, Тарақ оюы шығады. Оюларды білетін, Біз қазақтың баласы. Кесе, шыны, пиала, Оларсыз шай құя ма? Қасықсыз тамақ жемейді. Олардың атын не дейді? Ыдыс-аяқ. Қайсысы неден жасалғанын тауып, суреттерді қос. Дидактикалық ойыны. Саусаққа арналған: Жұдырық, тақтай, алақан ойын-жаттығу. Балалар шығармашылығы.</p>
--	--	--	---	---	---

	<p>маларды орындау. Ойын-жаттығуы Ұқыпты бол. Жаңбыр жауып, басылды. Аспан шәйдай ашылды. Қызыл, сары, жасыл ды. Көк темірзат асылды. Кемпірқосақтың жеті түсін ажырат. 3-4тапсыр маларды орындау. Келесі апта күнін ата доппен дидактикалық ойыны. Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс.</p> <p>3.Сауат ашу негіздері</p> <p>Дыбыстық талдауды меңгертуді жалғастыру. Қатаң, ұяң, үнді дауыссыз дыбыстарды ажыратуды жетілдіру. Бір-біріне жақсы сөздер айтады. Сұрақ-жауап әдісі арқылы өткен тақырыпты қайталау. Тіл ұстарту ба-ба-ба, бақылдайды бақа. ыс-ыс-ыс, Келді міне, қыс. Оп-оп-оп, Балалар ойнады доп. Жау-жау-жау. Желбіреп тұр жалау. Ой-ой-ой,</p>	<p>жетілдіру. Көңілді амандасу. Әдемі күліп, әркім өзінің атын атап амандасындар. Әдептілік туралы әңгіме. Әдептілік деп үлкенді сыйлау, кішіге қамқорболу, тазалықты сүю, достарын ренжітпей ойнау, қиын кезде көмектесу. Е. Өтетілеуұлы Әдептілік әлемі өлеңін мәнерлеп оқу. Сөздік жұмыс. Өлең мазмұны бойынша сұрақтар. Көшелерден біз өткен. Ата көрсем, жақын кеп. Сәлем берем ізетпен Амансызба ата деп. Мнемокестедегі суреттер бойынша тақпақты жаттау. Дәптермен жұмыс. Әдепті бала туралы әңгіме құрау. Мақалды жаттау. Әдепті бала көрікті. Дидактикалық ойын. Не істеу керек? Ойын шарты: Сұрақтарға жауап алу арқылы балаларды әдептілікке жетелеу.</p> <p>4.Музыка</p> <p>Музыкалық</p>	<p>күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. Жоғары қараймыз, Шаңырақты көреміз. Төмен қараймыз. Жерді көреміз. Оңға бұрылып, солға бұрылып. Егеменді елді көреміз. Ойын: Кім көп біледі? Менің бөлмем тақырыбында қайталау. Суретпен жұмыс: Менің Отаным. Жаңа сөздерментаныстыру. Тақпақ жаттау. Отан-сенің ата-анаң, Отан-досың, бауырың, Отан-өлкен, астанаң, Отан-аудан, ауылың. Е. Ө. дәптермен жұмыс. Тапсырмаларды орындау.</p> <p>4.Дене шынықтыру</p> <p>Балаларды хоккей ойынымен таныстыру, қозғалысқа дұрыс бастама болатын бастапқы қалыпқа дұрыс тұруды үйрету. Шайбаны ілгері бағытта алып жүруге үйрету. Жұппен қозғалу, қозғалыс кезінде аяқ қолдың қимылдарын үйлестіру Мұзшалар, жел мен аяз қимыл-қозғалыс ойыны. Алаңқайды</p>	<p>байыту. Сөздік жұмыс. Ойын жағдаяты. Ертегілер әлеміне саяхат. Ертегілердің суреттері. Жұмбақ жасыру. Жол бойында жортқан, Сыбызғысын тартқан. Қасқыр. Қандай аң? Ақымақ қасқыр ертегісімен танысу. Ертегі-әдеби жанрлардың бір түрі. Ертегінің басқа жанрдан айырмашылығы – ертегіні ойдан, қиялдан құрастырады. Ертегіні оқып, мазмұнын ашу. Ертегі мазмұны бойынша сұрақтар. Қасқыр түссе қораға, Ұстамаса бола ма? Қасқыр қақпан құрайық, Біздің қақпан болаттай. Қасқыр, қасқыр келіп көр, Қақпан, қақпан берік бол! Дәптермен жұмыс. Диалог құру. Ертегі жүйесін сурет бойынша айту. Үй жануарларын ата. Ұйқасын тап. Моп-момақан өзі, Сүп-сүйкімді қозы. Дидактикалық ойын. Жануардың даусын сал. Ертегіні рөлдерге бөліп сахналау.</p> <p>4.Музыка</p> <p>Ересектердің орындауындағы музыкалық пьесаларды тыңдау, жоғарғы регистр, аспаптың дыбысталу тембрін ажырату. Әннің</p>	<p>Көрме.</p> <p>4.Дене шынықтыру</p> <p>Балалар арасында достық қарым-қатынасты орнатуға және ұжымның ұйымшыл болуына жағдай жасау. Допты оң және сол қолмен еденге кезекпен ұруды жаттықтыруды жалғастыру. Бұл мен, бұлар менің достарым ойыны. Қимыл-қозғалыс ойыны: Жұбыңды тап! Түрлі-түсті қол орамалдарын алып, орамалдардың түстеріне сәйкес жұп болып тұрады. Белгі бойынша шашырап жүреді. 1, 2, 3-Өз түсінді тап деген бұйрық бойынша жұп болып екі тізбекке жылдам тұрады. Жүруді жүгірумен алмастыру. Тізбекке екі-екіден тұрады. Жүру, жүгіру. Ырғақты гимнастика.</p>
--	---	---	--	--	---

	<p>Қорада тұр қой. Ай-ай-ай, Ұшып кетті торғай. Ға-ға-ға, Ұшып кетті қарға. Кім зерек дидактикалық ойыны. Қатаң дыбыстар, ұяң дыбыстар, үнді дыбыстар. Жалауша дидактикалық ойыны. Дәптермен жұмыс. Дыбыстық талдау. Лақ, гүл сөздерінің сызбасы. Оңға, оңға түзу тұр, солға, солға түзу тұр. Артқа қарай бір адым, алға қарай бір адым. Жоғары-төмен қарайық, Орнымызды табайық. Дәптермен жұмыс. Графикалық жұмыс. Үзік сызықтарды бастыр. Саусақ жаттығуы. Кіп-кішкентай саусақтар. Шаршамайды, тынбайды. Себебі бұл саусақтар. Жаттығулар жасайды.</p> <p>4. Дене шынықтыру</p> <p>Допты оң және сол қолдың саусақ ұштарымен еденге кезекпен ұруға үйрету. Гимнастикалық қабырғаның</p>	<p>шығармаға өзінің қатынасын білдіру, оның мазмұны мен сипаты туралы пікірін айту. Қазақ халқының музыкасын қабылдау. Әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау, ырғақтық бейнесі мен динамикасын дәл беру, әннің кіріспесін, басын, қайырмасын ажырату. Музыка сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау. Халық биін үйрену арқылы көркем мұраның кейбір элементтерімен таныстыру. Қазақтың ұлттық ұрмалы аспаптарында ойнауға үйрету. «Жаса Қазақстан» әнін орындау. Музыкалық-ырғақтық қимылдар: Көңілді балалар. Балалар жұптасып соң тұрады. Бірінен-соң бірі тұрады, тізені көтеріп жеңіл секіріп, серіппе жасап, шапалақтап, топылда тып, екеуі екі жаққа қарап айналады. Литва халық әуені. Музыка</p>	<p>толық пайдаланып, бір-біріне соғылмай қозғалу керек. Ойыншылар екі шеңбер құрып тұрады. Бір шеңбер ақ қаршаның төңірегінде, екінші шеңбер көк қаршаның төңірегіне құрылады. Балалар шеңбер бойымен жәй жүреді. Жарқырап ақша қар, Сылдырлап ұшады! Дың, дың, дың! Шеңберде жүреді. Жел дегенде, шашырап жүгіре жөнеледі. Аяз! дегенде, қайта жүгіріп келіп өз шеңберін қайта құруы керек. Бірінші болып тұра қалған команда ұпай алады.</p>	<p>сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау, ырғақтық бейнесі мен динамикасын дәл беру, әннің кіріспесін, басын, қайырмасын ажырату. Халық биін үйрену арқылы көркем мұраның кейбір элементтерімен таныстыру. Қазақтың ұлттық аспабының дыбысталуымен таныстыру. Жаса, Қазақстан әнін орындау. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Көңілді балалар литва халық әуені. Музыка тыңдау. Қазақстан жалауы. Еліміздің рәміздері туралы әңгіме. Дауыс жаттығуы. Ән айту: Тәуелсіздік таңы. Жомарт елім. Билер: Қара бала биі. Музыкалық аспапта ойнау: Илигай.</p>	
--	--	---	--	---	--

жоғарғы жағына дейін біраттас тәсілмен өрмелеуге үйрету, қол мен аяқ қозғалыстарының үйлесімділігін дамыту. Біркұрсаудан екінші құрсауға бір және екі аяқпен секірулерін жетілдіру. Қимыл-қозғалыс ойыны. Өз түсінді тап! Жұп болып екі тізбекке тұру. тізбекте жүру, жүгіру. Ырғақты гимнастика. Классиктер: Бір құрсаудан екінші құрсауға бір және екі аяқпен секірулерін жетілдіру. Қимыл-қозғалыс ойыны.: Дәл беру. Жұп болып, бір-біріне қарама-қарсы тұрады. Арақашықтықтары -3м. Серіктесіне допты табанымен домалатып әкеледі. Көңіл-күй рефлексиясы.

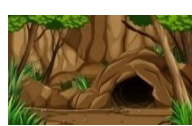
тыңдау: Туған ел. Дауыс жаттығуы. Ән айту: Жомарт елім. Астана әнін қайталау. Билер: Қара бала биі; Асатаяқ биі. Ойындар, хороводтар: Ноталарды орналастыр. Музыкалық аспапта ойнау: Илигай.

Тілді жаттықтыратын жаттығулар...

1. « Айнаға қарап жаттығу жасау»
2. Бағынбайтын тілді жазала.

Мақсаты: Тіл еттерін бағынышты етіп, кең түрде жалпийтып ұстауға үйрету;
Бейнелеуі: Ауызды кішкене ашып, тілді астыңғы ерінге салу керек. Ерінді еппен қимылдатып, мынадай дыбысты шығару керек: «пя-пя-пя». Жалпақ тілді қалыпты жағдайда ұстай отырып, ауызды ашып, 1-10 дейін санау.

Мақсаты: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту.
Ойынның шарты: Бір жақта аюдың апаны болады. Екінші жақта балалар тұратын үй болады. Тәрбиеші аюды балалардың ішінен біреуін тағайындайды. Тәрбиеші: «Балалар қыдырып келіндер», - дегенде балалар үйлерінен шығып, саңырауқұлақ теріп, көбелек ұстап, орман қыдырады /еңкееді, түзеледі, басқа қозғалыс жасайды/. Олар дауыстап айтады: -Біз аюдың қасында Жеміс- жидек тереміз,

Әдістемелік нұсқау :

Төменгі ерінді бұрап, астыңғы тістерге тартпау керек;
Тіл жалпақ болып , қырлары ауыздың бұрыштарына тимеу керек;
Тілді ерінмен бірнеше рет, бір дем шығаруда шапалақтау керек. Бала демді бөгемеу керек. Жаттығудың орындауын былай бақылауға болады: мақтаны баланың аузына қарай әкеліп ұстау. Бала жаттығуды дұрыс істеп отырса, мақта ауытқып кетеді. Бұл жаттығу басқасымен қатар, бағытталған ауа ағынын істеп шығаруына мүмкіндік жасайды.

Балалармен жеке жұмыс

Серуен

Балалардың үйге қайтуы

Аю ұйықтамайды,
Аю ырылдайды.

«Ырылдайды», - деген сөзден кейін аю үйлеріне қашып бара жатқан балаларды ұстай бастайды. Аюдың қолы тиген балалар аюдың апанында қалады. Бірнеше рет ұсталғаннан кейін аюдың рөліне басқа бала тағайындалады. Ойын 3-4 рет қайталанады.

Ұсыныс: Ойынның басқа нұсқасы болуы мүмкін- екі аюмен ойнауға болады.

Балалармен жеке жұмыс. Жеке картаға сәйкес: әңгімелесу, дидактикалық ойындар, сөйлеудің дыбыстық мәдениеті, байланыстырып сөйлеу, бейнелеу әрекеті арқылы шығармашылық қабілеттерін дамыту. Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтары мен спорттық құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Серуенге қызығушылықтарын арттыру. Балаларды реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту тақырыбына жеке әңгімелер өткізу. Серуен картатекасы №1, №2, №3, №4, №5 Ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау, әңгімелесу, көркем сөз, спорттық, қимылды және ұлттық ойындар, еңбек әрекеті. Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы**Білім беру ұйымы:** «Ы.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ**Топ:** Мектепалды даярлық**Топ жетекшісі:** Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы**Балалардың жасы:** 5-6 жас**Жоспардың құрылу кезеңі:** 28қараша-2желтоқсан 2022жыл

Күн тәртібі	Дүйсенбі 28-қараша	Сейсенбі 29-қараша	Сәрсенбі 30-қараша	Бейсенбі 1-желтоқсан	Жұма 2-желтоқсан
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі күймен қарсы алу.Балалар үшін жайлы жағдай жасау.Балаларға тәрбиешінің толық аты-жөнін атап сәлемдесуді үйрету.Баланың бүгінгі көңіл күйі туралы сұрау.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың көңіл-күйі,денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру,үстел үсті ойындары. Өнер орталығында сурет салу,суретті кітапшаларды бояу. Құрастыру материалдарымен ұрастыру ойындары,кітаптар қарау. Табиғат бұрышындағы еңбек. Бөлме өсімдіктеріне күтім жасау. Балалармен жеке жұмыс.				
Таңертеңгі жаттығу	Қыркүйек айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені.Жалпы дамытушы жаттығулар,қимыл белсенділігі,ойын әрекеті.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалардың сезінген әсерлерімен бөлісу,жаңалықтарды білу,бірлескен жоспарларды,мәселелерді талқылау,қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау,ережелер туралы келісу және т.б.				
Ұйымдастырылған іс-әрекет	1.Сөйлеуді дамыту	1.Қоршаған орта таныстыру	1.Сауат ашу негіздері Дыбыстық талдау	1.Сөйлеуді дамыту Дауыссыз дыбыстардың	1.Сауат ашу негіздері Сөзді буынға бөле алу

<p>Дауыссыз дыбыстардың дыбысталу ерекшеліктерін түсіндіру. Шаттық шеңбері.</p> <p>1. Балалар, табиғатты сүйө-парыз. Сүйө үшін-қорғау парыз.</p> <p>2. Адамдардың табиғатсыз күні жоқ. Оны айтуға табиғаттың тілі жоқ.</p> <p>М. Жаманбалин оң Алғашқы қар өлеңімен танысу.</p> <p>О, керемет, керемет! Бейне аппақ көбелек. Ақша қар жай көлбеңдеп, Қонып жатыр жерге кеп. Өлең мазмұны бойынша сұрақтар. Өлең жолдарын жаттау. Сергіту жаттығуы. И. Токма</p>	<p>Балаларға өздері тұратын туған ауыл, мектеп орналасқан көше туралы түсіндіру. Балалардың нақты мекен-жайын, тұрғылықты жерін атай білу дағдыларын қалыптастыру. Баспа на ойыны. Е. Елубаев өлеңі бойынша. Тышқандікі-би. Түлкінікі-ым. Қойдікі-қора. Аранікі-ұя. Бақанікі-көл. Өрмекшінікі-тор. Тауықтікі-күркешік. Күшіктікі-үйшік. Ойын арқылы әр жануардың баспанасы қалай аталатынын білдік. Мекен-жай туралы сұрақтар. Әр бала өзі тұратын мекен-жайын айтады. Ғажайып жағдаят. Қуыршақ Ақжарқын. Мекенжай туралы әңгіме. Сөздік жұмысы. Айгөлек әнін айту. Дәптермен жұмыс. Айсұлу үйін схема бойынша сызып көрсет.</p> <p>2. Қазақ тілі</p> <p>Меңгерген сөздерді ауызекі сөйлеу тілінде қолдануға талпындыру</p>	<p>жасай алу дағдыларын жетілдіру. Берілген дыбысқа сөз ойлап айта білуге жаттықтыру. Шаттық шеңбері. Өсті, міне, ойларың, Өсті, міне бойларың. Иіліп сәлем береміз. Әдепті боп өсеміз. Сұрақ-жауап әдісі арқылы қайталау. Дыбыстармен жаттығулар. Соңғы дыбыстан баста дидактикалық ойыны. Дұрыс көрсет дидактикалық ойыны. Сөздермен жаттығулар Бірінші дыбысты анықта дидактикалық ойыны. Дәптермен жұмыс. Суреттерді ата. Дыбыстық талдау жасау. Бір, екі, үш. Жи нап алдық күш. Төрт, бес, алты. Біз жазамыз мықты. Дәптерімізді ашайық. Көрсетілген үлгіге. Әдемі етіп жазайық. Дәптермен жұмыс. Штрихта. Үзік сызықтарды бастыр. Грфикалық жұмыс. Саусақ жаттығуы</p> <p>2. Математика негіздері</p> <p>Жеңіл-ауыр сөздерін</p>	<p>дыбысталу ерекшеліктерін түсіндіру. Шаттық шеңбері.</p> <p>1. Балалар, табиғатты сүйө-парыз. Сүйө үшін-қорғау парыз. 2. Адамдардың табиғатсыз күні жоқ. Оны айтуға табиғаттың тілі жоқ. М. Жаманбалин оң Алғашқы қар өлеңімен танысу. О, керемет, керемет Бейне аппақ көбелек. Ақша қар жай көлбеңдеп, Қонып жатыр жерге кеп. Өлең мазмұны бойынша сұрақтар. Өлең жолдарын жаттау. Сергіту жаттығуы. И. Токмакова Аю өлеңі. Тауға шықсаң-қалың қар, Сайға түссең-қалың қар, Шырша үсті-қалың қар. Байқаңдар қар астында, Ұйықтап жатқан аю бар. Дауыссыз дыбыс тардың айтылу кезіндегі ерекшеліктерін түсіндіру. Дауыссыз дыбыстар үн мен салдырдың қатысына қарай қатаң, ұяң, үнді болып үшке бөлінеді. Қатаң дауыссыздар: к, қ, п, т, с, ф, х, ц, ч, ш, щ. Ұяң дауыссыздар: б, в, г, ғ, д, ж, з. Үнді дауыссыздар: л, н, и, у, м, н, ң. Дидактикалық ойын: Дыбыстарды дауыстап айтайық Дәптермен жұмыс.</p>	<p>дағдыларын бекіту. Сұрақ-жауап әдісі арқылы қайталау. Дыбыстармен жаттығулар. Кім білгіш? дидактикалық ойыны. Жұп құр. Ойын-жаттығуы. Буынды айтып сөз құра дидактикалық ойыны. Дәптермен жұмыс. Суретпен жұмыс. Заттарды ата. Сөздерді буынға бөл. Сәйкестендір. Саусақ жаттығуы. Алақанның біреуін. Кері қарай бұрайық. Алақаны демалсын. Қол үстінен ұрайық. Дәптермен жұмыс. Штрихта. Үзік сызықтарды бастыр. Грфикалық жұмыс</p> <p>2. Математика негіздері</p> <p>Жеңіл-ауыр сөздерін пайдалану арқылы салыстыруға үйрету. Заттарды қолға алып, салмағы бойынша салыстыруға және өлшемі бойынша салмағын анықтауға үйрету. Ойын жағдаяты. Әлия мен Сырым. Рюкзак салмағы туралы болжамдар. Заттарды массасы бойынша</p>
---	--	---	--	---

<p>кова Аю өлеңі. Тауға шықсаң-қалың қар, Сайға түссең-қалың қар, Шырша үсті-қалың қар. Байқаңдар қар астында, Ұйықт ап жатқан аю бар. Дауыссыз дыбыс тардың айтылу кезіндегі ерекшелік терін түсіндіру. Дауыссыз дыбыстар үн мен салдырдың қатысына қарай қатаң, ұяң, үнді болып үшкебөлінеді. Қатаң дауыссыздар: к, қ, п, т, с, ф, х, ц, ч, ш, щ. Ұяң дауыссыздар: б, в, г, ғ, д, ж, з. Үнді дауыссыздар: л, н, и, у, м, н, ң. Дидактикалық ойын: Дыбыстарды</p>	<p>Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделік ті өмірде қолдана білуге үйрету. Шаттық шеңбері. Шарлау үшін әлемді, Қуат керек әуелі. Жігер керек, ой керек, Ерлік керек еп керек. Ол үшін ең керегі. Шынықтыру денені. Ғажайып сәт. Қуыршақтар-Сәуле мен Арман. Зерде интеллектуалды ойын. 1 кезең: Таныстыру. Балалар өздерін таныстырады. Менің атым-... Мен 5 жастамын. 2 кезең: Білгенге маржан. Сұрақтарға жауап беру. Мамандық иелерін ата? Біздің Отанымыз. Бөлмеде не бар? Сыпайы сөздерді ата? Танертең не істейміз? Апта күндерін ата? т.б. 3 кезең: Кім тапқыр? Әр сөздің аудармасын айту. Моя Родина- Менің Отаным. Дәптермен жұмыс. Әр қатардағы артық затты ата. 3. Көркем әдебиет</p>	<p>пайдалану арқылы салыстыруға үйрету. Заттарды қолға алып, салмағы бойынша салыстыруға және өлшемі бойынша салмағын анықтауға үйрету. Ойын жағдаяты. Әлия мен Сырым. Рюкзак салмағы туралы болжамдар. Заттарды массасы бойынша салыстыру. Ойын тапсырмасы: Ауыр және жеңіл заттарды табу. Дәптермен жұмыс. Суретпен жұмыс. 1-2 тапсырманы орындау. Эксперименттік іс-әрекет. Материалдарды өлшеу. Мақта жеңіл, метал ауыр. Демонстрациялық материалмен жұмыс. Таразының модельдерімен таныстыру. 3-тапсырманы жұппен орындау. 4-тапсырма жеке жұмыс. Графикалық жұмыс. Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс. 3. Қазақ тілі Мемлекеттік Туды сипаттай білуге үйрету</p>	<p>Тапсырмаларды орындау. 2. Қоршаған ортамен таныстыру Туған өлке әр адамның туып-өскен жері, атамекені екенін түсіндіру. Тірек сұрақтар қою арқылы туған ауылы туралы әңгімелеу. Сыңарынды тап ойыны. Балалар музыка ырғағымен әртүрлі бағытта жүреді. Балалардың қолдарында кішкентай суреттер болады. Музыка тоқтаған да әркім өзінің суреті бойынша сыңарын тауып, қол ұстасып, шеңберге құруы керек. Мысал суреттер: ұлттық ою-ұлттық киім, емен ағашы-емем жапырағы, домбыра-ән айтып тұрған бала. тау суреті-тас суреті, көл балық, бүркіт-аспан. Өлең оқу. Ө. Тұрманжанов. Көгің де күн нұрын төккен, Жерінде гүл жұпар сепкен. Неткен сұлу, неткен көркем Осы менің туған өлкем. Туған өлке туралы әңгімелеу. Туған өлке-өзіміз тұратын үй, көше, ауыл, табиғат, Отан, Қазақстан мемлекеті. Топтық жұмыс. Дидактикалық ойын: Менің туған өлкем. Ойынның шарты: балалар</p>	<p>салыстыру. Ойын тапсырмасы: Ауыр және жеңіл заттарды табу. Дәптермен жұмыс. Суретпен жұмыс. 1-2 тапсырманы орындау. Эксперименттік іс-әрекет. Материалдарды өлшеу. Мақта жеңіл, метал ауыр. Демонстрациялық материалмен жұмыс. Таразының модельдерімен таныстыру. 3-тапсырманы жұппен орындау. 4-тапсырма жеке жұмыс. Графикалық жұмыс. Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс. 3. Шығармашылық іс-әрекет Шығармашылық дағдыларын қалыптастыру. Бірнеше бөліктерден заттар жасау жапсыру, құрастыру, суретін салу, мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. Үлестірмелі материалдармен жұмыс. Сен білесің бе, балақай? Ойыны. Қыран құс, еліміздің рәміздері. Дидактикалық ойыны. Саусаққа</p>
--	---	---	---	---

<p>дауыстапайтайық Дәптермен жұмыс. Тапсырмаларды орындау. 2.Математика негіздері Ай атауларын жыл мезгілдері бойынша рет-ретімен атауға үйрету және табиғат құбылыстары туралы ұғымдарын бекіту.Ойын сәті. Әлия мен Сырым Бұл қашан болады? Жұмбақ өлеңі.Жыл мезгілдері туралы өлең.Демонстрациялықматериалмен жұмыс.Жыл мезгілдерінің, айлардың атауларын бекіту. Қуыршақты жыл</p>	<p>Ертегі мазмұнын айту арқылы театр мәдениетіне баулу. Тілдік ойлау қабілетін дамыту,сөздік қорын байыту.Сөздік жұмыс. Ойын жағдаяты. Ертегілер әлеміне саяхат.Ертегілердің суреттері.Жұмбақ жасыру.Жол бойында жортқан,Сыбызғысын тартқан.Қасқыр.Қан дай аң?Ақымақ қасқыр ертегісімен танысу.Ертегі-әдеби жанрлардың бір түрі. Ертегінің басқа жанрдан айырмашылығы –ертегіні ойдан, қиялдан құрастырады. Ертегіні оқып,мазмұнын ашу.Ертегі мазмұны бойынша сұрақтар.Қасқыр түссе қораға,Ұстамаса бола ма? Қасқыр қақпан құрайық, Біздің қақпан болаттай.Қасқыр,қасқыр келіп көр,Қақпан, қақпан берік бол! Дәптермен жұмыс. Диалог құру.Ертегі жүйесін сурет бойынша айту.Үй жануарларын ата. Ұйқасын тап.Моп-</p>	<p>тақпақты жаттау. Шаттық шеңбері. Жоғары қараймыз, Шаңырақты көреміз. Төмен қараймыз. Жерді көреміз.Оңға бұрылып,солға бұрылып,Егеменді елді көреміз.Менің Отаным тақырыбында әңгімелеу.Біздің Отанымыз-Қазақстан. Біздің Отанымыз-тәуелсіз мемлекет. Жаңа сөздермен танысу.Мемлекеттік рәміздер,әнұран,ту,қыран,ою,күн шуақтары. Дидактикалық ойын: Аудармашы.Дәптермен жұмыс. Мнемокесте бойынша Мемлекеттік туды сипатта,сөйлем құра. Тақпақ жаттау. Қазақстан жалауы. Жалауымда көгілдір, Күн күледі төгіп нұр. Қыран бейне қанатты, көкке самғар-еліммен! 4.Дене шынықтыру Тізбекпен жүру, жүгіруге,құрсаудан-құрсауға өтуге жаттықтыру. Ойын түрінде эстафета.Бір-бірден тізбекке тұру.</p>	<p>топқа бөлінеді.Әр топ көшбасшысы үстелде теріс қарап жатқан суреттерді таңдап алады. Дәптермен жұмыс.Туған ауылыңның көрікті жерлерінің суреттерін сал. 3.Көркем әдебиет Өлеңді дауыс ырғағымен, логикалық екпінмен жаттауға дағдыландыру. Суретпен жұмыс.Қыс мезгілінде қандай өзгерістер болады?Қарқандай? Қыстағы ойындар? А.Асылбековтің Қыс өлеңімен танысу.Сөздік жұмыс.Өлең мазмұны сұрақтар.Неліктен қысты жақсы көресің?Мнемо кесте арқылы өлеңді жаттау. Дәптермен жұмыс.Сурет бойынша қыс туралы әңгіме құра.Кім қайда ойнайды?Сызып көрсет.Жұмбақты шеш.Ақ көрпесін тұйықтап,Қыстай жатыр ұйықтап Қар. Қайсысы артық ойыны. Ойын шарты:Тақтаға әр мезгілдің киімдері ілінеді. Осылардың ішінен артық киімді табады. 4.Музыка Ересектердің орындауындағы музыкалық пьесаларды тыңдау,жоғарғы регистр,</p>	<p>арналған: Жұдырық,тақтай,алақан ойын-жаттығу.Балалар шығармашылығы.Көрме. 4.Дене шынықтыру Баланың денсаулығын нығайтуға арналған жұмыстарды жалғастыру. Ұлттық ойындарға деген сүйіспеншіліктерін арттыру,төзімділік,күш, шапшаңдық секілді дене сапаларын дамыту.Негізгі кезең.Бір тізбекпен жүреді, жартылай отырып жүреді, бағыттарын өзгертіпжүреді, табандарын өкшеден аяқтың ұшына қарай басып жүреді.2минут баяу жүгіру, тыныс алуды қалпына келтіру.Доппен ЖДЖ орындау.Негізгі қимыл қозғалыстарды ойын түрінде орындау:Допты еденге соқ.Арқаннан секіру айналып тұрған арқанның астымен түрлі тәсілмен жүгіріп өтуге жаттықтыру. 5рет.Қимыл қозғалыс ойыны:Асық кімде?</p>
--	--	--	---	--

мезгілдеріне сай киіндіру. Үлесті рме лі материалмен жұмыс. Табиғи құбылыстарды, жыл мезгілдеріндегі адамдар киімдерін таңдайды. Дәптер мен жұмыс. Жыл мезгіліне сәйкес ағаштарды таңдап, жапсыру. Доппен ойын: Жыл бойы. 3-4 тапсырмалар. Графикалық жұмыс. Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс.

3.Сауат ашу негіздері
Дауысты дыбыстардың түрлерін ажырата алу дағдыларын бекіту.

момақан өзі, Сүп-сүйкімді қозы. Дидактикалық ойын. Жануардың даусын сал. Ертегіні рөлдерге бөліп сахналау

4.Музыка
Ересектердің орындауындағы музыкалық пьесаларды тыңдау, жоғарғы регистр, аспаптың дыбысталу тембрін ажырату. Әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау, ырғақтық бейнесі мен динамикасын дәл беру, әннің кіріспесін, басын, қайырмасын ажырату. Халық биін үйрену арқылы көркем мұраның кейбір элементтерімен таныстыру. Қазақтың ұлттық аспабының дыбысталуымен таныстыру. Жаса, Қазақстан әнін орындау. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Көңілді балалар литва халық әуені. Музыка тыңдау: Қазақстан жалауы. Еліміздің рәміздері туралы әңгіме. Дауыс

Жылдамдығы мен бағытын өзгертіп жүгіру. Түзету жаттығуларын орындау. Спорт пен мәре сызықтары.

- Айдахар
- Жолақтарға аттап секіру
- Жүрдек пойыз
- Өткел
- Құрсаудан өту

Қимыл қозғалыс ойыны. Мүсін. Күлкі сыйла ойын жаттығуы

аспаптың дыбысталу тембрін ажырату. Әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау, ырғақтық бейнесі мен динамикасын дәл беру, әннің кіріспесін, басын, қайырмасын ажырату. Халық биін үйрену арқылы көркем мұраның кейбір элементтерімен таныстыру. Қазақтың ұлттық аспабының дыбысталуымен таныстыру. Жаса, Қазақстан әнін орындау. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Көңілді балалар литва халық әуені. Музыка тыңдау: Қазақстан жалауы. Еліміздің рәміздері туралы әңгіме. Дауыс жаттығуы. Ән айту: Тәуелсіздік таңы. Жомарт елім. Билер: Қара бала биі. Музыкалық аспапта ойнау: Илигай.

Шаттық шеңбері.
Кел,балалар,күлейік,Күлкімен ен түлейік.
Күлкі көңіл ашады.
Күліп өмір сүрейік.
Сұрақ-жауап әдісі арқылы қайталау.
Артикуляциялық жаттығулар.Күрек ше,Төбешік,ТүтікшеДыбыстармен жаттығулар.Дидактикалық ойын:Дұрыс көрсет.Ойынның шарты:дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажыратады.Сөздермен жаттығулар.Дауыссыз дыбыстан басталатын сөз жалға дидактикалық

жаттығуы.Өн айту:
Тәуелсіздік таңы.
Жомарт елім.
Билер:Қара бала биі.
Музыкалық аспапта ойнау:Илигай.

йыны
Дәптермен
жұмыс.
Дыбыстық
талдау.
Штрихта. Үзік
сызықтарды
бастыр.
Грфикалық
жұмыс.
Саусақ
жаттығуы.
**4. Дене
шынықтыру**
Доппен
орындала
тын
жаттығулардың
маңызы туралы
түсініктерін
толықтыру
және жалпы
қозғалыстар
туралы
танымдық
көзқарастарын
дамыту. Түзу
жүріп,
допты бір
қолмен соғып
жүруге үйрету
Ойын
жаттығуы:
Ғажайып қап.
Доппен
жүреді, белгі
бойынша
тоқтайды,

<p>музыка әуенімен тапсырмаларды орындайды. Доппен орындалатын жалпы дамыту жаттығулары Негізгі қимыл-қозғалыстарды ойын түрінде орындау. Допты еденге соқ. Епті балалар. Тізбекпен жүріп, қимыл қозғалыстарды ретімен орындайды. Қимыл-қозғалыс ойыны: Аңшылар мен қояндар. 4 рет.</p>				
---	--	--	--	--

Қозғалмалы зерек ойындар «Жер,су,ауа» ойыны

«Табиғат құбылыстарын ажыратып олардың қасиеттерін ата»

Мақсаты: Қасиетіне қарай: қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, бұға айналады.

Көрнекіліктер: қар мен жаңбыр бейнеленген суреттер.

Ойын барысы: Балаларға қар мен жаңбырдың суреттерін көрсетіп, олардың бір-бірінен ажыратып айту тапсырылады. Білімдерін анықтау барысында табиғат құбылыстардың қасиеттерін айтып берулері керек.

Ойын: «Жер,су,ауа»

Мақсаты: балаларға берілген тапсырманы тез шешуге, жылдам жауап беруге, жерде, ауада, суда не болатынын дұрыс айтуға төселдіру, қоршаған ортаға қамқорлық сезімен тәрбиелеу.

Көрнекіліктер: асық

Шарты: балалар дөңгелеіп отырады. Бір бала ортаға шығып балаларды кез келгеніне асық лақтырып жібереді де жер су ауа деген сөздің бірін айтады. Егер бала жер десе асықты қағып алған сезіммен тәрбиелеу. Біл бала отатаға шығып, балалардың кез келгеніне асықта лақтырып жібереді де жер, су ауа деген сөздік бірін айтады. Егер бала жер десе, асықты қағып алған бала жерде тіршілік ететін құстарды, адамдарды, өсімдіктерді атайды. Ал су сөзі айтылса, балық балалардың аты аталады. Ауа дегенде құстарды айтуы тиіс.

Осылай ойын жалғаса береді.

Балалармен жеке жұмыс

Балалармен жеке жұмыс. Жеке картаға сәйкес: әңгімелесу, дидактикалық ойындар, сөйлеудің дыбыстық мәдениеті, байланыстырып сөйлеу, бейнелеу әрекеті арқылы шығармашылық қабілеттерін дамыту.

Серуен

Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтары мен спорттық құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Серуенге қызығушылықтарын арттыру. Балаларды реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.

Балалардың үйге қайтуы

Серуен картатекасы №1, №2, №3, №4, №5 Ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау, әңгімелесу, көркем сөз, спорттық, қимылды және ұлттық ойындар, еңбек әрекеті.

Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы**Білім беру ұйымы:** «Ы.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ**Топ:** Мектепалды даярлық**Топ жетекшісі:** Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы**Балалардың жасы:** 5-6 жас**Жоспардың құрылу кезеңі:** 5-9 желтоқсан 2022жыл

Күн тәртібі	Дүйсенбі 5-желтоқсан	Сейсенбі 6-желтоқсан	Сәрсенбі 7-желтоқсан	Бейсенбі 8-желтоқсан	Жұма 9-желтоқсан
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі күймен қарсы алу.Балалар үшін жайлы жағдай жасау.Балаларға тәрбиешінің толық аты-жөнін атап сәлемдесуді үйрету.Баланың бүгінгі көңіл күйі туралы сұрау.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың көңіл-күйі,денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру,үстел үсті ойындары. Өнер орталығында сурет салу,суретті кітапшаларды бояу. Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары,кітаптар қарау. Табиғат бұрышындағы еңбек. Бөлме өсімдіктеріне күтім жасау. Балалармен жеке жұмыс.				
Таңертеңгі жаттығу	Желтоқсан айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені.Жалпы дамытушы жаттығулар,қимыл белсенділігі,ойын әрекеті.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке	Балалардың сезінген әсерлерімен бөлісу,жаңалықтарды білу,бірлескен жоспарларды,мәселелерді талқылау,қызығушылықтары				

дайындық	бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т.б.				
<p>Ұйымдастырылған іс-әрекет</p>	<p>1.Сөйлеуді дамыту Сөйлем түрлерін ажырата білуге үйрету. Тақырыпқа байланысты әңгіме құрай білуге үйрету. Сөйлемдердің үш түрі болады. Хабарлы сөйлем, бір нәрсені хабарлап айтады, сөйлем соңында нүкте қойылады. Мысалы: Менің Отаным-Қазақстан. Қадыр Мырза Әли тақпағын жаттау. Нүкте. Нүкте деген білгенге, Жай ған бір нокат па?! Жоқ онсыз сөйлем де, Жоқ өлең де, жоқ хат тта! Жазып жатқан кездерде. Асықпай ол күтеді, Асқан дана сөздер де, Сол нүктемен бітеді. Хабарлы сөйлемге мысал келтіру. Сөйлемнің екінші түрі-лепті сөйлем. Адамның түрлі көңіл-күйін-қуану, ренжу, өкіну, таңдану т.б. білдіреді. Мысалы: Жасай бер, Қазақстан! Желбіре, желбіре, көк туым!</p>	<p>1.Қоршаған орта таныстыру Туған өлке әр адамның туып-өскен жері, атамекені екенін түсіндіру. Тірек сұрақтар қою арқылы туған ауылы туралы әңгімелеу. Сыңарынды тап ойыны. Балалар музыка ырғағымен әртүрлі бағытта жүреді. Балалардың қолдарында кішкентай суреттер болады. Музыка тоқтаған да әркім өзінің суреті бойынша сыңарын тауып, қол ұстасып, шеңберге құруы керек. Мысал суреттер: ұлттық ою-ұлттық киім, емен ағашы-емен жапырағы, домбыра-ән айтып тұрған бала. тау суреті-тас суреті, көл балық, бүркіт-аспан. Өлең оқу. Ө.Тұрманжанов. Көгінде күн нұрын төккен, Жерінде гүл жұпар сепкен. Неткен сұлу, неткен көркем. Осы менің туған өлкем. Туған өлке туралы әңгімелеу. Туған өлке-өзіміз тұратын үй,</p>	<p>1.Сауат ашу негіздері Балаларды дыбыстың сөздегі орнын аса маңызды екенін түсіндіру, дыбыстың сөздегі орнын таба білуге үйрету. Берілген буынға сөз құрап, сөздерді буынға бөле алу дағдыларын бекіту. Жалпы атауын ата ойыны. 1. Автобус, такси, трамвай... көліктер. 2. Қыс, көктем, жаз, күз... жыл мезгілдері. 3. Кептер, қарға, сауысқан... құстар. 4. Қызанақ қияр, қызылша... көкөністер. Сұрақ-жауап әдісі арқылы қайталау. Сөз тізбек дидактикалық ойыны. Мысалы: бақа-алма-алмұрт-темір-рауғаш-шахмат-тал-лақ т.б. Дыбыстармен сызбамен жұмыс. Дұрыс тап дидактикалық ойыны. Л дыбысының орнын анықтау. Дыбыстың сөздегі орнын тап дидактикалық жаттығуы. Піл, апа, қап сөздеріндегі п дыбысын анықтау. Сызбаға белгілеу. Дәптермен жұмыс.</p>	<p>1.Сөйлеуді дамыту Сөйлем түрлерін ажырата білуге үйрету. Тақырыпқа байланысты әңгіме құрай білуге үйрету. Сөйлемдердің үш түрі болады. Хабарлы сөйлем, бір нәрсені хабарлап айтады, сөйлем соңында нүкте қойылады. Мысалы: Менің Отаным-Қазақстан. Қадыр Мырза Әли тақпағын жаттау. Нүкте. Нүкте деген білгенге, Жай ған бір нокат па?! Жоқ онсыз сөйлем де, Жоқ өлең де, жоқ хат тта! Жазып жатқан кездерде. Асықпай ол күтеді, Асқан дана сөздер де, Сол нүктемен бітеді. Хабарлы сөйлемге мысал келтіру. Сөйлемнің екінші түрі-лепті сөйлем. Адамның түрлі көңіл-</p>	<p>1.Сауат ашу негіздері Сөздерді буынға бөлу, буындарды ретімен айту, берілген буынға сөз құрай алу дағдыларын бекіту. Жапы атауын ата дидактикалық ойыны. 1. Тәрелке, құмыра, кесе, шапша, шапша... ыдыстар. 2. Басбармақ, балаң үйрек, ортан терек, шылдыр шүмек, кішкене бөбек... саусақтар. 3. Күрте, пальто, тон, плащ... киім. 4. Құлақшын, қалпақ, малақай... баскиім. Сұрақ-жауап әдісі арқылы қайталау. Буындармен жаттығулар. Буынды қос дидактикалық ойыны. доппен. Бір буыннан басталатын бірнеше сөз дидактикалық ойыны.</p>

	<p>Лепті сөйлемерекше сезіммен айтылады. Мысал келтіру. Үшінші сөйлемнің түрін сұраулы сөйлем дейміз. Сұраулы сөйлемдер бір нәрсені сұрап білуді білдіреді. Соңынан сұрақ белгісі қойылады. Сен Астанаға бардың ба? Рәміздерді білесің бе? Мысал келтіру. Шанамен зырлап желетін, Шаңғы, коньки тебетін, Аққала жасап ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың? Туған өлкем тақырыбында әңгіме құрау. Дидактикалық ойын: Қажетті тыныс белгілерін қой. Ойын шарты: берілген суреттердің мағынасына байланысты құрастырылған сөйлемдердің тыныс белгілерін қою. Дәптермен жұмыс. Тапсырмаларды орындау. Менің Отаным. Тақпақты жаттау. Әйнегі – күн, Шатыры-аспан, Кең</p>	<p>көше, ауыл, табиғат, Отан, Қазақстан мемлекеті. Топтық жұмыс. Дидактикалық ойын: Менің туған өлкем. Ойынның шарты: балалар топқа бөлінеді. Әр топ көшбасшысы үстелде теріс қарап жатқан суреттерді таңдап алады. Дәптермен жұмыс. Туған ауылыңның көрікті жерлерінің суреттерін сал</p>	<p>Суреттерді ата. Сызбадан Т дыбысының орнын тап. Графикалық жұмыс. Үзік сызықтарды бастыр. Жалғастыр. Саусақ жаттығуы.</p>	<p>күйін-қуану, ренжу, өкіну, таңдау т.б. білдіреді. Мысалы: Жасай бер, Қазақстан! Желбіре, желбіре, көк туым! Лепті сөйлем ерекше сезіммен айтылады. Мысал келтіру. Үшінші сөйлемнің түрін сұраулы сөйлем дейміз. Сұраулы сөйлемдер бір нәрсені сұрап білуді білдіреді. Соңынан сұрақ белгісі қойылады. Сен Астанаға бардың ба? Рәміздерді білесің бе? Мысал келтіру. Шанамен зырлап желетін, Шаңғы, коньки тебетін, Аққала жасап ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың? Туған өлкем тақырыбында әңгіме құрау. Дидактикалық ойын: Қажетті тыныс</p>	<p>Топпен жарыс. Тегіш, те-рек, те-мір, тегіт, т.б. Сөзді аяқта дидактикалық жаттығуы. Мысалы. Аққала, бала, банан, бантик, асқабақ, сәбіз, домбыра, балмұздақ. Дәптермен жұмыс. Суреттерді ата. Буынға бөл. Тиісті сызбамен қос. Кдыбысының орнын тап. Суретті штрихта. Үзік сызықтарды бастыр. Саусақ жаттығуы.</p>
--	--	--	--	--	---

	<p>далам асқақ, Төсі толған егін, Көлдері күміс шашқан, Қазақстан Республикам менің !</p>			<p>белгілерін қой. Ойын шарты: берілген суреттердің мағынасына байланысты құрасты рылған сөйлемдердің тыныс белгілерін қою. Дәптермен жұмыс. Тапсырмаларды орындау. Менің Отаным. Тапқакты жаттау. Әйнегі – күн, Шатыры-аспан, Кең далам асқақ, Төсі толған егін, Көлдері күміс шашқан, Қазақстан Республикам менің!</p>	
	<p>Тақырыбы: “Белгіні тыңда” Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. балаларды</p>	<p>Сюжеттік ойын «Киім дүкені» Мақсаты: Ойын барысында рөлдерді ойнай білуге үйрету. Сатушы әртүрлі киімдер түрлері туралы әңгімелейді.</p> 	<p>Сюжеттік ойын: «Мектеп» Мақсаты: Балалардың мектеп жайында білімдерін толықтыру. Бірі мұғалім бірі оқушы болып ойнай білуге үйрету. Үлкендердің іс- әрекетін қайталай білуге, мұғалім мен оқушының қарым-қатынастарының қандай болу керектігін көрсету. Ұйымдастырушылық қабілеттерін дамыту.</p>	 <p>Сюжеттік ойын: «Отбасы» Мақсаты: Отбасы мүшелерін білу, олардың отбасында атқаратын қызметін үйрету. Үлкенді сыйлауға, кішіге қамқор болуға тәрбиелеу.</p>	<p>Сюжеттік ойын «Дәрігер» Мақсаты: Балалардың білім деңгейін, ойындарды ойната отырып, әрі қарай жан - жақты дамыту, тіл байлығын жетілдіру, сөздік қорын молайту. Үлкендер еңбегін құрметтеуге, сыйлауға, адамгершілікке тәрбиелеу. Балаларды ұйымшылдыққа, жауапкершілікке, адалдыққа, кішіпейілділік</p>

	<p>салауатты өмір салтына тәрбиелеу. Ойынның шарты:балалар шеңбер бойында тұрады. Тәрбиеші жалаушамен алға деген белгі бергенде балалар мәреге жету керек, жете алмаған бала өз өнерін көрсетеді.</p>			<p>Бауырмалдыққа, мейірбандыққа баулу. Өздеріне берген рөлдерді дұрыс орындап, тату ойнауға тәрбиелеу.</p>	<p>тәрбиелеу.</p>
	<p>2.Математика негіздері Ауыр-жеңілсөздерін пайдалана отырып, салыстыруды үйрету, заттардың салмағын өлшемі бойынша анықтауды үйрету. Ауыр-жеңіл дидактикалық ойыны. Сыныпта бар заттарды қолға қойып, салыстыру. Өлшеу бойынша жұптық жұмыс. Дәптермен жұмыс. Ойын жағдаяты. Жолдорбаның пішіні түсі, салмағы туралы болжау. Эксперименттік іс-әрекет. Жолдорбаның массасын бақылау. 1-т. орындау. Суретпен жұмыс. Жұптық жұмыс. Ауыр-жеңіл, бірдей дидактикалық ойыны. 2-3-4 тапсырмаларды орындау. Математи</p>	<p>2.Қазақ тілі Мемлекеттік рәміздердің қазақша атын үйрету, сөйлеу мәдениетін жетілдіру. Мемлекеттік Елтаңбаны сипаттай білуді үйрету. Шаттық шеңбері. Арайлап таң атты. Алтын сәуле таратты. Жарқылдайды қаламыз. Жарқылдайды даламыз. Қайырлы күн! Күніміз сәтті болсын! Қуыршақтар Сәуле мен Арман. Отан туралы әңгіме. Рәміздер: әнұран, ту, елтаңба. Елтаңба туралы түсіндіру. Дәптермен жұмыс. Мнестика бойынша Мемлекеттік Елтаңбаны сипатта, сөйлем құра. Такпақ жаттау. Мемлекеттік елтаңба. Елтаңбамыз-ел беті, Төрге ілінер көрнекі. Анам таққан шолпыдай, Дөп-дөңге</p>	<p>2.Математика негіздері Ауыр-жеңіл сөздерін пайдалана отырып, салыстыруды үйрету, заттардың салмағын өлшемі бойынша анықтауды үйрету. Ауыр-жеңіл дидактикалық ойыны. Сыныпта бар заттарды қолға қойып, салыстыру. Өлшеу бойынша жұптық жұмыс. Дәптермен жұмыс. Ойын жағдаяты. Жолдорбаның пішіні түсі, салмағы туралы болжау. Эксперименттік іс-әрекет. Жолдорбаның массасын бақылау. 1-т. орындау. Суретпен жұмыс. Жұптық жұмыс. Ауыр-жеңіл, бірдей дидактикалық ойыны. 2-3-4 тапсырмаларды орындау. Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс.</p>	<p>2.Қоршаған ортамен таныстыру Туған өлке әр адамның туып-өскен жері, атамекені екенін түсіндіру. Тірек сұрақтар қою арқылы туған ауылы туралы әңгімелеу. Сыңарыңды тап ойыны. Балалар музыка ырғағымен әртүрлі бағытта жүреді. Балалардың қолдарында кішкентай суреттер болады. Музыка тоқтағанда әркім өзінің суреті бойынша сыңарын тауып, қол ұстасып, шеңберге құруы керек. Мысал суреттер: ұлттық ою-ұлттық киім, емен ағашы-емен</p>	<p>2.Математика негіздері Бүтін және бөлік туралы ұғым қалыптастыру. Бөліктерден бүтінді құрастыруға және бүтінді бөліктерге бөлуге үйрету. Сөздік жұмыс. Бүтін, бөлік, жарты, төрттен бір бөлік. Бүтін алманы, текшелер жиынтығын көрсету, бөліктер-жарты, төрттен бір бөлігін атайды. Ойын жағдаяты. Аспазшы. Апельсинді екіге, төртке бөлу. Бүтін, жарты, ширек. Практикалық жұмыс. Пиццаны бөлу. Дәптермен жұмыс.</p>

	<p>калық жазулар дәптерімен жұмыс.</p>	<p>лек, өрнекті. Дидактикалық ойын: Жалғастыр Ойынның шарты: ойынды бастаушы сөздің бірінші буынын айтады, басқа балалар жалғастырып, сөз құрайды.</p>		<p>жапырағы, домбыра-эн айтып тұрған бала. тау суреті- тас суреті, көл-балық, бүркіт-аспан. Өлең оқу. Ө. Тұрманжанов. Көгінде күн нұрын төккен, Жерінде гүл жұпар сепкен. Неткен сұлу, неткен көркем. Осы менің туған өлкем. Туған өлке туралы әңгімелеу. Туған өлке-өзіміз тұратын үй, көше, ауыл, табиғат, Отан, Қазақстан мемлекеті. Топтық жұмыс. Дидактикалық ойын: Менің туған өлкем. Ойынның шарты: балалар топқа бөлінеді. Әр топ көшбасшысы үстелде теріс қарап жатқан суреттерді тандап алады. Дәптерімен жұмыс. Туған ауылыңның көрікті жерлерінің суреттерін сал</p>	<p>Суретпен жұмыс. 1-2 тапсырмаларды орындау. Қай сан жоғалды? Дидактикалық ойыны. Шаршының бөліктері. Жиынтықтықтағы текшелерді ата. Ойын жаттығуы: Дұрыс ата. 3-4 тапсырмаларды орындау. Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс.</p>
--	--	--	--	--	--

Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар «Айдаһардың құйрығы»

<p style="text-align: center;">Тілді жаттықтыратын тақпақ</p> <p>Кім келді? Қане, қане кім келді? Біз, біз, біз! Апа, апабұлсізбе? Иә, иә, иә! Әке, әкебұлсізбе? Иә, иә, иә! Ағатайымбұлсізбе? Иә, иә, иә! Қарындасымбұл сен бе? Иә, иә, иә! Біздер тату жанұя Иә, иә, иә!</p>		<p>Ойын: «Айдаһардың құйрығы» Мақсаты: Балалардың есте сақтау қабілеті, бақылағыштығы жақсарады. Ойынның шарты: Өте қызық ойын! Ойынға қатысушылар бірінің артына бірі тізбектеле белдерінен ұстап тұрады. Ең бірінші тұрған бала - «айдаһардың басы». Ең соңғысы – «құйрығы» болады. «Айдаһардың басы» ең күрделі жолдармен жүре отырып өз «құйрығын» ұстап алуға тырысады. Ұсыныс: Оның мақсаты – ұстап алу, «құйрықтың» мақсаты ұстатпау, қайткені де қашып құтылу. Егер «құйрық» ұсталып қалса, ол – «бас» болады. Ойын өз жалғасын табады.</p>			
	<p>3.Сауат ашу негіздері Сызба бойынша сөздерді буынға бөлу, буындарды ретімен атай білу дағдыларын бекіту.Берілген буынға сөз құрай алу дағдыларын жетілдіру Іс-әрекетті айт ойыны. 1.Әкем киімін киді, інім... шешті.2.Анам отырды,әкем...тұрды. 3.Анар отырды,Ажар ...тұрды.Асан кірді, Қасан...шықты.Жарайсыңдар,балалар. Сұрақ-жауап әдісі арқылы қайталау. Дыбыс,дауысты, дауыссыз.Қандай текшелермен белгілейміз?Сөздерді буынға бөл дидактикалық жаттығуы.</p>	<p>3.Көркем әдебиет Өлеңді дауыс ырғағымен,логикалық екпінмен жаттауға дағдыландыру. Суретпен жұмыс.Қыс мезгілінде қандай өзгерістер болады? Қар қандай?Қыстағы ойындар? А.Асылбековтің Қыс өлеңімен танысу. Сөздік жұмыс.Өлең мазмұны сұрақтар. Неліктен қысты жақсы көресің?Мнемо кесте арқылы өлеңді жаттау.Дәптермен жұмыс.Сурет бойынша қыс туралы әңгіме құра.Кім қайда ойнайды?Сызып</p>	<p>3.Қазақ тілі Астана қаласы туралы сөйлем құрап айтуға үйрету.Сәуле мен Арман.Ғажайып сәт.Мемлекеттік рәміздерді еске түсіру. Астана қаласы сурет бойыншаәңгіме. Ескерткіштер,Бәйте рек,көшелер.Жаңа сөздерді қайталап, жаттығады.Дыбыстық жаттығу.Айнамен орындалады.Ө-ә-ә-бәйтерек.І-і-і-іс,ін,іні, іш-кіш-ескерткіш. Ойын:Жалғастыр.Дәптермен жұмыс.Сурет бойынша әңгіме құра. Тақпақты жаттау. Астанамыз-жас қала,</p>	<p>3.Көркем әдебиет Әдеби шығармалардағы қоғамдық өмір оқиғалары туралы түсінігін дамыту. Шаттық шеңбері.Отан деген-атамекен,Отан деген-туған жер.Отан-ана,Отан-үлкен Туған ел!Сөздік жұмыс.Сұрақ-жауап әдісі.Біз қай республикада тұрамыз? Қ.Р. астанасы қай қала? О.А.Тәуелсіз Қазақстан өлеңімен танысу.Өлең</p>	<p>3.Шығармашылық іс-әрекет Шығармашылық дағдыларын қалыптастыру. Бірнеше бөліктерден заттар жасау жапсыру,құрастыру, суретін салу,мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. Ойын жағдаяты. Сәнді киімдер үйі. Қуыршақты киіндіру.Ойын Сүйікті ойыншығыңды сипатта. Үлестірмелі материалдармен</p>

	<p>Мысалы: Са-ғат, жастық, сө-ре, қа-лам, көр-пе, көй-лек, ал-тын, та-уық, үс-тел, тыш-қан. Сөз ойла дидактикалық жаттығуы. - Табуынынан басталатын сөздер: тарак, тамыз, тал, табыс, тапқыр, таға. - Ба буынынан басталатын сөздер: балық, батпақбақа, банка, байлық, батыр. - Са буынынан басталатын сөздер: сағыз, сабын, Самал, сарай, сатушы. Дәптермен жұмыс. Суретте бейнеленген заттарды ата. Буынға бөл. Сәйкес сызбамен сәйкестендір. Суретте н л дыбысы бар сөздерді ата. Буынға бөл. Графикалық жұмыс. Боя. Үзік сызықтарды бастыр, жалғастыр. Саусақ жаттығуы.</p>	<p>көрсет. Жұмбақты шеш. Ақ көрпесін тұйықтап, Қыстай жатыр ұйықтап Қар. Қайсысы артық ойыны. Ойын шарты: Тақтаға әр мезгілдің киімдері ілінеді. Осылардың ішінен артық киімді табады. артық киімді табады</p>	<p>Жаста болса-бас қала. Күндеп өсіп келеді, Гүлдеп өсе береді</p>	<p>мазмұны бойынша сұрақтар. Дәптермен жұмыс. Қ.Р. мемлекеттік рәміздерін ата? Нұр-Сұлтан қаласы туралы сурет бойынша әңгімеле. Сурет бойынша саяхат. Мақалды жаттау</p>	<p>жұмыс Балалар шығармашылығы. Көрме.</p>
--	---	--	--	--	--

Үзіліс : Затты лақтыру мен қағып алуға арналған ойындар
«Лақтыр да, қағып ал»

<p>Суретті тіл ұстарту: Ша – ша – ша Айшаның шанасы тама (ша) Са – са – са Қасқыр соқты Мұ (са) Ол – ол – ол Ағашта лимон м(ол) Ра – ра – ра Дүкеннен нан алды Са (ра) Із – із – із Тамаққа қосты сәб(із)</p>		<p>Ойын: «Лақтыр да, қағып ал» Мақсаты: Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің берген белгісін мұқияттыңдай білуге үйрету. Ойынның шарты: Балалар алаңда еркін орналасады әрбіреуінің қолында бір-бір доптан болады. Тәрбиешінің «баста», - деген белгісі бойынша балалар допты жоғары алақтырып қағып алады. Әр бала нешерет лақтырып қағып алады, соны санайды.</p>
---	--	---

Жу – жу – жу
Ыдысты тазалап (жу)

4.Дене шынықтыру
2,5 м арақашықтық тағы көлбеу қойылған нысанаға заттарды лақтыруды; гимнастикалық орындық үстінде тапсырмаларды орындап жүруді; малдас құрып отырып, ұсақ заттарды лақтырып, оны қайтадан қағып алуды үйрету. Ойын жаттығуы: Затты тап. Қимыл-қозғалыс ойыны: Асық алу. ЖДЖ орындау. Негізгі қимыл қозғалыстарды ойын түрінде орындау: Қазан, Тепе-теңдік. Қимыл-қозғалыс ойыны: Үшінші артық. Релаксация Дала әуендері

4.Музыка
Шығармалардың эмоциялық мазмұнын дәл беру, әннің кіріс-песін, басын, қайырма-сын ажырату, әсерлі реңктерін ажырату. Музыкалық-ырғақтық қимылдар: Айна орыс халқының әуені. Көңілді әуен ырғағына сәйкес шеңбер бойында би қимылдарын орындауға үйрету. А. Сәрсеков Туған елдің ұлымын өлеңін оқу. Қуат алған өзіңнен, Туған елдің ұлымын. Бақытты етіп өсірген, Отанымның гүлімін. Музыка тыңдау. Алатау. Дауыс жаттығуы. Ән айту. Қазақтың жері. Билер: Еркебұлан биі. Ойындар, хороводтар: Шаңырақ ойыны. Балалар шеңбер бойымен музыка әуеніне ілесе қимылдар жасап жүреді. Музыка

4.Дене шынықтыру
Қимыл әрекеттің дұрыс басталуының кепілі болатын бастапқы қалыпқа дұрыс келуге, шайбаны ілгері бағытта ұшыруға үйрету. Денсаулықты сүйеміз, Шынығамыз күнде біз. Бір-екі-үш! Бұлшықетте, міне, күш Имек ағашпен жаттығулар орындау. Жолмен ұзақ кім сырғиды? Түсіріп алма! Зрет. Мерген имек ағаш. Зрет. Ойыншылар санын біртіндеп арттыра отырып, заттардың арасымен жүгіру. 5 рет. Көз ауруларының алдын алу, көз бұлшық еттерін белсендіріп, жақсарту жаттығулары

4.Музыка
Шығармалардың эмоциялық мазмұнын дәл беру, әннің кіріс-песін, басын, қайырмасын ажырату, әсерлі реңктерін ажырату. Музыкалық-ырғақтық қимылдар: Айна орыс халқының әуені. Көңілді әуен ырғағына сәйкес шеңбер бойында би қимылдарын орындауға үйрету. А. Сәрсеков Туған елдің ұлымын өлеңін оқу. Қуат алған өзіңнен, Туған елдің ұлымын. Бақытты етіп өсірген, Отанымның гүлімін. Музыка тыңдау. Алатау. Дауыс жаттығуы. Ән айту. Қазақтың жері. Билер: Еркебұлан

4.Дене шынықтыру
3 м арақашықтықтағы көлбеу қойылған нысанаға заттарды лақтыруға үйрету. Әртүрлі бағытта бір аяқпен секіре білу шеберліктерін жетілдіру. Керуен және керуен аялдамалары туралы әңгіме. Қимыл қозғалыс ойыны: Асық алу. Терек қырғыз халқының ойыны. Жүргізуші сайлайды. Ол-терек. Жүргізуші шеңбер ортасында тұрады. Ойыншылар шеңбер бойында тұрып, түрлі қимыл қозғалыстар жасайды. Терек! дегенде, жылдам орындарын ауыстырады. Жүргізуші бос орынның біреуіне

		<p>тоқтағанда дөңгелене тұрып,киіз үйдің шаңырағын жасайды. Музыкалық аспапта ойнау.Илигай халық әні.</p>		<p>биі. Ойындар,хороводтар : Шаңырақ ойыны. Балалар шеңбер бойымен музыка әуеніне ілесе қимылдар жасап жүреді. Музыка тоқтағанда дөңгелене тұрып,киіз үйдің шаңырағын жасайды.Музыкалық аспапта ойнау.Илигай халық әні.</p>	<p>жылдам тұруға тырысады.Ырғып секіру.Татар халқының ойыны.Әртүрлі бағытта бір аяқпен секіру.Ойыншылар шеңбер бойына тұрады. Жүргізуші ырғып секір! дегенде,ойыншылар жылдам бір аяқтарымен секіріп,орындарын ауыстырады. Тастар оыс халқының ойыны.Өкшемен отырып бастапқы қалпы бойынша ұсақ заттарды лақтыру,жоғары лақтыру. Өкшемен отырып,ұсақ заттарды жоғары лақтырып, оны алақандарымен қағып алады.Қимылы аз ойын: Үндемес ойыны.Ойын шарты:Көршісін сөйлету немесе күлдіру.</p>
--	--	---	--	---	--

Балалармен жеке жұмыс	Балалармен жеке жұмыс. Жеке картаға сәйкес: әңгімелесу, дидактикалық ойындар, сөйлеудің дыбыстық мәдениеті, байланыстырып сөйлеу, бейнелеу әрекеті арқылы шығармашылық қабілеттерін дамыту.
Серуен	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтары мен спорттық құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Серуенге қызығушылықтарын арттыру. Балаларды реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.
Балалардың үйге қайтуы	Серуен картатекасы №1, №2, №3, №4, №5 Ауа-райы құбылыстары мен табиғат объектілерін бақылау, әңгімелесу, көркем сөз, спорттық, қимылды және ұлттық ойындар, еңбек әрекеті. Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы**Білім беру ұйымы:** «Б.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ**Топ:** Мектепалды даярлық**Топ жетекшісі:** Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы**Балалардың жасы:** 5-6 жас**Жоспардың құрылу кезеңі:** 12-15 желтоқсан 2022жыл

Күн тәртібі	Дүйсенбі 12-желтоқсан	Сейсенбі 13-желтоқсан	Сәрсенбі 14-желтоқсан	Бейсенбі 15-желтоқсан	Жұма мереке
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі күймен қарсы алу.Балалар үшін жайлы жағдай жасау.Балаларға тәрбиешінің толық аты-жөнін атап сәлемдесуді үйрету.Баланың бүгінгі көңіл күйі туралы сұрау.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың көңіл-күйі,денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру,үстел үсті ойындары. Өнер орталығында сурет салу,суретті кітапшаларды бояу. Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары,кітаптар қарау. Табиғат бұрышындағы еңбек. Бөлме өсімдіктеріне күтім жасау. Балалармен жеке жұмыс.				
Таңертеңгі жаттығу	Желтоқсан айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені.Жалпы дамытушы жаттығулар,қимыл белсенділігі,ойын әрекеті.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалардың сезінген әсерлерімен бөлісу,жаңалықтарды білу,бірлескен жоспарларды,мәселелерді талқылау,қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау,ережелер туралы келісу және т.б.				
	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				
	1.Сөйлеуді дамыту	1.Қоршаған орта	1.Сауат ашу	1.Сөйлеуді дамыту	

<p>«М» – «Н» дыбыстарын салыстыру. Кейбір дауыссыз дыбыстардың айтылуындағы ұқсастықтар мен айырмашылықтарды ажырата білуге баулу. Бұл екі дыбыстар үнді дауыссыз дыбыстар. «М» дыбысының дұрыс артикуляциясы: Ерін бір-біріне қатты тиеді, кішкене тіл төмен түсіп, демнің мұрын арқылы шығуынан жасалады. Ма-ма-ма – қыс деген бұл шалма. Ма-ма –ма – апорт тәтті алма. «Н» дыбысының дұрыс артикуляциясы: Ерін сәл ашылып, жіңішкерген тіл үстіңгі тістердің түбіне тиеді. «Н» дыбысы кездесетін сөздерге мысалдар айту. Дидактикалық ойын: «Суретті жалғастыр».</p>	<p>таныстыру Қазақ халқының салт-дәстүрлері туралы білімдерін кеңейту. Сурет арқылы «Бесікке бөлеу», Тұсаукесер», «Ашамайға отырғызу» рәсімдері туралы әңгімелесу. Қазақ халқында ата-бабаларымыз бала тәрбиесіне көп мән берген. Кішкентай балалар өнегелі, тәрбиелі болып өсуі үшін, ұлттық салт-дәстүрді қалыптастырып, мұра ретінде келешек ұрпаққа қалдырып отырған. Салт-дәстүр дегеніміз – белгілі бір рәсім, әртүрлі жағдайларға арналған ұлттық мағынадағы елеулі кезеңдер. Сөздік жұмыс: ұрпақ, ата-баба. Ұрпақ – тұқым, нәсіл, келешек ұрпақ. Ата-баба – бұрынғы өткен әкелер. Демонстрациялық материалдармен жұмыс. Суреттерге назар аудару және суретте не бейнеленгенін баяндау. «Бесікке бөлеу» ойыны бесікке қуыршақты жатқызып, бөлейді, тербетеді. Бесік жырын айтады: Әй-әй бөпем, әй бөпем, Ән айтайын бал бөпем. «Бесікке бөлеу» кішкентай бала үшін өте</p>	<p>негіздері Үш дыбысты сөздерге дыбыстық талдау жасауға үйрету. Сәйкес қызыл және көк түсті фишкалармен дыбыстарды белгілей алу қабілеттерін, зейіндерін дамыту. «Артығын тап» ойыны: Ара, өрмекші, маса, көбелек, аю. (аю) Тауық, әтеш, үйрек, қаз, сауысқан. (сауысқан) Мысық, түлкі, аю, қасқыр. (мысық) Колғап, көйлек, шалбар, етік. (көйлек) Май, шай, нан, қант, қасық. (қасық) Өткен тақырыптарды «Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау. Дауысты дыбыстар деген не? Дауысты дыбыстар қалай белгіленеді? Дауыссыз дыбыстар деген не? Дауыссыз дыбыстар қалай белгіленеді? Буынд</p>	<p>«М» – «Н» дыбыстарын салыстыру. Кейбір дауыссыз дыбыстардың айтылуындағы ұқсастықтар мен айырмашылықтарды ажырата білуге баулу. Бұл екі дыбыстар үнді дауыссыз дыбыстар. «М» дыбысының дұрыс артикуляциясы: Ерін бір-біріне қатты тиеді, кішкене тіл төмен түсіп, демнің мұрын арқылы шығуынан жасалады. Ма-ма-ма – қыс деген бұл шалма. Ма-ма –ма – апорт тәтті алма. «Н» дыбысының дұрыс артикуляциясы: Ерін сәл ашылып, жіңішкерген тіл үстіңгі тістердің түбіне тиеді. «Н» дыбысы кездесетін сөздерге мысалдар айту. Дидактикалық ойын: «Суретті жалғастыр». Дәптермен жұмыс.</p>
---	--	--	--

<p>Дәптермен жұмыс.</p>	<p>маңызды. Баланың сымбатты, денесі түзу болып өсуі үшін, ата-бабаларымыз баланы бесікке бөлеген.«Тұсау кесер» дәстүрі Бесікте жатқан бала өсті, қаз-қаз басып жүре бастады. «Енді көп құламай тез жүріп кетсін», – деп, баланың тұсауын кеседі. «Адал, шыншыл бала болсын», – деп, тұсауын «ала жіппен» кеседі. Қазақ халқында «Біреудің ала жібін аттама» деген мәтел бар. Ол «Ешқашан өтірік айтпай, ұрлық жасамай, үлгілі, өнегелі азамат болып өссін» дегенді білдіреді. «Ашамай». Жаңағы кішкентай бала өсіп, 5–6 жасқа келді. Үлкендер оған жеке тай атап, ашамай (тайға арналған кішкентай ер-тоқым) істетіп, қамшы өріп, «Сен азамат болдың» деген сенім ұялатып, үйретілген жуас тайға әсем ашамай ерттеп, баланы тайға мінгізіп, жүргізеді. Осы қуанышта атасы: Ал ақ тілек, ақ тілек .Атқа тоқым сал білек. Атта жақсы шаба біл, Өнеге, өнер таба біл, Аймағыңа жаға біл. Атқа міндің, ақ жол болсын!»-деп бата береді.</p>	<p>а неше дауысты дыбыс болады? сөзге дыбыстық талдау жасауды ең бірінші берілген сөзді білуіміз керек. Сөзде неше буын, неше дыбыс бар екенін анықтауымыз керек.Сөздегі дыбыстардың дауысты, дауыссыз екенін анықтау.Дауысты дыбыстардың жуан, немесе жіңішке екенін анықтау керек.Дауыссыз дыбыстардың қатаң, ұяң, үнді екенін анықтау керек.Жұмбақ. Аяз қысып,Өрнек сызып,Терезені торлайды.Қарға омбығып, Бет домбығып.Сырғана п балалар ойнайды./Қыс/ Қыс сөзіне дыбыстық талдау жасайық.Қыс сөзінде 1 буын,3 дыбыс.Қ-дыбысы дауыссыз,қатаң</p>	
-------------------------	--	--	--

		Балалар хормен Е.Өтетілеу ұлының «Тэй-тэй» өлеңін айтады. Дәптермен жұмыс .	дыбыс көк түсті дөңгелекпен белгіленеді.Ы-дыбысы-дауысты,жуан дауыс,қызыл түсті дөңгелекпен белгіленеді.С-дыбысы-дауыссыз,қатаң дыбыс. Көк түсті дөңгелекпен белгіленеді.Дәптер мен жұмыс	
--	--	---	---	--

Үзіліс :

<p>Сюжетті-рөлді ойын: Тақырыбы: «Экологтар.Бағбандар» Мақсаты: Қолайлы жағдай жасау, әлеуметтік шабыттарын мадақтау, ойын сюжетіне байланысты шағын топтарға бөлу, тіл этикетін дамыту.Экологтар жұмысының ізгі бағыттағы жұмыстары және оның табиғатты қорғаудағы, әлеуметтік мәні туралы түсініктерін кеңейту. Жағдаят: Объектін таңдау, Картамен жұмыс, бақ орнататын жерді таңдау Экологиялық паспорттарды қарау;Экологиялық жағдайларды зерттеу Айыппұл төлету;Экологиялық жағдаяттарды түзету жұмыстары;Суретке түсіру, суретке түсірудің бұзылуы, суретшімен кездесу. өсімдіктерді бейнелеу.</p> 	<p>Тақырыбы: «Зертеушілер» Мақсаты: Ойнатылатын ойынның этаптарының біліктілігін бекіту. Зерттеуге керекті заттар мен құрал-жабдықтарды ,сонымен қатар заттар ауыстырушыларын табуға үйрету .Рөлдерге бөлініп ,бөлінген рөл бойынша әрекет ету әдетін қалыптастырып . Зерттеу жұмысшыларының жұмысы қызықты әрі қиын екенін түсіндіріп .Ойындық диалогты моделдеуге үйрету. Жағдаят: Зерттеу объектісін таңдау; Зертхананы құру ; Проведение опытной работы; Фотоға түсіру , аралық нәтижелердің түсірілімі;байқау нәтижелерін журналға жазу; ғылыми кеңес;зерттеу нәтижесін шығару.</p> 	<p>Сюжеттік ойын: Тақырыбы:«Дәмхана. Макдоналдс. Пиццерия» сюжетті – рөлдік ойын Мақсаты : Азық-түлікпен жұмыс істейтін жұмыскерлердің еңбегі жайында түсініктерін молайту. Балаларға рөлдерге бөлініп,сол рөл бойынша әрекет етуге үйрету,өздеріне керекті нәрсені құруға үйретіп ,балалардың мейрімділік қарым-қатынасын орнату .Балаларға ойында қоршаған ортадан алған білімдерін көрсете білуге үйрету . Жағдаят: Үстелді таңдау; Ас мәзірімен танысу; Тапсырысты қабылдау ; Тапсырысты орындау; Менеджермен жұмыс (шағым,алғыстар); Тапсырысқа төлеу; Үстелді жинап ,ыдыс аяқ жуу.</p>
--	---	---

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

2.Математика негіздері «бүтін және бөлік»	2.Қазақ тілі Алған білімдерін тиянақтау	2.Математика негіздері	2.Қоршаған ортамен таныстыру
---	---	-------------------------------	-------------------------------------

	<p>туралы ұғым қалыптастыру. Бөліктерден бүтінді құрастыруға және бүтінді бөліктерге бөлуге үйрету. «+», «-» таңбасы мен таныстыру. Қызғылтсары шеңберді алып екіге бөлеміз. Әлия апельсинді екіге бөлді. Әр бөлікті қалай атауға болады? (жарты) Ал егер біз екі жартыны бір-біріне біріктірсек, не болады? (Бүтін апельсин болады.) Пицца немесетәтті (пирог) нанды жарты немесе төрт бөлікке кесуге ұсынады. Бөліктерден бүтінді қалай жасауға болады? (Біріктіру арқылы.) бөліктерден бүтінді алу үшін бөліктерді біріктіру немесе қосу қажет. Дәптермен жұмыс: 1, 2, 3, 4 тапсырамаларды орындау. Дидактикалық ойын: «Қай сан жоғалды?». «Математикалық жазулар» дәптерімен</p>	<p>сөздік қорларын жаңа сөздермен толықтыру, мақал-мәтел, жұмбақ жаттау дағдыларын қалыптастыру. I айналым мақалын жалғастырады Отан – оттан да ... (ыстық) Жақсы – ... (өнеге) Отан ... т.б. II айналым: жұмбақ жасыру. Өскен жері бау-бақша, Күрең қызыл шіркін-ай, Жидектің аты – ... (құлпынай) Астық пісіп, орақ түсіп, Қырман дәнге толады. Бөбектерім, айтыңдаршы, Бұл қай кезде болады? (Күзде). Шелек қалпақ басында, Сәбіз екен танауы. Қыста қардан туатын, Тауып көрші, сен оны. (Аққала) Тікірейіп құлағы. Менен бұрын тұрады. Керіліп, созылып, Беті-қолын жуады. Бұл не? (Мысық) Көп отырып, шаршадық, Қозғалуды аңсадық. Билегіміз келеді, Әдемілеп ән салып. Би: «Қуыр-қуыр Қуырмаш» III айналым: Жаңылтпаштарды қайталау. Доп теп, Дөп теп. Жағажайды жағалай, Жүгіреді Қамажай. Пай-пай-пай, Жайылып жүр тай. Ай-ай-ай, Ұшып кетті торғай. Үш кіші ішік піштім, Бес</p>	<p>«артық», «кем», «тең» ұғымдарын қалыптастыру. Балаларды «=» белгісімен, оның мәнімен таныстыру; саны бойынша бірдей бөліктердің арасындағы өзара бір мәнді сәйкестікті анықтау; санау, салыстыру, санды цифрмен белгілеу біліктілігін бекіту. Мөлдір дорбаны немесе тақтаның жоғарғы бөлігінде араластырылып бекітілген пішіндер жиынын көрсете отырып, сұрақ қою: бізде қандай печеньелер бар? Печеньенің пішінін анықтайды: дөңгелек, үшбұрыш, шаршы және сопақша. Қорапта сопақша пішінді 4 печенье бар, 4 цифрын көрсетеді. Басқа қорапта – дөңгелек пішінді 4 печенье,</p>	<p>Қазақ халқының салт-дәстүрлері туралы білімдерін кеңейту. Сурет арқылы «Бесікке бөлеу», Тұсаукесер», «Ашамайға отырғызу» рәсімдері туралы әңгімелесу. Салт-дәстүр дегеніміз – белгілі бір рәсім, әртүрлі жағдайларға арналған ұлттық мағынадағы елеулі кезеңдер. Демонстрациялық материалдармен жұмыс. Суреттерге назар аудару және суретте не бейнеленгенін баяндау. «Бесікке бөлеу» ойыны бесікке қуыршақты жатқызып, бөлейді, тербетеді. Бесік жырын айтады: Әй-әй бөпем, әй бөпем, Ән айтайын бал бөпем. «Бесікке бөлеу» кішкентай бала үшін өте маңызды. Баланың сымбатты, денесі түзу болып өсуі үшін, ата-бабаларымыз баланы бесікке бөлеген. «Тұсаукесер» дәстүрі Бесікте жатқан бала өсті, қаз-қаз басып жүре бастады. «Енді көп құламай тез жүріп кетсін», – деп, баланың тұсауын кеседі. «Адал, шыншыл бала болсын», – деп, тұсауын «ала жіппен» кеседі. Қазақ халқында</p>
--	--	--	--	---

	жұмыс. 33-беттегі № 51 тапсырманы орындау	кіші ішік піштім, Неше кіші ішік піштім?Дәптермен жұмыс.	4 цифрын көрсетеді. Сопақшалар мен дөңгелек тер төрт-төрттен болды. Олардың саны бірдей. Қанша сопақша болса, сонша дөңгелек деп айтуға болады. «=» белгісі бар карточканы шығарады және оны қораптар мен сандар арасына орналастырады. Ойын жаттығуы: «Сана» Дәптермен жұмыс: 1,2,3 тапсырмаларды орындау. Жұптық жұмыс «Математикалық жазулар» дәптерімен жұмыс. 34-беттегі № 53-тапсырманы орындау.	«Біреудің ала жібін аттама» деген мәтел бар. Ол «Ешқашан өтірік айтпай, ұрлық жасамай, үлгілі, өнегелі азамат болып өссін» дегенді білдіреді. «Ашамай». Жаңағы кішкентай бала өсіп, 5–6 жасқа келді. Үлкендер оған жеке тай атап, ашамай (тайға арналған кішкентай ер-тоқым) істетіп, қамшы өріп, «Сен азамат болдың» деген сенім ұялатып, үйретілген жуас тайға әсем ашамай ерттеп, баланы тайға мінгізіп, жүргізеді. Осы қуанышта атасы: Ал ақ тілек, ақ тілек .Атқа тоқым сал білек. Атта жақсы шаба біл, Өнеге, өнер таба біл, Аймағыңа жаға біл. Атқа міндің, ақ жол болсын!»-деп бата береді.Балалар хормен Е. Өтетілеуұлының «Тәйтәй» өлеңін айтады. Дәптермен жұмыс
--	---	--	--	---

Үзіліс:

<p>Дидактикалық ойын: «Кім болғым келеді?» Мақсаты: Мамандықтар туралы білімдерін толықтыру. Сурет бойынша қойылған сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру арқылы зейіндерін дамыту.Олар қандай заттармен қолданатыны жайлы түсінік беру. Ойынның шарты:Тәрбиеші картиналарды көрсете отырып,былай деп сұрайды, «Дәрігер не істейді? Жүргізуші не істейді? Мұғалім не істейді? Тігінші не істейді?» Балалар қай мамандық иесі екенін қандай құралдармен жұмыс істейтін жайлы айтады. Ықтимал күрделендіру:тез ойла Ойынның нұсқаулары:Балаларға мамандық иелерінің суреттері таратылып беріледі.</p>	<p>Ойын: «Оюларды құрастыр» Мақсаты: Қазақ халқының қолданбалы сәндік өнері туралы балаларға түсінік беру. Ою-өрнектің түрлерімен таныстыру, ою-өрнектерді құрастыра білуге, түстердің үйлесімділігін үйрету.Танымдық қабілеттерін арттыруБалалар өз елін, халқын сүюге қазақ өнерін құрметтеуге тәрбиелеу. Ұлттық мақтаныш сезіміз ояту.Эстетикалық талғамын ұштау. Қолданатын көрнекіліктер: Оюлардың қиылған суреттері Ойын шарты: Қазақтың ұлттық әр түрлі оюлармен сәндей білу,оюларды құрастырып аттарын атау.</p>
---	---

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

3.Сауат ашу негіздері

Буындардан сөз құрауға үйрету. Сөздерді буынға бөлу, буын санын ажырата алуға жаттықтыру. Өткен тақырыптарды «Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау. Дауысты дыбыстар деген не? Дауысты дыбыстар қалай белгіленеді? Дауыссыз дыбыстар деген не? Дауыссыз дыбыстар қалай белгіленеді? Буында

3.Көркем әдебиет

Әдеби шығармадағы қоғамдық өмір оқиғалары туралы түсінігін дамыту. Тілдік ойлау қабілетін дамыту, сөздік қорын байыту. Қазақстанның жері үлкен, табиғаты бай, көп ұлтты, егемен мемлекет. Еліміздің мақтана алатын мемлекеттік рәміздері бар. Ол – Туы, Елтаңбасы, Гимні. Біз – тәуелсіз елдің бақытты ұландарымыз. «Тәуелсіз Қазақстан» өлеңін мәнерлеп оқу. Сөздік

3.Қазақ тілі

Алматы қаласы туралы білімдерін кеңейту. қорларын жаңа сөздермен толықтыру, жаңа сөздерді дұрыс айтуға жаттықтыру. қала – город, әсем красивый, саябақ – парк, метро – метро, мұзайдын – каток. Алматы қаласымен

3.Көркем әдебиет

Сюжеттік бірізділікті сақтап, көңіл күймен, қисынды мазмұндауға дағдыландыру. Татулықта, бірлікте өмір сүруге тәрбиелеу. Қазақстанның жері кең-байтақ, табиғаты бай, егемен мемлекет. Қазақстанның астанасы – Астана қаласы Сарыарқа даласында, Есілдің жағасында орналасқан (картадан көрсету). Біз – Қазақстан азаматы екендігімізді мақтан етеміз. Қазақстан – біздің

	<p>неше дауысты дыбыс болады? Дауысты дыбыссыз буын болады ма? Дауысты дыбыстың өзі буын буын құрай алады ма? Қандай дыбыстар буын құрайды? Артикуляциялық жаттығу жасау. Қадыр Мырза Әлидің өленінен «болады» немесе «болмайды» деп сөйлемді аяқтайсындар. Күйші болуға ... (болады), Биші болуға ... (болады), Ерке болуға ... (болмайды). Серке болуға ... (болмайды), Пысық болуға ... (болады), Кішік болуға ... (болады), Әкім болуға ... (болады). Ақын болуға ... (болады), Маман болуға ... (болады). Жаман болуға ... (болмайды), «Буынға бөл» дидактикалық жаттығуы. Буынға бөлуге болатын сөздер: күй-ші, би-ші, пы-сық, кі-ші, ә-кім, а-қын, маман. Ғажайып сәт. Жұмбақтар. Кір қоқысты сүймейді, Сыртқа қуып сүйрейді. (Сы-пыр-</p>	<p>жұмыс: <i>тәуелсіздік</i> – еркіндік, теңдік, егемендік деген мағынаны білдіреді <i>еркіндік</i> – ешкімге тәуелді емес, еркін ел <i>теңге</i> – біздің ұлттық төлақшамыз Өлең мазмұны бойынша сұрақтар: Өлең қалай аталады? Авторы кім? Сендерге өлең ұнады ма? Өлеңде не туралы айтылған? Еліміздің қандай рәміздері бар? «Тәуелсіздік» деген сөзді қалай түсінесің? Дәптермен жұмыс:</p>	<p>таныстыру. Дыбыстық жаттығу. Ө-ө-ө-ө – көөек-төбе-көктөбе. Ә-ә-ә-ә – әсем- әсем. Сергітүсәті: Күннің шыққаны жақсы ма? Жақсы! (Күнді бейнелейді). Желдің соққаны жақсы ма? Жақсы! (Қолдарын көтеріп тербеледі). Достарыңмен жүрген жақсы ма? Жақсы! (Алға қарай адымдайды). Туған өлкеде жақсы ма? Жақсы! (Құшақтарын жаяды). Балабақша жақсы ма? Жақсы! (Басбармақтарын көрсетіп, қол соғады). Ойын: «Жалғастыр». Сөздерді, сөйлемдерді бекітіп, қайталау. Қа...(қала) Кө... (көше) Сая.. (саябақ) Алматы... (Алматы – әдемі, әсем қала) Жұмыс</p>	<p>Отанымыз. Әлия Дәулеткелдінің «Тәуелсіздігіміз мәңгілік» атты әңгімесімен танысамыз. Әңгіме мазмұны бойынша сұрақтар: Әңгіме қалай аталады? Саған әңгіме ұнады ма? Авторы кім? Әңгіме не туралы? Бұл қандай мереке? Қазақстан халқы бұл мерекені қалай тойлайды? Тәуелсіздік мерекесін сен қалай сезінесің? Сөздік жұмыс: <i>тәуелсіздік</i> – еркіндік, теңдік, егемендік мағынасын білдіреді <i>еркіндік</i> – ешкімге тәуелді емес, еркін ел <i>теңге</i> – біздің ұлттық төл. Дидактикалық ойын: «Кім жылдам». Ойын шарты: Мақалды жалғастыр: Туған жерге туыңды ... (<i>тік</i>). Батыр туса ел ырысы, жаңбыр жауса ... (<i>жер ырысы</i>). Дәптермен жұмыс</p>
--	---	--	--	---

	<p>ғыш)Жіп-жіңішке денесі,Ортасында шегесі.(Қа-рын-даш) Екі аяқты бірізді,Адам мініп жүргізді.(Ве-ло-си-пед)Екі басты айдаһар,Бәрін қырып жояды.Екі аяқпен жер тіреп, Қағазды жеп қояды.(Қай-шы) Шайнасаң жағың талады, Тісіңнің кірін алады.(Са-ғыз)Қабат-қабат қаттама,Ақылың болса аттама.(Кі-тап) «Жоғалған буын»дидактикалық ойыны. Бір буынды айтады, балалар жалғастырып, келесі буынды табады те -(геш), те -(рек), те -(мір), те -(сік), те -(тік).ор -(та), ор -(ман), ор -(ақ).өр -(мек), өр -(кеш), өр -(ле), өр -(мек-ші) «Буынды қос» дидактикалық ойыны. Дәптермен жұмыс. Суреттердегі заттарды ата. Буынға бөл.Графикалық жұмыс Штрихта.Үзік сызықтарды бастыр.</p>		дәптерімен жұмыс.	
--	---	--	-------------------	--

Үзіліс:

Сюжеттік ойын:
Тақырыбы: «Сән ательесі»

Сюжеттік ойын:
Тақырыбы: «Азық - түлік дүкені»

Мақсаты: Балаларға суреттен көрген киімдердің аттарын атап, киімдер мен ұлттық киімдерді ажыратып топтастыруға баулу, мата түрлерін ажырата алуға үйрету, қайсынан қандай киім тігеді жайлы түсіндіру.

Көрнекілік: жаңаша киімдер, ұлттық киімдер

Ойын барысы: бірнеше матаның қиықтары алып, қайсысынан қандай киім тігуге болатындығын тауып, суретке бейнеленген киімнің тұсына қоюды ұсынады.

Мақсаты: Балаларды еңбекке, еңбекті құрметтей білуге, сыпайыгершілікке, ізгілікке, адалдыққа баулу.

Қажетті атрибуттар: ойыншықтар, ыдыс-аяқтар, папье-машеден жасалынған тағам түрлері, ақ халат, қалпақ, есеп шот, қағаздан жасалған дөңгелектер.

Ойын шарты. Бұл ойынды әуелі жеке-жеке ойнатып, әбден жаттыққаннан кейін үш дүкенді қатар ашып ойынды күрделендіру.

Балаларды рөлдерге бөлу: 2 бала сатушы, 1 бала кассир, қалғандары тұтынушылар.

Тәрбиеші ойын ережесін түсіндіреді. Ереже бойынша сатушылар да, тұтынушылар да бір-бірімен сыпайы сөйлеседі. Бір затты сатып алған соң, рахмет айтуды ұмытпауы керек. Сатушыда өз кезегінде «Тағы да келіп тұрыңыз», - деп ілтипат білдіреді.

Бірінші ойыншық дүкенін ұйымдастыру. Ойыншық сөресінің жанына үстел қойылып сөреде «Дүкен» деген жазу ілулі тұрады. Кассирдің алдында есепшот, ақша салатын қорап, ақ қағаз, қарындаш. Ойыншық алғысы келген балалар ең әуелі кассирге ақшасын төлейді. Не алғысы келетінін айтады.

Кассир чек жазып береді. Чекті алып сатушыға береді. Сатушы «тағы да келіп тұрыңыз» - дейді.

Тәрбиеші ойынға жалпы басшылық жасайды.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>4.Дене шынықтыру Баланың кинестикалық қабілеттерін дамыту. Қарда жүргіш машина. Біртізбекпен жүреді. Орман тұрғындары жаттығулары: тізбекпен қоян, қасқыр, түлкінің жүрістерін салып жүреді. ЖДЖ ойын түрінде. Орман</p>	<p>4.Музыка Әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау, ырғақтық бейнесі мен динамикасын дәл беру. Би қимылдарын орындау. Музыкалық-ырғақтық қимылдар: Айна орыс халық әуені. Музыка тындау: Желтоқсан. Қысқы орман туралы әңгіме. Дауыс жаттығуы.</p>	<p>4.Дене шынықтыру Нақты қимыл қозғалыстар жасай білу қабілеттерін қалыптас тас тыруды жалғастыру. Құмырсқалар соқпақпен келеді. Шеңбер бойымен тізбектеле бағытты</p>	<p>4.Музыка Әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау, ырғақтық бейнесі мен динамикасын дәл беру. Би қимылдарын орындау. Музыкалық-ырғақтық қимылдар: Айна орыс халық әуені. Музыка тындау: Желтоқсан. Қысқы орман туралы әңгіме. Дауыс жаттығуы. Ән айту: Шырша әні.</p>
--	--	---	--	---

	<p>алаңқайында жылынамыз. Артымнан қайтала. Тыныс алу гимнастикасы. Жел. Негізгі қимыл қозғалыстарды орындау. Қимыл қозғалыс ойыны: Қасқыр мен лақтар. Ойын шарты: Қарама-қарсы жаққа тек белгіден кейін жүгіреді. Залдың бір шетінде тұрады. Зал ортасында қасқыр тұрады. Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке-ақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп. Лақтар жүгіреді, қасқыр оларды ұстап алуға тырысады. Релаксация. Орман музыкасын тыңдау.</p>	<p>Ән айту: Шырша әні. Қазақтың жері. Билер: Еркебұлан биі. Ойындар, хороvodтар: Айнал малы дөңгелек. Ойын шарты: Орындалған әндерді тыңдап, әннің мазмұнына сәйкес суретті көрсету. Музыкалық аспапта ойнау: Илигай.</p>	<p>өзгертіп жүру және жүгіру. Бір тізбекпен жүру, орташа қарқынмен жүгіру. Артқа бұрыл бұйрығы бойынша бағыттарын өзгертіп жүгіреді. Заттар арасымен және заттарды аттап жүру және жүгіру. Бұлшық еттерді жаттықтырамыз. ЖДЖ текшемен орындау. Негізгі қимыл қозғалыстарды орындау. Құмырсқаға үй тұрғызу. Демалыс жаттығуы.</p>	<p>Қазақтың жері. Билер: Еркебұлан биі. Ойындар, хороvodтар: Айнал малы дөңгелек. Ойын шарты: Орындалған әндерді тыңдап, әннің мазмұнына сәйкес суретті көрсету. Музыкалық аспапта ойнау: Илигай.</p>
Серуенге дайындық	<p>Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.</p>	<p>Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.</p>	<p>Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.</p>	<p>Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.</p>
Серуен	<p><i>Судың қатқанын бақылау</i> Мақсаты: судың құрамымен таныстыру, табиғатта пайда болатын құбылыстар туралы түсінік беру. <i>Тәрбиесі қатқақ суға балалардың назарын аударады. Олар қайдан пайда болды?</i> <i>Болжамдар: желтоқсанда қар көп болса- сол жылы егін мол болады.</i> Тақпақ: <i>Қар жатыр аппақ</i> <i>Ойнауға жақсы-ақ</i></p>	<p><i>Тоғайларды бақылау</i> Мақсаты: Қыстағы өсімдіктердің тіршілігін, келбетін бақылауға, сипаттауға үйрету. Ағаштардың айырмашылығын, ұқсастықтарын ажырата білуге, көлеңкесіне қарап тоғайларды ажыратуды үйрету; Тоғайлар мен бұтарларға қараңдаршы. Ең әдемі тоғай немесе бұтаны тауып, оны сипаттайық. Қыста тоғайлар тыныштық күйде болады, яғни ұйықтайды. Тоғайдың түбіне,</p>	<p><i>Қар үстіндегі іздерді бақылау</i> Мақсаты: балаларды қар үстіндегі адамдардың, жануарлардың, құстардың ізін айырып, білуге үйрету. Балаларды байқағыш, ойлау қасиеттерін қалыптастырып, толықтыра түсу. <i>Қар үстіндегі іздерге назар аударып, оны анықтай білуге көңіл қою. Ауа</i></p>	<p><i>Қар (ұлпаларының) ұшқындарына бақылау жүргізу</i> Мақсаты: балаларды қар ұшқындарының қалай пайда болатынын, олардың құрлысымен таныстыру, сонымен бірге балаларды байқағыштыққа тәрбиелеу. Балаларға қар ұлпасын қағып алып, зейін қойып, анықтауды ұсыну. Қар ұшқыны алты қанаттан тұрады, олар бір—біріне өте ұқсас келеді. <i>Қар ұшқыны жаңбыр сияқты, бұлтта жаратылады. Су буы өте жоғары көтеріледі, жоғарыда ауаның</i></p>

	<p><i>Осындай шақта Кім үйде жатпақ? Жұмбақ: Қолы жоқ сурет салады, Аузы жоқ тістеп алады. (Аяз) Қозғалмалы ойын: «Кімдікі алыс». Мақсаты: Икемділігін, күшін дамыту. Еңбек: есік алдын сыпырушы ағайға көмек көрсету мұз жолдың үстіне құм себу.</i></p>	<p><i>бұтақтарына, құрылысына, түсіне қарап, бақылау жүргізу. Болжам: қар ағашқа жабысса – жылы болады. Мақал- мәтел: «Бір тал кессең – он тал ек» Тақпақ: Қазақ жері – сәніміз Мәуесі мол бағымыз Саясында жетілер Балдай бала шағымыз. Қозғалмалы ойындар: «Қояндар мен аю» Еңбек: Тоғайларды қармен жабу.</i></p>	<p><i>райының қай кезінде іздер жақсы көрінеді? Тақпақ: Ақ киімді денелі, ақ сақалды, Соқыр, мылқау танымас тірі жанды, Үсті – басы ақ қырау түсі суық, Басқан жері сықырлап келіп қалды. (Абай) Мақал: Жемберсең қыста құсқа- сауабы тиер оның жасада. Қимылды ойын: «Ақ қоян» Мақсаты: балаларды ептілікке баулу. Жеке жұмыс: бір құстың лабиринттен шығу жолы туралы ертегіні ойластыру. Еңбек: құстар үшін жемсалғыш жасап, оны ағашқа іліп қою, жем салу</i></p>	<p><i>температурасы өте төмен болғандықтан, су буларынан кішкентай ғана мұз қиыршықтары пайда болады. Алты қырлы мұз түйіршіктері өсіп кішкентай жұлдызшаларға айналады, сөйтіп қар ұшқындары жерге түседі. Тақпақ: Жазда көлге мұз қатты, Табанымды мұздамты. Мұз ойылып кетті тез, Күліп едік, біз қатты. Қимылды ойын «Ортаға түспек» Мақсаты: тез жүгіріп секіруге, ептілікке үйрету. Еңбек: қар атжалдарын жасауға балаларды үйрету.</i></p>
<p>Балаларды үйге қайтару</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз- жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз- жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сұрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замөксіз, белдеушесіз</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Б.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ

Топ: Мектепалды даярлық

Топ жетекшісі: Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы

Балалардың жасы: 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 19 – 23 желтоқсан 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 19-желтоқсан	Сейсенбі 20-желтоқсан	Сәрсенбі 21-желтоқсан	Бейсенбі 22-желтоқсан	Жұма 23-желтоқсан
Балаларды қабылдау	«Түсті табу» дидактикалық ойыны Мақсаты: белгілі бір түсті киімдерді табу және атау дағдыларын бекіту	«Ауа-райы қандай?» дидактикалық ойын Мақсаты: «Ауа-райы» (қарлы, аязды, суық, күншуақты, желді) сөзінің анықтамасын таңдауға үйрету	«Жақсы-жаман» дидактикалық ойыны Мақсаты: балаларды табиғаттағы қайшылықтарды, құбылыстардың екіұштылығын, тірі мен жансыз арасындағы байланысты көруге үйрету; сөйлеуді дамыту.	Жұмбақты тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: күздің аяғында жансыз табиғат туралы білімді бекіту; ойлау, шығармашылық қиялды дамыту	«Шуылдақ» деген не?» дидактикалық ойын Мақсаты: шығармашылық дағдыларды қалыптастыру, заттарды шығармашылық түрлендіруді жүзеге асыру мүмкіндігі
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретінізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа	«Лото» дидактикалық ойыны Мақсаты: үлгі бойынша бірдей пәндерді тауып, оларды айту	«Болады-болмайды» доп ойыны Мақсаты: есте сақтау, ойлау, реакция жылдамдығын дамыту	«Сол формадағы затты тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: пәндер формасы туралы түсінікті нақтылау	«Маймылдар» ойыны Мақсаты: шеңбер бойымен жүруге жаттығу, қозғалыстарды мәтінмен үйлестіру	«Ұқсас - ұқсас емес» дидактикалық ойыны Мақсаты: заттарды салыстыруға үйрету; олардан айырмашылықтың белгілерін табу; ұқсастық, сипаттама

әрекеттер)					бойынша заттарды тану
Таңертеңгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 8				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Табиғи тісті одан әрі сақтау үшін саған...керек» ойын жағдайлары	Түспен-эмоциямен «Менің көңіл-күйімді тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: балаларды өз мінездерімен күресуге үйретуді жалғастыру	Табиғаттағы мінез-құлық ережелері туралы альбом қарау «Қауіпсіз сөздер» дидактикалық ойыны Мақсаты: үш тілде сөз тіркестерін құруды үйрету	«Кір-қожалақ қыз» драма-ойын Мақсаты: ойын бейнелерінің қимыл мәнерлілігін дамыту	«Дені сау болу – бұл оңай» сурет салу Мақсаты: салауатты өмір салтының алғышарттарын қалыптастыру
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				
	1.Сөйлеуді дамыту Сөз,сөйлем деген не түсіндіру.Ажарлы қыс үлгі суреті бойынша әңгіме құрауға үйрету. Далада қар борайды. Ақ мамыққа орайды. Мұз болады,қатады. Жып-жылтыр боп жатады.Қыс мезгілі туралы әңгіме. Сөйлем дегеніміз – тиянақты жинақталған бір ой. Сөйлемдер сұраулы сөйлем, хабарлы сөйлем болып бөлінеді. Әр сөйлемнің өзінің тыныс белгілері бар. Хабарлы сөйлемнен соң нүкте	1.Қоршаған орта таныстыру Жайлау,киіз үйдің құрылысы және оның ішкі жиһаздары тура лы мәлімет беру. Тақиятастамақойыны. Балалар дөңгелене отырады.Бір бала тақияныалып,балаларды айналып жүреді. Балалар ойынсөздерін айтып отырады.Ойым бар,бір ойынбастамақ, Аты оның тастамақ. Ақырын,ақырын бастаймын.,Бірінің тұсына	1.Сауат ашу негіздері Төрт дыбысты сөздерге дыбыстық талдау жасауды түсініктерін қалыптастыру. Дауыссыз, дауысты дыбыстарды ажыратуға жаттығулар жасату. Дыбыстармен жұмыс Балаларға дыбыстарды, буындарды сөздерді, кезектестіріп айтады, балалар «у»дыбысын естісе, жалаушаны көтереді.Мысалы: а, п, м, т, и, у, м, с, ч, я, ю, у, ж, а, у, ц, и, у, р, т, л, у... Дидактикалық жаттығулар «Дауыссыз дыбыстан	1.Көркем әдебиет Әңгіменің мағынасын интонациямен мазмұндауға жетелеу. Көркем тілдік дағдыларды қолдана білуін бекіту. Әңгіме – әдеби жанрдың бір түрі. Әңгіменің басқа жанрлардан ерекшелігі – болған оқиғаны қысқа баяндайды. Максим Зверевтің «Орман емшілері» әңгімесімен танысамыз. Әңгіме мазмұны бойынша сұрақтар: Авторы кім? Әңгіме не туралы? Тоқылдақ ағашта не істеді? Ағаштың қабығынан не төгілді? Ойынды ортаға сал. Орман шымшықтары не істеді? Шымшықтар тоқылдаққа қандай көмек көрсетті? Орманды зиянды жәндіктерден не қорғайды? Дәптермен жұмыс:	1.Сауат ашу негіздері Дыбыстық талдау жасауды жетілдіру. Дауыссыз, дауысты дыбыстарды ажыратуға жаттығулар жасатуға жаттықтыру. «Не өзгерді?» ойын-жаттығуы.Балаларға сөздер айтылды, балалар сөздердің қандай айырмашылығы, қандай ұқсастықтары бар екенін, не өзгергенін ойланып айтады. Мысалы: тар, тер, тор; бар, бер, бор; кел, көл; доп, дөп; жар, жер, жыр; дем,жем, кем; қар, қор, қыр; бала, бөле, биле т.б. Дидактикалық жаттығу: <<Кім зейінді?>>

<p>қойылады. Қуанышты, көңіл күйді білдіретін сөздерге леп белгісі қойылады, сұраулы сөйлемнен кейін сұрақ белгісі қойылады. Демонстрациялық материалмен жұмыс.</p>	<p>келгенде, сездірмей тақия тастаймын! Бала тақияны бір баланың тұсына келіп, тастап қашады. Ол бала тақияны ала салып, қуады, егер қуып жетпесе, қашқан бала бос орынға отырып алады, қуып жете алмаған бала айыппұл төлейді. Балалардың сұрауы бойынша өлең, тақпақ айтады, жан-жануардың дауысын салады.</p> <p>Қ. Баянбай Киіз үй өлеңін оқу. Жайлау тақырыбында демонстрациялық материалдардағы суретпен жұмыс.</p> <p>Жайлау жазғы қоныс.</p> <p>Киіз үй сәулеттік құрылыс. Кереге, шаңырақ, уық, сырқырауық-киіз үйдің негізгі бөлшектері. Ұлттық ою түрлері: Балта, қызғалдақ, қошқармүйіз, тарақ. Үй жиһаздары: кебеже, текемет, сырмақ. Ұлттық киімдер: камзол, мәсі, сәукеле, шапан, тақия. Қай топ көп сөз</p>	<p>басталатын сөз жалға» балаларға суреттер көрсетеді, балалар сол суреттің мағынасына келетін, дауыссыз дыбыстан басталатын сөздер жалғаулары керек.</p> <p>Мысалы: қызанақ ... (қызыл), қияр ... (жасыл), балмұздақ ... (тәтті), кітап ... (қызық), шалбар ... (қалың), су ... (суық), домбыра ... (кішкентай), арба ... (жалпақ), керует ... (жіңішке) «Сөзді аяқта» жаттығуы. Балаларға соңғы буынын айтпай сөздер айтамын, сендер буынды қосып, сөзді айтасыңдар. Мысалы: кү...шік, көбе...лек, ба...нан, алжап...қыш, жұлдыз...ша, жылқы...шы, шах...мат, ине...лік, жолба...рыс, жас...тық, ағаш...тар, бақта...шы, береке...лі, күлкі...лі, Дәптермен жұмыс</p> <p>«кілт» сөзіне дыбыстық талдау жаса. Үзік сызықтарды бастыр.</p>	<p>Жұмбақты шеш. Суретте қай құс жасырынған? Боя. Ұйқасын тап.</p>	<p>– Балалар, алдарыңа көк түсті төртбұрыш, үшбұрыш, көк, сары және қызыл дөңгелектерді алып. қатаң дауыссыз дыбысты айтса, көк төртбұрышты, үнді дауыссыз дыбысты айтса, көк үшбұрышты, ұяң дауыссыз дыбысты айтса, көк, жуан дауысты дыбысты айтсам сары, жіңішке дауысты дыбысты айтса, қызыл дөңгелекті көтереді. Мысалы: «а-, -й-, -ц-, -у-, -к-, -е-, -н-, -г-, -ш-, -щ-, -з-, -х-, -ф-, -ы-, -в-, -а-, -п-, -р-, -о-, -л-, -д-, -ж-, -э-, -я-, -ч-, -с-, -м-, -и-, -т-, -б-, -ю т.б.» «Не артық?» дидактикалық ойыны бір топқа жататын сөздерге тез-тез бір бөгде сөзді қоса айтады. Балалар сол артық сөзді табуы керек. Мысалы: нан, шай, май, тай – ... (тай) Қызыл, жасыл, ақ, тақ, көк – ... (тақ) Алма, шие, бөрік, өрік – ... (бөрік) Екі, үш, төрт, бес, кес – ... (кес) Дәптермен жұмыс Екі бағандағы қатаң, үнді, ұяң дауыссыз дыбыстардан басталатын заттардың суреттерін сәйкестендір. Р дыбысы бар заттарды қорша. Жануарларды ата. Буынға бөл,</p>
---	---	--	--	---

		айтады ойыны. Дәптермен жұмыс. Киіз үй жабдықтары. Сандық			неше буыннан тұратынын айт. Дыбыстық талдау жаса. (графикалық жұмыс) Нүктелерді үзбей бастыр. Үзік сызықтарды бастыр.
--	--	---	--	--	---

Үзіліс :

Сюжетті - рөлді ойын: «Тігінші»
Мақсаты: Балалардың тіл байлығын дамыту, сурет бойынша әңгімелей білуге дағдыландыру. Балалардың коммуниктивті дағдыларын арттыру, бір - бірімен диалог арқылы сөйлесуге үйрету, есте сақтау қабілеттерін дамыту, өзіне сенімді болуға, үлкендердің еңбегін құрметтей білуге тәрбиелеу.
Көрнекіліктер: Киімдер, бас киімдер, тігіншіге керек заттар (ине, метр, қайшы, жіп), іс машинасы, киім үлгілері, маталар.

Ойын барысы:
 Ұйымдастыру кезеңі.
 Өнерім қол ұшында,
 Боламын мен тігінші
 Тігіншінің ішінде,
 Бас бармақтай бірінші.
Ойын: «Дұрысын тап»
Мақсаты: Мамандықтарға байланысты киім үлгілерін бір - біріне үйлестіру.
Тәрбиеші: Балалар әр мамандық иелері өздеріне сай киім киеді. Дәрігерлер ақ қалпақ пен халат кисе, ал құрылысшылар каска мен үстеріне арнайы халат киеді. Суреттегі киім үлгісі кімге лайықты екенін табыңдар. Балалар өздері ойлап, белгілей бастайды, сызады.
 Тәрбиеші: Балалар аспазшы не киеді?
 Шаштараз не киеді?
 Балалар белгілеп береді.
 - Ендеше, сендер түсінген боларсыңдар. Бұл - ойынды біз не үшін ойнағанымызды түсіндіріңдер. Бүгін біз қандай ойын ойнайтынымызды білдіңдер.
Ойын: «Тігінші»
Тәрбиеші: Балалар тігіншілер не істейді? (киім тігеді)
 Бірінші киім тігу үшін киініп алуымыз керек.
 Балалар рөлдерді өздері бөліп алады. Бірі тігінші, бірі киім өлшеуші, бірі

Артикуляциялық жаттығулар:
Ойын: «Часы» «Сағат»
Мақсаты: Тілдерінде артикуляциялық кемістігі бар балалармен үзбей күнделікті жасау арқылы біз алдымызға қойған мақсатымызға жетеміз. Сабақ үстінде, ойын кезінде қадағалап балалардың тілін дұрыс дамуына бағыт беру. Ата – аналармен бірлесе қарым – қатынас жасай отырып ортақ мақсатымызға жетеміз.
 • **«Сағат»** – тілді жіңішкертіп ұстап оңға, солға жайлап қозғау керек. Осылай санап отырып 15 - 20 рет қайталау керек.
 • **«Саңырауқұлақ»** - ауызды кең ашып, тілді таңдайға жапсыра ұстап тұрып төменгі жақты басып ауызды кең ашып ұстау.
«Дәмді тосап»
Мақсаты: жалпақ тілдің ұшының жоғары көтеруін және тілді кесе (ожау) тәрізді қалыпта ұстауын үйрету.
Қысқаша сипаттамасы: Жалпақ тілмен жоғары ерінді жалап, ауыз қуысына кіргізу.
Әдістемелік нұсқау.

1. Жаттығуда орындаған кезде тек тіл жұмыс істеуін, иектің қимылдамауын қадағалау керек.
2. Тіл жалпақ болып бүйірлер ауыз бұрыштарына тиіп тұруы керек.
3. Тіл оңға - солға емес, тек төмен және жоғары қозғалу керек.
4. Егер бала жаттығуды жасай алмай жатса, «пя - пя - пя» жаттығуына оралу қажет. Бала тілін жалпақ қалпына келтірген сон шпательмен тілді жоғары ерінің үстіне қайыру

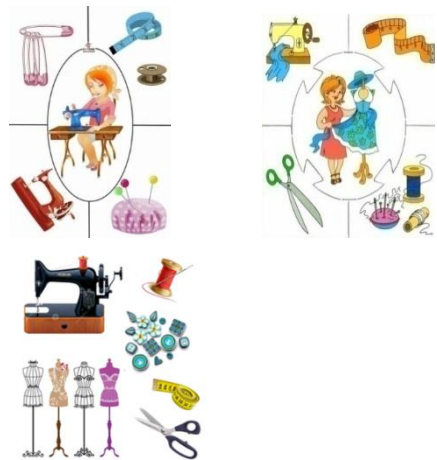
Саусақ ойыны: «Тасбақа»
Мақсаты: Ұсақ моториканың қимылдары мен қолдың икемдігі бас миының құрылымының даму деңгейін көрсетеді. саусақтардың көмегі арқылы қандай да бір ұйқастырылған тарихты, тақпақтарды, ертегілерді сахналау, қолмен орындау.
1.Тасбақа

Тасбақа, тасбақа,
 Тас астында тұрады.
 Басын баяу шығарып,
 Тиіссең кері тығады.

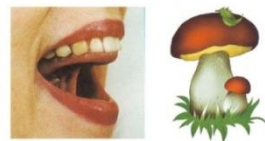
Жұдырықты түйіп, бас бармақты шығарады да, тасбақаны бейнелейді.. Өлең мазмұнына қарай саусақты кері жасырады. Осы тектес келесі өлеңдерге де қимыл жасауға болады.

Фонетикалық жаттығулар
Мақсаты: Фонетикалық жаттығуды орындау барысындағы басты міндетіміз баланың нақты дыбыстарды дыбыстауы барысында дұрыс тыныс алуын және артикуляциясын қадағалау болып табылады.**1**
.Баудағы кім? Ара болсаң, ызыңда

үтіктеуші болып бөлінеді. Айсара өзінің көйлегін қысқартып беруін сұрайды. Диляра қайшысын алып қиып, тігіп береді. Ал Сәния болса көйлекті үтіктеп береді. Келесі бала шалбар әкеледі. Одан қуыршаққа желетке тігеді. Ұшы жоқ қайшы болуы керек. Ойынды балалар өз қиялдары мен қалаулары бойынша әрі қарай жалғастырады. Бір - бірімен рөлдерді бөлісіп, ұйымшылдықпен ойнайды. Тәрбиеші әр уақытта балаларға көмек көрсетуі тиіс.

керек.

З-з-з, ж-ж-ж, з- з-з, ж-ж-ж

Жұмыс істе, тығылма.

- Ара қалай дыбыстайды?

(з- з-з) - қатты\жай

2.Жыланның ысылы.

Жылан қалай дыбыстайды? Ыс-с—ыс-сссс....

3.Шалқан. Шалқан үлкен болып өсіп қалған екен. Оны көрген атай: «О...о...о!» деп таң қалды.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>2.Сауат ашу негіздері</p> <p>Дыбыстық талдау жасауды дамыту Сөздегі дыбыс санын анықтай алуға үйрету.</p> <p>Дидактикалық ойын-жаттығулары «Жалауша»Дыбыстар айтылады, егер дыбыс дауысты болса, балалар қызыл жалаушаны,егер дыбыс дауыссыз болса, көк жалаушаны желбіретеді.«Тиісті белгіні көтер» жаттығуы.Жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан</p> <p>дауысты дыбысты айтқанда, қара түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда,қызыл дөңгелекті көтереді.</p> <p>«Кім көп сөз ойлап айтады» ойыны</p> <p>– Н дыбысынан басталатын сөздер ойлаңдар.– Нан, нар, ну, нарын, немене, не, неге, нағыз, Нұрлан, Нұргүл, неке, нақ, неліктен.</p> <p>– Р дыбысынан басталатын сөз</p>	<p>2.Көркем әдебиет</p> <p>Сюжеттік бірізділікті сақтап, көңіл күймен, қисынды мазмұндауға дағдыландыру Әңгіменің тілдік бейнелілігін сезінуге баулу.</p> <p>Қазақстанның жері кең-байтақ, табиғаты бай, егемен мемлекет. Қазақстанның астанасы – Нұр-Сұлтан қаласы Сарыарқа даласында, Есілдің жағасында орналасқан (картадан көрсету). Біз – Қазақстан азаматы екендігімізді мақтан етеміз. Қазақстан – біздің Отанымыз Әлия Дәулеткелдінің «Тәуелсіздігіміз мәңгілік» атты әңгімесімен танысамыз. Әңгіме мазмұны бойынша сұрақтар: Әңгіме қалай аталады? Саған әңгіме ұнады ма?</p> <p>Авторы кім? Әңгіме не туралы? Бұл қандай мереке? Қазақстан халқы бұл мерекені қалай тойлайды?Тәуелсіздік мерекесін сен қалай сезінесің?Дидактикалық ойын: «Кім жылдам». Ойын шарты: Мақалдың басы айтылады, балаларжалғастырадыТуған жерге туыңды ... (тік). Батыр туса ел ырысы, жаңбыр жауса ... (жер ырысы). Дәптермен жұмыс: Суретті аяқтап, сал.</p>	<p>2.Математика негіздері</p> <p>10 көлемінде тура және кері санау</p> <p>дағдысын қалыптас</p> <p>тыру. Келесі санды 1-ді қосу арқылы және 1-ді азайту арқылы алу тәсілімен таныстыру.</p> <p>Сандық кесіндіден 1-діқосу және 1-діазайту арқылы мысалдар шығару ұғымдарын қалыптастыру. 1-ді қосу және азайтуды үйрету. 10-ға дейін тура және керісанауды жүргізу. Талдау, салыстыру, қарапайым</p> <p>тұжырымдар жасауды үйрету. Карточкамен жұмыс демонстрация</p> <p>лық материалмен жұмыс Топтан екі баланы шақырады, олар цифрды тез және дұрыс қояды, тура және кері санайды.Бір бала санауды</p>	<p>2.Қоршаған ортамен таныстыру</p> <p>Жайлау,киіз үйдің құрылысы және оның ішкі жиһаздары туралы мәлімет беру.Тақия тастамақ</p> <p>ойыны.Балалар дөңгелек отырады.Бір бала тақияны алып,балаларды айналып жүреді.Балалар ойын сөздерін айтып отырады.</p> <p>Ойым бар,бір ойын бастамақ,Аты оның тастамақ.Ақырын,ақырын бастаймын.,Бірінің тұсына келгенде,сездірмей тақия тастаймын!Бала тақияны бір баланың тұсына келіп,тастап қашады.Ол бала тақияны ала салып,</p> <p>қуады,егер қуып жетпесе, қашқан бала бос орынға отырып алады,қуып жете алмаған бала айыппұл төлейді.Балалардың сұрауы бойынша өлең,тақпақ</p> <p>айтады,жан-жануардың дауысын салады.Қ.Баянбай</p>	<p>2.Математика негіздері</p> <p>10 көлемінде тура және кері санау дағдысын қалыптастыру. Келесі санды 1-ді қосу арқылы және 1-ді азайту арқылы алу тәсілімен таныстыру.</p> <p>Сандық кесіндіден 1-діқосу және 1-діазайту арқылы мысалдар шығару ұғымдарын қалыптастыру. 1-ді қосу және азайтуды үйрету. 10-ға дейін тура және кері санаудыжүргізу. Талдау, салыстыру, қарапайымтұжырымдар жасауды үйрету. Карточкамен жұмыс демонстрациялық материалмен жұмыс Топтан екі баланы шақырады, олар цифрды тез және дұрыс қояды, тура және кері санайды.Бір бала санауды бастайды,екіншісі жалғастырады деген тәсілді пайдаланамыз.</p>
---	--	---	--	---

<p>ойлаңдар.</p> <p>– Радио, раушан, рас, рет, резеңке, рең.</p> <p>Қолдарыншапалақтап, сөздерді буынға бөледі, сонан соң буындары ретімен айтады.Дәптермен жұмыс</p> <p>Дыбыстық талдау жаса.</p> <p>Суреттерді штрихта.</p> <p>Үзік сызықтарды бастыр.</p>	<p>Боя.</p>	<p>бастайды,екіншісі жалғастырады деген тәсілді пайдаланамыз.</p> <p>Дәптермен жұмыс істеу.</p> <p>Қандай вагондар</p> <p>дың нөмірі жоқ? Ойын жаттығуы: «Жазбаны шеш». Балалар карточка</p> <p>лардың көмегімен үстелде және тақтада математикалық жазбалар жасайды жұппен орындауды ұсынады,балалар суретте не бейнелен</p> <p>генін санайды және атайды. Мысалдар құрастырып, оларды шығарады.Вагондар</p> <p>ды бояйды. Әр қатарға неше вагон боядың?Әр қатарда неше вагоннан болды?«Математикалық жазулар» дәптері мен жұмыс. 16-ші беттегі № 21-ші тапсырманы орындауға ұсынады.</p>	<p>Киіз үй өлеңін оқу.Жайлау тақырыбында демонс</p> <p>трациялық материал</p> <p>дардағы суретпен жұмыс.</p> <p>Жайлау жазғы қоныс.</p> <p>Киіз үй сәулеттікқұрылыс.</p> <p>Кереге,шаңырақ,уық,сырқыр ауық-киіз үйдің негізгі бөлшектері.Ұлттық ою түрлері:Балта,қызғалдақ,</p> <p>қошқармүйіз,тарақ.</p> <p>Үй жиһаздары:кебеже, текемет,сырмақ.</p> <p>Ұлттық киімдер:камзол,</p> <p>мәсі,сәукеле,шапан,тақия.</p> <p>Қай топ көп сөз айтады ойыны.Дәптерменжұмыс.</p> <p>Киіз үй жабдықтары.</p> <p>Сандықты өрнектермен</p> <p>әсемдеп боя.Қоржынды асықпен толтырайық ойыны.</p>	
--	-------------	--	---	--

Үзіліс:

Қол маторикасын дамытуға арналған санамақ

Ойын: Жүретін саусақтар.

Мақсаты: Саусақтарын жүргізе отырып, саусақты шынықтыру және заттарды атау үшін логикалық есін ұлғайту.

Керекті құралдар: Суреттері бар кітапшалар.

Шарты: Суреті бар кітапшаны алып, ішін ашып, ішінде балалар білетін деген суреттерді парақ бетінде саусақтарды жүргізе отырып (2 саусақпен), суретті нұсқап оның атын сұрайды. Балалар жауап береді. Сол ереже бойынша қайталанады.

Үстел үстінде ойналатын ойындар.

Ойын: «Сарбаздарға не керек?» (5-10 мин)

Мақсаты: Елін, жерін жаудан қорғай білуге, елінің патриоты болуға тәрбиелеу.

Керекті құралдар: ойынға керек ресурстар.

Мазмұны: Ортаға 1 қатысушы шақырылады. Маңдайына сурет қойылады. Бұл суретті қарама – қарсы отырған бала мимика арқылы қатысушыға көрсетіп, түсіндіреді. Ал ойынға қатысушы оны табу керек болады.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

3. Математика негіздері

«артық», «кем», «тең» ұғымдарын қалыптастыру.

Балаларды «=» белгісімен, оның мәнімен таныстыру; саны бойынша бірдей бөліктердің арасындағы өзара бір мәнді сәйкестікті анықтау; санау, салыстыру, санды цифрмен белгілеу біліктілігін бекіту. Мөлдір дорбаны немесе тақтаның жоғарғы бөлігінде араластырылып бекітілген пішіндер

3. Қазақ тілі

Шағын мәтіндер құрауды үйретуді жалғастыру. Шаттық шеңбері. Қол алысып,

кәне, біз. Достасайық бәріміз. Айтарым бар сендерге, Тезтұрыңдар шеңберге. Қандай жақсы біртұру, Қандай

жақсы дос болу.

Ғажайып сәт. Қонаққа қуыршақтар келеді.

Ойын: Алтын сақа.

Әсем қала-Алматы тақырыпты қайталау.

Жаңа сөздермен

3. Қазақ тілі

Ертегіні сахналау, диалогке қатысуға үйрету. Шаттық шеңбері. Аспан болсын көгілдір, Жайнай берсін бұл өмір. Ақ мамық қар жауып, біз аққала жасаймыз. Қима материалмен жұмыс.

Суреттер бойынша Қыс қызығы тақыры

бындағы суреттерді көрсету, балалар

атайды, сөйлем құрастырады. Суреттің көмегімен Қолғап ертегісін айту. Ертегі мазмұны бойынша

3. Сөйлеуді дамыту

Сөз, сөйлем деген не түсіндіру. Ажарлы қыс үлгі суреті бойынша әңгіме құрауға үйрету.

Далада қар борайды.

Ақ мамыққа орайды.

Мұз болады, қатады.

Жып-жылтыр боп жатады. Қыс мезгілі туралы әңгіме. Сөйлем дегеніміз – тиянақты жинақталған бір ой. Сөйлемдер сұраулы сөйлем, хабарлы сөйлем болып бөлінеді. Әр сөйлемнің өзінің тыныс белгілері бар. Хабарлы сөйлемнен соң нүкте қойылады. Қуанышты, көңіл күйді білдіретін сөздерге леп белгісі қойылады, сұраулы

3. Шығармашылық іс-әрекет

Елестету бойынша бірнеше бөліктерден зат жасау дағдыларын қалыптастыру.

Домбыра туралы әңгіме,

домбыра түрлері. Домбыра құрылысы. Домбыра жасаудың жолдары мен техникасын түсіндіру.

Қошқармүйіз оюы. Балалар шығармашылығы.

<p>жиынын көрсете отырып, сұрақ қойылады: бізде қандай печеньелер бар? Печеньенің пішінін анықтайды: дөңгелек, үшбұрыш, шаршы және сопақша.</p>	<p>таныстыру. Демонстрациялық материал дағы суретпен жұмыс. Дыбыстық жаттығу. Тақпақ жаттау. Қыста қармен ойнаймыз, Қызыққа біз тоймаймыз. Таудан төмен сырғанап, Шаңғы, шана тебеміз. Жаңылтпаш. Тұз-мұздай, Мұз-тұздай. Дәптермен жұмыс. Айдарма сын айт дидактикалық ойыны</p>	<p>сұрақтар. Ертегі кейіпкерлері: Қолғап, тышқан, бақа, аю. Ертегіні сахналау. Бетперделерін тағып ойнайды. Дәптермен жұмыс. Сыңарын тап, сызықпен қос.</p>	<p>сөйлемнен кейін сұрақ белгісі қойылады. Демонстрациялық материалмен жұмыс.</p>	
---	---	---	---	--

Үзіліс: .

Психологиялық ойын:

Ойын: «Тыныштықты жақсы көретін патша»

Мақсаты: Өзін - өзі одан әрі ашу, өзін - өзі тану, өзінің және айналасындағылардың психологиялық мінездемесін анықтау және талдау іскерлігін дамыту.

Ойын шарты:

Патша шуды жек көреді, сондықтан ханзаданың көңіл - күйін бұзбау үшін барлығымыз шуламай тыныш қозғаламыз. Патша аяқтың ұшымен жүреді, оның жүрісі жеңіл, баяу. Бұл ролді бір бала атқарады.

Жүргізуші келесі сөзді айтады: «Барлық балалар, патшадан басқа бөлменің әр жеріне тұра қалады. Патша саусағын ауызына тигізіп, «Ш - ш - ш, ханзада келе жатыр!» деп, бөлмені аралай бастайды. Барлығы «қатып» қалу керек, ал патша әрқайсысын айналып шығады. Кез келген баланың қасына келіп, саусағын баланың мұрнына тигізеді. Сол бала аяқтың ұшымен патшаның артынан жүре бастайды. Келесі балаға жақындаған патша саусағын баланың мұрнына тигізеді, ол бірінші баланың соңына тұрып, аяқтың ұшымен патшаның артынан жүре бастайды. Сол тәртіппен ойын жалғаса береді. Барлық балалар патшаның артына жиналғаннан кейін, патша кез келген артындағы балаға қарап, «Ш - ш - ш» дейді, сонда сол бала өз орнына тыныш, аяқ ұшымен оралады. Барлығы орнына тұрғаннан кейін ойын аяқталады. "Қисық сурет" атты суретті жаттығу өткізіліп, оң және сол жарты шарлар басымдылығын анықтауға арналған қысқаша тест, сонымен қатар оптимистік бағдарды анықтауға арналған сауалнама алынды.

Аз қимылды ойын:

Ойын: «Қуғыншыдан құтқару»

Мақсаты: балаларға тез бұлтарып жүгіру тәсілдерін меңгерту.

Ойын шарты:

Мазмұны: Алаңда үлкен шеңбер немесе төртбұрыш сызылып, ойнайтын жер алдын ала дайындалады. Ойыншылардың арасынан санамақ арқылы бір «қуғыншы» сайланады. Ойын алаңнан шықпай, ішінде жүріп ойналады. Мұғалімнің «Қуғыншы табылды!» деген белгісінен кейін сайланған бала қолын жоғары көтеріп: «Мен қуғыншы!» – деп айқайлайды да, балаларды қуа жөнеледі.

Қуғыншының қолы тиген ойыншы қолын жоғары көтеріп, қуғыншы болғанын білдіреді де, ойынды әрі қарай жалғастырады.

Бірақ ойыншылар қуғыншыдан бір-бірін құтқаруларына болады. Ол үшін: қашып келе жатқан ойыншы мен қуғыншы екеуінің арасынан кесіп жүгіріп өтсе;

Қашып келе жатқан ойыншыға қол тигізсе;

Қашып келе жатқан ойыншымен қол алысса, онда қуғыншы сол ойыншыны қуады.

Ойынның ережесі:

1. Қуғыншы қолын көтеріп: «Мен қуғыншы» деп басқаларға ескерткеннен кейін ғана ойыншыларды ұстауына болады.

2. Ойын алаңынан шығып кеткен ойыншы ойыннан шығады.

Әдістемелік нұсқаулар.

Бұл ойынды ұйымдастыру үшін алаңды дұрыс таңдаған жөн. Ойыншылар жүгірген кезде бір-біріне немесе басқа заттарға соғылып қалмау үшін қадағалау керек.

Ойын қызықты өтуі үшін ойынның мазмұнына әртүрлі қосымша тапсырмалар енгізуге болады.

Бір ойында бір қуғыншы ғана емес, бірнеше қуғыншы сайлауға болады.

Ойынның педагогикалық маңызы.

Ойынның педагогикалық маңызы өте зор. Ойыншылар жолдастықты іс жүзінде көрсете алады. Достары көп болғанның пайдасын көреді. Қауіптен қорықпай, қиыншылыққа қарсы тұруға дағдыланады.

Ойын барысында ойыншылар жүгіру жаттығуларын орындау тәсілдерін жетілдіреді. Өз қимыл –қозғалысын өзгелермен үйлестіруге үйренеді. Шапшаң, епті қимылдауға жаттығады.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: Бір-бірінің жанына және бір-бірінің артынан сапқа тұру</p> <p>Мақсаты: Қимыл әрекеттің дұрыс басталуының кепілі болатын бастапқы қалыпқа дұрыс келуге, шайбаны ілгері бағытта ұш</p> <p>Мерген имек ағаш». (3 рет)</p> <p>Алаңқайдың ортасында текше тұр. Оны имек ағашпен бір ойыншы қорғайды. Қалған ойыншылар текшеге шайбаны</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: - Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту</p> <p>-Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту</p> <p>(кірікт.16.12)</p> <p>Мақсаты Дауысы мен есту қабілеттерін дамытуға арналған жаттығулардан қиын емес әуендерді 2–3</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: -Орнында айналу, оңға, солға бұрылу, сап түзеп, бір және екі, үш қатармен қайта тұру</p> <p>Мақсаты - 3 м арақашықтағы көлбеу қойылған нысанаға заттарды лақтыруға үйрету.</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойыны: «Асық алу».</p> <p>Шашырап жүреді, жүгіреді,</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: - Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгертуге үйрету</p> <p>Мақсаты Дауысы мен есту қабілеттерін дамытуға арналған жаттығулардан қиын емес әуендерді 2–3 жақын үндестікте дауысын дәл келтіріп орындауға үйрету</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: - Таныс дене жаттығуларын музыка әуенімен әсем және ырғақты орындау</p> <p>Мақсаты - Әртүрлі бағытта бір аяқпен секіре білу шеберліктерін (машықтарын)</p> <p>жетілдіру, табанның алдыңғы жағымен таянып итерілулерін бекіту.</p> <p>«Терек» (Қырғыз</p>
--	---	---	--	--

<p>имек ағаштарымен атып, тигізуге тырысады.</p> <p>Имек ағаштың қыры толық мұзды жататындай етіп ұстауын қадағалайды.</p> <p>Ойыншылар санын біртіндеп арттыра отырып, заттардың арасымен жүгіру. (5 рет) Арақашықтығы 1м 5 конусты алаңның ортасына қояды. Конустарды аралап жүгіретін ойыншы саны қима қағаздарға жазылған сандар арқылы анықталады.</p> <p>Әр команданың ойыншылары конустардың арасымен педагог белгісі бойынша жүгіре бастайды. ыруға үйрету</p>	<p>жақын үндестікте дауысын дәл келтіріп орындауға үйрету</p> <p>Музыка тыңдау:</p> <p>«Жаңа жыл» (Қ. Шілдебаев)</p> <p>Ән айту:</p> <p>Ақша қар» (Е. Өміров)</p> <p>«Шырша әні» (К. Қуатбаев)</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар:</p> <p>«Сағат» (Е. Андосов)</p> <p>Билер:</p> <p>«Ұлпақарлар биі»</p> <p>(«Вальс» П. Чайковский үнтаспада,</p> <p>«Билеп үйренейік» жинағынан)</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау:</p> <p>«Полька» (А. Филиппенко)</p>	<p>педагогтің бұйрығымен жерден асықтарды алады.</p> <p>«Асық лақтыру» – дұрыс бастапқы қалыпта тұрып, көлбеу қойылған нысанаға асықтарды лақтыру (арақашықтығы – 3 метр)</p> <p>Бастапқы қалып: аяқ иық деңгейінен сәл ашық қойылады, оң аяқты арт жаққа жіберу, оң қол шынтақтан бүгіліп, кеуде тұсында. Асықты лақтырғанда оң қол төмен түсіріліп, төмен, артқа жіберіледі. Асықты қолды алдыға созып, сонан соң жоғары көтеріп лақтырады</p>	<p>Музыка тыңдау:</p> <p>«Жаңа жыл» (Қ. Шілдебаев)</p> <p>Ән айту:</p> <p>Ақша қар» (Е. Өміров)</p> <p>«Шырша әні» (К. Қуатбаев)</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар:</p> <p>«Сағат» (Е. Андосов)</p> <p>Билер:</p> <p>«Ұлпақарлар биі»</p> <p>(«Вальс» П. Чайковский үнтаспада,</p> <p>«Билеп үйренейік» жинағынан)</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау:</p> <p>«Полька» (А. Филиппенко)</p>	<p>халқының ойыны).</p> <p>Жүргізуші сайлайды. Ол – «терек». Жүргізуші шеңбер ортасында тұрады. Ойыншылар шеңбер бойында тұрып, түрлі қимыл-қозғалыстар жасайды. «Терек!» дегенде, жылдам орындарын ауыстырады. Жүргізуші бос орынның біреуіне жылдам тұруға тырысады. Орынсыз қалған бала жүргізуші болады. Ойында бірде-бір рет орнын бермеген бала жеңімпаз атанады.</p> <p>«Ырғып секіру» (Татар халқының ойыны) (3 рет)</p> <p>Әртүрлі бағытта бір аяқпен секіру. Ойыншылар шеңбер бойына тұрады. Жүргізуші шеңбердің ортасында тұрады. Жүргізуші: «Ырғып секір!» дегенде, ойыншылар жылдам бір аяқтарымен секіріп, орындарын ауыстырады. Жүргізуші де бір аяғымен секіріп, олардың біреуінің орнына тұрып алуға тырысады.</p>
--	--	--	--	--

Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
--------------------------	---	---	---	---	---

Серуен	<p>Қар жауып тұрған құбылысты бақылау</p> <p>Мақсаты: қардың жауып тұрғанын бақылау, ауа райына байланысты құбылыстарды түсіндіру, аязды күнде қар жеңіл болады, олар ауада би билегендей, жылырақ күнде қар ауырлау тартады,- қалықтап жерге түседі, суық күнде қар ұшқындары жеделдеп жауады.</p> <p>Тақпақ :</p> <p>Есік алды тайғанақ жата берсін.</p> <p>Біз оған теуіп жүрміз сырғанақ,</p> <p>Шыға беріп жалтақтай,</p> <p>Ұшып түсті қалпақтай.</p> <p>Қимылды ойын: «Аңшы мен қояндар»</p> <p>Мақсаты: жылжымалы лақтырған нысанға затты тигізу, жүгіруге өрмелеп шығуға жаттықтыру.</p> <p>Жеке жұмыс: «Адасқан қар қиыршықтары» тақырыбына шығармашылық әңгіме құрастыру.</p> <p>Жұмбақ: Құм сияқты ұсақ болғанымен, жер бетін жауып үлгереді. (қар) Еңбек: Тәрбиеші жұмысты әркімге бөліп беруге көмектеседі. Бірі қарды жинаса, енді бірі оны тасиды, шанаға артады, ұжым болып бәрі қарды тазалауға қатысады.</p>	<p>Қырауды бақылау</p> <p>Мақсаты: балаларға қыраудың қалай болатынын айтып кету. Қырау түскен ағаштарды бақылау. Темір затқа үрлеп көрейік. Оған қырау түсті, біздің буымыз суықтан қырауға айналды. Сонымен қырау бұл кәдімгі бу, ол әйнек шынысына, ағаш бұтақтарында, бұтақтарында, басқа заттарда қатып, қырауға айналған. Қырау әдетте күннің ашығында пайда болады.</p> <p>Болжам:</p> <p>Ағашқа қырау түссе, аяз болады.</p> <p>Тұман болса, күн жылынады.</p> <p>Егерде түнде қырау түссе, күндіз қар жаумайды.</p> <p>Жұмбақ:</p> <p>Қант сияқты ақ,</p> <p>Ұлла боп жерде жатады. (қар)</p> <p>Қимылды ойын: «Суықторғайлар»</p> <p>Мақсаты: қимылды жаттығуларды жасауды үйрету, тапқырлық таныта білу.</p> <p>Еңбек: бір біріне кедергі жасамай, жұмыс істеуге үйрету.</p>	<p>Мұз сүңгісін бақылау</p> <p>Мақсаты: балаларға мұздың қасиеті туралы мол түсінік беру. Байқағыштық қасиетті қалыптастырып, іске баға беріп, қортынды жасай білуге үйрету.</p> <p>Сұрақтар:</p> <p>Сүмелек мұз жөнінде не айтуға болады?</p> <p>Ол қандай? (Сәбіз сияқты)</p> <p>Сүмелек мұз қай жерде, пайда болады?</p> <p>Күнгеі жақта ма, әлде көлеңке жақта ма?</p> <p>Тақпақ :</p> <p>Көл бетінде жатыр айдын – мұзойнақ,</p> <p>Қыстың өзі жасағандай бізді ойлап,</p> <p>Шаңғы теуіп жарысамыз желменен,</p> <p>Күнде осында қызықтаймыз біз ойнап. Мұзафар Әлімбаев</p> <p>Қимылды ойын: «Үйсіз қалған қоян»</p> <p>Мақсаты: ойынның тәртібін сақтай отырып, секіріп алға жүгіру.</p> <p>Еңбек: «Мұз жерлерге құм себу»</p>	<p>Қайың ағашын бақылау</p> <p>Мақсаты: қайың ағашының қысқы көркін бақылау.</p> <p>Балаларды табиғаттың қорғаушысы болуға тәрбиелеу.</p> <p>Тапсырма:ағаш туралы суреттер бойынша шығармашылық әңгіме құрастыру. Әр балаға ағаш суреттері таратылады.</p> <p>Тақпақ:</p> <p>Ағаштар тұр жүдеп,</p> <p>Жапырақ сәні енеді.</p> <p>Соғады жел үдеп,</p> <p>Қыстың кеп сәлемі.</p> <p>Жұмбақ: Жазда жатсаң көлеңкесіне алады,</p> <p>Қыста жақсаң, жаның рахат табады. (Ағаш)</p> <p>Қимылды ойын: «Апандағы аю»</p> <p>Мақсаты: зеректікке, ептілікке баулу.</p> <p>Еңбек: қайың ағашының түбіне қар жинау.</p>	<p>Терезедегі өрнектерді бақылау</p> <p>Мақсаты: балаларға құбылысты түсіндіру. Олардың ойын толықтыру. Терезедегі өрнектердің қалай пайда болғаны жайында түсінік беру.</p> <p>Тапсырма: трафареттің көмегімен «Аяз атаның терезеге салған келемежді суреттері» атты ұжымдық жұмыс жасау.</p> <p>Тақпақ:</p> <p>Бір топ бала сырғанап,</p> <p>Барады әне жарысып.</p> <p>Қалды артта атырап</p> <p>Іздерінен қар ұшып</p> <p>Жеке жұмыс: қар атжалына секіріп шығу және одан жерге түсуге үйрету.</p> <p>Жорамал: қыс аязды болса – жаз ыстық болады.</p> <p>Жұмбақ:</p> <p>Отта жанбайды</p> <p>Суда батпайды. (Мұз)</p> <p>Қимылды ойын: «Айлакер түлкі»</p> <p>Мақсаты: оңды – солды жалтақтап қарай жүгіруге жаттығу.</p> <p>Еңбек: қардан бекініс жасауды үйрету.</p>
---------------	---	--	---	--	---

Балалар	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-	Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда баланың өзіне -	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз	Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық
----------------	---	---	---	---	--

ды үйге қайтару	бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.	көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.
------------------------	--	---	--	--	---

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы**Білім беру ұйымы:** «Ы.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ**Топ:** Мектепалды даярлық**Топ жетекшісі:** Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы**Балалардың жасы:** 5-6 жас**Жоспардың құрылу кезеңі:** 26-30 желтоқсан 2022жыл

Күн тәртібі	Дүйсенбі 26-желтоқсан	Сейсенбі 27-желтоқсан	Сәрсенбі 28-желтоқсан	Бейсенбі 29-желтоқсан	Жұма 30-желтоқсан
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі күймен қарсы алу.Балалар үшін жайлы жағдай жасау.Балаларға тәрбиешінің толық аты-жөнін атап сәлемдесуді үйрету.Баланың бүгінгі көңіл күйі туралы сұрау.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың көңіл-күйі,денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру,үстел үсті ойындары. Өнер орталығында сурет салу,суретті кітапшаларды бояу. Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары,кітаптар қарау. Табиғат бұрышындағы еңбек. Бөлме өсімдіктеріне күтім жасау. Балалармен жеке жұмыс.				
Таңертеңгі жаттығу	Желтоқсан айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені.Жалпы дамытушы жаттығулар,қимыл белсенділігі,ойын әрекеті.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалардың сезінген әсерлерімен бөлісу,жаңалықтарды білу,бірлескен жоспарларды,мәселелерді талқылау,қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау,ережелер туралы келісу және т.б.				
1 - ұйымдастырылған іс-әрекет					
Ұйымдастырылған іс-әрекет	1.Сөйлеуді дамыту Міндеті: Ой-өрісін кеңейту, есте сақтау қабілетін дамыту. Таудай биік боламыз Шыршадай жасыл жайқалып, Көңіл күйді ашамыз.Нұрын	1.Қоршаған орта таныстыру Байланыс құралдарының қазіргі замандағы рөлімен таныстыруды жалғастыру арқылы байланыстырып сөйлеу	1.Сауат ашу негіздері Міндеті: Сөйлем сызбасымен таныстырып, 2–3 сөзден тұратын сөйлем құрауды үйрету «Бөлшектерінен тап» ойыны	1.Сөйлеуді дамыту Міндеті: Ой-өрісін кеңейту, есте сақтау қабілетін дамыту. Таудай биік боламыз Шыршадай жасыл жайқалып, Көңіл	1.Сауат ашу негіздері Міндеті: Сөздерді қатыстырып, белгілі ретімен сөйлем құрай алу және сөйлемдегі бірінші, екінші,

<p>төккен әлемге, Күн боп шуақ шашамыз. Ақ қайындай тербеліп, Мөлдір судай ағамыз. Қыран құстай самғаймыз, Таудай биік боламыз. Балаларға М.Төрежановтың «Біз де ойнаймыз» әңгімесін таныстырады.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Берілген дыбысқа сөзді ата».</p> <p>Ойын шарты: балаларға бір сөз айтылады, сол сөз қандай дыбыспен аяқталса, ойынды жалғастырушы бала сол дыбыстан басталатын жаңа сөз айтуы тиіс. Ойын осылай жалғасын табады.</p> <p>Дәптермен жұмыс.</p> <p>Дәптердегі тапсырма бойынша</p>	<p>дағдыларын жетілдіру.</p> <p>«Сымсыз телефон ойыны»</p> <p>Бастаушы бір баланың құлағына бір сөз айтады, ол бала жанындағы балаға сыбырлап, басқаларға естіртпей жеткізу керек. Осылай сөзді өзгертпей келесі балаға айтады. Ең соңғы бала естіген сөзді дауыстап айтады, егер сөз өзгерген болса, кім қандай сөз естігенін қайталап айтып, сөзді кім өзгертсе, сол бала айыпты болады. Айыбын тақпақ не өлең айтып өтейді.</p> <p>Балаларға жұмбақтар жасырылады</p> <p>1. Бар екен бір терезе ғажап үйде Кино болар терезеден күнде-күнде (телевизор)</p> <p>2. Айтқан сөзді сыбырлап осы жерде Естіп алар бір құлақ алыс елде (телефон)</p> <p>3. Жазуы бар ақ парак қанат қақты, Жеткізеді әлемдегі жаңалықты (газет)</p> <p>Теледидар, телефон,</p>	<p>1. Көз, ауыз, желбезек – ... (балық)</p> <p>2. Бас, қанат, аяқ – ... (құс)</p> <p>3. Құлақ, көз, жал – ... (жылқы)</p> <p>4. Бас, мүйіз, сақал – ... (ешкі)</p> <p>«Жоғалған дыбысты тап» дидактикалық ойыны</p> <p>Балаларға суреттерді көрсетіп бір дыбысы жоғалған сөз айтылады, балалар сол жоғалған дыбысты орнына қойып қайта айтады. Мысалы: көгерші...<i>(н)</i>, балмұзда...<i>(қ)</i>, домбыр...<i>(а)</i>, қасқы...<i>(р)</i>, шырш...<i>(а)</i>, банк...<i>(а)</i>, шеле...<i>(к)</i>, арб...<i>(а)</i>, сегі...<i>(з)</i>, уылдыры...<i>(қ)</i>, күнбағы...<i>(с)</i>, монш...<i>(а)</i>, кіта...<i>(н)</i>, журна...<i>(л)</i>, үсте...<i>(л)</i>, орынды...<i>(қ)</i>, баспалда...<i>(қ)</i>, мекте...<i>(н)</i></p> <p>«Дұрыс көрсет» дидактикалық ойыны</p> <p>Балаларға қандай да бір дыбыстың сөздің басында, ортасында, соңында кездесетін мысал келтіреді. Егер дыбыс сөздің басында тұрса, қызыл жалаушаны, соңында тұрса, көк</p>	<p>күйді ашамыз. Нұрын төккен әлемге, Күн боп шуақ шашамыз. Ақ қайындай тербеліп, Мөлдір судай ағамыз. Қыран құстай самғаймыз, Таудай биік боламыз.</p> <p>Балаларға М.Төрежановтың «Біз де ойнаймыз» әңгімесін таныстырады.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Берілген дыбысқа сөзді ата».</p> <p>Ойын шарты: балаларға бір сөз айтылады, сол сөз қандай дыбыспен аяқталса, ойынды жалғастырушы бала сол дыбыстан басталатын жаңа сөз айтуы тиіс. Ойын осылай жалғасын табады.</p>	<p>үшінші сөздерді ретімен айта алу дағдыларын бекіту</p> <p>«Жалпы атауын ата» ойыны</p> <p>1. Құлпынай, таңқурай, қарақат – ... (жидектер)</p> <p>2. Түймедақ, қызғалдақ, раушан – ... (гүлдер)</p> <p>3. Көбелек, қоңыз, маса, құмырсқа – ... (жәндіктер)</p> <p>4. Сиыр, ешкі, қой, жылқы – ... (малдар)</p> <p>5. Күн, түн, таңертең, кеш – ... (күн уақыты)</p> <p>«Тиісті түсті көрсет» дидактикалық ойыны</p> <p>Балаларға дыбыстарды айтады: а, б, у, о, и, с, п, р, л, д, ф, ж. Балалар тиісті түсті көтереді, егер дыбыс дауысты болса, қызыл, ал дыбыс дауыссыз болса, көк фишканы көтеру керек.</p> <p>«Сөз айт, тез айт» дидактикалық ойыны</p> <p>Балаларды үш топқа бөлінеді.</p>
--	---	---	---	--

	<p>орындалады.</p>	<p>газет байланыс құралдарына жатады. Әлемнің алысжақын елдерінен жеткізілетін жаңалық, хабарларды тарататын құралдар ақпарат құралдары деп аталады.</p> <p>Демонстрациялық материалмен жұмыс</p> <p>Балаларға компьютердің алдында көзі қызарып, шашы жалбырап, түсі бұзылып отырған бала суретін көрсетеді. Балаларға ескерту жасалып, компьютерде ұзақ отыру зиян екенің түсіндіреді. Ешқашан компьютер алдында 10–20 минуттан артық отырмандар!</p> <p>1. Компьютер зиянды сәуле шығарады. Ол зиянды сәуле сендердің денсаулықтарыңның нашарлануына әкеліп соғады.</p> <p>2. Үнемі компьютерге тесіліп қарап отырғандықтан, көздеріңнің көру қабілеті төмендейді.</p> <p>3. Ұзақ уақыт компьютермен әуестену кішкентай</p>	<p>жалаушаны, ортасында тұрса, екі жалаушаны да көтереді. Мысалы: -қ дыбысы: (<i>қасқыр, қамыс, асқабақ, бақ, мақта, қымбат, ақылды, барлық, бақа, балық, қаймақ, қант, лақ, қылыш, қоңыз, қораз, дақ, аңқау, қанат, қарлығаш, сауысқан, аққу, таңқурай, домалақ, кемпірқосақ, қаз, жастық, батпақ, қымыз, қаңылтыр, құймақ, қоңыр, қол, қорап, тоқ т.б.</i>)</p> <p>-т дыбысы: (<i>тор, тоқылдақ, отыр, теп, кет, жат, тамақ, қақпа, қатық, торсық, от, тотықұс, кептер, трактор, темір, терең, кактус, шахмат, тау, тазы, трамвай, троллейбус, автобус, тарақ, тон т.б.</i>)</p> <p>«Сөйлемді толықтыр» дидактикалық ойыны</p> <p>Ойын шарты: балалар педагогтің бастаған сөйлемін өз ойларымен жалғастыру керек. Бәрін жасап қоятын (ол кім?) – (пысық). Тышқанның жауы – (мысық).</p>	<p>Дәптермен жұмыс.</p> <p>Дәптердегі тапсырма бойынша орындалады.</p>	<p>Бірінші топқа дауысты дыбыстардан басталатын сөздер, екінші топқа қатаң дауыссыз дыбыстан басталатын, үшінші топқа ұяң және үнді дыбыстардан басталатын сөздер айтуға тапсырма беріледі. Сөз айтқан командаға жалауша беріп отырады. Ойын соңында жеңімпаз команда анықталады. Мысалы: дауысты дыбыстардан басталатын сөздер: <i>алма, ана, арна, ай, алқа, ауыз, орындық, от, Омар, он, оң, ол, ыдыс, ымырт, ірімшік, ілгіш, үтік, үй, үйшік, үлкен, өрмекші, өшіргіш, уық, уыз т.б.</i> Қатаң дауыссыз дыбыстан басталатын сөздер: <i>қаймақ, қалта, қазан, қоңыз, қора, қап, қатық, құй, қасқыр, қоқыс, таң, ферма, шаш, сабын,</i></p>
--	--------------------	--	--	---	---

		<p>балалардың компьютерге тәуелділігіне әкеп соқтыруы мүмкін.</p> <p>Дәптермен жұмыс</p> <p>Суреттерге қара.</p> <p>Байланыс құралдарының жанындағы дөңгелекті жасыл түспен боя.</p> <p>Сыңарын тап.</p> <p>Сызықпен қос.</p>	<p>Әжем иірді – (ұршық).</p> <p>Шәуілдеп үрді – (күшік).</p> <p>Ең қу аң – (түлкі).</p> <p>Үсті ине – (кірпі).</p> <p>Қол жуғышта ілулі – (сүлгі).</p> <p>Дәптермен жұмыс</p> <p>Сызбаны сурет бойынша түсіндір. Сөйлем мен сөздің сызбасын анықта.</p> <p>Сызбаға байланысты сөйлем құра. Үзік сызықтарды бастыр.</p> <p>«Әтеш» сөзіне дыбыстық талдау жаса.</p> <p>«Әтеш» сөзінде 2 буын, 4 дыбыс бар.</p> <p>Ә – жіңішке дауысты дыбыс, қызыл түспен белгілейміз.</p> <p>Т – қатаң дауыссыз дыбыс, көк түспен белгілейміз,</p> <p>Е – жіңішке дауысты дыбыс, қызыл түспен белгілейміз.</p> <p>Ш – қатаң дауыссыз дыбыс, көк түспен белгілейміз.</p>		<p><i>хат, циркуль, щетка, картон, парта, сағыз т.б.</i></p> <p>Ұяң және үнді дыбыстардан басталатын сөздер: <i>бақа, вагон, гараж, гарыш, доп, жаңбыр, зәкір, лақ, мақта, нағашы, радио, суық, гүл, балық, май, литр, жұлдызқұрт, жүдырық, жұмыртқа, дақ, Дана т.б.</i></p> <p>«Сөйлемді жалғастыр» дидактикалық ойыны</p> <p>Ойын шарты:</p> <p>Балалар сөйлемнің басын айтады, балалар сөйлемді аяқтау керек.</p> <p>Мысалы:</p> <p>Балалар бақта жүгірді.</p> <p>Атам шалғымен шөп шапты.</p> <p>Анам сиыр сауды.</p> <p>Ағаштың түбі – қалың қар.</p> <p>Аю қыста ұйықтайды.</p> <p>Малдар жайлауда</p>
--	--	--	--	--	--

				<p><i>жайылды.</i> Балалар доп ойнады. Үсен мәшинені жуды.</p> <p>Дәптермен жұмыс 1. Суреттерді кара. Әр сурет бойынша сөйлем құра. Сызбасын сыз. 2. С дыбысының орнын анықта. Сөздің басында болса – бірінші бөлікті, ортасында болса – екінші бөлікті, соңында болса – үшінші бөлікті көк түспен боя.</p>
--	--	--	--	--

Үзіліс : Затты лақтыру мен қағып алуға арналған ойындар «Допты қуып жет»

Тынымсыз Тіл туралы ертегі жаттығулары:
Сыйқырлы айнаға қарап отырып, араның масаның , шегірткенің, жыланның дыбыстарын салып көр. Осы дыбыстарды Тынымсыз Тіл ұнатады ма соны байқа.
Ағайынды аралар.
Ағайында арарармыз,
Еңбек үшін жаралғанбыз.
-3-3-3-3-3
Шырын іздеп күні бойы
Гүл бақшаны аралаймыз
-3-3-3-3-3
(Үш саусағыңды түйістіріп, ұшып жүрген араларға ұқсат, әрбір екі жолдан кейін аралардың ызылдағанын сал.)
Жаман ара
Қалмай ұшып соңынан,
Ара қуды Мұратты.
-3-3-3-3
Шағып алып қолынан,
Досымызды жылатты.
-у-у-у-у
(Араның дауысы мен баланың ара шаққандағы дауысын сал)

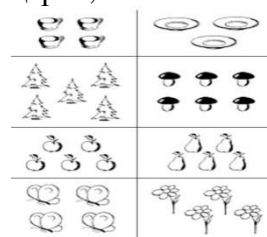

Ойын: «Допты қуып жет»
Мақсаты: Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тыңдай білуге үйрету.
Ойынның шарты:
Тәрбиеші балаларға доп салынған кәрзеңкені көрсетеді де алаңның бір жағында өзімен бірге қатарласа тұруды ұсынады. Одан кейін кәрзеңкеден доптарды алып, балалардан алысқа, әр жаққа лақтырады. Балалар доптарға жүгіреді, оларды алып кәрзеңкеге салады. Ойын қайталады.
Балалар қанша болса, доп та сонша болуы керек. Олардың әрқайсысы допты қуып жетіп, кәрзеңкеге салатын болсын.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

2.Математика негіздері
Міндеті:Топтарда заттардың тең және тең емес санын анықтауға, санау және топтарды салыстыру негізінде сандық мәндерді дұрыс қорытындылау; талдау, салыстыру, қарапайым тұжырымдар жасауға үйрету; 10-ға дейін санауды; заттарды белгілі бір ерекшелігіне қарай топтастыруды бекіту.
 Балалар тақтаға ілінген платкатқа қарап,

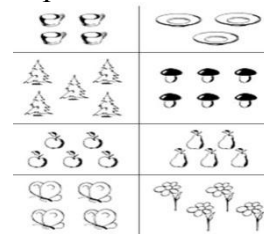

сол және оң жақтағы суреттерді салыстырады. Қай жақта көп немесе қай жақта аз? Қалай теңестіруге болады?
Дәптермен жұмыс
 1 тапсырманы орындау үшін

2.Қазақ тілі
 Сөздерді бір-бірімен байланыстырып, сөйлем құрай білу, өз ойларын дұрыс жеткізе білу дағдыларын және сөйлеу мәдениетін дамыту. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. Балаларға «Саяхатшы» ертегісін мәнерлеп оқу.
 Орманмен Қоян қашқанда, Сәбізі түсіп қалады. Бара жатқан Қасқырға Түлкі тауып алады. «Жей салар ем мұны мен Ішіме бірақ жаға ма? Құттықтап туған күніңмен, Берейін Қасқыр ағама», –Деп Түлкі сары сәбізді Қасқырға сәндеп ұсынды.

Ол суға оны ағызды, «Қайтем, – деп, – былғап тісімді». Судан Мысық тауып ап, Тастауға оны қимады. Түлкінің туған күнінде Сәбізді оған сыйлады. «Қайтем – деп, – мұны», – танданды,

2.Математика негіздері
Міндеті:Топтарда заттардың тең және тең емес санын анықтауға, санау және топтарды салыстыру негізінде сандық мәндерді дұрыс қорытындылау; талдау, салыстыру, қарапайым тұжырымдар жасауға үйрету; 10-ға дейін санауды; заттарды белгілі бір ерекшелігіне қарай топтастыруды бекіту.
 Балалар тақтаға ілінген платкатқа қарап,

сол және оң жақтағы суреттерді салыстырады. Қай жақта көп немесе қай жақта аз? Қалай теңестіруге болады?

Дәптермен жұмыс
 1 тапсырманы орындау үшін суреттерді қарау

2.Қоршаған ортамен таныстыру
 Байланыс құралдарының қазіргі замандағы рөлімен таныстыруды жалғастыру арқылы байланыстырып сөйлеу дағдыларын жетілдіру.

«Сымсыз телефон ойыны»

Бастаушы бір баланың құлағына бір сөз айтады, ол бала жанындағы балаға сыбырлап, басқаларға естіртпей жеткізу керек. Осылай сөзді өзгертпей келесі балаға айтады. Ең соңғы бала естіген сөзді дауыстап айтады, егер сөз өзгерген болса, кім қандай сөз естігенін қайталап айтып, сөзді кім өзгертсе, сол бала айыпты болады. Айыбын тақпақ не өлең айтып өтейді.

Балаларға жұмбақтар жасырылады

1. Бар екен бір терезе ғажап үйде Кино болар терезеден күнде-күнде (телевизор)
 2. Айтқан сөзді сыбырлап осы жерде Естіп алар

2.Математика негіздері
Міндеттері:
 Затты бірнеше тең бөлікке бөлуге үйрету, осы бөліктерді атауға, бүтін мен бөліктерді салыстыру; талдау, қарапайым тұжырымдар жасау; белгілі бір бағытта үзік сызықтармен сызуды және бояуды үйрету; бүтіннің тең бөліктерінің атауларымен таныстыру: «жарты», «төрттен бір бөлік», «үштен бірбөлік».
 Балаларға шаршылар, дөңгелектер, сопақшалар, тіктөртбұрыш геометриялық фигуралар таратылады. Одан кейін тақтаға геометриялық пішіндердің бөлшектерінен құрастырылған

	<p>суреттерді қарау керек. Қай топтағы заттардың арасына «=» белгісін қоюға болады?</p> <p>«Сонша жина» дидактикалық ойыны</p> <p>Балалар топқа бөлінеді. Әр топтың үстелінде біртекті заттар жиынтығы бар (текшелер, «Лего» бөлшектері, геометриялық фигуралар, бұршақтар, қыстырғыш немесе басқа материалдар)</p> <p>Балаларға 1-ден 10-ға дейінгі сан жазылған карточканы көрсетеді, балалар сол санға байланысты заттарды жинайды</p> <p>Дәптермен жұмыс: 1,2 тапсырмаларды орындау. Заттарды біріктіру</p> <p>«Математикалық жазулар» дәптерімен жұмыс.</p> <p>18-беттегі № 25 тапсырманы орындау</p>	<p>Мысыққа Түлкі шамданды.</p> <p>Лақтырған Түлкі сәбізді, Қуанып Қоян тауып алды.</p> <p>Ертегі мазмұны бойынша әңгіме жүргізу:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ертегі ұнады ма? 2. Ертегідегі кейіпкерлерін ата. 3. Қоян нені жоғалтты? 4. Сәбізді нелер тауып алады? <p>Дәптермен жұмыс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қандай сыйлық алғанды ұнатасың? Суретін сал. 2. Суретке қара. Жасырынған заттарды тап. Ата. 	<p>керек. Қай топтағы заттардың арасына «=» белгісін қоюға болады?</p> <p>«Математикалық жазулар» дәптерімен жұмыс.</p> <p>18-беттегі № 25 тапсырманы орындау</p>	<p>бір құлақ алыс елде (телефон)</p> <p>3. Жазуы бар ақ параканат қақты, Жеткізеді әлемдегі жаңалықты (газет)</p> <p>Теледидар, телефон, газет байланыс құралдарына жатады. Әлемнің алыс жақын елдерінен жеткізілетін жаңалық, хабарларды тарататын құралдар ақпарат құралдары деп аталады.</p> <p>Демонстрациялық материалмен жұмыс</p> <p>Балаларға компьютердің алдында көзі қызарып, шашы жалбырап, түсі бұзылып отырған бала суретін көрсетеді.</p> <p>Балаларға ескерту жасалып, компьютерде ұзақ отыру зиян екенін түсіндіреді. Ешқашан компьютер алдында 10–20 минуттан артық отырмандар!</p> <p>1. Компьютер зиянды сәуле шығарады. Ол зиянды сәуле сендердің денсаулықтарыңның нашарлануына әкеліп соғады.</p>	<p>жапсырманы іледі. Балалар жапсырманы талдап, пішін бөліктерінің атауымен танысады.</p> <p>«Дөңгелекті құрастыр» ойыны (практика жүзінде)</p> <p>Балаларға шаршының бөліктерін түсіндіру</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шаршының жиектерін сәйкестендіріп екіге бүктейді, бұл «жарты» 2. Шаршының жиектерін сәйкестендіріп төртке бүктейді, бұл «ширек» 3. Шаршыны теңдей екіге кессе, бұл «тік төртбұрыш» <p>Осыдан кейін тақтаға бүтін және жарты шаршының суреті ілініп,</p> <p>балалар жарты көпше әлде бүтін көпше сұрағын талқылайды.</p> <p>Дәптермен жұмыс: 1,2,3,4 тапсырмаларды</p>
--	---	--	--	--	---

				<p>2. Үнемі компьютерге тесіліп қарап отырғандықтан, көздерінің көру қабілеті төмендейді.</p> <p>3. Ұзақ уақыт компьютермен әуестену кішкентай балалардың компьютерге тәуелділігіне әкеп соқтыруы мүмкін.</p> <p>Дәптермен жұмыс Суреттерге қара. Байланыс құралдарының жанындағы дөңгелекті жасыл түспен боя. Сыңарын тап. Сызықпен қос. Байланыс құралдарының қазіргі замандағы рөлімен таныстыруды жалғастыру арқылы байланыстырып сөйлеу дағдыларын жетілдіру.</p>	<p>орындау. Фигураларды теңестіріп, суреттерді аяқтап бояу.</p> <p>«Математикалық жазулар» дәптерімен жұмыс. 17-ші беттегі № 23-ші тапсырманы орындау</p>
--	--	--	--	---	--

Үзіліс:

<p>Саусақ ойындары Ойын: Су толтыру. Мақсаты: Қол ептілігін дамыту, ас ішкенде қалай отырып, қасықты қалай ұстайтынын, ыдыстар қалай тұратынын үйрету. Керекті құралдар: шұңқыр қасық, шұңқыр тәрелке мен күрешке. Мазмұны: Үстел үстіне шұңқыр ыдысқа су құйып қоямыз. Одан кейін 1-ші тәрбиеші өзі көрсетеді. Ыдыстағы суды қасықпен алып, ақырын төгіп алмай күрешкеге құямыз. Осы іс-әрекет бірнеше рет қайталанады.</p>	<p>Саусақ ойыны: Жүретін саусақтар. Мақсаты: Саусақтарын жүргізе отырып, саусақты шынықтыру және заттарды атау үшін логикалық есін ұлғайту. Керекті құралдар: Суреттері бар кітапшалар. Шарты: Суреті бар кітапшаны алып, ішін ашып, ішінде балалар білетін деген суреттерді парақ бетінде саусақтарды жүргізе отырып (2 саусақпен), суретті нұсқап оның атын сұрайды. Балалар жауап береді. Сол ереже бойынша қайталанады.</p>	<p>Дидактикалық ойын: «Домино» Мақсаты: «Баланың көліктер жайлы білімдерін дамыту, пысықтау. Сәйкес көлікті тауып дұрыс атату, оның атқаратын қызметімен таныстыру. Ойын шарты: Суреттері сәйкес келетін карточкаларды біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: Бірдей қос суреттер, әртүрлі көліктер бейнеленген көлімдері 5×6см карточкалар.</p>
---	---	---

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>3.Сауат ашу негіздері Міндеті: Сөйлем ұғымымен таныстыру, екі-үш сөзден тұратын сөйлем құратып, сөйлемдегі сөздерді ретімен айтқызып үйрету</p> <p>«Кері әрекет» ойыны</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Асан кірді, анам ... <i>(шықты)</i> 2. Анам құйды, Марат ... <i>(төкті)</i> 3. Айгүл жинады, Айсұлу... <i>(шапты)</i> 4. Әкем келді, ағам... <i>(кетті)</i> 5. Атам ашты, әжем... <i>(жапты)</i> <p>«Кім шапшаң сөйлем құрайды?» дидактикалық ойыны Балаларға(көбелек, көлік, тарақ, кітап, қоян т.б.) суреттерді көрсетеді. Балалар суретке байланысты 2–3 сөзден тұратын сөйлем құрайды.</p> <p>«Сөз ойла» дидактикалық жаттығуы</p>	<p>3.Көркем әдебиет Әңгіменің мағынасын интонациямен мазмұндауға жетелеу. Көркем тілдік дағдыларды қолдана білуін бекіту. Әңгіме – әдеби жанрдың бір түрі. Әңгіменің басқа жанрлардан ерекшелігі – болған оқиғаны қысқа баяндайды. Максим Зверевтің «Орман емшілері» әңгімесімен танысамыз. Әңгіме мазмұны бойынша сұрақтар: Авторы кім? Әңгіме не туралы? Тоқылдақ ағашта не істеді? Ағаштың қабығынан не төгілді? Ойыңды ортаға сал. Орман шымшықтары не істеді?Шымшықтар тоқылдаққа қандай көмек көрсетті? Орманды зиянды жәндіктерден не қорғайды?</p> <p>Ойын-жаттығу: «Қыстап қалатын және ұшып келетін құстар». <i>Мақсаты:</i> балаларды қыстап қалатын құстар мен жыл</p>	<p>3.Қазақ тілі Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. Үлгі бойынша шағын мәтін құрастыра білу дағдыларын жетілдіру.</p> <p>«Дыбыстық жаттығу» Қ-қ-қ-қ -Ақ-қ-ша-қ-қар- Ақшақар Қ-қ-қ-қ- сый-лық-қ-сыйлық.</p> <p>Балалармен жаңа жыл туралы әңгіме құрастырады. Қыста Жаңа жыл мерекесі болады. Мерекеге Аязата мен Ақшақар келеді. Аязата мен Ақшақар балаларға сыйлықтар әкеледі. Балалар мерекеде ән айтып, тақпақ оқиды, ойын ойнайды.</p> <p>Дәптермен жұмыс: Суретке қара. Қандай мереке бейнеленген? Мерекеге кімдер келді? Әңгіме құра.Шыршаны безендіреміз.</p>	<p>3.Көркем әдебиет Байланыстырып сөйлеу дағдысын жетілдіру. Олең – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Олең сөз адамның жан тебіренісін әсерлі етіп жеткізеді. Айрықша сезімдерді ұйқас сөздермен суреттейді Сағи Жиенбаевтың «Жаңа жыл келді» өлеңімен танысамыз</p> <p>Жаңа жыл да келеді Бізге қарай жылыстап. Олең де әзір, ән де әзір, Ойын да әзір, бәрі әзір. Кел, Жаңа жыл, біздерге, Кел, Жаңа жыл, Жаңа жыл!</p> <p>Дидактикалық ойын: «Кім жылдам?» Ойын шарты: екі шырша қойылады. Балалар екі топқа бөлінеді. Шыршаны өздері жасаған ойыншықтармен, қағаз қолшаммен (фонарик) безендіру. Жылдам безендірген топ жеңімпаз атанады.</p> <p>Дәптермен жұмыс: Суретте балалар не істеп</p>	<p>3.Шығармашылық іс-әрекет Қыс мезгілінің ерекшеліктері туралы түсініктерін кеңейту; дайын үлгісімен жұмыс істеу және жырту әдісі арқылы бейнелер мен сюжетті толықтыруға үйрету. Қайшыны, желімді ұқыпты пайдалану дағдысын бекіту.Қыс мезгілінің ерекшеліктері туралы түсініктерін кеңейту; дайын үлгісімен жұмыс істеу және жырту әдісі арқылы бейнелер мен сюжетті толықтыруға үйрету. Қайшыны, желімді ұқыпты пайдалану дағдысын бекіту</p> <p>Е. Өтетілеуұлының «Қыс қызығы» өлеңі Аппақ көше, бар дала, аппақ ой мен қыраттар, Ақ шатырлы қар қала, ақ жамылып тұр бақтар. Аулада ойнап</p>
--	--	--	---	--	---

	<p>Балалар -та буынынан басталатын сөздер ойлайды. Мысалы: Тарақ, тамыз, тал, табыс, тап, тапқыр, таңқы, тау, тауық, таутеке, тазы, тамызы қ, таға, тақылдақ, таң т.б.</p> <p>-ба буынынан басталатын сөздер ойлайды. Мысалы: Балық, батпақ, бақа, бағдат, бақ, бақбақ, бақыр, Бағжан, байғазы, байлық, базар, Базаргүл, балшық т.б.</p> <p>-са буынынан басталатын сөздер ойлайды. Мысалы: Сағыз, сабын, салт, Самал, сарай, сары, сай, самал, сал, сауық, сауыншы, сатушы, сауап, сауықшыл, т.б.</p> <p>Дәптермен жұмыс Суреттерде кімдер бейнеленген? Балалар не істеді? Сөйлем құра. Үзік сызықтарды бастыр.</p>	<p>құстарын айыра білуге үйрету. Балалардың сөйлеу тілін белсендіру. <i>Материал:</i> қыстап қалатын құстар мен жыл құстары бейнеленген иллюстрациялар. <i>Сипаты:</i> балалар екі топқа бөлінеді, бірінші топ жыл құстары бейнеленген суреттерді, ал екінші топ қыстап қалатын құстар бейнеленген суреттерді жинайды. Ойыннан кейін жыл құстары панно түрінде орналастырылады Дәптермен жұмыс: Жұмбақты шеш. Суретте қай құс жасырынған? Боя. Ұйқасын тап.</p>	<p>Ойыншықтардың суретін сал.</p>	<p>жатыр? Әр балаға ат қой, олардың немен айналысқанын әңгімеле. Жаңа жыл мерекесі қалай тойланады? Жұмбақты шеш. Жасыл ине киімім, Жайлаймын тау биігін. Жаңа жылды тойласаң, Төріндемін үйіңнің. (Шыриша)</p>	<p>шулайды, қар лақтырып балалар, Сырғанақта зулайды, шаңғышылар, шаналар. Жыл мезгілінің бәрі де жақсы. Әр жыл мезгілінің өзіндік ерекшеліктері бар. Қысқы табиғат бейнеленген суреттерді қарастыру. қысқы орман суретін салуға тапсырма беру. Балаларға жапсырудың жолдары мен техникасын түсіндіреді. Алдымен қысқы ормандағы ағаштарды қиып аламыз. Ақ қағазды ұсақтап жыртып қар жасаймыз. Қиып алған бөлшектерді орнына жапсырамыз.</p>
--	--	--	-----------------------------------	---	---

Үзіліс:

<p>«Гүлдерді күтеміз» ойыны Мақсаты: балалардың табиғатты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, яғни суару,</p>	<p>Қимылды ойын: «Тү». Мақсаты: Топтағы қарым-қатынасты нығайту. Ойынның шарты: Балалар 3-4 топқа бөлінеді. Әр топтың</p>	<p>Қимылды ойын: «Шұңқырдағы қасқырлар» Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу.</p>
---	--	---

копсыту дағдыларын қалыптастыру. Гүлдердің түрлерін (көпжылдық, біржылдық, пияз тұқымдас, шөптекті, тұқымдас гүлдерді) ажырата білуге үйрету. Гүлдер сұлулық белгісі екенін, оларды күтіп-баптап, қамқорлыққа алу керектігін түсінеді.

Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу, дала гүлдерін газонның қасына іліп, ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою, суреттер бойынша әңгімелету.

ортасында 1 бала ту ұстап тұрады. Тәрбиешінің бұйрығы бойынша ойыншылар жан-жаққа жүгіріп, көздерін жұмып тұрады. Тәрбиешінің бұйрығы бойынша ту ұстаған балалар орындарын ауыстырады. Тәрбиеші «Өз туларыңды табыңдар» дегенде ойыншылар өз туларына қарай жүгіреді. Қай топ тез жиналады, сол топ жеңеді. (Тулардың түстері әр түрлі болу керек)

Ойынның шарты: Алаңның ортасында ұзын шұңқыр салынды. (1-1,5 метр) Шұңқырдың ортасында екі қасқыр тұрады. Қалған ойыншылар ешкі болады. Ешкілер алаңның бір жақ шетінде үйлерінде тұрады. Тәрбиешінің бұйрығы бойынша ешкілер үйлерінен шығып, шұңқырдан секіріп өтіп, жайылымға барады. Қасқырлар шұңқырдан шықпай ешкілерді ұстап алу керек.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>4. Дене шынықтыру Отырған күйде допты екі қолмен бастан асыра лақтыруға үйрету. Доп ұстаған қолды бастан асыра артқа жіберіп, доптың траекториясы алдыға, жоғары дұрыс ұшу үшін, бүгілген қолды түзу ұстап, допты лақтыру шеберліктері (машықтарын) қалыптастыру Африка – ыстық ел. Онда арыстан, маймыл, керік, піл т.б. көптеген жануарлар тіршілік етеді. Түрлі түсті құстар өте көп. Бегемоттар мен</p>	<p>4. Музыка Шығармалардың эмоциялық мазмұнын, олардың сипатын, көңіл күйін ажырату. Қолмен музыка бағытын (жоғары-төмен) көрсете отырып, әуеннің жоғарғы-төменгі қозғалысын ажырату, әнмен шеңберді айналып жүру. Ойын арқылы балаларды ұйымшылдыққа баулу. Музыкалық-</p>	<p>4. Дене шынықтыру Іші толтырылған допты алысқа бір қолмен лақтыруға үйрету: қолды алдыға, жоғары созып, ширақ сермеп, доптың ұшу траекториясын дұрыс беру және бастапқы қалыпқа қайтадан тұра білу шеберліктерін (машықтарын) қалыптастыру Іші толтырылған допты алысқа бір қолмен лақтыруға үйрету: қолды алдыға, жоғары созып, ширақ сермеп, доптың ұшу траекториясын дұрыс беру және бастапқы қалыпқа қайтадан тұра білу</p>	<p>4. Музыка Шығармалардың эмоциялық мазмұнын, олардың сипатын, көңіл күйін ажырату. Қолмен музыка бағытын (жоғары-төмен) көрсете отырып, әуеннің жоғарғы- төменгі қозғалысын ажырату, әнмен шеңберді айналып жүру. Ойын арқылы балаларды ұйымшылдыққа баулу. Музыкалық-ырғақтық</p>	<p>4. Дене шынықтыру Тізбекпен жүру, жүгіруге, құрсаудан-құрсауға өтуге жаттықтыру. Ойын түрінде эстафета. Бір-бірден тізбекке тұру. Жылдамдығы мен бағытын өзгертіп жүгіру. Түзету жаттығуларын орындау. Спорт пен мәре сызықтары. -Айдахар -Жолақтарға аттап секіру -Жүрдек пойыз -Өткел -Құрсаудан өту Қимыл қозғалыс</p>
--	---	--	---	---	---

	<p>қолтырауындар да бар. Африка, Африка, Ғажайып ел! Африка, Африка, Ыстық ел! Африка, Африка, Тәтті банандар! Өйткені Африкада жыл бойы жаз!</p> <p>«Континентті зерттейміз»</p> <p>Аяқтың ұшымен қолды жоғары көтеріп жүру; қолды екі жаққа созып, өкшемен жүру; қолды белге қойып, табанның екі шетімен жүру.</p> <p>Қарқынды өзгертіп тізбекпен жүгіру.</p> <p>Тыныс алуды қалпына келтіру.</p> <p>«Ыстық елдің жануарлары»:</p> <p>Қол-қол – мынау –</p>	<p>ырғақтық қимылдар:</p> <p>«Шеңберге тұр» (Л. Бетховен).</p> <p>Көңілді әуен ырғағына сәйкес шеңбер бойында – шырша айналасында би қимылдарын орындау</p> <p>Музыка тыңдау:</p> <p>«Қыс» (А. Вивальди, үнтаспа).</p> <p>Балалардан музыкадан алған әсерлерін сұрау, ойларын ортаға салып, бөлісу.</p> <p>Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап, әуенді таза айтуға ұмтылу</p> <p>Ән айту:</p> <p>«Ақша қар» (К. Қуатбаев).</p> <p>Дауысқа күш түсірмей, табиғи дауыспен орындауға үйретуді жалғастыру.</p> <p>Билер:</p> <p>«Ұлпақарлар биі» («Вальс» П.</p>	<p>шеберліктерін (машықтарын) қалыптастыру</p> <p>«Пойыз» ойын-жаттығуы</p> <p>Ирелеңдеп жүгіру: жүгіру қарқынын және бағытын өзгертіп жүгіреді.</p> <p>«Ұшақтар» ойын-жаттығуы:</p> <p>Африка Африка, Африка, ғажайып ел! Африка, Африка, ыстық ел! Африка, Африка, тәтті банандар! Өйткені Африкада жыл бойы жаз!</p> <p>Ұшақтың ұшуын салады: қолдарын екі жаққа созып қалқиды, солға, оңға, төмен иіледі, жоғарыға созылады.</p> <p>Негізгі қимыл-қозғалыстарды орындау: Арктика. Арктикада аяз. Жиі қарлы боран соғады. Аппақ аю мекендейді. Іші толтырылған допты алысқа бір қолмен лақтыруға үйрету: қолды</p>	<p>қимылдар:</p> <p>«Шеңберге тұр» (Л. Бетховен). Көңілді әуен ырғағына сәйкес шеңбер бойында – шырша айналасында би қимылдарын орындау</p> <p>Музыка тыңдау: «Қыс» (А. Вивальди, үнтаспа).</p> <p>Балалардан музыкадан алған әсерлерін сұрау, ойларын ортаға салып, бөлісу.</p> <p>Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап, әуенді таза айтуға ұмтылу</p> <p>Ән айту:</p> <p>«Ақша қар» (К. Қуатбаев).</p> <p>Дауысқа күш түсірмей, табиғи дауыспен орындауға үйретуді жалғастыру.</p> <p>Билер:</p> <p>«Ұлпақарлар биі» («Вальс» П. Чайковский, үнтаспада,</p>	<p>ойыны.</p> <p>Мүсін. Күлкі сыйла ойын жаттығуы</p>
--	---	---	--	---	---

	<p>қолтырауын. (Балалар ұйықтап жатқан қолтырауынды салады). Мот-мот-мот – пайда болды бегемот. (Ауыздарын кең ашып, бегемот сияқты жүреді.) Ке-ке-ке – мойны ұзын керік. (Керік сияқты аспанға созылады). Пі-пі-пі – су шашады піл. (Піл сияқты су шашады: ұрттарын толтырып, су бүркіген сияқты қимылдайды.) Май-май-май – маймылды қара, пай-пай! (Секіріп жүрген маймылды салады).</p> <p>Негізгі қимыл-қозғалыстарды орындау «Кокостармен ойнаймыз» Отырған күйде допты екі қолмен бастан асыра лақтыруға үйрету. Доп ұстаған қолды бастан асыра артқа жіберіп, доптың траекториясы алдыға, жоғары дұрыс ұшу үшін, бүгілген қолды түзу ұстап, допты лақтыру</p>	<p>Чайковский, үнтаспада, «Билеп үйренейік» жинағынан). Биді әрі қарай билеуді жалғастыру, қимылдарды синхронды түрде біркелкі жасауға талпындыру.</p> <p>«Жылдам құрастыр» ойыны Музыка аяқталғанша бөлшектерден суреттерді құрастыру.</p>	<p>алдыға, жоғары созып, ширақ сермеп, доптың ұшу траекториясын дұрыс беру және бастапқы қалыпқа қайтадан тұра білу шеберліктерін (машықтарын) қалыптастыру. Доптың артынан залдың сол немесе оң жағынан жүгіріп барып, алып келіп, сапқа тұрады. Допты сол қолмен лақтырады.</p> <p>Азия (Эверестке шығу) Эверест – дүниежүзінің ең биік шыңы. Гимнастикалық қабырғаның бір сатысынан екінші сатысына диагональ бойынша адымдап өту, өрмелеуді бекіту.</p> <p>Антарктида Антарктидада жыл бойы қыс болады. Пингвин – оның мекені.</p> <p>«Пингвиндер» ойын-жаттығуы Екі тіземен допты қысып алып жүру. Екі топқа бөлінеді. Екі топ екі тізбек</p>	<p>«Билеп үйренейік» жинағынан). Биді әрі қарай билеуді жалғастыру, қимылдарды синхронды түрде біркелкі жасауға талпындыру.</p> <p>«Жылдам құрастыр» ойыны Музыка аяқталғанша бөлшектерден суреттерді құрастыру.</p>	
--	---	--	---	---	--

	<p>шеберліктерін (машықтарын) қалыптастыру. Доптың артынан залдың сол немесе оң жағынан жүгіріп барып алып келіп, сапқа тұрады. Допты сол қолмен лақтырады.</p> <p>«Қи қоңыз» ойын-жаттығуы</p> <p>Арақашықтықтары бір-бірінен 80 см болатын кегельдер арасымен іші толтырылған доптарды домалатып алып жүруге жаттықтыру. Саусақтармен допты жеңіл қозғап алып жүру шеберліктерін (машықтарын) жетілдіру, ұсақ-қол моторикасын дамыту. Белгіленген жерге жеткен соң, орындарына жүгіріп қайтып келеді.</p> <p>«Жолбарыстар жемтігін аулауға шықты»</p> <p>Білек және тізелерімен таянып еңбектеу шеберліктерін (машықтарын) бекіту, қол мен аяқ</p>		<p>болып тұрады. Бастаушы балалар екі тізе ортасына допты қысып, белгіленген жерге екі аяқпен секіріп барып, кері жүгіріп келіп, тізбектің соңына тұрады. Ойын осылай жалғаса береді.</p> <p>«Қайықта» ойын-жаттығуы</p> <p>Аустралия Үнді мұхитын жүзіп өтіп, Аустралияға жеттік. Ғажайып материк Кел, досым, көрелік. Қалталы аңдар – Тиін, егеуқұйрық, кенгуру Коала деген аю және бар.</p> <p>«Кенгуру» ойын жаттығуы.</p> <p>Екі тізенің ортасына допты қысып секіруге жаттықтыру, өзін-өзі қадағалай білу шеберліктерін (машықтарын) қалыптастыру. Бірінші сапта тұрған ойыншылар екінші саптағыларға допты тізелерінің ортасына қысып секіріп барады.</p>		
--	--	--	--	--	--

	<p>қозғалысын үйлесімді қозғау қабілеттерін жетілдіру. Заттар арасымен еңбектейді. Қолмен аяқты үйлестіріп қозғайды. Заттарды құлатып кетпеуге тырысады.</p> <p>«Кім алысқа секіреді?» ойын-жаттығуы.</p> <p>Екі сапқа тұрады. Екі аяқтарымен бір мезгілде итеріліп секіреді. Қолдарын ширақ сермейді. Барынша алысқа секіруге тырысады. Алдымен топ болып секіру (алдымен итеріліп, сонан соң аяқтарын түзу алдыға созу) шеберліктерін (машықтарын) бекіту</p>		Допты түсіріп алмауға тырысады		
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	<p>Желді бақылау</p> <p>Мақсаты: желдің бағытын қалай, нелерарқылы анықтауға болатынды-ғын, баяу, жылдам сөздерінің мағнасын түсіндіру</p> <p>Сұрақ: - Желдің бағытын, күшін қалай</p>	<p>Аула сыпырушы еңбегімен танысу</p> <p>Мақсаты: аула сыпырушының қыс кезіндегі еңбегі, оның жұмысы туралы балалардың түсінігін толықтыру.</p> <p>Бағбандардың еңбегін бағалап,</p>	<p>Мұз сүңгісін бақылау.</p> <p>Мақсаты: балаларға мұздың қасиеті туралы мол түсінік беру.</p> <p>Байқағыштық қасиетті қалыптастырып, іске баға беріп, қортынды жасай білуге үйрету.</p> <p>Тапсырма: «Сүмелек мұз»</p>	<p>Қайың ағашын бақылау. (Қиялдау)</p> <p>Мақсаты: қайың ағашының қысқы көркін бақылау.</p> <p>Балаларды табиғаттың қорғаушысы болуға тәрбиелеу.</p> <p>Тапсырма: ағаш туралы суреттер бойынша шығармашылық әңгіме</p>	<p>Алаңдағы ағаштарды бақылау</p> <p>Мақсаты: балалардың ағаштарды қыс кезінде қалпын анықтап, білімін толықтыру.</p> <p>Тапсырма: «Таңғажайып ағаштарды безендіреміз» тақырыбына сурет салу.</p>

	<p>біліп, анықтауға болады? - үй мұржаларынан шыққан түтіннен, - қағаздың ұзыншалау кішкентай кескінділерінен - ормалдардың қозғалысынан анықтап білуге болады. Көркем сөз Қыстағы қар, жаздағы жаңбыр – жерге жауған нұр. Қимылды ойын: «Өткеншек» Мақсаты: алғашқыда асықпай, сонан соң тез айналып жүгіру. Еңбек: алаңшаны көркейту үшін түрлі-түсті мұз кесінділерін дайындап қою.</p>	<p>күрметтеуге тәрбиелеу. Тапсырма: «Ауланы тазалаушының еңбегін қалай жеңілдетсем» деген тақырыпқа шағын әңгіме құрастыру. Тақпақ: Қолынакиіп қолғапты, Ауланы ағай сыпырды. Тазалап қарды мұздарды, Бәрімізге олжол ашты. Қимылды ойын: «Сауықшылар»(қысқы спорт ойындары.) Жеке жұмыс: «Кім алысқа секіреді?» Жүгіріп келіп ұзындыққа секіру. Жаңылтпаштар: Қаңтар айы болды, күн суытты Қалың қар жауды, боран соқты. Жапалақтап ақ қар жауды Еңбек: аула сыпырушыға балабақшаның ауласын сыпыруға көмектесу</p>	<p>тақырыбына сурет салу. Сұрақтар: Сүмелек мұз жөнінде не айтуға болады? Ол қандай? Сәбіз сияқты Сүмелек мұз қай жерде, қалай пайда болады? Күнге жақта ма, әлде терістік жақта ма? Олар қайдан пайда болады? Осыдан қандай қортынды жасауға болады? Көркем сөз: Көл бетінде жатыр айдын – мұзойнақ, Қыстың өзі жасағандай бізді ойнап, Шаңғы теуіп жарысамыз желменен, Күнде осында қызықтаймыз біз ойнап. Мұзафар Әлімбаев Қимылды ойын: «»Үйсіз қалған қоян Мақсаты: ойынның тәртібін сақтай отырып, секіріп алға жүгіру.</p>	<p>құрастыру. Әр балаға суреттер таратылады. Көркем сөз Ағаштар тұр жүдеп, Жапырақ сәні енеді. Соғады жел үдеп, Қыстың кеп сәлемі. Еңбек: қайың ағашының түбіне қар жинау. Мақсаты: балаларға ағаштың түбін қармен жабудың сырын, пайдасын түсіндіру. Қимылды ойын: «Біз көңілді баламыз» Жеке жұмыс: «Жұмбақты шеш» сюжетті ойын ойнату. Жұмбақ: Жазда жатсаң көлеңкесінеалады, Қыста жаксаң, жаның рахат табады. Аға ш</p>	<p>Ағаштарды сыртқы түсінен, түрінен, бұтақтарынан қалай орналасуынан танып, айыруға үйрету. Балаларды табиғатқа қамқоршы болуына тәрбиелеу. Сұрақтар: 1. Жапырақсыз ағаштарды қалай атаймыз? 2. Жапырақтар неге күзде түсіп қалады? 3. Ағаштар бір біріне немен ұқсас? 4. Ордың айырмашылығы қандай? Дидактикалық ойын: «Сөзбен суреттеп айт» ағаштың түрін таны. Қимылды ойын: «Ордағы қасқыр» Мақсаты: секіруге, затты лақтыруға жаттықтыру. Еңбек: ағаштардың түбін қармен жабу. Мақсаты: қар ағаштың түбін аяздан қорғайтынын балаларға түсіндіру. Балаларды табиғатқа қамқоршы болуына тәрбиелеу. Жеке жұмыс: шаңғымен жаттығулар жасау: екі аяқпен кезек-кезек оңға, солғаандағы ағаштарды бақылау</p>
<p>Балаларды үйге қайтару</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда баланың өзіне -өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замқсыз, белдеушесіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Ы.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ

Топ: Мектепалды даярлық

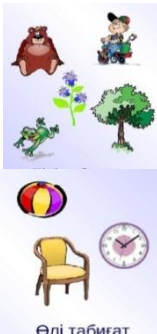
Топ жетекшісі: Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы

Балалардың жасы: 5-6 жас

Жоспардың кезеңі : 9-13 қаңтар айы 2023ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі 9-қаңтар	Сейсенбі 10-қаңтар	Сәрсенбі 11-қаңтар	Бейсенбі 12-қаңтар	Жұма 13-қаңтар
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	«Дұрыс көрсет, ажырат» Мақсаты: Балалардың тағамдар мен ыдыстар туралы біледі, олардың атауларын айта алады.	«Өзім және отбасым» Мақсаты: Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы айта алады бақытты жанұяның қандай болу керектігін кеңінен түсінеді	«Мамандықтың бәрі жақсы» Мақсаты: балалар әр түрлі мамандық иелерін біледі.	«Бұны қай кезде киеді?» Мақсаты: әр жыл мезгілінде қандай киімдер киетінін баяндай алады	Бақша да ма,бау да ма? Мақсаты: Жемістер мен көкөністерді ажырата алады
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме:Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	«Шарикті үрлеу». (үстел үсті ойыны)	«Гүлді құрастыру»Топтық ойын	Жапырақ гүлін жасау	Фантикті жинау	Қағазды бүктеу,жазу
Таңертеңгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 5				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүремін. Қатар тұрар шеңберде Досым көбін білемін	Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүремін. Қатар тұрар шеңберде Досым көбін білемін	Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүремін. Қатар тұрар шеңберде Досым көбін білемін	Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүремін. Қатар тұрар шеңберде Досым көбін білемін	Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүремін. Қатар тұрар шеңберде Досым көбін білемін
Білім беру ұйымының	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				

<p>кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет</p>	<p>1.Сөйлеуді дамыту «Л» – «Р» дыбыстарының дұрыс артикуляциясы мынадай: ерін, тіл сәл ашылып, тілдің ұшы үстіңгі тістің түбіне тиеді. «Л» дыбысын айтқанда тілдің ұшы жоғары көтеріліп, тістің түбіне тиеді. Ал тілдің артқы жағы көтеріңкі, ортасы ашық болып, екі жағы тіске тимей, дем осы тілдің ортасынан шығады. «Л» – дауыссыз дыбыс. "Л" дыбысының буын арасында кездесуі. Ла-Ла-Лақ Лә-Лә-Ләззат Да-Да-Дала До-До-Долана Құ-лақ Құ-лан «Бір сөзбен айт» Ойынның барысы: Заттарды танып бір сөзбен айтуға үйрету. Ойынның құрал-жабдықтары: Ыдыстардың, ойыншықтардың, жануарлардың суреттері.</p>	<p>1.Қоршаған ортамен танысу Топтық жұмыс. Балалар санамақпен екі топқа бөлінеді. 1-топқа ұнтаспадағы әуендерді табу тапсырмасын беріледі. Ұсынылатын шығармалар үзінділері: 1.Құрманғазының «Сарыарқа» күйі; 2.Орыс халқының «Во поле березка стояла» әні; 3.Ұйғыр халқының «Аппақ қошақандар» әні. Балалар әуендерді тыңдап, білгендерінше қай ұлт өкілдерінің туындылары екенін табуға тырысады. 2-топқа ұлттық музыкалық аспаптарды атауға тапсырма беріледі. Ұлттық аспаптарды көрсетіп, қай ұлт өкілдеріне тиісті екенін табуды ұсынады (домбыра, балалайка, дутар). Балалар аспаптардың қай ұлт өкілдеріне тиесілі екенін ажыратып, қандай үн шығаратынын тамашалап, ұстап,</p>	<p>1.Сауат ашу негіздері Дидактикалық ойын «Бөлшектерін тап» Ойын барысы: бір заттың бөлшектерін тізіп айтады. Балалар ненің бөлшегі екенін тез табу керек. 1.Терезе, шатыр, қабырға – ...(<i>үй</i>) 2. Жапырақ, дінгек, бұтақ – ...(<i>ағаш</i>) 3. Дөңгелек, кузов, кабина, руль – ...(<i>көлік</i>) 4. Бас, аяқ, ауыз, өркеш – ...(<i>түйе</i>) Дидактикалық ойын «Сөз қос» Ойынның мақсаты: сөзге сөз қосып,сөйлем құрастырту арқылы баланың зейінін,шапшаң ойлауын дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: Шар, алма ойыншықтар. Ойынның мазмұны: балаларды екі топқа бөліп өткізуге</p>	<p>1.Сөйлеуді дамыту «Л» – «Р» дыбыстарының дұрыс артикуляциясы мынадай: ерін, тіл сәл ашылып, тілдің ұшы үстіңгі тістің түбіне тиеді. «Л» дыбысын айтқанда тілдің ұшы жоғары көтеріліп, тістің түбіне тиеді. Ал тілдің артқы жағы көтеріңкі, ортасы ашық болып, екі жағы тіске тимей, дем осы тілдің ортасынан шығады. «Л» – дауыссыз дыбыс. "Л" дыбысының буын арасында кездесуі. Ла-Ла-Лақ Лә-Лә-Ләззат Да-Да-Дала До-До-Долана Құ-лақ Құ-лан «Бір сөзбен айт» Ойынның барысы: Заттарды танып бір сөзбен айтуға үйрету. Ойынның құрал-жабдықтары: Ыдыстардың, ойыншықтардың, жануарлардың суреттері. Ойынның мазмұны: Балаларға әртүрлі суреттер беріледі,сол</p>	<p>1.Сауат ашу негіздері Дидактикалық ойын «Мамандықты тап» 1. Науқасты кім емдейді? (<i>Дәрігер</i>) 2. Шашты кім қияды? (<i>Шапшараз</i>) 3. Үйлерді кім салады? (<i>Құрылысшы</i>) 4. Көмірді кім табады? (<i>Шахтер</i>) 5. Кітапты кім жазады? (<i>Жазушы</i>) Дидактикалық ойын «Буынға буын қос» Ойын барысы:Балаларға суреттерді көрсетіп,бірінші буыны айтылады балалар сөзді жалғастырып соңғы буынды табады. Мысалы: <i>ал...ма, бақта...шы, қар...быз, қа...уын, қала...қай, қыза...нақ, қор...жын, дәп...тер, қа...лам, қай...шы, жыл...қы, бе...сік, бал...та, көр...не, сә...біз, бара...бан, қо...зы, құмырс...қа, шы...бын, қо...ян, ал...мұрт, май...мыл,</i> Дидактикалық жаттығу «Сөздегі дыбыстың орнын дұрыс анықта»</p>
---	---	--	---	---	--

<p>Ойынның мазмұны: Балаларға әртүрлі суреттер беріледі, сол суреттің ішінен бірдей заттарды тауып бір сөзбен атайды мысалы: ыдыстар, ойыншықтар, жануарлар</p>	<p>ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табады. Дидактикалық «Кім? Не?» (зат есімдер) Ойынның мақсаты: Жанды жансыз заттарды ажырата алады. Ойынның мазмұны: Балаларға суреттер беріледі. Балалар ол суреттерде не бейнеленгенін және оның жанды не жансыз екенін айтады. Жанды болса кім?, жансыз болса не? Сұрағы қойылады.</p> <p>Өлі табиғат</p> <p>Дидактикалық ойын: «Ойлан да аяқта» Мақсаты: Балалардың сөздік қорын байыту, сөйлеу барысында қолдануларын қалыптастыру. Тілдің грамматикасын дұрыс сақтауын қалыптастыру, сөйлеу</p>	<p>болады. Тәрбиеші сөз айтады, балалар сөзге сөз қосып, сөйлем құрайды. Дидактикалық ойын «Көңілді доп» Мақсаты: Балалардың ойлау қабілеттерін, сөйлеу мәдениетін одан ары қарай жетілдіру. Сөзден байланыстырып сөйлем құрастыруға үйрету. Шарты: Тәрбиеші допты лақтырады, допты ұстап алған бала маманның іс-әрекетін айтады Дәрігер--- емдейді Аспасшы-- пісіреді Шаштаразшы-киады Тігінші- тігеді Құрылысшы- үй салады Жүргізуші- машина жүргізеді Сатушы- сатады Дәптермен жұмыс 1. Суреттегі көліктерді ата. Дауыссыз дыбыстардан басталатын</p>	<p>суреттің ішінен бірдей заттарды тауып бір сөзбен атайды мысалы: ыдыстар, ойыншықтар, жануарлар</p>	<p>Ойын барысы: Балаларға қандай да бір дыбыстан сөздер айтылады, балалар дыбыс сөздің басында болса, қызыл жалаушаны желбіретесіңдер, соңында болса, көк жалаушаны, ортасында болса, екі жалаушаны да желбіретесіңдер. -р- (<i>ара, арман, арық, рақмет, қарбыз, қырық, рахат, рауғаш, ару, Ардақ, көзілдірік, көрік, көмір, күрес, күрек, рухани, қару, қарыз, қорық, қар, қарақат, қора, сиыр, сырмақ, қоңыр, қарға, қарлығаш, қарт, қырғыз, қырыққабат</i> т.б.); -ә- (<i>әтеш, әткеншек, әңгіме, кәрі, әтір, күнә, Күләш, бәтеңке, бәліш, әріп, Мәлік, Әлімжан, Әмір, тәтті, тәкәпар, тәрелке</i> т.б.); -м- (<i>мақта, мал, мамық, қамыр, монша, моншақ, Әмина, қамзол, қаймақ, тамыр, тамыз,</i></p>
---	--	---	---	---

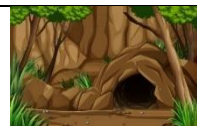
іскерліктері мен сөздік қорын байыту.
 Шарты: Берілген сурет бойынша тәрбиеші сөздерді айтады, ал балалар аяқтайды.
 Қарға ұшады, ал ат ... (шабады)
 Ит үреді, ал қарға... (қарқылдайды)
 Жылан жорғалайды, ал балық... (жүзеді)
 Қасқыр ұлиды, ал қой... (маңырайды)
 Түйе боздайды, ал жылқы... (кісінейді)
 Лимон қышқыл, ал қант... (тәтті)
Дәптермен жұмыс
 1. Ұлттық киімдерді әшекейле. Ою-өрнектерді боя

көліктер туралы сөйлем құра.
 Сызбасын сыз.
 2. Үзік сызықтарды бастыр.

көмір, комбайн, мата, мысық, том, әмір, темір, жемір т.б.).
Дәптермен жұмыс
 1. Дыбыстық талдау жаса:
Кесе сөзінде 2 буын, 4 дыбыс, 2 дауысты дыбыс, 2 дауыссыз дыбыс бар.
 К – қатаң дауыссыз дыбыс.
 Е – жіңішке дауысты дыбыс.
 С – қатаң дауыссыз дыбыс.
 Е – жіңішке дауысты дыбыс.
Асық сөзінде-2 буын, 4 дыбыс, 2 дауысты дыбыс, 2 дауыссыз дыбыс.
 А – жуан дауысты дыбыс.
 С – қатаң дауыссыз дыбыс.
 Ы – жуан дауысты дыбыс.
 Қ – қатаң, дауыссыз дыбыс.
 2. Суретті штрихта
 3. Бастыр

Үзіліс : Жүгіруге арналған ойындар «Аюдың апанында»

Тіді жаттықтыратын жаттығулар...

Ойын: « Аюдың апанында»

Мақсаты: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-козғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту.

Ойынның шарты: Бір жақта аюдың апаны болады. Екінші

1. « Айнаға қарап жаттығу жасау»

2. Бағынбайтын тілді жазала.

Мақсаты: Тіл еттерін бағынышты етіп, кең түрде жалпийтып ұстауға үйрету;

Бейнелеуі : Ауызды кішкене ашып, тілді астыңғы ерінге салу керек. Ерінді еппен қимылдатып, мынадай дыбысты шығару керек: «пя-пя-пя». Жалпақ тілді қалыпты жағдайда ұстай отырып, ауызды ашып, 1-10 дейін санау.

Әдістемелік нұсқау :

Төменгі ерінді бұрап, астыңғы тістерге тартпау керек;

Тіл жалпақ болып , қырлары ауыздың бұрыштарына тимеу керек;

Тілді ерінмен бірнеше рет, бір дем шығаруда шапалақтау керек. Бала демді бөгемеу керек. Жаттығудың орындауын былай бақылауға болады: мақтаны баланың аузына қарай әкеліп ұстау. Бала жаттығуды дұрыс істеп отырса, мақта ауытқып кетеді. Бұл жаттығу басқасымен қатар, бағытталған ауа ағынын істеп шығаруына мүмкіндік жасайды.

жақта балалар тұратын үй болады.Тәрбиеші аюды балалардың ішінен біреуін тағайындайды. Тәрбиеші: «Балалар қыдырып келіңдер»,- дегенде балалар үйлерінен шығып, саңырауқұлақ теріп, көбелек ұстап, орман қыдырады /еңкееді, түзеледі, басқа қозғалыс жасайды/. Олар дауыстап айтады:
-Біз аюдың қасында
Жеміс- жидек тереміз,
Аю ұйықтамайды,
Аю ырылдайды.
«Ырылдайды»,- деген сөзден кейін аю үйлеріне қашып бара жатқан балаларды ұстай бастайды. Аюдың қолы тиген балалар аюдың апанында қалады. Бірнеше рет ұсталғаннан кейін аюдың рөліне басқа бала тағайындалады. Ойын 3-4 рет қайталанады.
Ұсыныс: Ойынның басқа нұсқасы болуы мүмкін- екі аюмен ойнауға болады.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

2.Математика негіздері «Жанды апта».
Ойынға 7 бала қатыстырылады. Олардың қолына аптаның күндері жазылған түрлі түсті шеңберлер ұстатамыз. Содан соң балалар апта күндерінің реті бойынша қатарға тұруы тиіс. Кейін ойынды қиындатуға болады. Мысалы, балалар аптаның кез келген күнінен бастап қатарға тұруы тиіс. Балаларға шаршылар, дөңгелектер, сопақшала р, тіктөртбұрыш геометриялық фигуралар таратылады. Одан кейін тақтаға геометриялық

2.Қазақ тілі Дидактикалық ойын: «Біздің көңіл - күйіміз»
Мақсаты: балаларды суреттегі бет- әлпет бойынша ым мен мимикаға байланысты көңіл күйді ажырата білуге үйрету. Көңіл күйді білдіретін сөздерді дұрыс айтқызу. Шарты: бет- әлпеттің мимикасына қарап, көңіл күйді білдіретін сөздерді бөліп айтады. Сөйлем құрайды, әр түрлі көңіл күйді білдіретін сәттерді салу. Күліп тұрған бала Ренжіп тұрған бала

2.Математика негіздері Дәптермен жұмыс 1тапсырма.Суретті
қарайды, есеп құрастырады, шығарады. Есеп құрастырудың үлгісін көрсету: аквариумда қызғылт сары түсті 3 балық және күлгін түсті 2 балық жүзіп жүрді. Аквариумда қанша балық жүзіп жүр? Балалар үлгіге сүйене отырып, қалған суреттердегі тапсырмаларды құрастырады, шешеді, жауабын атайды
Демонстрациялық материалмен

2.Қоршаған ортамен танысу Топтық жұмыс.
Балалар санамақпен екі топқа бөлінеді. 1- топқа ұнтаспадағы әуендерді табу тапсырмасын беріледі. Ұсынылатын шығармалар үзінділері:
1. Құрманғазының «Сарыарқа» күйі;
2. Орыс халқының «Во поле березка стояла» әні;
3. Ұйғыр халқының «Аппақ қошақандар» әні.
Балалар әуендерді тыңдап, білгендерінше қай ұлт өкілдерінің туындылары екенін

2.Математика негіздері Дәптермен жұмыс 1тапсырма.Суретті
қарайды, есеп құрастырады, шығарады. Есеп құрастырудың үлгісін көрсетеді: аквариумда қызғылт сары түсті 3 балық және күлгін түсті 2 балық жүзіп жүрді. Аквариумда қанша балық жүзіп жүр? Балалар үлгіге сүйене отырып, қалған суреттердегі тапсырмаларды құрастырады, шешеді, жауабын атайды
Демонстрациялық материалмен жұмыс «Сонша жина» дидактикалық ойыны
Балалар топқа

пішіндердің бөлшектерінен құрастырылған жапсырманы іледі. Балалар жапсырманы талдап, пішін бөліктерінің атауымен танысады.

«Дөңгелекті құрастыр» ойыны (практика жүзінде)

Балаларға шаршының бөліктерін түсіндіру

1. Шаршының жиектерін

сәйкестендіріп екіге бүктейді, бұл «жарты»

2. Шаршының жиектерін

сәйкестендіріп төртке бүктейді, бұл «ширек»

3. Шаршыны теңдей екіге кессе, бұл

«тік төртбұрыш»

Осыдан кейін тақтаға бүтін және жарты шаршының суреті

ілініп,

балалар жарты көппе әлде бүтін көппе сұрағын талқылайды.

Дәптермен жұмыс:

Аузын ашып тұрған бала. Аузын томпайтып тұрған бала т, б суреттер **Дәптермен жұмыс** Суретке қара. Қай жыл мезгілі бейнеленген? Жануарларды ата. Тиін қайда отыр?

жұмыс «Сонша жина» дидактикалық ойыны

Балалар топқа бөлінеді. Әр топтың үстелінде біртекті заттар жиынтығы бар

(текшелер, «Лего» бөлшектері, геометриялық фигуралар, бұршақтар, қыстырғыш немесе басқа материалдар)

Балаларға 1-ден 10-ға дейінгі сан жазылған

карточканы көрсетеді, балалар сол санға байланысты заттарды жинайды

Дәптермен жұмыс 2,3 тапсырмаларды орындау

«Математикалық жазулар» дәптерімен жұмыс. 18-беттегі № 26 тапсырманы орындау

табуға тырысады. 2-топқа ұлттық музыкалық аспаптарды атауға тапсырма беріледі. Ұлттық аспаптарды көрсетіп, қай ұлт өкілдеріне тиісті екенін табуды ұсынады (домбыра, балалайка, дутар). Балалар аспаптардың қай ұлт өкілдеріне тиесілі екенін ажыратып, қандай үн шығаратынын тамашалап, ұстап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табады.

Дидактикалық «Кім? Не?» (зат есімдер)

Ойынның мақсаты:

Жанды жансыз заттарды ажырата алады.

Ойынның мазмұны: Балаларға суреттер беріледі. Балалар ол суреттерде не бейнеленгенін және оның жанды не жансыз екенін айтады. Жанды болса кім?, жансыз болса не? Сұрағы қойылады.

бөлінеді. Әр топтың үстелінде біртекті заттар жиынтығы бар (текшелер, «Лего» бөлшектері, геометриялық фигуралар, бұршақтар, қыстырғыш немесе басқа материалдар) Балаларға 1-ден 10-ға дейінгі сан жазылған карточканы көрсетеді, балалар сол санға байланысты заттарды жинайды **Дәптермен жұмыс** 2,3 тапсырмаларды орындау

«Математикалық жазулар» дәптерімен жұмыс.

18-беттегі № 26 тапсырманы орындау

1,2,3,4 тапсырмаларды орындау. Фигураларды теңестіріп, суреттерді аяқтап бояу.

«Математикалық жазулар» дәптерімен жұмыс.

17-ші беттегі № 23-ші тапсырманы орындау

Дидактикалық ойын: «Ойлан да аяқта»

Мақсаты: Балалардың сөздік қорын байыту, сөйлеу барысында қолдануларын қалыптастыру.

Тілдің грамматикасын дұрыс сақтауын қалыптастыру, сөйлеу іскерліктері мен сөздік қорын байыту.

Шарты: Берілген сурет бойынша тәрбиеші сөздерді айтады, ал балалар аяқтайды.

Қарға ұшады, ал ат ... (шабады)

Ит үреді, ал

қарға... (қарқылдайды)

Жылан жорғалайды,

ал балық... (жүзеді)

Қасқыр ұлиды, ал

қой...(маңырайды)
Түйе боздайды, ал
жылқы...(кісінейді)
Лимон қышқыл, ал
қант...(тәтті)

Дәптермен жұмыс

1. Ұлттық киімдерді
әшекейле. Ою-
өрнектерді
боя

**Үзіліс: Затты лақтыру мен қағып алуға арналған ойындар
« Дөңгелекті лақтыру »**

Тіл ұстарту жаттығуы

- 1) Ша-ша-ша
Жап жасыл шырша.
- 2) Ар-ар-ар
Қандай аппақ қар.
- 3) Ыс-ыс-ыс
Келіп қалды қыс.
- 4) Лар-лар-лар
Далада ойнайды балалар.

Ойын: « Дөңгелекті лақтыру »

Мақсаты: Балаларды белгіленген бағыты көздей білуге, ептілікке, шапшаңдыққа үйрету.
Ойынның шарты: Ойын дөңгелектерді көздеп лақтырудан тұрады, дөңгелектің диаметрі 15-20см. Ал таяқшаның ұзындығы 30-40см.
Балалар қатарға тұрып 1,5-2метр ара қашықтықта дөңгелектерді таяқшаға дәлдеп лақтырып кіргізу керек. Балалар ойынды бірін кейін бірі жалғастырып ойнай береді.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

**3.Сауат ашу негіздері
«Жалпы атауын ата»
ойыны**

1. Құлпынай, таңқурай,
қарақат – ... *(жидектер)*
2. Түймедақ, қызғалдақ,
раушан – ... *(гүлдер)*
3. Көбелек, қоңыз, маса,
құмырсқа – ...
(жәндіктер)
4. Сиыр, ешкі, қой, жылқы

**3.Көркем әдебиет
Жаңа жыл келді**
Жаңа жыл да келеді
Бізге қарай
жылыстап. Өлең де
әзір, ән де әзір,
Ойын да әзір, бәрі
әзір.
Кел, Жаңа жыл,
біздерге,
Кел, Жаңа жыл,

**3.Қазақ тілі
Дидактикалық
ойын:
«Не артық?».**
Тақтадағы
суреттерді атап,
ондағы артық
суретті табады.
(Жануарлар және
көйлек суреттері).

**3.Көркем әдебиет
Жақсы мен жаман**
Жақсы бала ол
анық, Істемейді
шалалық.
Тап-таза боп
жуынып, Жүреді ол
таранып.

**3.Шығармашылық іс-
әрекет
Дидактикалық ойын:
“Қандай пішін
жетіспейді?”**
Мақсаты: геометриялық
пішіндер жайлы білімдерін
бекіту, пішіндерді атауға,
ажыратуға, салыстыруға
жаттықтыру.

– ... (малдар)
 5. Күн, түн, таңертең, кеш
 – ... (күн уақыты)
«Тиісті түсті көрсет»
дидактикалық ойыны
 Балаларға дыбыстарды айтады: а, б, у, о, и, с, п, р, л, д, ф, ж. Балалар тиісті түсті көтереді, егер дыбыс дауысты болса, қызыл, ал дыбыс дауыссыз болса, көк фишканы көтеру керек.
«Сөз айт, тез айт»
дидактикалық ойыны
 Балаларды үш топқа бөлінеді. Бірінші топқа дауысты дыбыстардан басталатын сөздер, екінші топқа қатаң дауыссыз дыбыстан басталатын, үшінші топқа ұяң және үнді дыбыстардан басталатын сөздер айтуға тапсырма беріледі. Сөз айтқан командаға жалауша беріп отырады. Ойын соңында жеңімпаз команда анықталады. Мысалы: дауысты дыбыстардан басталатын сөздер: *алма, ана, арна, ай, алқа, ауыз, орындық, от, Омар, он, оң, ол, ыдыс, ымырт, ірімшік, ілгіш, үтік, үй, үйшік, үлкен, өрмекші,*

Жаңа жыл!
Дидактикалық ойын: «Нені жақсы көреді?»
 Мақсаты: Байланыс тыра сөйлеуге үйрету, сұраққа толық жауап беруге дағдыландыру.

Шарты: қамқорлық, жануарларын қоректендіруге көмектесу Ойында Магнитті тақтада ойнайды. Балалар жануардың біреуін алып атайды оның не жақсы көретінін айтып суретін жанына орналастырады

Дидактикалық ойын: «Кім жылдам?»

Ойын шарты: екі шырша қойылады. Балалар екі топқа бөлінеді. Шыршаны өздері жасаған ойыншықтармен, қағаз қолшаммен (фонарик) безендіру. Жылдам

Дидактикалық ойын «Қайтала, көрсет».
 Балаларға киімдердің атауларын жекеше, көпше түрде және олардың түр-түстерін атайды. Балалар сөздерді қайталап, сөзге сәйкес суретті көрсетеді.
 Мысалы: көйлек, көйлектер, сары көйлек, қысқа жең жейде.

Дидактикалық ойын «Керісінше айт»
 Ойынның мақсаты: Антоним сөздерді дұрыс айтуға үйрету.
 Ойынның құрал-жабдықтары: **доп**
 Ойынның мазмұны: Тәрбиеші балаларды шеңберге тұрғызады да допты лақтырып кез келген сөзді айтады. Балалар сол сөзге керісінше сөзді айтады. Мысалы: ақырын-

Дәптермен жұмыс:
 1. Суретте не бейнеленген? Қай баланың ісі дұрыс? Қай баланың ісі дұрыс емес? Дұрысын – жасыл, дұрыс емесін қызыл түспен белгіле.

Дидактикалық ойын: «Біздің көңіл - күйіміз»
 Мақсаты: балаларды суреттегі бет-әлпет бойынша ым мен мимикаға байланысты көңіл күйді ажырата білуге үйрету. Көңіл күйді білдіретін сөздерді дұрыс айтқызу.
 Шарты: бет-әлпеттің мимикасына қарап, көңіл күйді білдіретін сөздерді бөліп айтады. Сөйлем құрайды, әр түрлі көңіл күйді білдіретін сәттерді салу.

Шарты: Түрлі суреттер беріледі. Ол суреттердің жетіспейтін жерлерін толықтырып, сәйкес пішіндерді түстері бойынша тауып орналастыру.

«Қысқы спорт түрлерін ата»
 Мақсаты: қыс мезгіліндегі спорт түрлері туралы білімдерін қалыптасады
 Шарты: жасырынған суреттердің қандай спорт түрі екенін айтады.

Балалар шығармашылығы

<p><i>өшіргіш, уық, уыз т.б.</i> Қатаң дауыссыз дыбыстан басталатын сөздер: <i>қаймақ, қалта, қазан, қоңыз, қора, қап, қатық, құй, қасқыр, қоқыс, таң, ферма, шаш, сабын, хат, циркуль, щетка, картон, парта, сағыз т.б.</i> Үяң және үнді дыбыстардан басталатын сөздер: <i>бақа, вагон, гараж, гарыш, доп, жаңбыр, зәкір, лақ, мақта, нағашы, радио, суық, гүл, балық, май, литр, жұлдызқұрт, жұдырық, жұмыртқа, дақ, Дана т.б.</i> «Сөйлемді жалғастыр» дидактикалық ойыны Ойын шарты: Балалар сөйлемнің басын айтады, балалар сөйлемді аяқтау керек. Мысалы: Балалар бақта <i>жүгірді.</i> Атам шалғымен <i>шөп шапты.</i> Анам сиыр <i>сауды.</i> Ағаштың түбі – <i>қалың қар.</i> Аю қыста <i>ұйықтайды.</i> Малдар жайлауда <i>жайылды.</i> Балалар доп <i>ойнады.</i> Үсен мәшинені <i>жуды.</i> Дәптермен жұмыс</p>	<p>безендірген топ жеңімпаз атанады Дәптермен жұмыс: 1. Суретте балалар не істеп жатыр? Әр балаға ат қой, олардың немен айналысқанын әңгімеле. Жаңа жыл мерекесі қалай тойланады? 2. Жұмбақты шеш. 3. Жасыл ине киімім, Жайлаймын тау биігін. Жаңа жылды тойласаң, Төріндемін үйіңнің. <i>(Шырша)</i></p>	<p>жылдам, суық-ыстық... Дәптермен жұмыс 1. Киімдерді ата. Атауында қазақ тіліне тән Ұ дыбысы бар киімдерді қызыл, І дыбысы бар киімдерді көк қарындаштармен белгіле.</p>	<p>Күліп тұрған бала Ренжіп тұрған бала Аузын ашып тұрған бала Аузын томпайтып тұрған бала т,б суреттер «Сиқырлы қапшық» Ойынның мақсаты: заттарды белгілі бір қасиеттері бойынша салыстыруға, топтастыруға үйрету. Ойынның құрал-жабдықтары: түсі, өлшемі, пішіні бойынша әр түрлі ойыншықтар. Ойынның мазмұны: Балалар «Сиқырлы қапшықтың» ішіндегі затты ұстап көріп, пішінін анықтайды, ойыншықты алған соң атын атап, түсін айтады.</p>	
---	--	--	--	--

1. Суреттерді кара. Әр сурет бойынша сөйлем құра. Сызбасын сыз.
2. С дыбысының орнын анықта. Сөздің басында болса – бірінші бөлікті, ортасында болса – екінші бөлікті, соңында болса – үшінші бөлікті көк түспен боя.

Үзіліс: Кеңістікті бағдарлауға арналған ойындар «Оң жақта» .

Саусақ гимнастикасы

Саусақ ойындарын ойнату үшін алдымен балаларға қарапайым саусақ жаттығуларын жасату қажет. Саусақтары жаттыққан бала сөзді немесе өлеңді ойын қимылдарын тез орындап үйренеді.
1. «Кір жуамыз». Балалар жұдырығын қысып, «кір жуамыз» дегенде екі жұдырығын бір-біріне тигізбей қарама-қарсы қозғалтады.
2. Тары мен күрішті жинау. Балаға кішкене кесеге араластырылып салынған тары мен күріш беріледі. Тарыны бір кесеге, күрішті екінші кесеге салу тапсырылады.
3. Қуыршақтың белбеуін байла. Балаға қуыршақ және үш өрімді белбеу беріліп, «қуыршақтың белбеуін байла» деп тапсырма беріледі. Алғашында қиынсына көмектесу керек. Біртіндеп жаттығу күрделенеді. Әрі қарай баланың өзі де қуыршақтың, кейін өзінің белбеуін, аяқ киімінің бауын еркін байлайтын болады.

Ойын: «Оң жақта»

Мақсаты: кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру.
Ойын барысы: балалар кілемді жағалай отырады. Кілемнің барлық жағында 5-6 ойыншықтан орналасқан.
1 нұсқа: педагог балалардың оң қолдарын көрсетуін өтінеді. Кейін бір балаға ортаға шығып оң жағында қандай ойыншықтар тұрғанын атауын сұрайды. Ойын барысында келесі балалар да ойыншықтарды атайды, бірақ әр бала өз бағыттарын өзгертіп тұрады.
2 нұсқа: педагог не бала бір қатарда тұрған ойыншықтарды атап шығады да, кілемнің ортасында тұрған баладан оның оң жағында қандай ойыншықтар барын атауын өтінеді.
3 нұсқа: педагог бір баладан өзі атаған қатардағы ойыншықтардың (ойыншықтар атауын атайды) оң жағында орналасындай тұруын өтінеді.
Қажетті заттар: әртүрлі ойыншықтар.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

4.Дене шынықтыру
1.Бір, екі тізбекпен жүру; кең және қысқа адыммен, қолдарын сермеп, бір бүйірмен жүру. У-шу кешені бойынша тыныс алуларын қалпына келтіру.Сапқа тұрып, бірінші-екінші санағы бойынша санайды. Тізбекпен жүреді, залдың ортасында екі тізбек құрып жүреді.

4.Музыка
. Әуеннің ырғақтық бейнесін ұрмалы аспаптарда жеке немесе кішігірім топпен ойнау.
Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Аюлар биі» (Е. Тиличеева). Балалар музыкаға ілесіп, қорбандап, аюлардың жүрісін салады.

4.Дене шынықтыру
1.Бір-бірден тізбекке тұру. Қолдарды ауыстырып, жартылай отырып, тапсырмаларды орындау. Бір тізбекке сап құрып жүру. Қолдарын еркін ұстап, ырғақпен қимылдауға тырысады. Үш-үштен тізбекке қайта тұру.
2.Түзету

4.Музыка
Әуеннің ырғақтық бейнесін ұрмалы аспаптарда жеке немесе кішігірім топпен ойнау.
Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Аюлар биі» (Е. Тиличеева). Балалар музыкаға ілесіп, қорбандап, аюлардың жүрісін

4.Дене шынықтыру
Қимыл-қозғалыс ойыны «Кім зейінді?»
«Ғарышкерлердің» әрқайсысы зымырандағы өз орнын есте сақтап алуы керек.Басқарушылардың артынан төрт тізбекке тұрады. белгі берілгенде көздерін жұмады. Бастаушылар көрсетілген жерге барып

Педагогтің бұйрығына сәйкес бір іс-әрекеттен екінші іс-әрекетке көшеді. Қолмен аяқты үйлестіріп қозғайды. Баяу қарқынмен жүгіру.

2. Топтарға бөлініп, негізгі қимыл-қозғалыстарды орындайды. Нөмірлері бойынша топ болып сапқа тұрады. 30 см биік заттар арқылы кезекпен секіруге үйретуді жалғастыру. Нұсқау – екі аяқпен ширақ серпіліп, қолды алға шығарады. Заттардың жанында екі тізбекке тұрады. Топтарға ат қояды. Поролон текшелерден секіріп, құрсауды айналып өтіп, таяқшаны келесі балаға алып келіп, өзі тізбектің соңына тұрады. Келесі жолы топ болып секіріп барып, қайтарда жүгіріп қайтып келеді. Екі аяқпен ширақ серпіліп, қолды алға шығарады.

Ойын жаттығуы
«Қатып қал»

Ауыр қимылдап отырып-тұрады, отырғанда аяқтарын кезек-кезек созады, айналады.

Музыка тыңдау.
«Вальс» (С. Майкапар).

Ән айту: «Қыс қызығы» (И. Нүсіпбаев).

Билер: «Испан биі» («Билеп үйренейік» жинағынан). Балалар биге жұптасып қатысады.

«Қай аспапта ойнаймын?» ойыны
Мақсаты: Қазақтың ұлттық аспаптарының (ішекті, ұрмалы, үрлемелі) өзіндік тембрлік дыбысталуымен таныстыру, ажырата білуге үйрету. Аспаптарда ойнауға машықтандыру,

жаттығуларын орындау: «Көз – қол» «Пілді бейнелеу» Пілдің отырысындай отыру, немесе тұру. Аяқтарын аздап бұғу, басын иығына қисайту, қолдарын алдыға созып, үлкен қылқаламмен салғандай бір нәрсені бейнелеу. Сосын екінші қолмен сол қимылдарды қайталау. 3. Сол қолмен оң қолдың білезігін ұстап, уқалау. Оң қолмен сол қимылдарды қайталау. 4. Қолдарын көздің деңгейіне дейін көтеріп, түйістіру. Мұрнымен бір қолдың алақанынан бастап, бойымен жүргізе отырып, иығына дейін сызық салу. Сосын көз алдына шеңбер сызып, келесі қолмен осы қимылдарды қайталау.

«Дегелек» жаттығуы.
Тізелерін аздап бүгіп, иығын аздап алдыға еңкейтіп, қолдарын

салады.
Ауыр қимылдап отырып-тұрады, отырғанда аяқтарын кезек-кезек созады, айналады.

Музыка тыңдау.
«Вальс» (С. Майкапар).

Ән айту: «Қыс қызығы» (И. Нүсіпбаев).

Билер: «Испан биі» («Билеп үйренейік» жинағынан). Балалар биге жұптасып қатысады.

«Қай аспапта ойнаймын?» ойыны
Мақсаты: Қазақтың ұлттық аспаптарының (ішекті, ұрмалы, үрлемелі) өзіндік тембрлік дыбысталуымен таныстыру, ажырата білуге үйрету. Аспаптарда ойнауға машықтандыру, қызығушылықтарын арттыру.

орналасады да жалауды көтереді. Ойыншылар өз командирлерін тез тауып, зымыранға отырып үлгеруі керек. Командир қолына батареялы ойыншық рөлді алады. Балалар «паровоз» жасап, төрт тізбекке бес-бестен тұрып, залмен командирлерінің артынан шеңбер бойымен түрлі бағытта жүре бастайды.

Ойын жаттығуы:
«Зымыранның ұшуы».
Ойны барысы:
Бастушының артынан ұшу
Зымырандарды басқару тетігін қосу, «1-2-3 – кеттік!» сигналы

Қимыл-қозғалыс ойыны «Музыкалық ғаламшар»
Ойын барысы: Біркелкі тыныс алып, ырғақтық гимнастика жасау. Жаттығуларды дұрыс, басқалармен бірдей жасауға тырысады.
«Секектегіш»
ғаламшары.
Бұл ғаламшарда

Ойын барысы:
Шашырап жүру,
жүгіру. «Қатып қал!»
бұйрығы бойынша бір
орындарында қатып
қалады.
**«Ержүректілікке
жаттықтыру»**
**«Бұлтқа қол
жеткізу»**
Гимнастикалық
қабырғада қол мен
аяқ қозғалыстарын
үйлестіріп
өрмелеуге
жаттықтыруды
жалғастыру.
Тапсырмаларды
бұлжытпай
орындап, өздерін
ержүрек
екендіктерін
көрсетуге
тырысады.
Тепе-теңдік:
Гимнастикалық
орындық үстінде бір
аяқпен отырып, ал
екінші аяқты
орындықтың бір
қырымен алып жүру
шеберліктерін
(машықтарын)
қалыптастыру. Орын-
дықтан түскенде жерге
аяқтарының ұшымен
түседі.
Қимыл-қозғалыс

қызығушылықтарын
арттыру.

төмен салбыратып,
алдыға қарап
тұру. Тізесін бүккен
бір аяғын көтереді де,
шаңғыны көлденең
ұстап, кідіріс
жасайды.

**Шаңғы жолымен
сырғыта аттап,
бірінің артынан бірі
жүру.**

Шаңғымен қозғалыста
жылдамдық дұрыс
қадам аттағаны мен
қадамдар жиілігіне
тікелей байланысты
екендігіне басты назар
аударту.

**Қимыл-қозғалыс
ойыны: «Алшақ
бас!».**

Ойын барысы: алшақ
адымдар тек аяғымен
жақсы итерілу, қолын
екпінмен дұрыс
сермеу, аздап бүгілген
аяқпен барынша
ұзаққа сырғығанда
ғана мүмкін
болатынына басты
назар аудару керек. 15
метр қашықтықты
ойыншылар қанша
қадам жасап жүріп
өтетінін есептеп
байқау. Ойыншылар
шаңғы жолымен 15

балалар секіріп
жүреді. Екі аяқтап
биіктігі 20-30см
заттардан аттап
секіру.
**«Түрлі түсті
ғаламшар»** – бұл
ғаламшардың
тұрғындары түрлі
түсті доптарды
жақсы көреді. Допты
еденге бір қолмен
соғып, алақан жайып
қайта саусақтың
басымен қарсы алып,
қайтарып, аяқтың
жанына қарай еденге
соғу. Себеттен түрлі
доптарды алып,
қалауынша тұра
қалады. Допты
еденге бір қолмен
соғып, алақан жайып,
саусақтың басымен
қарсы алып, қайта
қайтарып аяқтың
жанына қарай еденге
соғуға тырысады.
Допты соққанда күш
мөлшерін есептеп,
дұрыс пайдалануға
тырысады
«Жорғалаушылар

<p>ойыны: «Кім шапшаң?» Төрт бастаушыны таңдап, оларға түрлі жұлдызшалар береді. Төрт тізбекке тұрады. Бастаушы – командир. Көздерін жұмып тұрады. Осы кезде бастаушылар көрсетілген жерге барып тұрады. Белгі бойынша көздерін ашып, орындарын жылдам табуға тырысады, қалғандары бастаушының артына тізбекке тұрады.</p>		<p>метр жүріп өтеді. Әр аяғымен мүмкіндігінше алысқа сырғуға тырысады. Қайтадан орнына жай жүріп қайтады.</p>		<p>ғаламшары» – бұл ғаламшардың тұрғындары тек еңбектеп, жорғалап қозғалады. Модульдерден аттап шынтақтап, тізерлеп, еңбектеп жүруге жаттығу. Шынтақтап, тізерлеп, еңбектеп залдың келесі жағына модульдерден асып өтеді. Қолдары мен аяқтарының жұмысын үйлестіруге, бағытын сақтап қозғалуға, басқа балаларға соғылмауға тырысады.</p> <p>«Сикырлы ғаламшар» – бұл ғаламшардың тұрғындары алыптардан қортықтарға айнала алады.</p> <p>Залға шашырап бытырыңқы жүрісті орындайды. Әртүрлі музыка әуенімен сәйкес қимылдар жасайды: шапшаң әуенге үлкен адымдап, қолын жоғары көтеріп жүреді. Баяу әуенге кішкентай қадамдар жасап, қолдарын беліне қойып жүреді</p>
---	--	---	--	---

Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
<p>Серуен</p>	<p>Бақылау: Шықты бақылау. Мақсаты: Күз ерекшеліктерін көрсете түсіндіру, шықтың пайда болу жолы. Еңбек : Ағаш бұтақтарын жинау. Мақсаты: Балалардың бірлесіп жұмыс жасауға баулу, бастаған істерін аяғына дейін тыңғылықты жасауға үйрету. Жеке жұмыс: « Менің Отаным » өлеңін жаттату. Отан – менің ата-анам, Отан-досым , бауырым. Отан-өлкем, астанам, Отан-туған ауылым. Мақсаты: Отанын сүйге, құрметтеуге тәрбиелеу. Патриоттық сезімдерін арттыру. Ойын: « Қояндар секіреді » . Мақсаты: Қос аяқпен секіруге үйрету.Ептілікке, шапшаңдыққа баулу. Қимылдық ойын: « Қаздар мен бақташы » . Ойын барысы: Ойыншылардың ішінен қасқыр мен бақташы таңдап алады.Басқа балалар болады.Ортадан бір сызық созылады.Ол-қаздардың үйі болады.Бақташы қаздарды жсайып шығады.Олар далада жсайылып жүреді. Бақташы: Қаздар, қаздар!? Қаздар: га,га,га Бақташы:тамақ жейсіңдер ме? Қаздар: иә, иә, иә. Бақташы: Ендеше ұшыңдар. Қаздар:жоқ , аш қасқыр бар Жібермейді ол жолда Бақташы: тез ұшыңдар қалайда ! Осы кезде қаздар қанаттарын қағып ұшып бақташыға қарай жүгіреді. Қасқыр ұстағандарын жинап қояды. Екі рет ояңғандарында ауысып басқа балаларға кезек береді. Еркін ойындар. Тренинг: « Қаздар болып ұшайық » .</p>	<p>Бақылау: Өткініші жаңбырды бақылау. Мақсаты: Өткініші жаңбыр туралы түсінік беру. Жаңбырдың пайдасы , жаңбыр жауғанына қарап егістікті, бау бақшаны , саяжайдағы көкөніс, жеміс – жидек бәрін қолдан жауындаып суарудың пайдасын ашып түсіндіру. Еңбек : Ағаш түптерін қопсыту. Мақсаты: Ағаш түптерін қопсыту арқылы балаларға өсімдіктерге тыңайтқыш заттар топырақ арқылы баратындығын түсіндіру. Жеке жұмыс: « Еңбекпен ел көгерер, Жаңбырмен жер көгерер » . Мақсаты: Мақал үйрету арқылы балаларға өсімдіктерге тыңайтқыш заттар топырақ арқылы баратындығын түсіндіру. Қимылдық ойын : « Допты қуып жет » . Балаларды тез жүгіруге үйрету, шапшаңдыққа , ептілікке тәрбиелеу. Қимылдық ойын: « Кім тезірек? » Мақсаты: Секіргішпен секіруге үйрету, секіру қабілетін дамыту, ептілікке тәрбиелеу. Ойын барысы: Балалар қолдарындағы секіргішпен алаңның бір жағына, бір-біріне бөгет жасамай сапқа тұрады.Олардан 15-20 қадам қашықтықта сызық сызылады немесе жалаушалар байланған жіп тартылады. Балалар келісілген сигнал бойынша бір мезгілде сызыққа бағыттала секіреді.Тәрбиеші сызықтың үстіне түскен баланы белгілеп алады. Тренинг: « Қолшатыр » .</p>	<p>Бақылау: Күздегі өсімдіктердің түсін бақылау. Мақсаты: Күзде өлі табиғатта болатын құбылыс өсімдіктерге деәсер ететіндігін түсіндіру. Еңбек : Біздің ойын алаңы Мақсаты: Ойын алаңындағы сарғайып түскен жапырақтарды жинау.Еңбекқорлыққа баулу. Жеке жұмыс : Жел тынымсыз гүлдеп, Болып кетті тым бұзық Шуылдайды тал терек, Жапырағын жұлғызып. Мақсаты: Тақпақ үйрету арқылы балалардың есте сақтау қабілетін дамыту, тілдегі дауыс ырғағының мәнерлігін сезінуге үйрету.. Қимылдық ойын: « Айгөлек-ау, айгөлек » . Мақсаты: Қимыл-қозғалысын дамыта отырып, шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Қимылдық ойын: « Фигура жасап шық » Ойын барысы : Ойнаушылардың арасынан бастаушы таңдалынып алынады.Ол шеткірек тұрады. Балалардың қалғандары жүгіреді , бір аяғымен екінші аяғын шалыс баса (ирек жүріспен) алаң бойы секіреді. Тәрбиешінің сигналынан, дабыл қағу немесе « тоқта » деген сөзден кейін барлығын орындарына барып қозғалмай тұрады.Басқарушы барлық « фигураларды » айналып шығып , ең ұнайтынын таңдап алады. Енді басқарушы бала беруші болып саналады да, ал алдыңғы басқарушы қалған балаларға қосылады да , ойын қайталанады. Балалардың өз бетімен ойын ұйымдастыру: Қуаласпақ, Тығылыспақ, Тренинг: « Куіз үй » .</p>	<p>Бақылау: Ауа-райын бақылау. Мақсаты: Күннің қанша градусқа төмендегенін бақылау. Күзгі табиғат құбылыстарын түсіндіру. Еңбек : Гүл тұқымдарын жинау. Мақсаты: Гүлдің тұқымнан өсетінін түсіндіру, көктемде тұқымды гүлзарларға себетіндігіміз, тұқымнан гүл өсетіндігін түсіндіру. Жеке жұмыс: Сипап өткен самалға, Тербеледі сары алма. Көз салып едім бақшаға, Қауын біткен сары ала. Дидактикалық ойын: « Жемістер мен көкөністер » . Мақсаты: Жемістер мен көкөністерді ажырату.Олардың адам ағзасына тигізер пайдасын түсіндіру. Қимылдық ойын: « Тышқан мен мысық » Мақсаты: Балаларды тату ойнауға үйрету.Тез жүгіруге , ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Қимылдық ойын : « Доппен ұрып алу » . Ойын барысы: Балалар дөңселеніп тұрады.Тәрбиеші жүргізушіні таңдап алады да , допты береді. « Бір, екі , үш » дегенде балалар жан-жаққа қашады. Жүргізуші доппен ұрады.Кімге тисе сол ойыннан шығады:Ойын осылай жалғасады. Еркін ойын: « Қуыршақты киіндіреміз » . « Отбасы » Тренинг: « Біз көңілді балалар » .</p>	<p>Бақылау: Көгерішінді бақылау. Мақсаты: Балаларға көгерішнің немен қоректенетіні, қайда мекендейтіні , тұмсығы дене пішіні түсі, қалай дыбыстайтынын үйретіп , оларға қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Еңбек : Ауладағы құстарға жем беру. Мақсаты: . Табиғатты аялай білуге , құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. Жеке жұмыс: Жылы жаққа ұшпайтын Біздің жақта қыстайтын Құстар жүрсе жуықта, Жем шашуды ұмытпа! Мақсаты: Балаларға тақпақ жаттата отырып, есте сақтау қабілеттерін дамыту, тілдегі дауыс ырғағының мәнерлілігін сезінуге мүмкіндік туғызу. Ойын: « Шымышқ доп » . Мақсаты: Допты қатты тебуге, оны ұстап алуға үйрету.Ептілікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Қимылдық ойын: « Ұстаушы, лентаны ал » . Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа , тапқырлыққа , жылдам шешім қабылдауға үйрету. Ойын барысы: Ойнаушылар шеңбер жасап тұрады, ұстаушыны таңдап алады.Ұстаушыдан басқасы түсті матаның немесе лентаның қиындысын алады да, оны мойнынан айқара айналдыра байлайды. Ұстаушы шеңбердің ортасында тұрады.Тәрбиешінің « Жүгір » деген сигналы бойынша балалар бет-бетімен алаңға кетеді.Ұстаушы ойнаушылардың соңынан жүгіріп, біреуінің лентасын суырып алуға тырысады.Лентасынан айрылғандар уақытына бір жаққа шығып тұрады.Тәрбиешінің: « Бір, екі, үш, тездете шеңберге жүгір! » деген сигналы бойынша балалар шеңбер құрып тұрады. Ұстаушышы алынған ленталардың санын есептеп, оны балаларға қайтып</p>

береді. Ойын жаңадан ұстаушы тағайындаудан басталып, қайталанады.
Тренинг: « Құс болып ұшайық »

<p>Балаларды үйге қайтару</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i> - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i> - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>
--------------------------------------	---	---	---	---	---

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Ы.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ

Топ: Мектепалды даярлық

Топ жетекшісі: Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы

Балалардың жасы: 5-6 жас

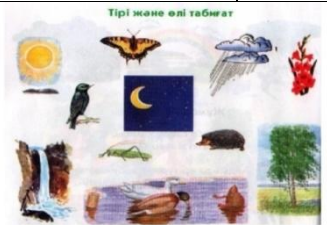
Жоспардың кезеңі : 16-20 қаңтар айы 2023ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі 16-қаңтар	Сейсенбі 17-қаңтар	Сәрсенбі 18-қаңтар	Бейсенбі 19-қаңтар	Жұма 20-қаңтар
Балаларды қабылдау 8³⁰					
Ата –аналармен әңгімелесу кеңес беру,балаларды жан-жақты қарап қабылдап алу,дене қызуын бақылау,ата-анасынан түнгі ұйқысы қалай болғандығын сұрау,күнделікті мектепке әкеліп,алып кетулерін қадағалау. Мәдени-гигиеналық әрекеттер мен дағдылар,ұйымдастыру шаралары ,балалардың қызығушылығына,көңіл күйіне назар аудару Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 8⁴⁰-8⁵⁰					
Таңғы жаттығу 8⁵⁰-8⁵⁵ Гимнастика №1					
Балалармен ойындар ҰІӨ дайындық	1.Сөйлеуді дамыту 2. Математика негіздері 3. Сауат ашу негіздері 4. Дене шынықтыру	1. Қоршаған ортамен танысу 2. Қазақ тілі 3. Көркем әдебиет 4. Музыка	1. Сауат ашу негіздері 2. Математика негіздері 3. Қазақ тілі 4. Дене шынықтыру	1. Сөйлеуді дамыту 2. Қоршаған ортамен танысу 3. Көркем әдебиет 4. Музыка	1.Сауат ашу негіздері 2. Математика негіздері 3.Шығармашылық іс-әрекет 4.Дене шынықтыру
Ұйымдастырылған іс-әрекет	1.Сөйлеуді дамыту Дидактикалық ойын «Торғай мен мысық» Ойын барысы: Педагог – «мысық», ал қалғандары «торғайлар» болады. Бөлмеде жағымды баяу әуен ойналады. «Торғайлар» алаңқайда секіріп, ұшып-қонып жүреді. Мысықтың	1.Қоршаған ортамен танысу Ш. Мәмбетовтің «Бейбіт өмір солдатты» өлеңін мәнерлеп оқу Демонстрациялық материалдармен жұмыс. «Жерде, әуеде, суда» ойыны. Шарты: жерде, әуеде, суда қызмет ететін	1.Сауат ашу негіздері «Қарама-қарсы іс-әрекетті айт» ойыны Ойын барысы: Сөйлемдегі іс-әрекеттерге қарама-қарсы сөздерді айту 1. Үміт жылады, Іңкәр ... (жыламады) 2. Марат үндемей отыр, Таңат ... отыр. (шулап) 3. Ардақ жазып отыр	1.Сөйлеуді дамыту Дидактикалық ойын «Торғай мен мысық» Ойын барысы: Педагог – «мысық», ал қалғандары «торғайлар» болады. Бөлмеде жағымды баяу әуен ойналады. «Торғайлар» алаңқайда секіріп, ұшып-қонып жүреді. Мысықтың дауысын естісімен «торғайлар» өз ұяларына ұша	1.Сауат ашу негіздері «Қарама-қарсы іс-әрекетті айт» ойыны Ойын барысы: Сөйлемдегі іс-әрекеттерге қарама-қарсы сөздерді айту 1. Үміт жылады, Іңкәр ... (жыламады) 2. Марат үндемей отыр, Таңат ... отыр. (шулап) 3. Ардақ жазып отыр , Асыл ... (жазбай отыр) 4. Қыздар биледі, ұлдар ... (билемеді) 5. Ақтөс үрді, Күтжол ...

	<p>дауысын естісімен «торғайлар» өз ұяларына ұша жөнеледі. Ұсталған «торғай» «мысық» болып ауысады. Ойын осылай жалғаса береді.</p> <p>М.Зверевтің «Су торғайы» әңгімесін оқу</p> <p>«Ж» – «Ш» дыбыстарының дұрыс артикуляциясы:</p> <p>«Ш» – «Ж» дыбыстарын айтқанда ерін дөңгеленеді де алға қарай жиырылады. Тіл ұшы жалпақтанып, тістердің түбіне жуықтайды, бірақ тимейді.</p> <p>«Ш» дыбысын дұрыс естіп, ажыратуға арналған жаттығулар:</p> <p>1) Ша-ша-ша – шана. Шу-шу-шу – шуда. Шы-шы-шы – шыны. Ше-ше-ше – шелек. Ши-ши-ши – шие. Шө-шө-шө – шөп.</p> <p>2) Аш-аш-аш –</p>	<p>сарбаздардың және шегара бағаны, танк т.б. суреттері көрсетіледі. Педагог «Жерде» деп танкистің суретін көрсетеді. Осы кезде балалар аяқтарымен адымдайды. «Әуеде» деп ұшқыштың суретін көрсеткенде, қолдарын жанжаққа жайып, ұшқан сияқты болады. «Суда» дегенде суда жүзген секілді қимылдар көрсетеді. Балаларға Ұлы Отан соғысы және атақты қаһармандар туралы әңгімелеу.</p> <p>Дәптермен</p>	<p>, Асыл ... (жазбай отыр)</p> <p>4. Қыздар биледі, ұлдар ... (билемеді)</p> <p>5. Ақтөс үрді, Күтжол ... (үрмеді)</p> <p>Дидактикалық ойын-жаттығу: «Жалауша»</p> <p>Ойын барысы:</p> <p>Балаларға қандай да бір дыбысты айтады. Егер дыбыс дауысты болса, балалар қызыл жалаушаны, егер дыбыс дауыссыз болса, көк жалаушаны желбіретеді.</p> <p>Дидактикалық жаттығуы: «Жуан дауысты сөзден баста»</p> <p>Жаттығу барысы:</p> <p>Қойған сұрақтарға балалар жуан дауысты дыбыстан басталатын сөздермен жауап беру керек.</p> <p>1. Қандай көлікпен бардың? (Ұшақпен ұштым т.б.)</p> <p>2. Сүйікті сусының? (Айран т.б.)</p> <p>3. Достарыңның аты? (Орал, Ұлпан,</p>	<p>жөнеледі. Ұсталған «торғай» «мысық» болып ауысады. Ойын осылай жалғаса береді.</p> <p>М.Зверевтің «Су торғайы» әңгімесін оқу</p> <p>«Ж» – «Ш» дыбыстарының дұрыс артикуляциясы:</p> <p>«Ш» – «Ж» дыбыстарын айтқанда ерін дөңгеленеді де алға қарай жиырылады. Тіл ұшы жалпақтанып, тістердің түбіне жуықтайды, бірақ тимейді.</p> <p>«Ш» дыбысын дұрыс естіп, ажыратуға арналған жаттығулар:</p> <p>1) Ша-ша-ша – шана. Шу-шу-шу – шуда. Шы-шы-шы – шыны. Ше-ше-ше – шелек. Ши-ши-ши – шие. Шө-шө-шө – шөп.</p> <p>2) Аш-аш-аш – ашық. Ұш-ұш-ұш – ұшқыш. Ыш-ыш-ыш – қыш. Өш-өш-өш – көш.</p> <p>Қадыр Мырза Әлидің жаңылтпаштарың балаларға айтқызу:</p> <p>1) Шемішке шақсан шақ,</p>	<p>(үрмеді)</p> <p>Дидактикалық ойын-жаттығу: «Жалауша»</p> <p>Ойын барысы: Балаларға қандай да бір дыбысты айтады. Егер дыбыс дауысты болса, балалар қызыл жалаушаны, егер дыбыс дауыссыз болса, көк жалаушаны желбіретеді.</p> <p>Дидактикалық жаттығуы: «Жуан дауысты сөзден баста»</p> <p>Жаттығу барысы:</p> <p>Қойған сұрақтарға балалар жуан дауысты дыбыстан басталатын сөздермен жауап беру керек.</p> <p>1. Қандай көлікпен бардың? (Ұшақпен ұштым т.б.)</p> <p>2. Сүйікті сусының? (Айран т.б.)</p> <p>3. Достарыңның аты? (Орал, Ұлпан, Омар, Асқар, Ынтымақ, Олжас.)</p> <p>4. Сүйікті ойыныңның аты қандай? («Асық», «Арқан тартыс» т.б.)</p> <p>Ойын: «Дұрыс қос»</p> <p>Ойын барысы: тақтаға екі қатарға суреттер іледі. Балаларға әр қайсысын атап айтқызады. Балаларды бір-бірден тақтаға шақырып, тапсырманы орындатады.</p> <p>1. Бір буыннан тұрып, тамақты білдіретін екі суретті қос (нан-</p>
--	---	--	---	--	---

	<p>ашық. Ұш-ұш-ұш – ұшқыш. Ыш-ыш-ыш – қыш. Өш-өш-өш – көш.</p> <p>Қадыр Мырза Әлидің жаңылтпаштарын балаларға айтқызу: 1)Шемішке шақсан шақ, Шапшаң шақ. Шөбінді шапсан шап, Шапшаң шап. 2)Жоғалды бес шыбыш, Жоқ әлі еш сыбыс. Жоқ әлі еш сыбыс, Жоғалды бес шыбыш.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Не жақсы, не жаман?» Ойын шарты: Берілген суреттерден жақсы және жаман істерді тауып көрсету керек Дәптердегі тапсырма бойынша орындалады.</p>	<p>жұмыс 1.Артық суреттерді тап. Белгіле. 2.Ардагерлерге арналған «Женіс күні» атты ашықхаттың суретін сал.</p>	<p>Омар, Асқар, Ынтымақ, Олжас.) 4. Сүйікті ойыныңның аты қандай? («Асық», «Арқан тартыс» т.б.) Ойын: «Дұрыс қос» Ойын барысы: тақтаға екі қатарға суреттер іледі. Балаларға әр қайсысын атап айтқызады. Балаларды бір- бірден тақтаға шақырып, тапсырманы орындатады. 1. Бір буыннан тұрып, тамақты білдіретін екі суретті қос (нан-қант). 2. Екі буыннан тұрып, төсек- орынды білдіретін екі суретті қос (жастық, көрпе). 3. Үш буыннан тұрып, көгөністі білдіретін екі суретті қос (асқабақ, қызанақ). Ойын-жаттығу: «Сөз таңда» Ойын барысы:Балалар суреттегі заттардың тиістісін</p>	<p>Шапшаң шақ. Шөбінді шапсан шап, Шапшаң шап. 2)Жоғалды бес шыбыш, Жоқ әлі еш сыбыс. Жоқ әлі еш сыбыс, Жоғалды бес шыбыш. Дидактикалық ойын: «Не жақсы, не жаман?» Ойын шарты: Берілген суреттерден жақсы және жаман істерді тауып көрсету керек Дәптердегі тапсырма бойынша орындалады</p>	<p>қант). 2. Екі буыннан тұрып, төсек- орынды білдіретін екі суретті қос (жастық, көрпе). 3. Үш буыннан тұрып, көгөністі білдіретін екі суретті қос (асқабақ, қызанақ). Ойын-жаттығу: «Сөз таңда» Балалар суреттегі заттардың тиістісін айтып, мақалды толықтырады. Суреттегі заттардың атын буынға бөледі. Мақал – сөздің мәйегі. 1) Оқу ... құдық қазғандай. <i>и-не, кү-рек, қа-сық.</i> 2) Ата көрген ... жонар <i>оқ, оқ-тау, ер.</i> 3) Ана көрген ... пішер. <i>жей-де, тон, көй-лек.</i> 4) Асықпаған арбамен . . . алады. <i>тұл-кі, қо-ян, а-ю.</i> Дәптермен жұмыс 1.Дыбыстық талдау жаса 2.Үзік сызықтарды бастыр</p>
--	--	--	--	--	---

			<p>айтып, мақалды толықтырады. Суреттегі заттардың атын буынға бөледі.</p> <p>Мақал – сөздің мәйегі.</p> <p>1) Оқу ... құдық қазғандай. <i>и-не, кү-рек, қа-сық.</i></p> <p>2) Ата көрген ... жонар <i>оқ, оқ-тау, ер.</i></p> <p>3) Ана көрген ... пішер. <i>жей-де, тон, көй-лек.</i></p> <p>4) Асықпаған арбамен . . . алады. <i>тұл-кі, қо-ян, а-ю.</i></p> <p>Дәптермен жұмыс</p> <p>1. Дыбыстық талдау жаса</p> <p>2. Үзік сызықтарды бастыр</p>		
--	--	--	--	--	--

Қозғалмалы зерек ойындар «Жер,су,ауа» ойыны

«Табиғат құбылыстарын ажыратып олардың қасиеттерін ата»

Мақсаты: Қасиетіне қарай қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, бұға айналады.

Көрнекіліктер: қар мен жаңбыр бейнеленген суреттер.

Ойын барысы: Балаларға қар мен жаңбырдың суреттерін көрсетіп, олардың бір-бірінен ажыратып айту тапсырылады. Білімдерін анықтау барысында табиғат құбылыстардың қасиеттерін айтып берулері керек.

Ойын: «Жер,су,ауа»

Мақсаты: балаларға берілген тапсырманы тез шешуге, жылдам жауап беруге, жерде, ауада, суда не болатынын дұрыс айтуға төселдіру, қоршаған ортаға қамқорлық сезімен тәрбиелеу.

Көрнекіліктер: асық

Шарты: балалар дөңгелеіп отырады. Бір бала ортаға шығып балаларды кез келгеніне асық лақтырып жібереді де жер су ауа деген сөздің бірін айтады. Егер бала жер десе асықты қағып алған сезіммен тәбиелеу. Біл бала отатаға шығып, балалардың кез келгеніне асықта лақтырып жібереді де жер, су ауа деген сөздік бірін айтады. Егер бала жер десе, асықты қағып алған бала жерде тіршілік ететін құстарды, адамдарды, өсімдіктерді атайды. Ал су сөзі айтылса, балық балардың аты аталады. Ауа дегенде құстарды айтуы тиіс. Осылай ойын жалғаса береді.

	<p>2.Математика негіздері Ойын жаттығуы «Қандай заттар көп, қандай заттар біреу екенін, қарап атандар» Ойын барысы: Балаларға айналасынан қандай заттардың көп екенін(орындықтар , үстелдер,қарындаш тар, кітаптар...) және қандай заттардың бір-біреуден (есік, монитор және басқалары) екенін айтуды ұсынады. Ойын жаттығуы: «Ретімен орналастыр» Балаларға «Түрлі түсті Куйзенер санаутаяқшалар» жиынтықтан таяқшалар таратады, оларды ұзындықтарының өсу ретімен орналастырады</p>	<p>2.Қазақ тілі Дидактикалық ойын «Бұл кім?». Ойын барысы:Аталған киімдері (көйлек, шалбар, жейде) бойынша баланы табады. Дыбыстық жаттығу Ғ-ғ-ғ- ғап-қолғап- қолғап Ұ-ұ-ұ-ұл-құл-құ-лақ-шын. Тақпақ жаттау: Мен естияр баламын, Өзім кие аламын. Көйлегімді, күртемді, Аяқкиім, пәлтемді. Інімді де үйретем, Жөн жобамды көрсетем. Е.Өтетілеуұлы Дидактикалық ойын: «Қайтала, көрсет». Ойын барысы:</p>	<p>2. Математика негіздері Ойын жаттығуы «Қандай заттар көп, қандай заттар біреу екенін, қарап атандар» Ойын барысы: Балаларға айналасынан қандай заттардың көп екенін(орындықтар, үстелдер,қарындаштар, кітаптар...) және қандай заттардың бір-біреуден (есік, монитор және басқалары) екенін айтуды ұсынады. Ойын жаттығуы: «Ретімен орналастыр» Балаларға «Түрлі түсті Куйзенер санаутаяқшалар» жиынтықтан таяқшалар таратады, оларды ұзындықтарының өсу ретімен орналастырады Топпен жұмыс Дәптермен жұмыс 1,2,3,4-тапсырмаларды орындау «Математикалық жазулар» дәптерімен жұмыс. 8-беттегі № 6 тапсырманы орындау</p>	<p>2. Қоршаған ортамен танысу Ш. Мәмбетовтің «Бейбіт өмір солдаты» өлеңін мәнерлеп оқу Демонстрациялық материалдармен жұмыс. «Жерде, әуеде, суда» ойыны. Шарты: жерде, әуеде, суда қызмет ететін сарбаздардың және шегара бағаны, танк т.б. суреттері көрсетіледі. Педагог «Жерде» деп танкистің суретін көрсетеді. Осы кезде балалар аяқтарымен адымдайды. «Әуеде» деп ұшқыштың суретін көрсеткенде, қолдарын жанжаққа жайып, ұшқан сияқты болады.</p>	<p>2.Математика негіздері Ойын жаттығуы: «Пішіндер неге ұқсайды?» Ойын барысы: Балаларға суреттен шар, текше, цилиндрге ұқсас бейнеленген заттарды қарауға ұсынады. Шар неге ұқсайды? (қарбыз,доп, глобус) Цилиндр неге ұқсайды? (кружка,стақанға) Текше неге ұқсайды?(текшелер, сыйлық қорапшасына). «Санау» дидактикалық ойыны Ойын барысы: Балалар суретке қарап қанша үшбұрыш,төртбұрыш, дөңгелек бар екенің табуы керек – Барлығы қаншашаршы(сопақша,шеңбер, үшбұрыш)? –Барлығын неше кішкентай шаршы (сопақша,шеңбер)? –Барлығы қанша үлкен шаршы (сопақша, шеңбер)? –Барлығы қанша</p>
--	---	--	---	--	--

	<p>Топпен жұмыс Дәптермен жұмыс 1,2,3,4-тапсырмаларды орындау «Математикалық жазулар» дәптерімен жұмыс. 8-беттегі № 6 тапсырманы орындау</p>	<p>Балаларға киім түрлері мен суреттері беріледі. Айтылған киімді қайталап суретін тақтаға іледі Дәптермен жұмыс 1.Киімдерді ата. Қыста қандай киім киеді? Кім не киеді? Дөңгелектерді сәйкестендіріп боя</p>		<p>«Суда» дегенде суда жүзген секілді қимылдар көрсетеді. Балаларға Ұлы Отан соғысы және атақты қаһармандар туралы әңгімелеу. Дәптермен жұмыс 1.Артық суреттерді тап. Белгіле. 2.Ардагерлерге арналған «Женіс күні» атты ашықхаттың суретін сал.</p>	<p>кішкентай, үлкен фигуралар бар? –Қанша қызыл (көк, сары, жасыл ...) фигуралар бар? –Қандай фигуралардың түсі көбірек (мөлшері, пішіні)? –Белгілі бір бағанда немесе қатарда қанша үлкен (кіші) фигура бар? –Қай қатарда түсі (өлшемі, пішіні) бойынша пішіндері көп? «Домалайды – домаламайды» дидактикалық ойыны Ойын барысы: Балалар егер аталған зат домаласа, қол шапалақтайды, егер домаламаса, аяғын топылдатады. Мысалы, қарбыз, текше, кітап, дөңгелек, қарындаш, сәбіз, банка, жапырақ, апельсин, үйшік, доп. Дәптермен жұмыс 1,2,3,4-Тапсырмаларды орындау «Математикалық жазулар» дәптерімен жұмыс. 14-беттегі № 18 тапсырманы орындау</p>
<p>Тілді жаттықтыратын тақпақ Кім келді? Қане, қане кім келді? Біз, біз, біз! Апа, апа бұл сіз бе? Иә, иә, иә! Әке, әке бұл сіз бе? Иә, иә, иә!</p>		<p>Ойын: «Айдаһардың құйрығы» Мақсаты: Балалардың есте сақтау қабілеті, бақылағыштығы жақсарады. Ойынның шарты: Өте қызық ойын! Ойынға қатысушылар бірінің артына бірі тізбектеле белдерінен ұстап тұрады. Ең бірінші тұрған бала - «айдаһардың басы». Ең соңғысы – «құйрығы» болады. «Айдаһардың басы» ең күрделі жолдармен жүре отырып өз «құйрығын» ұстап алуға тырысады.</p>			

<p>Ағатайым бұл сіз бе? Иә, иә, иә! Қарындасым бұл сен бе? Иә, иә, иә! Біздер тату жан ұя Иә, иә, иә!</p>		<p>Ұсыныс: Оның мақсаты – ұстап алу, «құйрықтың» мақсаты ұстатпау, қайткені де қашып құтылу. Егер «құйрық» ұсталып қалса, ол – «бас» болады. Ойын өз жалғасын табады.</p>			
	<p>3.Сауат ашу негіздері «Мамандықты тап» ойыны Ойын барысы:Балалар сұраққа жауап беру арқылы қандай мамандық иесі екенің табу 1. Науқасты кім емдейді? (<i>Дәрігер</i>) 2. Шашты кім қияды? (<i>Шапшараз</i>) 3. Үйлерді кім салады? (<i>Құрылысшы</i>) 4. Көмірді кім табады? (<i>Шахтер</i>) 5. Кітапты кім жазады? (<i>Жазушы</i>) Дидактикалық ойын «Түсіне қара» Ойын барысы: Балаларға көк түсті геометриялық пішіндерді көрсеткен кезде дауыссыз дыбыстан басталатын сөздерді айту керек</p>	<p>3.Көркем әдебиет Жақсы мен жаман Жақсы бала ол анық, Істемейді шалалық Тап-таза боп жуынып, Жүреді ол таранып. Дидактикалық ойын «Мен қандаймын» Ойын барысы: Балаларға сұрақ қойылады сәйкесінше балалар сол сұраққа жауап береді – Сен қандай баласың? (<i>Мен әдепті баламын.</i>) – Арман, сен қандай баласың? (<i>Мен жақсы баламын.</i>) т.б. Дидактикалық ойын: «Кім жылдам». Ойын барысы: Мақалдың басы айтылады, балалар жалғастырады Туған жерге туынды</p>	<p>3. Қазақ тілі Халқымыздың ұлттық киімдерінің түрлері өте көп. Кең байтақ даламыздың табиғатына, ауа райына байланысты киім түрлерінде де ерекшеліктер бар. Дәстүрлі ұлттық киімдер іштік, сырттық, сулық, бір киер, жыл мезгіліне, жас ерекшелігіне қарай ер, әйел, бала киімі болып бөлінеді. Күнделікті киімдер қарапайым, ыңғайлы тігілсе, жиын - тойға арналған түрлері одан күрделі әрі сәнді етіліп, нәзік талғаммен інжу - маржан, меруерт, ақық, шыны моншақтармен әшекейленіп, жібек, алтын, күміс жіптермен кестеленіпті. Қазақ даласына Ұлы Жібек</p>	<p>3.Көркем әдебиет Ертегі- әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Ертегі ойдан, қиялдан туады. Орыс халқының «Алтын балта» ертегісін мәнерлеп оқу «Бөлшектерінен тап» ойыны Ойын барысы:Балаларға кез-келген аң құсқа байланысты сөздер айтады.Балалар ол қандай аң немесе құс екенің табады. 1. Көз, ауыз, желбезек – ... (<i>балық</i>) 2. Бас, қанат, аяқ – ... (<i>құс</i>) 3. Құлақ, көз, жал – ... (<i>жылқы</i>) 4. Бас, мүйіз, сақал – ... (<i>ешкі</i>) Дидактикалық ойын «Не істеу керек?» Ойын шарты: Сұрақтарға жауап алу арқылы балаларды әдептілікке жетелеу. Дәптермен жұмыс 1.Суретті қара. Ертегінің жүйесін сурет бойынша</p>	<p>3.Шығармашылық іс-әрекет «Фотоаппарат» ойыны Ойын шарты:Сұрақтарға жауап беріп суреттерді тақтаға ілу 1)Жан-жағына алақ-жұлақ етіп келе жатқан аң? 2)Апанында ұйықтап жатқан аң? 3) Ағаштың басында жаңғағын кеміріп отырған сүйкімді аң? 4)Аяғының ұшымен, білдірмей жүріп, қулығын асырып жүретін аң? Балаларға еңбек қауіпсіздігі және жеке гигиена ережелерін сақтау туралы ескерту жасау Түрлі түсті қағаздармен жұмыс жасау: Балалар қоян, сәбіз, қар т.б геометриялық</p>

	<p>1) көк түсті шаршыны көрсетіп, қатаң дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді айтуларын сұрайды. Мысалы: <i>палатка, ферма, көбелек, қала, трактор, шахмат, сағыз, хат, циркуль, чемпион, щетка, піл, фотоаппарат, киіз, қасық, тасбақа, шегіртке</i></p> <p>2) көк түсті дөңгелекті көрсетіп, ұяң дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді айтуларын сұрайды. Мысалы: <i>вагон, балық гараж, ғалым, диктор, жүзім, зәкір, баспахана, велосипед, газ, ғарыш, дос, зырылдауық, жалбыз, гүл</i></p> <p>3) көк түсті үшбұрышты көрсетіп, үнді дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді айтуларын сұрайды. Мысалы: <i>лақ,</i></p>	<p>... (<i>тік</i>).</p> <p>Батыр туса ел ырысы, жаңбыр жауса ... (<i>жер ырысы</i>).</p> <p>Дәптермен жұмыс</p> <p>Суретте не бейнеленген? Қай баланың ісі дұрыс? Қай баланың ісі дұрыс емес? Дұрысын – жасыл, дұрыс емесін қызыл түспен белгіле.</p>	<p>жолындағы керуендер арқылы әкелінген пүліш, атлас, барша және басқа матадан тігілген сәнді киімдер қыз - келіншектердің келбетіне көрік қосса керек.</p> <p>Дидактикалық ойын</p> <p>«Тақияны тап»</p> <p>Ойын барысы: Балаларға суреттер беріледі. Суретте көрсетілген қыз бен жігіттің тақияларын сәйкестендіреді</p> <div data-bbox="974 778 1267 970" style="border: 1px solid black; height: 120px; width: 100%;"></div> <p>Дидактикалық ойын</p> <p>«Кім жылдам»</p> <p>Ойын барысы: балалар суреттер берілген қыз бен жігітке киімдерді топтастырып, киім үлгісіне атау береді. Жасау уақыты: 1-2 минут</p>	<p>баянда. Ертегі кейіпкерлерінің қимыл-әрекетін және эмоциясын келтір.</p> <p>2. Жұмбақты шеш</p>	<p>пішіндерді қайшымен қыйып бөліктерді бір біріне қосып таза қағазға жабыстырады.</p>
--	---	---	---	--	--

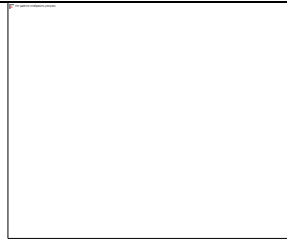
мысық, нан, уық,
мылтық, литр,
нәресте, раушан,
уылдырық, мәшине,
радио, рауғаш,
лалагүл, марғау, мал,
мерген

**Дидактикалық
жаттығу «Буынға
буын қос»**

Жаттығу барысы:
Балаларға сурет
көрсетіліп бірінші
буын айтылады,
екінші буынды
балалар табу керек
Мысалы: ал...ма,
бақта...шы,
қар...быз, қа...уын,
қала...қай,
қыза...нақ,
қор...жын,
дәп...тер, қа...лам,
қай...шы, жыл...қы,
бе...сік, бал...та,
көр...пе, сә...біз,
бара...бан, қо...зы,
құмырс...қа,
шы...бын, қо...ян,
ал...мұрт,

**Дидактикалық
жаттығу «Сөздегі
дыбыстың орнын
дұрыс анықта»**

Жаттығу барысы:
«ә», «м», «р»
дыбыстары
айтылады. Балалар

дыбыс сөздің
басында болса,
қызыл
жалаушаны,
соңында болса көк
жалаушаны,
ортасында болса екі
жалаушаны да
желбіретеді.
-р- (*ара, арман,
арық, рақмет,
қарбыз, қырық,
рахат, рауғаш, ару,
Ардақ, көзілдірік,
көрік, көмір, күрес,
күрек, рухани, қару*
-ә- (*әтеш,
әткеншек, әңгіме,
кәрі, әтір, күнә,
Күләш, бәтеңке,
бәліш, әріп, Мәлік,
Әлімжан, Әмір,
тәтті, тәкәпар,
тәрелке*
-м- (*мақта, мал,
мамық, қамыр,
монша, моншақ,
Әмина, қамзол,
қаймақ, тамыр,
тамыз,
көмір, комбайн,
мата, мысық, том,
әмір, темір, жемір*
Дәптермен жұмыс:
1.Суретті ата
2.Дыбыстық талдау
жаса

	<p>4.Дене шынықтыру «Көктемге саяхат» «Жылы жаңбыр» (жерді сулап, ағаш жапырақтары мен ауаны тазартып, жауын тамшыларымен ойнаймыз). Жауыннан кейін ауа тап-таза. Балаларға осы таза ауамен дем алу ұсынылады. «Түрлі түсті кемпіркосақ» (түрлі түске боялып, өлкемізге сән берді). «Жан біткен жасыл желек» (ағаштар, гүлдер, күн көзіне ұмтылады). «Құстар-құстар» (әдемі құстар сиқырлы қанаттарын жайып, аспанға көтеріліп, қалқиды). «Аңдар оянды» (оянып бой жазып, керіледі). «Көбелектер» (гүлдің үстінде қалбалақтап, қалқиды да, қонады. Гүл шырынын татқан соң қайта</p>	<p>4.Музыка Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Ленталармен жаттығу» (В. Моцарт). Балалар қолдарына лента ұстап, сол лентамен қимылдар жасайды. Қолдарын жоғары көтеріп, қолды кезектестіріп айналдырып, орындарында тұрып айналып, қимылдар жасайды. Музыка тыңдау: «Қыс» (Б. Ерзакович). Ән айту: «Зырлайды шанамыз» (М. Маңғытаев) Билер: «Испан биі» («Билеп үйренейік» жинағынан). Би қимылдарын үйрену Ойындар, хороводтар: «Кешікпе» орыстың халық әуені Музыкалық аспапта ойнау: «Полька» (А. Филиппенко). <i>Бубен, маракас, барабан, қоңырау</i></p>	<p>4.Дене шынықтыру «Ең ептілер» ойыны. Баспалдақ сатыларының арасымен жорғалау. Белгі бойынша алғашқы ойыншы баспалдақ сатыларының арасымен жорғалайды, модульды айналып өтіп дәл сол тәсілмен қайта қайтып, қолындағы қамшыны келесі ойыншыға береді. Ойын жалғаса береді. «Қаңбақтар» (3 рет) Фитболды заттардың арасынан ирек жолмен алып жүру. Белгі бойынша алғашқы ойыншы заттардың арасымен модульды айналып фитболды алып жүреді де, қажетті жерге жеткен соң дәл сол тәсілмен қайта қайтып, қолындағы фитболды келесі ойыншыға береді. Ойыншылар екі аяқпен бірдей</p>	<p>4.Музыка Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Ленталармен жаттығу» (В. Моцарт). Балалар қолдарына лента ұстап, сол лентамен қимылдар жасайды. Қолдарын жоғары көтеріп, қолды кезектестіріп айналдырып, орындарында тұрып айналып, қимылдар жасайды. Музыка тыңдау: «Қыс» (Б. Ерзакович). Ән айту: «Зырлайды шанамыз» (М. Маңғытаев) Билер: «Испан биі» («Билеп үйренейік» жинағынан). Би қимылдарын үйрену Ойындар, хороводтар: «Кешікпе» орыстың халық әуені Музыкалық аспапта ойнау: «Полька» (А. Филиппенко). <i>Бубен, маракас, барабан, қоңырау</i> аспаптарында ойнауды үйрету</p>	<p>4.Дене шынықтыру Динамикалық жаттығу Жүру, жүгіру кезінде спорттық жаттығулармен кезектестіріп, түрлі бастапқы қалыптарға тұрады: «малдас құру», отыру, отырып тірену, жатып тірену, етпетінен жатып, шалқалап жатып оң (сол) тіземен тұру «Тақия тастау» (4рет) Тік нысанаға допты иықтан жоғары алға қарай шұғыл шығарып, қолды айналдыра сермеп лақтыру. Тік нысанаға допты бір қолмен лақтырады. Иықтан жоғары алға қарай шұғыл шығарып, қолды айналдыра сермеп бар күшімен лақтырады. Нысананың тура ортасына тигізуге тырысады. Алдымен оң қолмен, сосын сол қолмен орындалады. Тыныс алу жаттығулары</p>
--	---	---	--	---	--

	<p>ұшып, басқа гүлге кетеді). «Шөпте жатып демалайық!» (Жасыл шөпте жатып, айналамыздағы кереметтерді тамашалаймыз). «Жаз» «Секіртпе» Қысқа секіртпеден секіру. Жаттығуды топтарға бөлініп орындауға болады. Топтар алмасып келесі жаттығу түрін орындайды. Секіртпеден секіру кезінде аяқтың (тігінен) және қолдың (айналмалы) қимылдарын үйлестіруге тырысады. Тренинг: «Жүрек»</p>	<p>аспаптарында ойнауды үйрету</p>	<p>екпіндеп сырғып жүруге тырысады</p> <p>Омыртқаның қисаюы мен жалпақтабанның алдын алу. Қамшымен жалпы дамыту жаттығуларын жасау.</p>		
<p>Балалардың үйге қайтуы</p>	<p>Ата-аналарға балалардың жетістіктерін айту Сақтық шаралары Жолда жүру ережелері Жолда жүгірме, бөгелме, бөгде адамдармен</p>	<p>Ата-аналарға балалардың жетістіктерін айту, ертегі немесе әңгіме айтуға кеңес беру</p>	<p>Ата-аналарға балалардың жетістіктерін айту, ертегі немесе әңгіме айтуға кеңес беру Этика – эстетика, мәдениет, жеке бас гигиенасы,</p>	<p>Ата-аналарға балалардың жетістіктерін айту, ертегі немесе әңгіме айтуға кеңес беру</p>	<p>Жолда жүгірме, бөгелме, бөгде адамдармен сөйлеспе!</p>

	сөйлеспе!		Жолда жүру ережелері туралы ескертулерді күнделікті ескерту		
--	-----------	--	---	--	--

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Б.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ

Топ: Мектепалды даярлық

Топ жетекшісі: Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы

Балалардың жасы: 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 23– 27 қаңтар 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 23-қаңтар	Сейсенбі 24-қаңтар	Сәрсенбі 25-қаңтар	Бейсенбі 26-қаңтар	Жұма 27-қаңтар
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кенес, әңгімелесу	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата – анамен әңгімелесу. Ата – аналармен қарым –қатынас мәдениетін орнату. Күн тәртібін сақтауға дағдылану.	Ата-аналармен әңгіме: Ата- аналарға балаларын таңертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру.	Ата-аналармен әңгіме: Ата –аналарға баланың денсаулығын сақтау жөнінде кеңес беру.	Ата-аналармен әңгіме: Ата –аналарға керекті құрал – жабдықтарды әкелуін өтіну.
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Қимылды ойын «Ұшты-ұшты» Мақсаты: Балаларға әуеде ұшатын заттарды ажырата алуға үйрету. Қоршаған ортамен таныстыру	Сюжеттік ойын «Мен дәрігер боламын» Мақсаты: Балалар бір - бірімен ойнау арқылы өздерін дәрігер сезіне алады. Сөйлеуді дамыту	Үстел-үсті ойын «Әдемі үйшік» Мақсаты: Балалар өз еріктерімен үйшікті құрастыра алады Құрастыру	Сюжеттік ойын «Шаштараз» Мақсаты: Балалар ойын арқылы шаш киюшының еңбегін түсінеді. Көркем әдебиет	Дидактикалық ойын «Сандар тізбегі» Мақсаты: Сандарды тура және кері санай білуге үйрету Математика негіздері
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 10				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҮІӨ)	Д/ойын: «Ғажайып қоржын» Мақсаты: Балаларды заттарды қолдарымен, сипаптисті қасиеттеріне қарай ажырата білуге үйрету. қажетті құралдар: Ғажайып қоржын. Балалар санына сәйкес, таныс ойыншықтар.	Д/ойын: «Бұл қай кезде болады» Мақсаты: Баланың жыл мезгілдері жайлы білімдерін тиянақтау пысықтау тиісті белгілерін атату, тілдерін жетілдіру, танымдылықтарын, ұстамдылықтарын дамыту. Қажетті құралдар: Жыл мезгілдеріне байланысты 3-4 сурет	Д/ойын: « Өз жұбынды тап» Мақсаты: Санды көру, есту және қимыл арқылы қабылдау қабілеттерін пысықтау. Қажетті құралдар: Цифрлар бала санына	Д/ойын: «Қателесіп қалма?». Мақсаты: Жылдам ойлау қабілеттерін дамыту, балалардың күннің әр түрлі мезгілінде не істейтін туралы біліктерін нығайту. Қажетті құралдар: текше	Д/ ойын: «Гүл шоғын құрастыр». Мақсаты: Бақшада, далада, орманда өсетін гүлдерді дұрыс тауып, аттарын есте сақтауға үйрету. Ойынның ережелері. Гүлдің кімге арналғанын, Қайда өсетінің және қалай аталатынын көрсету.
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҮІӨ	I - ұйымдастырылған іс-әрекет				
	1.Сөйлеуді дамыту Ойын-жаттығуы «Сұрақ жауап» 1)Қазір жылдың қаймезгілі?2)Қыс мезгілінің ерекшеліктеріқандай? 3)Қардың түсіқандай? 4)Қар қайтіпжауады?	1.Қоршаған ортамен танысу Балаларды 3 топқа бөліп тапсырма береді: Бірінші топтағы балаларға матаны зерттеуді ұсынады. Екінші топтың жұмысын қағазды зерттеу бағытында ұйымдастырады.	1.Сауат ашу негіздері «Артығын тап» ойыны. Ойын шарты:Балалар сөздер арасынан артық сөзді табады 1. Қыс, көктем, жаз, күз , үз. (үз) 2. Жел, жаңбыр, қар,	1.Сөйлеуді дамыту Ойын-жаттығуы «Сұрақ жауап» 1)Қазір жылдың қаймезгілі?2)Қыс мезгілінің ерекшеліктеріқандай? 3)Қардың түсіқандай? 4)Қар қайтіпжауады?	1.Сауат ашу негіздері Дидактикалық ойын «Жалпы атауын айт» 1.Тәрелке, құмыра, кесе, шанышқы – ... (ыдыстар) 2. Карамель, ирис, шоколад – ... (кәмпиттер) 3. Басбармақ, балаң үйрек,

<p>5)Қыс мезгілінде неше айбар? Сергіту жаттығуы Қыс сөзіне дыбыстық талдау жасау Қ-дауыссыз дыбыс Ы-дауысты дыбыс С-дауыссыз дыбыс Дидактикалық ойын: «Қай мезгілде ойнаймыз?» Ойын шарты: Шаңғы, асық, шана, доп, хоккей, секіргіш жіп суреттеріне қарап, қай мезгілде ойнайтынын айту. Дәптермен жұмыс</p>	<p>Үшінші топ металмен жұмыс істейді. Әліппе-дәптермен жұмыс. «Тағы не істейді?» ойын-жаттығуы Ойын шарты: балалар заттың іс-әрекеттерін немесе қасиетін атап көрсетуі тиіс. 1. Үйрек суда жүзе алады, тағы не істейді? 2. Сүңгиді, жерде жүреді, ұшады, барылдайды. 3. Мысық тышқан аулайды, одан басқа тағы не істей алады? 4. Бетін сипалайды, пысылдайды, мияулайды, серуендейді, ұйықтағанды жақсы көреді. 5. Күн жарық сәуле шашады. Тағы не жарық шашады? 6. Қалта шам, шам, көліктің шамы... Дидактикалық ойын: «Ойлан да аяқта» Максаты: Балалардың сөздік қорын байыту, сөйлеу барысында қолдануларын қалыптастыру. Тілдің грамматикасын дұрыс сақтауын қалыптастыру, сөйлеу іскерліктері мен сөздік қорын байыту. Шарты: Берілген сурет бойынша тәрбиеші сөздерді айтад, ал балалар аяқтайды. Қарға ұшады, ал ат ... (шабады) Ит үреді, ал қарға... (қарқылдайды) Жылан жорғалайды, ал балық... (жүзеді) Қасқыр ұлиды, ал қой... (маңырайды) Түйе боздайды, ал жылқы... (кісінейді) Лимон қышқыл, ал кант... (тәтті)</p>	<p>боран, қуыршақ, бұршақ. <i>(қуыршақ)</i> 3. Шаңғы, коньки, шана, ана. <i>(ана)</i> 4. Әке, ана, ата, әже, аға, таға. <i>(таға)</i> 5. Таңқурай, құлпынай, бүлдірген, күлдірген. <i>(күлдірген)</i> Дидактикалық ойын-жаттығу: «Жалауша» Ойын шарты: Балаларға дыбыстар айтады, егер дыбыс дауысты болса, балалар қызыл жалаушаны, егер дыбыс дауыссыз болса, көк жалаушаны желбіретеді. Дидактикалық жаттығуы: «Сөзді аяқта» Ойын шарты: Балаларға сөздің ең соңғы буынын айтпай аяқталмаған сөздер айтылады. Балалар соңғы буынды қосып сөзді табады. Мысалы: аққа...ла, ба...ла, ба...нан, бан...тик, асқа...бақ, сә...біз, домбы...ра, қам...шы, балмұз...дақ, аялда...ма, дәріха...на, емха...на, балабақ...ша, бағдар...шам, қалам...сап, қыза...нақ, бұл...ақ, көзілді...рік, тоңазт...қыш, тер...ек, ша...тыр, ал...қа Дәптермен жұмыс 1. Жыл мезгілдерін ата. Қазір жылдың қай мезгілі? Күз, қыс, көктем, жаз сөздерін қатыстырып, сөйлем құра. Сызбасын сыз. 2. Суреттерді ата. Буынға бөл. 3. Дыбыстық талдау жаса.</p>	<p>5)Қыс мезгілінде неше айбар? Сергіту жаттығуы Қыс сөзіне дыбыстық талдау жасау Қ-дауыссыз дыбыс Ы-дауысты дыбыс С-дауыссыз дыбыс Дидактикалық ойын: «Қай мезгілде ойнаймыз?» Ойын шарты: Шаңғы, асық, шана, доп, хоккей, секіргіш жіп суреттеріне қарап, қай мезгілде ойнайтынын айту. Дәптермен жұмыс</p>	<p>ортан терек, кішкене бөбек, шылдыр шүмек – ... <i>(саусақтар)</i> 4. Күрте, пальто, тон, плащ – ... <i>(киім)</i> 5. Тымақ, қалпақ – ... <i>(баскиім)</i> Дидактикалық жаттығуы «Тісті белгіні көтер» Ойын шарты: Балаларға жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда, сары түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда, қызғылт сары дөңгелекті көтереді. Дидактикалық ойын: «Буынды қос» (доппен) Ойын шарты: Балалар, шеңберге тұрайық. Мен буынды айтып, бір балаға допты лақтырамын, бала допты ұстап алып, бір немесе бірнеше буынды қосып, сөзді жалғастырады. Кім дұрыс айта алмаса немесе тез буынды айтпаса, айыбын өтейді. Мысалы: (ас+паз, кі+тап, ба+лық, ба+ла). Ойынды өзгертуге болады. Ойын жаттығуы «Кәне, тауып көр» Ойын шарты: Балалар мен сендерге сөз, буын, дыбыс айтамын, сендер алдарындағы сызбадан мен не айтсам, соны дыбыс па, сөз ба, буын ба анықтап, сызбасын көтересіңдер. Мысалы: [r], -ба-, аққала, ар-, ос-, қа-, [e], [т], [к], та-, ен-, ар-, алма, сабақ, жаңа, дә-, мы-, мон-, [г], [ш], сөз, көз, бала, жа-, үс-, ші-, то-, ки-, [з], [и], са-, ша-, ет, елік, блезік, күнбағыс, ұр-, ын-, лек-, діз-, тик-, қыш-, дол, қол,</p>
---	---	--	---	---

бол, сал, мал, тау, қы-, тық-, ем-, ек-,іс-, діз-, ік-.

Дәптермен жұмыс

1. Суретте бейнеленген заттарды ата. Буынға бөл. Тиісті сызбамен қос.

2. Суреттерге кара. **Өгіз, көл** сөздеріне дыбыстық талдау жаса.

Үзіліс:

Қимылды ойын:
« Күн мен түн »
Мақсаты: Балаларды ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу.
Ойын мазмұны:
Балалар бірі « Күн», екіншісі « Түн» тобы болып екіге бөлінеді. Олардың бір-бірінен бөлек, өз үйлері болады. Тәрбиешінің көрсетуі бойынша екі команда да жаттығулар жасап тұрады. Тәрбиеші « Күн» деп белгі берген кезде, сол топтың балалары үйіне жеткізбей қуып жетулері керек. Қолға түскен балалар қушылар қатарына қосылады. Сөйтіп, ойын осылайша алма-кезек жүріп отырады. Көп бала ұстаған команда жеңіске жетеді.

Қимылды ойын: « Көгі-гөк »
Мақсаты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу.
Ойын мазмұны: Тақпақ айтып, бір қызды « кемпір» етіп сайлайды. Қалғандары қаз болады. « Кемпір» шетке шығып тұрады, басқа ойыншылар қаздай тізіліп, бірінің соңынан бірі ұстап:
Гөк, гөк, көгі көк,
Гөк, гөк, көгі гөк.
Гөк, гөк, көгі гөк,-деп қаздың жүрісіне еліктей ақырын оң мен солға шайқалып, « кемпірдің» қасына келеді.
Бірінші келген балаға беріп: « Жоғалтпаңдар!»-деп тапсырады.
Балалар айнала жүріп, қайтадан қаздай тізіліп « кемпірге» келеді.
« Кемпір»
Әлгің қайда?
Қалды сайда!-деп сұрайды.
Балалар бәрі бірдей.
Әлгің қайда? -
Қалды сайда!-деп жауап береді. Олай болса сендердің біріңді алып қаламын, деп « кемпір» балаларға бас салады. Балалар тізбегін жазбай қаша жөнелуі керек. Қолға түскен біреуін « кемпір» қасына алып қала береді. Ойын барлық балаларды түгел ұстап болғанша қайта жалғаса береді.

Қимылды ойын:
« Аққу-қаздар »
Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа, аңғарымпаздыққа тәрбиелеу.
Ойын мазмұны: Алаңның бір шетіне қаздар тұратын үй белгіленеді, қарсы шетіне бақташы тұрады. Үйдің бір жақ бүйірінде қасқыр тұратын үңгір болады. Алаңның қалған жері жайылым болады. Бақташы қаздарды жайылымға қуып шығады, олар жайылып жүреді.
Бақташы: Қаздар, қаздар, қаңқылдап,
Барасындар қай жаққа.
Қаздар: Айна көлі жалтылдап,
Жатқан жасыл аймаққа.
Бақташы: Біздің жерге түсе кет,
Түсіп сусын іше кет.
Қаздар: Сіздің жерге түсеміз
Түсіп сусын ішеміз.
Бақташы: Болсын онда жол жайлы!
Қаздар: Бізге ол жаққа болмайды,
Жолды тосып тұр сұр қасқыр.
Бақташы: Олай болса, қалаған,
Жақтарыңа бар аман.
Қаздар қанаттарын жайып, жайылым арқылы үйлеріне ұшады, ал қасқыр үңгіршек жүгіріп шығып, оларды ұстауға тырысады. Ұсталған қаздар қасқырдың үңгіріне қарай жүреді. Бірнеше рет жүгірістен кейін қасқырдың ұстаған қаздарфын санайды. Ойын 3-4 рет қайталаынады.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

2.Математика негіздері
Ойын жаттығуы: «Кім биік, аласа немесе тең»
Балалар,кімнің бойы биік, кімнің бойы аласа,кімнің бойы бірдей екенін қалай білесіңдер?
Топтың жартысына жұптасып тұруды ұсынады. Топтың

2.Қазақ тілі
Дидактикалық ойын: «Не көріп тұрсың?»
– Қуыршақтың дене мүшелерін атаймыз.
Мынау – басы. Мынау – қолы. Мынау – аяғы. Бұлар – дене мүшелері.

2. Математика негіздері
«Мені таны» ойыны
Ойын шарты:Балаларға жұмбақ оқылады.Балалар жұмбақтың жауабын суретте бейнеленген фигуралар арқылы табады
1.Сен маған мұқият кара,

2. Қоршаған ортамен танысу
Дидактикалық ойыны.
«Қайсысы артық?» Ойын шарты:жыл мезгілінің атауын атайды: «Күз». Содан соң жылдың әртүрлі мезгілдерінің өзіне тән белгілерін атап көрсетеді (құстар оңтүстікке

2.Математика негіздері
«Мені таны» ойыны
Ойын шарты:Балаларға жұмбақ оқылады.Балалар жұмбақтың жауабын суретте бейнеленген фигуралар арқылы табады
1.Сен маған мұқият кара,

2.Математика негіздері
«Мені таны» ойыны
Ойын шарты:Балаларға жұмбақ оқылады.Балалар жұмбақтың жауабын суретте бейнеленген фигуралар арқылы табады
1.Сен маған мұқият кара,

<p>екінші жартысы жұптарды салыстырады; одан кейін балалар орын алмастырады. Сұрақтарға жауап береді, бір-бірімізге жақын немесе бір-бірімізге арқамызды тақап тұрамыз.</p> <p>демонстрациялық материалмен жұмыс Дәптермен жұмыс 1,2,3,4-тапсырмаларды орындау «Математикалық жазулар» дәптерімен жұмыс. 14-беттегі № 18 тапсырманы орындау</p>	<p>Дидактикалық ойын: «Біздің көңіл - күйіміз» Максаты: балаларды суреттегі бет- әлпет бойынша ым мен мимикаға байланысты көңіл күйді ажырата білуге үйрету. Көңіл күйді білдіретін сөздерді дұрыс айтқызу. Шарты: бет- әлпеттің мимикасына қарап, көңіл күйді білдіретін сөздерді бөліп айтады. Сөйлем құрайды, әр түрлі көңіл күйді білдіретін сәттерді салу. Күліп тұрған бала Ренжіп тұрған бала Аузын ашып тұрған бала. Аузын томпайтып тұрған бала т.б суреттер</p> <p>Дидактикалық ойын «Қайтала, көрсет». Балаларға киімдердің атауларын жекеше, көпше түрде және олардың түр-түстерін атайды. Балалар сөздерді қайталап, сөзге сәйкес суретті көрсетеді. Мысалы: көйлек, көйлектер, сары көйлек, қысқа жең жейде.</p> <p>Тақпақты жаттау. Не үшін? – Екі көзің не үшін керек? – Жақсыларды көру үшін. – Екі қолың не үшін керек? – Елге көмек беру үшін. – Құлақ деген не үшін керек? – Ақыл-кеңес тыңдау үшін. (Қадыр Мырза Әли)</p> <p>Жұмыс дәптерімен жұмыс: 1. Суреттерге қара. Дене және сезім мүшелерінің атқаратын қызметіне қарай сөйлем құра.</p>	<p>Менің үш қабырғам, Үш бұрышым, үш ұшым бар. (Үшбұрыш.) 2. Сопақша да емеспін, Үшбұрышқа дос емеспін, Тікбұрышқа аға болам, Шаршы деген мен болам. (Шаршы.) 3. Денемнен бұрыштар табылмайды, Бірақ көп нәрсе бір маған ұқсайды: Әртүрлі табақтар, Легендер, медальдар. Олар адамдарға өте керек, Атым менің (дөңгелек). 4. Менен де бұрыштар таппайсың, Дөңгелекке аз ғана ұқсаймын, Екі жағымнан қысыңқырап, Екі жағымнан сәл созыңқырап. (Сопақша.) 5. Мына шелекке қара – Қақпағы мен түбі бар, Екі дөңгелекті қосқан – Бір фигураны алған. (Цилиндр.) 6. Бұл дене доп болып секіреді, Қарбыз болып домалайды, Толықсыған ай болып күлімдейді, Күн болып жарқырайды. Ол қалай аталады? (Шар.)</p> <p>Демонстрациялық материалмен жұмыс Дидактикалық ойын «Бұл неге ұқсайды?» Ойын шарты: Қоршаған ортадан дөңгелек, шаршы, үшбұрыш, текше, шар, цилиндрге ұқсайтын заттарды атаңдар. Дәптермен жұмыс 1,2,3,4-тапсырманы орындау «Математикалық жазулар» дәптерімен жұмыс. 22-беттегі № 30 тапсырманы орындау</p>	<p>ұшып кетеді; бәйшешектер гүлдейді; ағаштардың жапырағы сарғаяды; үлпілдеген ақ қар жауады).</p> <p>Әліппе-дәптермен жұмыс. «Сикырлы қапшық» Ойынның мақсаты: заттарды белгілі бір қасиеттері бойынша салыстыруға, топтастыруға үйрету. Ойынның құрал-жабдықтары: түсі, өлшемі, пішіні бойынша әр түрлі ойыншықтар. Ойынның мазмұны: Балалар «Сикырлы қапшықтың» ішіндегі затты ұстап көріп, пішінін анықтайды, ойыншықты алған соң атын атап, түсін айтады. «Үйдің есігін жабайық» Ойынның мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: үйдің, есіктің суреттері. Ойынның мазмұны: қағаздан қиылған, есігі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Жуан және жіңішке есіктерді үйдің өлшеміне сай келтіріп салуды ұсыну.</p>	<p>Менің үш қабырғам, Үш бұрышым, үш ұшым бар. (Үшбұрыш.) 2. Сопақша да емеспін, Үшбұрышқа дос емеспін, Тікбұрышқа аға болам, Шаршы деген мен болам. (Шаршы.) 3. Денемнен бұрыштар табылмайды, Бірақ көп нәрсе бір маған ұқсайды: Әртүрлі табақтар, Легендер, медальдар. Олар адамдарға өте керек, Атым менің (дөңгелек). 4. Менен де бұрыштар таппайсың, Дөңгелекке аз ғана ұқсаймын, Екі жағымнан қысыңқырап, Екі жағымнан сәл созыңқырап. (Сопақша.) 5. Мына шелекке қара – Қақпағы мен түбі бар, Екі дөңгелекті қосқан – Бір фигураны алған. (Цилиндр.) 6. Бұл дене доп болып секіреді, Қарбыз болып домалайды, Толықсыған ай болып күлімдейді, Күн болып жарқырайды. Ол қалай аталады? (Шар.)</p> <p>Демонстрациялық материалмен жұмыс Дидактикалық ойын «Бұл неге ұқсайды?» Ойын шарты: Қоршаған ортадан дөңгелек, шаршы, үшбұрыш, текше, шар, цилиндрге ұқсайтын заттарды атаңдар. Дәптермен жұмыс 1,2,3,4-тапсырманы орындау «Математикалық жазулар» дәптерімен жұмыс. 22-беттегі № 30 тапсырманы орындау</p>
---	--	--	--	--

Үзіліс:

Қимылды ойын:

« Шарлармен алмасу »

Мақсаты: Балаларды ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу.

Ойын мазмұны:

Балалар орындықтарда дөңгеленіп отырады. Тәрбиеші қатар отырған екі балаға бір-бірден шар береді де ары қарай басқаларға ауыстырады (біреуі оңға, біреуі солға ұсынады). Шарлар бір-бірімен екі жақтан кездескенде балалар « Соқтығысты» деген сөзбен оларды соқтықтырады. Одан кейін балалар орындарынан тұрып, дөңгелекті айналып, қарсы жаққа барады, қалғандары орындықтарынан тұрып: « Жүгірдік, жүгірдік...» деп дауыстайды. Балалар өз орындықтарына жүгіріп келіп: « Ол шарды басқа балаларға береді де ойын қайталанады. Бұл ойынды даладағы сазды алаңда өткізуге болады, онда балалар көк шөптің үстінде отырады

Қимылды ойын:

« Кішкене өзен арқылы »

Мақсаты:

Балаларды қырағылыққа, байқампаздыққа үйрету, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу
Ойының шарты:
Ойынға бір топ (6-8 адамнан) бала тартылады. Алаңда бір-бірінен 1,5-2м қашықтықта екі сызық сызылады. Бұл өзен.
Ойнаушылар сызықтың жанында-өзеннің жағасында тұрады. Олар өзеннен анық сызылған дөңгелектер арқылы аяғын суламай, тастан-тасқа секіріп өтуі керек. Дөңгелектердің арасының қашықтығы балалардың оларға бірінен-біріне секіре алатындай болуы керек. Өзеннен қатарынан 2-3 бала өтеді, ал қалғандары тәрбиешімен бірге оларды бақылап тұрады. Секіре алмай, аяғын сулап алғандары оны күнге кептіруге кетеді-орындыққа отырады. Кейін олар ойынға қайтып араласады, тәрбиеші оларды қалай болса да мақтап, жағаның екінші жағына өтуге көмектеседі.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

3.Сауат ашу негіздері «Артығын тап» ойыны.
Ойын шарты:Балалар сөздер арасынан артық сөзді табады
1. Қыс, көктем, жаз, күз , үз. (үз)
2. Жел, жаңбыр, қар, боран, қуыршақ, бұршақ. (қуыршақ)
3. Шаңғы, коньки, шана, ана. (ана)
4. Әке, ана, ата, әже, аға, таға. (таға)

3.Көркем әдебиет Ертегі- әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Ертегі ойдан, қиялдан туады.
Орыс халқының «Алтын балта» ертегісін мәнерлеп оқу «Бөлшектерінен тап»ойыны
Ойын барысы:Балаларға кез-келген аң құсқа байланысты сөздер айтады.Балалар ол қандай

3. Қазақ тілі Тақпақ жаттау.
Сырттан келіп үнемі,
Сабынмен қол жуамын.
Сүлгімен сүртемін,
Айнаға қараймын,
Шашымды тарақпен тараймын.
Мен ұқыпты баламын.
Дыбыстық жаттығу (айнамен қайталау).
Қ-қ-қ-та-за-лық-ты сүй-е-мі-із - тазалықты сүйеміз.
Ү-ү-ү-ү- сү-үл-гі- сүлгі.
Дидактикалық ойын

3.Көркем әдебиет Жұмбақ
Қардай аппақ, мамықтай жұмсақ.
Ол не? (Мақта)
Мақта-жұмсақ, аппақ болады.
Мақтадан киім дайындайды,
көрпе жасайды. Бүгін біз мақта туралы Ыбырай Алтынсарин атамыздың «Бір уыс мақта» деген қызықты әңгімесін мәнерлеп оқимыз
Дидактикалық ойын: «Біздің көңіл - күйіміз»
Мақсаты: балаларды суреттегі

3.Шығармашылық іс-әрекет
«Аяулы әже» әнің тыңдау
Балаларға еңбек қауіпсіздігі және жеке гигиена ережелерін сақтау туралы ескерту жасау
Түрлі түсті қағаздармен жұмыс жасау:
Балалар ою-өрнекті бастырып киноды үйренеді
Саусақ жаттығуы:
Бес саусаққа бұйрық.

5. Таңқурай, құлпынай, бүлдірген, күлдірген. (күлдірген)
Дидактикалық ойын-жаттығу: «Жалауша»
 Ойын шарты: Балаларға дыбыстар айтады, егер дыбыс дауысты болса, балалар қызыл жалаушаны, егер дыбыс дауыссыз болса, көк жалаушаны желбіретеді.
Дидактикалық жаттығуы: «Сөзді аяқта»
 Ойын шарты: Балаларға сөздің ең соңғы буынын айтпай аяқталмаған сөздер айтылады. Балалар соңғы буынды қосып сөзді табады.
 Мысалы: аққа...ла, ба...ла, ба...нан, бан...тик, асқа...бақ, сә...біз, домбы...ра, қам...шы, балмұз...дақ, аялда...ма, дәріха...на, емха...на, балабақ...ша, бағдар...шам, қалам...сап, қыза...нақ, бұл...ақ, көзілді...рік, тоназт...қыш, тер...ек, ша...тыр, ал...қа
Дәптермен жұмыс
 1. Жыл мезгілдерін ата. Қазір жылдың қай мезгілі? **Күз, қыс, көктем, жаз** сөздерін қатыстырып, сөйлем құра. Сызбасын сыз.
 2. Суреттерді ата. Буынға бөл.
 3. Дыбыстық талдау жаса.

аң немесе құс екенің табады.
 1. Көз, ауыз, желбезек – ... (балық)
 2. Бас, қанат, аяқ – ... (құс)
 3. Құлақ, көз, жал – ... (жылқы)
 4. Бас, мүйіз, сақал – ... (ешкі)
Дидактикалық ойын «Не істеу керек?»
 Ойын шарты: Сұрақтарға жауап алу арқылы балаларды әдептілікке жетелеу.
Дәптермен жұмыс
 1. Суретті кара. Ертегінің жүйесін сурет бойынша баянда. Ертегі кейіпкерлерінің қимыл-әрекетін және эмоциясын келтір.
 2. Жұмбақты шеш

«Кім жылдам»
 Ойын барысы: балалар суреттер берілген қыз бен жігітке киімдерді топтастырып, киім үлгісіне атау береді. Жасау уақыты: 1-2 минут

Дидактикалық ойын: «Сөйлемді аяқта»
 – Тазалықты..... (сүйеміз) .
 – Сабын, жөкемен..... (денемізді жуамыз).
 – Сүлгімен..... (денемізді сүртеміз).
 – Тарақпен .... (шашымызды тараймыз).
Жұмыс дәптерімен жұмыс:
 1. Жұмбақтарды шеш. Жауаптарды суреттерден тауып, жұмбақтарға қос.
 2. Заттарды ата. Олар не үшін керек? Сөйлем құра.

бет-әлпет бойынша ым мен мимикаға байланысты көңіл күйді ажырата білуге үйрету. Көңіл күйді білдіретін сөздерді дұрыс айтқызу.
 Шарты: бет-әлпеттің мимикасына қарап, көңіл күйді білдіретін сөздерді бөліп айтады. Сөйлем құрайды, әр түрлі көңіл күйді білдіретін сәттерді салу.
 Күліп тұрған бала
 Ренжіп тұрған бала
 Аузын ашып тұрған бала
 Аузын томпайтып тұрған бала т,б суреттер
Дидактикалық ойын: «Кім жылдам?»
 Ойын шарты: екі шырша қойылады. Балалар екі топқа бөлінеді. Шыршаны өздері жасаған ойыншықтармен, қағаз қолшаммен (фонарик) безендіру. Жылдам безендірген топ жеңімпаз атанады
Дәптермен жұмыс
 1. Суретті кара. Ертегінің жүйесін сурет бойынша баянда. Ертегі кейіпкерлерінің қимыл-әрекетін және эмоциясын келтір.
 2. Жұмбақты шеш

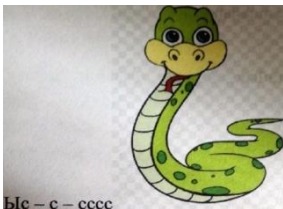
Бас бармағым – батырым, бар ғой сенің ақылың. Сұқ саусағым батылым, барлық саусақ жақының! Орган қолым – алыбым, ағасысың бәрінің! Аты жоқ қол – көкешім, қалай бөлек кетесің? Шынашағым – бөпешім, қашан сен ер жетесің? Барлығына бұйрығым: жиналмапты үй бүгін, Босқа ойнап жүрмеңдер, кәне, жұмыс істендер!

Тіл дамытуға арналған жаттығулардың мақсаты:

Балалардың дыбысты дұрыс айтуын түзету, тілін дамыту
Шалқан: Шалқан үлкен болып өсіп қалған екен. Оны көрген атай: «О...о...о!» деп таң қалды. Кәне, бізде айтып

Жыланның ысылы: Жылан қалай дыбыстайды?
Ыы.....Ыыс – с – сссс

Ыыс – с – сссс

Жүгіруге арналған ойын: «Қайда жасырылғанын тап»

Мақсаты:

Балаларды қырағылыққа, байқампаздыққа үйрету, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу

Ойынның шарты: Балалар бөлменің бұрышында тұрады.

Тәрбиеші жалаушаны тығатынын айтады. Балалар теріс қарап көзін жұмады, тәрбиеші жалаушаны тығып қояды да «болды» деген де балалар жалаушаны іздейді. Тапқан бала жалаушаны тығады. Ойын 2-3 рет қайталанады.

Жүгіруге арналған ойын: «Мысықтар мен балалар»

Мақсаты: Берілген белгіні дұрыс тыңдай білуге, ойын ойнағанда қауіпсіздік ережелерін сақтай білуге, топпен ойнауды ойнай білуге үйрету. Ептілікке, алғырлыққа тәрбиелеу.

Ойынның шарты: Балалардың жартысы мысықтар болады, ал жартысы олардың иесі болады. Мысықтар баспалдақта отырады, олардың иелері жүрелерінен алаңның екінші жағында отырады. Тәрбиеші сүт кімге керек деп сүт құйғандай болады. Балалар «кис-кис», деп шақырады. Мысықтар жақындаған да балалар алаңның екінші жағына қашып шығады.

Ойын 2-3 рет қайталанады.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

4. Дене шынықтыру

«Дегелек» ойыны.

Тізелерін аздап бүгіп, иығын аздап алдыға еңкейтіп, қолдарын төмен салбыратып, алдыға қарап тұрды. Тізесін бүккен бір аяғын көтереді де, шаңғыны көлденең ұстап, кідіріс жасайды
«Дуал саламыз!» ойыны
Шаңғымен оң жаққа, сол жаққа сүйем қадамдар жасап жүреді.
Бірнеше заттарды айналып, арасымен шаңғыны сырғыта жүріп өту.

«Мұқият бол!» ойыны

Балалардың барлығы Педагогтің белгісіне мұқият қарап, сәйкес қимылдар жасайды. Жасыл жалау көтерілсе – жүреді, қызыл

4. Музыка

Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Марш» (Е. Андосов).

Балалар марш музыкасымен шеңберде жүріп, аяқты нық басып, бойды тік ұстап, тізені жоғары көтеріп, қолды сермеп, ырғақпен жүреді.

Музыка тыңдау: «Көңілді балалар әні» (Б. Дәлденбай). Композитор Б. Дәлденбайдың суретін көрсету.

Балалардан әннің не туралы айтылып отырғанын сұрау.

Ән айту: «Қыс келді» (Б. Жұмабекова).

Билер: «Қоян биі» (В. Питерцев).

Балалар музыкаға ілесіп қоянның «шөп жұлу», «үрқу», «айбат көрсету» секілді

4. Дене шынықтыру

Қол жаттығуларын шеңбер бойымен жүріп келе жатып отырады.

2 мин баяу қарқынмен, аяқты өкшеден бастап басына қарай қойып, қолды еркін ұстап, жүгіру. Тыныс алуды қалыпқа келтіру.

Тыныс алу жаттығулары

1. Бастапқы қалып – еденге аяқты айқастырып отыру. Арқаны тік ұстап, қолдарын жоғары көтергенде терең тыныс алып, иіліп, алға қарай қолдарын түсіргенде дем шығару.

2. Бастапқы қалып – сол қалып. Қолдарын жоғары созып, терең тыныс алады. Төмен түсіргенде маңдайы мен қолдарын еденге тигізіп, дем шығарады.

4. Музыка

Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Көңілді балалар»

литва халық әуені (өңдеген Т. Ломова).

Балалар шеңберде жүріп, музыкаға ілесіп қимылдар жасайды.

Музыка тыңдау: «Вальс» (Қ. Шілдебаев).

Балаларға Қ. Шілдебаевтың суретін көрсетіп, оның өмірі туралы қысқаша мәлімет беру. «Вальс» – би музыкасы, көбіне ол музыкаға жұптасып билейді.
Ән айту: «Айнала ақша қар» (И. Мамаков).

Билер: «Қоян биі» (В. Питерцев).

Балалар музыкаға ілесіп қоянның қимылдарын үйренеді, «шөп жұлу», «үрқу», «айбат

: 4. Дене шынықтыру

Бір-бірден тізбекпен жүру, ирек жолмен жүру, тізені жоғары көтеріп жүру, көзді жұмып 4 м жүру, жіңішке жол, жуан жолмен жүру, жануарлардың ізімен жүру.
2 мин. үздіксіз баяу жүгуі.

Тыныс алуды қалыпқа келтіру.

1. Мұрынмен дем алып, ауызбен шығару;
2. Қысқа шұғыл дем алып – демін созып өте баяу шығару;
3. Баяу, созылмалы тыныс алу – қысқа, шұғыл дем шығару;

<p>көтерілсе – шұғыл тоқтайды. Мимикалық жаттығулар 1. Маңдайын жиырып, қабағын көтереді, босатады. 1 мин маңдайын жап-жазық етіп ұстауға тырысады. 2. Қабағын түйіп (ашуланып), қасын босатады. 3. Көздерін бақырайтып (қорқып), көздерінің үстін қайта босату (жалқаулану). 4. Танауын керіп (бір иісті сезгендей демін ішіне тартып), демін сыртқа шығарып, босаңсу. 5. Көздерін қысып, жұмып, қайта босаңсу. 6. Көздерін сығырайтып, қайта босаңсу. 7. Үстіңгі ернін көтеріп, мұрнын жиыру, қайта босаңсу.</p>	<p>қимылдарын үйренеді. Ойындар, хороводтар: «Кешікпе» орыстың халық әуені (өңдеген М. Раухвергер). Ойын шарты: <i>1-4 такт.</i> Балалар әр бағытта жүгіреді. <i>5-6 такт.</i> Орындарында тұрып, алақандарын шапалақтайды. <i>7-8 такт.</i> Соңғы аккордқа дейін орындықтарға отырып үлгеру үшін, өз орындарына жүгіреді. Музыкалық аспапта ойнау: «Тамшылар» румын халық әні (өңдеген Т. Попатенко).</p>	<p>3. Бастапқы қалып – сол қалып. Қолдарын иық деңгейінде алдыға немесе екі жаққа түзу созып, алақанын төменге қарату. Тыныс алғанда сол қолдың басын жоғары көтеріп, оң қолдың басын төмен түсіру. Дем шығарғанда керісінше сол қолдың басын төмен, оң қолдың басын жоғары қозғалту. 4. Бастапқы қалып – сол қалыпта балалар екі қолын екі жаққа жұдырығын түйіп, басбармағын шошайтып созады. Тыныс алғанда бас бармақты баяу жоғары, дем шығарғанда төмен қаратады. Биіктікке секіру. Жүгіріп келіп, биіктікке (20 см) секіреді. Белгіленген жерге келгенде жүгіріс пен аяқпен итерілуді үйлестіре білу керек. Екі аяқты бірдей созып барып екпінмен шапшаң итерілуге тырысады. Қолмен сермеп көмектеседі. Жүгіріп екпін алған соң кідірмей кедергіге келгенде екі аяқты бүгіп барып қайта жазып итеріліп секіреді. «Тақия тастау» Көлденең нысанаға асықты 3 м қашықтықтан лақтыру. «Қолын түзеп жазып барып, төменнен лақтыру» тәсілін қолданады. Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу. Қиғаш қозғала отырып өрмелеп, арқаннан ұстап салбырап тұрады. Жаттығу жеке-жеке орындалады. «Аламан» қимыл-қозғалыс ойыны. Бір-бірден тізбекке тұрып, әр ойыншы алдыңғы ойыншының белінен ұстайды. Бастаушы тізбектің ең басындағы ойыншыға қарап тұрып, оңға, солға ұмтылып, ең соңғы ойыншыны ұстап алуға тырысады.</p>	<p>көрсету» секілді қимылдарды үйренеді. Ойындар, хороводтар: «Көлеңке» (К. Қуатбаев). Ойын шарты: Балалар шеңбер бойымен тұрады. Топ ішінен бойы ұзын бір бала және бойы аласа бір баланы тандап алады. Бойы қысқа баланың «көлеңке» болатынын түсіндіреді. Яғни, әнді айта жүріп, бойы ұзын бала қандай қимыл жасаса, «көлеңке» соның қимылын шатаспай қайталауы тиіс. Ойын шарты бұзылса, айып ретінде тақпақ немесе ән орындап береді. Музыкалық аспапта ойнау: «Тамшылар» румын халық әні (өңдеген Т. Попатенко).</p>	<p>4. Ауа жіңішке ағыспен шығатындай етіп, баяу созылмалы дем шығару; 5. Жұлқып дем шығару; 6. Мұрын арқылы баяу тарғып, терең тыныс алу, демін кідірте отырып, шығарғанда ауа санап болғанша жететіндей етіп, 1–10 дейін санау. 7. Арақашықтықты сактай отырып, таяқтармен жалпы дамыту жаттығулары норында. Негізгі қимылдар айналмалы жаттығуларын жасау. «Ептілікке жаттығамыз!» Ұзын орындықпен жүру (ені – 25 см, биіктігі – 30 см), жүріп келіп орта тұсында айнала дағылардан өтіп кету. Тепе-теңдік сақтап ұзын орындықпен жүріп, жаттығулар орындау. Орта тұсында құрсаудан-құрсауға өтіп, модульден айналып, жүгіріп қайтып келеді. Құрсаудан өткенде басы мен аяғын тигізбей жұмыр жиналуға тырысады. «Тепе-теңдікті сақтауға жаттығамыз!» Жоғары жағы 40 см көтерілген көлбеу тақтайға жүгіріп шығып-түседі. Бірінші көлбеу тақтаймен төменнен жоғары қарай жүгіріп шығып, екінші тақтайдан биіктен төменге қарай жүгіріп түседі. Командаға қайтып</p>
---	--	--	--	--

					<p>келеді. «Мергендер», «Таяктастау» (нысанаға дәл тигіз).2 метр қашықтықтан тік нысанаға дорбаларды ату. Бастапқы қалыпқакелу. Кішкентай дорбаларды қолды жоғары алға сермеплақтырады. Нысананың дәл ортасына тигізуге тырысады. Алдымен оң қолмен, сосын сол қолмен орындайды.</p>
Серуенге дайындық					

Серуен	<p>Бақылау: Бұлтты бақылау. Мақсаты: Қыста аспанды сұрғылт бұлт басады, бұлттың салдарынан қар жауады т.б. түсіндіру. Зәулімде тұрағы Тіреусіз тұрады.(Бұлт). Еңбек: Көшедегі қар жинаушы машиналардың жұмысын бақылау. Мақсаты: Қар тазалаушы машиналардың адам үшін пайдасының зор екендігін айту. Еңбекті дәріптей білуге үйрету. Бір халық аспанда ұшқан, аяғы жоқ, Ұстаған қолдарында таяғы жоқ. Күніне талай жерге кетер кезіп, Нәрсенің бұл секілді саяғы жоқ. (Бұлт) Мақсаты: Балаларға бұлт туралы түсінік қалыптастыра отырып, есте сақтау қабілетін дамыту. Қим.ойын: «Мені қуып жет». Мақсаты: Шапшандыққа үйрету.</p>	<p>Бақылау: Мұзды бақылау. Мақсаты: Мұзды көрсете отыра сипаттау. Қыс мезгілінде өзендер мен көлдердің бетін мұз басатындығы жөнінде түсінік беру. Еңбек: Тайғанақ жерге құм себу. Мақсаты: Балаларды бірлесіп жұмыс жасауға баулу. Өздеріне берілген тапсырманы тиянақты орындауларын қадағалау. Жаңа жыл туралы тақпақ жаттату. Жаңа жыл, жаңа жыл, Жаңа жылда-жаңа нұр. Жасыл шырша жанында Жадырап бар бала жүр. Мақсаты: Еске сақтау қабілетін дамыту, сөздерді қатесіз дұрыс айтуға үйрету. Ойын: «Тышқан мен мысық». Мақсаты: Шапшандыққа, жылдам шешім қабылдауға үйрету.</p>	<p>Бақылау: Ауа-райын бақылау. Мақсаты: Ауа-райын бақылай отырып, күз мезгілінің өзіне тән ерекшеліктерін көрсете сипаттау. Еңбек: «Таза алаң». Мақсаты: Аула сыпырушыға көмектесу. Тазалыққа, кішіпейілдікке үйрету. Үлкендердің еңбегін қадірлей білуге тәрбиелеу. Ойын: «Қасқыр мен қаздар». Мақсаты: Топ болып ойнауға, рөлдерді бөліп ойнауға қалыптастыру.</p>	<p>Бақылау: Мұздақты бақылау. Мақсаты: Мұздақтың пайдалану жолын түсіндіру, мұздақтан абай болып жүруге үйрету. Еңбек: Ағаш түптеріне қар үю. Мақсаты: Еңбекқорлыққа үйрету. Жалқаулықтан аулақ болуға шақыру. Жеке жұмыс: Жұмбақ жаттату“ Отқа жанбас, Суға батпас” (мұз) Мақсаты: Мұз туралы түсінік беру. Жұмбақ жаттату арқылы сөздік қорын молату. Есте сақтау қабілетін дамыту. Қимылдық ойын: «Қазан». Мақсаты: Бірлесіп ойнауға шақыру. Балалардың көңілдерін көтеру.</p>	<p>Бақылау: Күнді бақылау. Мақсаты: Тірі табиғат үшін күннің маңызы, пайдасы, қажеттілігі. Қыста күннің қызуы төмендейтіні туралы түсінік беру. Еңбек: «Қыс қызығы». Мақсаты: Балалар мен ата-аналар бірігіп отырып, ойын алаңын әшекейлеу, қардан сырғанақ жасау. Бірлесіп еңбек етуге үйрету, үлкендердің еңбегіне құрметпен қарауға тәрбиелеу. Жеке жұмыс: Ақ сандығым ашылды, Ішінен жібек шашылды. (Күн) Мақсаты: Балаларға жұмбақтарды жаттата отырып, тіл байлықтарын дамыту, ойлау қабілеттерін арттыру. Қимылдық ойын: «Айгөлек». Мақсаты: Денені шынықтыру, шапшандыққа, ептілікке баулу.</p>
--------	---	--	---	--	---

	Денені ширату арқылы денсаулықты нығайту.		Қимылдық ойын: «Тымпи-тымпи».		
Балалардың үйге қайтуы	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i> - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сұрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i> - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Ы.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ

Топ: Мектепалды даярлық

Топ жетекшісі: Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы

Балалардың жасы: 5-6 жас

Жоспардың кезеңі : 30-03 ақпан айы 2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Қайырлы таң				
Ата-аналармен кеңес, әңгімелесу	Ата –аналармен әңгімелесу кеңес беру	Балаларды жан жақты қарап қабылдап алу, дене қызуын бақылау,	Ата-анасынан түнгі ұйқысы қалай болғандығын сұрау, күнделікті мектепке әкеліп, алып кетулерін қадағалау.	Мәдени гигиеналық әрекеттер мен дағдылар, ұйымдастыру шаралары ,балалардың қызығушылығына, көңіл күйіне назар аудару	Ата –аналармен әңгімелесу кеңес беру
Балалардың дербес іс-әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Пж ойын: «Кім көп сөз айтады?» Шарты: Педагогтың артынан бірнеше сөзді қайталап айтады	Еркін ойын: « Бұл үйде кімдер тұрады?» Шарты: Қуыршақтарымен үй жасап ойнайды	Құрылымдалған ойын: «Орнын тап» Шарты: Жемістер мен көкөністердің көлеңкесін табады	Еркін ойын: «Бауын байла» Шарты: Фетрдан жасалған аяқ киімдердің бауын байлап ойнайды.	Еркін ойын: «Ертегілер елінде» Шарты: Саусақ театр арқылы ойнайды
Ертеңгілік жаттығу	Таңғыжаттығу кешені №1	Таңғы жаттығу кешені №2	Таңғыжаттығу кешені №3	Таңғыжаттығу кешені №4	Таңғы жаттығу кешені №5
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	1.Сауат ашу 2. Математика негіздері 3.Музыка 4. Дене шынықтыру	1. Сөйлеуді дамыту 2. Математика негіздері 3. Қоршаған ортамен танысу 4. ***Қазақ тілі	1. Сауат ашу негіздері 2. Көркем әдебиет 3.Шығармашылық әрекет 4. Дене шынықтыру	1. Сөйлеуді дамыту 2. Математика негіздері 3. Қоршаған ортамен танысу 4. ***Қазақ тілі	1.Сауат ашу 2. Көркем әдебиет 3.Музыка 4.Дене шынықтыру

<p>Кестеге сәйкес ҮІӨ</p>	<p>1.Сөйлеуді дамыту Ә.Дүйсенбиевтің "Қаңтар" өлеңін жаттау Қаңтар Лебі мұздай ызғарлы, Алып келді қыс қарды. Қысқы түндер ұзарды, Ұзақ күндер қысқарды. Аяз сүйіп қарсы алған, Жердің аппақ тұлғасы. Басталады қаңтардан, Қыс айының ортасы Жапалақтап – жалпақ, үлкен қарлардың көп жаууы. Қыс туралы мақал-мәтелдер: 1. Қысына қарай – көктемі, Диқанына қарай – егіні. 2.Қар жауды деп қуанба, Артынан келер аязы. 3.Қыс қамыңды жаз ойла. Дидактикалық ойын: «Дауыссыз дыбыстарды анықта». Ойын шарты: «Қаңтар» өлеңіндегі «мұздай», «ызғарлы», «қарлы», «түндер», «ұзарды», «қысқарды» сөздерінің ішінен дауыссыз дыбыстарды педагогтің көмегімен табу. Мысалы: «мұздай» сөзіндегі «д» дыбысы – дауыссыз дыбыс. «Ызғарлы» сөзіндегі «з» дыбысы – дауыссыз дыбыс. Дәптермен жұмыс:</p>	<p>1.Қоршаған ортамен танысу «Тізбек» ойындық жаттығуы Біздің үйімізге нан қайдан келді? (Дүкеннен.)Ал, дүкенге қалай түсті? (Наубайханадан.) Наубайханада не істейді? (Нан пісіреді.) Нанды неден пісіреді? (Ұннан.)Ұнды неден істейді? (Бидайдан.) Бидай қайдан алынды? (Сабактан.) Бидай сабағы қайдан шықты?(Егіс алқабында өсірілді). Әліппе-дәптермен жұмыс. «Тұқым» ойыны: Ойын шарты: музыка қосады, балаларға өздерін жерге себілген кішкентай тұқым ретінде сезінуді ұсынады. Кішкентай тұқым қараңғы, ызғар, жұмсақ жерде жатыр. Күн бойын жылытқандай болды, жаңбыр жауды. Содан соң тұқым ісініп, жарылды.Ішінен құлақтанып кішкентай өскін шықты (балалар қолдарын жоғары көтереді). Сабак жерді жарып шығып, күнге қарай талпынып өсе бастады(балалар</p>	<p>1.Сауат ашу негіздері Дидактикалық ойын «Жалпы атауын айт» 1. Уық, кереге, шаңырақ, текемет – ... (<i>киіз үй құралдары</i>). 2. Сырға, білезік, сақина – ... (<i>зергерлік бұйымдар</i>). 3. Асық ату, Ханталапай, Алтыбақан, Ақсүйек, Көкпар, Бәйге – ... (<i>ұлттық ойындар</i>). 4. Ірімшік, май, құрт, айран – ... (<i>сүттен жасалатын тағамдар</i>). 5. Тұсаукесер, бесікке салу, шілдеhana – ... (<i>ұлттық салт-дәстүрлер</i>). 1. Уық, кереге, шаңырақ, текемет – ... (<i>киіз үй құралдары</i>). 2. Сырға, білезік, сақина – ... (<i>зергерлік бұйымдар</i>). 3. Асық ату, Ханталапай, Алтыбақан, Ақсүйек, Көкпар, Бәйге – ... (<i>ұлттық ойындар</i>). 4. Ірімшік, май, құрт, айран – ... (<i>сүттен жасалатын тағамдар</i>). 5. Тұсаукесер, бесікке салу, шілдеhana – ... (<i>ұлттық салт-дәстүрлер</i>). Дидактикалық жаттығу: «Туісті белгіні көтер» Педагог жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды</p>	<p>1.Сөйлеуді дамыту Ә.Дүйсенбиевтің "Қаңтар" өлеңін жаттау. Қаңтар Лебі мұздай ызғарлы, Алып келді қыс қарды. Қысқы түндер ұзарды, Ұзақ күндер қысқарды. Аяз сүйіп қарсы алған, Жердің аппақ тұлғасы. Басталады қаңтардан, Қыс айының ортасы Жапалақтап – жалпақ, үлкен қарлардың көп жаууы.Қыс туралы мақал-мәтелдер: 1. Қысына қарай – көктемі, Диқанына қарай – егіні. 2.Қар жауды деп қуанба, Артынан келер аязы. 3.Қыс қамыңды жаз ойла. Дидактикалық ойын: «Дауыссыз дыбыстарды анықта». Ойын шарты: «Қаңтар» өлеңіндегі «мұздай», «ызғарлы», «қарлы», «түндер», «ұзарды», «қысқарды» сөздерінің ішінен дауыссыз дыбыстарды педагогтің көмегімен табу. Мысалы:«мұздай» сөзіндегі «д» дыбысы – дауыссыз дыбыс. «Ызғарлы» сөзіндегі «з» дыбысы – дауыссыз дыбыс.</p>	<p>1.Сауат ашу негіздері Дидактикалық ойын-жаттығу: «Жалауша» Ойын шарты: қандай да бір дыбысты айтады, егер дыбыс дауысты болса, балалар қызыл жалаушаны, егер дыбыс дауыссыз болса, көк жалаушаны желбіретеді. Дидактикалық жаттығу: «Туісті белгіні көтер» Жаттығу шарты: жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда сары түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда қызыл дөңгелекті көтереді. Дидактикалық ойын: «Бірінші дыбысты қайтала»(доппен). Ойын шарты: бірінші дыбысын анығырақ етіп, қандай да бір сөзді айтып, допты балаларға лақтырады, балалар бірінші дыбысты қайталап допты, кері лақтырады. (Ойынға барлық бала қатысады.) Мысалы: <i>ppp</i>радио(<i>p</i>), <i>уууылдырық</i>(<i>y</i>), <i>ааалма</i>(<i>a</i>), <i>қққасқыр</i>(<i>q</i>), <i>мммақта</i>(<i>m</i>), <i>қққияр</i>(<i>q</i>), <i>сссағат</i>(<i>c</i>), <i>қққыс</i>(<i>q</i>), <i>ааалжапқыш</i>(<i>a</i>), <i>тттышқан</i>(<i>t</i>),</p>
-------------------------------	---	---	--	--	--

	<p>Дәптердегі №21 тапсырманы орындау</p> <p>2.Математика негіздері Ойын жаттығуы. «Пішінге ұқсас зат». Жұптық жұмыс. Ойын шарты: Үстелдерде пішіндердің дөңгелек, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш жинақтары салынған хатқалта жатыр. Кез келген бала хат қалтадан пішінді шығарып, оны атайды, ал екінші бала қоршаған ортадағы осындай пішіндегі затты атайды. Одан кейін рөлдерімен ауысады. «Шын немесе жалған» дидактикалық ойыны Ойын шарты: зат пен форманы атайды. Мысалы, «доп дөңгелек», «қорап доп тәрізді». Егер мәлімдеме дұрыс болмаса, онда балалар қолын айқастыра көкірегіне қояды немесе бастарын шайқайды. Егер дұрыс болса – қол шапалақтайды.</p> <p>Дәптермен жұмыс 1,2,3,4-тапсырмаларды орындау «Математикалық жазулар» дәптерімен жұмыс. 35-беттегі № 55</p>	<p>орындарынан тұрады). Жел ары-бері шайқады. Сонда да өсе берді. Біраз уақыт өтіп, ол сабаққа айналды. Қара бидай тұқымынан шыққан сабақ қандай болады? (Қара бидай сабағы). Бидай тұқымынан шыққан сабақ қандай болады? (Бидай сабағы) Сұлы тұқымынан шыққан сабақ қандай болады? (Сұлы.) Сабақтың өсіп, дамуына не қажет? (Күн, жаңбыр және адам қолдары.) «Тағы кім?» ойыны Ойын шарты: Тізбекті әрі қарай жалғастырады: наубайшы нан пісіреді, тағы кім пісіреді? (Ана, әже, әпке). 2.Қазақ тілі Сөздік ойын: «Жалғасын тап». Үлестірмелі материалдардың көмегімен сөйлемді толықтырады. <i>Таңертең ... (тұрамын).</i> <i>Бетімді ... (жуамын).</i> <i>Тісімді ... (тазалаймын).</i> <i>Жаттығу ... (жасаймын).</i> <i>Шашымды ... (тараймын).</i> <i>Киімді ... (киемін).</i> <i>Балабақшаға ... (барамын).</i></p>	<p>араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда қара түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда қызыл түсті дөңгелекті көтереді. Мысалы: (а, ө, о, і, и, ұ, ы, э, е, у, ә, ү). Дидактикалық жаттығуы: «Белгі бер» Балаларға ұяң (д) дыбысын басқа дыбыстармен араластырып айтады, балалар(д) дыбысын естігенде, қол шапалақтап, дыбыс берулері керек. [А, Б, Д, Т, Р, Б, Л, Д, Ш, Г, Д, Б, К, Д У, Д, С, Д, Ч, Б, Д, Я, Ы, Ф, Д, Б, З, Д, Й, Д, Ц, Д, Б.] Сол сияқты басқа да дыбыстармен ойнатса болады. Дидактикалық жаттығуы: «Кім зейінді?» – Балалар, алдарыңа көк түсті төртбұрыш, үшбұрыш, көк, сары және қызыл дөңгелектерді алыңдар. Мен сендерге қатаң дауыссыз дыбысты айтсам, көк төртбұрыштың, үнді дауыссыз дыбысты айтсам, көк үшбұрышты, ұяң дауыссыз дыбысты</p>	<p>Дәптермен жұмыс: Дәптердегі №21 тапсырманы орындау 2. Қоршаған ортамен танысу Балаларды «Саңырауқұлақтар» тақырыбындағы кеспелі суреттерді құрастыруға шақырады, ойын барысында саңырауқұлақтарға сипаттама береді. АҚ САҢЫРАУҚҰЛАҚ — қалпағы қоңыр, дөңгелек, сабағы жауан болады. ҚАЙЫҢҚҰЛАҚ — негізінен қайың ағашының түбінде өседі, қалпағы дөңгелек, қара-қоңыр түсті, сабағы жіңішке, биік болып өседі. ТЕРЕКҚҰЛАҚ — қалпағы қызыл, сабағы биік болады. ТҮЛКІШЕК — түсі сары, сабағы аласа, қалпағы иілген. ТОМАРҚҰЛАҚ — ақшыл-қоңыр түсті саңырауқұлақ, сабағы жіңішке, жиегінде «жағасы» бар, «отбасымен» топтасып өседі. Бірінші топ: «Саңырауқұлақты қалай дұрыс жинаймыз?» тақырыбында жасалған</p>	<p><i>сссазан(с), өөөшіргіш(ө), жжжжұлдыз(ж), жжжжастық(ж), дддиректор(д), жжжжарық(ж), шшшшұлық(ш), мммектеп(м), ууууыз(у), ттттиін(т), ққққолишатыр(қ), ббббақа(б), шшшит(ш), т.б</i> Дидактикалық жаттығуы: әЖуан дауысты дыбысты тап –Ойын шарты: Балалар, жуан дауысты дыбыстан басталған сөзді естісеңдер, бір рет шапалақ ұрыңдар. Мысалы: <i>гүл, жүзім, алма, қатық, апорт, от, пима, Ұлбала, қайшы, ұл, ыдыс, оқтау, аққу, әтеш, тауық, Ұлжан, көбелек, ымырт, Алпамыс, айна, етік, қарлығаш, ұлу, жүген, түйе, ұста, ожау, тамаша, алмұрт, ірімшік, сытырғыш, Олжас, жылан, отын, алақан</i> Дәптермен жұмыс 1. Суретке қара. Сызба бойынша үш сөйлем құра. 2. Дыбыстық талдау жаса. 2.Математика негіздері Топтық жұмыс. «Не өзгерді?» ойыны Ойын шарты: үстелінде бірнеше зат жатыр. Балалар бір-біріне</p>
--	--	---	--	--	--

<p>тапсырманы орындау</p> <p>3.Сауат ашу негіздері</p> <p>Дидактикалық ойын «Жалпы атауын айт»</p> <p>1.Тәрелке, құмыра, кесе, шанышқы – ... <i>(ыдыстар)</i></p> <p>2. Карамель, ирис, шоколад – ... <i>(кәмпиттер)</i></p> <p>3. Басбармақ, балаң үйрек, орган терек, кішкене бөбек, шылдыр шүмек – ... <i>(саусақтар)</i></p> <p>4. Күрте, пальто, тон, плащ – ... <i>(киім)</i></p> <p>5. Тымақ, қалпақ – ...<i>(баскиім)</i></p> <p>Дидактикалық жаттығуы «Тиісті белгіні көтер»</p> <p>Ойын шарты: Балаларға жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда, сары түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда, қызғылт сары дөңгелекті көтереді.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Буынды қос»(доппен)</p> <p>Ойын шарты: Балалар, шеңберге тұрайық. Мен буынды айтып, бір балаға допты лақтырамын, бала допты ұстап алып, бір немесе бірнеше буынды қосып, сөзді жалғастырады. Кім дұрыс айта алмаса немесе тез</p>	<p>Дидактикалық ойын: «Мен бес сөз білемін».</p> <p>Берілген тақырып бойынша 5 сөз құрайды.</p> <p>Ойын: «Мен не істегенімді айтпаймын, көрсетемін». Балаларға жаттығу жасау, тамақ ішу, ән айту, билеу, сурет салу, ұйықтау дегендерді қимылмен көрсетеді, балалар не істегенін айтады.</p> <p>Жұмыс дәптерімен жұмыс.</p> <p>1. Суретке қара. Сұраққа жауап бер. Арман таңертең не істеді?</p> <p>3.Көркем әдебиет Жұмбақ</p> <p>Қардай аппақ, мамықтай жұмсақ. Ол не? <i>(Мақта)</i></p> <p>Мақта-жұмсақ, аппақ болады. Мақтадан киім дайындайды, көрпе жасайды. Бүгін біз мақта туралы Ыбырай Алтынсарин атамыздың «Бір уыс мақта» деген қызықты әңгімесін мәнерлеп оқимыз</p> <p>Дидактикалық ойын: «Біздің көңіл - күйіміз»</p> <p>Мақсаты: балаларды суреттегі бет- әлпет бойынша ым мен мимикаға байланысты көңіл күйді ажырата</p>	<p>айтсам, көк, жуан дауысты дыбысты айтсам, сары, жіңішке дауысты дыбысты айтсам, қызыл дөңгелекті көтересіндер.</p> <p>Мысалы: « а-, -й-, -ц-, -у-, -к-, -е-, -н-, -г-, -ш-, -щ-, -з-, -х-, -ф-, -ы-, -в-, -а-, -п-, -р-, -о-, -л-, -д-, -ж</p> <p>Дәптермен жұмыс</p> <p>1. Салт дәстүрлердің қандай түрі бейнеленген? Дауыссыз дыбыстан басталатын сөздерді ата. Буынға бөл.</p> <p>2. Дыбыстық талдау жаса.</p> <p>2. Математика негіздері</p> <p>Ойын жаттығуы. «Пішінге ұқсас зат».</p> <p>Жұптық жұмыс.</p> <p>Ойын шарты: Үстелдерде пішіндердің: дөңгелек, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш жинақтары салынған хатқалта жатыр. Кез келген бала хат қалтадан пішінді шығарып, оны атайды, ал екінші бала қоршаған ортадағы осындай пішіндегі затты атайды. Одан кейін рөлдерімен ауысады.</p>	<p>сызбалық суретпен жұмыс істейді.</p> <p>Екінші топ: «Саңырауқұлақ кімгеқажет?»</p> <p>суретімен жұмыс істейді. Геометриялық фигуралар бейнеленген карточкалардың көмегімен бірнеше топқа бөлінеді; өтіп жатқан тақырыпқа қарай, гүлдер мен жануарлардың атауына қарай. Пышақпен кесу қажет. Қолмен жұлуға болмайды. Улы саңырауқұлақтарды алуға болмайды. Себетке мұқият салу керек.</p> <p>Саңырауқұлақтармен бұландар, тиіндер, құстар, кірпілер, шырыштылар, ұлулар, бақалар қоректенеді. Оларды адамдар да жейді.</p> <p>Әліппе-дәптермен жұмыс.</p> <p>3.Көркем әдебиет Жұмбақ</p> <p>Бұрап қойған сағаттай, Айғайлайды таң атпай. <i>(Әтеуі)</i></p> <p>Жолбарысқа ұқсайды, Тек тышқанды ұстайды. <i>(Мысық)</i></p> <p>Өзі айлакер, өзі бір қу, Жүрген жері айғай-шу. <i>(Түлкі)</i></p> <p>Орыс халқының</p>	<p>қатысты заттардың қалай орналасқанын есте сақтайды. Содан кейін олар көзін жұмады, осы кезде бір немесе екі затты орындарына ауыстырады. Балалар көзін ашып, қандай өзгерістер болғанын, заттар бұрын қайда тұрғанын және қазіргі тұрған жерін айтады. Балаларды заттардың бір-біріне қатысты орналасуын сипаттайтын сөздерді пайдалануға ынталандырады. Мысалы, қоян мысықтың оң жағында тұрды, ал қазір оның оң жағындатұр, т.б.</p> <p>Топпен жұмыс:</p> <p>Санамақ арқылы балалар топқа бөлінеді. Балалардың әрқайсысында өрнекті сурет (алаша) бар.</p> <p>Ойын жаттығуы. «Өз өрнегің туралы айтып бер».</p> <p>Ойын шарты: Балалар пішіндерді қарап, олардың орналасуын атауы тиіс.</p>
---	---	--	---	--

	<p>буынды айтпаса, айыбын өтейді. Мысалы: (ас+паз, кі+тап, ба+лық, ба+ла). Ойынды өзгертуге болады.</p> <p>Ойын жаттығуы «Кәне, тауып көр» Ойын шарты: Балалар мен сендерге сөз, буын, дыбыс айтамын, сендер алдарыңдағы сызбадан мен не айтсам, соны дыбыс па, сөз ба, буын ба анықтап, сызбасын көтересіңдер.</p> <p>Мысалы: [р], -ба-, аққала, ар-, ос-, қа-, [е], [т], [к], та-, ен-, ар-, алма, сабақ, жаңа, дә-, мы-, мон-, [г], [ш], сөз, көз, бала, жа-, үс-,ші-, то-, ки-, [з], [и], са-, ша-, ет, елік, блезік, күнбағыс, ұр-, ын-, лек-, діз-, тик-, қыш-, дол, қол, бол, сал, мал, тау, қы-, тық-, ем-, ек-,іс-, діз-, ік-.</p> <p>Дәптермен жұмыс 1. Суретте бейнеленген заттарды ата. Буынға бөл. Тиісті сызбамен қос. 2. Суреттерге кара. Ө дыбысы бар сөздерді ата.</p> <p>Өгіз, көл сөздеріне дыбыстық талдау жаса.</p> <p>4.Дене шынықтыру «Аңшылар із кеседі» – жерге жорғалау мен таяқты әртүрлі қалыпта</p>	<p>білуге үйрету. Көңіл күйді білдіретін сөздерді дұрыс айтқызу. Шарты: бет- әлпеттің мимикасына қарап, көңіл күйді білдіретін сөздерді бөліп айтады. Сөйлем құрайды, әр түрлі көңіл күйді білдіретін сәттерді салу. Күліп тұрған бала Ренжіп тұрған бала Аузын ашып тұрған бала Аузын томпайтып тұрған бала т,б суреттер</p> <p>Дидактикалық ойын: «Кім жылдам?»</p> <p>Ойын шарты: екі шырша қойылады. Балалар екі топқа бөлінеді. Шыршаны өздері жасаған ойыншықтармен, қағаз қолшаммен (фонарик) безендіру.</p> <p>Жылдам безендірген топ жеңімпаз атанады</p> <p>Дәптермен жұмыс 1. Суретті кара. Ертегінің жүйесін сурет бойынша баянда. Ертегі кейіпкерлерінің қимыл-әрекетін және эмоциясын келтір.</p> <p>2. Жұмбақты шеш</p> <p>4.Музыка Музыкалық-</p>	<p>«Шын немесе жалған» дидактикалық ойыны Ойын шарты:зат пен форманы атайды. Мысалы, «доп дөңгелек», «қорап доп тәрізді». Егер мәлімдеме дұрыс болмаса, онда балалар қолын айқастыра көкірегіне қояды немесе бастарын шайқайды. Егер дұрысболса – қол шапалақтайды.</p> <p>Дәптермен жұмыс 1,2,3,4-тапсырмаларды орындау</p> <p>«Математикалық жазулар» дәптерімен жұмыс. 35-беттегі № 55 тапсырманы орындау</p> <p>3. Қазақ тілі Ойын: «Сықырлы қоржын». (Ішінде кесе, қасық, тәрелке). Балалар таныс заттарды атайды, сұрақтарға жауап береді. Қандай кесе? Неше кесе? Түсі қандай? Қандай қасық? Қандай тәрелке? (Үлкен, кішкентай).</p> <p>Дидактикалық ойын: «Қайтала, көрсет». Ойын барысы: Балаларға киім түрлері мен суреттері беріледі. Айтылған киімді қайталап суретін тақтаға</p>	<p>«Мысық,әтеш және түлкі» Ертегісін мәнерлеп оқу Ертегінің өлеңнен айырмашылығы – ертегіні ойдан, қиялдан шығарады.</p> <p>«Сықырлы қапшық» Ойынның мақсаты: заттарды белгілі бір қасиеттері бойынша салыстыруға, топтастыруға үйрету. Ойынның құрал-жабдықтары: түсі, өлшемі, пішіні бойынша әр түрлі ойыншықтар. Ойынның мазмұны: Балалар «Сықырлы қапшықтың» ішіндегі затты ұстап көріп, пішінін анықтайды, ойыншықты алған соң атын атап, түсін айтады.</p> <p>Дидактикалық ойын «Мен қандаймын» Ойын барысы: Балаларға сұрақ қойылады сәйкесінше балалар сол сұраққа жауап береді – Сен қандай баласың? (<i>Мен әдепті баламын.</i>) – Арман, сен қандай баласың? (<i>Мен жақсы баламын.</i>) т.б.</p> <p>Дәптермен жұмыс: 1.Ертегінің мазмұнын сурет бойынша</p>	<p>Мысалы:оңжақтағы жоғарғыбұрышта – дөңгелек,солжақтағы жоғарғы бұрышта шаршы,сол жақтағы төменгі бұрышта – сопақша, оң жақтағы төменгі бұрышта – тіктөртбұрыш, ал ортада үшбұрыш орналасқан.</p> <p>Аз қимылдайтын ойын «Сықырлы қозғалыстар» Ойындыбөлмеде де, далада өткізуге болады. Еденге ұяшықтарды сызадынемесе оларды арқаннан салады (сызықтарды түрлі-түсті жұқа изолентамен желімдейдіжәне т.б.). 1-2 баланы белгілі бір ұяшықтарға қояды. Жоғарғыжәне төменгі жағын шартты түрде белгілейді.Тапсырма ны осы балалардың қолына бередіжәне қалған балалар тексере алатындай етіп тақтаға іліп қояды. Бала маршрутқа көрсетілгендей қадамдар жасайды. Егер бала дұрыс қозғалса, бүкіл топ қолын шапалақтайды.</p> <p>Дәптермен жұмыс 1,2,3,4-тапсырмаларды орындау</p> <p>«Математикалық</p>
--	--	--	---	--	--

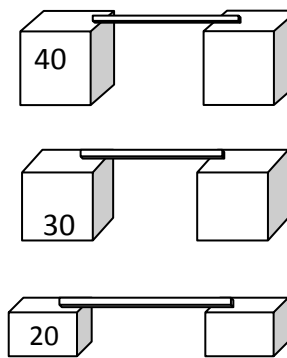
	<p>ұстап жүру, жүгірумен алмастыру. 3 тізбекке қайта сап түзеу. Аң ізімен келе жатқан аңшының қимылдарын жасайды. Дала кезіп жүгіреді. Тынысын қалыпқа келтіреді де, әртүрлі қимылдарды Педагогтің нұсқауымен орындайды. Қысқа найзаларын (таяқтарды) алып, жаттығулар жасайды.</p> <p>1.Сапта арақашықтықты сақтап, таяқпен орындалатын жалпы дамыту жаттығуларын орындайды (№2). Екі тізбекке, бір қатарға сап түзеп тұру. Педагогтің айтқандарын бұлжытпай орындауға тырысады.</p> <p>Бүкіл жаттығулар кешенін орындап біткенше арқасын түзу ұстауға тырысады.</p> <p>Таяқшалардан жол салып келесі жаттығуларды жасауға дайындалады.</p> <p>Негізгі қимыл жаттығуларын ойын тапсырмалар түрінде орындайды. (Екі команда бір мезетте бастайды).</p> <p>Біріншіде таяқшалардан аяқты жоғары көтеріп аттап өтеді. Қолдарын белге қояды. Екіншіде көзді жұмып өтіп көреді. Таяқшаларды баспауға</p>	<p>ырғақтық қимылдар: «Көңілді балалар» литва халық әуені (өндеген Т. Ломова).Балалар шеңберде жүріп, музыкаға ілесіп қимылдар жасайды.</p> <p>Музыка тындау: «Вальс» (Қ.Шілдебаев). Балаларға Қ. Шілдебаевтың суретін көрсетіп, оның өмірі туралы қысқаша мәлімет беру.«Вальс» – би музыкасы, көбіне ол музыкаға жұптасып билейді.Ән айту: «Айнала ақша қар» (И. Мамақов).Билер: «Қоян биі» (В. Питерцев).Балалар музыкаға ілесіп қоянның қимылдарын үйренеді, «шөп жұлу», «үрку»,«айбат көрсету» секілді қимылдарды үйренеді.</p> <p>Ойындар, хороводтар: «Көлеңке» (К.Қуатбаев). Ойын шарты: Балалар шеңбер бойымен тұрады.Топ ішінен бойы ұзын бір бала және бойы аласа бір баланы таңдап алады. Бойы қысқа баланың «көлеңке» болатынын түсіндіреді.Яғни, әнді айта жүріп, бойы ұзын бала қандай қимыл жасаса, «көлеңке» соның қимылын</p>	<p>іледі</p> <p>Жұмыс дәптерімен жұмыс.</p> <p>1.Суретке қара. Сұраққа жауап бер.</p> <p>4.Дене шынықтыру</p> <p>Сырықтар жерде жатыр.Қол жаттығуларын орындай отырып, шеңбер бойымен «құрықтарды» аттап жүру. 3-4 баладан жүруге болады.</p> <p>Аяқты саннан 90° көтеріп, аяқты алдымен ұшына, сосын өкшеге түсіріп қою. Ырғақпен, қолды еркін ұстап, кідіріспен тыныс алып жүгіру.Негізгі жаттығуларды орындау үшін 4 тізбекке сапқа тұру.</p> <p>Ұзын ағашпен орындалатын жалпы дамыту жаттығулары. Өз қимылын басқа балалармен үйлестіреді. Қолдарын шынтақтан бүгіп, жаттығулар кешені біткенше арқаны тік ұстауға тырысады. Текшелер мен сырық (ұзын ағаштармен) орындалатын негізгі қимылдарды орындау. Қауіпсіздік ережелерін еске саламыз: бір-біріне қарама-қарсы жүруге болмайды.</p>	<p>баянда.Ертегіде қандай кейіпкерлер кездеседі? Мысықтың, әтеш пен түлкінің дауысын және жүрісін сал.</p> <p>2.Қай аң жасырынғанын тап.</p> <p>4.Музыка Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Көңілді балалар» литва халық әуені (өндеген Т. Ломова). Балалар шеңберде жүріп, музыкаға ілесіп қимылдар жасайды.</p> <p>Музыка тындау: «Вальс» (Қ. Шілдебаев). Балаларға Қ. Шілдебаевтың суретін көрсетіп, оның өмірі туралы қысқаша мәлімет беру.</p> <p>«Вальс» – би музыкасы, көбіне ол музыкаға жұптасып билейді.</p> <p>Ән айту: «Айнала ақша қар» (И. Мамақов). Билер: «Қоян биі» (В. Питерцев).</p> <p>Балалар музыкаға ілесіп қоянның қимылдарын үйренеді, «шөп жұлу», «үрку»,«айбат көрсету» секілді қимылдарды үйренеді.</p> <p>Ойындар, хороводтар: «Көлеңке» (К. Қуатбаев). Ойын шарты: Балалар шеңбер бойымен тұрады.Топ ішінен бойы</p>	<p>жазулар» дәптерімен жұмыс.</p> <p>58-беттегі №2 графикалық диктантты орындау</p> <p>3.Шығармашылық іс-әрекет</p> <p>Балаларға «Алдар-Көсе мен бай» ертегісін мәнерлеп оқу</p> <p>Түрлі-түсті қағаздармен жұмыс жасау</p> <p>Дидактикалық ойын: “Қандай пішін жетіспейді?”</p> <p>Мақсаты: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру.</p> <p>Шарты: Түрлі суреттер беріледі. Ол суреттердің жетіспейтін жерлерін толықтырып, сәйкес пішіндерді түстері бойынша тауып орналастыру.</p> <p>«Фотоаппарат» ойыны.Ойын шарты:Сұрақтарға жауап беріп суреттерді тақтаға ілу</p> <p>1)Жан-жағына алақ-жұлақ етіп келе жатқан аң?</p> <p>2)Апанында ұйықтап жатқан аң?</p> <p>3) Ағаштың басында жаңғағын кеміріп</p>
--	--	---	--	--	---

тырысады.
«Ең епті аңшы кім екен?»
 Аяқтарын саннан 90°-қа жоғары көтеріп таяқшалардан тепе-теңдікті сақтап жүріп өтеді. Таяқшаларды оңынан-солынан айналып жүгіріп өтеді. Таяқшаларды баспай, бірақ жақын жүгіруге тырысады.
 40 см биіктікке көтерілген таяқшалардан аттап, жүгіріп өту. Бауырымен жорғалау: ішті жерге тигізіп, шынтаққа сүйеніп жерден 40 см көтерілген қатар-қатар таяқшалардың астынан жорғалап өту.
Қимыл-қозғалыс ойыны: «Аңшылар мен қояндар»
 Қозғалып бара жатқан нысананы «ату» кезіндегі қауіпсіздік ережелерін еске салады. Ойыншылар «аңшылар» мен «қояндарға» бөлінеді. «Аңшылар» сызықтың сыртына тұрады, ал «қояндар» сызықтардың ортасына тұрады. «Аңшылар» доппен «қояндарды» атып алуға тырысады. «Оқ тиген» қояндар ойыннан шығады. Барлық қояндарды атып алған соң командалар орнын

шатаспай қайталауы тиіс. Ойын шарты бұзылса, айып ретінде тақпақ немесе ән орындап береді.
Музыкалық аспапта ойнау: «Тамшылар» румын халық әні (өңдеген Т. Попатенко).

Секірулер: сырықты жалғыз аяқпен секіріп, ілгері қарай айналып жүру. Секіргенде аяқтың басымен итеріліп, аяқтың басына қайта түсу.
«Ең сақ кім екен?»
Текшелерге көтеріп қойылған сырықтардың астынан түрлі әдіспен (шынтақтап жорғалап, еңбектеп, шалқалап жатып) залдың бір жағынан екінші жағына дейін өту. Түрлі әдіспен (шынтақтап жорғалап, еңбектеп, шалқалап жатып) залдың бір жағынан екінші жағына дейін өтеді. Сырықтың биіктігіне қарай тиімді әдісті таңдайды.

Қимыл-қозғалыс

ұзын бір бала және бойы аласа бір баланы таңдап алады. Бойы қысқа баланың «көлеңке» болатынын түсіндіреді. Яғни, әнді айта жүріп, бойы ұзын бала қандай қимыл жасаса, «көлеңке» соның қимылын шатаспай қайталауы тиіс. Ойын шарты бұзылса, айып ретінде тақпақ немесе ән орындап береді.
Музыкалық аспапта ойнау: «Тамшылар» румын халық әні (өңдеген Т. Попатенко).

отырған сүйкімді аң?
 4) Аяғының ұшымен, білдірмей жүріп, қулығын асырып жүретін аң?
 Балалар шығармашылығы
4. Дене шынықтыру
1. Сапқа және тізбекке бір-бірден тұрады, тізбекпен жүру; тізені жоғары көтеріп жүру; тоқтамастан баяу қарқынмен жүгіру (1,5 минут).
Тыныс алу жаттығуы
 «Біз спортпен айналысамыз, сондықтан жылдам өсеміз» – қолды жоғары көтеріп, аяқтың ұшымен тұру – тыныс алу. «Күннен-күнге бойымыз өсіп барады» – қолды төмен түсіріп, барлық табанмен еденге түсу – дем шығару.
 Сап түзеп залдың бір шетінен қарама-қарсы жаққа жүру.
 Екі-екіден тізбекке, сапқа тұрады, қарама-қарсы жаққа жүреді, жүгіреді, адымдарын байқап басады, бір-біріне кедергі келтірмеуге тырысады. Жаттығуды орындағанда әуеде бейнелеуге саусақпен жүргізіп, сурет салып көмектесу.
Координацияны дамыту жаттығулары: «Көз-қол»

	<p>ауыстырады.</p>		<p>ойыны: «Лақтыр-қағып ал». (10 рет) Допты лақтырып, қалаған тәсілмен қайта қағып алады. Допты кеудесіне қыспай, екі қолдап қағуға тырысады. Допты жерге құлатпаған жеңіске жетеді.</p>		<p>1.«Көздерімен атыс» оңға – солға, жоғары – төмен (6 рет). 2.көздерімен сағат тілімен 6 шеңбер, сағат тіліне қарсы 6 шеңбер салу. 3.1–9 сандарын көздерімен жазу. 4.Көздерімен көлденең 6 сегізді жазу. 5.Көздерімен сағат тілімен 6 үшбұрыш, сағат тіліне қарсы үшбұрыш салу. 6.Сағат тілімен көздерімен үшбұрыш, шаршы, шеңбер салу, сағат тіліне қарсы сол фигураларды салу. «Желпуіш саламыз» айнала қозғалып, бұрылады. □ Шаңғының ұшын 180 «Тоннель». Алаң бойымен бағандарға байланған бауларды түрлі биіктікте тартып қою. Осы баулардың астымен өткенде биіктігіне байланысты әртүрлі әдісті пайдаланатынын ескеру керек. Балалардың қажетті арақашықтықты, қауіпсіздік ережелерін қатаң сақтауын қадағалау керек. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Ақшақарлар мен тентек жел» (тыныс</p>
--	--------------------	--	---	--	---

					алу гимнастикасын орындау)
Серуенге дайындық					
Серуен					
Серуеннен оралу					
Балалармен жеке жұмыс					
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналарға балалардың жетістіктерін айту Сақтық шаралары. Жолда жүру ережелері Жолда жүгірме, бөгелме, бөгде адамдармен сөйлеспе!	Ата-аналарға балалардың жетістіктерін айту, ертегі немесе әңгіме айтуға кеңес беру	Ата-аналарға балалардың жетістіктерін айту, ертегі немесе әңгіме айтуға кеңес беру Этика – эстетика, мәдениет, жеке бас гигиенасы, Жолда жүру ережелері туралы ескертулерді күнделікті ескерту	Ата-аналарға балалардың жетістіктерін айту, ертегі немесе әңгіме айтуға кеңес беру	Жолда жүгірме, бөгелме, бөгде адамдармен сөйлеспе!

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Б.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ

Топ: Мектепалды даярлық

Топ жетекшісі: Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы

Балалардың жасы: 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 13 – 17 ақпан 2022-2023 оқу жылы

Күнтәртібі	Дүйсенбі 13-ақпан	Сейсенбі 14-ақпан	Сәрсенбі 15-ақпан	Бейсенбі 16-ақпан	Жұма 17-ақпан
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсыалу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық қатысуы - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл-күйі, оны не қызықтыратынын туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кенес, әңгімелесу	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларының ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулеріне ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, солқалпындасөзсіз қабылдап ақсы көретінін білдіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақ арынтауысып жеуге үйретулеріне ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: «Дұрыстамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеуіс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Шарлармен жаттығулар орындау. Мақсаты: жаттығуларды орындайды. қызығушылығын білдіреді. (Топпен)	Дидактикалық ойын «Кімде не бар?» Мақсаты: Заттардың (шкаф, орындық т.б) аттарын дұрыс атай біледі.	Дидактикалық ойын "Ғажайып қапшық" Мақсаты: балалар ойыншықтардың атауларын айтады.	Әңгімелесу : "Менің ойыншығым" Мақсаты: Балалар тәрбиешінің сұрағына жеңіл сөздермен жауап береді.	Дидактикалық ойын "Атын атап бер" Мақсаты: түсі мен көлеміне қарамастан таныс заттарды таниды және көрсетеді.
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 9				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҮІӘ)	«Аспан» Асапан ашық, көгілдір, Күн шуағын төгіп тұр! Қол ұстасқан біздерді, Тереземнен көріп тұр	«Ақ тілек» Адал жақсы ниетпен Бар адамға бақ тілеп. Жарып шыққан жүректен, Сөздің бәрі – Ақ тілек!	«Сиқырлы таяқша» Мен бәріңе Қуаныш тілеймін! Мен бәріңе Мейірім тілеймін! Мен бәріңе шуақты күн тілеймін! Мен бәріңе көңілді ойын тілеймін! Мен бәріңе Денсаулық тілеймін!	«Қыс» Боран соғар оң жақтан, Боран соғар сол жақтан. Қар лақтырып ойнасақ, Суық өтер қолғаптан.	«Шана» Тоңса біздің қолымыз, Қолғап киіп аламыз. Сарт, сарт, сарт Алақанды соғамыз. Тоңса біздің аяғымыз Етік киіп аламыз. Топ, топ, топ Топылдатып билейміз. Тоңса біздің денеміз Тонды киіп аламыз Зу, зу, зу Шанаменен зулаймыз

1.Сөйлеуді дамыту
Ермек Өтетілеуұлының «Кеме» өлеңін мәнерлеп оқу
Жұмбақ
Бір көзім «кідір», – дейді, Бір көзім «жүгір», – дейді, Бір көзім «абайла», – дейді, «Қарап ал маңайға», – дейді.
(бағдаршам)
Дидактикалық ойыны: «Ойлап,тап!»
Ойын шарты: Балаларға буын айтады, балалар жалғасын ойлап тауып жалғастырады. мысалы: ал–Кір–
Дидактикалық ойын: «Бір сөзбен ата».
Ойын шарты:
Балаларқолындағы допты лақтырып көп сөз айтады, допты қағып алған бала сол сөздердің жалпылама , баламасын айтады. Мысалы: әке, ана , аға,тәте – отбасы. Кесе, шәйнек, шанышқы, қасық – ...Қасқыр, түлкі, жолбарыс – ... Қызыл, сары, жасыл, көк – ...

1.Қоршаған ортамен танысу
«Сен жануарлар туралы не білесің?»дидактикалық ойыны.
Ойын шарты: Балалар Сиыр мен қасқырдың арасында айырмашылықтар да, ұқсастықтар да бар. Қызыл бұрышқа қасқырдың тіршілігіне қатысы бар карточкаларды қойып, сөздерді жазыңдар (орман, тырнақтар, қасқырдың аузы, азу тіс,жыртқыш). Ал жасыл бұрышқа – сиырдың тіршілігіне қатысы барларын жазыңдар (пішен, шөп, сүт, ет, мүйіз, құйрық, бұзау, муму...). Сары секторға жануарларға тән ортақ белгілерді жазыңдар (мәселен, жүн қаптаған). 5 минут уақыт беріледі.Топтасып/шағын топпен жұмыс істеу. Диаграмманы балалар өз бетінше толтырады. Содан соң оған білетін мәліметтерін қосады немесе берілген ақпараттарды дұрыстайды
«Ойлан, тап» атты ойын ойнауға

1.Сауат ашу негіздері
“Қайсысы қалай дыбыстайды?” ойыны
1. Жылқы . . . (кісінейді)
2. Сиыр . . . (мөңірейді)
3. Ит . . . (үреді)
4. Қой . . . (маңырайды)
5. Мысық . . . (мияулайды)
Дидактикалық ойын: «Сөйлемді жалғастыр»
Ойын шарты: сөйлемнің басын айтады, сөйлемді балалар аяқтау керек.
Мысалы:
Анам үйге кірді.
Інім картоп аршыды.
Атам сиырды суғарды.
Алма өте дәмді.
Өзен қыста қатады.
Лақтар өте сүйкімді.
Достар шахмат ойнады.
Медет – жақсы бала.
Дидактикалық ойын: «Пішініне қара»

1.Сөйлеуді дамыту
Ермек Өтетілеуұлының «Кеме» өлеңін мәнерлеп оқу
Жұмбақ
Бір көзім «кідір», – дейді, Бір көзім «жүгір», – дейді, Бір көзім «абайла», – дейді, «Қарап ал маңайға», – дейді.
(бадаршам)
Дидактикалық ойыны: «Ойлап,тап!»
Ойын шарты:
Балаларға буын айтады, балалар жалғасын ойлап тауып жалғастырады. мысалы: ал–Кір–
Дидактикалық ойын: «Бір сөзбен ата».
Ойын шарты:
Балаларқолындағы допты лақтырып көп сөз айтады, допты қағып алған бала сол сөздердің жалпылама , баламасын айтады.
Мысалы: әке, ана , аға,тәте – отбасы. Кесе, шәйнек, шанышқы, қасық – ...Қасқыр, түлкі, жолбарыс – ... Қызыл, сары, жасыл, көк – ...

1.Сауат ашу негіздері
“Қайсысы қалай дыбыстайды?” ойыны
1. Жылқы . . . (кісінейді)
2. Сиыр . . . (мөңірейді)
3. Ит . . . (үреді)
4. Қой . . . (маңырайды)
5. Мысық . . . (мияулайды)
Дидактикалық ойын: «Сөйлемді жалғастыр»
Ойын шарты: сөйлемнің басын айтады, сөйлемді балалар аяқтау керек.
Мысалы:
Анам үйге кірді.
Інім картоп аршыды.
Атам сиырды суғарды.
Алма өте дәмді.
Өзен қыста қатады.
Лақтар өте сүйкімді.
Достар шахмат ойнады.
Медет – жақсы бала.
Дидактикалық ойын: «Пішініне қара»
Ойын шарты:балаларға көк түсті шаршыны көрсетіп, қатаң дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді айтуларын сұрайды.
Мысалы: *парта, фабрика, көйлек, қала, трактор, шахмат, сағыз, хат, циркуль, чемпион, щетка, піл, фотоаппарат, киіз, қасық, тасбақа,*

шақырады:
Ойын шарты: Балаларға қоршаған ортадағы заттарды атайды. Балалар сол нысандардың тіршілік ететін ортасын немесе тұрған жерін атап көрсетеді.
«Кім адасты?» ойынын ойнайды.
Ойын шарты: Балаларға бірнеше нысанды атап көрсетеді. Оның біреуі қалғандарымен бір топқа жіктеуге келмейді. Ойынға кірісіп, кімнің адасып кеткенін табады.
Мысалы: Сиыр, маймыл, ит, тасбақа, кенгуру Тасбақа.
Қалған жануарлардың бәрі – сүтқоректілер, ал, тасбақа олай емес.
Немесе кенгуру. Оның қалтасы бар, басқаларда қалта жоқ.

Ойын шарты: балаларға көк түсті шаршыны көрсетіп, қатаң дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді айтуларын сұрайды.
Мысалы: *парта, фабрика, көйлек, қала, трактор, шахмат, сағыз, хат, циркуль, чемпион, щетка, піл, фотоаппарат, киіз, қасық, тасбақа, шегіртке, сүт, халық, цирк, шабадан, чек т.б.*
көк түсті дөңгелекті көрсетіп, ұяң дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді айтуларын сұрайды.
Мысалы: *балық, вагон, гараж, галым, диктор, жүзім, зәкір, баспахана, велосипед, газ, гарыш, дос, жалбыз, зырылдауық, баспалдақ, вагон, гүл, гарышкер, дөңгелек, жер, зауза, бал т.б.*
көк түсті үшбұрышты көрсетіп, үнді дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді айтуларын сұрайды.

шегіртке, сүт, халық, цирк, шабадан, чек т.б. көк түсті дөңгелекті көрсетіп, ұяң дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді айтуларын сұрайды.
Мысалы: *балық, вагон, гараж, галым, диктор, жүзім, зәкір, баспахана, велосипед, газ, гарыш, дос, жалбыз, зырылдауық, баспалдақ, вагон, гүл, гарышкер, дөңгелек, жер, зауза, бал т.б.* көк түсті үшбұрышты көрсетіп, үнді дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді айтуларын сұрайды.
Мысалы: *мысық, лақ, нан, радио, уық, мылтық, литр, нәресте, раушан, уылдырық, мәшине, нарын, рауғаш, лала гүл, марғау, мал, мерген, нар, лашын, уыс т.б.*

Мысалы: мысық, лақ,
нан, радио, уық,
мылтық, литр,
нәресте, раушан,
уылдырық,
мәшине,
нарын,рауғаиш, лала
гүл, марғау, мал,
мерген, нар, лашын,
уыс т.б.

Үзіліс:Қимылды ойындар «Әуедегі атыс»

ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ

ОЙЫНДАР

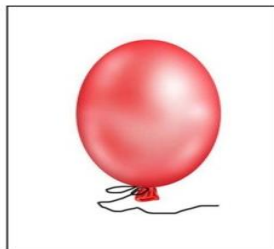
Мен қандай адаммын ?

Мақсаты:Топта жұмыс жүргізу үшін жағымды ахуал орнату, қарым

- қатынастың белсенділігін және кері байланыс немесе елутәсілдерін меңгеру;

Әр қатысушы өзінің жағымды, жағымсыз қасиеттерін айтады. Сол бойынша қорытынды жүргізіледі.

Ойын:«Әуедегі атыс» қимылды ойыны

Мақсаты:Топпен қарым-қатынасты нығайту, тез қимылдау.

Ойынның шарты: Бұл сайыста оқушыларды екі топқа тең бөлесіз. 1-топқа бірыңғай қызыл түс (өз қалауыңыз бойынша да таңдауға болады), 2-топқа жасыл түсті үрленген шар беріп, екі команданың арасын түзу сызық етіп бормен сызып қоясыз. Музыка ырғағымен екі команда өз шарларын қарсылас команда жаққа лақтыру керек. Қай топ жылдам сол жеңіске жетеді.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>2.Математика негіздері Ойын жаттығуы. «Пішінге ұқсас зат». Жұптық жұмыс. Ойын шарты: Үстелдерде пішіндердің: дөңгелек, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш жинақтары салынған хатқалта жатыр. Кез келген бала хат қалтадан пішінді шығарып, оны атайды, ал екінші бала қоршаған ортадағы осындай пішіндегі затты атайды. Одан кейін рөлдерімен ауысады. «Шын немесе жалған» дидактикалық ойыны Ойын шарты: зат пен форманы атайды. Мысалы, «доп дөңгелек», «қорап доп тәрізді». Егер мәлімдемедұрыс болмаса, онда балалар қолынайқастыра көкірегіне қояды немесе бастарын шайқайды. Егер дұрыс болса – қол шапалақтайды. «Дөңгелекті құрастыр» ойыны (практика жүзінде) Балаларға шаршының бөліктерін түсіндіру 1. Шаршының жиектерін сәйкестендіріп екіге бүктейді, бұл «жарты»</p>	<p>2.Қазақ тілі Сөздік ойын: «Жалғасын тап». Ойын шарты: Суреттерді көрсетеді, суретке байланысты заттың атын атайды, сол сөзге сөзді байланыстырып жалғап, сөйлем құрайды. Балабақша ... (әдемі, жарық, таза). Таңертең жаттығу ... (жасаймыз). Музыка залында ... (әнайтамыз, бибилейміз). Серуенгешығып ... (ойнаймыз, демаламыз). Керуетте ... (ұйықтаймыз) Дидактикалық ойын: «Тыңда, көрсет, қайтала». Ойын шарты: Балаларға балабақша қызметкерлерінің суретін көрсету. – Бұл кім? – Бұл – тәрбиеші. – Аты кім? – Любовь Петровна. – Дұрыс, сендердің тәрбиешілерің – Тим Любовь Петровна. Осылайша балабақшада жұмыс істейтін музыка жетекшісі, жаттықтырушы және аспаздың аты-жөндері айтады. Ойын «Кім жылдам?» .</p>	<p>2. Математика негіздері «Қарама-қарсы бағдарды ата» дидактикалық ойыны Ойын шарты: Кеңістіктік бағдарларды атайды, ал белгі (доп, көрсеткіш, фишка және т.с.с.) алған бала мағынасы бойынша қарама-қарсы бағдарды атайды. Мысалы, оң жақ – сол жақ, жоғары – төмен және т.б. Балаларға мағынасы бойынша қарама-қарсы сөздерді айтады. Топтық жұмыс. «Не өзгерді?» ойыны Ойын шарты: үстелінде бірнеше зат жатыр. Балалар бір-біріне қатысты заттардың қалай орналасқанын естесектейді. Содан кейін олар көзін жұмады, осы кезде педагог бір немесе екі заттың орындарына уыстырады. Балалар көзін ашып, қандай өзгерістер болғанын, заттар бұрын қайда тұрғанын және қазіргі тұрған жерін</p>	<p>2. Қоршаған ортамен танысу «Қайсысының жапырағы екенін тап» атты дидактикалық ойыны Ойын шарты: Балаларды ағашты жапырағына қарап тануға үйрету. Ағаштар мен бұталардан түскен жапырақтарды жинау. <i>Ағаштардың бұтақтарын жұлмауға уәде береміз!</i> <i>Ағаштарды сугаруға уәде береміз!</i> <i>Ағаш жапырақтарын жұлмауға уәде береміз!</i> <i>Ағаштың қабығын сыдырмауға уәде береміз!</i> <i>Ағаш діңдерін әктеуге!</i> <i>Айғайлап құстарды үркітпеуге уәде береміз!</i> «Уақыт пойызы» ойыны Ойын шарты: Тақтада бір нысанның жылдың әр мезгіліндегі суретіне қатысты 4-5 сурет бар. Соның негізінде «Уақыт пойызын» құрастыруды ұсынады. Мәселен: Міне, мынау жапырақ жап-жасыл. Оған арнап «Уақыт пойызын» құрастырындаршы,</p>	<p>2.Математика негіздері «Қарама-қарсы бағдарды ата» дидактикалық ойыны Ойын шарты: Кеңістіктік бағдарларды атайды, ал белгі (доп, көрсеткіш, фишка және т.с.с.) алған бала мағынасы бойынша қарама-қарсы бағдарды атайды. Мысалы, оң жақ – сол жақ, жоғары – төмен және т.б. Балаларға мағынасы бойынша қарама-қарсы сөздерді айтады. Топтық жұмыс. «Не өзгерді?» ойыны Ойын шарты: үстелінде бірнеше зат жатыр. Балалар бір-біріне қатысты заттардың қалай орналасқанын есте сақтайды. Содан кейін олар көзін жұмады, осы кезде бір немесе екі заттың орындарын ауыстырады. Балалар көзін ашып, қандай өзгерістер болғанын, заттар бұрын қайда тұрғанын және қазіргі тұрған жерін айтады. Балаларды заттардың</p>
--	---	--	---	---

2. Шаршының жиектерін сәйкестендіріп төртке бүктейді, бұл «ширек»
3. Шаршыны теңдей екіге кессе, бұл «тіктөртбұрыш»
Осыдан кейін тақтаға бүтін және жарты шаршының суреті ілініп,

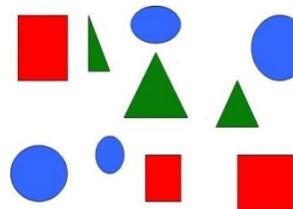

балалар жарты көппе әлде бүтін көппе сұрағын талқылайды.

Ойын шарты: Екі балаға тапсырма береді, олар жылдам сол тапсырманы орындаулары керек.
Мысалы резеңке, кішкентай аю ойыншығын әкел. Үлкен, жұмсақ қоян ойыншығын әкел.

айтады.
Балаларды заттардың бір-біріне қатысты орналасуын сипаттайтын сөздерді пайдалануға ынталандырады.
Мысалы, қоян мысықтың оң жағында тұрды, ал қазір оның оң жағындатұр, т.б.

Ойын жаттығуы. «Өз өрнегің туралы айтып бер». Ойын шарты: Балалар пішіндерді қарап, олардың орналасуын атауы тиіс.

Мысалы: оң жақтағы жоғарғы бұрышта – дөңгелек, сол жақтағы жоғарғы бұрышта шаршы, сол жақтағы төменгі бұрышта – сопақша, оң жақтағы төменгі бұрышта – тіктөртбұрыш, ал ортада үшбұрыш орналасқан.

балалар.
Балалар бір қатарға тұрады: алдымен ашық жасыл түсті кішкентай жапырақ, оның артына үлкен жасыл жапырақ, сары жапырақ, жерге үзіліп түскен жапырақ тұрады.

«Пайда-зиян» ойыны

Ойын шарты: Балалар екі командаға бөлінеді. 1-ші команда аталған нысанның пайдасын іздейді, ал, 2-ші команда – зиянды жақтарын табады. Түскен жапырақтар қандай пайда әкеледі, зияны қандай?

1-ші командадағы балалар: Жапырақтар аяқ астында сыбдырлап жатады, жерге түскені әдемі, одан әсем гүлдесте жасап, кептіріп қоюға болады.

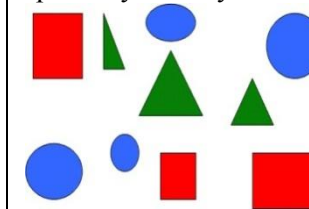
2-ші команданың балалары: Жауын жауған кезде аяқ киімге жабысады.

Жапырақтардың астында саңырауқұлақтарда көрінбейді. Жердегі төмпешікті байқамай сүрініп кетіп, құлап қаласың.

бір-біріне қатысты орналасуын сипаттайтын сөздерді пайдалануға ынталандырады.
Мысалы, қоян мысықтың оң жағында тұрды, ал қазір оның оң жағындатұр, т.б.

Ойын жаттығуы. «Өз өрнегің туралы айтып бер».

Ойын шарты: Балалар пішіндерді қарап, олардың орналасуын атауы тиіс.

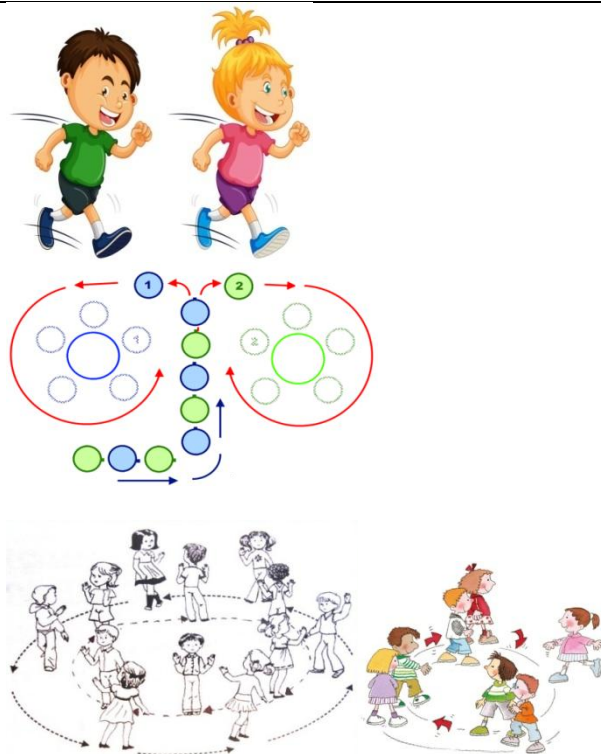

Мысалы: оң жақтағы жоғарғы бұрышта – дөңгелек, сол жақтағы жоғарғы бұрышта шаршы, сол жақтағы төменгі бұрышта – сопақша, оң жақтағы төменгі бұрышта – тіктөртбұрыш, ал ортада үшбұрыш орналасқан.

Үзіліс: Аз қимылды ойындар «Жалауша»

«Өкпені еріту» жаттығуы

Тып- тыныш денеңізді бос ұстап отырыңыз. Өзіңізді қаракөлеңкеде театрда отырмын деп есептеңіз. Алдыңыздағы шағын сахнаға (ең жек көретін, көргіңіз келмейтін) сіз кешіруге тиісті адамды қойыңыз. Мейлі ол сізді қазір ренжітсін, бұрын ренжітсін, қазір өмірде бар болсын, әлде өмірден өтіп кетті ме, оған мән бермеңіз. Көз алдыңызға елестеткенде оның жағдайы жақсы, жүзіне күлкі үйірілген жағдайда болуы керек. Оны бақытты деп біліңіз. Бірнеше минут оның жүзін анық көз алдыңызда ұстап тұрыңыз. Сонан соң барып ол бейнемен қоштасыңыз. Сіз кешірген адам кетісімен сіз өзіңізді сахнаға қойыңыз. Өзіңізді де тек жақсы жағдайда елестетіңіз. Бақытты, күлкі үйірілген жүзбен тұрыңыз. Бұл әлемдегі жақсылық барлығыңызға да тең жететінін ұғыңыз.

Ойын: «Жалауша»

Ойынның мақсаты: жарысып тез жүгіруге, қарсыласынан бұрын жалаушаны алуға жаттықтыру.

Керекті құралдар: ысқырық, жалауша, бор, таяқша.

Мазмұны.

Сыныптағы балалар санау арқылы екі командаға бөлінеді. Олар ойын алаңының екі шетінде қарама-қарсы сап түзеп тұрады. Ойыншылардың дәл ортасынан диаметрі 1 метрлік шеңбер сызылады. Шеңбердің ортасына жалауша тігіледі. Жалаушаның қасында қолына ысқырық ұстаған ойын жүргізуші тұрады.

Ойынның басталуына белгі берілгеннен кейін әр командадағы бірінші тұрған ойыншылар тез жүгіріп келіп, жалаушаны алдымен алуға тырысады. Егер ала алса, ол ойыншы команда есебіне бір ұпай қосады.

Ал шеңберге екі бала да қатар келсе, олар өте сақ болулары керек, өйткені қай ойыншыға қарсыласының қолы бұрын тисе, оның жалаушаны алуға қақысы жоқ.

Ойын осылай бірнеше рет жүріп, жеңіске жеткен команда анықталады.

Ойынның ережесі.

1. Ойыншылар тұрған қатарларынан бір мезетте шығуын мұқият қадағалау қажет.
2. Шеңбердің сызығын басуға болмайды.
3. Шеңбер ішінен алған жалаушаны ойын жүргізушіге беріп, ойыншылар қайтадан тұрған орындарына жүгіріп кетеді.

Әдістемелік нұсқаулар.

Ойын қызықты өту үшін командаларды бір түзудің бойына тұрғызу керек. Ойын жүргізуші етіп сабаққа қатыса алмайтын оқушыларды немесе арнаулы төрешілерді тағайындауға болады.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

3. Сауат ашу негіздері
«Сипатынан тап»
1. Бұл – жейтін

3. Көркем әдебиет
Жұмбақ
Бұрап қойған сағаттай,
Айғайлайды таң атпай.
(Әтеу)

3. Қазақ тілі
Ойын: «Қолшатыр».
Ойын шарты:
«Жаңбыр» деген сөзден кейін, балалар алақанын

3. Көркем әдебиет
«Үш қыз» ертегісін мәнерлеп оқу
Дидактикалық ойын:

3. Шығармашылық іс-әрекет
Балаларға «Алдар-Көсе мен бай» ертегісін

<p>зат. Ақ, тәтті, қатты. (қант)</p> <p>2. Бұл – жеміс. Сары, сопақ, қышқыл. (лимон)</p> <p>3. Бұл – аң. Ақ, мамық, құлағы ұзын. (қоян)</p> <p>4. Бұл – ойыншық. Домалақ, үлкен, жеңіл. (доп)</p> <p>Дидактикалық ойын: «Бірінші дыбысты қайтала» (доппен).</p> <p>бірінші дыбысын анығырақ етіп, қандай да бір сөзді айтып, допты балаларға лақтырады, балалар бірінші дыбысты қайталап допты, кері лақтырады. (Ойынға барлық бала қатысады.)</p> <p>Мысалы: <i>rrрадио(p), уууылдырық(y), ааалма(a), қққасқыр(қ), мммақта(m), қққияр(қ), сссағат(c),</i></p>	<p>Жолбарысқа ұқсайды, Тек тышқанды ұстайды. (Мысық)</p> <p>Өзі айлакер, өзі бір қу, Жүрген жері айғай-шу. (Түлкі)</p> <p>Орыс халқының «Мысық,этеш және түлкі»</p> <p>Ертегісін мәнерлеп оқу</p> <p>Ертегінің өлеңнен айырмашылығы – ертегіні ойдан, қиялдан шығарады.</p> <p>«Сиқырлы қапшық»</p> <p>Ойынның мақсаты: заттарды белгілі бір қасиеттері бойынша салыстыруға, топтастыруға үйрету.</p> <p>Ойынның құрал-жабдықтары: түсі, өлшемі, пішіні бойынша әр түрлі ойыншықтар.</p> <p>Ойынның мазмұны: Балалар «Сиқырлы қапшықтың» ішіндегі затты ұстап көріп, пішінін анықтайды, ойыншықты алған соң атын атап, түсін айтады.</p> <p>Дидактикалық ойын «Мен қандаймын»</p> <p>Ойын барысы: Балаларға сұрақ қойылады сәйкесінше балалар сол сұраққа жауап береді</p> <p>– Сен қандай баласың? (Мен әдепті баламын.)</p> <p>– Арман, сен қандай баласың? (Мен жақсы баламын.) т.б.</p>	<p>төмен қаратып ұстап тұрады. Балалар сұқ саусақтарын алақанның ішіне тигізіп тұрады. Үшке дейін санап, алақанын жұмады, осы кезде балалар жылдам қолдарын алуға тырысады. Қай баланың қолын ұстап қалса, сол бала ойыннан шығады.</p> <p>Ойын: «Кім жылдам?»</p> <p>Ойын шарты: Балалар себетке көгөністерді жинайды, атайды, сипаттайды.</p> <p>«Дүкен» ойыны.</p> <p>Балалармен кима материалдарды қолданып, сұрақ-жауап әдісі арқылы диалог құру. Жемістердің қазақша атауын қайталау, есте сақтау. Санамақпен сатушыны таңдайды. Бала дүкенге келеді.</p> <p>– Сәлеметсіз бе! – Сәлеметсіз бе! – Маған өрік беріңізші. – Алыңыз. – Рақмет. Сау болыңыз.</p> <p>Ойынды күрделендіруге болады. Бала жемісті сипаттайды. Сатушы оның қандай жеміс екенін табады.</p>	<p>«Ғажайып қоржын».</p> <p>Ойынның шарты: Ғажайып қоржынның ішінде заттар, ойыншықтар, оқу құралдары бар. Балалар оқу құралдары мен ойыншықтарды ажыратып, бөлек жинайды, атайды</p> <p>Дидактикалық ойын: «Дәмін тат».</p> <p>Ойынның шарты: Ойынға қатысушылардың көзін кезекпен байлап, кесілген дайын жемісті аузына салады. Бала дәмі бойынша қандай жеміс екенін табады.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Бұл қандай ойыншық?»</p> <p>Ойын шарты: Қоржын ішінде бірнеше ойыншық болады. Балалар қоржынға қолын салып, көрмей, сипап сезу арқылы қандай ойыншық екенін табады. Ойыншық туралы өз ойын айтады.</p>	<p>мәнерлеп оқу</p> <p>Түрлі-түсті қағаздармен жұмыс жасау</p> <p>Дидактикалық ойын: “Қандай пішін жетіспейді?”</p> <p>Мақсаты: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру.</p> <p>Шарты: Түрлі суреттер беріледі. Ол суреттердің жетіспейтін жерлерін толықтырып, сәйкес пішіндерді түстері бойынша тауып орналастыру.</p> <p>«Фотоаппарат» ойыны</p> <p>Ойын шарты: Сұрақтарға жауап беріп суреттерді тақтаға ілу</p> <p>1) Жан-жағына алақ-жұлақ етіп келе жатқан аң?</p> <p>2) Апанында ұйықтап жатқан аң?</p> <p>3) Ағаштың басында жаңғағын кеміріп отырған сүйкімді аң?</p>
--	---	---	--	--

қққыс(қ),
ааалжапқыш(а),
тттышқан(т),
сссазан(с),
өөөшіргіш(ө),
жжжжұлдыз(ж),
жжжжастық(ж),
ддддиректор(д),
жжжжарық(ж),
ишшшшұлық(ш),
мммектеп(м),
ууууыз(у),
тттиін(т),
ққққолишатыр(қ),
бббақа(б),
ишшш(ш), т.б

Дидактикалық жаттығу:
«Жуан дауысты дыбысты тап»Ойын шарты:
Балалар,сендерге жуан дауысты дыбыстан басталғансөзді естісеңдер, бір рет шапалақ ұрындар.
Мысалы: гүл, жүзім, алма, қатық, апорт, от, пима, Ұлбала, қайшы, ұл, ыдыс, оқтау,аққу, әтеш, тауық, Ұлжан, көбелек, ымырт, Алпамыс, айна, етік, қарлығаш,

Дәптермен жұмыс:
1.Ертегінің мазмұнын сурет бойынша баянда.Ертегіде қандай кейіпкерлер кездеседі? Мысықтың, әтеш пен түлкінің дауысын және жүрісін сал.
2.Қай аң жасырынғанын тап.

4)Аяғының ұшымен, білдірмей жүріп, қулығын асырып жүретін аң?

Балалар шығармашылығы

ұлу, жүген, түйе,
ұста, ожау,
тамаша, алмұрт,
ірімшік,
сыпырғыш,
Олжас, жылан,
отын, алақан т.б.

Үзіліс: «Торғайлар мен тор» қимылды ойыны.

Тіл гимнастикасы
«Р»-ға тілің келе ме?

Қаламқасқа «түр», - деші,
Қарындашқа «жүр», - деші.
«Қара қарындашты
Қаламқас алып түр», - деші,
Ал енді өзін-ақ
«Р-р-р-р», - деші.

Ойын: «Торғайлар мен тор» қимылды ойыны
Мақсаты: Топпен қарым-қатынасты нығайту, тез қимылдау.
Ойынның шарты: Балалар екі топқа бөлінеді. Бір топ алаңның ортасында қол ұстасып шеңбер құрып айналып жүреді. Сол топ тор болып саналады. Екінші топ- торғайлар. Тәрбиеші торды ашындар дегенде 1-ші топтың ойыншылары қолдарын көтереді. (Қол ұстасып айналып жүреді) Торғайлар шеңбердің ішіне кіреді, тез қайта шығуға тырысады. Тәрбиеші «торды жабындар» дегенде 1-ші топтың ойыншылары қолдарын түсіреді. Тордың ішінде қалып қойған балалар шеңберге қосылады. Сөйтіп 1-3 торғай қалғанша ойнайды.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

4. Дене шынықтыру
Координацияны дамыту жаттығулары:
«Көз-қол»
«Көздерімен атыс» оңға – солға, жоғары – төмен (брет). көздерімен сағат тілімен 6 шеңбер, сағат тіліне қарсы 6 шеңбер салу. 1–9 сандарын көздерімен жазу. Көздерімен көлденең 6 сегізді жазу. Көздерімен

4. Музыка
Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Қоян», «Аю» (Е. Тиличеева). Балалар шеңбер бойында тұрып, қосаяқтап қоянша секіреді де, музыка өзгергенде аюдың жүрісін салып, қорбандап жүреді.
Музыка тыңдау: «Бесік жыры» (Ш. Мұхамеджанов).
Ән айту: «Бесік жыры» (И. Нүсіпбаев).
Билер: «Полька» хорват

4. Дене шынықтыру
Сезімдік ойын:
«Табиғаттың төрт күдіреті»
Жайлаудағы ойындар мен шопандардың, жылқышылардың шаруасы жайлы әңгімелерді жалғастыру. Балалар залда бытырап жүреді. Бастаушының нұсқауларын

4. Музыка
Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Қоян», «Аю» (Е. Тиличеева). Балалар шеңбер бойында тұрып, қосаяқтап қоянша секіреді де, музыка өзгергенде аюдың жүрісін салып, қорбандап жүреді.
Музыка тыңдау: «Бесік жыры» (Ш. Мұхамеджанов).
Ән айту: «Бесік жыры» (И. Нүсіпбаев).
Билер: «Полька» хорват

4. Дене шынықтыру
Жаңылысқан ұтылады»
«Доп» тақтайшасын көрсеткенде секіре жөнеледі, «тас» тақтайшасын көрсеткенде арқасын дөңгелетіп отыра қалады, «тырна» тақтайшасын көрсеткенде бір аяқпен тұра

<p>сағат тілімен 6 үшбұрыш, сағат тіліне қарсы 6 үшбұрыш салу. Сағат тілімен көздерімен үшбұрыш, шаршы, шеңбер салу, сағат тіліне қарсы сол фигураларды салу.</p> <p>«Желпүйіш саламыз» айнала □ Шаңғының ұшын 180 қозғалып, бұрылады.</p> <p>«Тоннель». Алаң бойымен бағандарға байланған бауларды түрлі биіктікте тартып қою. Осы баулардың астымен өткенде биіктігіне байланысты әртүрлі әдісті пайдаланатынын ескеру керек. Балалардың қажетті арақашықтықты, қауіпсіздік ережелерін қатаң сақтауын қадағалау керек.</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойыны: «Ақшақарлар мен тентек жел» (тыныс алу гимнастикасын орындау) Балалар екі топқа бөлінеді.</p> <p>«Ақшақарлар» аяғының ұшымен билеп, айнала ұшып жүреді. «Тентек желдер» дем алады.</p> <p>Педагог: «Жел тұрды!» – дегенде «тентек</p>	<p>халық әуені (өңдеген В. Герчик).</p> <p>Балалармен полька музыкасына жеңіл, аяқты жеңіл көтеріп секіру (подскоки) биін үйрену</p> <p>Ойындар, хороводтар: «Көлеңке» (К. Қуатбаев).</p> <p>Ойын шарты: Балалар шеңбер бойымен тұрады. Топ ішінен бойы ұзын бір бала және бойы аласа бір баланы тандап алады. Бойы қысқа баланың «көлеңке» болатынын түсіндіреді. Яғни, әнді айта жүріп, бойы ұзын бала қандай қимыл жасаса, «көлеңке» соның қимылын шатаспай қайталауы тиіс.</p> <p>Ойын шарты бұзылса, айып ретінде такпақ немесе ән орындап береді.</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау: «Құлыншак» (С. Урбах).</p>	<p>бұлжытпай орындайды.</p> <p>Егер «жер» десе, қолдарын төмен түсіреді, егер «су» десе, қолдарын алға созып, суда малтаған сынай көрсетеді, «ауа» десе, құстай ұшып бара жатқандай болады, «от» десе, қолдарын созып алай-дүлей айналдыра бастайды.</p> <p>Түрлі биіктіктегі арқандардан секіру. Әр арқанға сай екпін алу, аяқпен тірелу және қолдарын уақытылы сермеп секіру. Бірінен соң бірі қажетті арақашықтықты сақтай отырып, секіреді. Осы уақытқа дейін білген-үйренгендерін қолданады.</p> <p>Әр арқанға өз екпінін тандап алады. Қажет болса, орнынан итеріліп секіріп өтеді.</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қарсыласыңды көтер» Балалар бір-біріне қарама-қарсы отырады. Түзу қолдарына гимнастикалық</p>	<p>халық әуені (өңдеген В. Герчик).</p> <p>Балалармен полька музыкасына жеңіл, аяқты жеңіл көтеріп секіру (подскоки) биін үйрену</p> <p>Ойындар, хороводтар: «Көлеңке» (К. Қуатбаев).</p> <p>Ойын шарты: Балалар шеңбер бойымен тұрады. Топ ішінен бойы ұзын бір бала және бойы аласа бір баланы тандап алады. Бойы қысқа баланың «көлеңке» болатынын түсіндіреді. Яғни, әнді айта жүріп, бойы ұзын бала қандай қимыл жасаса, «көлеңке» соның қимылын шатаспай қайталауы тиіс. Ойын шарты бұзылса, айып ретінде такпақ немесе ән орындап береді.</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау: «Құлыншак» (С. Урбах).</p>	<p>қалады. Топтарға бөлініп, негізгі жаттығуларды орындау.</p> <p>Қауіпсіздік ережелерін үнемі еске салып отыру керек. Топтардағы бастаушылардың дұрыс ауысып тұруын қадағалау. Арқанмен айналмалы жаттығулар</p> <p>«Қайтпас қайсарлар» Арқандармен қырындап жүру. Аяқ басы еденде, өкшелерін арқан үстіне басып, қырындап жүру. Арқан үстіне аяғының өкшелерін қойып, аяғының басын жерге қойып, дұрыс жүруін қадағалау.</p> <p>«Ең шапшаң» – айналдырып тұрған арқаннан жүгіріп өту. Айналдырып тұрған арқаннан арқанның ең биік нүктеден өтер шағында Бір-біріне кедергі</p>
--	--	---	---	--

желдер» шығып, «ш-ш-ш-ш-ш» деп оларды ұшыра бастайды. «Ақшақарлар» қашып, жата қалады, тығылады.

таяқшаны ұстап, табанымен тіреледі. Белгі бойынша, әр ойыншы таяқты өзіне тартып, қарсыласын орнынан жұлып алуға тырысады. Қарсыласын жұлып тұрғызған бала жеңеді. Таяқты жоғары көтеріп, жан-жаққа сермеуге болмайды.

жасамауға тырысады. «Мың бұралып майысқан» – арқан төмендеген сайын, арқасын артқа шалқайтып тартылған арқаннан өтіп кетуде күшсынасады. Топтарға бөлініп, ең аласа бойы бар баламен өлшеп тартылған арқанның астынан өтеді. Тепендікті сақтап, артқа қарай тек қана арқанның тұсына келгенде қайырылып өтуге машықтанады.

Қимыл-қозғалыс ойыны:

«Арқаннан секіру»
Ойыншылар шеңбер құрып тұрады. Шеңбердің ортасында бастаушы тұрып алып, арқанның бір ұшынан ұстап екінші ұшын жерге домалата отырып, айналдырады. Айналдыруды баяулап, тездетіп тұрады. Айналдырып тұрып, ойыншыларғы тигізуге тырысады. Ойыншылар аяғының дәл астына

					келген сәтте арқаннан секіріп, аяғын алып қашып үлгереді.
					:
Серуенгедайындық	Киімдердіреттіліктісақтапдұрыс киінугеүйрету.	Киімдердіреттіліктісақтапдұрыс киінугеүйрету.	Киімдердіреттіліктісақтапдұрыс киінугеүйрету.	Киімдердіреттіліктісақтапдұрыс киінугеүйрету.	Киімдердіреттіліктісақтапдұрыс киінугеүйрету.

Серуен	<p>Серуен-Бақылау №1 Бақылау: Қыстап қалатын құстарды бақылау. Мақсаты: Қыстап қалатын құстардың түрлерімен таныстыру, қыстап қалатынқұстар туралы мағлұмат беру.қамқорлықпен қарауға үйрету. Еңбек: Құстарға жем шашу. Мақсаты: Қыста құстарға аштықтың қатерлігін түсіндіре отырып, оларға қамқорлықпен қарауға тәрбиелеу. Жеке жұмыс: Қыс келгенде торғайым Үй алдына қон дәйім.Ойна,жүгір желкілде, Тисем саған оңбаймын. Мақсаты: Тақпақ жаттата отырып, балалардың сөздік қорларының белсенділігін арттыру, тіл мәдениетін жетілдіру. Қимылды ойын: «Кім жылдам?» Мақсаты: Ептілікке,</p>	<p>Серуен-Бақылау №2 Бақылау: Қарды бақылау. Мақсаты: Қыс мезгілінің ерекшеліктерін айту.Қар-түсі ақ, ұстасаң қолың тоңады, жылыға еридi.Ойлау қабілетін дамыту. Тақпақ: Аппақ көше, бар дала, Аппақ ой мен қыраттар. Ақ шатырлы қар қала, Ақ жамылып тұр бақтар. Еңбек: Ағаштар түбіне қар үю. Мақсаты: Еңбексүйгіштікке тәрбиелей отырып, үйілген қардың маңызы туралы түсінік беру.Сөздік</p>	<p>Серуен-Бақылау №3 Бақылау: Ауа-райын бақылау. Мақсаты: Ауа-райын бақылай отырып, күз мезгілінің өзіне тән ерекшеліктерін көрсете сипаттау. Еңбек: «Таза алаң». Мақсаты: Аула сыпырушыға көмектесу.Тазалыққа, кішіпейілдікке үйрету.Үлкендердің еңбегін қадірлей білуге тәрбиелеу. Жеке жұмыс: Е.Өтетілеуов «Күшік». Мақсаты: Ү дыбысының айтылуына жаттықтыру.Тақпақты мәнерлеп айтуға үйрету. Е.Өтетілеуов. «Күшік». Үреді үйшікте Аулада күшіктер Біреуі оның қап-қара, Біреуі сары ала</p>	<p>Серуен-Бақылау №4 Бақылау: Аязды бақылау. Мақсаты: Қыс мезгіліндегі күннің суықтығы-аяз. Аяздан бетіміз бен қолымыздың тоңатынын, үсіріп жібе руі де мүмкін екенін, сол үшін де қолғап, мойын орауыш тағатынымызды түсіндіру. Еңбек: Ауладағы қарды күреу.Мақсаты: Балаларды еңбек сүйгіштікке, бірлесіп жұмыс жасауға үлкенге көмек беруді үйрету. Күректі дұрыс ұстауға үйрету. Қим.ойын: «Сырғанақ тебу». Мақсаты: Балаларды ұйымшыл тату ойнауға, шанамен ойнауға шақыру, таудан төмен сырғанау әдісін үйрету. Жеке жұмыс: Жұмбақ. Терезеге қонады, Әсем ою ояды.(Аяз).</p>	<p>Серуен-Бақылау №5 Бақылау: Күнді бақылау. Мақсаты: Тірі табиғат үшін күннің маңызы, пайдасы, қажеттілігі. Қыста күннің қызуы төмендейтіні туралы түсінік беру. Еңбек: «Қыс қызығы». Мақсаты: Балалар мен ата-аналар біріге отырып, ойын алаңын әшекейлеу, қардан сырғанақ жасау. Бірлесіп еңбек етуге үйрету, үлкендердің еңбегіне құрметпен қарауға тәрбиелеу. Жеке жұмыс: Ақ сандығым ашылды, Ішінен жібек шашылды. (Күн) Мақсаты: Балаларға жұмбақтарды жаттата отырып, тіл байлықтарын дамыту, ойлау қабілеттерін арттыру. Қимылды ойын:</p>
---------------	--	---	--	--	--

	шапшандыққа баулу. Балалардың бойындағы зейінділік, сезімталдық қабілеттерін дамыту.	қорын дамыту, ойын жүйелеп жеткізе білуге үйрету. Ойын: «Қардан түрлі бейнелер жасау». Мақсаты: Ойынға қызығушылығын арттыру.	Біреуі қардай ақ, Біреуі сұр жолақ Бәрібір, бәрінің жұмысы біреу-ақ: Үреді абалап Ойын: «Қасқыр мен қаздар». Мақсаты: Топ болып ойнауға, рөлдерді бөліп ойнауға қалыптастыру. Қимылдық ойын: «Тымпи-тымпи».	Мақсаты: Жұмбақ жаттату арқылы есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту, сөздік қорларын молайту.	«Айгөлек». Мақсаты: Денені шынықтыру, шапшандыққа, ептілікке баулу.
Балалардың үйге қайтуы	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Б.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ

Топ: Мектепалды даярлық

Топ жетекшісі: Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы

Балалардың жасы: 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 20– 24 ақпан 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 20-ақпан	Сейсенбі 21-ақпан	Сәрсенбі 22-ақпан	Бейсенбі 23-ақпан	Жұма 24-ақпан
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Үстел үсті театры: «Өсімдіктер» және т.б. тақырыптар бойынша сюжетті картиналар қарастыру. Мақсаты: қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету.	Әңгіме құрастыру «Өзін жақсы көретін гүлдерін туралы әңгімелеп бер.» Мақсаты: баланың сөздік қорын туысқандарының атауларын білдіретін сөздермен байыту.	Ойын– жаттығу: «Топтағы өсімдіктерге күтім жасау»; Альбомдар,сюжетті картиналар қарастыру, Ірі құрылыс материалдарымен ойындар.	Ойын: «Гүлдерді тауып, оларды атап бер» Топтағы өсімдік бұрышы туралы әңгімелесу	«Менің тобымдағы өсімдіктер» картиналар топтамасынан суреттер қарастыру
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 9				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҮІӘ)	Шаттық шеңбері: Асапан ашық,көгілдір, Күн шуағын төгіп тұр! Қол ұстасқан біздерді, Тереземнен көріп тұр	Шаттық шеңбері: «Ақ тілек» Адал жақсы ниетпен Бар адамға бақ тілеп. Жарып шыққан жүректен, Сөздің бәрі – Ақ тілек!	Шаттық шеңбері: «Сиқырлы таяқша» Мен бәріңе Қуаныш тілеймін! Мен бәріңе Мейірім тілеймін! Мен бәріңе шуақты күн тілеймін! Мен бәріңе көңілді ойын тілеймін! Мен бәріңе Денсаулық	Шаттық шеңбері: «Қыс» Боран соғар оң жақтан, Боран соғар сол жақтан. Қар лақтырып ойнасақ, Суық өтер қолғаптан.	Шаттық шеңбері: «Шана» Тоңса біздің қолымыз, Қолғап киіп аламыз. Сарт, сарт, сарт Алақанды соғамыз. Тоңса біздің аяғымыз Етік киіп аламыз. Топ, топ, топ Топылдатып билейміз. Тоңса біздің денеміз

			тілеймін!		Тонды киіп аламыз Зу, зу, зу Шанаменен зулаймыз
--	--	--	-----------	--	---

Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҮІӨ

1 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>1.Сөйлеуді дамыту Дидактикалық ойын: «Жасырынған ойыншықты тап». Ойын шарты: балалар тығылған ойыншықтарды тауып, неден жасалғанын, қайда қолданылатынын түсін айтып береді.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Кімде не бар?» Ойын шарты: Бір бала қолына жасырған затты сипаттайды. Сипатталған затты қалған балалар табу керек. Дидактикалық ойын: «Белгілі дыбысқа сөз таңда». Ойын шарты: Ертегідегі кейіпкерлердің бас әрпіне сөз ойлап айтады. Мысалы: «Әже» сөзіндегі «Ә» дыбысына; «Қыз» дегендегі «Қ»</p>	<p>1.Қоршаған ортамен танысу Қимыл-қозғалыс жаттығуларын орындау Шымшық ұшып-қонады, (Бір орында тұрып қос аяқтап секіреміз). Бір орнында отыра алмас, (бір орында тұрып сол аяқпен секіреміз). Бір-екі, бір-екі, (Бір орында тұрып оң аяқпен секіреміз). Зуылдады тоқтамай. (Бір орында тұрып айналамыз) Міне, бір минутқа отырды, (Отырамыз.) Тұмсығымен кеудесін қасыды, (Орнымыздан тұрып, басымызды оңға-солға иеміз). Ұшты, қонды, (Бір орында тұрып сол аяқпен секіреміз). Шыр-шыр, (Бір орында тұрып оң аяқпен секіреміз). Шыр-шыр! (Бір орында тұрып қос аяқтап секіреміз). «Үйшік» ойыны: Ойын шарты: өз</p>	<p>1.Сауат ашу негіздері Дидактикалық ойын «Төлін айт» ойыны 1. Ешкінің төлі – . . . (лақ) 2. Қойдың төлі – . . . (қозы) 3. Сиырдың төлі – . . . (бұзау) 4. Жылқының төлі – . . . (құлын) 5. Түйенің төлі – . . . (бота) Дидактикалық ойын: « Көпше түрін айт» Ойын шарты:– Мен сендерге допты лақтырып бір сөз айтамын, сендер сол сөздің көпше (көп) түрін айтып допты кері лақтырасыңдар. Мысалы: қыз-қыздар, ұл-ұлдар, аға-ағалар, дәптер-дәптерлер, қозы-қозылар, жүзім-жүзімдер, орындық-</p>	<p>1.Сөйлеуді дамыту Дидактикалық ойын: «Жасырынған ойыншықты тап». Ойын шарты: балалар тығылған ойыншықтарды тауып, неден жасалғанын, қайда қолданылатынын түсін айтып береді.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Кімде не бар?» Ойын шарты: Бір бала қолына жасырған затты сипаттайды. Сипатталған затты қалған балалар табу керек. Дидактикалық ойын: «Белгілі дыбысқа сөз таңда». Ойын шарты: Ертегідегі кейіпкерлердің бас әрпіне сөз ойлап айтады. Мысалы: «Әже» сөзіндегі «Ә» дыбысына; «Қыз» дегендегі «Қ»</p>	<p>1.Сауат ашу негіздері Дидактикалық жаттығу: «Сөз тіркесі не дейді?» Ойын шарты:– Мен сөз тіркесін айтамын, не туралы екенін айтыңдар. 1. Онымен салат жейміз – . . . (шанышқы). 2. Нан кесеміз – . . . (пышақ). 3. Оған тамақ пісіреміз – . . . (қазан). 4. Онымен шай ішеміз – . . . (кесе). 5. Оған отырамыз – . . . (орындық). 6. Оған нан саламыз – . . . (нан салғыш). 7. Оған ыдыс саламыз – . . . (сөре). 8. Онымен сорпа құямыз – . . . (ожау). 9. Оған тамақ саламыз – . . . (табақ). Дидактикалық ойын: «Буынды жсалға» Ойын шарты:– Мен сендерге сөздің басы буынын айтамын да допты лақтырамын,</p>
--	--	--	--	--

<p>дыбысына; «Тауық» және «тышқан» деген сөздегі «Т» дыбысына сөз ойлайды.</p>	<p>қолындағы заттың тәрбиеші қолындағыдан айырмасын немесе ұқсастығын табуды ұсынады. Б: Түк-түк. Үйшікте қай жануар тұрады? П: Бұл – мен, әтеш. Өзіңше? Б: Мен қарғамын. Кіргізші мені үйіңе. П: Кіргізейін. Бірақ сен ол үшін біз бір-бірімізге ұқсаймыз деуің керек. Б: Біз құстармыз ғой. Сен де сайрай аласың, мен де... сенің де қанатың бар, менің де қанатым бар. Мен астықпен қоректенемін, сен де... П: Ал енді біздің айырмашылықтарымызды айтып бер. Б: Сен әтешсің, үй құсысың. Ал мен дала құсымын. Бір-бірімізге түсіміз де ұқсамайды. Мен жақсы ұшамын, ал сен ұша алмайсың... «Үшіншісі артық» атты дидактикалық ойыны Ойын шарты: Балаларға құстардың аттарын араластырып, шатастырып айтады. Қатені байқаған бала қол шапалақтауы тиіс (торғай, қарға, шыбын, суықторғай және т.б.).</p>	<p><i>орындықтар, алма-алмалар, қоян-қояндар, түлкі-түлкілер, жіп-жіптер, ине-инелер, көбелек-көбелектер,</i> Дидактикалық ойын: «Тиісті белгіні көтер» Ойын шарты: Балаларға дыбыстар, буындар, сөздер айтады, балалар -и- дыбысын естісе қызыл белгіні көтереді. Мысалы: а, р, о, и, м, и, а, к, е, и, т, и, б, ... Бар, ки, сық, ға, ман, ай, пи, ма, па, ға, қай, ти.... Лақ, ит, мал, ау, ми, сөз, тиін, кілем, киіз, түйе, ала, қаймақ...</p>	<p>дыбысына; «Тауық» және «тышқан» деген сөздегі «Т» дыбысына сөз ойлайды.</p>	<p>сендер сөздің екінші буынын жалғап допты кері қайтарасындар. Мысалы: <i>ба-нан, сұл-гі, ора-мал, кі-тап, қай-шы, жү-зім, са-рай, ар-ман, ал-мұрт, күй-ші, са-ғат, шал-бар, көй-лек, қал-пақ, қам-шы, қа-мыс, құ-лын, қи-яр, қа-ғаз, ке-се, қо-быз, қол-тық, жү-рек, тыр-нақ</i> т.б. Дидактикалық ойын: «Сөз тізбегі» Ойын шарты: Балаларға бір сөз айтып допты лақтырады, допты қағып алған бала сол сөздің соңғы дыбысынан басталатын сөз айтып, допты бір балаға лақтырады. Ойын осылай жалғасын табады. Мысалы: (<i>ана-арба-алмұрт- тарақ- қармақ-қалта- айран-нан-нағашы-ыдыс-сағыз- зәкір-рауғаш- шана-алтын-неге- етік-көмір</i> т.б.)</p>
--	--	--	---	---

Үзіліс:»

<p>Қимылды ойын: « Күн мен түн » Мақсаты: Балаларды ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу. Ойын мазмұны: Балалар бірі « Күн», екіншісі « Түн» тобы болып екіге бөлінеді. Олардың бір-бірінен бөлек, өз үйлері болады. Тәрбиешінің көрсетуі бойынша екі команда да жаттығулар жасап тұрады. Тәрбиеші « Күн» деп белгі берген кезде, сол топтың балалары үйіне жеткізбей қуып жетулері керек. Қолға түскен балалар қуушылар қатарына қосылады. Сөйтіп, ойын осылайша алма-кезек жүріп отырады. Көп бала ұстаған команда жеңіске жетеді.</p>	<p>Қимылды ойын:« Көгі-гөк » Мақсаты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Ойын мазмұны: Тақпақ айтып, бір қызды « кемпір» етіп сайлайды. Қалғандары қаз болады. « Кемпір» шетке шығып тұрады, басқа ойыншылар қаздай тізіліп, бірінің соңынан бірі ұстап: Гөк, гөк, көгі көк, Гөк, гөк, көгі гөк. Гөк, гөк, көгі гөк,-деп қаздың жүрісіне еліктей ақырын оң мен солға шайқалып, « кемпірдің» қасына келеді. Бірінші келген балаға беріп: « Жоғалтпаңдар!»-деп тапсырады. Балалар айнала жүріп, қайтадан қаздай тізіліп « кемпірге» келеді. « Кемпір» Әлгің қайда? Қалды сайда!-деп сұрайды. Балалар бәрі бірдей. Әлгің қайда? - Қалды сайда!-деп жауап береді. Олай болса сендердің бірінді алып қаламын, деп « кемпір» балаларға бас салады. Балалар тізбегін жазбай қаша жөнелуі керек. Қолға түскен біреуін « кемпір» қасына алып қала береді. Ойын барлық балаларды түгел ұстап болғанша қайта жалғаса береді.</p>	<p>Қимылды ойын: « Акку-қаздар » Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа, аңғарымпаздыққа тәрбиелеу. Ойын мазмұны: Алаңның бір шетіне қаздар тұратын үй белгіленеді, қарсы шетіне бақташы тұрады. Үйдің бір жақ бүйірінде қасқыр тұратын үңгір болады. Алаңның қалған жері жайылым болады. Бақташы қаздарды жайылымға қуып шығады, олар жайылып жүреді. Бақташы: Қаздар, қаздар, қаңқылдап, Барасыңдар қай жаққа. Қаздар: Айна көлі жалтылдап, Жатқан жасыл аймаққа. Бақташы: Біздің жерге түсе кет, Түсіп сусын іше кет. Қаздар: Сіздің жерге түсеміз Түсіп сусын ішеміз. Бақташы: Болсын онда жол жайлы! Қаздар: Бізге ол жаққа болмайды, Жолды тосып тұр сұр қасқыр. Бақташы: Олай болса, қалаған, Жақтарыңа бар аман. Қаздар қанаттарын жайып, жайылым арқылы үйлеріне ұшады, ал қасқыр үңгіршек жүгіріп шығып, оларды ұстауға тырысады. Ұсталған қаздар қасқырдың үңгіріне қарай жүреді. Бірнеше рет жүгірістен кейін қасқырдың ұстаған қаздарфын санайды. Ойын 3-4 рет қайталанады.</p>			
2 - ұйымдастырылған іс-әрекет					
	<p>2.Математика негіздері «Суретті тап» дидактикалық ойыны Карточкалармен жұмыс ұсынады:Әрбір топта суреттері бар карточкаларды қараңдар.</p>	<p>2.Қазақ тілі Ойын жаттығуы: «Бір сөзбен айт» – Таңқурай, қарақат, құлпынай бір сөзбен қалай аталады? – Жидектер. – Алма, өрік, құрма бір сөзбен қалай аталады? – Жемістер.</p>	<p>2. Математика негіздері «Суретті тап» дидактикалық ойыны Карточкалармен жұмыс ұсынады: Әрбір топта суреттері бар карточкаларды қараңдар.</p>	<p>2. Қоршаған ортамен танысу Қимыл-қозғалыс жаттығуы Тақпақ жолдарын айта отырып, соған сәйкес келетін қимылдар жасайды. Ормандағы аюдың Құлпынай көп екен.</p>	<p>2.Математика негіздері «Бұл қашан болады?»ойыны Ойын шарты:Жыл мезгілдерін көрсетеді, ал балалар оларды атайды. Әлия мен Тимур балалардан қандай ойындар қыста,</p>

Одан кейін, мысалы, оң жақтағы жоғарғы бұрышта орналасқан суреттік көрсетуді (фишкамен жабуды) ұсынады. Жаттығу бірнеше рет қайталанады. Мұқият тыңдап, заттардың орналасуын атайды. Карточкаларды қарайды. Нұсқау бойынша іс қимыл жасайды.

Талқылап, сұрақтарға жауап береді.
Дәптермен жұмыс 1,2,3-тапсырмаларды орындау
 Шағын топпен жұмыс.
 «Суретті жұмбақта».
 Ойын шарты: Сөздерді жұмбақтап бастуға ұсынады: ол парактың төменгі сол жағында.

– Қияр, қызанақ, сәбіз, пияз бір сөзбен қалай аталады?

– Көгөністер.

Дидактикалық ойын: «Аудармашы».

Ойын шарты: Балаларға сөздерді орыс тілінде айтады, балалар қазақ тіліне аударады.

Фрукты – ... (жемістер).

Овоци – ... (көгөністер).

Ягоды – ... (жидектер).

Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?».

Ойын шарты: Балалар бірден онға дейін сандарды ретімен қояды, санайды.

2 3 4 1 5 7 6 10 8 9 1 2 3 4 5
 6 7 8 9 10 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

Одан кейін, мысалы, оң жақтағы жоғарғы бұрышта орналасқан суреттік көрсетуді (фишкамен жабуды) ұсынады. Жаттығу бірнеше рет қайталанады. Мұқият тыңдап, заттардың орналасуын атайды. Карточкаларды қарайды. Нұсқау бойынша ісқимыл жасайды.

Талқылап, сұрақтарға жауап береді.

Дәптермен жұмыс 1,2,3-тапсырмаларды орындау

Шағын топпен жұмыс.

«Суретті жұмбақта».

Ойын шарты: Сөздерді жұмбақтап бастуға ұсынады: ол парактың төменгі сол жағында.

Теріп-теріп алайық, Қалтамызға салайық.

«Пайда-зиян» ойыны
 Балаларды екі топқа бөледі және белгілі бір нысанның атын айтады.

Ойын соңында «Пайдасы көп пе әлде зияны көп пе?» деген сұраққа жауап іздейді.

1-ші команда сол нысанның пайдалы жақтарын іздейді. Ал 2-ші команда зиянын іздейді.

П: Қасқыр. Пайдасы және зияны.

1-ші командадағы балалар: Қасқыр ормандағы өліп қалған жануарларды жейді; оның терісінен малақай, тон тігуге болады. Егер қасқырлар болмаса, қоян көбейіп кететін еді. Ал олар ағаштарды кеміріп құртар еді.

2-ші командадағы балалар: Қасқыр ормандағы кішкентай аңдарды құртады. Тіпті адамға да шабуыл жасауы мүмкін. Қасқырлар қойларды, ешкілер мен өзге де үй жануарларын жейді.
«Жерде, әуеде, суда» ойыны.

Шарты: жерде, әуеде, суда қызмет ететін

жазда ойнағанды ұнатасыңдар соны мимика мен кимылдармен көрсетуін сұрады. Маусымдық ойындарды (шанамен сырғанау, шаңғытебу, коньки тебу, жүзу және т.б.) ұсынылды.

Демонстрациялық материалмен жұмыс

Дәптермен жұмыс:

1,2,3,4-тапсырмаларды орындау

«Жыл бойы» (доппен) дидактикалық ойыны

Ойын шарты: допты лақтырып, сұрақ қояды: Ақпан жыл ішінде нешінші ай?

Жылдың соңғы айы қандай?

Қазаннан кейінгі қандай ай?

Жазайларын ата жәнет.б.

«Жыл мезгілі» Ойын жаттығуы: «Мен бастаймын, сен жалғастыр»

Ойын шарты: Алдымен көктем, содан кейін ... жаз Алды мен бүгін, содан кейін ... ертең Алдымен қаңтар, содан кейін ... ақпан.

«Математикалық жазулар» дәптерімен жұмыс.

Балалар карточкаларды қарайды, заттарды ойластырады, орналасуын сипаттайды.
«Математикалық жазулар» дәптерімен жұмыс.
 59-беттегі №3 графикалық диктантты орындауды ұсынады

Балалар карточкаларды қарайды, заттарды ойластырады, орналасуын сипаттайды.
«Математикалық жазулар» дәптерімен жұмыс.
 59-беттегі №3 графикалық диктантты орындауды ұсынады

сарбаздардың және шегара бағаны, танк т.б. суреттері көрсетіледі. Педагог «Жерде» деп танкистің суретін көрсетеді. Осы кезде балалар аяқтарымен адымдайды. «Әуеде» деп ұшқыштың суретін көрсеткенде, қолдарын жанжаққа жайып, ұшқан сияқты болады. «Суда» дегенде суда жүзген секілді қимылдар көрсетеді. Балаларға Ұлы Отан соғысы және атақты қаһармандар туралы әңгімелеу.

59-беттегі №4 графикалық диктантты орындау

Үзіліс:

Қимылды ойын:

« Шарлармен алмасу »

Мақсаты: Балаларды ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу.

Ойын мазмұны:

Балалар орындықтарда дөңгеленіп отырады. Тәрбиеші қатар отырған екі балаға бір-бірден шар береді де ары қарай басқаларға ауыстырады (біреуі оңға, біреуі солға ұсынады). Шарлар бір-бірімен екі жақтан кездескенде балалар « Соқтығысты» деген сөзбен оларды соқтықтырады. Одан кейін балалар орындарынан тұрып, дөңгелекті айналып, қарсы жаққа барады, қалғандары орындықтарынан тұрып: « Жүгірдік, жүгірдік...» деп дауыстайды. Балалар өз орындықтарына жүгіріп келіп: « Ол шарды басқа балаларға береді де ойын қайталанады.

Қимылды ойын:

« Кішкене өзен арқылы »

Мақсаты:

Балаларды қырағылыққа, байқампаздыққа үйрету, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу

Ойынның шарты:

Ойынға бір топ (6-8 адамнан) бала тартылады. Алаңда бір-бірінен 1,5-2м қашықтықта екі сызық сызылады. Бұл өзен. Ойнаушылар сызықтың жанында-өзеннің жағасында тұрады. Олар өзеннен анық сызылған дөңгелектер арқылы аяғын суламай, тастан-тасқа секіріп өтуі керек. Дөңгелектердің арасының қашықтығы балалардың оларға бірінен-біріне секіре алатындай болуы керек. Өзеннен қатарынан 2-3 бала өтеді, ал қалғандары тәрбиешімен бірге оларды бақылап тұрады. Секіре алмай, аяғын сулап алғандары оны күнге кептіруге кетеді-орындыққа отырады. Кейін олар

Бұл ойынды даладағы сазды алаңда өткізуге болады, онда балалар көк шөптің үстінде отырады

ойынға қайтып араласады, тәрбиеші оларды қалай болса да мақтап, жағаның екінші жағына өтуге көмектеседі.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>3.Сауат ашу негіздері Дидактикалық ойын «Төлін айт» ойыны 1. Ешкінің төлі – . . . (лақ) 2. Қойдың төлі – . . . (қозы) 3. Сиырдың төлі – . . . (бұзау) 4. Жылқының төлі – . . . (құлын) 5. Түйенің төлі – . . . (бота) Дидактикалық ойын: « Көпше түрін айт» Ойын шарты:– Мен сендерге допты лақтырып бір сөз айтамын, сендер сол сөздің көпше (көп) түрін айтып допты кері лақтырасындар. Мысалы: қыз-қыздар, ұл-ұлдар, аға-ағалар, дәптер-дәптерлер, қозы-қозылар, жүзім-жүзімдер, орындық-орындықтар, алма-алмалар, қоян-қояндар, тұлкі-тұлкілер, жіп-</p>	<p>3.Көркем әдебиет «Үш қыз» ертегісін мәнерлеп оқу Дидактикалық ойын: «Ғажайып қоржын». Ойынның шарты: Ғажайып қоржынның ішінде заттар, ойыншықтар, оқу құралдары бар. Балалар оқу құралдары мен ойыншықтарды ажыратып, бөлек жинайды, атайды Дидактикалық ойын: «Дәмін тат». Ойынның шарты: Ойынға қатысушылардың көзін кезекпен байлап, кесілген дайын жемісті аузына салады. Бала дәмі бойынша қандай жеміс екенін табады. Дидактикалық ойын: «Бұл қандай ойыншық?» Ойын шарты: Қоржын ішінде бірнеше ойыншық болады. Балалар қоржынға қолын салып, көрмей, сипап сезу арқылы қандай ойыншық екенін табады. Ойыншық туралы өз ойын айтады.</p>	<p>3. Қазақ тілі Дидактикалық ойын: «Өзіңнің досың туралы әңгімеле». Ойын шарты:Балалар өздері туралы және достары туралы әңгімелеу. <i>Менің атым – Наташа. Мен бес жастамын. Менің досымның аты – Сәуле. Біз тату ойнаймыз. Менің атым – Артем. Мен бес жастамын. Менің достарымның аттары – Арлан, Рома. Біз достарымызбен татумыз.</i> Ойын: Кім не істейді? Ұшқыш ұшады. Ғарышкер ұшады. Дәрігер емдейді. Құрылысшы үй салады. Сатушы сатады. Балалар сөйлемдерді қайталайды. Дидактикалық ойын: «Жалғастыр» Ойынның шарты: ойынды бастаушы сөздің бірінші буынын айтады, басқа балалар жалғастырып, сөз құрайды. Сөйлем құрауға жаттықтыру үшін бірінші сөзі</p>	<p>3.Көркем әдебиет «Түлкі мен қоян» ертегісін мәнерлеп оқу Дидактикалық ойын: «Жануардың дауысын сал». <i>Қасқырдың дауысын сал – у-у-у-у.</i> <i>Ешкінің дауысын сал – бе-е-е.</i> <i>Қойдың дауысын сал – мә-ә-ә.</i> Интерактивті тақтамен жұмыс:«Қайсысы артық?» ойыны. Ойын шарты: Тақтаға әр мезгілдің киімдері ілінеді. Осылардың ішінен артық киімді табады. Дидактикалық ойын: «Кім жылдам». Ойын шарты: Мақалдың басын педагог айтады, балалар жалғастырады. Туған жерге туынды ... (тік). Батыр туса ел ырысы, жанбыр жауса ... (жер ырысы).</p>	<p>3.Шығармашылық іс-әрекет Жұмбақ жасыру Сызылған үні, Сүйкімді тілі. Үрлесен ойнайтын, Аспаптың бірі. (Сыбызғы) Бір нәрсе қараңғыда қаймалайды, Азынаса көмейінде мал жылайды. Құйрығын қара жерге тіреп алып, Келеді баяғының әнін салып. (Қобыз) Жеті ішектен жеті түрлі үн шығар, Әуезінен жеті тарау мұң шығар. Ойнап кетсең, түрлі-түрлі жыр шығар, Қандай аспап табуға кім құлшынар? (Жетіген) «Таны және ата» дидактикалық ойыны. Ойын шарты:Балаларға слайд арқылы аспаптардың түрі көрсетіліп және үні, дыбысы тыңдатылады. Балалар жасырынған аспапты табады «Алақан, үш саусақ, жарайсың» ойын жаттығуы. Ойын шарты:Балалар шашылып жатқан</p>
--	---	--	--	---	---

жіптер, ине-инелер, көбелек-көбелектер,
Дидактикалық ойын: «Тиісті белгіні көтер»
 Ойын шарты:
 Балаларға дыбыстар, буындар, сөздер айтады, балалар -идыбысын естісе қызыл белгіні көтереді.
 Мысалы: а, р, о, и, м, и, а, к, е, и, т, и, б, ...
 Бар, ки, сық, ға, ман, ай, пи, ма, па, ға, қай, ти....
 Лақ, ит, мал, ау, ми, сөз, тиің, кілем, киіз, түйе, ала, қаймақ...

айтылады. Бұл ойынды екі топ болып ойнауға да болады.

музыкалық аспаптардың суреттерін алып, жалпы және ұлттық музыкалық аспаптарды ажыратып екі шеңбер ішіне орналастырады.
 Балалар шығармашылығы

Үзіліс: . Секіруге арналған қозғалмалы ойын: «Сызықтан секіру»

Тіл дамытуға арналған жаттығулардың мақсаты:

Балалардың дыбысты дұрыс айтуын түзету, тілін дамыту

1.Т: Күй сандықты ашайық

Б до- до- до
 Т: тілдерін біз бастайық
 Б: ре - ре - ре
 Т: бас дыбысты бастайық
 Б: ми - ми - ми
 Г Жайлап әнге салайық
 Б: до - до - до

2. Шалқып шығар сонда күй

Б: фа - фа - фа

Секіруге арналған ойын: «Сызықтан секіру»

Ойынның мақсаты: Қос аяқтап секіру тәсілдерін үйрету.

Мазмұны: Ойын алаңының бір шетінен түзу сызық сызылады. Сыныптағы оқушылар санау арқылы төрт командаға бөлініп, олардың біріншілері сол сызықтың үстінде тұрады. Осы сызықтан 4-5 қашықтықта бір-бірінен ара қашықтығы 40-50 см болатындай өзара параллель 8-10 сызық жүргізіледі.

Мұғалімнің белгісі бойынша әр команданың бірінші тұрған ойыншысы бірінші сызыққа дейін жүгіріп келіп, аяқтарын біріктіріп ұстап, параллель сызықтардан қос аяқтап секіріп өтеді де, қайтып келіп, тізбектің артына барып тұрады.

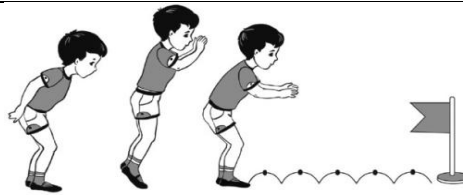
Мұғалім секіріп өткен балалардың секіру әдістерін

Т: Бәрі до - дан басталар

Б: до- до -до

Т: До -ны қоштар басқалар

Б: До, ре, ми, фа, соль,ля , си, до

бағалап, басқа ойыншыларды көмекке шақырады. Бұдан соң келесі қатардағы төрт ойыншы секіріп өтеді.

Ойын осылай барлық ойыншылар секіріп өткенше жалғасабереді. Ойынның соңында әр қатардағы қос аяқтап жақсы секіретін балалардың аты аталады. Ойынды бірнеше рет қайталап ойнатуға болады.

Ойынның ережесі

1. Ойыншылардың тез секіргені емес, дұрыс секіргені бағаланады.

2. Секіру кезінде балалар арасындағы ара қашықтықтар сақталуы керек.

3. Оқулықта көрсетілген секіру техникасы орындалуға тиіс.

Әдістемелік нұсқаулар.

Ойынды 1-2 рет өткізгеннен кейін, сыныптағы қос аяқтап секіру техникасын жақсы меңгерген екі-үш баланың секіргенін басқа ойыншыларға көрсетіп , басқа ойыншылардан солар сияқты секіруді талап ету керек.

Ойынның педагогикалық маңызы.

Секіру жаттығулары бала аяқтарының бұлшық еттерінің ,қарын, арқа,бұлшық еттерінің жетілуіне ықпалын тигізеді. Қимыл-қозғалыс әдістерін көбейтіп, қимыл сапаларының үйлесімі артады. Бала өз күшіне сенуге үйренеді.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

4.Дене шынықтыру

Тепе-теңдік сақтау жаттығулары

Тепе-теңдікті сақтап жаттығулар орындау. Нұсқауларды толық орындауға тырысады. Орындау барысында тепе-теңдікті сақтап, арқаны тік ұстау ұсынылады. Тақтайдың шетіне қарап, қолдарын екі жаққа қойып, тепе-

4.Музыка

Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Шеңберге тұр» (Л. Бетховен).

Балалар шеңберде тұрып, бір-бірінің қолынан ұстап ортаға жиналып, кері қайтып, қимылдар жасайды.

Музыка тыңдау: «Жан анам» (Е. Өміров).

Ән айту: «Екеуміз әйбат баламыз» (И. Нүсіпбаев).

4.Дене шынықтыру

Топтарға бөлініп негізгі қимылдарды жасау. Баскетбол себетіне доп лақтыру.

Допты кеуде деңгейінде ұстап, балалар қолдарын өзіне қарай төмен айналдырып, сосын түзете жазып жоғары көтереді де, қолының басы мен саусақтарын

4.Музыка

Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Шеңберге тұр» (Л. Бетховен).

Балалар шеңберде тұрып, бір-бірінің қолынан ұстап ортаға жиналып, кері қайтып, қимылдар жасайды.

Музыка тыңдау: «Жан анам» (Е. Өміров).

Ән айту: «Екеуміз әйбат баламыз» (И. Нүсіпбаев).

4.Дене

шынықтыру

Тренинг-ойын: «Өзінді тыңда»

«Өзіңе қалай ыңғайлы, солай тұр. Көздеріңді жұмыңдар. Не естідіңдер? Сендерге не кедергі жасайды? Қандай дыбыстар кедергі жасайды? Сендерге

теңдік сақтауға көмектеседі.
Себетке доп лақтыру. Допты кеуде тұсында ұстап, төменнен доға сызады. Саусақтары жазылып, сермейді. Баскетбол қалқанынан 2 метр қашықтықта тізбектерге тұрады. Бастапқы қалыпқа дұрыстап тұрады. Аяқтарын тізеден аздап бүгеді. Аяқтарын иық деңгейіне қойып, бір аяғын аздап алдыға шығарады. Денесі алдыға итеріліп, бар салмақ екі аяққа бөлінеді. Қолдар шынтақтан аздап бүгіліп, кеуденің тұсында тұруы керек. Допты бір орында тұрып, екі қолмен кеудеден себетке лақтырады.
Гимнастикалық қабырғаға қиғаш өрмелеу. Қол мен аяқтың қимылын үйлестіру. Гимнастикалық қабырғамен жоғары өрмелеп, төмен қарай қиғаш түсу. Қолмен сатылардан ұстап алып отырады. Сосын аяқтарын сатыларға қояды. Қолды дұрыс қойып ұстау. Төрт

Билер: «Тырналар биі» (Д. Абиров). Балалар екі топқа бөлініп, екі бұрыштан шығады. Жеңіл, құстарға тән қимылдар жасайды. Екі шеңберде жүруді үйренеді.
Ойындар, хороводтар: «Төлдер» (Д. Ботбаев). ойын шарты: Шеңбер бойында жүріп әндетіп сұрақ қойып, оған жауап береді. Төлдердің қылығына лайық қимылдар жасайды.
Музыкалық аспапта ойнау: «Атқа мініп шабамыз» (В. Агафонников).

ашып, итерген қимыл жасайды. Доптан көзін алмай, шынтақтарын екі жаққа жібермей, жинап ұстайды. Баскетбол қалқанынан 2,5 метр қашықтықта тізбектерге тұрады. Бастапқы қалыпқа дұрыстап тұрады. Аяқтарын тізеден аздап бүгеді. Аяқтарын иық деңгейіне қойып, бір аяғын аздап алдыға шығарады. Денесі алдыға итеріліп, бар салмақ екі аяққа бөлінеді. Қолдар шынтақтан аздап бүгіліп, кеуденің тұсында тұруы керек. Допты бір орында тұрып, екі қолмен кеудеден себетке лақтырады.
Гимнастикалық қабырғамен өрмелеу. Гимнастикалық қабырғаға аяқты аяқтың қасына қоя отырып, қиғаш қозғалып өрмелеп, алма-кезек адымдап түсу. Қолдарымен сатыдан мықтап ұстап, алма-кезек адымдап қозғалады. Сатыдан

Билер: «Тырналар биі» (Д. Абиров). Балалар екі топқа бөлініп, екі бұрыштан шығады. Жеңіл, құстарға тән қимылдар жасайды. Екі шеңберде жүруді үйренеді.
Ойындар, хороводтар: «Төлдер» (Д. Ботбаев). ойын шарты: Шеңбер бойында жүріп әндетіп сұрақ қойып, оған жауап береді. Төлдердің қылығына лайық қимылдар жасайды.
Музыкалық аспапта ойнау: «Атқа мініп шабамыз» (В. Агафонников).

шыныққан, дені сау болуға не кедергі болуы мүмкін?» Балалар қоршаған ортадағы денсаулыққа зиянды, жағымсыз факторларды атап айтады. Денсаулығын қалыптан тыс жабдықтарды пайдаланып, нығайту ұсынылады». **«Шарларды қуалау».** Баумен жасалған жіңішке дәліз бойымен имек ағаштарды пайдаланып, целлулоид шарларды алаңқайдың қарама-қарсы шетіне жеткізу.
Қимыл-қозғалыс ойыны: «Жердің төрт күші». Ойыншылар шеңбер бойында тұрады. Жүргізушінің нұсқауларын орындайды. Егер «жер» десе, қолдарын төмен түсіреді, «су» десе,

саусақты үстінен, бас бармақты астынан қойып ұстайды. Қимыл-қозғалыс ойыны: **«Ұсталып қалма!»** Ойыншылар еденге шеңбер жасап қойылған жіп бойымен тұрады. Шеңбер ортасында екі бастаушы тұрады. Педагогтің белгісімен балалар алдымен екі аяқтап шеңберге, сосын шеңберден сыртқа секіреді. Бастаушылар оларды тек шеңбердің ортасында ғана ұстай алады. «Ұсталған» ойыншы ойыннан шығады.

ұстағанда төрт саусағын сатының үстінен, басбармағын астынан келтіріп, дұрыс ұстайды. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Тұзақ»** Ойыншылар бірінің ішінде бірі орналасқан екі шеңберге тұрады. Екі шеңбер екі бағытта қозғалады. Бастаушының белгісімен екі шеңбер бір уақытта тоқтап, ішкі шеңбердегі балалар қолдарын жоғары көтеріп, «қақпа» жасайды. Сыртқы шеңбердегі балалар «қақпадан» бір кіріп, бір шығып жүреді. Бастаушы тағы белгі бергенде ішкі шеңбер «қақпаны» күрт жабады да, шеңбер ішінде қалып қойған балалар тұзаққа түседі. Олар енді ішкі шеңберге қосылады. Ойын осылайша жалғаса береді.

қолдарын алға созып, жүзу қимылдарын жасайды, «ауа» десе, құстай ұшады, «от» десе, қолдарын айналдырады. Қателескен бала ойыннан шығады.

Серуенге дайындық

Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.

Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.

Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.

Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.

Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.

Серуен

Серуен-Бақылау №5

Серуен-Бақылау №6

Серуен-Бақылау №7

Серуен-Бақылау №8

Серуен-Бақылау №9

Бақылау: Торғайларды бақылау
Мақсаты:

— Қыстап қалатын құстар жайлы білімдерін толықтыру;
— Қыс мезгіліндегі құстардың мінез-құлықтарындағы өзгешеліктер туралы түсініктерін қалыптастыру;
— құстарға қамқор болуға тәрбиелеу.

Бақылау барысы
Көркем сөз

Торғайларды қорға.

Ө. Ақыпбекұлы

Шыр-шыр еткен торғайды
Қорғамасаң болмайды.
Кіп-кішкене торғайлар
Ағаштарды қорғайды.
Таспен атып торғайды,
Ұя бұзған оңбайды.
Құс өкпелеп кетеді,
Бақшамызға конбайды.
Тәрбиеші балармен әңгімелесу өткізеді.
◆ Біздерде жылы жаққа ұшпай қалған құстарды қалай атаймыз?(қыстап қалатын құстар)
◆ Қыстап қалатын құстар мен ұшып кететін құстардың қандай айырмашылығы бар? (*қыстап қалатын құстардың мамықтары қалың және тұмсықтары мықты болады.*)
◆ Қыстап қалатын қандай құстарды білесіңдер? (*торғай, қарға, тоқылдақ, сауысқан, кептер*)
◆ Торғайлар қыста немен қоректенеді? (*дәндермен, қалдықтармен.*)
◆ Қыстап қалған құстарды неге тамақтандыру керек? (*қыста құстарға азық жетіспейді, ал, егер олар тоқ болса аязға тоңбайды.*)

Бақылау: Қардың түсін бақылау

Мақсаты:

- *Қардың қасиеттері туралы түсініктерін қалыптастыру;*
— *Қардың түсуі туралы білімдерін молайту;*
— *әдемілікке деген сезімдерін тәрбиелеу.*

Бақылау барысы
Көркем сөз «Қыс» Т. Молдағалиев

*Жауа-жауа, қар жауып көп,
Шұқырларға толады.
Иығыңа қонады кеп,
Мойныңа да қонады.
Жауып бітер қарды тосып,
Үйіңе де сыймайсың,
Табиғаттың ақ көрпесін.
Басуға да қимайсың.
Тәрбиеші балаларға сұрақ қояды.*
◆ Ауа-райы қандай болғанда қар жабысқақ болады?
◆ Аяқ астында қар неге сықырлайды?
◆ Қар неге ұлпа болады?
◆ Айналаға қараңдаршы, қандай әсем көрністерді көріп тұрсыңдар? (айнала аппақ, қар беті тап-таза т.б.)
Зерттеу жұмысы
Ұшып келе жатқан қарды парак бетіне қондыру, қардың қасиеттерін анықтау (ұлпа, мамық).
Еңбек: өз алаңындағы ағаш түптерін қармен көму.
Мақсаты: бір мақсатта, бірлесе жұмыс істеу дағдыларын дамыту
Қимылды ойын
«Ыстық-суық».
Мақсаты: тәрбиешінің белгісі бойынша әрекет етуге үйрету
Жаттығу ойындары

Бақылау: Ауладағы ағаштарды бақылау

Мақсаты:

— ағаштар туралы білімдерін молайту;
— ағаштардың қысқы бейнесін бақылауды жалғастыру

Бақылау барысы
Көркем сөз «Қыс» Р.Сәбитұлы

*Қар жамылды бақтарым
Қыратым да, сайым да.
Тағыпты қыс ақ қарын,
Үкі етіп қайыңға.
Бүркеніп ақ желекті,
Жарқырайды маңайым.
Ойға шомып теректің,
Ақ шалыпты самайым.
Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды:*
◆ Ағаштардың жазғы бейнесі қандай еді??
◆ Күзде қандай болды?
◆ Қазіргі бейнесі қандай?
◆ Кімнің есінде, ағаштар жапырағын неге түсіреді?
Зерттеу жұмысы
Алма ағашы мен қайың ағашының қысқы тұрқын салыстыру
Еңбек
Жолды қардан тазалау.
Мақсаты: аула қараушыға көмектесу.
Қимылды ойын: «Кім аққалаға бұрын жетеді?»
Мақсаты: доға астынан еңбектеп өту дағдыларын жетілдіру.
Жаттығу ойындары Секіру
Мақсаты: орнында тұрып секіру техникасын меңгерулерін жетілдіру
Халық болжамы. Ағашты қырау басса аяз болады,

Бақылау:
Аула тазалаушы еңбегін бақылау

Мақсаты:

— Аула тазалаушының еңбегін бақылауды жалғастыру;
— Сөздік қорларын байыту;
— Үлкендер еңбегіне деген сүйіспеншілік және құмет сезіміне тәрбиелеу;
— Табиғатқа және айнала қоршаған ортаға деген сүйіспеншіліктерін арттыру

Бақылау барысы

Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды:
◆ Аула тазалаушы қыста балабақша ауласында не істейді?
◆ Жұмыс үшін ол қандай құралдарды пайдаланады?
◆ Ағаштарды аяздан қорғау үшін ол не істейді?
◆ Аула тазалаушы жұмысы адамдар және табиғат үшін керек пе?
Еңбек
Қуыршақ үшін қардан кұрлыс тұрғызу.
Мақсаты:
— бірлесе жұмыс істеуге үйрету;
— еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.
Қимылды ойын «Екі аяз»
Мақсаты: жүжіруге

Бақылау: Ауладағы ағаштарды бақылау

Мақсаты:

— Ағаштар туралы білімдерін бекіту;
— Салыстыру, сараптау, қортынды жасай білулерін дамыту.

Бақылау барысы
Көркем сөз «Ағаштар» М.Әлімбаев

*Қысында да шырайлы,
Жасыл шырша ұнайды.
Түні бойы жауды қар,
Салбырады сәнді тал.
Тау баурайы төменде,
Өседі жас емендер.
Ауыл сәні терек,
Терек егу керек.
Сырғалы қайың, ақ қайың,
Баптайын, күтіп, сақтайын.
Басқа ағашпен аралас,
Жайқалады қарағаш
Көк қарағай, қарағай,
Мейірбанды анадай,
Көкке бойын созады,
Көпке қолын созады.
Балаларға сұрақтар:
◆ Сендер тындаған өлең жолдарында қандай ағаштар туралы айтылған?
◆ Ағаштар не үшін керек?
◆ Ол адамға не береді?
◆ Қыста ағаштар бейнесі қандай болады?
◆ Қысқы, жазғы түстері бойынша басқа ағаштардан айырмашылығы бар қандай ағаштарды білесіңдер?
◆ Шырша мен қарағай туралы неге қысы-жазы бір түсте деп айтады?
◆ Ағаштардың бір- бірінен қандай айырмашылықтары болады?
Зерттеу жұмысы:*

<p>◆ Құстарды бақылаған кезде олардың мінез-құлықтарынан нені байқадыңдар?. (өздерінің азықтарын нан ұсақтары мен қалдықтарды, дәндерді тез табады. Тұмсықтарын қанаттарының астына тығып суықтан қорғанады)</p> <p>◆ Торғайлар неге адамдарға жақын маңға қоныстанады? (себебі адамдар жанында азық көп болады)</p> <p><i>Торғай, торғай, торғайсың, Жақын келіп қонғайсың. Жем шашайын тере зойғ Сонда суыққа тоңбайсың.</i></p> <p>Еңбек қызметі</p> <p>Құстар қонақтайтын, жем шашатын жерді қардан тазалау.</p> <p>Мақсаты: еңбекке деген ықыластарын арттыру.</p> <p>Қимылды ойын «Нысанаға тигіз».</p> <p>Мақсаты: қшып бара жатқан заттың бағытын бақылау, қозғалыстың дұрыс орындалуын есептей білу.</p> <p>Жаттығу ойындары Қимылдарын дамыту</p> <p>Қарды алыс нысанаға лақтыру</p> <p>Мақсаты: қозғалыс координациясын дамыту.</p>	<p>Қимылдарын дамыту.</p> <p>Мақсаты: Қарды алысқа лақтыруға үйрету.</p> <p>Халық болжамы: Қыс қарлы болса, жаз жаңбырлы болады.</p>	<p><i>тұман түссе күн жылынады.</i></p>	<p>жаттықтыру;</p> <p>— Ойын ережесін сақтай білулерін тиянақтау</p> <p>Жаттығу ойындары</p> <p>Шаңғымен жүру.</p> <p>Мақсаты :</p> <p>шаңғымен жүруге жаттықтыру, ептіліктерін, шыдамдылықтарын дамыту.</p>	<p>Балалар алаңдағы әр ағаштың бұтақтары, діңдері және көрністері бойынша салыстырып, айырмашылықтарын анықтап қортынды жасайды.</p> <p>Еңбек</p> <p>Ағаш түптеріне қар үю.</p> <p>Мақсаты: ағаштарға деген қамқорлық сезімге тәрбиелеу..</p> <p>Қимылды ойын</p> <p>«Аулада қандай ағаштар өседі?».</p> <p>Мақсаты:</p> <p>— Ағаштардың аттарын есте сақтауларын тиянақтау;</p> <p>— Сөздік қорларын байыту;</p> <p>— Табиғатқа қамқорлықпен қарауға тәрбиелеу.</p> <p>Жаттығу ойындары</p> <p>Қозғалыстарын дамыту:</p> <p>Аңдар биі</p> <p>Мақсаты: әртүрлі аңдар қозғалыстары арқылы ептілікке, жылдамдыққа, тапқырлыққа баулу.</p>	
<p>Балалардың үйге қайтуы</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>- үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>- баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>

--	--	--	--	--	--

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Ы.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ

Топ: Мектепалды даярлық

Топ жетекшісі: Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы

Балалардың жасы: 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 27 – 28 ақпан 1-3 наурыз 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 27-ақпан	Сейсенбі 28-ақпан	Сәрсенбі 1-наурыз	Бейсенбі 2-наурыз	Жұма 3-наурыз
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретінізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Д/ойын: «Қарап ал да есіне сақта» Мақсаты: балаларды көрген суреттерді есі не сақтап,көз алдына елестете отырып ,әр қайсысын ретімен атап шығуға ,үй жануарларының,андардың және құстардың жалпы аттарын айтқызу. Оларды қорғауға қамқоршы болуға тәрбиелеу. Көрнекіліктер: үй жануарлары,андардың,құстардың суреттері.	Д/ойын «Ғажайып қоржын» Мақсаты: Балаларды заттарды тиісті қасиеттеріне қарай ажырата білуге үйрету. Ойын шарты: Қоржындағы затты сипап біліп атау. Бала затты дұрыс сипаттап бергеннен соң ғана зат қаптан алынып, балаларға көрсетіледі, ал дұрыс аталмаса қаптан алынбайды. қажетгі құралдар: Ғажайып қоржын. Балалар санына сәйкес, таныс ойыншықтар.	Д/ойын: «Экологиялық пирамида». Мақсаты: Балаларды логикалық ойлай білуге, әр сатыны таңдауын негіздей отырып, экологиялық пирамида құрастыруға үйрету. Табиғаттағы барлық нысандардың өзара байланысын көре білуге баулу.	Д/ойын: «Зоологиялық домино». Мақсаты: Балалардың жабайы және үй жануарлары туралы білімдерін бекіту; ұғымталдыққа, зейін қоюшылыққа баулу. Ойын ережелері: Кімде-кім өз карточкаларын бірінші болып қойса, сол жеңімпаз болады. Жүрісті жіберіп алмай, карточканы дер кезінде қойып, мұқият болу.	Д/ ойын:Не артық? Мақсаты: Балаларды суретке қарап,оларды топтастыруға үйрету. Құстар мен жануарлардың жеке және жалпы аттарын айтқызу. Оларды қорғауға қамқоршы болуға тәрбиелеу. Көрнекіліктер: әр түрлі құстар мен үй жануарлары бейнеленген суреттер.
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 9				

<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҮІӘ)</p>	<p>Табиғатым тамаша, Көз тоймайды қараса. Табиғатты аялап, Сәлем саған-Жер ана! Сәлем саған-Нұрлы күн! Аман-есен болайық, Бейбітшілік қалайық. Біз әдепті баламыз, Біз ерекше баламыз, Қонақтарды көргенде Амандасып аламыз.</p>	<p>Табиғат қандай тамаша, Тоймаймыз біз де тамсана. Балықтар шіркін жүзеді, Табиғаттың жыры көп, Табиғаттың сыры көп.</p>	<p>Табиғат, сен тіршілік тұнып тұрған. Сен күнсің көтерілген күліп қырдан. Сен көлсің, сен ормансың. Сен - бұлбұлсың, Адамға сұлулықты шын ұқтырған!</p>	<p>Табиғатқа қамқор боп, Байлығын біз қорғайық. Әдепті да, тәртіпті боп, Жаксылығын қолдайық.</p>	<p>Біз балдырған тең басқан, Дос құшағын елге ашқан. Тілегіміз тыныштық, Ашық болсын көк аспан. Мықты болсын іргеміз, Бәріміз де біргеміз.</p>
--	--	---	--	---	--

Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҮІӘ

1 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>1.Сөйлеуді дамыту Ермек Өтетілеуұлының «Кеме» өлеңін мәнерлеп оқу Жұмбақ Бір көзім «кідір», – дейді, Бір көзім «жүгір», – дейді, Бір көзім «абайла», – дейді, «Қарап ал маңайға», – дейді. (бағдаршам) Дидактикалық ойыны: «Ойлап,тап!» Ойын шарты: Балаларға буын айтады, балалар жалғасын ойлап тауып жалғастырады. мысалы: ал–Кір– Дидактикалық ойын: «Бір сөзбен ата». Ойын шарты: Балаларқолындағы допты лақтырып көп сөз айтады, допты қағып алған бала сол сөздердің жалпылама , баламасын айтады. Мысалы: әке, ана , аға,тәте – отбасы. Кесе, шәйнек,</p>	<p>1.Қоршаған ортамен танысу «Сен жануарлар туралы не білесің?»дидактикалық ойыны. Ойын шарты: Балалар Сиыр мен қасқырдың арасында айырмашылықтар да, ұқсастықтар да бар. Қызыл бұрышқа қасқырдың тіршілігіне қатысы бар карточкаларды қойып, сөздерді жазыңдар (орман, тырнақтар, қасқырдың аузы, азу тіс,жыртқыш). Ал жасыл бұрышқа – сиырдың тіршілігіне қатысы барларын жазыңдар (пішен, шөп, сүт, ет, мүйіз, құйрық, бұзау, му-му...). Сары секторға жануарларға тән ортақ белгілерді жазыңдар (мәселен, жүн қаптаған). 5 минут уақыт беріледі.Топтасып/ шағын топпен жұмыс</p>	<p>1.Сауат ашу негіздері “Қайсысы қалай дыбыстайды?” ойыны 1. Жылқы . . . (кісінейді) 2. Сиыр . . . (мөңірейді) 3. Ит . . . (үреді) 4. Қой . . . (маңырайды) 5. Мысық . . . (мияулайды) Дидактикалық ойын: «Сөйлемді жалғастыр» Ойын шарты: сөйлемнің басын айтады, сөйлемді балалар аяқтау керек. Мысалы: Анам үйге кірді. Інім картоп аршыды. Атам сиырды суғарды. Алма өте дәмді. Өзен қыста</p>	<p>1.Сөйлеуді дамыту Ермек Өтетілеуұлының «Кеме» өлеңін мәнерлеп оқу Жұмбақ Бір көзім «кідір», – дейді, Бір көзім «жүгір», – дейді, Бір көзім «абайла», – дейді, «Қарап ал маңайға», – дейді. (бадаршам) Дидактикалық ойыны: «Ойлап,тап!» Ойын шарты: Балаларға буын айтады, балалар жалғасын ойлап тауып жалғастырады. мысалы: ал–Кір– Дидактикалық ойын: «Бір сөзбен ата». Ойын шарты: Балаларқолындағы допты лақтырып көп сөз айтады, допты қағып алған бала сол сөздердің жалпылама , баламасын айтады. Мысалы: әке, ана , аға,тәте – отбасы. Кесе, шәйнек,</p>	<p>1.Сауат ашу негіздері “Қайсысы қалай дыбыстайды?” ойыны 1. Жылқы . . . (кісінейді) 2. Сиыр . . . (мөңірейді) 3. Ит . . . (үреді) 4. Қой . . . (маңырайды) 5. Мысық . . . (мияулайды) Дидактикалық ойын: «Сөйлемді жалғастыр» Ойын шарты: сөйлемнің басын айтады, сөйлемді балалар аяқтау керек. Мысалы: Анам үйге кірді. Інім картоп аршыды. Атам сиырды суғарды. Алма өте дәмді. Өзен қыста қатады. Лақтар өте сүйкімді. Достар шахмат ойнады. Медет – жақсы бала. Дидактикалық ойын: «Пішініне қара» Ойын шарты:балаларға көк түсті шаршыны көрсетіп, қатаң дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді</p>
--	--	---	---	--

<p>шанышқы, қасық – ...Қасқыр, түлкі, жолбарыс – ... Қызыл, сары, жасыл, көк – ...</p>	<p>істеу. Диаграмманы балалар өз бетінше толтырады. Содан соң оған білетін мәліметтерін қосады немесе берілген ақпараттарды дұрыстайды «Ойлан, тап» атты ойын ойнауға шақырады: Ойын шарты: Балаларға қоршаған ортадағы заттарды атайды. Балалар сол нысандардың тіршілік ететін ортасын немесе тұрған жерін атап көрсетеді. «Кім адасты?» ойынын ойнайды. Ойын шарты: Балаларға бірнеше нысанды атап көрсетеді. Оның біреуі қалғандарымен бір топқа жіктеуге келмейді. Ойынға кірісіп, кімнің адасып кеткенін табады. Мысалы: Сиыр, маймыл, ит, тасбақа, кенгуру Тасбақа. Қалған жануарлардың бәрі – сүтқоректілер, ал, тасбақа олай емес. Немесе кенгуру. Оның қалтасы бар, басқаларда қалта жоқ.</p>	<p>катады. Лақтар өте сүйкімді. Достар шахмат ойнады. Медет – жақсы бала. Дидактикалық ойын: «Пішініне қара» Ойын шарты: балаларға көк түсті шаршыны көрсетіп, қатаң дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді айтуларын сұрайды. Мысалы: <i>парта, фабрика, көйлек, қала, трактор, шахмат, сағыз, хат, циркуль, чемпион, щетка, піл, фотоаппарат, киіз, қасық, тасбақа, шегіртке, сүт, халық, цирк, шабадан, чек т.б.</i> көк түсті дөңгелекті көрсетіп, ұяң дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді айтуларын сұрайды. Мысалы: <i>балық, вагон, гараж, галым, диктор, жүзім, зәкір, баспахана, велосипед, газ, гарыш, дос, жалбыз,</i></p>	<p>шанышқы, қасық – ...Қасқыр, түлкі, жолбарыс – ... Қызыл, сары, жасыл, көк – ...</p>	<p>айтуларын сұрайды. Мысалы: <i>парта, фабрика, көйлек, қала, трактор, шахмат, сағыз, хат, циркуль, чемпион, щетка, піл, фотоаппарат, киіз, қасық, тасбақа, шегіртке, сүт, халық, цирк, шабадан, чек т.б.</i> көк түсті дөңгелекті көрсетіп, ұяң дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді айтуларын сұрайды. Мысалы: <i>балық, вагон, гараж, галым, диктор, жүзім, зәкір, баспахана, велосипед, газ, гарыш, дос, жалбыз, зырылдауық, баспалдақ, вагон, гүл, гарышкер, дөңгелек, жер, зауза, бал т.б.</i> көк түсті үшбұрышты көрсетіп, үнді дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді айтуларын сұрайды. Мысалы: <i>мысық, лақ, нан, радио, уық, мылтық, литр, нәресте, раушан, уылдырық, мәшине, нарын, рауғаш, лала гүл, марғау, мал, мерген, нар, лашын, уыс т.б.</i></p>
--	--	---	---	---

зырылдауық,
 баспалдақ, вагон, гүл,
 гарышкер, дөңгелек,
 жер, зауза, бал т.б.
 көк түсті үшбұрышты
 көрсетіп, үнді
 дауыссыз
 дыбыстардан
 басталатын сөздерді
 айтуларын сұрайды.
 Мысалы: мысық, лақ,
 нан, радио, уық,
 мылтық, литр,
 нәресте, раушан,
 уылдырық,
 мәшине,
 нарын, рауғаш, лала
 гүл, марғау, мал,
 мерген, нар, лашын,
 уыс т.б.

Үзіліс: Затты лақтыру мен қағып алуға арналған ойындар
«Допты қуып жет»

Тынымсыз Тіл туралы ертегі жаттығулары:

Сыйқырлы айнаға қарап отырып, араның масаның , шегірткенің, жыланның дыбыстарын салып көр. Осы дыбыстарды Тынымсыз Тіл ұнатады ма соны байқа.

Ағайынды аралар.

Ағайында арарармыз,

Еңбек үшін жаралғанбыз.

-3-3-3-3-3

Шырын іздеп күні бойы

Гүл бақшаны аралаймыз

-3-3-3-3-3

(Үш саусағыңды түйістіріп, ұшып жүрген араларға ұқсат, әрбір екі жолдан кейін аралардың ызылдағанын сал.)

Жаман ара

Қалмай ұшып соңынан,

Ара қуды Мұратты.

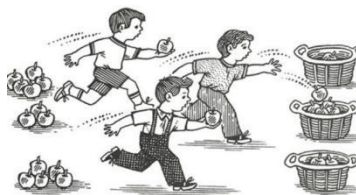
-3-3-3-3

Шағып алып қолынан,

Досымызды жылатты.

-у-у-у-у

(Араның дауысы мен баланың ара шаққандағы дауысын сал)

Ойын: «Допты қуып жет»

Мақсаты: Балаларды ептіліке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тындай білуге үйрету.

Ойынның шарты:

Тәрбиеші балаларға доп салынған кәрзеңкені көрсетеді де алаңның бір жағында өзімен бірге қатарласа тұруды ұсынады. Одан кейін кәрзеңкеден доптарды алып, балалардан алысқа, әр жаққа лақтырады. Балалар доптарға жүгіреді, оларды алып кәрзеңкеге салады. Ойын қайталанады. Балалар қанша болса, доп та сонша болуы керек. Олардың әрқайсысы допты қуып жетіп, кәрзеңкеге салатын болсын.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>2.Математика негіздері Ойын жаттығуы. «Пішінге ұқсас зат». Жұптық жұмыс. Ойын шарты: Үстелдерде пішіндердің: дөңгелек, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш жинақтары салынған хатқалта жатыр. Кез келген бала хат қалтадан пішінді шығарып, оны атайды, ал екінші бала қоршаған ортадағы осындай пішіндегі затты атайды. Одан кейін рөлдерімен ауысады. «Шын немесе жалған» дидактикалық ойыны Ойын шарты: зат пен форманы атайды. Мысалы, «доп дөңгелек», «қорап доп тәрізді». Егер мәлімдеме дұрыс болмаса, онда балалар қолын айқастыра көкірегіне қояды немесе бастарын шайқайды. Егер дұрыс болса – қол шапалақтайды. «Дөңгелекті құрастыр» ойыны (практика жүзінде) Балаларға шаршының бөліктерін түсіндіру 1. Шаршының</p>	<p>2.Қазақ тілі Сөздік ойын: «Жалғасын тап». Ойын шарты: Суреттерді көрсетеді, суретке байланысты заттың атын атайды, сол сөзге сөзді байланыстырып жалғап, сөйлем құрайды. Балабақша ... (әдемі, жарық, таза). Таңертең жаттығу ... (жасаймыз). Музыка залында ... (ән айтамыз, би билейміз). Серуенге шығып ... (ойнаймыз, демаламыз). Керуетте ... (ұйықтаймыз) Дидактикалық ойын: «Тыңда, көрсет, қайтала». Ойын шарты: Балаларға балабақша қызметкерлерінің суретін көрсету. – Бұл кім? – Бұл – тәрбиеші. – Аты кім? – Любовь Петровна. – Дұрыс, сендердің тәрбиешілерің – Тим Любовь Петровна. Осылайша балабақшада жұмыс істейтін музыка жетекшісі, жаттықтырушы және</p>	<p>2. Математика негіздері «Қарама-қарсы бағдарды ата» дидактикалық ойыны Ойын шарты: Кеңістіктік бағдарларды атайды, ал белгі (доп, көрсеткіш, фишкажәне т.с.с.) алған бала мағынасы бойынша қарама-қарсы бағдарды атайды. Мысалы, оң жақ – сол жақ, жоғары – төмен және т.б. Балаларға мағынасы бойынша қарама-қарсы сөздерді айтады. Топтық жұмыс. «Не өзгерді?» ойыны Ойын шарты: үстелінде бірнеше зат жатыр. Балалар бір-біріне қатысты заттардың қалай орналасқанын естесактайды. Содан кейін олар көзін жұмады, осы кезде педагог бір немесе екі заттың орындарына уыстырады. Балалар көзін ашып, қандай өзгерістер болғанын,</p>	<p>2. Қоршаған ортамен танысу «Қайсысының жапырағы екенін тап» атты дидактикалық ойыны Ойын шарты: Балаларды ағашты жапырағына қарап тануға үйрету. Ағаштар мен бұталардан түскен жапырақтарды жинау. <i>Ағаштардың бұтақтарын жұлмауға уәде береміз!</i> <i>Ағаштарды сугаруға уәде береміз!</i> <i>Ағаш жапырақтарын жұлмауға уәде береміз!</i> <i>Ағаштың қабығын сыдырмауға уәде береміз!</i> <i>Ағаштардың түбін қопсытуға уәде береміз!</i> <i>Ағаш діңдерін әктеуге!</i> <i>Айғайлап құстарды үркітпеуге уәде береміз!</i> «Уақыт пойызы» ойыны Ойын шарты: Тақтада бір нысанның жылдың әр мезгіліндегі суретіне қатысты 4-5 сурет бар. Соның негізінде «Уақыт пойызын» құрастыруды ұсынады. Мәселен: Міне, мынау жапырақ жап-жасыл.</p>	<p>2.Математика негіздері «Қарама-қарсы бағдарды ата» дидактикалық ойыны Ойын шарты: Кеңістіктік бағдарларды атайды, ал белгі (доп, көрсеткіш, фишкажәне т.с.с.) алған бала мағынасы бойынша қарама-қарсы бағдарды атайды. Мысалы, оң жақ – сол жақ, жоғары – төмен және т.б. Балаларға мағынасы бойынша қарама-қарсы сөздерді айтады. Топтық жұмыс. «Не өзгерді?» ойыны Ойын шарты: үстелінде бірнеше зат жатыр. Балалар бір-біріне қатысты заттардың қалай орналасқанын есте сақтайды. Содан кейін олар көзін жұмады, осы кезде бір немесе екі заттың орындарын ауыстырады. Балалар көзін ашып, қандай өзгерістер болғанын, заттар бұрын қайда</p>
---	---	--	--	--

жиектерін сәйкестендіріп екіге бүктейді, бұл «жарты»
2. Шаршының жиектерін сәйкестендіріп төртке бүктейді, бұл «ширек»
3. Шаршыны теңдей екіге кессе, бұл «тік төртбұрыш»
Осыдан кейін тақтаға бүтін және жарты шаршының суреті ілініп,

балалар жарты көппе әлде бүтін көппе сұрағын талқылайды.

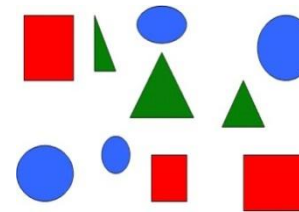
аспаздың аты-жөндері айтады.

Ойын «Кім жылдам?». Ойын шарты: Екі балаға тапсырма береді, олар жылдам сол тапсырманы орындаулары керек.
Мысалы резеңке, кішкентай аю ойыншығын әкел. Үлкен, жұмсақ қоян ойыншығын әкел.

заттар бұрын қайда тұрғанын және қазіргі тұрған жерін айтады.

Балаларды заттардың бір-біріне қатысты орналасуын сипаттайтын сөздерді пайдалануға ынталандырады. Мысалы, қоян мысықтың оң жағында тұрды, ал қазір оның оң жағындатұр, т.б.

Ойын жаттығуы. «Өз өрнегің туралы айтып бер». Ойын шарты: Балалар пішіндерді қарап, олардың орналасуын атауы тиіс.

Мысалы: оң жақтағы жоғарғы бұрышта – дөңгелек, сол жақтағы жоғарғы бұрышта шаршы, сол жақтағы төменгі бұрышта – сопақша, оң жақтағы төменгі бұрышта – тіктөртбұрыш, ал ортада үшбұрыш

Оған арнап «Уақыт пойызын» құрастырындаршы, балалар.

Балалар бір қатарға тұрады: алдымен ашық жасыл түсті кішкентай жапырақ, оның артына үлкен жасыл жапырақ, сары жапырақ, жерге үзіліп түскен жапырақ тұрады.

«Пайда-зиян» ойыны
Ойын шарты: Балалар екі командаға бөлінеді. 1-ші команда аталған нысанның пайдасын іздейді, ал, 2-ші команда – зиянды жақтарын табады. Түскен жапырақтар қандай пайда әкеледі, зияны қандай?

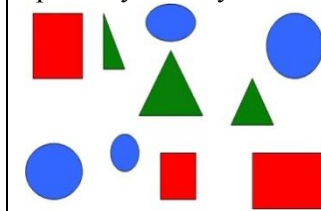
1-ші командадағы балалар: Жапырақтар аяқ астында сыбдырлап жатады, жерге түскені әдемі, одан әсем гүлдесте жасап, кептіріп қоюға болады.

2-ші команданың балалары: Жауын жауған кезде аяқкіімге жабысады. Жапырақтардың астында саңырауқұлақтарда көрінбейді. Жердегі төмпешікті байқамай сүрініп кетіп, құлап қаласын.

тұрғанын және қазіргі тұрған жерін айтады. Балаларды заттардың бір-біріне қатысты орналасуын сипаттайтын сөздерді пайдалануға ынталандырады. Мысалы, қоян мысықтың оң жағында тұрды, ал қазір оның оң жағындатұр, т.б.

Ойын жаттығуы. «Өз өрнегің туралы айтып бер».

Ойын шарты: Балалар пішіндерді қарап, олардың орналасуын атауы тиіс.

Мысалы: оң жақтағы жоғарғы бұрышта – дөңгелек, сол жақтағы жоғарғы бұрышта шаршы, сол жақтағы төменгі бұрышта – сопақша, оң жақтағы төменгі бұрышта – тіктөртбұрыш, ал ортада үшбұрыш орналасқан.

орналасқан.

Үзіліс: Үстел үстінде ойналатын ойындар.

Қол маторикасын дамытуға арналған санамақ

Ойын: Жүретін саусақтар.

Мақсаты: Саусақтарын жүргізе отырып, саусақты шынықтыру және заттарды атау үшін логикалық есін ұлғайту.

Керекті құралдар: Суреттері бар кітапшалар.

Шарты: Суреті бар кітапшаны алып, ішін ашып, ішінде балалар білетін деген суреттерді парақ бетінде саусақтарды жүргізе отырып (2 саусақпен), суретті нұсқап оның атын сұрайды. Балалар жауап береді. Сол ереже бойынша қайталанады.

Ойын: «Сарбаздарға не керек?» (5-10 мин)

Мақсаты: Елін, жерін жаудан қорғай білуге, елінің патриоты болуға тәрбиелеу.

Керекті құралдар: ойынға керек ресурстар.

Мазмұны: Ортаға 1 қатысушы шақырылады. Маңдайына сурет қойылады. Бұл суретті карама – қарсы отырған бала мимика арқылы қатысушыға көрсетіп, түсіндіреді. Ал ойынға қатысушы оны табу керек болады.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

3. Сауат ашу негіздері

«Сипатынан тап»

1. Бұл – жейтін зат. Ақ, тәтті, қатты. (қант)
  2. Бұл – жеміс. Сары, сопақ, қышқыл. (лимон)
  3. Бұл – аң. Ақ, мамық, құлағы ұзын. (қоян)
  4. Бұл – ойыншық. Домалақ, үлкен, жеңіл. (дон)
- Дидактикалық ойын: «Бірінші дыбысты қайтала»**

3. Көркем әдебиет Жұмбақ

Бұрап қойған сағаттай, Айғайлайды таң атпай. (Әтеш)
Жолбарысқа ұқсайды, Тек тышқанды ұстайды. (Мысық)
Өзі айлакер, өзі бір қу, Жүрген жері айғай-шу. (Түлкі)

Орыс халқының «Мысық, әтеш және түлкі» Ертегісін мәнерлеп оқу
Ертегінің өлеңнен айырмашылығы – ертегіні ойдан, қиялдан шығарады.
«Сиқырлы қапшық»
Ойынның мақсаты: заттарды белгілі бір

3. Қазақ тілі

Ойын: «Қолшатыр».

Ойын шарты: «Жаңбыр» деген сөзден кейін, балалар алақанын төмен қаратып ұстап тұрады. Балалар сүк саусақтарын алақанның ішіне тигізіп тұрады. Үшке дейін санап, алақанын жұмады, осы кезде балалар жылдам қолдарын алуға тырысады. Қай баланың қолын ұстап қалса, сол бала ойыннан шығады.
Ойын: «Кім жылдам?»
Ойын шарты: Балалар себетке көгөністерді жинайды, атайды, сипаттайды.
«Дүкен» ойыны.

3. Көркем әдебиет

«Үш қыз» ертегісін

мәнерлеп оқу

Дидактикалық ойын:

«Ғажайып қоржын».

Ойынның шарты: Ғажайып қоржынның ішінде заттар, ойыншықтар, оқу құралдары бар. Балалар оқу құралдары мен ойыншықтарды ажыратып, бөлек жинайды, атайды
Дидактикалық ойын:
«Дәмін тат».
Ойынның шарты: Ойынға қатысушылардың көзін кезекпен байлап, кесілген дайын жемісті аузына салады. Бала дәмі бойынша қандай жеміс екенін табады.
Дидактикалық ойын:

3. Шығармашылық іс-әрекет

Балаларға «Алдар-Көсе мен бай» ертегісін

мәнерлеп оқу

Түрлі-түсті қағаздармен жұмыс жасау

Дидактикалық ойын:

«Қандай пішін жетіспейді?»

Мақсаты: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру.
Шарты: Түрлі суреттер беріледі. Ол суреттердің жетіспейтін жерлерін толықтырып, сәйкес пішіндерді

(доппен). бірінші дыбысын анығырақ етіп, қандай да бір сөзді айтып, допты балаларға лақтырады, балалар бірінші дыбысты қайталап допты, кері лақтырады. (Ойынға барлық бала қатысады.) Мысалы: *рррадио(р), уууылдырық(у), ааалма(а), қққасқыр(қ), мммақта(м), қққияр(қ), сссағат(с), қққыс(қ), ааалжапқыш(а), тттышқан(т), сссазан(с), өөөшіргіш(ө), жжжжұлдыз(ж), жжжжастық(ж), дддиректор(д), жжжжарық(ж), иишшұлық(ш), мммектеп(м), уууыз(у), ттттиін(т), ққққолшатыр(қ), бббақа(б), ииит(и), т.б*

қасиеттері бойынша салыстыруға, топтастыруға үйрету. Ойынның құрал-жабдықтары: түсі, өлшемі, пішіні бойынша әр түрлі ойыншықтар. Ойынның мазмұны: Балалар «Сиқырлы қапшықтың» ішіндегі затты ұстап көріп, пішінін анықтайды, ойыншықты алған соң атын атап, түсін айтады.
Дидактикалық ойын «Мен қандаймын»
Ойын барысы: Балаларға сұрақ қойылады сәйкесінше балалар сол сұраққа жауап береді – Сен қандай баласың? *(Мен әдепті баламын.)*
– Арман, сен қандай баласың? *(Мен жақсы баламын.)* т.б.
Дәптермен жұмыс:
1.Ертегінің мазмұнын сурет бойынша баянда.Ертегіде қандай кейіпкерлер кездеседі? Мысықтың, әтеш пен түлкінің дауысын және жүрісін сал.
2.Қай аң жасырынғанын тап.

Балалармен қима материалдарды қолданып, сұрақ-жауап әдісі арқылы диалог құру. Жемістердің қазақша атауын қайталау, есте сақтау. Санамақпен сатушыны таңдайды. Бала дүкенге келеді.
– Сәлеметсіз бе!
– Сәлеметсіз бе!
– Маған өрік беріңізші.
– Алыңыз.
– Рақмет. Сау болыңыз.
Ойынды күрделендіруге болады. Бала жемісті сипаттайды. Сатушы оның қандай жеміс екенін табады.

«Бұл қандай ойыншық?»
Ойын шарты: Қоржын ішінде бірнеше ойыншық болады. Балалар қоржынға қолын салып, көрмей, сипап сезу арқылы қандай ойыншық екенін табады. Ойыншық туралы өз ойын айтады.

түстері бойынша тауып орналастыру.
«Фотоаппарат» ойыны
Ойын шарты: Сұрақтарға жауап беріп суреттерді тақтаға ілу
1)Жан-жағына алақ-жұлақ етіп келе жатқан аң?
2)Апанында ұйықтап жатқан аң?
3) Ағаштың басында жаңғағын кеміріп отырған сүйкімді аң?
4)Аяғының ұшымен, білдірмей жүріп, қулығын асырып жүретін аң?
Балалар шығармашылығы

Дидактикалық жаттығу:
«Жуан дауысты дыбысты тап» Ойын шарты:
Балалар, сендерге жуан дауысты дыбыстан басталған сөзді естісеңдер, бір рет шапалақ ұрыңдар.
Мысалы: *гүл, жүзім, алма, қатық, апорт, от, пима, Ұлбала, қайшы, ұл, ыдыс, оқтау, аққу, әтеш, тауық, Ұлжан, көбелек, ымырт, Алпамыс, айна, етік, қарлығаш, ұлу, жүген, түйе, ұста, ожау, тамаша, алмұрт, ірімшік, сыпырғыш, Олжас, жылан, отын, алақан т.б.*

Еліктеу ойындары:
 “Кім жақсы айтады”

Р-р-р-р-р-р
ыыы

Ы-ы-ыы-

Гүлдерді иіскейік. Балалар, біз өзімізді гүлдер бағында жүрміз деп елестетейік. Гүлдер әдемі және хош иісті болады. Көне, гүлдерді иіскеп көрейікші. Жаттығу 2-3 рет қайталанады.

Ойын: «Өзен»

Кішкене өзен арқылы.

Максаты: балаларды ұйымшылдыққа тәрбиелейді. Бірі бәрі үшін, Бәрі бір үшін. Сезімін қалыптастырады және достыққа тәрбиелейді.

Көрнекіліктер: тақтай, жіп.

Шарты: Тәрбиеші екі сызық сызады да (үйдің ішінде жіпті пайдалануға болады) балаларға: мынау – «өзен», - дейді; оның үстіне тақтадан көпір (ұзындығы 2-3м, ені 25-30см) салады да балаларға: «Көпір арқылы жүруді үйренейік», - деп ұсынады. Балалардың бір-біріне соқтығыспай тек тақтайдың үстімен ғана жүруін бақылай отырып, тәрбиеші балаларға сұға құлап кетпеуі үшін жай жүру керек деп ескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп өтеді.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

4.Дене шынықтыру Коорданацияны дамыту жаттығулары:
«Көз-қол»
 «Көздерімен атыс» оңға – солға, жоғары – төмен (6 рет). көздерімен сағат тілімен 6 шеңбер, сағат тіліне қарсы 6 шеңбер салу. 1–9 сандарын көздерімен жазу. Көздерімен көлденең 6 сегізді жазу. Көздерімен сағат тілімен 6 үшбұрыш, сағат тіліне қарсы 6 үшбұрыш салу. Сағат тілімен көздерімен үшбұрыш, шаршы, шеңбер салу, сағат тіліне қарсы сол фигураларды салу.
«Желпүйіш саламыз»
 айнала □ Шаңғының ұшын 180 қозғалып, бұрылады.
«Тоннель».

4.Музыка Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Қоян», «Аю» (Е. Тиличеева). Балалар шеңбер бойында тұрып, қосаяқтап қоянша секіреді де, музыка өзгергенде аюдың жүрісін салып, қорбандап жүреді.
Музыка тыңдау: «Бесік жыры» (Ш.Мұхамеджанов).
Ән айту: «Бесік жыры» (И. Нүсіпбаев).
Билер: «Полька» хорват халық әуені (өндеген В. Герчик). Балалармен полька музыкасына жеңіл, аяқты жеңіл көтеріп секіру (подскоки) биін үйрену
Ойындар, хороводтар: «Көлеңке» (К. Қуатбаев). Ойын шарты: Балалар шеңбер бойымен тұрады. Топ ішінен бойы ұзын бір бала және бойы аласа бір баланы таңдап

4.Дене шынықтыру Сезімдік ойын:
«Табиғаттың төрт күдіреті»
 Жайлаудағы ойындар мен шопандардың, жылқышылардың шаруасы жайлы әңгімелерді жалғастыру. Балалар залда бытырап жүреді. Бастаушының нұсқауларын бұлжытпай орындайды. Егер «жер» десе, қолдарын төмен түсіреді, егер «су» десе, қолдарын алға созып, суда малтаған сыңай көрсетеді, «ауа» десе, құстай ұшып бара жатқандай болады, «от» десе, қолдарын созып алай-

4.Музыка Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Қоян», «Аю» (Е. Тиличеева). Балалар шеңбер бойында тұрып, қосаяқтап қоянша секіреді де, музыка өзгергенде аюдың жүрісін салып, қорбандап жүреді.
Музыка тыңдау: «Бесік жыры» (Ш.Мұхамеджанов).
Ән айту: «Бесік жыры» (И. Нүсіпбаев).
Билер: «Полька» хорват халық әуені (өндеген В. Герчик). Балалармен полька музыкасына жеңіл, аяқты жеңіл көтеріп секіру (подскоки) биін үйрену
Ойындар, хороводтар: «Көлеңке» (К. Қуатбаев). Ойын шарты: Балалар шеңбер бойымен тұрады. Топ ішінен бойы ұзын бір бала және бойы

4.Дене шынықтыру Жаңылысқан ұтылады»
 «Доп» тақтайшасын көрсеткенде секіре жөнеледі, «тас» тақтайшасын көрсеткенде арқасын дөңгелетіп отыра қалады, «тырна» тақтайшасын көрсеткенде бір аяқпен тұра қалады. Топтарға бөлініп, негізгі жаттығуларды орындау. Қауіпсіздік ережелерін үнемі еске салып отыру керек. Топтардағы бастаушылардың дұрыс ауысып тұруын қадағалау. Арқанмен айналмалы

<p>Алаң бойымен бағандарға байланған бауларды түрлі биіктікте тартып қою. Осы баулардың астымен өткенде биіктігіне байланысты әртүрлі әдісті пайдаланатынын ескеру керек. Балалардың қажетті арақашықтықты, қауіпсіздік ережелерін қатаң сақтауын қадағалау керек.</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойыны: «Ақшақарлар мен тентек жел» (тыныс алу гимнастикасын орындау) Балалар екі топқа бөлінеді. «Ақшақарлар» аяғының ұшымен билеп, айнала ұшып жүреді. «Тентек желдер» дем алады. Педагог: «Жел тұрды!» – дегенде «тентек желдер» шығып, «ш-ш-ш-ш-ш» деп оларды ұшыра бастайды. «Ақшақарлар» қашып, жата қалады, тығылады.</p>	<p>алады. Бойы қысқа баланың «көлеңке» болатынын түсіндіреді. Яғни, әнді айта жүріп, бойы ұзын бала қандай қимыл жасаса, «көлеңке» соның қимылын шатаспай қайталауы тиіс. Ойын шарты бұзылса, айып ретінде тақпақ немесе ән орындап береді.</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау: «Құлыншак» (С. Урбах).</p>	<p>дүлей айналдыра бастайды.</p> <p>Түрлі биіктіктегі арқандардан секіру. Әр арқанға сай екпін алу, аяқпен тірелу және қолдарын уақытылы сермеп секіру. Бірінен соң бірі қажетті арақашықтықты сақтай отырып, секіреді. Осы уақытқа дейін білген-үйренгендерін қолданады. Әр арқанға өз екпінін таңдап алады. Қажет болса, орнынан итеріліп секіріп өтеді.</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қарсыласыңды көтер» Балалар бір-біріне қарама-қарсы отырады. Түзу қолдарына гимнастикалық таяқшаны ұстап, табанымен тіреледі. Белгі бойынша, әр ойыншы таяқты өзіне тартып, қарсыласын орнынан жұлып алуға тырысады. Қарсыласын жұлып тұрғызған бала жеңеді. Таяқты жоғары көтеріп, жан-жаққа сермеуге болмайды.</p>	<p>аласа бір баланы таңдап алады. Бойы қысқа баланың «көлеңке» болатынын түсіндіреді. Яғни, әнді айта жүріп, бойы ұзын бала қандай қимыл жасаса, «көлеңке» соның қимылын шатаспай қайталауы тиіс. Ойын шарты бұзылса, айып ретінде тақпақ немесе ән орындап береді.</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау: «Құлыншак» (С. Урбах).</p>	<p>жаттығулар</p> <p>«Қайтпас қайсарлар» Арқандармен қырындап жүру. Аяқ басы еденде, өкшелерін арқан үстіне басып, қырындап жүру. Арқан үстіне аяғының өкшелерін қойып, аяғының басын жерге қойып, дұрыс жүруін қадағалау.</p> <p>«Ең шапшаң» – айналдырып тұрған арқаннан жүгіріп өту. Айналдырып тұрған арқаннан арқанның ең биік нүктеден өтер шағында Бір-біріне кедергі жасамауға тырысады. «Мың бұралып майысқан» – арқан төмендеген сайын, арқасын артқа шалқайтып тартылған арқаннан өтіп кетуде күш сынасады. Топтарға бөлініп, ең аласа бойы бар баламен өлшеп тартылған</p>
---	---	---	---	--

арқанның астынан өтеді.Тепе-теңдікті сақтап, артқа қарай тек қана арқанның тұсына келгенде қайырылып өтуге машықтанады.

Қимыл-қозғалыс ойыны:
«Арқаннан секіру»
Ойыншылар шеңбер құрып тұрады. Шеңбердің ортасында бастаушы тұрып алып, арқанның бір ұшынан ұстап екінші ұшын жерге домалата отырып, айналдырады. Айналдыруды баяулап, тездетіп тұрады. Айналдырып тұрып, ойыншыларғы тигізуге тырысады. Ойыншылар аяғының дәл астына келген сәтте арқаннан секіріп, аяғын алып қашып үлгереді.

Серуенге дайындық

Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.

Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.

Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.

Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.

Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.

<p>Серуен</p>	<p>Бақылау: Аязды бақылау. Мақсаты: Қыс мезгіліндегі күннің суықтығы-аяз. Аяздан бетіміз бен қолымыздың тоңатынын, үсіріп жібе руі де мүмкін екенін, сол үшін де қолғап, мойын орауыш тағатынымызды түсіндіру. Еңбек: Ауладағы қарды күреу. Мақсаты: Балаларды еңбек сүйгіштікке, бірлесіп жұмыс жасауға үлкенге көмек беруді үйрету. Күректі дұрыс ұстауға үйрету. Қим.ойын: «Сырғанақ тебу». Мақсаты: Балаларды ұйымшыл тату ойнауға, шанамен ойнауға шақыру, таудан төмен сырғанау әдісін үйрету. Жеке жұмыс: (Нұрали, Бекарыс, Тілекжан, Аяулым) Жұмбақ. Терезеге қонады, Әсем ою ояды.(Аяз). Мақсаты: Жұмбақ жаттату арқылы есте сақтау, ойлау қабілет терін дамыту, сөздік қорларын молайту.</p>	<p>Бақылау: Мұзды бақылау. Мақсаты: Мұзды көрсете отыра сипаттау. Қыс мезгілінде өзендер мен көлдердің бетін мұз басатындығы жөнінде түсінік беру. Еңбек: Тайғанақ жерге құм себу. Мақсаты: Балаларды бірлесіп жұмыс жасауға баулу. Өздеріне берілген тапсырманы тиянақты орындауларын қадағалау. Жаңа жыл туралы тақпақ жаттату. Жаңа жыл, жаңа жыл, Жаңа жылда-жаңа нұр.</p>	<p>Бақылау: Ауа-райын бақылау. Мақсаты: Ауа-райын бақылай отырып, күз мезгілінің өзіне тән ерекшеліктерін көрсете сипаттау. Еңбек: «Таза алан». Мақсаты: Аула сыпырушыға көмектесу. Тазалыққа, кішіпейілдікке үйрету. Үлкендердің еңбегін қадірлей білуге тәрбиелеу. Жеке жұмыс: Е.Өтетілеуов «Күшік». Мақсаты: Ү дыбысының айтылуына жаттықтыру. Тақпақты мәнерлеп айтуға үйрету. Е.Өтетілеуов. «Күшік». Үреді үйшікте Аулада күшіктер Біреуі оның қап-қара, Біреуі сары ала Біреуі қардай ақ, Біреуі сұр жолақ Бәрібір, бәрінің жұмысы біреу-ақ: Үреді абалап Ойын: «Қасқыр мен қаздар». Мақсаты: Топ болып ойнауға, рөлдерді бөліп ойнауға қалыптастыру. Қимылдық ойын: «Тымпи-тымпи».</p>	<p>Бақылау: Қарды бақылау. Мақсаты: Қыс мезгілінің ерекшеліктерін айту. Қар-түсі ақ, ұстасаң қолың тонады, жылыға ериді. Ойлау қабілетін дамыту. Тақпақ: Аппақ көше, бар дала, Аппақ ой мен қыраттар. Ақ шағырлы қар қала, Ақ жамылып тұр бақтар. Еңбек: Ағаштар түбіне қар үю. Мақсаты: Еңбексүйгіштікке тәрбиелей отырып, үйілген қардың маңызы туралы түсінік беру. Жеке жұмыс: «Қыс қызығы» тақырыбында әңгіме құрату. (Абдубақыт, Айару, Данагүл, Дильназ) Мақсаты: Сөздік қорын дамыту, ойын жүйелеп жеткізе білуге үйрету. Ойын: «Қардан түрлі бейнелер жасау». Мақсаты: Ойынға қызығушылығын арттыру.</p>	<p>Бақылау: Күнді бақылау. Мақсаты: Тірі табиғат үшін күннің маңызы, пайдасы, қажеттілігі. Қыста күннің қызуы төмендейтіні туралы түсінік беру. Еңбек: «Қыс қызығы». Мақсаты: Балалар мен ата-аналар біріге отырып, ойын алаңын әшекейлеу, қардан сырғанақ жасау. Бірлесіп еңбек етуге үйрету, үлкендердің еңбегіне құрметпен қарауға тәрбиелеу. Жеке жұмыс: Ақ сандығым ашылды, Ішінен жібек шашылды. (Күн) Мақсаты: Балаларға жұмбақтарды жаттата отырып, тіл байлықтарын дамыту, ойлау қабілеттерін арттыру. Қимылдық ойын: «Айгөлек». Мақсаты: Денені шынықтыру, шапшаңдыққа, ептілікке баулу.</p>
<p>Балалардың үйге қайтуы</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>

--	--	--	--	--	--

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Ы.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ

Топ: Мектепалды даярлық

Топ жетекшісі: Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы

Балалардың жасы: 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 13 – 17 наурыз 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 13-наурыз	Сейсенбі 14-наурыз	Сәрсенбі 15-наурыз	Бейсенбі 16-наурыз	Жұма 17-наурыз
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретінізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Айналамдағы дыбыстар. Дыбыс Мақсаты: Тілдің дыбыстарын естіп қабылдау, оларды сөздер ішінен бөлу және сөзсіз жеке айту. Сөздегі дыбыстарды, олардың түрлерін (дауысты, дауыссыз) ажыратып, дұрыс дыбыстау.	Дидактикалық ойын «Бұл не? Кімге керек?» Мақсаты: Балабақша қызметкерлері мен қажет құралдарымен таныстыру.	«Әдемі үйшік» Мақсаты: Балалар өз еріктерімен үйшікті құрастыра алады.	Нан туралы тақпақ Нан қиқымын шашпаңдар, Жерде жатса баспаңдар Теріп алып, қастерлеп Торғайларға тастаңдар!	Үстел –үсті ойыны: «Менің балабақшам» Мақсаты: Түрлі-түсті ағаштар көмегімен балабақшасын құрастыру.
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 9				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҮІӨ)	«Кім шапшан» Мақсаты : Балалар топтасып ойнай алады	«Тәрбиеші апайлар» тақпағын мәнерлеп оқу. Мақсаты: Тақпағын қайталай отырып апайларын жақсы көре алады.	Тіл ұстарту жаттығулары «Теңіз тап» Мақсаты:Балалар екі бірдей заттарды таба алады.	«Дүкенші» Мақсаты: Балалар мағынасын түсініп топтасып ойнауды түсінеді.	«Не артық» Мақсаты: Суретте көрсетілген артық суретті алып тастап, дәрігерге керекті заттардың суретін қоя алады.
Мектепке дейінгі	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				

<p>ұйым кестесі бойынша ҮІӨ</p>	<p>1.Сөйлеуді дамыту Дидактикалық ойын: «Ертегі кейіпкерлерін тауып жүрісін сал». Ойын шарты: Ертегі кейіпкерлерінің жүрісін салады. Дидактикалық ойын «Торғай мен мысық» Ойын барысы: Ойын шарты: Педагог – «мысық», ал қалғандары «торғайлар» болады. Бөлмеде жағымды баяу әуен ойналады. «Торғайлар» алаңқайда секіріп, ұшып-қонып жүреді. Мысықтың дауысын естісімен «торғайлар» өз ұяларына ұша жөнеледі. Ұсталған «торғай» «мысық» болып ауысады. Ойын осылай жалғаса береді. Дидактикалық ойын: «Белгілі дыбысқа сөз таңда». Ойын шарты: Ертегідегі кейіпкерлердің бас әрпіне сөз ойлап айтады. Мысалы: «Әже» сөзіндегі «Ә» дыбысына; «Қыз» дегендегі «Қ» дыбысына; «Тауық» және «тышқан» деген сөздегі «Т» дыбысына сөз ойлайды.</p>	<p>1.Қоршаған ортамен танысу «Кім адасты?» ойынын ойнайды. Ойын шарты: Балаларға бірнеше нысанды атап көрсетеді. Оның біреуі қалғандарымен бір топқа жіктеуге келмейді. Ойынға кірісіп, кімнің адасып кеткенін табады. Мысалы: Сиыр, маймыл, ит, тасбақа, кенгуру Тасбақа. Қалған жануарлардың бәрі – сүтқоректілер, ал, тасбақа олай емес. Немесе кенгуру. Оның қалтасы бар, басқаларда қалта жоқ. Қимыл-қозғалыс жаттығуларын орындау Шымшық ұшып-қонады, <i>(Бір орында тұрып қос аяқтап секіреміз)</i>. Бір орнында отыра алмас, <i>(бір орында тұрып сол аяқпен секіреміз)</i>. Бір-екі, бір-екі, <i>(Бір орында тұрып оң аяқпен секіреміз)</i>. Зуылдады тоқтамай. <i>(Бір орында тұрып айналамыз)</i> Міне, бір минутқа отырды, <i>(Отырамыз.)</i></p>	<p>1.Сауат ашу негіздері Дидактикалық жаттығу: «Тиісті белгіні көтер» Ойын шарты: жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда сары түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда қызыл дөңгелекті көтереді. Дидактикалық ойын: «Дауыссыз дыбыстан басталатын сөз қос» – Мен сендерге сөздер айтамын сендер сол сөзге дауыссыз дыбыстан басталатын,мағынасы ұқсайтын сөз ойлап айтуларың керек. Мысалы: әдемі ... (қыз), ағаш ... (бесік), темір ... (қаламсап), ақымақ ... (бала), қу ... (түлкі), қорқақ ... (қоян), терең ... (құдық), суық ... (қыс), жылы ... (көтем), дәмді ... (нан), жылы ... киім), сүтті ... (сиыр), момақан ... (қозы), пайдалы ... (тамақ),</p>	<p>1.Сөйлеуді дамыту Дидактикалық ойын: «Ертегі кейіпкерлерін тауып жүрісін сал». Ойын шарты: Ертегі кейіпкерлерінің жүрісін салады. Дидактикалық ойын «Торғай мен мысық» Ойын барысы: Ойын шарты: Педагог – «мысық», ал қалғандары «торғайлар» болады. Бөлмеде жағымды баяу әуен ойналады. «Торғайлар» алаңқайда секіріп, ұшып-қонып жүреді. Мысықтың дауысын естісімен «торғайлар» өз ұяларына ұша жөнеледі. Ұсталған «торғай» «мысық» болып ауысады. Ойын осылай жалғаса береді. Дидактикалық ойын: «Белгілі дыбысқа сөз таңда». Ойын шарты: Ертегідегі кейіпкерлердің бас әрпіне сөз ойлап айтады.Мысалы: «Әже» сөзіндегі «Ә» дыбысына; «Қыз» дегендегі «Қ» дыбысына; «Тауық» және «тышқан» деген сөздегі «Т» дыбысына сөз</p>	<p>1.Сауат ашу негіздері Дидактикалық жаттығу: «Тиісті белгіні көтер» Педагог жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда сары түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда қызыл дөңгелекті көтереді. Дидактикалық ойын: «Дауыссыз дыбыстан басталатын сөз қос» – Мен сендерге сөздер айтамын сендер сол сөзге дауыссыз дыбыстан басталатын, мағынасы ұқсайтын сөз ойлап айтуларың керек. Мысалы: әдемі ... (қыз), ағаш ... (бесік), темір ... (қаламсап), ақымақ ... (бала), қу ... (түлкі), қорқақ ... (қоян), терең ... (құдық), суық ... (қыс), жылы ... (көтем), дәмді ... (нан), жылы ... киім), сүтті ... (сиыр), момақан ... (қозы), пайдалы ... (тамақ), тәтті ... (балмұздақ), қалың... (кітап), жұқа... (мата), жұмсақ... (мақта), керек ... (балға), әнші ... (қыз), мықты ... (жігіт), әдемі ... (көбелек), қызыл ... (шалбар), сары ...</p>
--	--	---	---	--	--

	<p>Тұмсығымен кеудесін қасыды, <i>(Орнымыздан тұрып, басымызды оңға-солға иеміз)</i>. Ұшты, қонды, <i>(Бір орында тұрып сол аяқпен секіреміз)</i>. Шыр-шыр, <i>(Бір орында тұрып оң аяқпен секіреміз)</i>. Шыр-шыр! <i>(Бір орында тұрып қос аяқтап секіреміз)</i>.</p>	<p>тәтті ... (балмұздақ), қалың... (кітап), жұқа... (мата), жұмсақ... (мақта), керек ... (балға), әнші ... (қыз), мықты ... (жігіт), әдемі ... (көбелек), қызыл ... (шалбар), сары ... (өрік), өткір ... (пышак), дарынды ... (бала) т.б.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Сөздің бірінші дыбысын ата»</p> <p>– Мен сендерге сурет көрсетем, сендер суретті атап бірінші дыбысын анықтап айтасындар. Педагог балаларды екі командаға бөледі, бірінші бір командамен содан кейін екінші командамен ойнайды. Мысалы: апельсин (а), оқтау (о), ұя (ұ), ыдыс (ы), уық (у), әткеншек(ә), өрмекші(ө), ешк(е)і, элеватор(э), ірімшік(і), ине(и), үтік(ү), арыстан(а), оймақ(о), ұлу(ұ), әтеш(ә), өшіргіш(ө), етік(е), экскаватор(э), ілгіш(і), ит(и), үкі(ү) т.б.</p>	<p>ойлайды.</p>	<p>(өрік), өткір ... (пышак), дарынды ... (бала) т.б.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Сөздің бірінші дыбысын ата»</p> <p><i>(Педагог суреттер көрсетеді)</i>.</p> <p>– Мен сендерге сурет көрсетем, сендер суретті атап бірінші дыбысын анықтап айтасындар. балаларды екі командаға бөледі, бірінші бір командамен содан кейін екінші командамен ойнайды. Мысалы: апельсин (а), оқтау (о), ұя (ұ), ыдыс (ы), уық (у), әткеншек(ә), өрмекші(ө), ешк(е)і, элеватор(э), ірімшік(і), ине(и), үтік(ү), арыстан(а), оймақ(о), ұлу(ұ), әтеш(ә), өшіргіш(ө), етік(е), экскаватор(э), ілгіш(і), ит(и), үкі(ү) т.б.</p>
--	---	---	-----------------	---

Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар «Торғайлар мен мысық»

Ойын: «Торғайлар мен мысық»

Мақсаты: балаларды [ойынның шартын бұзбай ойнауға](#), белгі бойынша қимыл-қозғалыс [жасауға дағдыландыру](#),

зейіндерін, [байқағыштықтарын](#), жүгіру дағдыларын дамыту.

Шарты: Жерді шеңбермен белгілеу керек /5-6м.диаметрмен/. Ортада тәрбиешімен тағайындалған бала жүреді – ол мысық. Қалған балалар шеңбердің сыртында- олар торғайлар. Мысық ұйықтап қалады. Торғайлар шеңбердің ішіне дән жеуге кіреді. Мысық оянып кетеді де, [торғайларды көріп](#), оларды ұстай бастайды. Торғайлар шеңберден шығуға асығады. Шеңбердің ішінен [мысыққа ұсталған торғайлар](#), шеңбердің ортасында қалады. Мысық 2-3 [торғайды ұстаған соң](#), тәрбиеші жаңа мысықты тандайды. Ұсталған торғайлар басқа ойынаушыларға қосылады. Ойын 4-5 рет қайталанады.

Ұсыныс: мысық ақырын барыпторғайларды ұстайды (қатты ұстамай, ақырын ғана қолын тигізеді)

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

2.Математика негіздері
Ойын жаттығуы
«Қандай заттар көп, қандай заттар біреу екенін, қарап атандар»
Ойын барысы:
 Балаларға айналасынан қандай заттардың көп екенін(орындықтар, үстелдер, қарындаштар, кітаптар...) және қандай заттардың бір-біреуден (есік, монитор және басқалары) екенін айтуды ұсынады.
Ойын жаттығуы:
«Ретімен орналастыр»
 Балаларға «Түрлі түсті Куйзенер санау таяқшалар» жиынтықтан таяқшалар таратады, оларды ұзындықтарының өсу ретімен орналастырады
Топпен жұмыс

2.Қазақ тілі
Ойын: «Жалғастыр».
 Педагог бастайды, балалар аяқтайды.
 – Үй жануарлары не жейді?
 – Үй жануарлары ... жейді.
 – Мысық нені жақсы көреді?
 – Мысық ... жақсы көреді.
 – Мысыққа сүтті кім береді?
 – Адамдар мысыққа ... береді.
 – Адамдар құстарға жем береді.
 – Адамдар құстарға не береді?
 – Адамдар құстарға ... береді.
Дидактикалық ойын «Тақияны тап»
 Ойын барысы: Балаларға суреттер беріледі. Суретте көрсетілген қыз бен жігіттің тақияларын сәйкестендіреді

Дидактикалық ойын «Кім жылдам»
 Ойын барысы: балалар суреттер берілген қыз

2. Математика негіздері
Ойын жаттығуы
«Қандай заттар көп, қандай заттар біреу екенін, қарап атандар»
Ойын барысы: Балаларға айналасынан қандай заттардың көп екенін(орындықтар, үстелдер, қарындаштар, кітаптар...) және қандай заттардың бір-біреуден (есік, монитор және басқалары) екенін айтуды ұсынады.
Ойын жаттығуы:
«Ретімен орналастыр»
 Балаларға «Түрлі түсті Куйзенер санау таяқшалар» жиынтықтан таяқшалар таратады, оларды ұзындықтарының өсу ретімен орналастырады

2. Қоршаған ортамен танысу
Демонстрациялық материалдармен жұмыс.
«Жерде, әуеде, суда» ойыны.
 Шарты: жерде, әуеде, суда қызмет ететін сарбаздардың және шегара бағаны, танк т.б. суреттері көрсетіледі.
 Педагог «Жерде» деп танкистің суретін көрсетеді. Осы кезде балалар аяқтарымен адымдайды. «Әуеде» деп ұшқыштың суретін көрсеткенде, қолдарын жанжаққа жайып, ұшқан сияқты болады. «Суда» дегенде суда жүзген секілді қимылдар көрсетеді.
 Балаларға Ұлы Отан соғысы және атақты қаһармандар туралы әңгімелеу.
Дидактикалық ойын: «Дәмін тат».
 Ойынның шарты: Ойынға қатысушылардың көзін кезекпен байлап, кесілген дайын жемісті аузына салады. Бала дәмі бойынша қандай

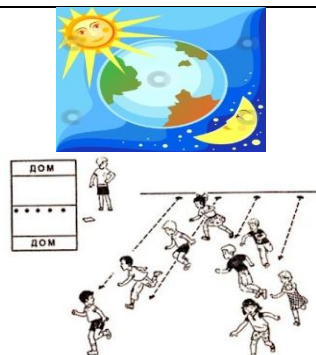
2.Математика негіздері «Мені таны» ойыны
 Ойын шарты: Балаларға жұмбақ оқылады. Балалар жұмбақтың жауабын суретте бейнеленген фигуралар арқылы табады
 1. Сен маған мұқият қара, Менің үш қабырғам, Үш бұрышым, үш ұшым бар. (Үшбұрыш.)
 2. Сопақша да емеспін, Үшбұрышқа дос емеспін, Тікбұрышқа аға болам, Шаршы деген мен болам. (Шаршы.)
 3. Денемнен бұрыштар табылмайды, Бірақ көп нәрсе бір маған ұқсайды: Өртүрлі табактар, Легендер, медальдар. Олар адамдарға өте керек, Атым менің (дөңгелек).
 4. Менен де бұрыштар таппайсың, Дөңгелекке аз ғана ұқсаймын, Екі жағымнан қысыңқырап, Екі жағымнан сәл созыңқырап. (Сопақша.)
 5. Мына шелекке қара – Қақпағы мен түбі бар, Екі дөңгелекті қосқан – Бір фигураны алған. (Цилиндр.)
 6. Бұл дене доп болып секіреді, Қарбыз болып домалайды,

бен жігітке киімдерді топтастырып, киім үлгісіне атау береді.
Жасау уақыты: 1-2 минут

жеміс екенін табады.
Дидактикалық ойын:
«Бұл қандай ойыншық?»
Ойын шарты: Қоржын ішінде бірнеше ойыншық болады. Балалар қоржынға қолын салып, көрмей, сипап сезу арқылы қандай ойыншық екенін табады. Ойыншық туралы өз ойын айтады

Толықсыған ай болып күлімдейді,
Күн болып жарқырайды.
Ол қалай аталады?
(Шар.)
Демонстрациялық материалмен жұмыс Дидактикалық ойын «Бұл неге ұқсайды?»
Ойын шарты: Қоршаған ортадан дөңгелек, шаршы, үшбұрыш, текше, шар, цилиндрге ұқсайтын заттарды атаңдар.

**Үзіліс: Қимыл-қозғалысқа арналған ойындар
«Күн мен түн»**

Ойын: «Күн мен түн»

Мақсаты: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту.

Шарты: «Күн» мен «Түн» деген екі топ алаң ортасындағы сызықтан 1,5-2м рақашықтыққа бір-біріне арқасымен карап тұрады. Жүргізуші біресебір, біресе екінші топты атайды. Аталған топ сол сәтте өз үйінежүгіреді. Басқа топ ойыншылары айналып, қашып бара жатқанқатысушыларды ұстап қалуға тырысады. Содан соң топтар орнына қайта оралады. Ұсталған ойыншылар саны есептелінеді. Жүгіріс бірнеше рет қайталаанады. Өзге топтың ойыншыларын көп ұстаған топ жеңіске жетеді.

Ереже:

1. Өз үйіне белгі берілмей тұрып жүгіруге тыйым салынады.
2. Тек үйдің сызығына дейін ғана ұстауға болады.
3. Ұсталған ойыншылар есептелген соң қайтадан ойынға кіреді.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

3.Сауат ашу негіздері «Көпше түрін айтамыз» ойынын ойнап оқу

3.Көркем әдебиет Дидактикалық ойын: «Нені жақсы көреді?»
Мақсаты: Байланыстыра

3. Қазақ тілі Ойын: «Дауысынан таны»: *ұнтаспадан жабайы жануарлардың*

3.Көркем әдебиет Дидактикалық ойын: «Не істеу керек?»
Ойын шарты: Сұрақтарға жауап алу

3.Шығармашылық іс-әрекет
Ұяны мынадай ретпен жасаймыз:
Үлестірмелі материалдың

<p>1. Аю – ... (аюлар) 2. Құс – ... (құстар) 3. Аң – ... (аңдар) 4. Қой – ... (қойлар)</p> <p>Дидактикалық ойын: «Тиісті белгіні көтер» – Дауысты, дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді араластырып айтамын, сендер тиісті қызыл, көк түсті жалаушаларды көтеріңдер. Мысалы: <i>маймыл, ақ аю, ат, жолбарыс, түйе, бұзау, қасқыр, түлкі, қоян, арыстан, керік, тышқан, ит, доңыз, мысық, тай, қой, құлын, тауық, ешкі, лақ, сиыр, бота, қозы, көжек, бақа, ағаш, гүл, балық, қарға, арпа, арқан, ботқа, шаш, мақта, қағаз, базар, жапырақ, ит, үйшік, балта, балға, егеу, керует, қамшы, алқа, доп, керік, кекілік, бор, қорық, қоныс, тиін, марғау, жылан т.б.</i></p> <p>Дидактикалық ойын: «Сөздің</p>	<p>сөйлеуге үйрету, сұраққа толық жауап беруге дағдыландыру.</p> <p>Шарты: қамқорлық, жануарларын қоректендіруге көмектесу Ойында Магнитті тақтада ойнайды. Балалар жануардың біреуін алып атайды оның не жақсы көретінін айтып суретін жанына орналастырады «Сиқырлы қапшық» Ойынның мақсаты: заттарды белгілі бір қасиеттері бойынша салыстыруға, топтастыруға үйрету. Ойынның құрал-жабдықтары: түсі, өлшемі, пішіні бойынша әр түрлі ойыншықтар. Ойынның мазмұны: Балалар «Сиқырлы қапшықтың» ішіндегі затты ұстап көріп, пішінін анықтайды, ойыншықты алған соң атын атап, түсін айтады.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Біздің көңіл - күйіміз» Мақсаты: балаларды суреттегі бет- әлпет</p>	<p><i>дауысын тыңдап, ажырату.</i></p> <p>Ойын: Кім не істейді? Ұшқыш ұшады. Ғарышкер ұшады. Дәрігер емдейді. Құрылысшы үй салады. Сатушы сатады.</p> <p>Ойын: «Қандай сөз артық?». Педагог сөздерді айтады, балалар мұқият тыңдап қандай сөз артық екенін табады. Мысалы: кереует, үстел, нан, кілем.</p>	<p>арқылы балаларды әдептілікке жетелеу. – Үлкен кісіні ... керек. – Үлкендердің ... алу керек. – Кішілерге ... керек. – Ойыншықтарды ... керек.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Жануардың дауысын сал». <i>Қасқырдың дауысын сал – у-у-у-у.</i> <i>Ешкінің дауысын сал – бе-е-е.</i> <i>Қойдың дауысын сал – мә-ә-ә.</i></p> <p>Дидактикалық ойын: «Кім жылдам». Ойын шарты: Мақалдың басын педагог айтады, балалар жалғастырады. – Туған жерге туыңды ... (тік). – Батыр туса ел ырысы, жаңбыр жауса ... (жер ырысы).</p>	<p>67-бетіндегі сюжетті суретке мұқият қарап, 69беттегі қоңыр түсті ұя бөліктерін қиямыз. Қиюды төменгі жағынан бастаймыз. Сергіту сәті. Педагогтің айтуы бойынша балалар қимыл-қозғалыстар жасайды. – Құстар дем алуда. – Құстар ұшады. – Құстар жем шоқиды, – Құстар ұясына қонады. Жұмыс жасау барысында көмек қажет болған балаларға педагог көмектеседі. 3.68-беттегі үлгіге дайын болған ұяны мынадай ретпен жапсырамыз: – ұяны жапсыру; – шатырын жапсыру; – есігін жапсыру; – еденін жапсыру. Балалар шығармашылығы</p>
--	---	--	--	---

<p>бірінші дыбысын айт»</p> <p>– Мен сендерге сурет көрсетем, сендер суретті атап, бірінші дыбысын анықтап айтасыңдар.</p> <p>балаларды екі командаға бөледі, бірінші бір командамен содан кейін екінші командамен ойнайды.</p> <p>Мысалы: <i>өшіргіш(ө), әтеш(ә), апельсин (а), оқтау (о), ұя (ұ), ыдыс (ы), уық (у), әткеншек(ә), өрмекші(ө), ешк(е)і, элеватор(э), ірімшік(і), ине(и), үтік(ү), арыстан(а), оймақ(о), ұлу(ұ), етік(е), экскаватор(э), ілгіш(і), ит(и), үкі(ү) т.б</i></p>	<p>бойынша ым мен мимикаға байланысты көңіл күйді ажырата білуге үйрету.</p> <p>Көңіл күйді білдіретін сөздерді дұрыс айтқызу.</p> <p>Шарты: бет- әлпеттің мимикасына қарап, көңіл күйді білдіретін сөздерді бөліп айтады.</p> <p>Сөйлем құрайды, әр түрлі көңіл күйді білдіретін сәттерді салу.</p> <p>Күліп тұрған бала Ренжіп тұрған бала Аузын ашып тұрған бала Аузын томпайтып тұрған бала т.б суреттер</p>			
--	--	--	--	--

Үзіліс: «. Секіруге арналған ойындар «Кесіртке» ойыны

Ойын: “Кесіртке”

Мақсаты: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту.

Шарты: Бір ойыншылар созылған қол арақашықтығында шеңбер құрады, олардың қолында доп. Басқа топ шеңбер ішінде бағана болып тұрады. Бағыттаушы ойыншы- кесірткенің “басы”, соңғы ойыншы- кесірткенің “құйрығы”. Қолында добы бар ойыншылар бүкіл бағананы – кесірткені құйрығынан бастап өлтіруі керек. Кесіртке құйрығын қорғау мақсатында өлтіргелі жатқан ойыншылар добынан қашуға болады. Ойын уақытпен беріледі. Кесірткені аз уақытта өлтірген топ – жеңімпаз болып есептеледі.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

4. Дене шынықтыру

«Баскетбол»

Допты бір қолмен жүргізу. Нұсқау – допты саусақтардың басымен ғана ақырын соғып, аяғының жанына ұру.

Допты оң қолмен еденге соғып, екі қолмен қағып алады. Допты сокқанда күшін доп кеуде деңгейіне ғана ұшатындай етіп мөлшерлейді.

«Секіргіштер»

15 см биіктікке бір

4. Музыка

Музыкалық-ырғақтық

қимылдар: «Айна» орыс халық әуені (өндеген М. Раухвергер).

Бір бала ортаға шығып, түрлі қимылдарды көрсетіп тұрады, балалар айнаның көрсеткен қимылдарын музыкаға ілесіп жасайды.

Музыка тыңдау:

«Келіншек» халық күйі (өндеген Б. Дәлденбай). Балаларға күй мағынасын түсіндіру. Өлеңге қоспай-ақ әуенмен түрлі оқиғаларды

4. Дене шынықтыру

«Отарға шапқан қасқыр» (Қырғыз ойыны). (4 рет)

Қасқыр тек соңғы лақты ұстай алады. Ұсталған лақтарды басқа жерге қамап қояды. Егер қасқыр лақты ұзақ уақыт ұстай алмаса, басқа қасқыр сайланады.

Ойыншылар бірінің артына бірі тұрып, ұзын тізбек құрайды. Бір-бірін шынтағынан ұстайды. Бұл – лақтар.

4. Музыка

Музыкалық-ырғақтық

қимылдар: «Айна» орыс халық әуені (өндеген М. Раухвергер).

Бір бала ортаға шығып, түрлі қимылдарды көрсетіп тұрады, балалар айнаның көрсеткен қимылдарын музыкаға ілесіп жасайды.

Музыка тыңдау:

«Келіншек» халық күйі (өндеген Б. Дәлденбай). Балаларға күй мағынасын түсіндіру. Өлеңге қоспай-ақ

4. Дене шынықтыру

Тыныс алу жаттығулары

«Шұғылданып спортпенен, Тез үлкейіп өсеміз!» – аяқ ұшына көтерілу, қолдарын жоғары көтеру – демін ішке тарту.

«Күнде-күнде өсеміз!»

Сағат санап өсеміз! қолдарын

<p>орыннан екі аяқпен итеріліп, секіріп, екі аяқпен қону7Секіру сызығына келіп тұрады.Жерден екпіндеп итеріледі де,қолдарын сермеп көмектеседі. Секіріп түскен кезде тізелерін аздап бүгіп, қолдарын алдыға созады.</p> <p>«Футболшылар» – «Допты дәл беру» Дөңгелене тұрып, футбол добын оң аяқ және сол аяқпен бір-біріне береді. Қалағандарынша дөңгелене тұрып, футбол добын оң аяқ және сол аяқпен бір-біріне көзмөлшермен мөлшерлеп, аяқ басының ішкі жағымен беруге тырысады.Дыбыстарды айтып тұрып, тыныс алу гимнастикасы. «Я» дыбысы.Дыбыстарды айту өкпенің астыңғы жағына, жүрекке, бауырға, асқазанға жақсы әсер етеді. Ауырғанды басады, өз-өзіне</p>	<p>суреттеуге болатынын түсіндіру. Қазақтың ұлттық аспабы домбыраны көрсету. Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап, әуенді таза айтуға ұмтылу.</p> <p>Ән айту: «Домбыра сазы» (И. Нүсіпбаев). Елдің жырын жырлаған, Қайғысын да толғаған, Домбырасыз ешқашан Жүрекке ем қонбаған, –деп халқымыз қасиет тұтқан аспап туралы әнді И. Нүсіпбаев ағамыз жазған. Педагог әнді орындап, мазмұны бойынша әңгіме өткізеді. Балаларға қайталап, қосылып айтуға үйретеді.Әнді бір мезгілде бастау және аяқтау, әуенді дұрыс бере білу. Әнді асықпай, мәнеріне келтіріп орындау керек. Өткен оқу қызметінде үйренген әнін еске түсіру. «Анашым»(Е. Хасанғалиев) әнінің сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу.</p> <p>Билер: «Апатайым-ай» биі («Билеп үйренейік» жинағынан). Би өте көңілді, жеңіл, ойнақы биленеді.</p> <p>Ойындар, хороводтар: «Қос дабыл» (А. Райымқұлова).</p>	<p>Ең бірінші болып олардың бастаушысы тұрады. Бір ойыншы қасқыр болады. Қасқыр ақырындап, оны алдап келіп, соңғы лақты ұстап алуы керек. Ал бастаушы болса, қасқыр қай жақтан айналса, сол жаққа тұра қалып, оған кедергі жасайды. «Орын ал» (Татар ойыны) (5 рет)Шеңбер «Жүгір!» дегенде, тоқтай қалуы керек. Тек шеңбермен жүгіруге болады. Шеңберді кесіп өтуге болмайды. Жүгіріп келе жатып, шеңберге тиіп кеткен ойыншы ойыннан шығады.Ойыншылардың біреуін жүргізуші етіп сайлайды. Қалғандары қолдарынан ұстап, шеңбер бойымен жүреді. Жүргізуші шеңбер бойымен қарсы бағытта жүреді: Сауысқандай саңқылдап, Ата қаздай қаңқылдап, Үйшігімді қорғаймын, Қорқақ бала болмаймын! Сені иықтан ұрамын, Жүгір! Жүгір!«Жүгір!» дегенде, жүргізуші бір</p>	<p>әуенмен түрлі оқиғаларды суреттеуге болатынын түсіндіру. Қазақтың ұлттық аспабы домбыраны көрсету. Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап, әуенді таза айтуға ұмтылу.</p> <p>Ән айту: «Домбыра сазы» (И. Нүсіпбаев). Елдің жырын жырлаған, Қайғысын да толғаған, Домбырасыз ешқашан Жүрекке ем қонбаған, – деп халқымыз қасиет тұтқан аспап туралы әнді И. Нүсіпбаев ағамыз жазған. Педагог әнді орындап, мазмұны бойынша әңгіме өткізеді. Балаларға қайталап, қосылып айтуға үйретеді. Әнді бір мезгілде бастау және аяқтау, әуенді дұрыс бере білу. Әнді асықпай, мәнеріне келтіріп орындау керек. Өткен оқу қызметінде үйренген әнін еске түсіру. «Анашым» (Е. Хасанғалиев) әнінің сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу.</p> <p>Билер: «Апатайым-ай» биі («Билеп үйренейік» жинағынан). Би өте көңілді, жеңіл, ойнақы биленеді.</p> <p>Ойындар, хороводтар: «Қос дабыл» (А.</p>	<p>төмен түсіріп, табанын толық басу – демін сыртқа шығару. Қимыл-қозғалыстарын бұрыннан орындап келе жатқан қимыл түрлерімен байланыстырады. Қолдары мен аяқтарының қимылдарын үйлестіреді. Негізгі қимыл-қозғалыстар: Доппен орындалатын жаттығуларды орындағанда жұпта әрекет ету мен допты сезе білу қажет.Қолына доп алып 3 метр қашықтықта жүгіру.Аяқ басының арасына доп қыстырып жүру.Допты тізесімен қысып, қолдары мен аяғының ұшына тіреніп жорғалау.Допт</p>
--	--	--	--	--

<p>деген сенімділігін арттырады. Бастапқы қалып – еркін тұрыс. Терең тыныс алады да, демін шығарғанда созып «аяяя» деп дыбысты айтады. Дыбысты мүмкіндігінше созады</p>	<p>Педагог ойын шартын түсіндіреді. Балаларды Музыкалық аспапта ойнау: «Ұйықташы, бөпешім» (В. Агафонников). Педагог шығарманы орындап, балалардан музыка ырғағына сәйкес қол соғуды сұрайды. Аспаптарды таратып беріп, орындау ретін түсіндіреді.</p>	<p>ойыншыны иықтан ақырын соғып қалады. Шеңбер күрт тоқтайды. Ал иығынан соққан бала шеңберден шығып, жүргізушіге қарама-қарсы бағытта жүгіре жөнеледі. Бос орынға жүгіріп келіп тұра қалуға тырысады. Орынсыз қалған ойыншы енді жүргізуші болады. «Соқыртеке» (орыс ойыны) (5 рет) Жүргізуші сығалап қоймауы керек. Ойын кезінде ешкім шеңберден шыға алмайды. Ойыншылар үлкен шеңберге тұрады. Жүргізушіні сайлап, көздерін байлап, шеңбердің ортасына қояды. Жүргізуші ойыншыларды ұстап алып, атын атауы керек. Ал ойыншылар одан еңкейіп, шалқайып, ұстатпай қашады. Тек шеңберден шықпайды. Егер жүргізуші бір ойыншыны ұстап, атын дұрыс айтса, барлық балалар «көзіңді аш!» деп айқайлайды, ал егер дұрыс атай алмаса, балалар дыбысын шығармай, тек жан-</p>	<p>Райымқұлова). Педагог ойын шартын түсіндіреді. Балаларды Музыкалық аспапта ойнау: «Ұйықташы, бөпешім» (В. Агафонников). Педагог шығарманы орындап, балалардан музыка ырғағына сәйкес қол соғуды сұрайды. Аспаптарды таратып беріп, орындау ретін түсіндіреді</p>	<p>ы бір қолмен, екі қолмен домалату. Допты артқа лақтыру. Нұсқауларды орындап, бастапқы қалыпқа тұруды дұрыс орындауға тырысады. Жаттығуды орындаған соң, қолдарын белге қойып, артпен жүріп өз орнына келеді. Барлық жаттығулар орындалып біткенше қимылдарын басқарып, денесін тік ұстауға тырысады. Ойын жаттығулары: «Допты жұпта ұстап қал», «Ғажайып фигура» – ұсақ моториканы дамыту жаттығулары. Өз жұбын көзді жұмып тауып алады. Допты екеулеп кішкентай бармақтарымен ғана ұстап тұруы керек. Сосын тек сұқ</p>
---	---	--	--	--

			жақтан шапалақ ұрып, қателескенін білдіреді. Ойын одан әрі жалғаса береді.		саусақтарымен, тек оң қолдарымен, тек сол қолдарымен, тек аяқтарымен, басқа да дене мүшелерімен ұстап тұрады.
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	<p style="text-align: center;">Наурыз Серуен-Бақылау №6 Серуен бақылу: Қарды бақылау Мақсаты: — Табиғаттағы маусымдық өзгерістерге бақылауды жүргізуге үйрету — Өлі табиғаттағы (күн – қар) болатын өзара байланыстар туралы білімін тиянақтау <i>Бақылау барысы</i> <i>Көркем сөз «Бұл қай кезде болады»</i> <i>Ш. Ахметов</i> <i>Ақ қар еріп,</i> <i>Су көбейіп,</i> <i>Сай-салаға ағады.</i> <i>Бүршік шашып,</i> <i>Жапырақ ашап,</i> <i>Гүл, бәйшешек басады.</i> <i>Бөбектерім, айтыңдаршы,</i> <i>Бұл қай кезде болады?</i> <i>Балаларға сұрақтар</i></p>	<p style="text-align: center;">Наурыз Серуен-Бақылау №7 Серуен бақылу: Шырша ағашын бақылау Мақсаты: — Қаламызда өсетін ағаштармен таныстыруды жалғастыру;; — Шырша ағашын басқа ағаштармен салыстыру; — Ағаштардың көктемгі өзгерістері туралы білімдерін молайту. <i>Бақылау барысы</i> <i>Көркем сөз «Жасыл шырша»</i> <i>К. Әзірбаев</i> <i>Қанша заман өткенімен,</i> <i>Ескірмейтін асыл шырша.</i> <i>Алатаудың көктемімен,</i> <i>Доссың зой сен, жасыл шырша.</i> <i>Өзгермейсің қыс келсе де,</i> <i>Бояыңды оңдырмайсың.</i> <i>Аяз ымышып, тістесе де,</i> <i>Жапырағыңды тоңдырмайсың.</i></p>	<p style="text-align: center;">Наурыз Серуен-Бақылау №8 Серуен бақылу: Су тамшыларын бақылау Мақсаты: — температураға байланысты су күйінің өзгеруі туралы білімдерін тиянақтау; — зерттеу қызметін өздігінен орындай білу дағдыларын жетілдіру. <i>Бақылау барысы</i> <i>Көркем сөз. «Сүңгілер»</i> <i>А. Меңдібай</i> Күн сәулесін төкті кеп, Қар да ери бастады. Шатырынан әр үйдің, Төмен қарап салбырап, Мұз сүңгілер аспалы, Пайда бола бастады. Тырс - тырс тамып тамшылар, Тынымсыз жерге тамады. Қардың суы еріген, Сай қуалай ағады.</p>	<p style="text-align: center;">Наурыз Серуен-Бақылау №9 Серуен бақылу: Күнді бақылау Мақсаты: күн энергиясының адамдар, өсімдіктер және жануарлар өміріне әсері туралы білімдерін бекіту. <i>Бақылау барысы</i> Тәрбиеші жұмбақтар жасырады: Үлкен алтын табақтан, Әлемге нұр таратқан. (күн) <i>Алауға оранып,</i> <i>Көкке өрлеп шығады.</i> <i>Бір айналып оралып,</i> <i>Көкжиекке бұғады. (күн)</i> Күн биікке көтерілген сайын, күн жылы әрі ұзақ болады. Күннің жылуынан қар ериді, жер жылиды. Шөптер өсе бастайды. Ағаштар бүршік жарады. *Табиғатта тағы қандай</p>	<p style="text-align: center;">Наурыз Серуен-Бақылау №9 Серуен бақылу: Күнді бақылау Мақсаты: күн энергиясының адамдар, өсімдіктер және жануарлар өміріне әсері туралы білімдерін бекіту. <i>Бақылау барысы</i> Тәрбиеші жұмбақтар жасырады: Үлкен алтын табақтан, Әлемге нұр таратқан. (күн) <i>Алауға оранып,</i> <i>Көкке өрлеп шығады.</i> <i>Бір айналып оралып,</i> <i>Көкжиекке бұғады. (күн)</i> Күн биікке көтерілген сайын, күн жылы әрі ұзақ болады. Күннің жылуынан қар ериді,</p>

	<p><i>*Қазір жылдың қай мезгілі?</i> <i>*Көктемде табиғатта қандай өзгерістер болады?</i> <i>*Аулада қар еріп жатқан жер байқала ма?</i> <i>*Неге бұл жердің қары еріп жатыр?</i> Халық болжамдары бар: қар ұлпалары іріленсе — күннің жылынуын күт; қараторғай келсе көктемді қарсы ал. Көктемнің алғашқы күндерінен бастап күннің шуағы молаяды. Күннің көзі көбірек түсетін жерлердегі қарлар еріп, жер бусана бастайды. Аяққа басқан қар тапталып, кешкі аязбен қатқақ пайда болады. Бірақ, бұл ұзаққа созылмайды. Күннен күнге күннің жылуы молайып, жердегі қар еріп, суға айналады. Зерттеу жұмыстары Күн астындағы және көлеңкеде жатқан қардың тереңдігін өлшеу. Күннің көзі көп түсетін жердегі қар неге аласа, көлеңкедегі қар неге биік? Еңбек Жолдарды қоқыстан тазалау. <i>Мақсаты:</i> бірлесе жұмыс істеуді үйрету.</p>	<p><i>Балаларға сұрақтар:</i> <i>*Шырша ағашының басқа ағаштардан айырмашылығы неде?</i> <i>*Балалар шырша ағашын неге жақсы көреді?</i> <i>*Шырша ағашы туралы қандай жұмбақтар білесіңдер?</i> <i>Тәрбиеші әңгімесі: Шырша ағашы адамға өте ұнамды, қуаныш сыйлайтын ағаш. Шыршаны ойыншықтармен безендіріп, жаңа жылды қарсы аламыз. Өкінішке орай, біздің осындай қиянаттарымыздан шырша орманы сиреп барады. Қазір шыршаны кесіп, бүлдірмес үшін, жасанды шыршалар шығарылды. Қаламызда шырша ағаштары отырғызылып, қала көшелеріне сән беруде. Шыршаны тек қана адамдар емес, жан-жануарлар мен құстар да жақсы көреді. Қалың шырша орманында аюлар апанын, тиіндер індерін, құстар ұяларын салады.</i> Зерттеу жұмысы: шырша ағашын маңайдағы басқа ағаштармен салыстыру , ерекшеліктерін атау. Еңбек: шырша ағашының айналасын тазалау. <i>Мақсаты:</i> ұжыммен бірлесе жұмыс істеуге деген құлшыныстарын арттыру.</p>	<p>Балаларға сұрақтар ♦ Мұз сүңгілер қай бетте ұзын болады – көлеңке бетте ме, әлде күн бетте ме? (<i>күн бетте</i>) ♦ Неге? (<i>күн бетте күн қатты қыздырады да, сондықтан сүңгілер ұзын болады</i>) ♦ Аязды күндері сүңгілер өсе ме, әлде қысқара ма? (<i>қысқарады, аяз бен желден олар сынады</i>) ♦ Шуақты күні ше? (<i>өседі</i>) ♦ Қай беттегі сүңгілер тез ериді? (<i>күн беттегі, себебі күн мқзды қыздырады да, ол суға айналады</i>) Қанекей, тексеріп көрейік: бір ыдысты көлеңке беттегі сүңгінің астына, екінші ыдысты күн беттегі сүңгінің астына қояйық. Қай ыдысқа су көп жиналады екен. Келесі күні серуенге шыққанда ыдыстарды қарайды, қай ыдыста су көп, қай ыдыста аз жиналған. Еңбек Кішкентайлардың ойын алаңына баратын жолға құм шашуға тәрбиешіге көмектесу. <i>Мақсаты:</i> кішкентайлар мен олардың тәрбиешілеріне көмектесу, өзара көмек қолын беруге тәрбиелеу.</p>	<p>өзгерістер болады? *Күн қай жақтан шығады? *Қай жаққа батады? *Жарқырап тұрған күнге тура қарауға бола ма? *Неге? Зерттеу қызметі Ағаш, пластмасса, металл заттарға қол тигізіп қарау, қайсысын күн көп қыздырады? Қандай заттар тез қызады, қоңыр түсті ме, әлде ашық түсті ме? Күннің көзіне ұзақ уақыт қандай заттың көмегімен қарауға болады? (<i>қоңыр түсті әйнекпен</i>) Еңбек Ойын алаңы айналасындағы жолдарды тазалауға аула тазалаушыға көмектесу.. <i>Мақсаты:</i> үлкендерге көмектесуге деген ынталарын дамыту.</p>	<p>жер жылиды. Шөптер өсе бастайды. Ағаштар бүршік жарады. *Табиғатта тағы қандай өзгерістер болады? *Күн қай жақтан шығады? *Қай жаққа батады? *Жарқырап тұрған күнге тура қарауға бола ма? *Неге? Зерттеу қызметі Ағаш, пластмасса, металл заттарға қол тигізіп қарау, қайсысын күн көп қыздырады? Қандай заттар тез қызады, қоңыр түсті ме, әлде ашық түсті ме? Күннің көзіне ұзақ уақыт қандай заттың көмегімен қарауға болады? (<i>қоңыр түсті әйнекпен</i>) Еңбек Ойын алаңы айналасындағы жолдарды тазалауға аула тазалаушыға көмектесу.. <i>Мақсаты:</i> үлкендерге көмектесуге деген ынталарын дамыту.</p>
<p>Серуеннен оралу</p>	<p>Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына</p>	<p>Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру</p>	<p>Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру</p>	<p>Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру</p>	<p>Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп</p>

	орналастыру				шкафтарына орналастыру
Балалармен жеке жұмыс	Жеке баламен жұмыс: «Қоржынды сәңдейміз» Мақсаты: Қазақтың үй бұйымы – қоржынмен таныстыру, қоржын туралы білімдерін одан әрі жетілдіру. Эстетикалық талғамдарын дамыту, тиянақтылық пен ұқыптылыққа тәрбиелеу. Сурет салу Шығармашылық іс әрекет, бейнелеу іс-әрекеті Алинур, Рамазан	Жеке баламен жұмыс: «Отбасының күзгі еңбегі» Мақсаты: Отбасымен бірге күзгі еңбекке баулу. Суреттер бойынша әңгімелеу. Сөздік қорларын дамыту. Сөйлеуді дамыту Қарым- қатынас іс –әрекеті Аяла, Айгерім	Жеке баламен жұмыс: Инжудің құрастыруға деген қызығушылығын арттыру. Құрастыру Шығармашылық іс әрекет, бейнелеу іс-әрекеті Бекзат, Нұрсұлтан	Жеке баламен жұмыс: Алияға қаламды дұрыс ұстауға үйрету. Қоршаған ортамен танысу Қарым- қатынас іс –әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті	Жеке баламен жұмыс: «Автобус» Мақсаты: Автобус туралы білімдерін одан әрі жетілдіру. Эстетикалық талғамдарын дамыту, тиянақтылық пен ұқыптылыққа тәрбиелеу. Сурет салу Шығармашылық іс әрекет, бейнелеу іс-әрекеті Айлин, Айбек
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітап-тарды қарау және басқалар)	Қимылды ойын «Қояндар мен аңшылар». Мақсаты: қуушыдан қашып құтылуларын, тез жүкіре білулерін дамыту. Жаттығу ойыны Қозғалыстарын дамыту Мақсаты: лақтырған затты нысанаға түсіруге жаттығу. Халық болжамы: Жыл құстары тобымен келсе, көктем бірден болып, жаз ерте шығады.	Қимылды ойын: Доппен ойын. Мақсаты: Қозғалыс координацияларын дамыту.. Жаттығу ойыны Доппен жаттығу. Мақсаты: допты жоғары лақтырып, екі колмен қағып алуға жаттықтыру. Мақал-мәтел: -Орман ел дәулеті, жер сәулеті. -Аяламасаң ағаш та, аспандап өспес.	Қимылды ойын «Аяғынды сулама» Мақсаты: —Кедергіден секіріп өте білу және шашыраңқы жүкіре білу дағдыларын бекіту. Жаттығу ойыны. Қозғалыстарын дамыту Мақсаты: қозғалыс уақытында өздерін сақтандыра білуге оқыту. Халық болжамы: Мұз сүңгі ұзын және жиі болса, көктем ұзақ, ас мол болады.	Қимылды ойын «Күн мен түн». Мақсаты: күн мен түннің айырмашылығы жайлы білімдерін тиянақтау, берілген белгі бойынша әрекет етуге баулу. Жаттығу ойыны Орнында тұрып ұзындыққа секіру. Мақсаты: секіре білулерін, күштері мен көз өлшемдерін дамыту. Мақал-мәтел: Сәуір болса күн күркірер, Күн күркіресе, көк дүркірер. Сәуірдегі жауын-сауып тұрған сауын.	Қимылды ойын «Күн мен түн». Мақсаты: күн мен түннің айырмашылығы жайлы білімдерін тиянақтау, берілген белгі бойынша әрекет етуге баулу. Жаттығу ойыны Орнында тұрып ұзындыққа секіру. Мақсаты: секіре білулерін, күштері мен көз өлшемдерін дамыту. Мақал-мәтел: Сәуір болса күн күркірер, Күн күркіресе, көк дүркірер. Сәуірдегі жауын-сауып тұрған сауын.
Балалардың үйге қайтуы	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда балаңыз өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын

					мәселені айтудан аулақ болыңыз.
--	--	--	--	--	------------------------------------

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Ы.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ

Топ: Мектепалды даярлық

Топ жетекшісі: Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы

Балалардың жасы: 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 27 – 31 наурыз 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 27-наурыз	Сейсенбі 28-наурыз	Сәрсенбі 29-наурыз	Бейсенбі 30-наурыз	Жұма 31-наурыз
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретінізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Д/ойын: «Қарап ал да есіңе сақта» Мақсаты: балаларды көрген суреттерді есі не сақтап,көз алдына елестете отырып ,әр қайсысын ретімен атап шығуға ,үй жану-арларының,андардын және құстардың жал-пы аттарын айтқызу. Оларды қорғауға қамқоршы болуға тәрбиелеу. Көрнекіліктер: үй жануарлары,андардың,құстардың суреттері.	Д/ойын «Ғажайып қоржын» Мақсаты: Балаларды заттарды тиісті қасиеттеріне қарай ажырата білуге үйрету. Ойын шарты: Қоржындағы затты сипап біліп атау. Бала затты дұрыс сипаттап бергеннен соң ғана зат қаптан алынып, балаларға көрсетіледі, ал дұрыс аталмаса қаптан алынбайды. қажетті құралдар: Ғажайып қоржын. Балалар санына сәйкес, таныс ойыншықтар.	Д/ойын: «Экологиялық пирамида». Мақсаты: Балаларды логикалық ойлай білуге, әр сатыны таңдауын негіздей отырып, экологиялық пирамида құрастыруға үйрету. Табиғаттағы барлық нысандардың өзара байланысын көре білуге баулу.	Д/ойын: «Зоологиялық домино». Мақсаты: Балалардың жабайы және үй жануарлары туралы білімдерін бекіту; ұғымталдыққа, зейін қоюшылыққа баулу. Ойын ережелері: Кімде-кім өз карточкаларын бірінші болып қойса, сол жеңімпаз болады. Жүрісті жіберіп алмай, карточканы дер кезінде қойып, мұқият болу.	Д/ ойын:Не артық? Мақсаты: Балаларды суретке қарап,оларды топтастыруға үйрету. Құстар мен жануарлардың жеке және жалпы аттарын айтқызу. Оларды қорғауға қамқоршы болуға тәрбиелеу. Көрнекіліктер: әр түрлі құстар мен үй жануарлары бейнеленген суреттер.
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені				

<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҮІӘ)</p>	<p>Табиғатым тамаша, Көз тоймайды қараса. Табиғатты аялап, Сәлем саған-Жер ана! Сәлем саған-Нұрлы күн! Аман-есен болайық, Бейбітшілік қалайық. Біз әдепті баламыз, Біз ерекше баламыз, Қонақтарды көргенде Амандасып аламыз.</p>	<p>Табиғат қандай тамаша, Тоймаймыз біз де тамсана. Балықтар шіркін жүзеді, Табиғаттың жыры көп, Табиғаттың сыры көп.</p>	<p>Табиғат, сен тіршілік тұнып тұрған. Сен күнсің көтерілген күліп қырдан. Сен көлсің, сен ормансың. Сен - бұлбұлсың, Адамға сұлулықты шын ұқтырған!</p>	<p>Табиғатқа қамқор боп, Байлығын біз қорғайық. Әдепті да, тәртіпті боп, Жаксылығын қолдайық.</p>	<p>Біз балдырған тең басқан, Дос құшағын елге ашқан. Тілегіміз тыныштық, Ашық болсын көк аспан. Мықты болсын іргеміз, Бәріміз де біргеміз.</p>
--	--	---	--	---	--

Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҮІӘ

1 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>1.Сөйлеуді дамыту Дидактикалық ойыны: «Ойлап,тап!» Ойын шарты: Балаларға буын айтады, балалар жалғасын ойлап тауып жалғастырады. мысалы: ал–Кір– Дидактикалық ойын: «Бір сөзбен ата». Ойын шарты: Балаларқолындағы допты лақтырып көп сөз айтады, допты қағып алған бала сол сөздердің жалпылама баламасын айтады. Мысалы: әке, ана , аға,тәте – отбасы. Кесе, шәйнек, шанышқы, қасық – ...Қасқыр, түлкі, жолбарыс – ... Қызыл, сары, жасыл, көк – ... Дидактикалық ойын: «Жасырынған ойыншықты тап». Ойын шарты: балалар тығылған ойыншықтарды тауып,</p>	<p>1.Қоршаған ортамен танысу «Кім? Не?» (зат есімдер) Ойынның мақсаты: Жанды жансыз заттарды ажырата алады. Ойынның мазмұны:Балаларға суреттер беріледі. Балалар ол суреттерде не бейнеленгенін және оның жанды не жансыз екенін айтады. Жанды болса кім?,жансыз болса не? Сұрағы қойылады.</p> <p align="center">Тірі табиғат</p> <p align="center">Өлі табиғат</p> <p>Дидактикалық ойын:</p>	<p>1.Сауат ашу негіздері Ойын: «Жалауды көтер»» (дыбыс, буын, сөз) дыбыстарды, буындарды, сөздерді айтады: д,р,у, п, ш,н,у, к... Па, шу, ио, уын, ку, ти, са, лау, сур , ту, лақ, ми, ри, на, ту, на, пақ..... Апа, саумал, садақ, шулама, шалбар, акку, дала, сақина, қауын..... Балалар «у» дыбысын естігенде, қызыл жалаушаларын желбіретеді. Дидактикалық жаттығуы: «Дауыссыз дыбыстан басталатын сөз жалға»» – Мен сендерге суретін көрсетіп сөз айтамын сендер тек дауыссыз</p>	<p>1.Сөйлеуді дамыту Дидактикалық ойыны: «Ойлап,тап!» Ойын шарты: Балаларға буын айтады, балалар жалғасын ойлап тауып жалғастырады. мысалы: ал–Кір– Дидактикалық ойын: «Бір сөзбен ата». Ойын шарты: Балаларқолындағы допты лақтырып көп сөз айтады, допты қағып алған бала сол сөздердің жалпылама , баламасын айтады. Мысалы: әке, ана , аға,тәте – отбасы. Кесе, шәйнек, шанышқы, қасық – ...Қасқыр, түлкі, жолбарыс – ... Қызыл, сары, жасыл, көк – ... Дидактикалық ойын: «Жасырынған ойыншықты тап». Ойын шарты: балалар тығылған ойыншықтарды тауып,</p>	<p>1.Сауат ашу негіздері Дидактикалық жаттығу: «Сөйлемге қажетті сөзді қос»» – Мен сендерге бір сөзі жетпейтін сөйлем айтамын, ал сендер сөйлем дұрыс құрылу үшін, мағынасы бойынша келетін сөз қосуларың керек. Мысалы: Әкем балғамен шегені ... (<i>шегеледі</i>). Әжем шұлық ... (<i>тоқыды</i>). Көбелек гүлге ... (<i>қонды</i>). Бағдаршамда қызыл түс ... (<i>жанды</i>). Құрылысшы кірпіш ... (<i>қалады</i>). Дәрігер науқасты ... (<i>емдеді</i>). Атам газет ... (<i>оқыды</i>). Балалар далада ... (<i>ойнады</i>). Әпкем ыдысты ... (<i>жуды</i>). Ағай күй ... (<i>тартты</i>). Дидактикалық ойын:</p>
---	---	--	---	---

<p>неден жасалғанын, қайда қолданылатынын түсін айтып береді.</p>	<p>«Ойлан да аяқта»</p> <p>Мақсаты: Балалардың сөздік қорын байыту, сөйлеу барысында қолдануларын қалыптастыру. Тілдің грамматикасын дұрыс сақтауын қалыптастыру, сөйлеу іскерліктері мен сөздік қорын байыту. Шарты: Берілген сурет бойынша тәрбиеші сөздерді айтады, ал балалар аяқтайды. Қарға ұшады, ал ат ... (шабады) Ит үреді, ал қарға... (қарқылдайды) Жылан жорғалайды, ал балық... (жүзеді) Қасқыр ұлиды, ал қой... (маңырайды) Түйе боздайды, ал жылқы... (кісінейді) Лимон қышқыл, ал кант... (тәтті)</p>	<p>дыбыстардан басталатын мағынасына келетін сөздер жалғауларың керек. Мысалы: алма (қызыл), тон (жылы), мысық (сары), тышқан (кішкентай), қасық (темір), жастық (жұмсақ), кітап (қызық), доп (жеңіл), ат (жүйрік), үстел (биік), кірпі (кішкентай), саңырауқұлақ (көп), алма (үлкен), нан (жұмсақ), сабын (сопақ), арба (жалпақ), таңқурай (майда), құлпынай (дәмді), банан (сары), кесе (әдемі), қалам (жасыл), етік (жылы), қозы (сүйкімді)... т.б.</p> <p>Дидактикалық жаттығу: «Түсін қалған буынды жалға»</p> <p>– Мен сендерге соңғы буынын айтпай сөздер айтамын сендер түсіп қалған буынды жалғап отырасыңдар. Мысалы: сауын...шы, асқа...бақ, таңқу...рай, құлпы...най,</p>	<p>неден жасалғанын, қайда қолданылатынын түсін айтып береді.</p>	<p>«Сөйлемді толықтыр»</p> <p>Мақсаты: Сурет бойынша сөйлемдерді құрауға, жай сөйлемдерді толықтыруға үйрету.</p> <p>Көрнекілігі: «Аулада» тақырыбындағы мазмұнды сурет.</p> <p>Мазмұны: балаларға суретті көрсетіп, жай сөйлемді құрап айтады, мысалы: Әсем ойнап жүр. Балалар сөйлемді қайталап, бір-екі сөзді қосып айтады, мысалы: Әсем аулада ойнап жүр. Келесі бала тағы бір-екі сөзді қосады. Әсем аулада досымен ойнап жүр.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Көп-аз»</p> <p>-Мен сендерге сөзді көпше түрінде айтамын да допты лақтырамын, допты қағып алған бала сол сөздің жекеше түрін айтады да допты кері лақтырады. Мысалы: балықтар – балық, керіктер – керік, алмалар – алма, гүлдер – гүл, ағаштар – ағаш, қоңыздар – қоңыз, ұлулар – ұлу, орындықтар – орындық, тарақтар – тарақ, кеселер –</p>
---	---	--	---	--

жас...тық,
мақ...та,
балмұз...дақ,
қар...быз, жаң...ғақ,
бақта...шы,
қуыр..шақ,
құмырс...қа, қам...шы,
қа..йық, қал..қан,
ли..мон, апель..син,
домбы..ра, дор..ба,
жапы..рақ, көр..пе

кесе, қасықтар – қасық,
қозылар – қозы, лақтар
– лақ, тайлар – тай,
құстар – құс,
көбелектер
– көбелек, мысықтар –
мысық, үйлер – үй,
достар – дос, көлік

Үзіліс: Зағты лақтыру мен қағып алуға арналған ойындар
«Допты қуып жет»

Тынымсыз Тіл туралы ертегі жаттығулары:

Сыйқырлы айнаға қарап отырып, араның масаның , шегірткенің, жыланның дыбыстарын салып көр. Осы дыбыстарды Тынымсыз Тіл ұнатады ма соны байқа. Ағайынды аралар.

Ағайында арарармыз,
Еңбек үшін жаралғанбыз.

-3-3-3-3-3

Шырын іздеп күні бойы
Гүл бақшаны аралаймыз

-3-3-3-3-3

(Үш саусағыңды түйістіріп, ұшып жүрген араларға ұқсат, әрбір екі жолдан кейін аралардың ызылдағанын сал.)

Жаман ара

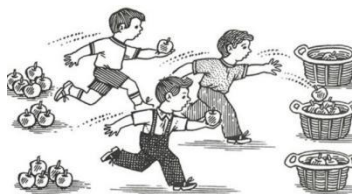
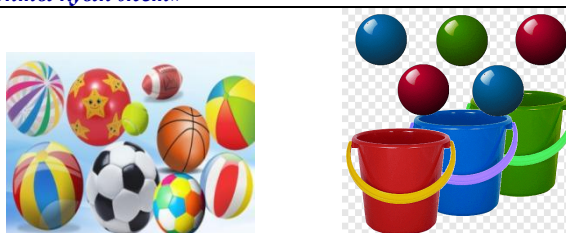
Қалмай ұшып соңынан,
Ара куды Мұратты.

-3-3-3-3

Шағып алып қолынан,
Досымызды жылатты.

-у-у-у-у

(Араның дауысы мен баланың ара шаққандағы дауысын сал)

Ойын: «Допты қуып жет»

Мақсаты: Балаларды ептіліке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тыңдай білуге үйрету.

Ойынның шарты:

Тәрбиеші балаларға доп салынған кәрзеңкені көрсетеді де алаңның бір жағында өзімен бірге қатарласа тұруды ұсынады. Одан кейін кәрзеңкеден доптарды алып, балалардан алысқа, әр жаққа лақтырады. Балалар доптарға жүгіреді, оларды алып кәрзеңкеге салады. Ойын қайталанатын. Балалар қанша болса, доп та сонша болуы керек. Олардың әрқайсысы допты қуып жетіп, кәрзеңкеге салатын болсын.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

2. Математика негіздері

«Мені таны» ойыны

Ойын шарты: Балаларға жұмбақ оқылады. Балалар жұмбақтың жауабын суретте бейнеленген

2. Қазақ тілі

Сөздік ойын:

«Жалғасын тап».

Суреттерді көрсетеді, суретке байланысты заттың атын атайды,

2. Математика

негіздері

«Мені таны» ойыны

Ойын шарты: Балаларға жұмбақ

2. Қоршаған ортамен

танысу

Демонстрациялық

материалдармен

жұмыс.

«Жерде, әуеде, суда»

2. Математика

негіздері

«Мені таны» ойыны

Ойын шарты: Балаларға жұмбақ оқылады. Балалар

<p>фигуралар арқылы табады</p> <p>1. Сен маған мұқият қара, Менің үш қабырғам, Үш бұрышым, үш ұшым бар. (Үшбұрыш.)</p> <p>2. Сопақша да емеспін, Үшбұрышқа дос емеспін, Тікбұрышқа аға болам, Шаршы деген мен болам. (Шаршы.)</p> <p>3. Денемнен бұрыштар табылмайды, Бірақ көп нәрсе бір маған ұқсайды: Әртүрлі табақтар, Легендер, медальдар. Олар адамдарға өте керек, Атым менің (дөңгелек).</p> <p>4. Менен де бұрыштар таппайсың, Дөңгелекке аз ғана ұқсаймын, Екі жағымнан қысыңқырап, Екі жағымнан сәл созыңқырап. (Сопақша.)</p> <p>5. Мына шелекке қара – Қақпағы мен түбі бар, Екі дөңгелекті қосқан – Бір фигураны алған. (Цилиндр.)</p> <p>6. Бұл дене доп болып секіреді, Қарбыз болып домалайды, Толықсыған ай болып күлімдейді, Күн болып жарқырайды. Ол қалай аталады? (Шар.)</p> <p>Демонстрациялық материалмен жұмыс Дидактикалық ойын «Бұл неге ұқсайды?»</p>	<p>сол сөзге сөзді байланыстырып жалғап, сөйлем құрайды.</p> <p>Балабақша ..... (әдемі, жарық, таза)</p> <p>Біздің ... (топ)</p> <p>Біздің топта... (ойыншықтар көп)</p> <p>Біздің топта.... (үстелдер, орындықтар, кереуеттер) бар.</p> <p>Табиғат бұрышында .. (гүлдер) бар.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?».</p> <p><i>Педагогтің айтқан сөздеріне сәйкес суреттерді көрсету, сөйлем құрап, қима материалдармен жұмыс жүргізiledі.</i></p> <p>– Мынау қандай ойыншық?</p> <p>– Мынау – доп.</p> <p>Доп неден жасалған?</p> <p>– Резеңкеден жасалған ойыншық.</p> <p>– Менде неше доп бар?</p> <p>Доптар қандай?</p> <p>– Мынау – ... (үлкен доп, кішкентай доп, қызыл доп, сары доп, ...)</p> <p>– Мынау қандай ойыншық?</p> <p>– Мынау – кірпі.</p> <p>– Кірпі неден жасалған?</p>	<p>оқылады. Балалар жұмбақтың жауабын суретте бейнеленген фигуралар арқылы табады</p> <p>1. Сен маған мұқият қара, Менің үш қабырғам, Үш бұрышым, үш ұшым бар. (Үшбұрыш.)</p> <p>2. Сопақша да емеспін, Үшбұрышқа дос емеспін, Тікбұрышқа аға болам, Шаршы деген мен болам. (Шаршы.)</p> <p>3. Денемнен бұрыштар табылмайды, Бірақ көп нәрсе бір маған ұқсайды: Әртүрлі табақтар, Легендер, медальдар. Олар адамдарға өте керек, Атым менің (дөңгелек).</p> <p>4. Менен де бұрыштар таппайсың, Дөңгелекке аз ғана ұқсаймын, Екі жағымнан қысыңқырап, Екі жағымнан сәл созыңқырап. (Сопақша.)</p> <p>5. Мына шелекке қара – Қақпағы мен түбі бар, Екі дөңгелекті қосқан – Бір фигураны алған. (Цилиндр.)</p>	<p>ойыны.</p> <p>Шарты: жерде, әуеде, суда қызмет ететін сарбаздардың және шегара бағаны, танк т.б. суреттері көрсетіледі.</p> <p>«Жерде» деп танкистің суретін көрсетеді. Осы кезде балалар аяқтарымен адымдайды.</p> <p>«Әуеде» деп ұшқыштың суретін көрсеткенде, қолдарын жанжаққа жайып, ұшқан сияқты болады.</p> <p>«Суда» дегенде суда жүзген секілді қимылдар көрсетеді.</p> <p>Балаларға Ұлы Отан соғысы және атақты қаһармандар туралы әңгімелеу.</p> <p>«Сиқырлы қапшық»</p> <p>Ойынның мақсаты: заттарды белгілі бір қасиеттері бойынша салыстыруға, топтастыруға үйрету.</p> <p>Ойынның құрал-жабдықтары: түсі, өлшемі, пішіні бойынша әр түрлі ойыншықтар.</p> <p>Ойынның мазмұны: Балалар «Сиқырлы</p>	<p>жұмбақтың жауабын суретте бейнеленген фигуралар арқылы табады</p> <p>1. Сен маған мұқият қара, Менің үш қабырғам, Үш бұрышым, үш ұшым бар. (Үшбұрыш.)</p> <p>2. Сопақша да емеспін, Үшбұрышқа дос емеспін, Тікбұрышқа аға болам, Шаршы деген мен болам. (Шаршы.)</p> <p>3. Денемнен бұрыштар табылмайды, Бірақ көп нәрсе бір маған ұқсайды: Әртүрлі табақтар, Легендер, медальдар. Олар адамдарға өте керек, Атым менің (дөңгелек).</p> <p>4. Менен де бұрыштар таппайсың, Дөңгелекке аз ғана ұқсаймын, Екі жағымнан қысыңқырап, Екі жағымнан сәл созыңқырап. (Сопақша.)</p> <p>5. Мына шелекке қара – Қақпағы мен түбі бар, Екі дөңгелекті қосқан – Бір фигураны алған. (Цилиндр.)</p> <p>6. Бұл дене доп болып секіреді, Қарбыз болып домалайды, Толықсыған ай болып күлімдейді, Күн болып жарқырайды. Ол қалай аталады?</p>
--	---	---	--	---

Ойын шарты:Қоршаған ортадан дөңгелек, шаршы, үшбұрыш, текше, шар, цилиндрге ұқсайтын заттарды атаңдар.

– Пласмассадан жасалған ойыншық.
Ойын «Кім жылдам?»
 • екі балаға тапсырма береді, олар жылдам сол тапсырманы орындаулары керек.
Мысалы резеңке, кішкентай аю ойыншығын әкел. Үлкен, жұмсақ қоян ойыншығын әкел.

6.Бұл дене доп болып секіреді, Қарбыз болып домалайды, Толықсыған ай болып күлімдейді, Күн болып жарқырайды. Ол қалай аталады?
 (Шар.)
Демонстрациялық материалмен жұмыс Дидактикалық ойын «Бұл неге ұқсайды?» Ойын шарты:Қоршаған ортадан дөңгелек, шаршы, үшбұрыш, текше, шар, цилиндрге ұқсайтын заттарды атаңдар.

қапшықтың» ішіндегі затты ұстап көріп, пішінін анықтайды, ойыншықты алған соң атын атап, түсін айтады.
«Үйдің есігін жабайық»
 Ойынның мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: үйдің, есіктің суреттері. Ойынның мазмұны: қағаздан қиылған, есігі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Жуан және жіңішке есіктерді үйдің өлшеміне сай келтіріп салуды ұсыну.

(Шар.)
Демонстрациялық материалмен жұмыс Дидактикалық ойын «Бұл неге ұқсайды?»
 Ойын шарты:Қоршаған ортадан дөңгелек, шаршы, үшбұрыш, текше, шар, цилиндрге ұқсайтын заттарды атаңдар.

Үзіліс: Үстел үстінде ойналатын ойыны

Қол маторикасын дамытуға арналған санамақ
Ойын: Жүретін саусақтар.
Мақсаты: Саусақтарын жүргізе отырып, саусақты шынықтыру және заттарды атау үшін логикалық есін ұлғайту.
Керекті құралдар: Суреттері бар кітапшалар.
Шарты: Суреті бар кітапшаны алып, ішін ашып, ішінде балалар білетін деген суреттерді парақ бетінде саусақтарды жүргізе отырып (2 саусақпен), суретті нұсқап оның атын сұрайды. Балалар жауап береді. Сол ереже бойынша қайталанады.

Ойын: «Сарбаздарға не керек?» (5-10 мин)
Мақсаты: Елін, жерін жаудан қорғай білуге, елінің патриоты болуға тәрбиелеу.
Керекті құралдар: ойынға керек ресурстар.
Мазмұны: Ортаға 1 қатысушы шақырылады. Маңдайына сурет қойылады. Бұл суретті қарама – қарсы отырған бала мимика арқылы қатысушыға көрсетіп, түсіндіреді. Ал ойынға қатысушы оны табу керек болады.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

3.Сауат ашу негіздері
Ойын:
« Жалауды көтер» (дыбыс, буын, сөз)
 Педагог дыбыстарды, буындарды, сөздерді айтады: д,р,у, п, ш,н,у, к... Па, шу, ио, уын, қу, ти, са, лау, сур, ту, лақ, ми, ри, на, ту, на, пақ.....
 Апа, саумал, садақ, шулама, шалбар, аққу, дала, сақина, қауын.....
 Балалар «у» дыбысын естігенде, қызыл жалаушаларын желбіретеді.
Дидактикалық жаттығуы:
«Дауыссыз дыбыстан басталатын сөз жалға»
 – Мен сендерге суретін көрсетіп сөз айтамын сендер тек дауыссыз дыбыстардан басталатын мағынасына келетін сөздер жалғауларың керек. Мысалы: алма (қызыл), тон(жылы), мысық

3.Көркем әдебиет
Дидактикалық ойын:
«Не істеу керек?»
 Ойын шарты:
 Сұрақтарға жауап алу арқылы балаларды әдептілікке жетелеу.
 – Үлкен кісіні ... керек.
 – Үлкендердің ... алу керек.
 – Кішілерге ... керек.
 – Ойыншықтарды ... керек.
Дидактикалық ойын:
«Жануардың дауысын сал».
Қасқырдың дауысын сал – у-у-у-у.
Ешкінің дауысын сал – бе-е-е.
Қойдың дауысын сал – мә-ә-ә.
Дидактикалық ойын:
«Кім жылдам».
 Ойын шарты:
 Мақалдың басын педагог айтады, балалар жалғастырады.
 – Туған жерге туынды ... (тік).
 – Батыр туса ел ырысы, жаңбыр жауса ... (жер ырысы).

3. Қазақ тілі
Ойын: «Қолшатыр».
 «Жаңбыр» деген сөзден кейін, балалар алақанын төмен қаратып ұстап тұрады. Балалар сұқ саусақтарын алақанның ішіне тигізіп тұрады. Педагог үшке дейін санап, алақанын жұмады, осы кезде балалар жылдам қолдарын алуға тырысады. Қай баланың қолын ұстап қалса, сол бала ойыннан шығады.
Дидактикалық ойын:
«Тыңда, есте сақта, қайтала». Қуыршақ Сәуле сан тіркесімен отбасы мүшелерін айтады, балалар тыңдап алып, қайталаулары керек. Мысалы: *менің 2 әжем, 1 атам, анам, 3 інім бар.*
Дидактикалық ойын:
 «Өзіңнің досың туралы әңгімеле».
 Балалар өздері туралы және достары туралы әңгімелеу.
Менің атым – Наташа. Мен бес жастамын. Менің досымның аты –

3.Көркем әдебиет
Дидактикалық ойын:
«Кім жылдам?»
 Ойын шарты: екі шырша қойылады. Балалар екі топқа бөлінеді. Шыршаны өздері жасаған ойыншықтармен, қағаз қолшаммен (фонарик) безендіру. Жылдам безендірген топ жеңімпаз атанады.
Дидактикалық ойын:
«Тамаша»
 Ойын шарты: тәрбиеші сөздер айтады. Жаксы, тамаша сөз болса, балалар жұдырығын түйіп, басбармағын көтеріп көрсетеді. Ал жаман сөз болса, басбармақты төмен қаратып жауап береді.
 – Гүлдің иісі қандай?
 – Лай суды ішуге бола ма?
 – Құстардың даусы қандай?
 – Құстарды таспен атуға бола ма?
 – Жайқалып өскен көк шөп қандай? т.б.
Дидактикалық ойын:
«Бұл қай ертегі?»
 Ойын шарты: Таныс ертегінің кейіпкерлерін тану, қимыл-қозғалысын айту. Сиқырлы қоржынға ертегі кейіпкерлеріне ұқсас ойыншықтар салынады. Педагогтің ұсынысымен бір бала

3.Шығармашылық іс-әрекет
 «Желкенді қайық» сюжетті суретіне балалардың назарын аударады. Сурет бойынша балаларға сұрақ қояды. Қайықтың бөліктерін геометриялық пішіндермен салыстыру жұмысын жүргізеді.
 – Қайық қандай геометриялық пішіндерден тұрады?
 – Желкені неге ұқсайды?
 – Балалар, мына теңізші досымызға ат қояйық.
 – Мақсатқа теңізге саяхатқа шығу үшін (61-беттегі суретке назар аударту) қайық жасауға көмектесеміз.
 – Балалар шығармашылығы

(сары), тышқан (кішкентай), қасық (темір), жастық (жұмсақ), кітап (қызық), доп (жеңіл), ат (жүйрік), үстел (биік), кірпі (кішкентай), саңырауқұлақ (көп), алма (үлкен), нан (жұмсақ), сабын (сопақ), арба (жалтақ), таңқурай (майда), құлпынай (дәмді), банан (сары), кесе (әдемі), қалам (жасыл), етік (жылы), қозы (сүйкімді)... т.б.

Дидактикалық жаттығу: «Түсіп қалған буынды жалға»

– Мен сендерге соңғы буынын айтпай сөздер айтамын сендер түсіп қалған буынды жалғап отырасындар.

Мысалы:
сауын...шы,
асқа...бақ,
таңқу...рай,
құлпы...най,
жас...тық,
мақ...та,
балмұз...дақ,
қар...быз, жаң...ғақ,

*Сәуле. Біз тату ойнаймыз.
Менің атым – Артем.
Мен бес жастамын.
Менің достарымның аттары – Арлан,
Рома. Біз достарымызбен татумыз.*

шығып, қоржын ішінен бір ойыншықты алады, оны сипаттайды.
– Бұл қандай жануар?
– Қандай ертегіде кездеседі?

бақта...шы,
қуыр..шақ,
құмырс...қа,
қам...шы,
қа..йық, қал..қан,
ли..мон, апель..син,
домбы..ра, дор..ба,
жапы..рақ, көр..пе

Үзіліс: Қозғалмалы зерек ойындар «Өзен» ойыны

Еліктеу ойындары:
“Кім жақсы айтады”

Р-р-р-ррр
Ы-ы-ы-ы

Ы-ы-ы-ы

Гүлдерді иіскейік. Балалар, біз өзімізді гүлдер бағында жүрміз деп елестетейік. Гүлдер әдемі және хош иісті болады. Кәне, гүлдерді иіскеп көрейікші. Жаттығу 2-3 рет қайталанады.

Ойын: «Өзен»

Кішкене өзен арқылы.

Мақсаты: балаларды ұйымшылдыққа тәрбиелейді. Бірі бәрі үшін, Бәрі бір үшін. Сезімін қалыптастырады және достыққа тәрбиелейді.
Көрнекіліктер: тақтай, жіп.

Шарты: Тәрбиеші екі сызық сызады да (үйдің ішінде жіпті пайдалануға болады) балаларға: мынау – «өзен», - дейді; оның үстіне тақтайдан көпір (ұзындығы 2-3м, ені 25-30см) салады да балаларға: «Көпір арқылы жүруді үйренейік», - деп ұсынады. Балалардың бір-біріне соқтығыспай тек тақтайдың үстімен ғана жүруін бақылай отырып, тәрбиеші балаларға суға құлап кетпеуі үшін жай жүру керек деп ескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп өтеді.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

4. Дене шынықтыру

Допты аяқ басымен қысып жүреді. Залдың бір жағына екі қатарға тұрады. Допты аяқ басымен қысып, залдың екінші жағына дейін секіріп барады. Допты түсірмеуге тырысады. Жерден шұғыл итеріліп секіргенде қолмен серпіп көмектеседі. Бірқалыпты тыныс алуға тырысады.

«Шапшаң доп»

4. Музыка

Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Ленталармен жаттығу» (В. Моцарт). Түрлі түсті ленталармен әуенді сезіне ырғақтық қимылдарды бірге, мәнерлеп орындауға үйретуді жалғастыру. Педагог балаларға жұмбақ жасырады: Сулар ағып жылғадан, Құстар әнін жырлаған. Бұлт айдары желбіреді, Бұл мезгілді қалай дейді? Балалармен көктем

4. Дене шынықтыру

«Қорғаушылар» (6 рет).
Аяқ басының арасына доп қыстырып секіріп жүру. Аяқтың ұшымен секіріп қонып, допты түсіріп алмауға тырысады. Алдымен 1 бала екіншіге қарай барып, орнына қайтып келеді

4. Музыка

Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Ленталармен жаттығу» (В. Моцарт). Түрлі түсті ленталармен әуенді сезіне ырғақтық қимылдарды бірге, мәнерлеп орындауға үйретуді жалғастыру. Педагог балаларға жұмбақ жасырады: Сулар ағып жылғадан, Құстар әнін жырлаған. Бұлт айдары желбіреді, Бұл мезгілді қалай дейді? Балалармен көктем

4. Дене

шынықтыру «Саусақтарды жаттықтыру» – допты кез келген бағытта бір қолмен домалату. Педагогтің нұсқауымен алдымен допты сол қолмен, сосын оң қолмен, кейін екі қолмен бірақ дөңгелетеді. Доптың бағытын

<p>(Баскетбол) Өлең жолдарына сәйкес қимылдар орындау. Допты жоғары лақтырып, қайта қағып алады. Допты жерге соғып, қағып алады. Қайта жоғары лақтырып, қағып алады да, қайта жерге соғады. Допты кеуде деңгейінен аспай секірту үшін күшін дифференциялау. Түрлі-түсті жүйрік доп Шалынбайды, шабады, Жиі, жиі жерге соғылып, Аласа секіріп барады. Секір, секір, секекте, Секір, төбеге жетпекке, Секір, секір, жетпейсің, Бізден қашып кетпейсің! «Допты дәл беру» (Футбол) Футбол добын бір-біріне дөңгелене тұрып оң аяғы және сол аяғымен беру. Қалауынша шеңберге тұрады. Допты оң аяқпен сол аяқты алмастырып, күшін дифференциялайды. Допты аяқ басының ішкі жағымен тебеді.</p>	<p>туралы, көктемде қайтып оралатын жыл құстары туралы сұхбат жүргізу. Көктемде табиғатта болатын құбылыстар туралы әңгімелесу. Интерактивті тақтада көктем көріністері, жыл құстары туралы суреттер көрсету. Музыка тыңдау: «Қараторғай» (Ақан сері, өндеген Б. Ерзакович). Көптеген әндер табиғатпен байланысты, тау-тас, өзен-сумен байланысты болса, енді біреулер табиғат аясында жүрген құстарды әнге қосқан. Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап, әуенді таза айтуға ұмтылу. Ән айту: «Көктем» (Д. Гусинцев). Педагог әнді орындап, мазмұны бойынша әңгіме өткізеді. Бұл әнде құстардың қайтуы, өлкенің жаңаруы көтеріңкі көңіл күймен жырланады. Балаларға қайталап, қосылып айтуға үйретеді. Әнді бір мезгілде бастау және аяқтау, әуенді дұрыс бере білу. Үйренген «Домбыра сазы» әнін (И. Нүсіпбаев) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. Жеке және хормен</p>	<p>де, сосын 2 бала біріншіге қарай қозғалады. Допты басымен итеріп, еңбектеп қозғалу. Алдымен 1 бала екіншіге қарай барып, орнына қайтып келеді де, сосын 2 бала біріншіге қарай қозғалады. «Шабуылшылар» Допты 2,5 м қашықтыққа әртүрлі тәсілмен апару – оң аяқпен, сол аяқпен, екі аяқпен.(9 рет). Аяқ басының ішкі жағымен сергек қимылдап, алдыға қарай, жұбына дейін алып бару. Педагогтің командасымен допты алдымен бір аяқпен, сосын екінші аяқпен, сосын екі аяқпен бірге жүргізеді. Допты алысқа жібермей, доптың артынан үлгеруге тырысады. Доптың бағытын жоғалтпайды. «Қақпашылар» (4 рет). «Артпен қарап, аяқтарының арасында допты қысып отыру» – бастапқы қалпынан допты лақтырады. 1–</p>	<p>туралы, көктемде қайтып оралатын жыл құстары туралы сұхбат жүргізу. Көктемде табиғатта болатын құбылыстар туралы әңгімелесу. Интерактивті тақтада көктем көріністері, жыл құстары туралы суреттер көрсету. Музыка тыңдау: «Қараторғай» (Ақан сері, өндеген Б. Ерзакович). Көптеген әндер табиғатпен байланысты, тау-тас, өзен-сумен байланысты болса, енді біреулер табиғат аясында жүрген құстарды әнге қосқан. Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап, әуенді таза айтуға ұмтылу. Ән айту: «Көктем» (Д. Гусинцев). Педагог әнді орындап, мазмұны бойынша әңгіме өткізеді. Бұл әнде құстардың қайтуы, өлкенің жаңаруы көтеріңкі көңіл күймен жырланады. Балаларға қайталап, қосылып айтуға үйретеді. Әнді бір мезгілде бастау және аяқтау, әуенді дұрыс бере білу. Үйренген «Домбыра сазы» әнін (И. Нүсіпбаев) еске түсіру, сөздерін анық</p>	<p>өзгертпеуге, допты алысқа жібермеуге, доптың артынан үлгеруге тырысады. «Допты керілген жіптен асырып лақтыру. Шапшаңдыққа жаттықтыру» Волейбол добын керілген жіптен асырып лақтырып, астынан өтіп, шапшаң аттап, екінші жағынан қайта қағып алады. «Секіргіштікті жаттықтыру» 20 см биіктікке жүгіріп келіп, секіріп шығу. Секіріп бір аяғына қонады. Еденнен шұғыл итеріледі. Секірген сәтте қолдарымен серпіліп көмектеседі. Қайта еденге қонғанда аяқтарын тізесінен бүгіп, қолдарын алдыға созады. Зейінді дамытуға арналған Сезімдік ойын: «Еріккендер».</p>
--	--	--	---	---

		<p>айту. Билер: «Апатайым-ай» биі («Билеп үйренейік» жинағынан). Өткен сабақта үйренген би қимылдарын әрі қарай жалғастырып, биді таза үйлесімді билеуге талпыну. Әуенді тыңдай отырып, ырғаққа ілесе нық қимылдар жасау. Ойындар, хороводтар: «Балақан да алақан» (Ө. Байділдаев). Педагог ойын шартын түсіндіреді. Шеңберде тұрып, ырғаққа ілесіп шапалақпен қимылдар жасайды. Музыкалық аспапта ойнау: «Латыш полькасы» (М. Раухвергер). Педагог шығарманы орындап, балалардан музыка ырғағына сәйкес қол соғуды сұрайды. Аспаптарды таратып беріп, орындау ретін түсіндіреді.</p>	<p>ойыншыға допты лақтырады. 1-ойыншы шапшаң орнынан атып тұрып, допты қағып алады. Барлық қимылдарында шапшаңдыққа тырысады. Ойын жаттығулары «Епті саусақтар» – допты жұпта екеулеп кішкентай бармақтарымен, сосын тек сұқ саусақтарымен, тек оң қолдарымен, тек сол қолдарымен, тек аяқтарымен, басқа да дене мүшелерімен ұстап қалу. Допты екеулеп кішкентай бармақтарымен ғана ұстап тұруға тырысады. Сосын тек сұқ саусақтарымен, тек оң қолдарымен, тек сол қолдарымен, тек аяқтарымен, басқа да дене мүшелерімен ұстап тұрады. Әрқайсысы өз әрекетін жұбымен келісіп істейді.</p>	<p>айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. Жеке және хормен айту. Билер: «Апатайым-ай» биі («Билеп үйренейік» жинағынан). Өткен сабақта үйренген би қимылдарын әрі қарай жалғастырып, биді таза үйлесімді билеуге талпыну. Әуенді тыңдай отырып, ырғаққа ілесе нық қимылдар жасау. Ойындар, хороводтар: «Балақан да алақан» (Ө. Байділдаев). Педагог ойын шартын түсіндіреді. Шеңберде тұрып, ырғаққа ілесіп шапалақпен қимылдар жасайды. Музыкалық аспапта ойнау: «Латыш полькасы» (М. Раухвергер). Педагог шығарманы орындап, балалардан музыка ырғағына сәйкес қол соғуды сұрайды. Аспаптарды таратып беріп, орындау ретін түсіндіреді.</p>	<p>Ойыншылар қолдарынан ұстанып, шеңбер бойымен жүреді. Белгі бойынша тоқтап, бір шапалақ ұрып, шұғыл бұрылып, енді артпен жүгіре береді. Әрбір белгі бойынша қозғалыс бағыты өзгереді. Дұрыс бұрылмаған ойыншы ойыннан шығады.</p>
<p>Серуенге дайындық</p>	<p>Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.</p>	<p>Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.</p>	<p>Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.</p>	<p>Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.</p>	<p>Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.</p>

<p>Серуен</p>	<p>Бақылау: Аязды бақылау. Мақсаты: Қыс мезгіліндегі күннің суықтығы-аяз. Аяздан бетіміз бен қолымыздың тоңатынын, үсіріп жібе руі де мүмкін екенін, сол үшін де қолғап, мойын орауыш тағатынымызды түсіндіру. Еңбек: Ауладағы қарды күреу. Мақсаты: Балаларды еңбек сүйгіштікке, бірлесіп жұмыс жасауға үлкенге көмек беруді үйрету. Күректі дұрыс ұстауға үйрету. Қим.ойын: «Сырғанақ тебу». Мақсаты: Балаларды ұйымшыл тату ойнауға, шанамен ойнауға шақыру, таудан төмен сырғанау әдісін үйрету. Жеке жұмыс: (Нұрали, Бекарыс, Тілекжан, Аяулым) Жұмбақ. Терезеге қонады, Әсем ою ояды.(Аяз). Мақсаты: Жұмбақ жаттату арқылы есте сақтау, ойлау қабілет терін дамыту, сөздік қорларын молайту.</p>	<p>Бақылау: Мұзды бақылау. Мақсаты: Мұзды көрсете отыра сипаттау. Қыс мезгілінде өзендер мен көлдердің бетін мұз басатындығы жөнінде түсінік беру. Еңбек: Тайғанақ жерге құм себу. Мақсаты: Балаларды бірлесіп жұмыс жасауға баулу. Өздеріне берілген тапсырманы тиянақты орындауларын қадағалау. Жаңа жыл туралы тақпақ жаттату. Жаңа жыл, жаңа жыл, Жаңа жылда-жаңа нұр.</p>	<p>Бақылау: Ауа-райын бақылау. Мақсаты: Ауа-райын бақылай отырып, күз мезгілінің өзіне тән ерекшеліктерін көрсете сипаттау. Еңбек: «Таза алан». Мақсаты: Аула сыпырушыға көмектесу. Тазалыққа, кішіпейілдікке үйрету. Үлкендердің еңбегін қадірлей білуге тәрбиелеу. Жеке жұмыс: Е.Өтетілеуов «Күшік». Мақсаты: Ү дыбысының айтылуына жаттықтыру. Тақпақты мәнерлеп айтуға үйрету. Е.Өтетілеуов. «Күшік». Үреді үйшікте Аулада күшіктер Біреуі оның қап-қара, Біреуі сары ала Біреуі қардай ақ, Біреуі сұр жолақ Бәрібір, бәрінің жұмысы біреу-ақ: Үреді абалап Ойын: «Қасқыр мен қаздар». Мақсаты: Топ болып ойнауға, рөлдерді бөліп ойнауға қалыптастыру. Қимылдық ойын: «Тымпи-тымпи».</p>	<p>Бақылау: Қарды бақылау. Мақсаты: Қыс мезгілінің ерекшеліктерін айту. Қар-түсі ақ, ұстасаң қолың тоңады, жылыға ериді. Ойлау қабілетін дамыту. Тақпақ: Аппақ көше, бар дала, Аппақ ой мен қыраттар. Ақ шағырлы қар қала, Ақ жамылып тұр бақтар. Еңбек: Ағаштар түбіне қар үю. Мақсаты: Еңбексүйгіштікке тәрбиелей отырып, үйілген қардың маңызы туралы түсінік беру. Жеке жұмыс: «Қыс қызығы» тақырыбында әңгіме құрату. (Абдубақыт, Айару, Данагүл, Дильназ) Мақсаты: Сөздік қорын дамыту, ойын жүйелеп жеткізе білуге үйрету. Ойын: «Қардан түрлі бейнелер жасау». Мақсаты: Ойынға қызығушылығын арттыру.</p>	<p>Бақылау: Күнді бақылау. Мақсаты: Тірі табиғат үшін күннің маңызы, пайдасы, қажеттілігі. Қыста күннің қызуы төмендейтіні туралы түсінік беру. Еңбек: «Қыс қызығы». Мақсаты: Балалар мен ата-аналар біріге отырып, ойын алаңын әшекейлеу, қардан сырғанақ жасау. Бірлесіп еңбек етуге үйрету, үлкендердің еңбегіне құрметпен қарауға тәрбиелеу. Жеке жұмыс: Ақ сандығым ашылды, Ішінен жібек шашылды. (Күн) Мақсаты: Балаларға жұмбақтарды жаттата отырып, тіл байлықтарын дамыту, ойлау қабілеттерін арттыру. Қимылдық ойын: «Айгөлек». Мақсаты: Денені шынықтыру, шапшаңдыққа, ептілікке баулу.</p>
<p>Балалардың үйге қайтуы</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>

--	--	--	--	--	--

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Ы.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ

Топ: Мектепалды даярлық

Топ жетекшісі: Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы

Балалардың жасы: 5-6 жас

Жоспардың кезеңі : 3-7 сәуір айы 2023ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі 3-сәуір	Сейсенбі 4-сәуір	Сәрсенбі 5-сәуір	Бейсенбі 6-сәуір	Жұма 7-сәуір
Балаларды қабылдау 8³⁰					
Ата –аналармен әңгімелесу кеңес беру,балаларды жан-жақты қарап қабылдап алу,дене қызуын бақылау,ата-анасынан түнгі ұйқысы қалай болғандығын сұрау,күнделікті мектепке әкеліп,алып кетулерін қадағалау. Мәдени-гигиеналық әрекеттер мен дағдылар,ұйымдастыру шаралары ,балалардың қызығушылығына,көңіл күйіне назар аудару Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 8⁴⁰-8⁵⁰					
Таңғы жаттығу 8⁵⁰-8⁵⁵ Гимнастика №1					
Балалармен ойындар ҰІӨ дайындық	1.Сөйлеуді дамыту 2. Математика негіздері 3. Сауат ашу негіздері 4. Дене шынықтыру	1. Қоршаған ортамен танысу 2. Қазақ тілі 3. Көркем әдебиет 4. Музыка	1. Сауат ашу негіздері 2. Математика негіздері 3. Қазақ тілі 4. Дене шынықтыру	1. Сөйлеуді дамыту 2. Қоршаған ортамен танысу 3. Көркем әдебиет 4. Музыка	1.Сауат ашу негіздері 2. Математика негіздері 3.Шығармашылық іс-әрекет 4.Дене шынықтыру
Ұйымдастырылған іс-әрекет	1.Сөйлеуді дамыту «Сипаттамасы бойынша таны» Ойынның мақсаты: Ұзын-қысқа, кең-тар, биік-аласа ұғымдарын бекіту. Ойынның құрал-жабдықтары: жануарлардың, құстардың ойыншығы. Ойынның мазмұны: балалар аю, түлкі, қасқыр, қоянның ойыншықтарын	1.Қоршаған ортамен танысу Дидактикалық «Кім? Не?» (зат есімдер) Ойынның мақсаты: Жанды жансыз заттарды ажырата алады. Ойынның мазмұны: Балаларға суреттер беріледі. Балалар ол суреттерде не	1.Сауат ашу негіздері Дидактикалық жаттығу: “Қарама-қарсы сөзін айт” Ал енді мен айтқан сөздің қарама-қарсы сөзін тауып айтыңдар. жіңішке – . . . (жуан) үлкен – . . . (кіші) ұзын – . . . (қысқа) пысық – . . . (жалқау) ашты – . . . (жапты) құрғақ – . . . (ылғал) қара – . . . (ақ) биік – . . . (аласа)	1.Сөйлеуді дамыту «Сипаттамасы бойынша таны» Ойынның мақсаты: Ұзын-қысқа, кең-тар, биік-аласа ұғымдарын бекіту. Ойынның құрал-жабдықтары: жануарлардың, құстардың ойыншығы. Ойынның мазмұны: балалар аю, түлкі, қасқыр, қоянның ойыншықтарын	1.Сауат ашу негіздері Дидактикалық жаттығу: “Қарама-қарсы сөзін айт” Ал енді мен айтқан сөздің қарама-қарсы сөзін тауып айтыңдар. жіңішке – . . . (жуан) үлкен – . . . (кіші) ұзын – . . . (қысқа) пысық – . . . (жалқау) ашты – . . . (жапты) құрғақ – . . . (ылғал) қара – . . . (ақ) биік – . . . (аласа) жұмсақ – . . . (қатты) ыстық – . . . (суық)

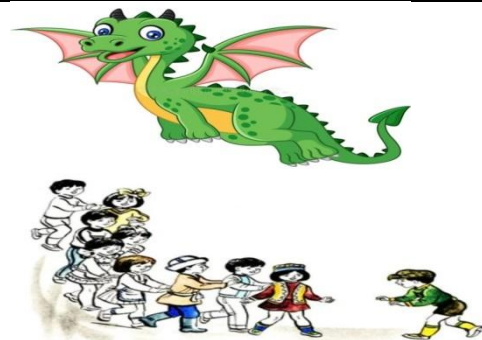
	<p>қарастырады. Әр ойыншықты анықтап атын атайды. Ойнаушылардың біреуі бөлмеден шығып кетеді, басқа ойнаушылар ойыншық туралы жұмбақ құрастырады.</p> <p>«Керісінше айт» Ойынның мақсаты: Антоним сөздерді дұрыс айтуға үйрету. Ойынның құрал-жабдықтары: доп</p> <p>Ойынның мазмұны: Тәрбиеші балаларды шеңберге тұрғызады да допты лақтырып кез келген сөзді айтады. Балалар сол сөзге керісінше сөзді айтады. Мысалы: ақырын-жылдам, суық-ыстық...</p> <p>«Бір сөзбен айт» Ойынның мақсаты: Заттарды танып бір сөзбен айтуға үйрету. Ойынның құрал-жабдықтары: Ыдыстардың, ойыншықтардың, жануарлардың суреттері.</p> <p>Ойынның мазмұны: Балаларға әртүрлі суреттер беріледі, сол суреттің ішінен бірдей заттарды тауып бір сөзбен атайды мысалы: ыдыстар,</p>	<p>бейнеленгенін және оның жанды не жансыз екенін айтады. Жанды болса кім?, жансыз болса не? Сұрағы қойылады.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Ойлан да аяқта» Мақсаты: Балалардың сөздік қорын байыту, сөйлеу барысында қолдануларын қалыптастыру. Тілдің грамматикасын дұрыс сақтауын қалыптастыру, сөйлеу іскерліктері мен сөздік қорын байыту. Шарты: Берілген сурет бойынша тәрбиеші сөздерді айтады, ал балалар аяқтайды. Қарға ұшады, ал ат ... (шабады) Ит үреді, ал қарға... (қарқылд айды) Жылан жорғалайды, ал балық... (жүзеді)</p>	<p>жұмсақ – . . . (қатты) ыстық – . . . (суық)</p> <p>Дидактикалық жаттығу: “Жасырылған сөз” Шарты: бала бір сөздің атын тура атамай, оны сипаттайды. Балалар сол сөзді табады. Мысалы: “<i>Ол күз мезгілінен кейін келеді</i>”, “<i>Ол келмесе, Аязата мен Ақшақар келмейді</i>”. Жауабы: қыс.</p> <p>Дидактикалық жаттығу: «Дауыссыз дыбыстан басталатын сөз қос» – Балалар мен сендерге заттың сипатын айтамын сендер сол сипатқа сай суреттен көрген дауыссыз дыбыстан басталатын затты айтыңдар. Мысалы: <i>әдемі ... (көлік), заманауи ... (қала), биік ... (ғимарат), жасыл ... (желек), ұзын ... (көше), жедел ... (жәрдем), үш түсті ... (бағдаршам), жылдам ... (метро), аппақ ... (бұлт), үлкен ... (терезе) т.б.</i></p>	<p>қарастырады. Әр ойыншықты анықтап атын атайды. Ойнаушылардың біреуі бөлмеден шығып кетеді, басқа ойнаушылар ойыншық туралы жұмбақ құрастырады.</p> <p>«Керісінше айт» Ойынның мақсаты: Антоним сөздерді дұрыс айтуға үйрету. Ойынның құрал-жабдықтары: доп. Ойынның мазмұны: Тәрбиеші балаларды шеңберге тұрғызады да допты лақтырып кез келген сөзді айтады. Балалар сол сөзге керісінше сөзді айтады. Мысалы: ақырын-жылдам, суық-ыстық...</p> <p>«Бір сөзбен айт» Ойынның мақсаты: Заттарды танып бір сөзбен айтуға үйрету. Ойынның құрал-жабдықтары: Ыдыстардың, ойыншықтардың, жануарлардың суреттері.</p> <p>Ойынның мазмұны: Балаларға әртүрлі суреттер беріледі, сол суреттің ішінен бірдей заттарды тауып бір сөзбен атайды мысалы: ыдыстар, ойыншықтар, жануарлар.</p>	<p>Дидактикалық жаттығу: “Жасырылған сөз” Шарты: бала бір сөздің атын тура атамай, оны сипаттайды. Балалар сол сөзді табады. Мысалы: “<i>Ол күз мезгілінен кейін келеді</i>”, “<i>Ол келмесе, Аязата мен Ақшақар келмейді</i>”. Жауабы: қыс.</p> <p>Дидактикалық жаттығу: «Дауыссыз дыбыстан басталатын сөз қос» – Балалар мен сендерге заттың сипатын айтамын сендер сол сипатқа сай суреттен көрген дауыссыз дыбыстан басталатын затты айтыңдар. Мысалы: <i>әдемі ... (көлік), заманауи ... (қала), биік ... (ғимарат), жасыл ... (желек), ұзын ... (көше), жедел ... (жәрдем), үш түсті ... (бағдаршам), жылдам ... (метро), аппақ ... (бұлт), үлкен ... (терезе) т.б.</i></p>
--	---	--	---	--	--

	ойыншықтар, жануарлар.	Қасқыр ұлиды, ал қой...(маңырайды) Түйе боздайды, ал жылқы...(кісінейді) Лимон қышқыл, ал қант...(тәтті)			
 <p>Тірі және өлі табиғат</p>	<p>Қозғалмалы зерек ойындар «Жер,су,ауа» ойыны</p> <p><i>«Табиғат құбылыстарын ажыратып олардың қасиеттерін ата»</i></p> <p>Мақсаты:Қасиетіне қарай:қар мен жаңбырды ажырата білу,табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту,қатты,жұмсақ,ериді,буға айналады.</p> <p>Көрнекіліктер:қар мен жаңбыр бейнеленген суреттер.</p> <p>Ойын барысы: Балаларға қар мен жаңбырдың суреттерін көрсетіп,олардың бір-бірінен ажыратып айту тапсырылады. Білімдерін анықтау барысында табиғат құбылыстардың қасиеттерін айтып берулері керек.</p>	<p>Ойын: <i>«Жер,су,ауа»</i></p> <p>Мақсаты: балаларға берілген тапсырманы тез шешуге,жылдам жауап беруге,жерде ,ауада,суда не болатынны дұрыс айтуға төселдіру,қоршаған ортаға қамқорлық сезімен тәрбиелеу.</p> <p>Көрнекіліктер: асық</p> <p>Шарты:балалар дөңгелеіп отырады.Бір бала ортаға шығып балаларды кез келгінене асық лақтырып жібереді де жер су ауа деген сөздің бірін айтады.Егер бала жер десе асықты қағып алған сезіммен тәбиелеу.Біл бала отатаға шығып,балалардың кез келгеніне асықта лақтырып жібреді де жер, су ауа деген сөздік бірін айтады.Егер бала жер десе,асықты қағып алған бала жерде тіршілік ететін құстарды,адамдарды,өсімдіктерді атайды.Ал су сөзі айтылса,балық балардың аты аталады.Ауа дегенде құстарды айтуы тиіс. Осылй ойын жалғаса береді.</p>			
	<p>2.Математика негіздері Ойын жаттығуы: «Ұқыпты бол» ойын шартын түсіндіреді:мен апта күндерін атаймын, сендер алақан соғасыңдар. Аптаның Сәрсенбі күнін атағанда алақан соқпайсыңдар. «Келесі апта күнін ата» (доппен)</p>	<p>2.Қазақ тілі Дидактикалық ойын: «Не артық?». Тақтадағы суреттерді атап, ондағы артық суретті табады. (Жануарлар және көйлек суреттері). Дидактикалық ойын «Қайтала, көрсет». Балаларға</p>	<p>2. Математика негіздері Ойын жаттығуы: «Ұқыпты бол» ойын шартын түсіндіреді:мен апта күндерін атаймын, сендер алақан соғасыңдар. Аптаның Сәрсенбі күнін атағанда алақан соқпайсыңдар. «Келесі апта күнін ата» (доппен) дидактикалық ойыны .Балалар шеңберге тұрады. Бір бала допты</p>	<p>2. Қоршаған ортамен танысу «Кім адасты?» ойынын ойнайды. Ойын шарты: Балаларға бірнеше нысанды атап көрсетеді. Оның біреуі қалғандарымен бір топқа жіктеуге келмейді.</p>	<p>2.Математика негіздері «Сиқырлы қапшық» Ойынның мақсаты: заттарды белгілі бір қасиеттері бойынша салыстыруға, топтастыруға үйрету. Ойынның құрал-жабдықтары: түсі, өлшемі, пішіні бойынша әр түрлі ойыншықтар. Ойынның мазмұны: Балалар «Сиқырлы қапшықтың» ішіндегі затты ұстап көріп,</p>

	<p>дидактикалық ойыны Балалар шеңберге тұрады. Бір бала допты лақтырады, аптаның күнін атайды. Екінші бала допты ұстап алып, аптаның келесі күнін атауы керек.</p> <p>«Жыл он екі ай» ойыны. Балалар шеңбер құрап тұрады. Жүргізуші допты лақтырады және түрлі сұрақтар қояды: «Ақпан нешінші ай? Жыл қандай аймен аяқталады? Қазаннан кейінгі ай қалай аталады? Жаз айларын айтып бер» және т.б. Сұраққа жауап берген адам басқа сұрақ қойып, допты басқа ойыншыға лақтырады. Бұл ойындар балалардың аптадағы күндерді, айларды, олардың ретін, «кеше», «бүгін», «ертең» ұғымдарының мәнін оңай жаттауына көмектеседі</p>	<p>киімдердің атауларын жекеше, көпше түрде және олардың түр-түстерін атайды. Балалар сөздерді қайталап, сөзге сәйкес суретті көрсетеді. Мысалы: көйлек, көйлектер, сары көйлек, қысқа жең жейде.</p> <p>Дидактикалық ойын «Керісінше айт» Ойынның мақсаты: Антоним сөздерді дұрыс айтуға үйрету. Ойынның құрал-жабдықтары: доп. Ойынның мазмұны: Тәрбиеші балаларды шеңберге тұрғызады да допты лақтырып кез келген сөзді айтады. Балалар сол сөзге керісінше сөзді айтады. Мысалы: ақырын-жылдам, суық-ыстық...</p>	<p>лақтырады, аптаның күнін атайды. Екінші бала допты ұстап алып, аптаның келесі күнін атауы керек.</p> <p>«Жыл он екі ай» ойыны. Балалар шеңбер құрап тұрады. Жүргізуші допты лақтырады және түрлі сұрақтар қояды: «Ақпан нешінші ай? Жыл қандай аймен аяқталады? Қазаннан кейінгі ай қалай аталады? Жаз айларын айтып бер» және т.б. Сұраққа жауап берген адам басқа сұрақ қойып, допты басқа ойыншыға лақтырады. Бұл ойындар балалардың аптадағы күндерді, айларды, олардың ретін, «кеше», «бүгін», «ертең» ұғымдарының мәнін оңай жаттауына көмектеседі</p>	<p>Ойынға кірісіп, кімнің адасып кеткенін табады. Мысалы: Сиыр, маймыл, ит, тасбақа, кенгуру Тасбақа. Қалған жануарлардың бәрі – сүтқоректілер, ал, тасбақа олай емес. Немесе кенгуру. Оның қалтасы бар, басқаларда қалта жоқ.</p> <p>Қимыл-қозғалыс жаттығуларын орындау Шымшық үшып-қонады, <i>(Бір орында тұрып қос аяқтап секіреміз).</i> Бір орнында отыра алмас, <i>(бір орында тұрып сол аяқпен секіреміз).</i> Бір-екі, бір-екі, <i>(Бір орында тұрып оң</i></p>	<p>пішінін анықтайды, ойыншықты алған соң атын атап, түсін айтады.</p> <p>«Үйдің есігін жабайық» Ойынның мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: үйдің, есіктің суреттері. Ойынның мазмұны: қағаздан қиылған, есігі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Жуан және жіңішке есіктерді үйдің өлшеміне сай келтіріп салуды ұсыну.</p>
--	--	---	--	--	---

				<p><i>аяқпен секіреміз). Зуылдады тоқтамай. (Бір орында тұрып айналамыз) Міне, бір минутқа отырды, (Отырамыз.) Тұмсығымен кеудесін қасыды, (Орнымыздан тұрып, басымызды оңға-солға иеміз). Ұшты, қонды, (Бір орында тұрып сол аяқпен секіреміз). Шыр-шыр, (Бір орында тұрып оң аяқпен секіреміз). Шыр-шыр! (Бір орында тұрып қос аяқтап секіреміз).</i></p>	
--	--	--	--	---	--

Тілді жаттықтыратын тақпақ
Кім келді?
Қане, қане кім келді?
Біз, біз, біз!
Апа, апа бұл сіз бе?
Иә, иә, иә!
Әке, әке бұл сіз бе?
Иә, иә, иә!
Ағатайым бұл сіз бе?
Иә, иә, иә!
Қарындасым бұл сен бе?
Иә, иә, иә!
Біздер тату жан ұя
Иә, иә, иә!

Ойын: «Айдаһардың құйрығы»
Мақсаты: Балалардың есте сақтау қабілеті, бақылағыштығы жақсарады.
Ойынның шарты: Өте қызық ойын! Ойынға қатысушылар бірінің артына бірі тізбектеле белдерінен ұстап тұрады. Ең бірінші тұрған бала - «айдаһардың басы». Ең соңғысы – «құйрығы» болады. «Айдаһардың басы» ең күрделі жолдармен жүре отырып өз «құйрығын» ұстап алуға тырысады.
Ұсыныс: Оның мақсаты – ұстап алу, «құйрықтың» мақсаты ұстатпау, қайткені де қашып құтылу. Егер «құйрық» ұсталып қалса, ол – «бас» болады. Ойын өз жалғасын табады.

	<p>3.Сауат ашу негіздері Дидактикалық жаттығу: “Қарама-қарсы сөзін айт” Ал енді мен айтқан сөздің қарама-қарсы сөзін тауып айтыңдар. жіңішке – . . . (жуан) үлкен – . . . (кіші) ұзын – . . . (қысқа) пысық – . . . (жалқау) ашты – . . . (жапты) құрғақ – . . . (ылғал) қара – . . . (ақ) биік – . . . (аласа) жұмсақ – . . . (қатты) ыстық – . . . (суық)</p> <p>Дидактикалық жаттығу: “Жасырылған сөз” Шарты: бала бір сөздің атын тура атамай, оны сипаттайды. Балалар сол сөзді табады. Мысалы: “<i>Ол күз мезгілінен кейін келеді</i>”, “<i>Ол келмесе, Аязата мен Ақшақар келмейді</i>”. Жауабы: қыс.</p> <p>Дидактикалық жаттығу: «Дауыссыз дыбыстан басталатын сөз қос» – Балалар мен сендерге заттың сипатын айтамын сендер сол сипатқа сай</p>	<p>3.Көркем әдебиет Дидактикалық ойын: «Нені жақсы көреді?» Мақсаты: Байланыстыра сөйлеуге үйрету, сұраққа толық жауап беруге дағдыландыру.</p> <p>Шарты: қамқорлық, жануарларын қоректендіруге көмектесу Ойында Магнитті тактада ойнайды. Балалар жануардың біреуін алып атайды оның не жақсы көретінін айтып суретін жанына орналастырады</p> <p>Дидактикалық ойын: «Кім жылдам?»</p> <p>Ойын шарты: екі шырша қойылады. Балалар екі топқа бөлінеді. Шыршаны өздері жасаған ойыншықтармен, қағаз қолшаммен (фонарик) безендіру. Жылдам безендірген топ жеңімпаз атанады</p>	<p>3. Қазақ тілі Дидактикалық ойын: «Не артық?». Тақтадағы суреттерді атап, ондағы артық суретті табады. (Жануарлар және көйлек суреттері).</p> <p>Дидактикалық ойын «Қайтала, көрсет». Балаларға киімдердің атауларын жекеше, көпше түрде және олардың түр-түстерін атайды. Балалар сөздерді қайталап, сөзге сәйкес суретті көрсетеді. Мысалы: көйлек, көйлектер, сары көйлек, қысқа жең жейде.</p> <p>Дидактикалық ойын «Керісінше айт» Ойынның мақсаты: Антоним сөздерді дұрыс айтуға үйрету. Ойынның құрал-жабдықтары: доп Ойынның мазмұны: Тәрбиеші балаларды шеңберге тұрғызады да допты лақтырып кез келген сөзді айтады. Балалар сол сөзге керісінше сөзді айтады. Мысалы: ақырын-жылдам, суық-ыстық...</p>	<p>3.Көркем әдебиет Дидактикалық ойын: «Нені жақсы көреді?» Мақсаты: Байланыстыра сөйлеуге үйрету, сұраққа толық жауап беруге дағдыландыру. Шарты: қамқорлық, жануарларын қоректендіруге көмектесу Ойында Магнитті тактада ойнайды. Балалар жануардың біреуін алып атайды оның не жақсы көретінін айтып суретін жанына орналастырады</p> <p>Дидактикалық ойын: «Кім жылдам?» Ойын шарты: екі шырша қойылады. Балалар екі топқа бөлінеді. Шыршаны өздері жасаған ойыншықтармен, қағаз қолшаммен (фонарик) безендіру. Жылдам безендірген топ жеңімпаз атанады</p>	<p>3.Шығармашылық іс-әрекет Дидактикалық ойын: “Қандай пішін жетіспейді?” Мақсаты: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру. Шарты: Түрлі суреттер беріледі. Ол суреттердің жетіспейтін жерлерін толықтырып, сәйкес пішіндерді түстері бойынша тауып орналастыру.</p>
--	--	---	--	---	---

	<p>суреттен көрген дауыссыз дыбыстан басталатын затты айтыңдар. Мысалы: әдемі ...(көлік), заманауи ...(қала), биік ...(гимарат), жасыл ... (желек), ұзын ...(көше), жедел ...(жәрдем), үш түсті ...(бағдаршам), жылдам ... (метро), атпақ ... (бұлт), үлкен ... (терезе) т.б.</p>				
--	---	--	--	--	--

Үзіліс : Затты лақтыру мен қағып алуға арналған ойындар «Допты қуып жет»

<p>Тынымсыз Тіл туралы ертегі жаттығулары: Сыйқырлы айнаға қарап отырып, араның масаның , шегірткенін, жыланның дыбыстарын салып көр. Осы дыбыстарды Тынымсыз Тіл ұнатады ма соны байқа. Ағайынды аралар. Ағайында арарармыз, Еңбек үшін жаралғанбыз. -3-3-3-3-3 Шырын іздеп күні бойы Гүл бақшаны аралаймыз -3-3-3-3-3 (Үш саусағыңды түйістіріп, ұшып жүрген араларға ұқсат, әрбір екі жолдан кейін аралардың ызылдағанын сал.) Жаман ара Қалмай ұшып соңынан, Ара қуды Мұратты. -3-3-3-3 Шағып алып қолынан, Досымызды жылатты. -у-у-у-у (Араның дауысы мен баланың ара шаққандағы дауысын сал)</p>		<p>Ойын: «Допты қуып жет» Мақсаты: Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тыңдай білуге үйрету. Ойынның шарты: Тәрбиеші балаларға доп салынған кәрзеңкені көрсетеді де алаңның бір жағында өзімен бірге қатарласа тұруды ұсынады. Одан кейін кәрзеңкеден доптарды алып, балалардан алысқа, әр жаққа лақтырады. Балалар доптарға жүгіреді, оларды алып кәрзеңкеге салады. Ойын қайталанатын. Балалар қанша болса, доп та сонша болуы керек. Олардың әрқайсысы допты қуып жетіп, кәрзеңкеге салатын болсын.</p>
---	---	--

<p>4.Дене шынықтыру «Саусақтарды жаттықтыру» – допты кез келген бағытта бір қолмен</p>	<p>4.Музыка Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Аюлар биі» (Е. Тиличеева). Балалар</p>	<p>4.Дене шынықтыру Көз бұлшық еттерін белсендіру жаттығулары. Бұл жаттығулар</p>	<p>4.Музыка Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Аюлар биі» (Е. Тиличеева). Балалар музыкаға ілесіп, қорбандап,</p>		<p>4.Дене шынықтыру «Қазан» – асықтырды көлденең нысанаға 3 метрден лақтыру. (4 рет). Бастапқы қалыпта</p>
--	---	---	--	--	--

	<p>домалату.</p> <p>Алдымен допты сол қолмен, сосын оң қолмен, кейін екі қолмен бірақ дөңгелетеді. Доптың бағытын өзгертпеуге, допты алысқа жібермеуге, доптың артынан үлгеруге тырысады.</p> <p>«Допты керілген жіптен асырып лақтыру. Шапшандыққа жаттықтыру»</p> <p>Волейбол добын керілген жіптен асырып лақтырып, астынан өтіп, шапшаң аттап, екінші жағынан қайта қағып алады.</p> <p>«Секіргіштікті жаттықтыру»</p> <p>20 см биіктікке жүгіріп келіп, секіріп шығу. Секіріп бір аяғына қонады.Еденнен шұғыл итеріледі. Секірген сәтте қолдарымен серпіліп көмектеседі. Қайта еденге қонғанда аяқтарын тізесінен бүгіп, қолдарын алдыға созады.</p> <p>Зейінді дамытуға арналған Сезімдік ойын: «Еріккендер».</p> <p>Ойыншылар</p>	<p>музыкаға ілесіп, қорбандап, аюдың жүрісін салады.</p> <p>Музыка тыңдау: «Ақ сиса» (Жаяу Мұса).</p> <p>Ән айту: «Наурыз тойы» (Т. Мұратов).</p> <p>Билер: «Қамажай» халық әуені (өңдеген Н. Меңдіғалиев).</p> <p>Халық биінің элементтерін үйрену: жүн түту, ұршық иіру, жүнді сабау. Қолды білек буынынан бұрап жаттығу.</p> <p>Ойындар, хороводтар: «Үйшік» (В. Витлин).</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау: «Сәулем-ай» қазақтың халық әні (өңдеген Б. Дәлденбай).</p>	<p>статикалық күйзелістен айырылуға, көз бұлшық еттеріндегі қан айналымының жақсаруына, көлденең жазықтықтағы қимыл әрекеттерін бағдарлау-басқаруының жақсаруына, вестибуляр аппаратының реакцияларын жалғастыруға, көз қимылдарының жақсаруына септігін тигізеді.</p> <p>30 сек интервалмен көзді қатты ашып-жұмуды 5–6 рет қайталау.2-3 сек көзді айналдыру. 3–4 рет. 1–2 мин ішінде тез-тез жыпылықтау.30–40 сек алысқа қарап тұру, көзді 25–30 см қашықтықта тұрған саусақтың ұшына ауыстыру (3–5 сек) 3–5 рет.Екі қолдың үш саусағымен әр көздің үстіңгі жағын ақырындап 1-2 сек басып тұру (3–5 рет) Бір қолын алдыға, мөлшері беттің орта тұсына созып ұстау. Қолынан көз алмастан оны мұрнына қарай жақындату (3–4 рет) «Арқаннан секіру» (6 рет).Арқанды біресе</p>	<p>аюдың жүрісін салады.</p> <p>Музыка тыңдау: «Ақ сиса» (Жаяу Мұса).</p> <p>Ән айту: «Наурыз тойы» (Т. Мұратов).</p> <p>Билер: «Қамажай» халық әуені (өңдеген Н. Меңдіғалиев).</p> <p>Халық биінің элементтерін үйрену: жүн түту, ұршық иіру, жүнді сабау. Қолды білек буынынан бұрап жаттығу.</p> <p>Ойындар, хороводтар: «Үйшік» (В. Витлин).</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау: «Сәулем-ай» қазақтың халық әні (өңдеген Б. Дәлденбай).</p>	<p>аяқтары иық енінен кеңірек, оң аяғы аздап артқа таман, оң қолы кеуде тұсына қойылады. Асық ату кезінде оң қолы барынша төмен-артқа қайырылып, сосын алдыға-жоғары серіліп қозғалады.</p> <p>Негізгі қимылдарды орындайды.</p> <p>Құрсауларды айналып тұрып (4 шеңберді 3 м қашықтықтан айналып тұрады), асықтарды ортаға лақтырады. Шеңберге «қазанға» түсірген асығына байланысты жеңімпаздар анықталады. «Малдас құрып отырған қалыптан» асықтарды лақтырып, қағып алу. Алақанын ауыстырады. Көрпешелерге малдас құрып отырады. Асықтарды жеке-жеке қағып алып, лақтырады. Алақанын дөңгелетіп қояды. Келесі лақтырғанда алақанын сыртымен айналдырып қояды. «Шабандоз»</p> <p>Ойыншы-шабандоз санау біткенше қамшымен жерден тақияны көтеріп алуы керек. Жүргізуші шақырады:«Ау, жігіттер, келіңдер! Күш сынасып көріңдер! Тақияны алыңдар.</p>
--	--	--	--	--	--

	<p>колдарынан ұстанып, шеңбер бойымен жүреді. Белгі бойынша тоқтап, бір шапалақ ұрып, шұғыл бұрылып, енді артпен жүгіре береді. Әрбір белгі бойынша қозғалыс бағыты өзгереді. Дұрыс бұрылмаған ойыншы ойыннан шығады.</p>		<p>тез, біресе ақырын, ойыншылардың біріне тигізу үшін шатастырып айналдыру. Арқанның аяғының астынан өту сәтінде, жүргізушінің алдағанына көнбей, секіріп немесе қашып үлгеруге тырысады. «Аңшылар» (6 рет). Балалардың назарын ұшып келе жатқан доптан қаша білуге, ол үшін түрлі тактикаларды қолдана білуге, шапшаң қимылдауға аударту. Балалар екі топқа бөлінеді. «Қасқырлар» диаметрі 4 м шеңбердің ішінде жүреді. «Аңшылар» оларды шеңбердің сыртында тұрып, доппен атып алуға тырысады. Барлық аңшы қолындағы доптарымен атып біткенде, шеңберде қалған қасқырларды санап, оларға ұпай беріледі. Енді олар орын ауыстырады. Көп ұпай алған команда жеңіске жетеді. «Тосқауыл» (4 рет) Ойыншылар бірінің ішінде бірі тұрған екі шеңберге бөлініп</p>		<p>Шауып келіп кідірмей, Күміс теңге алындар! Ер тоқымнан айрылмай, Шапқан атқа мініңдер! Ат астынан өте шығып, Бірінші боп келіндер! Жеңіп ойнақ салындар, Бас жүлдені алындар!» Өз күшін көрсеткісі келген ойыншы жауап береді: «Бір, екі, үш, Жастар алып күш! Теңгеге дәл тигізіп, Тақияны аламыз! Біз – жігіттер қалмаймыз, Арғымақпен шабамыз! «Бір, екі, үш, Жастар алып күш!» Ойыншы-шабандоз санау біткенше қамшымен жерден тақияны көтеріп алуы керек.</p>
--	---	--	--	--	--

			<p>тұрады. Екі шеңбер екі бағытта жүреді. Кенет екі шеңбер де күрт тоқтайды да, ішкі шеңбердегі балалар қол ұстас «қақпа» жасап тұрады. Сыртқы шеңбердегі балалар оларды айналып жүре бастайды (шеңберден бір шығып, бір кіріп жүреді). Белгі бойынша ішкі шеңбер қолдарын шұғыл төмен түсіреді (қақпа жабылады). Шеңберден шығып үлгермей, іште қалған ойыншылар ішкі шеңберге қосылады. Ойын жалғаса береді. Екі топтың орнын ауыстырып қайталау.</p>		
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналарға балалардың жетістіктерін айту Сақтық шаралары Жолда жүру ережелері Жолда жүгірме, бөгелме, бөгде адамдармен сөйлеспе!	Ата-аналарға балалардың жетістіктерін айту, ертегі немесе әңгіме айтуға кеңес беру	Ата-аналарға балалардың жетістіктерін айту, ертегі немесе әңгіме айтуға кеңес беру Этика – эстетика, мәдениет, жеке бас гигиенасы, Жолда жүру ережелері туралы ескертулерді күнделікті ескерту	Ата-аналарға балалардың жетістіктерін айту, ертегі немесе әңгіме айтуға кеңес беру	Жолда жүгірме, бөгелме, бөгде адамдармен сөйлеспе!

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Ы.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ

Топ: Мектепалды даярлық

Топ жетекшісі: Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы

Балалардың жасы: 5-6 жас

Жоспардың құрылу 10.04-14.04 2023ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі 10-сәуір	Сейсенбі 11-сәуір	Сәрсенбі 12-сәуір	Бейсенбі 13-сәуір	Жұма 14-сәуір
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Д/ойын: «Қарап ал да есіңе сақта» Мақсаты: балаларды көрген суреттерді есі не сақтап,көз алдына елестете отырып ,әр қайсысын ретімен атап шығуға ,үй жануарларының,андардың және құстардың жалпы аттарын айтқызу. Оларды қорғауға қамқоршы болуға тәрбиелеу. Көрнекіліктер: үй жануарлары,андардың,құстардың суреттері.	Д/ойын «Ғажайып қоржын» Мақсаты: Балаларды заттарды тиісті қасиеттеріне қарай ажырата білуге үйрету. Ойын шарты: Қоржындағы затты сипап біліп атау. Бала затты дұрыс сипаттап бергеннен соң ғана зат қаптан алынып, балаларға көрсетіледі, ал дұрыс аталмаса қаптан алынбайды. қажетті құралдар: Ғажайып қоржын. Балалар санына сәйкес, таныс ойыншықтар.	Д/ойын: «Экологиялық пирамида». Мақсаты: Балаларды логикалық ойлай білуге, әр сатыны таңдауын негіздей отырып, экологиялық пирамида құрастыруға үйрету. Табиғаттағы барлық нысандардың өзара байланысын көре білуге баулу.	Д/ойын: «Зоологиялық домино». Мақсаты: Балалардың жабайы және үй жануарлары туралы білімдерін бекіту; ұғымталдыққа, зейін қоюшылыққа баулу. Ойын ережелері: Кімде-кім өз карточкаларын бірінші болып қойса, сол жеңімпаз болады. Жүрісті жіберіп алмай, карточканы дер кезінде қойып, мұқият болу.	Д/ ойын:Не артық? Мақсаты: Балаларды суретке қарап,оларды топтастыруға үйрету. Құстар мен жануарлардың жеке және жалпы аттарын айтқызу. Оларды қорғауға қамқоршы болуға тәрбиелеу. Көрнекіліктер: әр түрлі құстар мен үй жануарлары бейнеленген суреттер.
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 9				

<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҮІӘ)</p>	<p>Табиғатым тамаша, Көз тоймайды қараса. Табиғатты аялап, Сәлем саған-Жер ана! Сәлем саған-Нұрлы күн! Аман-есен болайық, Бейбітшілік қалайық. Біз әдепті баламыз, Біз ерекше баламыз, Қонақтарды көргенде Амандасып аламыз.</p>	<p>Табиғат қандай тамаша, Тоймаймыз біз де тамсана. Балықтар шіркін жүзеді, Табиғаттың жыры көп, Табиғаттың сыры көп.</p>	<p>Табиғат, сен тіршілік тұнып тұрған. Сен күнсің көтерілген күліп қырдан. Сен көлсің, сен ормансың. Сен - бұлбұлсың, Адамға сұлулықты шын ұқтырған!</p>	<p>Табиғатқа қамқор боп, Байлығын біз қорғайық. Әдепті да, тәртіпті боп, Жақсылығын қолдайық.</p>	<p>Біз балдырған тең басқан, Дос құшағын елге ашқан. Тілегіміз тыныштық, Ашық болсын көк аспан. Мықты болсын іргеміз, Бәріміз де біргеміз.</p>
--	--	---	--	---	--

Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҮІӘ

1 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>1.Сөйлеуді дамыту Ойын-жаттығуы «Сұрақ жауап» 1)Қазір жылдың қай мезгілі?2)Қыс мезгілінің ерекшеліктері қандай? 3)Қардың түсі қандай? 4)Қар қайтіп жауады? 5)Қыс мезгілінде неше ай бар? Сергіту жаттығуы Қыс сөзіне дыбыстық талдау жасау Қ-дауыссыз дыбыс Ы-дауысты дыбыс С-дауыссыз дыбыс Дидактикалық ойын: «Қай мезгілде ойнаймыз?» Ойын шарты: Шаңғы, асық, шана, доп, хоккей, секіргіш жіп суреттеріне қарап, қай мезгілде ойнайтынын айту.</p>	<p>1.Қоршаған ортамен танысу «Тағы не істейді?» ойын-жаттығуы Ойын шарты: балалар заттың іс-әрекеттерін немесе қасиетін атап көрсетуі тиіс. 1. Үйрек суда жүзе алады, тағы не істейді? 2. Сүңгиді, жерде жүреді, ұшады, барылдайды. 3. Мысық тышқан аулайды, одан басқа тағы не істей алады? 4. Бетін сипалайды, пысылдайды, мияулайды, серуендейді, ұйықтағанды жақсы көреді. 5. Күн жарық сәуле шашады. Тағы не жарық шашады? 6. Қалта шам, шам, көліктің шамы... Дидактикалық ойын: «Бұл қандай ойыншық?» Ойын шарты: Қоржын</p>	<p>1.Сауат ашу негіздері Дидактикалық ойын: Тиісті белгіні көтер – Дауысты, дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді араластырып айтамын, сендер тиісті қызыл, көк түсті жалаушаларды көтеріңдер. Мысалы: <i>маймыл, ақ аю, ат, жолбарыс, түйе, бұзау, қасқыр, түлкі, қоян, арыстан, керік, тышқан, ит, доңыз, мысық, тай, қой, құлын, тауық, ешкі, лақ, сиыр, бота, қозы, көжек, бақа, ағаш, гүл, балық</i> Дидактикалық ойын: Дауыссыз дыбыстан басталатын сөз қос – Мен сендерге сөздер айтамын сендер сол сөзге</p>	<p>1.Сөйлеуді дамыту Ойын-жаттығуы «Сұрақ жауап» 1)Қазір жылдың қай мезгілі?2)Қыс мезгілінің ерекшеліктері қандай? 3)Қардың түсі қандай? 4)Қар қайтіп жауады? 5)Қыс мезгілінде неше ай бар? Сергіту жаттығуы Қыс сөзіне дыбыстық талдау жасау Қ-дауыссыз дыбыс Ы-дауысты дыбыс С-дауыссыз дыбыс Дидактикалық ойын: «Қай мезгілде ойнаймыз?» Ойын шарты: Шаңғы, асық, шана, доп, хоккей, секіргіш жіп суреттеріне қарап, қай мезгілде ойнайтынын айту.</p>	<p>1.Сауат ашу негіздері Дидактикалық ойын: Тиісті белгіні көтер – Дауысты, дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді араластырып айтамын, сендер тиісті қызыл, көк түсті жалаушаларды көтеріңдер. Мысалы: <i>маймыл, ақ аю, ат, жолбарыс, түйе, бұзау, қасқыр, түлкі, қоян, арыстан, керік, тышқан, ит, доңыз, мысық, тай, қой, құлын, тауық, ешкі, лақ, сиыр, бота, қозы, көжек, бақа, ағаш, гүл, балық</i> Дидактикалық ойын: Дауыссыз дыбыстан басталатын сөз қос – Мен сендерге сөздер айтамын сендер сол сөзге дауыссыз дыбыстан басталатын, мағынасы ұқсайтын сөз ойлап айтуларың керек. Мысалы: әдемі ... (қыз),</p>
--	---	---	--	---

ішінде бірнеше ойыншық болады. Балалар қоржынға қолын салып, көрмей, сипап сезу арқылы қандай ойыншық екенін табады. Ойыншық туралы өз ойын айтады.
«Кім? Не?» (зат есімдер)
Ойынның мақсаты: Жанды жансыз заттарды ажырата алады. Ойынның мазмұны: Балаларға суреттер беріледі. Балалар ол суреттерде не бейнеленгенін және оның жанды не жансыз екенін айтады. Жанды болса кім?, жансыз болса не? Сұрағы қойылады.

дауыссыз дыбыстан басталатын, мағынасы ұқсайтын сөз ойлап айтуларың керек.
Мысалы: әдемі ... (қыз), ағаш ... (бесік), темір ... (қаламсап), ақымақ ... (бала), қу ... (түлкі), қорқақ ... (қоян), терең ... (құдық), суық ... (қыс), жылы ... (көтем), дәмді ... (нан), жылы ... (киім), сүтті ... (сиыр), момақан ... (қозы), пайдалы ... (тамақ), тәтті ... (балмұздақ), қалың... (кітап), жұқа... (мата), жұмсақ... (мақта), керек ... (балға)
Ойын: Жалауды көтер
(дыбыс, буын, сөз)
Балаларға дыбыстарды, буындарды, сөздерді айтады: д,р,у, п, ш,н,у, к...
Па, шу, ио, уын, қу, ти, са, лау, сур, ту, лақ, ми, ри, на, ту, на, пақ.....
Апа, саумал, садақ, шулама, шалбар, аққу, дала, сақина, қауын.....
Балалар «у» дыбысын естігенде, қызыл

ағаш ... (бесік), темір ... (қаламсап), ақымақ ... (бала), қу ... (түлкі), қорқақ ... (қоян), терең ... (құдық), суық ... (қыс), жылы ... (көтем), дәмді ... (нан), жылы ... (киім), сүтті ... (сиыр), момақан ... (қозы), пайдалы ... (тамақ), тәтті ... (балмұздақ), қалың... (кітап), жұқа... (мата), жұмсақ... (мақта), керек ... (балға)
Ойын: Жалауды көтер
(дыбыс, буын, сөз)
Балаларға дыбыстарды, буындарды, сөздерді айтады: д,р,у, п, ш,н,у, к...
Па, шу, ио, уын, қу, ти, са, лау, сур, ту, лақ, ми, ри, на, ту, на, пақ.....
Апа, саумал, садақ, шулама, шалбар, аққу, дала, сақина, қауын.....
Балалар «у» дыбысын естігенде, қызыл жалаушаларын желбіретеді.

жалаушаларын
желбіретеді.

Үзіліс: Затты лақтыру мен қағып алуға арналған ойындар
«Допты қуып жет»

Тынымсыз Тіл туралы ертегі жаттығулары:

Сыйқырлы айнаға қарап отырып, араның масаның,
шегірткенің, жыланның дыбыстарын салып көр. Осы
дыбыстарды Тынымсыз Тіл ұнатады ма соны байқа.

Ағайынды аралар.

Ағайында арарармыз,

Еңбек үшін жаралғанбыз.

-3-3-3-3-3

Шырын іздеп күні бойы

Гүл бақшаны аралаймыз

-3-3-3-3-3

(Үш саусағыңды түйістіріп, ұшып жүрген араларға ұқсат,
әрбір екі жолдан кейін аралардың ызылдағанын сал.)

Жаман ара

Қалмай ұшып соңынан,

Ара қуды Мұратты.

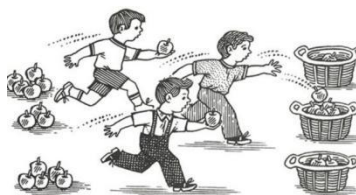
-3-3-3-3

Шағып алып қолынан,

Досымызды жылатты.

-у-у-у-у

(Араның дауысы мен баланың ара шаққандағы дауысын сал)

Ойын: «Допты қуып жет»

Мақсаты: Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тыңдай білуге үйрету.

Ойынның шарты:

Тәрбиеші балаларға доп салынған кәрзеңкені көрсетеді де алаңның бір жағында өзімен бірге қатарласа тұруды ұсынады. Одан кейін кәрзеңкеден доптарды алып, балалардан алысқа, әр жаққа лақтырады. Балалар доптарға жүгіреді, оларды алып кәрзеңкеге салады. Ойын қайталанады. Балалар қанша болса, доп та сонша болуы керек. Олардың әрқайсысы допты қуып жетіп, кәрзеңкеге салатын болсын.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

2.Математика негіздері

«Сиқырлы қапшық»

Ойынның мақсаты: заттарды белгілі бір қасиеттері бойынша салыстыруға, топтастыруға үйрету. Ойынның құрал-жабдықтары: түсі, өлшемі, пішіні бойынша әр түрлі ойыншықтар. Ойынның мазмұны: Балалар «Сиқырлы қапшықтың» ішіндегі затты ұстап көріп, пішінін анықтайды, ойыншықты алған соң атын атап, түсін айтады.

«Үйдің есігін жабайық»

Ойынның мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: үйдің, есіктің суреттері. Ойынның мазмұны: қағаздан қиылған, есігі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Жуан және жіңішке есіктерді үйдің өлшеміне сай келтіріп салуды ұсыну.

2.Қазақ тілі

Дидактикалық ойын «Бұл кім?».

Ойын барысы: Аталған киімдері (көйлек, шалбар, жейде) бойынша баланы табады.

Дыбыстық жаттығу

Ғ-ғ-ғ- ғап-қолғап-қолғап

Ұ-ұ-ұ-ұл-құл-құ-лақ-шын.

Тақпақ жаттау:

Мен естияр баламын,
Өзім кие аламын.
Көйлегімді, күртемді,
Аяқкиім, пәлтемді.
Інімді де үйретем,
Жөн жобамды көрсетем.

Е.Өтетілеуұлы

Дидактикалық ойын: «Қайтала, көрсет».

Ойын барысы:

Балаларға киім түрлері мен суреттері беріледі. Айтылған киімді қайталап суретін тақтаға іледі

2. Математика негіздері

«Сиқырлы қапшық»

Ойынның мақсаты: заттарды белгілі бір қасиеттері бойынша салыстыруға, топтастыруға үйрету.

Ойынның құрал-жабдықтары: түсі, өлшемі, пішіні бойынша әр түрлі ойыншықтар.

Ойынның мазмұны: Балалар «Сиқырлы қапшықтың» ішіндегі затты ұстап көріп, пішінін анықтайды, ойыншықты алған соң атын атап, түсін айтады.

«Үйдің есігін жабайық»

Ойынның мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: үйдің, есіктің суреттері.

2. Қоршаған ортамен танысу

Демонстрациялық материалдармен жұмыс.

«Жерде, әуеде, суда» ойыны.

Шарты: жерде, әуеде, суда қызмет ететін сарбаздардың және шегара бағаны, танк т.б. суреттері көрсетіледі. «Жерде» деп танкистің суретін көрсетеді. Осы кезде балалар аяқтарымен адымдайды. «Әуеде» деп ұшқыштың суретін көрсеткенде, қолдарын жанжаққа жайып, ұшқан сияқты болады. «Суда» дегенде суда жүзген секілді қимылдар көрсетеді. Балаларға Ұлы Отан соғысы және атақты қаһармандар туралы әңгімелеу.

«Сиқырлы қапшық»

Ойынның мақсаты: заттарды белгілі бір қасиеттері бойынша салыстыруға, топтастыруға үйрету. Ойынның құрал-

2.Математика негіздері

«Жанды апта». Ойынға 7 бала қатыстырылады.

Олардың қолына аптаның күндері жазылған түрлі түсті шеңберлер ұстатамыз. Содан соң балалар апта күндерінің реті бойынша қатарға тұруы тиіс. Кейін ойынды қиындатуға болады. Мысалы, балалар аптаның кез келген күнінен бастап қатарға тұруы тиіс. Балаларға шаршылар, дөңгелектер, сопақшалар, тіктөртбұрыш геометриялық фигуралар таратылады. Одан кейін тақтаға геометриялық пішіндердің бөлшектерін ең құрастырылған жапсырманы іледі. Балалар жапсырманы талдап, пішін бөліктерінің атауымен танысады.

«Дөңгелекті құрастыр» ойыны (практика жүзінде)

Балаларға шаршының бөліктерін түсіндіру

Ойынның мазмұны: қағаздан қиылған, есігі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Жуан және жіңішке есіктерді үйдің өлшеміне сай келтіріп салуды ұсыну.

жабдықтары: түсі, өлшемі, пішіні бойынша әр түрлі ойыншықтар.
Ойынның мазмұны: Балалар «Сиқырлы қапшықтың» ішіндегі затты ұстап көріп, пішінін анықтайды, ойыншықты алған соң атын атап, түсін айтады.

«Үйдің есігін жабайық»

Ойынның мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: үйдің, есіктің суреттері. Ойынның мазмұны: қағаздан қиылған, есігі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Жуан және жіңішке есіктерді үйдің өлшеміне сай келтіріп салуды ұсыну.

1. Шаршының жиектерін сәйкестендіріп екіге бүктейді, бұл «жарты»
2. Шаршының жиектерін сәйкестендіріп төртке бүктейді, бұл «ширек»
3. Шаршыны теңдей екіге кессе, бұл «тік төртбұрыш»
Осыдан кейін тақтаға бүтін және жарты шаршының суреті ілініп,

балалар жарты көппе әлде бүтін көппе сұрағын талқылайды.

Үзіліс: Үстел үстінде ойналатын ойындар.

Қол маторикасын дамытуға арналған санамақ

Ойын: Жүретін саусақтар.

Мақсаты: Саусақтарын жүргізе отырып, саусақты шынықтыру және заттарды атау үшін логикалық

Ойын: «Сарбаздарға не керек?» (5-10 мин)

Мақсаты: Елін, жерін жаудан қорғай білуге, елінің патриоты болуға тәрбиелеу.

Керекті құралдар: ойынға керек ресурстар.

<p>есін ұлғайту. Керекті құралдар: Суреттері бар кітапшалар. Шарты: Суреті бар кітапшаны алып, ішін ашып, ішінде балалар білетін деген суреттерді парақ бетінде саусақтарды жүргізе отырып (2 саусақпен), суретті нұсқап оның атын сұрайды. Балалар жауап береді. Сол ереже бойынша қайталанатын.</p>		<p>Мазмұны: Ортаға 1 қатысушы шақырылады. Маңдайына сурет қойылады. Бұл суретті қарама – қарсы отырған бала мимика арқылы қатысушыға көрсетіп, түсіндіреді. Ал ойынға қатысушы оны табу керек болады.</p>
---	--	--

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>3. Сауат ашу негіздері Дидактикалық ойын: Тиісті белгіні көтер – Дауысты, дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді араластырып айтамын, сендер тиісті қызыл, көк түсті жалаушаларды көтеріндер. Мысалы: <i>маймыл, ақ аю, ат, жолбарыс, түйе, бұзау, қасқыр, түлкі, қоян, арыстан, керік, тышқан, ит, доңыз, мысық, тай, қой, құлын, тауық, ешкі, лақ, сиыр, бота, қозы, көжек, бақа, ағаш, гүл, балық</i> Дидактикалық ойын: Дауыссыз дыбыстан</p>	<p>3. Көркем әдебиет Дидактикалық ойын «Мен қандаймын» Ойын барысы: Балаларға сұрақ қойылады сәйкесінше балалар сол сұраққа жауап береді – Сен қандай баласың? <i>(Мен әдепті баламын.)</i> – Арман, сен қандай баласың? <i>(Мен жақсы баламын.)</i> т.б. Дидактикалық ойын: «Кім жылдам». Ойын барысы: Мақалдың басы айтылады, балалар жалғастырады Туған жерге туыңды ... <i>(тік).</i> Батыр туса ел ырысы, жаңбыр жауса ... <i>(жер ырысы).</i></p>	<p>3. Қазақ тілі Дидактикалық ойын «Бұл кім?». Ойын барысы: Аталған киімдері (көйлек, шалбар, жейде) бойынша баланы табады. Дыбыстық жаттығу Ғ-ғ-ғ-ғап-қолғап-қолғап Ұ-ұ-ұ-ұл-кұл-кұ-лақ-шын. Тақпақ жаттау: Мен естияр баламын, Өзім кие аламын. Көйлегімді, күртемді, Аяқкиім, пәлтемді. Інімді де үйретем, Жөн жобамды көрсетем. Е.Өтетілеуұлы Дидактикалық ойын: «Қайтала, көрсет». Ойын барысы: Балаларға киім түрлері мен суреттері беріледі. Айтылған киімді қайталап суретін тақтаға іледі</p>	<p>3. Көркем әдебиет Дидактикалық ойын «Мен қандаймын» Ойын барысы: Балаларға сұрақ қойылады сәйкесінше балалар сол сұраққа жауап береді – Сен қандай баласың? <i>(Мен әдепті баламын.)</i> – Арман, сен қандай баласың? <i>(Мен жақсы баламын.)</i> т.б. Дидактикалық ойын: «Кім жылдам». Ойын барысы: Мақалдың басы айтылады, балалар жалғастырады Туған жерге туыңды ... <i>(тік).</i> Батыр туса ел ырысы, жаңбыр жауса ... <i>(жер ырысы).</i></p>	<p>3. Шығармашылық іс-әрекет «Фотоаппарат» ойыны Ойын шарты: Сұрақтарға жауап беріп суреттерді тақтаға ілу 1) Жан-жағына алақ-жұлақ етіп келе жатқан аң? 2) Апаньында ұйықтап жатқан аң? 3) Ағаштың басында жаңғағын кеміріп отырған сүйкімді аң? 4) Аяғының ұшымен, білдірмей жүріп, қулығын асырып жүретін аң? Балаларға еңбек қауіпсіздігі және жеке гигиена ережелерін сақтау туралы ескерту жасау Түрлі түсті қағаздармен жұмыс жасау: Балалар қоян, сәбіз, қар т.б геометриялық пішіндерді қайшымен қыйып бөліктерді бір</p>
---	---	--	---	--

басталатын сөз қос
– Мен сендерге сөздер айтамын сендер сол сөзге дауыссыз дыбыстан басталатын, мағынасы ұқсайтын сөз ойлап айтуларың керек.
Мысалы: әдемі ... (қыз), ағаш ... (бесік), темір ... (қаламсап), ақымақ ... (бала), қу ... (түлкі), қорқақ ... (қоян), терең ... (құдық), суық ... (қыс), жылы ... (көтем), дәмді ... (нан), жылы ... киім), сүтті ... (сиыр), момақан ... (қозы), пайдалы ... (тамақ), тәтті ... (балмұздақ), қалың... (кітап), жұқа... (мата), жұмсақ... (мақта), керек ... (балға)
Ойын: Жалауды көтер
(дыбыс, буын, сөз)
Балаларға дыбыстарды, буындарды, сөздерді айтады:
д,р,у, п, ш,н,у, к...
Па, шу, ио, уын, қу, ти, са, лау, сур, ту, лақ, ми, ри, на, ту, на, пақ.....

біріне қосып таза қағазға жабыстырады.

Апа, саумал, садақ,
шулама, шалбар,
акку, дала, сақина,
қауын.....
Балалар «у»
дыбысын естігенде,
қызыл
жалаушаларын
желбіретеді.

Үзіліс: . Қозғалмалы зерек ойындар «Өзен» ойыны

Еліктеу ойындары:
“Кім жақсы айтады”

**Р-р-р-рр
ыыы**

Ы-ы-ы-

Гүлдерді иіскейік. Балалар, біз өзімізді гүлдер бағында жүрміз деп елестетейік. Гүлдер әдемі және хош иісті болады. Көне, гүлдерді иіскеп көрейікші. Жаттығу 2-3 рет қайталанады.

Ойын: «Өзен»

Кішкене өзен арқылы.

Мақсаты: балаларды ұйымшылдыққа тәрбиелейді. Бірі бәрі үшін, Бәрі бір үшін. Сезімін қалыптастырады және достыққа тәрбиелейді.

Көрнекіліктер: тақтай, жіп.

Шарты: Тәрбиеші екі сызық сызады да (үйдің ішінде жіпті пайдалануға болады) балаларға: мынау – «өзен», - дейді; оның үстіне тақтайдан көпір (ұзындығы 2-3м, ені 25-30см) салады да балаларға: «Көпір арқылы жүруді үйренейік», - деп ұсынады. Балалардың бір-біріне соқтығыспай тек тақтайдың үстімен ғана жүруін бақылай отырып, тәрбиеші балаларға суға құлап кетпеуі үшін жай жүру керек деп ескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп өтеді.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

4. Дене шынықтыру

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Шарбак»

(4рет). Ойыншылар бір-бірінің қолдарынан ұстанып, төрт-төрттен бір-біріне қарама-қарсы қатарға тұрады.

Орыс халық әуендерімен әр қатар қарама-қарсы қатардағы балаларға барып иіледі. Сосын өз орнына қайтып келеді. Көңілді әуен басталғанда бар білетін қимылдарын

4. Музыка

Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Жеңіл би» (Т. Ломова). Балаларды шеңбер бойымен жүргізіп,

музыка әуеніне ілесе жеңіл қимылдар жасауға талпынту, серіппе, аяқты өкшеге қойып үйрену, қол ұстасып жеңіл секіру.

Музыка тыңдау: «Бұлбұл» (Д. Нұрпейісова).

Ән айту: «Қайырлы таң»

(Е. Өміров).

Билер: «Қоян биі» (В. Питерцев). Балалар би

4. Дене шынықтыру

Жиі аттап жүгіру – қысқа, жиі аттап жүгіру. Қозғалыс кезінде қайта сап құрады.

Педагогтің белгісімен қимылдың бір түрінен екінші түріне ауысады. Бір ырғақпен қол мен аяқтың қимылдарын үйлестіріп, қозғалыстың бағытын сақтап қимылдайды. Түзету жаттығуларын

4. Музыка

Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Жеңіл би»

(Т. Ломова). Балаларды шеңбер бойымен жүргізіп, музыка әуеніне ілесе жеңіл қимылдар жасауға талпынту, серіппе, аяқты өкшеге қойып үйрену, қол ұстасып жеңіл секіру.

Музыка тыңдау:

«Бұлбұл» (Д. Нұрпейісова).

Ән айту: «Қайырлы таң»

(Е. Өміров).

Билер: «Қоян биі» (В.

4. Дене

шынықтыру

«Қай аңшы мықты екен?» (3

рет). -қа көтеріп, тепе-теңдік сақтай отырып,

жерге □ Аяқты санын жоғары, 90 қатар-қатар қойылған таяқшалардан аттап жүру. Жерден 40 см көтеріліп, қатар-қатар қойылған таяқшалардан жүгіріп өту. -қа

жасап, балалар шашырап, секіріп билей бастайды. Музыка тоқтай қалғанда әр қатар өз орнына қатарға тұра қалуы керек. Олар айқастырып қол ұстасып, «шарбақ токиды». «Тентек доп» – армян халқының ойыны. (4 рет).

Ортаға диаметрі 3-4 м үлкен шеңбер сызады. Ойыншылар екі топқа бөлінеді. Бір топ шеңбер ішіне кіреді, екінші топ шеңбер сыртына бір-бірінен бірдей арақашықтықта орналасады.

Жүргізушіден доп алған соң, сырттағы ойыншылар – шабуылшылар шеңберден асырып, бір-біріне доп лақтыра бастайды. Допты үш рет лақтырғаннан кейін барып қана шабуылшылар шеңбер ортасындағы қорғаушыларды ата бастайды.

Қорғаушылар болса, тек үстілерінен үш рет доп өткен соң ғана одан қашып, тигізбейді.

Бірақ, допты қағып алуға тырысады. Қорғау сәтті өтсе, ойыншылар рөлдерін ауыстырады.

үйрену барысында қоянның қимылдарын көрсетеді. Қосаяқтап секіріп, орындарында тұрып айналып билейді.

Ойындар, хороводтар:
«Төлдер» (Д. Ботбаев).
Музыкалық аспапта ойнау: «Латыш полькасы» (М. Раухвергер).

орындайды. Бүкіл жаттығулар кешенінің барысында назарларын арқасын тік ұстау мен зейінін тұрақтандыруға тырысады. Екі тізбекке, екі қатарға сап түзейді.

Доптармен орындалатын жалпы дамыту жаттығулары (№4).

Бастапқы қалыпқа тұрады. Допты басынан асырып, артқа ұстайды. Сосын допты алысқа лақтырады. Лақтыру бағытын өзгертпей, қолдарын шұғыл жазады. Негұрлым алысқа лақтыруға тырысады. Негізгі қимылдарды орындау:

Лақтыру – қатарда тұрып, допты алысқа басынан асырып, бүгілген қолдарын шұғыл жазып лақтырады. Нұсқау – залды не онынан, не солынан айналып өтіп, доптың артынан белгі берілгеннен кейін ғана жүгіру керек. Жұппен тапсырмалар орындау

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Кім шапшаң?» (3 рет).

Төрт жүргізуші таңдап алынып, оларға

Питерцев). Балалар би үйрену барысында қоянның қимылдарын көрсетеді. Қосаяқтап секіріп, орындарында тұрып айналып билейді.

Ойындар, хороводтар:
«Төлдер» (Д. Ботбаев).
Музыкалық аспапта ойнау: «Латыш полькасы» (М. Раухвергер).

көтеріп, тепе-теңдік □ Аяқты санынан жоғары, 90 сақтай отырып, жерге қатар-қатар қойылған таяқшалардан аттап жүреді. Аяқтың алдымен ұшына басады, сосын толық табанына басады. Қолдарын белге қояды. Келесі қайталағанда көздерін жұмып жүріп өтеді. (2 рет).

Қалашықты 4 м қашықтықтан соғып алу ұсынылады.

Ататын таяқшаға екпін бере отырып, жер бауырлап ұшатындай етіп лақтыру керектігіне басты назар аударамыз. Оны баяу айналмалы қозғалысқа келтіре отырып, бірқалыпты әкеліп сермейді. Бастапқы қалыпқа келеді.

Ататын таяқшаны жерге параллель ұшатындай етіп лақтырады.

Алдымен оң қолмен, сосын сол қолмен қайталайды.

Қимыл-қозғалыс

	<p>Аз қимылдайтын ойын: «Ұябасар». (Тәжік ойыны) (3 рет). Алаңқайдың бір шетінде шеңбер сызады. Бұл – қыранның ұясы. Қыран ұясында отыр, ал тауық балапандарымен далада дән теріп жеп жүр. Белгі бойынша қыран қанаттарын жазып (қолдарын екі жаққа жазып, қалқып), ұшып жүріп, балапандарды ұстап алуға тырысады. Балапандар өз анасы – тауықтан алыстамай, оның артына тығылады. Тауық оған мүмкіндік бермейді. «Балапандарымды мен өсірдім. Саған оларды бермеймін. Олар менің қасымда қалады. Оларға жолаушы болма» Қыран балапандарды ұстап алып, ұясына алып кетуге тырысады.</p>		<p>әртүрлі түсті орамал беріледі. Ойынға қатысады. Төрт жүргізушінің соңынан тұрады. Педагогтің белгісі бойынша көздерін жұмады. Жүргізушілер көрсетілген жерге кетіп қалады. Ойыншылар өз командирлерін тез тауып, артынан барып, тізбекке тұра қалуға тырысады.</p>		<p>ойыны: «Аңшылар мен үйректер». (4 рет) Ойыншылар «аңшылар» мен «үйректерге» бөлінеді. Алаңқайда «Ұзынкөл» жасалады (сызық сызылады). «Аңшылар » көл сыртына (сызықтың сыртына), ал «үйректер» сызықтардың ортасына тұрады. Мұғалімнің белгісі бойынша «аңшылар» доппен «үйректерді» атып алуға тырысады. «Оқ тиген» үйректер ойыннан шығады. Барлық үйректер ұсталған соң, топтар орын ауыстырып, ойынды жалғастырады.</p>
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	Бақылау: Аязды бақылау. Мақсаты: Қыс мезгіліндегі күннің	Бақылау: Мұзды бақылау. Мақсаты: Мұзды көрсете отыра	Бақылау: Ауа-райын бақылау. Мақсаты: Ауа-райын бақылай	Бақылау: Қарды бақылау.	Бақылау: Күнді бақылау. Мақсаты: Тірі табиғат үшін

	<p>суықтығы-аяз. Аяздан бетіміз бен қолымыздың тонатынын, үсіріп жібе руі де мүмкін екенін, сол үшін де қолғап, мойын орауыш тағатынымызды түсіндіру.</p> <p>Еңбек: Ауладағы қарды күреу.Мақсаты: Балаларды еңбек сүйгіштікке, бірлесіп жұмыс жасауға үлкенге көмек беруді үйрету. Күректі дұрыс ұстауға үйрету.</p> <p>Қим.ойын: «Сырғанақ тебу».</p> <p>Мақсаты: Балаларды ұйымшыл тату ойнауға, шанамен ойнауға шақыру, таудан төмен сырғанау әдісін үйрету.</p> <p>Жеке жұмыс: (Нұрәли, Бекарыс, Тілекжан, Аяулым) Жұмбақ. Терезеге қонады, Әсем ою ояды.(Аяз).</p> <p>Мақсаты: Жұмбақ жаттату арқылы есте сақтау, ойлау қабілет терін дамыту, сөздік қорларын молайту.</p>	<p>сипаттау. Қыс мезгілінде өзендер мен көлдердің бетін мұз басатындығы жөнінде түсінік беру.</p> <p>Еңбек: Тайғанақ жерге құм себу.</p> <p>Мақсаты: Балаларды бірлесіп жұмыс жасауға баулу. Өздеріне берілген тапсырманы тиянақты орындауларын қадағалау.</p> <p>Жаңа жыл туралы тақпақ жаттату.</p> <p>Жаңа жыл, жаңа жыл, Жаңа жылда-жаңа нұр.</p>	<p>отырып, күз мезгілінің өзіне тән ерекшеліктерін көрсете сипаттау.</p> <p>Еңбек: «Таза алан».</p> <p>Мақсаты: Аула сыпырушыға көмектесу. Тазалыққа, кішіпейілдікке үйрету. Үлкендердің еңбегін қадірлей білуге тәрбиелеу.</p> <p>Жеке жұмыс: Е.Өтетілеуов «Күшік».</p> <p>Мақсаты: Ү дыбысының айтылуына жаттықтыру. Тақпақты мәнерлеп айтуға үйрету.</p> <p>Е.Өтетілеуов. «Күшік».</p> <p>Үреді үйшікте Аулада күшіктер Біреуі оның қап-қара, Біреуі сары ала Біреуі қардай ақ, Біреуі сұр жолақ Бәрібір, бәрінің жұмысы біреу-ақ: Үреді абалап</p> <p>Ойын: «Қасқыр мен қаздар».</p> <p>Мақсаты: Топ болып ойнауға, рөлдерді бөліп ойнауға қалыптастыру.</p> <p>Қимылдық ойын: «Тымпи-тымпи».</p>	<p>Мақсаты: Қыс мезгілінің ерекшеліктерін айту. Қар-түсі ақ, ұстасаң қолың тонады, жылыға ериді. Ойлау қабілетін дамыту.</p> <p>Тақпақ: Аппақ көше, бар дала, Аппақ ой мен қыраттар. Ақ шатырлы қар қала, Ақ жамылып тұр бақтар.</p> <p>Еңбек: Ағаштар түбіне қар үю.</p> <p>Мақсаты: Еңбексүйгіштікке тәрбиелей отырып, үйілген қардың маңызы туралы түсінік беру.</p> <p>Жеке жұмыс: «Қыс қызығы» тақырыбында әңгіме құрату.</p> <p>(Абдубақыт, Айару, Данагүл, Дильназ)</p> <p>Мақсаты: Сөздік қорын дамыту, ойын жүйелеп жеткізе білуге үйрету.</p> <p>Ойын: «Қардан түрлі бейнелер жасау».</p> <p>Мақсаты: Ойынға қызығушылығын арттыру.</p>	<p>күннің маңызы, пайдасы, қажеттілігі. Қыста күннің қызуы төмендейтіні туралы түсінік беру.</p> <p>Еңбек: «Қыс қызығы».</p> <p>Мақсаты: Балалар мен ата-аналар біріге отырып, ойын алаңын әшекейлеу, қардан сырғанақ жасау. Бірлесіп еңбек етуге үйрету, үлкендердің еңбегіне құрметпен қарауға тәрбиелеу.</p> <p>Жеке жұмыс: Ақ сандығым ашылды, Ішінен жібек шашылды. (Күн)</p> <p>Мақсаты: Балаларға жұмбақтарды жаттата отырып, тіл байлықтарын дамыту, ойлау қабілеттерін арттыру.</p> <p>Қимылдық ойын: «Айгөлек».</p> <p>Мақсаты: Денені шынықтыру, шапшаңдыққа, ептілікке баулу.</p>
<p>Балалардың үйге қайтуы</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «І.Жұмағұлов атындағы орта мектебі, мектепке дейінгі шағын орталығымен және Көкпияз бастауыш мектебімен» КММ

Топ: Мектепалды даярлық

Топ жетекшісі: Ерғали И.Е

Балалардың жасы: 5-6 жас

Жоспардың кезеңі: 17.04-21.04 2023ж

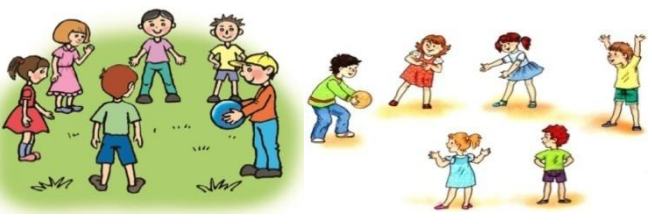

Күн тәртібі	Дүйсенбі 17-сәуір	Сейсенбі 18-сәуір	Сәрсенбі 19-сәуір	Бейсенбі 20-сәуір	Жұма 21-сәуір
Балаларды қабылдау 8³⁰					
Ата –аналармен әңгімелесу кеңес беру, балаларды жан-жақты қарап қабылдап алу, дене қызуын бақылау, ата-анасынан түнгі ұйқысы қалай болғандығын сұрау, күнделікті мектепке әкеліп, алып кетулерін қадағалау. Мәдени-гигиеналық әрекеттер мен дағдылар, ұйымдастыру шаралары, балалардың қызығушылығына, көңіл күйіне назар аудару Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 8⁴⁰-8⁵⁰					
Таңғы жаттығу 8⁵⁰-8⁵⁵ Гимнастика №1					
Балалармен ойындар ҰІӨ дайындық	1. Сөйлеуді дамыту 2. Математика негіздері 3. Сауат ашу негіздері 4. Дене шынықтыру	1. Қоршаған ортамен танысу 2. Қазақ тілі 3. Көркем әдебиет 4. Музыка	1. Сауат ашу негіздері 2. Математика негіздері 3. Қазақ тілі 4. Дене шынықтыру	1. Сөйлеуді дамыту 2. Қоршаған ортамен танысу 3. Көркем әдебиет 4. Музыка	1. Сауат ашу негіздері 2. Математика негіздері 3. Шығармашылық іс-әрекет 4. Дене шынықтыру
Ұйымдастырылған іс-әрекет	1. Сөйлеуді дамыту Дидактикалық ойын: «Жасырынған ойыншықты тап». Ойын шарты: балалар тығылған ойыншықтарды тауып, неден жасалғанын,	1. Қоршаған ортамен танысу Балаларды 3 топқа бөліп тапсырма береді: Бірінші топтағы балаларға матаны зерттеуді ұсынады.	1. Сауат ашу негіздері Дидактикалық жаттығу: Түсіп қалған буынды жалға – Мен сендерге соңғы буынын айтпай сөздер айтамын сендер түсіп қалған буынды жалғап отырасыңдар. Мысалы:	1. Сөйлеуді дамыту Дидактикалық ойын: «Жасырынған ойыншықты тап». Ойын шарты: балалар тығылған ойыншықтарды тауып,	1. Сауат ашу негіздері Дидактикалық жаттығу: Түсіп қалған буынды жалға – Мен сендерге соңғы буынын айтпай сөздер айтамын сендер түсіп

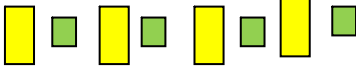

	<p>қайда қолданылатынын түсін айтып береді.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Кімде не бар?»</p> <p>Ойын шарты: Бір бала қолына жасырған затты сипаттайды. Сипатталған затты қалған балалар табу керек.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Белгілі дыбысқа сөз таңда».</p> <p>Ойын шарты: Ертегідегі кейіпкерлердің бас әрпіне сөз ойлап айтады. Мысалы: «Әже» сөзіндегі «Ә» дыбысына; «Қыз» дегендегі «Қ» дыбысына; «Тауық» және «тышқан» деген сөздегі «Т» дыбысына сөз ойлайды</p>	<p>Екінші топтың жұмысын қағазды зерттеу бағытында ұйымдастырады. Үшінші топ металмен жұмыс істейді.</p> <p>Әліппе-дәптермен жұмыс.</p> <p>«Тағы не істейді?» ойын-жаттығуы</p> <p>Ойын шарты: балалар заттың іс-әрекеттерін немесе қасиетін атап көрсетуі тиіс.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Үйрек суда жүзе алады, тағы не істейді? 2. Сүңгиді, жерде жүреді, ұшады, барылдайды. 3. Мысық тышқан аулайды, одан басқа тағы не істей алады? 4. Бетін сипалайды, пысылдайды, мияулайды, серуендейді, ұйықтағанды жақсы көреді. 5. Күн жарық сәуле шашады. Тағы не жарық шашады? 6. Қалта шам, шам, көліктің шамы... <p>Дидактикалық ойын: «Ойлан да аяқта»</p> <p>Мақсаты: Балалардың сөздік</p>	<p><i>сауын...шы, асқа...бақ, таңқу...рай, құлпы...най, жас...тық, мақ...та, балмұз...дақ, қар...быз, жаң...ғақ, бақта...шы, қуыр...шақ, құмырс...қа, қам...шы, қа...йық, қал...қан, ли...мон, апель...син, домбы...ра</i></p> <p>Дидактикалық ойын: Буынды қос(доппен) – Балалар, шеңберге тұрайық. Мен буынды айтып, бір балаға допты лақтырамын, бала допты ұстап алып, бір немесе бірнеше буынды қосып, сөзді жалғастырады. Кім дұрыс айта алмаса немесе тез буынды айтпаса, айыбын өтейді. Мысалы:(ай- на, алты-бақан, ба-қа, май-мыл, жыл-қы, түйме- дақ,). Ойынды өзгертуге болады.</p> <p>Дидактикалық жаттығу: Сөйлемге қажетті сөзді қос – Мен сендерге бір сөзі жетпейтін сөйлем айтамын, ал сендер сөйлем дұрыс құрылу үшін, мағынасы бойынша келетін сөз қосуларың керек. Мысалы: Әкем балғамен шегені ... (<i>шегеледі</i>). Әжем шұлық ... (<i>тоқыды</i>). Көбелек гүлге ... (<i>қонды</i>). Бағдаршамда қызыл түс ... (<i>жанды</i>). Құрылысшы кірпіш ... (<i>қалады</i>).</p>	<p>неден жасалғанын, қайда қолданылатынын түсін айтып береді.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Кімде не бар?»</p> <p>Ойын шарты: Бір бала қолына жасырған затты сипаттайды. Сипатталған затты қалған балалар табу керек.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Белгілі дыбысқа сөз таңда».</p> <p>Ойын шарты: Ертегідегі кейіпкерлердің бас әрпіне сөз ойлап айтады. Мысалы: «Әже» сөзіндегі «Ә» дыбысына; «Қыз» дегендегі «Қ» дыбысына; «Тауық» және «тышқан» деген сөздегі «Т» дыбысына сөз ойлайды</p>	<p>қалған буынды жалғап отырасыңдар. Мысалы: <i>сауын...шы, асқа...бақ, таңқу...рай, құлпы...най, жас...тық, мақ...та, балмұз...дақ, қар...быз, жаң...ғақ, бақта...шы, қуыр...шақ, құмырс...қа, қам...шы, қа...йық, қал...қан, ли...мон, апель...син, домбы...ра</i></p> <p>Дидактикалық ойын: Буынды қос – Балалар, шеңберге тұрайық. Мен буынды айтып, бір балаға допты лақтырамын, бала допты ұстап алып, бір немесе бірнеше буынды қосып, сөзді жалғастырады. Кім дұрыс айта алмаса немесе тез буынды айтпаса, айыбын өтейді. Мысалы:(ай- на, алты-бақан, ба-қа, май-мыл, жыл-қы, түйме- дақ,). Ойынды өзгертуге болады.</p> <p>Дидактикалық жаттығу: Сөйлемге қажетті сөзді қос – Мен сендерге бір сөзі жетпейтін сөйлем айтамын, ал сендер сөйлем дұрыс құрылу</p>
--	--	---	---	--	---

		<p>қорын байыту, сөйлеу барысында қолдануларын қалыптастыру. Тілдің грамматикасын дұрыс сақтауын қалыптастыру, сөйлеу іскерліктері мен сөздік қорын байыту. Шарты: Берілген сурет бойынша тәрбиеші сөздерді айтад, ал балалар аяқтайды. Қарға ұшады, ал ат ... (шабады) Ит үреді, ал қарға... (қарқылдайды) Жылан жорғалайды, ал балық... (жүзеді) Қасқыр ұлиды, ал қой... (маңырайды) Түйе боздайды, ал жылқы... (кісінейді) Лимон қышқыл, ал қант... (тәтті)</p>	<p>Дәрігер науқасты ... (емдеді). Атам газет ... (оқыды). Балалар далада ... (ойнады).</p>		<p>үшін, мағынасы бойынша келетін сөз қосуларың керек. Мысалы: Әкем балғамен шегені ... (шегеледі). Әжем шұлық ... (тоқыды). Көбелек гүлге ... (қонды). Бағдаршамда қызыл түс ... (жанды). Құрылысшы кірпіш ... (қалады). Дәрігер науқасты ... (емдеді). Атам газет ... (оқыды). Балалар далада ... (ойнады).</p>
--	--	--	--	--	---

**Үзіліс : Затты лақтыру мен қағып алуға арналған ойындар
«Лақтыр да, қағып ал»**

<p>Суретті тіл ұстарту: Ша – ша – ша Айшаның шанасы тама (ша) Са – са – са Қасқыр соқты Мұ (са) Ол – ол – ол Ағашта лимон м(ол) Ра – ра – ра Дүкеннен нан алды Са (ра) Із – із – із Тамаққа қосты сәб(із) Жу – жу – жу Бдысты тазалап (жу)</p>		<p>Ойын: «Лақтыр да, қағып ал» Мақсаты: Балаларды ептіліке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тыңдай білуге үйрету. Ойынның шарты: Балалар алаңда еркін орналасады әр біреуінің қолында бір-бір доптан болады. Тәрбиешінің «баста», - деген белгісі бойынша балалар допты жоғарыға лақтырып қағып алады. Әр бала неше рет лақтырып қағып ала алады, соны санайды.</p>			
	<p>2. Математика негіздері «Жанды апта». Ойынға 7 бала қатыстырылады. Олардың қолына аптаның күндері жазылған түрлі түсті шеңберлер ұстатамыз. Содан соң балалар апта күндерінің реті бойынша қатарға тұруы тиіс. Кейін ойынды қиындатуға болады. Мысалы, балалар аптаның кез келген күнінен бастап қатарға тұруы тиіс. Балаларға шаршылар, дөңгелектер, сопақшалар, тіктөртбұрыш геометриялық фигуралар таратылады. Одан кейін тақтаға геометриялық пішіндердің бөлшектеріне н құрастырылған жапсырманы іледі. Балалар жапсырманы талдап, пішін бөліктерінің атауымен танысады.</p> 	<p>2. Қазақ тілі Дидактикалық ойын: «Не көріп тұрсың?» – Қуыршақтың дене мүшелерін атаймыз. Мынау – басы. Мынау – қолы. Мынау – аяғы. Бұлар – дене мүшелері. Дидактикалық ойын: «Біздің көңіл - күйіміз» Мақсаты: балаларды суреттегі бет- әлпет бойынша ым мен мимикаға байланысты көңіл күйді ажырата білуге үйрету. Көңіл күйді білдіретін сөздерді дұрыс айтқызу. Шарты: бет- әлпеттің мимикасына қарап, көңіл күйді білдіретін сөздерді бөліп айтады. Сөйлем құрайды, әр түрлі</p>	<p>2. Математика негіздері 1тапсырма. Суретті қарайды, есеп құрастырады, шығарады. Есеп құрастырудың үлгісін көрсетеді: аквариумда қызғылт сары түсті 3 балық және күлгін түсті 2 балық жүзіп жүрді. Аквариумда қанша балық жүзіп жүр? Балалар үлгіге сүйене отырып, қалған суреттердегі тапсырмаларды құрастырады, шешеді, жауабын атайды «Сонша жина» дидактикалық ойыны Балалар топқа бөлінеді. Әр топтың үстелінде біртекті заттар жиынтығы бар (текшелер, «Лего» бөлшектері, геометриялық фигуралар, бұршақтар, қыстырғыш немесе басқа материалдар) Балаларға 1-ден 10-ға дейінгі сан жазылған карточканы көрсетеді, балалар сол санға</p>	<p>2. Қоршаған ортамен танысу «Кім адасты?» ойынын ойнайды. Ойын шарты: Балаларға бірнеше нысанды атап көрсетеді. Оның біреуі қалғандарымен бір топқа жіктеуге келмейді. Ойынға кірісіп, кімнің адасып кеткенін табады. Мысалы: Сиыр, маймыл, ит, тасбақа, кенгуру Тасбақа. Қалған жануарлардың бәрі – сүтқоректілер, ал, тасбақа олай емес. Немесе кенгуру. Оның қалтасы бар, басқаларда қалта жоқ. Қимыл-қозғалыс жаттығуларын</p>	<p>2. Математика негіздері 1тапсырма. Суретті қарайды, есеп құрастырады, шығарады. Есеп құрастырудың үлгісін көрсетеді: аквариумда қызғылт сары түсті 3 балық және күлгін түсті 2 балық жүзіп жүрді. Аквариумда қанша балық жүзіп жүр? Балалар үлгіге сүйене отырып, қалған суреттердегі тапсырмаларды құрастырады, шешеді, жауабын атайды «Сонша жина» дидактикалық ойыны Балалар топқа бөлінеді. Әр топтың үстелінде біртекті заттар жиынтығы бар (текшелер, «Лего» бөлшектері, геометриялық</p>

	<p>«Дөңгелекті құрастыр» ойыны (практика жүзінде) Балаларға шаршының бөліктерін түсіндіру 1. Шаршының жиектерін сәйкестендіріп екіге бүктейді, бұл «жарты» 2. Шаршының жиектерін сәйкестендіріп төртке бүктейді, бұл «ширек» 3. Шаршыны теңдей екіге кессе, бұл «тіктөртбұрыш» Осыдан кейін тақтаға бүтін және жарты шаршының суреті ілініп, балалар жарты көппе әлде бүтін көппе сұрағын талқылайды.</p>	<p>көңіл күйді білдіретін сәттерді салу. Күліп тұрған бала Ренжіп тұрған бала Аузын ашып тұрған бала. Аузын томпайтып тұрған бала т.б суреттер Дидактикалық ойын «Қайтала, көрсет». Балаларға киімдердің атауларын жекеше, көпше түрде және олардың түр-түстерін атайды. Балалар сөздерді қайталап, сөзге сәйкес суретті көрсетеді. Мысалы: көйлек, көйлектер, сары көйлек, қысқа жең жейде.</p>	<p>байланысты заттарды жинайды</p>	<p>орындау Шымшық ұшып-қонады, <i>(Бір орында тұрып қос аяқтап секіреміз)</i>. Бір орнында отыра алмас, <i>(бір орында тұрып сол аяқпен секіреміз)</i>. Бір-екі, бір-екі, <i>(Бір орында тұрып оң аяқпен секіреміз)</i>. Зуылдады тоқтамай. <i>(Бір орында тұрып айналамыз)</i> Міне, бір минутқа отырды, <i>(Отырамыз.)</i> Тұмсығымен кеудесін қасыды, <i>(Орнымыздан тұрып, басымызды оңға-солға иеміз)</i>. Ұшты, қонды, <i>(Бір орында тұрып сол аяқпен секіреміз)</i>. Шыр-шыр, <i>(Бір орында тұрып оң аяқпен секіреміз)</i>. Шыр-шыр! <i>(Бір орында тұрып қос аяқтап секіреміз)</i>.</p>	<p>фигуралар, бұршақтар, қыстырғыш немесе басқа материалдар) Балаларға 1-ден 10-ға дейінгі сан жазылған карточканы көрсетеді, балалар сол санға байланысты заттарды жинайды</p>
--	--	--	------------------------------------	--	--

Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар «Айдаһардың құйрығы»

<p align="center">Тілді жаттықтыратын тақпақ</p> <p>Кім келді? Қане, қане кім келді? Біз, біз, біз! Апа, апа бұл сіз бе? Иә, иә, иә! Әке, әке бұл сіз бе? Иә, иә, иә! Ағатайым бұл сіз бе? Иә, иә, иә! Қарындасым бұл сен бе? Иә, иә, иә! Біздер тату жан ұя</p>		<p>Ойын: «Айдаһардың құйрығы» Мақсаты: Балалардың есте сақтау қабілеті, бақылағыштығы жақсарады. Ойынның шарты: Өте қызық ойын! Ойынға қатысушылар бірінің артына бірі тізбектеле белдерінен ұстап тұрады. Ең бірінші тұрған бала - «айдаһардың басы». Ең соңғысы - «құйрығы» болады. «Айдаһардың басы» ең күрделі жолдармен жүре отырып өз «құйрығын» ұстап алуға тырысады. Ұсыныс: Оның мақсаты - ұстап алу, «құйрықтың» мақсаты ұстатпау, қайткені де қашып құтылу. Егер «құйрық» ұсталып қалса, ол - «бас» болады. Ойын өз жалғасын табады.</p>
---	--	--

3.Сауат ашу негіздері Дидактикалық жаттығу: Түсіп қалған буынды жалға

– Мен сендерге соңғы буынын айтпай сөздер айтамын сендер түсіп қалған буынды жалғап отырасындар. Мысалы: *сауын...шы, асқа...бақ, таңқу...рай, құлты...най, жас...тық, мақ...та, балмұз...дақ, қар...быз, жаң...ғақ, бақта...шы, қуыр...шақ, құмырс...қа, қам...шы, қа...йық, қал...қан, ли...мон, апель...син, домбы...ра*
Дидактикалық ойын:
Буынды қос(доппен)
– Балалар, шеңберге тұрайық. Мен буынды айтып, бір балаға допты лақтырамын, бала допты ұстап алып, бір немесе бірнеше буынды қосып, сөзді жалғастырады. Кім дұрыс айта алмаса немесе тез буынды айтпаса, айыбын өтейді. Мысалы:(ай- на, алты-бақан, ба-қа, май-мыл, жыл-қы, түйме- дақ,). Ойынды өзгертуге

3.Көркем әдебиет Дидактикалық ойын: «Біздің көңіл - күйіміз»

Мақсаты: балаларды суреттегі бет- әлпет бойынша ым мен мимикаға байланысты көңіл күйді ажырата білуге үйрету.
Көңіл күйді білдіретін сөздерді дұрыс айтқызу.
Шарты: бет- әлпеттің мимикасына қарап, көңіл күйді білдіретін сөздерді бөліп айтады. Сөйлем құрайды, әр түрлі көңіл күйді білдіретін сәттерді салу.
Күліп тұрған бала Ренжіп тұрған бала Аузын ашып тұрған бала Аузын томпайтып тұрған бала т,б суреттер
Дидактикалық ойын: «Кім жылдам?»

3. Қазақ тілі

Дидактикалық ойын: «Не көріп тұрсың?»

– Қуыршақтың дене мүшелерін атаймыз. Мынау – басы. Мынау – қолы. Мынау – аяғы. Бұлар – дене мүшелері.

Дидактикалық ойын: «Біздің көңіл - күйіміз»

Мақсаты: балаларды суреттегі бет- әлпет бойынша ым мен мимикаға байланысты көңіл күйді ажырата білуге үйрету.
Көңіл күйді білдіретін сөздерді дұрыс айтқызу.
Шарты: бет- әлпеттің мимикасына қарап, көңіл күйді білдіретін сөздерді бөліп айтады. Сөйлем құрайды, әр түрлі көңіл күйді білдіретін сәттерді салу.
Күліп тұрған бала Ренжіп тұрған бала Аузын ашып тұрған бала Аузын томпайтып тұрған бала т,б суреттер
Дидактикалық ойын «Қайтала, көрсет».
Балаларға киімдердің атауларын жекеше, көпше

3.Көркем әдебиет Дидактикалық ойын: «Біздің көңіл - күйіміз»

Мақсаты: балаларды суреттегі бет- әлпет бойынша ым мен мимикаға байланысты көңіл күйді ажырата білуге үйрету.
Көңіл күйді білдіретін сөздерді дұрыс айтқызу.
Шарты: бет- әлпеттің мимикасына қарап, көңіл күйді білдіретін сөздерді бөліп айтады. Сөйлем құрайды, әр түрлі көңіл күйді білдіретін сәттерді салу.
Күліп тұрған бала Ренжіп тұрған бала Аузын ашып тұрған бала Аузын томпайтып тұрған бала т,б суреттер
**Дидактикалық ойын:
«Кім жылдам?»**
Ойын шарты: екі шырша қойылады.

3.Шығармашылық іс-әрекет Жұмбақ жасыру

Сызылған үні,
Сүйкімді тілі.
Үрлесек
ойнайтын,
Аспаптың бірі.
(Сыбызғы)
Бір нәрсе қараңғыда
қаймалайды, Азынаса
көмейінде мал
жылайды. Құйрығын
қара жерге тіреп
алып, Келеді
баяғының әнін салып.
(Қобыз)
Жеті ішектен жеті
түрлі үн шығар,
Әуезінен жеті тарау
мұң шығар. Ойнап
кетсең, түрлі-түрлі
жыр шығар, Қандай
аспап табуға кім
құлшынар?

(Жетіген)
**«Таны және ата»
дидактикалық
ойыны.**
Ойын
шарты:Балаларға
слайд арқылы

	<p>болады. Дидактикалық жаттығу: Сөйлемге қажетті сөзді қос – Мен сендерге бір сөзі жетпейтін сөйлем айтамын, ал сендер сөйлем дұрыс құрылу үшін, мағынасы бойынша келетін сөз қосуларың керек. Мысалы: Әкем балғамен шегені ... (шегеледі). Әжем шұлық ... (тоқыды). Көбелек гүлге ... (қонды). Бағдаршамда қызыл түс ... (жанды). Құрылысшы кірпіш ... (қалады). Дәрігер науқасты ... (емдеді). Атам газет ... (оқыды). Балалар далада ... (ойнады).</p>	<p>Ойын шарты: екі шырша қойылады. Балалар екі топқа бөлінеді. Шыршаны өздері жасаған ойыншықтармен, қағаз қолшаммен (фонарик) безендіру. Жылдам безендірген топ жеңімпаз атанады</p>	<p>түрде және олардың түр-түстерін атайды. Балалар сөздерді қайталап, сөзге сәйкес суретті көрсетеді. Мысалы: көйлек, көйлектер, сары көйлек, қысқа жең жейде.</p>	<p>Балалар екі топқа бөлінеді. Шыршаны өздері жасаған ойыншықтармен, қағаз қолшаммен (фонарик) безендіру. Жылдам безендірген топ жеңімпаз атанады</p>	<p>аспаптардың түрі көрсетіліп және үні, дыбысы тыңдатылады. Балалар жасырынған аспапты табады «Алақан, үш саусақ, жарайсың» ойын жаттығуы. Ойын шарты: Балалар шашылып жатқан музыкалық аспаптардың суреттерін алып, жалпы және ұлттық музыкалық аспаптарды ажыратып екі шеңбер ішіне орналастырады. Балалар шығармашылығы</p>
--	---	---	--	---	---

Үзіліс: Қозғалмалы зерек ойындар «Жер,су,ауа» ойыны.

<p>«Табиғат құбылыстарын ажыратып олардың қасиеттерін ата» Мақсаты: Қасиетіне қарай: қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады. Көрнекіліктер: қар мен жаңбыр бейнеленген суреттер. Ойын барысы: Балаларға қар мен жаңбырдың суреттерін көрсетіп, олардың бір-бірінен ажыратып айту тапсырылады. Білімдерін анықтау барысында табиғат құбылыстардың қасиеттерін айтып берулері керек.</p>	<p align="center">Тірі және өлі табиғат</p> 	<p>Ойын: «Жер,су,ауа» Мақсаты: балаларға берілген тапсырманы тез шешуге, жылдам жауап беруге, жерде, ауада, суда не болатынны дұрыс айтуға төселдіру, қоршаған ортаға қамқорлық сезімен тәрбиелеу. Көрнекіліктер: асық Шарты: балалар дөңгелеіп отырады. Бір бала ортаға шығып балаларды кез келгіненен асық лақтырып жібереді де жер су ауа деген сөздің бірін айтады. Егер бала жер десе асықты қағып алған сезіммен тәбиелеу. Біл бала отатаға шығып, балалардың кез келгеніне асықта лақтырып жібреді де жер, су ауа деген сөздік бірін айтады. Егер бала жер десе, асықты қағып алған бала жерде тіршілік ететін құстарды, адамдарды, өсімдіктерді атайды. Ал су сөзі айтылса, балық балардың аты аталады. Ауа дегенде құстарды айтуы тиіс.</p>
--	---	---

Осылй ойын жалғаса береді.

4.Дене шынықтыру

«Балапан ұядан ұшады»

Б.қ.: аяқтарын иық еніндей етіп қою. Қолдары шынтақтан бүгіліп, білектерін көлденең, саусақтарының арасы ашылған, алақандарын кеудесіне қаратып ұстап тұру. Шынтақтарын мүмкіндігінше артқа қарай жібергенде демін ішке тарту. Ал б.қ. қайта оралғанда – демін сыртқа шығару (6 рет қайталау). **Тырна қанат жазады.** (Екі жаққа бұрылыстар). Б.қ.: қолдарын алдыға – жоғары – алдыға – екі жаққа баяу көтерген кезде оң аяғының тізесін бүгіп, жерге параллель етіп көтеріп, біраз кідіру – демін ішке тарту. Б.қ. – демін сыртқа шығару. Келесі аяқпен осы қимылдарды қайталау. **Жылан билейді.** Б.қ.: аяқтары иық еніндей етіп

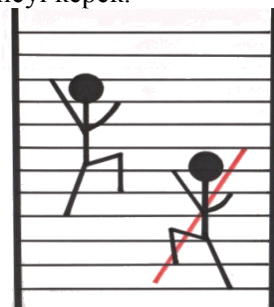
4.Музыка

Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Көңілді би» (И. Штраус).

Музыка тыңдау: «Айды әперші, апатай» (Е. Өміров). Әннің мәтінін орындап болған соң, балалармен әңгіме жүргізу. Балаларға 12 сәуір Ғарышкерлер күні екенін айтып, интерактивті тақтадан ғарыш әлеміне саяхат жасап, ғарышкерлермен таныстыру. Ғарышкерлердің суреттерін көрсету. **Ән айту:** «Ғарышкер боламыз» (Ш. Мұхамеджанов). **Музыкалық аспапта ойнау:** «Тамшылар» румын халық әні (өңдеген Т. Попатенко).

4.Дене шынықтыру

Әртүрлі тәсілдермен гимнастикалық қабырғаға өрмелеу – кезекпен аттап өрмелеу, сатылардан дұрыс ұстану, қауіпсіздік ережелері. (3 рет) Баспалдаққа шығуды орындайды. Дұрыс ұстану үшін төрт саусақты сатының үстінен келтіріп, бас бармаған астынынан келтіріп ұстайды. Бір сарынды қозғалып, өз қимылын басқаруға тырысады. Баспалдақтан түскенде сатыларын қалдырмай, секіріп түсіп кетпеуі керек.

Тепе-теңдік сақтау. (4 рет) Еденге бұралыңқы

4.Музыка

Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Көңілді би» (И. Штраус). **Музыка тыңдау:** «Айды әперші, апатай» (Е. Өміров). Әннің мәтінін орындап болған соң, балалармен әңгіме жүргізу. Балаларға 12 сәуір Ғарышкерлер күні екенін айтып, интерактивті тақтадан ғарыш әлеміне саяхат жасап, ғарышкерлермен таныстыру. Ғарышкерлердің суреттерін көрсету. **Ән айту:** «Ғарышкер боламыз» (Ш. Мұхамеджанов). **Музыкалық аспапта ойнау:** «Тамшылар» румын халық әні (өңдеген Т. Попатенко).

4.Дене шынықтыру

Себетке доп лақтыру. (3 рет) Допты кеуде тұсында ұстап тұрып, ілгері-төменге қарай доға жасай отырып түсіріп, қолын қайта жоғары көтеріп түзеп, қолдарының басы мен саусақтарын аша отырып, допты екпінмен себетке бағыттап лақтырады. Баскетбол қалқанынан 2,5 метр қашықтықта тізбектерге тұрады. Бастапқы қалыпқа дұрыс тұрады. Аяқтарын иық еніндей қашықтыққа қойып, бір аяғын жарты қадам ілгері орналастырады. Салмақты екі аяққа бірдей бөліп, денені алға бұрады. Қолдарын шынтақтан бүгіп, денеге жанай

	<p>кою, қолдарымен ұстасып, желкесіне қойылған. Шынтақтары мүмкіндігінше артқа тартылған. Басы мен табанын қозғалтпай, белін айналдырады. Жасыл желекті жел тербейді. Б.қ.: аяқтарын алшақтау қойып тұру. Сол аяғына қарай қисаю, қол саусақтарын аяғына тигізу – демін ішке тарту. Б.қ.: демін шығару. Сол қимылдарды оң жағына қайталау. Қолыңмен көкті итер. Б.қ.: тұру. Қолдарын баяу алдыға көтеру. Денені түзеп, тыныс алуды қалпына келтіру. 8 рет. Футбол – жұптарға бөлініп, 3 метр қашықтықтан бір-біріне допты дөңгелету. (10 рет) Нұсқау – допты серігінің дәл аяғына беру, допты ұру күшін мөлшерлеу, допты тек табанымен тоқтату.</p>		<p>тасталған баудың үстімен қолдарын екі жаққа созып, артпен жүреді. Тепе-теңдік сақтап, арқасын тік ұстауға тырысады. Тепе-теңдік сақтау жаттығуларын орындайды. Жаттығулар кешенін толық орындап біткенше тепе-теңдік сақтап, арқасын тік ұстап, басын төмен түсірмеуге, қолдарын екі жаққа созып, баудың үстімен әдемі болып, бірқалыпты жүріп өтуге тырысады. Ойын жаттығуы: «Іліп кетпе!» – айналып тұрған секіртпеден секіріп өту. Ойынға белсене қатысады. Секіртпе қозғалыс амплитудасының ең жоғарғы нүктесіне келген сәтте оның орта тұсының астынан шапшаң жүгіріп өтіп үлгеруге тырысады. (2рет)</p>		<p>таяу ұстайды. Допты бір орында тұрып, себетке екі қолмен кеудеден итеріп лақтырады. Гимнастикалық қабырғаға аяқты аяққа сүйеп аттап, қиғаш өрмелеу. (3 рет) Баспалдақтан-баспалдаққа өткенде аяқ пен қол қимылдарын үйлестіру, <u>қауіпсіздік ережелерін сақтау.</u> Гимнастикалық қабырғамен жоғары өрмелеп шығады да, аяқты аяққа сүйеп аттап, қиғаш түседі. Баспалдақ сатыларынан мықтап ұстайды: төрт саусақпен үстінен, бас бармақпен сатынан ұстайды. Ойын жаттығуы «Тыңда, орында!». (2 рет) Жүргізуші 1-2 қимылды айтып, қайталайды. Тек қалай орындалатынын түсіндіріп, көрсетпейді. Балалар тура сол ретпен қимыл-қозғалыстарды қайталауы керек. Бастапқы қалыпқа тұрады. Аяқтарын ніндей қашықтыққа</p>
--	--	--	---	--	--

					<p>д, бір аяғын жарты ілгері орналастырады. ақты екі аяққа бірдей денені алға бұрады. ырын шынтақтан бүгіп, е жанай таяу ұстайды. ы бір орында тұрып, ке екі қолмен кеудеден і лақтырады.</p>
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналарға балалардың жетістіктерін айту Сақтық шаралары Жолда жүру ережелері Жолда жүгірме, бөгелме, бөгде адамдармен сөйлеспе!	Ата-аналарға балалардың жетістіктерін айту, ертегі немесе әңгіме айтуға кеңес беру	Ата-аналарға балалардың жетістіктерін айту, ертегі немесе әңгіме айтуға кеңес беру Этика – эстетика, мәдениет, жеке бас гигиенасы, Жолда жүру ережелері туралы ескертулерді күнделікті ескерту	Ата-аналарға балалардың жетістіктерін айту, ертегі немесе әңгіме айтуға кеңес беру	Жолда жүгірме, бөгелме, бөгде адамдармен сөйлеспе!

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Ы.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ

Топ: Мектепалды даярлық

Топ жетекшісі: Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы

Балалардың жасы: 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 24-28сәуір 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 24-сәуір	Сейсенбі 25-сәуір	Сәрсенбі 26-сәуір	Бейсенбі 27-сәуір	Жұма 28-сәуір
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	«Біз бақытты баламыз» Кел,шенберге тұрайық, Қолымызды ұстайық. Күлімдейік күлейік, Тату болып жүрейік.	«Мен әдепті баламын» Амандасу үлкенге, Тәрбиенің басы ғой. Ал,кәнеки бәріміз, Сәлем дейік үлкенге.	«Нәр алып» Аман-есен болайық, Бейбітшілік қалайық! Күнге қарап шуақтанып, Суға қарап нәр алып, Табиғаттан шабыттанып, Денсаулықпен ойнап-күліп жүрейік.	«Қуан,шаттан!» Қуан, шаттан! Қуан, шаттан! Қуанатын күн бүгін. Қайырлы таң! Қайырлы күн! Күліп шықты күн бүгін.	«Қайырлы таң!» Қайырлы таң! Ормандар мен далалар. Қайырлы таң! Достасқан бар Балалар, Қайырлы таң! Жора-жолдас,ұл мен қыз!
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Үстел үсті ойыны – пазл: «Жыл мезгілдері » Балалармен қыс мезгілі туралы әңгімелесу.	Құрылыс ойындары: «Қардан үйшік жасаймыз»	Фотосуреттер қарастыру: «Қысқы ойындар түрлері» Фотосуретте бейнеленген ойын түрлерін атау.	Үстел үсті театры: «Ғажайып қыс» және т.б. тақырыптар бойынша сюжетті картиналар қарастыру.	Сюжеттік ойындар: «Қыстың қызықты сәттері» еркін сурет салу. Д/ойын: «Қар»
Таңертеңгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 3				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Жылулық сәті: Апам мені «Айым»-дейді, Мен мұнайсам,уайым жейді. Апам мені «Күнім»-дейді, Мен қуансам күлім -дейді.	Жылулық сәті: Қуанамыз күлеміз, Бар әлемде сүйеміз. Қол ұстасып, қуанып, Достарымен бір жүреміз.	Жылулық сәті: Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөгеленген шеңберді.	Жылулық сәті: Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге, Қол ұстасып келдік біз, Жан достарымыз енді біз.	Жылулық сәті: Достар бері келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге Қуанышпен еніңдер.

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет

1 - ұйымдастырылған іс-әрекет

1.Сөйлеуді дамыту
Дидактикалық ойын:
«Жасырынған ойыншықты тап».
 Ойын шарты: балалар тығылған ойыншықтарды тауып, неден жасалғанын, қайда қолданылатынын түсін айтып береді.
Дидактикалық ойын:
«Кімде не бар?»
 Ойын шарты: Бір бала қолына жасырған затты сипаттайды. Сипатталған затты қалған балалар табу керек.
Дидактикалық ойын:
«Белгілі дыбысқа сөз таңда».
 Ойын шарты: Ертегідегі кейіпкерлердің бас әрпіне сөз ойлап айтады.
 Мысалы:
 «Әже» сөзіндегі «Ә» дыбысына;
 «Қыз» дегендегі «Қ» дыбысына;
 «Тауық» және «тышқан» деген сөздегі «Т» дыбысына сөз ойлайды.

1.Қоршаған ортамен танысу
Дидактикалық ойын:
«Ойлан да аяқта»
 Мақсаты: Балалардың сөздік қорын байыту, сөйлеу барысында қолдануларын қалыптастыру. Тілдің грамматикасын дұрыс сақтауын қалыптастыру, сөйлеу іскерліктері мен сөздік қорын байыту.
 Шарты: Берілген сурет бойынша тәрбиеші сөздерді айтад, ал балалар аяқтайды.
 Қарға ұшады,ал ат ... (шабады)
 Ит үреді, ал қарға... (қарқылдайды)
 Жылан жорғалайды, ал балық... (жүзеді)
 Қасқыр ұлиды, ал қой... (маңырайды)
Қимыл-қозғалыс жаттығуларын орындау
 Шымшық ұшып-қонады, (Бір орында тұрып қос аяқтап секіреміз). Бір орнында отыра алмас, (бір орында тұрып сол аяқпен секіреміз). Бір-екі, бір-екі, (Бір орында тұрып оң аяқпен секіреміз). Зуылдады тоқтамай. (Бір орында тұрып айналамыз) Міне, бір минутқа отырды, (Отырамыз.)
 Тұмсығымен кеудесін қасыды. (Орнымыздан

1.Сауат ашу негіздері
Дидактикалық ойын
Жоғалған дыбыс
 – Мен сендерге суреттерді көрсетіп, суреттің атауын бастапқы дыбысын дыбыстамай айтамын, ал сендер менің қатемді түзеп, жоғалған дыбысты қосып сөзді толық айтуларың керек.
 Мысалы: - ...олбарыс(ж), ...ысық(м), ...аймыл(м), ...асбақа(т), ...ышқан(т), ...рыстан(а), ...арабан(б), ...әріхана(д), ...арандаш(қ), ...аламсап(қ), ...өзілдірік(к), ...үшік(к), ...втобус(а), ...ролейбус(т), ...лдаркөсе(А), ...алапан(б), ...айық(қ), ...асқыр(қ), ...ағдаршам(б), ...артоп(к)
Дидактикалық ойын:
Қағып ал
 – Мен сендерге сөздің бірінші дыбысын айқынырақ айтып, допты лақтырамын. Сендер мен айқынырақ айтқан дыбысты қайталап допты өзіме лақтырасыңдар.
 Мысалы: кққасқыр(к), еетік(е), тттүлкі(т), өөөрік(ө), бббалық(б), сссағат(с), ааалқа(а), жжжаз(ж), мммоншақ(м), кққоңыз(к), қққолшатыр(қ), бббілезік(б), жжжұлдызша(ж), ооотын(о), қққарға(қ), сссазан(с), шшшахмат(ш), тттау(т)
Дидактикалық ойын:
Буынды айтып сөз құра

1.Сөйлеуді дамыту
Дидактикалық ойын:
«Жасырынған ойыншықты тап».
 Ойын шарты: балалар тығылған ойыншықтарды тауып, неден жасалғанын, қайда қолданылатынын түсін айтып береді.
Дидактикалық ойын:
«Кімде не бар?»
 Ойын шарты: Бір бала қолына жасырған затты сипаттайды. Сипатталған затты қалған балалар табу керек.
Дидактикалық ойын:
«Белгілі дыбысқа сөз таңда».
 Ойын шарты: Ертегідегі кейіпкерлердің бас әрпіне сөз ойлап айтады.Мысалы:
 «Әже» сөзіндегі «Ә» дыбысына;
 «Қыз» дегендегі «Қ» дыбысына;
 «Тауық» және «тышқан» деген сөздегі «Т» дыбысына сөз ойлайды

1.Сауат ашу негіздері
Дидактикалық ойын
Жоғалған дыбыс
 – Мен сендерге суреттерді көрсетіп, суреттің атауын бастапқы дыбысын дыбыстамай айтамын, ал сендер менің қатемді түзеп, жоғалған дыбысты қосып сөзді толық айтуларың керек.
 Мысалы: - ...олбарыс(ж), ...ысық(м), ...аймыл(м), ...асбақа(т), ...ышқан(т), ...рыстан(а), ...арабан(б), ...әріхана(д), ...арандаш(қ), ...аламсап(қ), ...өзілдірік(к), ...үшік(к), ...втобус(а), ...ролейбус(т), ...лдаркөсе(А), ...алапан(б), ...айық(қ), ...асқыр(қ), ...ағдаршам(б), ...артоп(к)
Дидактикалық ойын: Қағып ал
 – Мен сендерге сөздің бірінші дыбысын айқынырақ айтып, допты лақтырамын. Сендер мен айқынырақ айтқан дыбысты қайталап допты өзіме лақтырасыңдар.
 Мысалы: кққасқыр(к), еетік(е), тттүлкі(т), өөөрік(ө), бббалық(б), сссағат(с), ааалқа(а), жжжаз(ж), мммоншақ(м), кққоңыз(к), қққолшатыр(қ), бббілезік(б), жжжұлдызша(ж), ооотын(о), қққарға(қ), сссазан(с), шшшахмат(ш), тттау(т)
Дидактикалық ойын:
Буынды айтып сөз құра
 Ойын шарты: педагог айтқан буынға балалар сөз құрап

тұрып, басымызды оңға-солға иеміз). Ұшты, қонды, (Бір орында тұрып сол аяқпен секіреміз). Шыр-шыр, (Бір орында тұрып оң аяқпен секіреміз). Шыр-шыр! (Бір орында тұрып қос аяқтап секіреміз).

Ойын шарты: педагог айтқан буынға балалар сөз құрап айтады.
Мысалы: Ал...ма, ба...қа..., са...ғыз, ал...мұрт, ма..., ке...ме, де..., шал...қар, қа...зы, пи...яз, бә...тенке, т.б.

айтады.
Мысалы: Ал...ма, ба...қа..., са...ғыз, ал...мұрт, ма..., ке...ме, де..., шал...қар, қа...зы, пи...яз, бә...тенке, т.б.

Үзіліс : Затты лақтыру мен қағып алуға арналған ойындар
«Лақтыр да, қағып ал»

Суретті тіл ұстарту:
Ша – ша – ша
Айшаның шанасы тама (ша)
Са – са – са
Қасқыр соқты Мұ (са)
Ол – ол – ол
Ағашта лимон м(ол)
Ра – ра – ра
Дүкеннен нан алды Са (ра)
Із – із – із
Тамаққа қосты сәб(із)
Жу – жу – жу
Бдысты тазалап (жу)

Ойын: «Лақтыр да, қағып ал»
Мақсаты: Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тындай білуге үйрету.
Ойынның шарты: Балалар алаңда еркін орналасады әр біреуінің қолында бір-бір доптан болады. Тәрбиешінің «баста», - деген белгісі бойынша балалар допты жоғарыға лақтырып қағып алады. Әр бала неше рет лақтырып қағып ала алады, соны санайды.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

2. Математика негіздері «Мені таны» ойыны
Ойын шарты: Балаларға жұмбақ оқылады. Балалар жұмбақтың жауабын суретте бейнеленген фигуралар арқылы табады
1. Сен маған мұқият қара, Менің үш қабырғам, Үш бұрышым, үш ұшымы бар. (Үшбұрыш.)
2. Сопақша да емеспін, Үшбұрышқа дос емеспін, Тікбұрышқа аға болам, Шаршы деген мен болам. (Шаршы.)
3. Денемнен бұрыштар табылмайды, Бірақ көп

2. Қазақ тілі Сөздік ойын: «Жалғасын тап». Үлестірмелі материалдардың көмегімен сөйлемді толықтырады.
Таңертең ... (тұрамын).
Бетімді ... (жуамын).
Тісімді ... (тазалаймын).
Жаттығу ... (жасаймын).
Шашымды ... (тараймын).
Киімімді ... (киемін).
Балабақшаға ... (барамын).
Дидактикалық ойын: «Мен бес сөз білемін». Берілген тақырып бойынша 5 сөз құрайды.
Ойын: «Мен не істегенімді айтпаймын,

2. Математика негіздері «Мені таны» ойыны
Ойын шарты: Балаларға жұмбақ оқылады. Балалар жұмбақтың жауабын суретте бейнеленген фигуралар арқылы табады
1. Сен маған мұқият қара, Менің үш қабырғам, Үш бұрышым, үш ұшымы бар. (Үшбұрыш.)
2. Сопақша да емеспін, Үшбұрышқа дос емеспін, Тікбұрышқа аға болам, Шаршы деген мен болам. (Шаршы.)
3. Денемнен бұрыштар табылмайды, Бірақ көп

2. Қоршаған ортамен танысу Демонстрациялық материалдармен жұмыс. «Жерде, әуеде, суда» ойыны.
Шарты: жерде, әуеде, суда қызмет ететін сарбаздардың және шеғара бағаны, танк т.б. суреттері көрсетіледі.
«Жерде» деп танкистің суретін көрсетеді. Осы кезде балалар аяқтарымен адымдайды. «Әуеде» деп ұшқыштың суретін көрсеткенде,

2. Математика негіздері Ойын жаттығуы. «Пішінге ұқсас зат».
Жұптық жұмыс. Ойын шарты: Үстелдерде пішіндердің: дөңгелек, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш жинақтары салынған хатқалта жатыр. Кез келген бала хат қалтадан пішінді шығарып, оны атайды, ал екінші бала қоршаған ортадағы осындай пішіндегі затты атайды.
Одан кейін рөлдерімен ауысады.
«Шын немесе жалған» дидактикалық ойыны

нәрсе бір маған ұқсайды:
 Өртүрлі табақтар, Легендер,
 медальдар. Олар адамдарға
 өте керек. Атым менің
 (дөңгелек).
 4. Менен де бұрыштар
 таппайсың,
 Дөңгелекке аз ғана
 ұқсаймын, Екі жағымнан
 қысыңқырап,
 Екі жағымнан сәл
 созыңқырап. (Сопақша.)
 5. Мына шелекке қара –
 Қақпағы мен түбі бар,
 Екі дөңгелекті қосқан – Бір
 фигураны алған. (Цилиндр.)
 6. Бұл дене доп болып
 секіреді, Қарбыз болып
 домалайды,
 Толықсыған ай болып
 күлімдейді,
 Күн болып жарқырайды. Ол
 қалай аталады? (Шар.)
Демонстрациялық
материалмен жұмыс
Дидактикалық ойын
«Бұл неге ұқсайды?»
 Ойын шарты: Қоршаған
 ортадан дөңгелек, шаршы,
 үшбұрыш, текше, шар,
 цилиндрге ұқсайтын
 заттарды атаңдар.
«Мені таны» ойыны
 Ойын шарты: Балаларға
 жұмбақ оқылады. Балалар
 жұмбақтың жауабын
 суретте бейнеленген
 фигуралар арқылы табады
 1. Сен маған мұқият қара,
 Менің үш қабырғам,
 Үш бұрышым, үш ұшым
 бар. (Үшбұрыш.)
 2. Сопақша да емеспін,
 Үшбұрышқа дос емеспін,
 Тікбұрышқа аға болам,
 Шаршы деген мен болам.

көрсетемін». Балаларға
 жаттығу жасау, тамақ ішу,
 ән айту, билеу, сурет салу,
 ұйықтау дегендерді
 қимылмен көрсетеді,
 балалар не істегенін
 айтады.

нәрсе бір маған ұқсайды:
 Өртүрлі табақтар,
 Легендер, медальдар. Олар
 адамдарға өте керек, Атым
 менің (дөңгелек).
 4. Менен де бұрыштар
 таппайсың,
 Дөңгелекке аз ғана
 ұқсаймын, Екі жағымнан
 қысыңқырап,
 Екі жағымнан сәл
 созыңқырап. (Сопақша.)
 5. Мына шелекке қара –
 Қақпағы мен түбі бар,
 Екі дөңгелекті қосқан – Бір
 фигураны алған.
 (Цилиндр.) 6. Бұл дене доп
 болып секіреді, Қарбыз
 болып домалайды,
 Толықсыған ай болып
 күлімдейді,
 Күн болып жарқырайды.
 Ол қалай аталады? (Шар.)
Дидактикалық ойын
«Бұл неге ұқсайды?»
 Ойын шарты: Қоршаған
 ортадан дөңгелек, шаршы,
 үшбұрыш, текше, шар,
 цилиндрге ұқсайтын
 заттарды атаңдар.

қолдарын жанжаққа
 жайып, ұшқан сияқты
 болады. «Суда»
 дегенде суда жүзген
 секілді қимылдар
 көрсетеді. Балаларға
 Ұлы Отан соғысы
 және атақты
 қаһармандар туралы
 әңгімелеу.

«Сиқырлы қапшық»

Ойынның мақсаты:
 заттарды белгілі бір
 қасиеттері бойынша
 салыстыруға,
 топтастыруға үйрету.
 Ойынның құрал-
 жабдықтары: түсі, өлшемі,
 пішіні бойынша әр түрлі
 ойыншықтар.
 Ойынның мазмұны:
 Балалар «Сиқырлы
 қапшықтың» ішіндегі
 затты ұстап көріп, пішінін
 анықтайды, ойыншықты
 алған соң атын атап, түсін
 айтады.

«Үйдің есігін жабайық»

Ойынның мақсаты:
 заттарды өлшемі бойынша
 салыстыруға, жуан және
 жіңішке заттарды
 ажыратуға жаттықтыру.
 Ойлау қабілетін дамыту.
 Ойынның құрал-
 жабдықтары: үйдің,
 есіктің суреттері.
 Ойынның мазмұны:
 қағаздан қиылған, есігі
 жоқ үйдің суретін
 балаларға тарату. Жуан
 және жіңішке есіктерді
 үйдің өлшеміне сай
 келтіріп салуды ұсыну

Ойын шарты: зат пен
 форманы атайды. Мысалы,
 «доп дөңгелек», «қорап доп
 тәрізді». Егер мәлімдеме
 дұрыс болмаса, онда балалар
 қолын аяқастыра көкірегіне
 қояды немесе бастарын
 шайқайды. Егер дұрыс болса
 – қол шапалақтайды.

(Шаршы.)
 3. Денемнен бұрыштар табылмайды, Бірақ көп нәрсе бір маған ұқсайды: Өртүрлі табақтар, Легендер, медальдар. Олар адамдарға өте керек, Атым менің (дөңгелек).
 4. Менен де бұрыштар таппайсың, Дөңгелекке аз ғана ұқсаймын, Екі жағымнан қысыңқырап, Екі жағымнан сәл созыңқырап. (Сопақша.)
 5. Мына шелекке қара – Қақпағы мен түбі бар, Екі дөңгелекті қосқан – Бір фигураны алған. (Цилиндр.)
 6. Бұл дене доп болып секіреді, Қарбыз болып домалайды, Толықсыған ай болып күлімдейді, Күн болып жарқырайды. Ол қалай аталады? (Шар.)
Дидактикалық ойын «Бұл неге ұқсайды?»
 Ойын шарты: Қоршаған ортадан дөңгелек, шаршы, үшбұрыш, текше, шар, цилиндрге ұқсайтын заттарды атандар.

Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар «Айдаһардың құйрығы»

Тілді жаттықтыратын тақпақ

Кім келді?
 Қане, қане кім келді?
Біз, біз, біз!
 Апа, апа бұл сіз бе?
Иә, иә, иә!
 Әке, әке бұл сіз бе?
Иә, иә, иә!
 Ағатайым бұл сіз бе?
Иә, иә, иә!
 Қарындасым бұл сен бе?

Ойын: «Айдаһардың құйрығы»
Мақсаты: Балалардың есте сақтау қабілеті, бақылағыштығы жақсарады.
Ойынның шарты: Өте қызық ойын! Ойынға қатысушылар бірінің артына бірі тізбектеле белдерінен ұстап тұрады. Ең бірінші тұрған бала - «айдаһардың басы». Ең соңғысы – «құйрығы» болады. «Айдаһардың басы» ең күрделі жолдармен жүре отырып өз «құйрығын» ұстап алуға тырысады.
Ұсыныс: Оның мақсаты – ұстап алу, «құйрықтың» мақсаты ұстатпау, қайткені де қашып құтылу. Егер

Иә, иә, иә!
Біздер тату жан ұя
Иә, иә, иә!

«құйрық» ұсталып қалса, ол – «бас» болады. Ойын өз жалғасын табады.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

3.Сауат ашу негіздері
Дидактикалық ойын
Жоғалған дыбыс
– Мен сендерге суреттерді көрсетіп, суреттің атауын бастапқы дыбысын дыбыстамай айтамын, ал сендер менің қатемді түзеп, жоғалған дыбысты қосып сөзді толық айтуларың керек.
Мысалы: - ...олбарыс(ж),
...ысық(м), ...аймыл(м),
...асбақа(т), ...ышқан(т),
...рыстан(а),
...арабан(б), ...әріхана(д),
...арандаш(қ), ...аламсап(қ),
...өзілдірік(к), ...үшік(к),
...өтобус(а),
...роллейбус(т), ...лдаркөсе(А),
...алапан(б), ...айық(қ),
...асқыр(қ), ...ағдаршам(б),
...артоп(к)
Дидактикалық ойын: Қазып ал
– Мен сендерге сөздің бірінші дыбысын айқынырақ айтып, допты лақтырамын. Сендер мен айқынырақ айтқан дыбысты қайталап допты өзіме лақтырасыңдар.
Мысалы: қққасқыр(қ), ееттік(е), тттүлкі(т), өөөрік(ө), бббалық(б), сссағат(с), ааалқа(а),

3.Көркем әдебиет
«Сиқырлы қапшық»
Ойынның мақсаты: заттарды белгілі бір қасиеттері бойынша салыстыруға, топтастыруға үйрету.
Ойынның құрал-жабдықтары: түсі, өлшемі, пішіні бойынша әр түрлі ойыншықтар.
Ойынның мазмұны: Балалар «Сиқырлы қапшықтың» ішіндегі затты ұстап көріп, пішінін анықтайды, ойыншықты алған соң атын атап, түсін айтады.
Дидактикалық ойын «Мен қандаймын»
Ойын барысы: Балаларға сұрақ қойылады сәйкесінше балалар сол сұраққа жауап береді
– Сен қандай баласың? (Мен әдепті баламын.)
– Арман, сен қандай баласың? (Мен жақсы баламын.) т.б.

3. Қазақ тілі
Сөздік ойын: «Жалғасын тап». Үлестірмелі материалдардың көмегімен сөйлемді толықтырады.
Таңертең ... (тұрамын).
Бетімді ... (жуамын).
Тісімді ... (тазалаймын).
Жаттығу ... (жасаймын).
Шашымды ... (тараймын).
Киімімді ... (киемін).
Балабақшаға ... (барамын).
Дидактикалық ойын: «Мен бес сөз білемін».
Берілген тақырып бойынша 5 сөз құрайды.
Ойын: «Мен не істегенімді айтпаймын, көрсетемін». Балаларға жаттығу жасау, тамақ ішу, ән айту, билеу, сурет салу, ұйықтау дегендерді қимылмен көрсетеді, балалар не істегенін айтады.

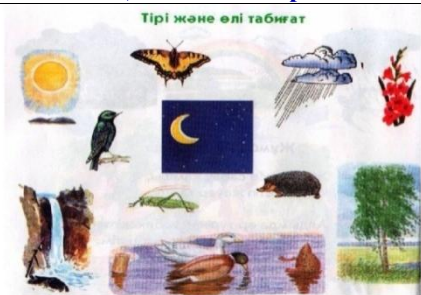
3.Көркем әдебиет
«Сиқырлы қапшық»
Ойынның мақсаты: заттарды белгілі бір қасиеттері бойынша салыстыруға, топтастыруға үйрету.
Ойынның құрал-жабдықтары: түсі, өлшемі, пішіні бойынша әр түрлі ойыншықтар.
Ойынның мазмұны: Балалар «Сиқырлы қапшықтың» ішіндегі затты ұстап көріп, пішінін анықтайды, ойыншықты алған соң атын атап, түсін айтады.
Дидактикалық ойын «Мен қандаймын»
Ойын барысы: Балаларға сұрақ қойылады сәйкесінше балалар сол сұраққа жауап береді
– Сен қандай баласың? (Мен әдепті баламын.)
– Арман, сен қандай баласың? (Мен жақсы баламын.) т.б.

3.Шығармашылық іс-әрекет
Үлгі сызық бойымен үшбұрыштарды қиып, оларды бәріміз бірге қосылып санаймыз.
– Балалар, неше үшбұрыш қидық?
– Неше үлкен үшбұрыш бар?
– Дұрыс айтасыңдар, қалған 17-сі кішкене үшбұрыштар.
Жұмыс жасау барысында көмек қажет болған балаларға педагог көмектеседі. Қиып алған үшбұрыштарымызбен 71-беттегі үлгі орамалды әшекейлеп жапсырайық.
Сол жағына 7 үшбұрыш жапсырамыз.
Оң жағына да 7 үшбұрыш жапсырамыз.
Бір үшбұрышты орамалдың ұшына жапсырамыз.
Үлкен үшбұрышты және екі кішкене үшбұрышты ортасына жапсырамыз.
Балалар шығармашылығы.

жжжаз(ж), ммоншақ(м),
ккқоңыз(к), қққолшатыр(қ),
бббілезік(б), жжжұлдызша(ж),
ооотын(о), ккқарға(қ),
сссазан(с), шшшахмат(ш),
тттау(т)
**Дидактикалық ойын: Буынды
айтып сөз құра**
Ойын шарты: педагог айтқан
буынға балалар сөз құрап
айтады.
Мысалы: Ал...ма, ба...қа..
са...ғыз, ал...мұрт, ма..., ке...ме,
де..., шал...қар, қа...зы,
пи...яз, бә...тенке, т.б

Үзіліс: Қозғалмалы зерек ойындар «Жер,су,ауа» ойыны.

«Табиғат құбылыстарын ажыратып олардың қасиеттерін ата»
Мақсаты: Қасиетіне қарай: қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, бұға айналады.
Көрнекіліктер: қар мен жаңбыр бейнеленген суреттер.
Ойын барысы: Балаларға қар мен жаңбырдың суреттерін көрсетіп, олардың бір-бірінен ажыратып айту тапсырылады. Білімдерін анықтау барысында табиғат құбылыстардың қасиеттерін айтып берулері керек.

Ойын: «Жер,су,ауа»
Мақсаты: балаларға берілген тапсырманы тез шешуге, жылдам жауап беруге, жерде, ауада, суда не болатынын дұрыс айтуға төселдіру, қоршаған ортаға қамқорлық сезіммен тәрбиелеу.
Көрнекіліктер: асық
Шарты: балалар дөңгелеіп отырады. Бір бала ортаға шығып балалардың кез келгеніне асық лақтырып жібереді де жер су ауа деген сөздің бірін айтады. Егер бала жер десе асықты қағып алған сезіммен тәбиелеу. Біл бала отатаға шығып, балалардың кез келгеніне асықта лақтырып жібереді де жер, су ауа деген сөздік бірін айтады. Егер бала жер десе, асықты қағып алған бала жерде тіршілік ететін құстарды, адамдарды, өсімдіктерді атайды. Ал су сөзі айтылса, балық балардың аты аталады. Ауа дегенде құстарды айтуы тиіс. Осылай ойын жалғаса береді.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

4. Дене шынықтыру
«Жылан» Фитболды заттардың арасынан ирек жолмен алып жүру. Белгі бойынша алғашқы ойыншы заттардың арасымен

4. Музыка
Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Құстар» (Т. Ломова).
Музыка тыңдау:

4. Дене шынықтыру
Денені жұмырлап, алдыға қарай дөңгелеп, арқасына аунап түсу. Денені жұмырлау – отырып,

4. Музыка
Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Құстар» (Т. Ломова).
Музыка тыңдау:

4. Дене шынықтыру
Секірулер: ілгері жылжи отырып, бір аяқпен секіртпеден айналып секіру. Аяғының басымен итеріліп секіру. Бірінің

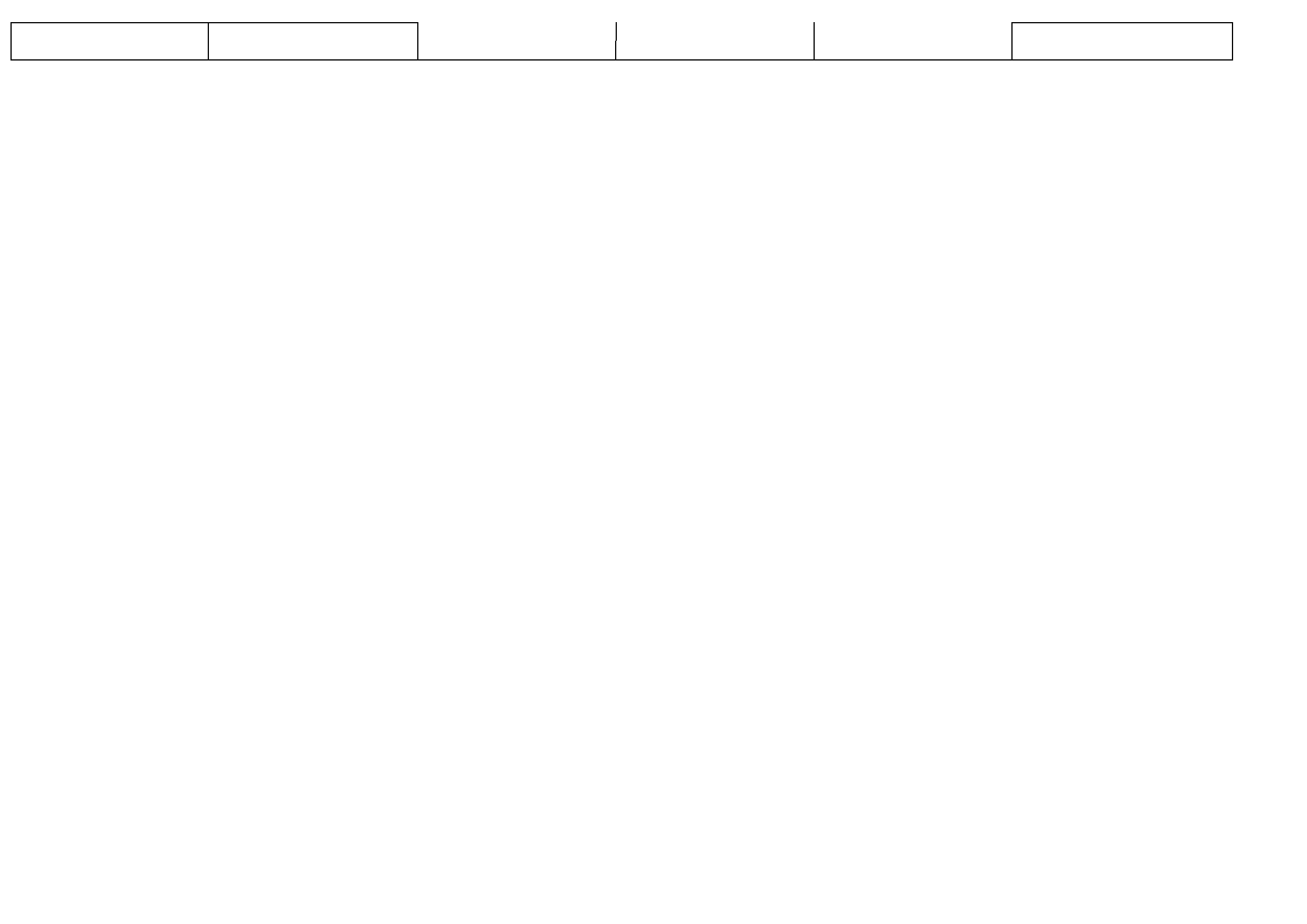
<p>модульды айналып, фитболды алып жүреді де, қажетті жерге жеткен соң дәл сол тәсілмен қайта қайтып, қолындағы фитболды келесі ойыншыға береді. Ойыншылар екі аяқпен бірдей екпіндеп сырғып жүруге тырысады. «Шабандоз» Хоп-фитболмен текшелердің арасымен арқаны тік ұстап секіру, еденнен шұғыл итеріліп, жартылай бүгілген аяғымен жұмсақ секіріп, қайта қону. Ойыншы «арғымаққа» (хоп-фитбол) мініп, бүкіл дистанциядан өтіп, келесі ойыншыға береді. Тепе-теңдік сақтау – ұзын орындықтың үстімен жанына қарай, текшелерден аттап жүру. Тепе-теңдік сақтауға назар аудару. Тепе-теңдік сақтау жаттығуларын орындайды. Ұзын орындықтың үстімен жанына қарай, текшелерден аттап жүреді. Қолдарын беліне қойып, басын төмен түсірмеуге тырысады. Қимыл-қозғалыс ойыны : «Шенбер» (3 рет). Құрсауларды шенбер бойымен орналастырып қою. Ойыншылар өз құрсауларына тұрады. Әр құрсауда тек 2 ойыншы тұра алады. Бір ойыншы үлкен шенбердің дәл ортасында тұрады. Белгі бойынша ойыншылар өз құрсауларына жүгірген кезде ортадағы ортадағы «үйі жоқ» ойыншы кез келген құрсауға тұрып алады. Артық ойыншы енді ортаға тұрып, өзіне үй іздейді. Осылайша ойын жалғаса береді.</p>	<p>«Көкек» (Х. Мұхамедова). Ән айту: «Көктем» (А. Жайымов). Билер: «Көкпар» биі Ойын: «Не қалай шақырады?» музыкалық-дидактикалық ойын.. Ойында аңдардың, жануарлардың, құстардың қалай шақыратынын түсіндіріп, өздеріне сол дыбысталуды қайталауды талап ету. Музыкалық аспапта ойнау: «Ұйықташы, бөпешім» (В. Агафонников).</p>	<p>тізесін біріктіріп, қолдарын еденге, шынтақтарын денесіне қысып, арқасын дөңгелету. Бастапқы қалыптан негізгі акробатикалық жаттығулар жасау. Типтік қателер: Артқа қарай аунағанда жұмырланғанды жоғалтып, арқаға құлау; аяқпен итерілгенде жеткіліксіз екпін алу; шалқасынан жатқанда аяқты кеудеге жинамау; арқаны дөңгелетпеу. Денені жұмырлау – отырып, тізесін кеудесіне қарай тартып, шынтақтарын денесіне қысып, арқасын дөңгелетеді. Алдыға қарай дөңгелеп арқасына аунап түсу – аунап келіп қайтадан аяғына тірелу акробатикалық жаттығулары «Орындарыңмен ауысындар» қозғалыс ойындары Залды екіге бөлетіндей етіп, ортаға арқан төселіп салынады. Әр команда залдың бір бөлігіне орналасады. «Жүгірі!» деп белгі берілгенде, балалар өз бөлігінде шашырап жүгіреді. «Ауысамыз!» деп белгі берілгенде, екі топ ауысады. Қай топ бірінші болып толық ауысып үлгереді, сол топ жеңіске жетеді.</p>	<p>«Көкек» (Х. Мұхамедова). Ән айту: «Көктем» (А. Жайымов). Билер: «Көкпар» биі Ойын: «Не қалай шақырады?» музыкалық-дидактикалық ойын.. Ойында аңдардың, жануарлардың, құстардың қалай шақыратынын түсіндіріп, өздеріне сол дыбысталуды қайталауды талап ету. Музыкалық аспапта ойнау: «Ұйықташы, бөпешім» (В. Агафонников).</p>	<p>артынан бірі секіртпені айналып, бір аяқпен секіріп жүру. Секіртпені басып кетпеуге, оған жақын жүруге, белгі бойынша секіртпені тез ала қоюға тырысады. 50 см, 40 см, 30 см биіктікке көтеріліп тартылған секіртпенің астынан өту. Нұсқау –денені барынша жинақтап, жұмырлану, секіртпені іліп кетпеуге, қолымен жерге таянып қоймауға тырысу. Секіртпенің астынан өту тәсілін оның керілу биіктігіне қарай таңдап, тиімді жол қолданады. Денені барынша жинақтап, жұмырланып, секіртпені іліп кетпеуге, қолымен жерге таянып қоймауға тырысады. Балаларға қалауынша топтарға бөлініп алып, еденге геометриялық фигуралар, ұзын жол құрастыру ұсынылады. Доминаттықтан гөрі бірлесу, ынтымақтастық, достық тактикасының жеңіске жеткізетіндігін тағы айта кету.</p>
--	---	--	---	---

Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
-------------------	---	---	---	---	---

**Кеңістікті бағдарлауға арналған ойындар
«Жапалақ»**

Серуен	<p align="center">Тіл жаттығулары: «Аударыспақ» Мақсаты: -әр түрлі түстерді қайталап бекіту; -сөздік қорын байыту; -дыбыстарды дұрыс және анық айтып бекіту; -балаларды : «Қандай?», «Не істейді?» т.б. сұрақтарға толық, сөйлеммен жауап беруді үйрету; -заттардың түрін, түсін, дәмін, пішінін дұрыс айтып қайталау; -дыбыстың сөздегі орынын тауып айту; -балаларға сөз тіркестерін және сөйлемдерді құрастырып айтып үйрету; -балалардың еске сақтау, есту, ойлау қабілеттерін және зейіндерін дамыту; -колдың ұсақ моторикасын дамыту;</p>		<p>Ойын: «Жапалақ» Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Шарты: «Жапалақ» сайланады, ол барлық ойнаушылардан алысқа тұрады. Өзінің «ұясына». Басқа ойнаушылар жан-жаққа тарап кетеді. «Жапалақ»: «Күн туды, барлығымыз оянамыз!» дейді, сол сәтте барлығы жүгіріп, қимылдайды. «Жапалақ»: «Түн болды, барлығын қимылдамандар, жапалақ ұшады!» дегенде барлық ойнаушы балалар тыныш тұрып, қимылдаулары керек. «Жапалақ» балалардың арасында жүріп, қимылдаған бір-екі баланы өз ұясына әкетеді. Бір бала қалғанша ойын жалғасады.</p>
--------	--	--	---

Балаларды үйге қайтару	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет студия алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>
-------------------------------	--	--	--	--	--

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы**Білім беру ұйымы:** «Ы.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ**Топ:** Мектепалды даярлық**Топ жетекшісі:** Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы**Балалардың жасы:** 5-6 жас**Жоспардың құрылу кезеңі** 02.05-05.05 2023ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	«Әдебиет орталығы» «Тату доспыз бәріміз» тақырыбында сурет арқылы жұмыс жүргізу. Суретке қарап, әңгімелер құрайды. Туыспыз біз бәріміз, Бір Отанды сүйеміз. Бақытты елде туған соң, Бақытты өмір сүреміз! Өнер орталығы: әр ұлт өкілдерінің суретін салады.	Д/ойын: «Керісінше айт» Мақсаты: Балалардың сөздік қорына антоним сөздерін енгізу (жылы-суық, ыстық- суық, жарық - қараңғы және т.б.); айналаны қоршаған ортаны терең түсіне білу.	«Бауырмал халық» Боямақпен жұмыс. Мақсаты: Қазақ халқы бауырмал халық. Біздің елімізде тұрып жатқан орыс, корей, түрі т.б. халықтар біздің жерімізден жер беріп, жылы құшақпен қарсы алған. Суретте берілген қазақ, орыс, өзбек, татар халқының ұлттық киімінің ерекшелігін айтып, сәйкес түспен бастырып, бояуды ұсынамын. Бақытты елде туған соң, Бақытты өмір сүреміз.	Үстел- үсті ойын: «Пазларды құрастырамыз» «Әрқашан күн сөнбесін!» Мақсаты: конструктормен, есептеу таяқшалармен өз еркімен құрастыру. Логикалық ойлау қабілетін дамыту. Көліктер жайлы әңгімелесу.	Д/ойын: «Достық» Мақсаты: 1 мамыр- Қазақстан халықтар бірлігі күні екенін оқушыларға жеткізу; Ынтымақтыққа, достыққа, өз Отанын сүйуге, қорғауға тәрбиелеу.
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 12				

<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҮІӘ)</p>	<p>Мнемосхемамен «Дос» туралы мақал-мәтелдер Доссыз өмір-бос. Жүз сомың болғанша, Жүз досың болсын.</p>	<p>«Достық үйін құрамыз» Дөңгелене тұрамыз, Керегені құрамыз. Уықтар боп иіліп, Шаңыраққа киіліп, Достық үйін құрамыз.</p>	<p>«Болмасын еш тосқауыл» Жақсылыққа, бақытқа, Талпынған әр уақытта. Бала біткен дос, бауыр, Болмасын еш тосқауыл.</p>	<p>«Күлімде, Күн, күлімде» Күлімде, Күн, күлімде, Күлсін барлық бала шат! Берекелі бүгіндей Бейбіт болсын болашақ.</p>	<p>«Ағайынбыз бәріміз!» Ақпыз, кара, сарымыз, Ағайынбыз бәріміз. Ортақ болсын асар тау, Жеміс толы бақша- бау. Болсын жер мен су ортақ, Болсын бізге ну ортақ. Ақпыз, кара, сарымыз, Ағайынбыз бәріміз!</p>
--	---	--	--	--	---

<p>Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҮІӘ</p>	<p>1 - ұйымдастырылған іс-әрекет</p>				
	<p>1.Қоршаған ортамен танысу «Тағы не істейді?» ойын-жаттығуы Ойын шарты: балалар заттың іс-әрекеттерін немесе қасиетін атап көрсетуі тиіс. 1. Үйрек суда жүзе алады, тағы не істейді? 2. Сүнгиді, жерде жүреді, ұшады, барылдайды. 3. Мысық тышқан аулайды, одан басқа тағы не істей алады? 4. Бетін сипалайды, пысылдайды, мияулайды, серуендейді, ұйықтағанды жақсы көреді. 5. Күн жарық сәуле шашады. Тағы не жарық шашады? 6. Қалта шам, шам, көліктің шамы... Дидактикалық ойын: «Бұл қандай ойыншық?» Ойын шарты: Қоржын</p>	<p>1.Сауат ашу негіздері Дидактикалық жаттығу: “Қарама-қарсы сөзін айт” Ал енді мен айтқан сөздің қарама-қарсы сөзін тауып айтыңдар. 152 жіңішке – . . . (жуан) үлкен – . . . (кіші) ұзын – . . . (қысқа) пысық – . . . (жалқау) ашты – . . . (жапты) құрғақ – . . . (ылғал) қара – . . . (ақ) биік – . . . (аласа) жұмсақ – . . . (қатты) ыстық – . . . (суық) Дидактикалық жаттығу: “Жасырылған сөз” Шарты: бала бір сөздің атын тура атамай, оны сипаттайды. Балалар сол сөзді табады. Мысалы: “Ол күз мезгілінен кейін</p>	<p>1.Сөйлеуді дамыту Дидактикалық ойын: «Кімге не керек?» Ойын шарты: Әртүрлі мамандық иелеріне қандай құрал қажет, жапсырмалар орнын тауып жабыстырады. Дидактикалық ойын: «Дыбыстарды дауыстап айтайық». А-а-а, ә-ә-ә. Дауыссыз дыбыстарды айтқызып қатаң, ұяң, үнді дыбыстарды тапқызу: б, в, г т.б. «Таңдап ал да, атын айт». Ойын шарты: Аңдар мен жануарлардың қиынды суреттері ішінен біреуін таңдап алып, атын айтады және оның жүрісін салып береді.</p>	<p>1.Сауат ашу негіздері Дидактикалық жаттығу: “Қарама-қарсы сөзін айт” Ал енді мен айтқан сөздің қарама-қарсы сөзін тауып айтыңдар. жіңішке – . . . (жуан) үлкен – . . . (кіші) ұзын – . . . (қысқа) пысық – . . . (жалқау) ашты – . . . (жапты) құрғақ – . . . (ылғал) қара – . . . (ақ) биік – . . . (аласа) жұмсақ – . . . (қатты) ыстық – . . . (суық) Дидактикалық жаттығу: “Жасырылған сөз” Шарты: бала бір сөздің атын тура атамай, оны сипаттайды. Балалар сол сөзді табады. Мысалы: “Ол күз мезгілінен кейін келеді”, “Ол келмесе, Аязата мен Ақшақар келмейді”. Жауабы: қыс. Дидактикалық</p>	

ішінде бірнеше ойыншық болады. Балалар қоржынға қолын салып, көрмей, сипап сезу арқылы қандай ойыншық екенін табады. Ойыншық туралы өз ойын айтады.

«Кім? Не?» (зат есімдер)
Ойынның мақсаты:
Жанды жансыз заттарды ажырата алады. Ойынның мазмұны: Балаларға суреттер беріледі. Балалар ол суреттерде не бейнеленгенін және оның жанды не жансыз екенін айтады. Жанды болса кім?, жансыз болса не? Сұрағы қойылады.

келеді”, “Ол келмесе, Аязата мен Ақшақар келмейді”.
Жауабы: қыс.
Дидактикалық жаттығу: Дауыссыз дыбыстан басталатын сөз қос
– Балалар мен сендерге заттың сипатын айтамын сендер сол сипатқа сай суреттен көрген дауыссыз дыбыстан басталатын затты айтыңдар.
Мысалы: әдемі ... (көлік), заманауи ... (қала), биік ... (ғимарат), жасыл ... (желек), ұзын ... (көше), жедел .. (жәрдем), үш түсті ... (бағдаршам), жылдам ... (метро), аппақ ... (бұлт), үлкен ... (терезе) т.б.

жаттығу: Дауыссыз дыбыстан басталатын сөз қос
– Балалар мен сендерге заттың сипатын айтамын сендер сол сипатқа сай суреттен көрген дауыссыз дыбыстан басталатын затты айтыңдар.
Мысалы: әдемі ... (көлік), заманауи ... (қала), биік ... (ғимарат), жасыл ... (желек), ұзын ... (көше), жедел .. (жәрдем), үш түсті ... (бағдаршам), жылдам ... (метро), аппақ ... (бұлт), үлкен ... (терезе) т.б.

Үзіліс:

Дидактикалық ойын: «Кім болғым келеді?»

Мақсаты: Мамандықтар туралы білімдерін толықтыру. Сурет бойынша қойылған сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру арқылы зейіндерін дамыту. Олар қандай заттармен қолданатыны жайлы түсінік беру.

Ойынның шарты: Тәрбиеші картиналарды көрсете отырып, былай деп сұрайды, «Дәрігер не істейді? Жүргізуші не істейді? Мұғалім не істейді? Тігінші не істейді?» Балалар қай мамандық иесі екенін қандай құралдармен жұмыс істейтін жайлы айтады.

Ықтимал күрделендіру: тез ойла

Ойынның нұсқаулары: Балаларға мамандық иелерінің суреттері таратылып беріледі.

Ойын: «Оюларды құрастыр»

Мақсаты: Қазақ халқының қолданбалы сәндік өнері туралы балаларға түсінік беру. Ою-өрнектің түрлерімен таныстыру, ою-өрнектерді құрастыра білуге, түстердің үйлесімділігін үйрету. Танымдық қабілеттерін арттыру. Балалар өз елін, халқын сүйуге қазақ өнерін құрметтеуге тәрбиелеу. Ұлттық мақтаныш сезіміз ояту. Эстетикалық талғамын ұштау.

Қолданатын көрнекіліктер: Оюлардың қиылған суреттері

Ойын шарты: Қазақтың ұлттық әр түрлі оюлармен сәндік білу, оюларды құрастырып аттарын атау.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

2.Қазақ тілі
Сөздік ойын:
«Жалғасын тап».
 Ойын шарты:
 Суреттерді көрсетеді, суретке байланысты заттың атын атайды, сол сөзге сөзді байланыстырып жалғап, сөйлем құрайды.
 Балабақша ... (әдемі, жарық, таза).
 Таңертең жаттығу ... (жасаймыз).
 Музыка залында ... (ән айтамыз, би билейміз).
 Серуенге шығып ... (ойнаймыз, демаламыз).
 Керуетте ... (ұйықтаймыз)
Дидактикалық ойын:
«Тыңда, көрсет, қайтала». Ойын шарты:Балаларға балабақша қызметкерлерінің суретін көрсету.
 – Бұл кім?
 – Бұл – тәрбиеші.
 – Аты кім?

2. Математика негіздері
Ойын жаттығуы.
«Пішінге ұқсас зат».
Жұптық жұмыс.
 Ойын шарты:Үстелдерде пішіндердің:дөңгелек,үшбұрыш,шаршы, тіктөртбұрыш жинақтары салынған хатқалта жатыр. Кез келген бала хат қалтадан пішінді шығарып,оны атайды,ал екінші бала қоршаған ортадағы осындай пішіндегі затты атайды.
 Одан кейін рөлдерімен ауысады.
«Шын немесе жалған» дидактикалық ойыны
 Ойын шарты:зат пен форманы атайды.
 Мысалы, «доп

2. Қоршаған ортамен танысу
Дидактикалық ойын: «Ойлан да аяқта»
 Мақсаты: Балалардың сөздік қорын байыту, сөйлеу барысында қолдануларын қалыптастыру. Тілдің грамматикасын дұрыс сақтауын қалыптастыру, сөйлеу іскерліктері мен сөздік қорын байыту.
 Шарты: Берілген сурет бойынша тәрбиеші сөздерді айтад, ал балалар аяқтайды.
 Қарға ұшады,ал ат ... (шабады)
 Ит үреді, ал қарға... (қарқылдайды)
 Жылан жорғалайды, ал балық... (жүзеді)

2.Математика негіздері
Топтық жұмыс. «Не өзгерді?» ойыны
 Ойын шарты:үстелінде бірнеше зат жатыр. Балалар бір-біріне қатысты заттардың қалай орналасқанын есте сақтайды. Содан кейін олар көзін жұмады, осы кезде бір немесе екі заттың орындарына уыстырады. Балалар көзін ашып,қандай өзгерістер болғанын, заттар бұрын қайда тұрғанын және қазіргі тұрған жерін айтады. Балаларды заттардың бір-біріне қатысты орналасуын сипаттайтын сөздерді пайдалануға ынталандырады.
 Мысалы, қоян мысықтың оң жағында тұрды, ал қазір оның оң жағындатұр,т.б.

<p>– Любовь Петровна. – Дұрыс, сендердің тәрбиешілерің – Тим Любовь Петровна. Осылайша балабақшада жұмыс істейтін музыка жетекшісі, жаттықтырушы және аспаздың аты-жөндері айтады. Ойын «Кім жылдам?» . Ойын шарты: Екі балаға тапсырма береді, олар жылдам сол тапсырманы орындаулары керек. <i>Мысалы резеңке, кішкентай аю ойыншығын әкел. Үлкен, жұмсақ қоян ойыншығын әкел.</i></p>	<p>дөңгелек», «қорап доп тәрізді». Егер мәлімдеме дұрыс болмаса, онда балалар қолын аяқастыра көкірегіне қояды немесе бастарын шайқайды. Егер дұрыс болса – қол шапалақтайды.</p>	<p>Қасқыр ұлиды, ал қой... (маңырайды) Қимыл-қозғалыс жаттығуларын орындау Шымшық ұшып-қонады, (<i>Бір орында тұрып қос аяқтап секіреміз</i>). Бір орнында отыра алмас, (<i>бір орында тұрып сол аяқпен секіреміз</i>). Бір-екі, бір-екі, (<i>Бір орында тұрып оң аяқпен секіреміз</i>). Зуылдады тоқтамай. (<i>Бір орында тұрып айналамыз</i>) Міне, бір минутқа отырды, (<i>Отырамыз.</i>) Тұмсығымен кеудесін қасыды, (<i>Орнымыздан тұрып, басымызды оңға-солға иеміз</i>). Ұшты, қонды, (<i>Бір орында тұрып сол аяқпен секіреміз</i>). Шыр-шыр, (<i>Бір орында тұрып оң аяқпен секіреміз</i>). Шыр-шыр! (<i>Бір орында тұрып қос аяқтап секіреміз</i>).</p>	<p>Топпен жұмыс: Санамақ арқылы балалар топқа бөлінеді. Балалардың әрқайсысында өрнекті сурет (алаша) бар. Ойын жаттығуы. «Өз өрнегің туралы айтып бер». Ойын шарты: Балалар пішіндерді қарап, олардың орналасуын атауы тиіс. Мысалы: оң жақтағы жоғарғы бұрышта – дөңгелек, сол жақтағы жоғарғы бұрышта шаршы, сол жақтағы төменгі бұрышта – сопақша, оң жақтағы төменгі бұрышта – тіктөртбұрыш, ал ортада үшбұрыш орналасқан. Аз қимылдайтын ойын «Сикырлы қозғалыстар» Ойынды бөлмеде де, далада өткізуге болады. Еденге ұяшықтарды сызады немесе оларды арқаннан салады (сызықтарды түрлі-түсті жұқа изолентамен желімдейді және т.б.). 1-2 баланы белгілі бір ұяшықтарға қояды. Жоғарғы және төменгі жағын шартты түрде белгілейді. Тапсырманы осы</p>
---	---	--	--

балалардың қолына береді және қалған балалар тексере алатындай етіп тақтаға іліп қояды. Бала маршрутта көрсетілгендей қадамдар жасайды. Егер бала дұрыс қозғалса, бүкіл топ қолын шапалақтайды.

Үзіліс:

Саусақ ойыны: «Тасбақа»

Мақсаты: Ұсақ моториканың қимылдары мен қолдың икемдігі бас миының құрылымының даму деңгейін көрсетеді. саусақтардың көмегі арқылы қандай да бір ұйқастырылған тарихты, тақпақтарды, ертегілерді сахналау, қолмен орындау.

1.Тасбақа

Тасбақа, тасбақа,
Тас астында тұрады.
Басын баяу шығарып,
Тиіссең кері тығады.

Жұдырықты түйіп, бас бармақты шығарады да, тасбақаны бейнелейді. Өлең мазмұнына қарай саусақты кері жасырады. Осы тектес келесі өлеңдерге де қимыл жасауға болады.

Фонетикалық жаттығулар

Мақсаты: Фонетикалық жаттығуды орындау барысындағы басты міндетіміз баланың нақты дыбыстарды дыбыстауы барысында дұрыс тыныс алуын және артикуляциясын қадағалау болып табылады.

1.Баудағы кім?
Ара болсаң, ызыңда
3-3-3, ж-ж-ж, з- з-з, ж-ж-ж
Жұмыс істе, тығылма.
- Ара қалай дыбыстайды?
(3- 3-3) - қатты\жай

Психологиялық ойын:

Ойын: «Тыныштықты жақсы көретін патша»

Мақсаты: Өзін - өзі одан әрі ашу, өзін - өзі тану, өзінің және айналасындағылардың психологиялық мінездемесін анықтау және талдау іскерлігін дамыту.

Ойын шарты:

Патша шуды жек көреді, сондықтан ханзаданың көңіл - күйін бұзбау үшін барлығымыз шуламай тыныш қозғаламыз. Патша аяқтың ұшымен жүреді, оның жүрісі жеңіл, баяу. Бұл ролді бір бала атқарады. Жүргізуші келесі сөзді айтады: «Барлық балалар, патшадан басқа бөлменің әр жеріне тұра қалады. Патша саусағын ауызына тигізіп, «Ш - ш - ш, ханзада келе жатыр!» деп, бөлмені аралай бастайды. Барлығы «қатып» қалу керек, ал патша әрқайсысын айналып шығады. Кез келген баланың қасына келіп, саусағын баланың мұрнына тигізеді. Сол бала аяқтың ұшымен патшаның артынан жүре бастайды. Келесі балаға жақындаған патша саусағын баланың мұрнына тигізеді, ол бірінші баланың соңына тұрып, аяқтың ұшымен патшаның артынан жүре бастайды. Сол тәртіппен ойын жалғаса береді. Барлық балалар патшаның артына жиналғаннан кейін, патша кез келген артындағы балаға қарап, «Ш - ш - ш» дейді, сонда сол бала өз орнына тыныш, аяқ ұшымен оралады. Барлығы орнына тұрғаннан кейін ойын аяқталады.

"Қисық сурет" атты суретті жаттығу өткізіліп, оң және сол жарты шарлар басымдылығын анықтауға арналған қысқаша тест, сонымен қатар оптимистік бағдарды анықтауға арналған сауалнама алынды.

Аз қимылды ойын:

Ойын: «Қуғыншыдан құтқару»

Мақсаты: балаларға тез бұлтартып жүгіру тәсілдерін меңгерту.

Ойын шарты:

Мазмұны: Алаңда үлкен шеңбер немесе төртбұрыш сызылып, ойнайтын жер алдын ала дайындалады. Ойыншылардың арасынан санамақ арқылы бір «қуғыншы» сайланады. Ойын алаңнан шықпай, ішінде жүріп ойналады.

Мұғалімнің «Қуғыншы табылды!» деген белгісінен кейін сайланған бала қолын жоғары көтеріп: «Мен қуғыншы!» – деп айқайлайды да, балаларды қуа жөнеледі.

Қуғыншының қолы тиген ойыншы қолын жоғары көтеріп, қуғыншы болғанын білдіреді де, ойынды әрі қарай жалғастырады. Бірақ ойыншылар қуғыншыдан бір-бірін құтқаруларына болады. Ол үшін : қашып келе жатқан ойыншы мен қуғыншы екеуінің арасынан кесіп жүгіріп өтсе;

Қашып келе жатқан ойыншыға қол тигізсе;

Қашып келе жатқан ойыншымен қол алысса, онда қуғыншы сол ойыншыны қуады.

Ойынның ережесі:

1. Қуғыншы қолын көтеріп: «Мен қуғыншы» деп басқаларға ескерткеннен кейін ғана ойыншыларды ұстауына болады.

2. Ойын алаңынан шығып кеткен ойыншы ойыннан шығады.

Әдістемелік нұсқаулар.

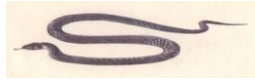
Бұл ойынды ұйымдастыру үшін алаңды дұрыс тандаған жөн.

Ойыншылар жүгірген кезде бір-біріне немесе басқа заттарға соғылып қалмау үшін қадағалау керек.

Ойын қызықты өтуі үшін ойынның мазмұнына әртүрлі қосымша

2. Жыланның ысылы.
Жылан қалай дыбыстайды?
Ыс-с—ыс-ссс....

3. Шалқан. Шалқан үлкен болып өсіп қалған екен. Оны көрген атай: «О...о...о!» деп таң қалды.

тапсырмалар енгізуге болады.

Бір ойында бір қуғыншы ғана емес, бірнеше қуғыншы сайлауға болады.

Ойынның педагогикалық маңызы.

Ойынның педагогикалық маңызы өте зор. Ойыншылар жолдастықты іс жүзінде көрсете алады. Достары көп болғанның пайдасын көреді. Қауіптен қорықпай, қиыншылыққа қарсы тұруға дағдыланады.

Ойын барысында ойыншылар жүгіру жаттығуларын орындау тәсілдерін жетілдіреді. Өз қимыл – қозғалысын өзгелермен үйлестіруге үйренеді. Шапшаң, епті қимылдауға жаттығады.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

3. Көркем әдебиет
Дидактикалық ойын:
«Ғажайып қоржын».
Ойынның шарты:
Ғажайып қоржынның ішінде заттар, ойыншықтар, оқу құралдары бар. Балалар оқу құралдары мен ойыншықтарды ажыратып, бөлек жинайды, атайды
Дидактикалық ойын:
«Дәмін тат».
Ойынның шарты: Ойынға

3. Қазақ тілі
Сөздік ойын:
«Жалғасын тап».
Ойын шарты:
Суреттерді көрсетеді, суретке байланысты заттың атын атайды, сол сөзге сөзді байланыстырып жалғап, сөйлем құрайды.
Балабақша ... (әдемі, жарық, таза).
Таңертең жаттығу ... (жасаймыз).
Музыка залында ... (ән

3. Көркем әдебиет
Дидактикалық ойын:
«Ғажайып қоржын».
Ойынның шарты: Ғажайып қоржынның ішінде заттар, ойыншықтар, оқу құралдары бар. Балалар оқу құралдары мен ойыншықтарды ажыратып, бөлек жинайды, атайды
Дидактикалық ойын:
«Дәмін тат».
Ойынның шарты: Ойынға қатысушылардың көзін кезекпен байлап, кесілген

3. Шығармашылық іс-әрекет
«Ұя жасау»
Ұяны мынадай ретпен жасаймыз:
Үлестірмелі материалдың 67-бетіндегі сюжетті суретке мұқият қарап, 69-беттегі қоңыр түсті ұя бөліктерін қиямыз.
Қиюды төменгі жағынан бастаймыз. **Сергіту сәті.**
Педагогтің айтуы бойынша балалар қимыл-қозғалыстар жасайды.

қатысушылардың көзін кезекпен байлап, кесілген дайын жемісті аузына салады. Бала дәмі бойынша қандай жеміс екенін табады.

Дидактикалық ойын:

«Бұл қандай ойыншық?»

Ойын шарты: Қоржын ішінде бірнеше ойыншық болады. Балалар қоржынға қолын салып, көрмей, сипап сезу арқылы қандай ойыншық екенін табады. Ойыншық туралы өз ойын айтады.

айтамыз, би билейміз). Серуенге шығып ... (ойнаймыз, демаламыз). Керуетте ... (ұйықтаймыз)

Дидактикалық ойын:

«Тыңда, көрсет, қайтала».

Ойын шарты: Балаларға балабақша қызметкерлерінің суретін көрсету.
– Бұл кім?
– Бұл – тәрбиеші.
– Аты кім?
– Любовь Петровна.
– Дұрыс, сендердің тәрбиешілерің – Тим Любовь Петровна. Осылайша балабақшада жұмыс істейтін музыка жетекшісі, жаттықтырушы және аспаздың аты-жөндері айтады.

Ойын «Кім жылдам?»

Ойын шарты: Екі балаға тапсырма береді, олар жылдам сол тапсырманы орындаулары керек.
Мысалы резеңке, кішкентай аю ойыншығын әкел. Үлкен, жұмсақ қоян ойыншығын әкел.

дайын жемісті аузына салады. Бала дәмі бойынша қандай жеміс екенін табады.

Дидактикалық ойын:

«Бұл қандай ойыншық?»

Ойын шарты: Қоржын ішінде бірнеше ойыншық болады. Балалар қоржынға қолын салып, көрмей, сипап сезу арқылы қандай ойыншық екенін табады. Ойыншық туралы өз ойын айтады.

Дидактикалық ойын:

«Ғажайып қоржын».

Ойынның шарты: Ғажайып қоржынның ішінде заттар, ойыншықтар, оқу құралдары бар. Балалар оқу құралдары мен ойыншықтарды ажыратып, бөлек жинайды, атайды

- Құстар дем алуда.
- Құстар ұшады.
- Құстар жем шоқиды,
- Құстар ұясына қонады.

Үзіліс:

Сюжетті - рөлді ойын: «Тігінші»

Мақсаты: Балалардың тіл байлығын дамыту, сурет бойынша әңгімелей білуге дағдыландыру. Балалардың коммуниктивті дағдыларын арттыру, бір - бірімен диалог арқылы сөйлесуге үйрету, есте сақтау қабілеттерін дамыту, өзіне сенімді болуға, үлкендердің еңбегін құрметтей білуге тәрбиелеу.

Көрнекіліктер: Киімдер, бас киімдер, тігіншіге керек заттар(ине, метр, қайшы, жіп), іс машинасы, киім үлгілері, маталар.

Ойын барысы:

Ұйымдастыру кезеңі.

Өнерім қол ұшында,

Боламын мен тігінші

Тігіншінің ішінде,

Бас бармақтай бірінші.

Ойын: «Дұрысын тап»

Мақсаты: Мамандықтарға байланысты киім үлгілерін бір - біріне үйлестіру.

Тәрбиеші: Балалар әр мамандық иелері өздеріне сай киім киеді. Дәрігерлер ақ қалпақ пен халат кесе, ал құрылысшылар каска мен үстеріне арнайы халат киеді. Суреттегі киім үлгісі кімге лайықты екенін табындар.

Балалар өздері ойлап, белгілей бастайды, сызады.

Тәрбиеші: Балалар аспазшы не киеді?

Шаштараз не киеді?

Балалар белгілеп береді.

- Ендеше, сендер түсінген боларсыңдар. Бұл - ойынды біз не үшін ойнағанымызды түсіндіріңдер. Бүгін біз қандай ойын ойнайтынымызды білдіңдер.

Ойын:«Тігінші»

Тәрбиеші: Балалар тігіншілер не істейді? (киім тігеді)

Бірінші киім тігу үшін киініп алуымыз керек.

Балалар рөлдерді өздері бөліп алады. Бірі тігінші, бірі киім өлшеуші, бірі үтіктеуші болып бөлінеді. Айсара өзінің көйлегін қысқартып беруін сұрайды. Диляра қайшысын алып қиып, тігіп береді. Ал Сәния болса көйлекті үтіктеп береді. Келесі бала шалбар әкеледі. Одан қуыршаққа желетке тігеді. Ұшы жоқ қайшы болуы керек. Ойынды балалар өз қиялдары мен қалаулары бойынша әрі қарай жалғастырады. Бір - бірімен рөлдерді бөлісіп, ұйымшылдықпен ойнайды. Тәрбиеші әр уақытта балаларға көмек көрсетуі тиіс.

Артикуляциялық жаттығулар:

Ойын:« Часы» «Сағат»

Мақсаты: Тілдерінде артикуляциялық кемістігі бар балалармен үзбей күнделікті жасау арқылы біз алдымызға қойған мақсатымызға жетеміз. Сабақ үстінде, ойын кезінде қадағалап балалардың тілін дұрыс дамуына бағыт беру.

Ата – аналармен бірлесе қарым – қатынас жасай отырып ортақ мақсатымызға жетеміз.

• **«Сағат»** – тілді жіңішкертіп ұстап оңға, солға жайлап қозғау керек. Осылай санап отырып 15 - 20 рет қайталау керек.

• **«Саңырауқұлақ»** - ауызды кең ашып, тілді таңдайға жапсыра ұстап тұрып төменгі жақты басып ауызды кең ашып ұстау.

«Дәмді тосап»

Мақсаты: жалпақ тілдің ұшының жоғары көтеруін және тілді кесе (ожау) тәрізді қалыпта ұстауын үйрету.

Қысқаша сипаттамасы: Жалпақ тілмен жоғары ерінді жалап, ауыз қуысына кіргізу.

Әдістемелік нұсқау.

1. Жаттығуда орындаған кезде тек тіл жұмыс істеуін, иектің қимылдамауын қадағалау керек.
2. Тіл жалпақ болып бүйірлер ауыз бұрыштарына тиіп тұруы керек.
3. Тіл оңға - солға емес, тек төмен және жоғары қозғалу керек.
4. Егер бала жаттығуды жасай алмай жатса, «пя - пя - пя» жаттығуына оралу қажет. Бала тілін жалпақ қалпына келтірген сон шпательмен тілді жоғары ерінің үстіне қайыру керек.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

		<p>4.Музыка Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Мерекелік марш» (Б. Дәлденбай). Музыка тыңдау: «Жас</p>	<p>4.Дене шынықтыру Денені жұмырлап, алдыға қарай дөңгелеп, арқасына аунап түсу.Денені жұмырлау</p>	<p>4.Музыка Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Мерекелік марш» (Б. Дәлденбай). Музыка тыңдау: «Жас</p>	<p>4.Дене шынықтыру «Ең епті аңшы кім екен?» (4 рет).Аяқтарын</p>
--	--	--	---	--	---

дәуірдің түлегіміз» (Т. Жұмалиева).
Ән айту: «Біз бақытты баламыз» (Ә. Қонысбеков).
Билер: «Көкпар» биі»
Ойындар, хороводтар: «Әуенді сағат» ойыны
Сағат тілімен әуенді ажырата білу, бұрын тыңдаған музыкаларын еске түсіру.
Музыкалық аспапта ойнау: «Күншуақ» (Е. Құсайынов).

– отырып, тізесін біріктіріп, қолдарын еденге, шынтақтарын денесіне қысып, арқасын дөңгелету. Бастапқы қалыптан негізгі акробатикалық жаттығулар жасау.
Типтік қателер: Артқа қарай аунағанда жұмырланғанды жоғалтып, арқаға құлау; аяқпен итерілгенде жеткіліксіз екпін алу; шалқасынан жатқанда аяқты кеудеге жинамау; арқаны дөңгелетпеу.
Денені жұмырлау – отырып, тізесін кеудесіне қарай тартып, шынтақтарын денесіне қысып, арқасын дөңгелетеді. Алдыға қарай дөңгелеп арқасына аунап түсу – аунап келіп қайтадан аяғына тірелу акробатикалық жаттығулары «Орындарыңмен ауысыңдар» қозғалыс ойындары Залды екіге бөлетіндей етіп, ортаға арқан төселіп салынады. Әр команда залдың бір бөлігіне орналасады. «Жүгір!» деп белгі берілгенде, балалар өз бөлігінде шашырап жүгіреді. «Ауысамыз!» деп белгі берілгенде, екі топ

дәуірдің түлегіміз» (Т. Жұмалиева).
Ән айту: «Біз бақытты баламыз» (Ә. Қонысбеков).
Билер: «Көкпар» биі»
Ойындар, хороводтар: «Әуенді сағат» ойыны
Сағат тілімен әуенді ажырата білу, бұрын тыңдаған музыкаларын еске түсіру.
Музыкалық аспапта ойнау: «Күншуақ» (Е. Құсайынов).

саннан 90°-қа жоғары көтеріп таяқшалардан тепе-теңдікті сақтап жүріп өтеді. Таяқшалардан жол салып келесі жаттығуларды жасауға дайындалады. Бір қатарға қойылған таяқтардың арасымен жүру. Біріншіде таяқшалардан аяқты жоғары көтеріп аттап өтеді. Қолдарын белге қояды. Екіншіде көзді жұмып өтіп көреді. Таяқшаларды баспауға тырысады. Таяқшаларды оңынан-солынан айналып жүгіріп өтеді. Таяқшаларды баспай, бірақ жақын жүгіруге тырысады.
Биіктікке секіру (4 рет). Баланың қолын созғандағыдан 25 см биіктікке ілінген таспаны жүгіріп келіп секіріп алу. Аяқпен итерілу күші мен қолдың сермей қозғалуын түзету. Жүгіріп

ауысады. Қай топ бірінші болып толық ауысып үлгереді, сол топ жеңіске жетеді.

келіп екі аяқпен жоғары секіреді – аяқпен қажет жерден итеріледі: алыс та емес, лентаның дәл түбінен де емес. Орындаған соң өз орындарына келіп тұрады. **Арқанның астынан әртүрлі тәсілдермен өту.** Өту тәсіліне қарай аяқ қолын жинап ұстау. (3 рет). Керіп тартылған арқанның астынан өтеді. Арқанды басымен іліп кетпеу үшін еңкеюге тырысады. Арқанның астынан өткен соң құрсаудан-құрсауға айналып өтіп, жүгіріп өз орнына келіп тұра қалады. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қасқырға қақпан» (3 рет).** Шенберде қол ұстасып тұрады. Бұл – аңшылардың қақпанын құруы. Белгі бойынша «аңшылар» қолдарын көтереді, «қасқырлар» әртүрлі бағытта еңбектеп жүреді. «Аңшылар»: «Кәне, кәне, халайық,

					Қасқыр қақпан құрайық. Кәне, қақпан берік бол, Қасқыр, қасқыр, келіп көр!» деген тақпақты хормен айтып, қолдарын түсіреді. Қақпан ішінде қалып қалған «қасқырлар» ойыннан шығады.
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	<p>Сә уір Серуен-Бақ ылау №18 Бақылау: Бақ бақ гү лін бақ ылау Мақсаты: бақбақ гүлі туралы білімдерін тиянақтау (гү лдеудің алғ ашқы кезең іне кө ң іл аудару); — табиғ атты қорғ ау жә не сақ тауғ а деген ынталары мен іскерліктерін қ алыптастыру; — емдік ө сімдіктер туралы білімдерін тиянақ тау. Бақылау барысы Көркем сөз. <i>Аппақ, аппақ бақбақтар, Үлбіреген бақбақтар, Құдды киіз ақ үйлер. Парашюттен аумайды. Төнеді кеп жан-жақтан, Сәл-пәл самал жел</i></p>	<p>Сә уір Серуен-Бақ ылау №19 Бақылау: Жолжелкенді бақ ылау Мақсаты: емдік өсімдіктер туралы түсініктерін қалыптастыруда танымдық белсенділіктерін дамытуды жалғастыру. Жолжелкеннің ерекшелігі мен емдік қасиеті туралы білімдерін молайту. Бақылау барысы Тәрбиеші әңгімесі <i>-Жолжелкен қазақстанның барлық жерінде өседі. Көше бойлап келе жатсаң жол жиегінде, өзен бойы, шалғындық алқаптарда көптеп кездеседі. Сондықтан да болар бұл өсімдікті «жолжелкен» деп атайтыны. Адам аяғы</i></p>	<p>Сә уір Серуен-Бақ ылау №20 Бақылау: Жә ндіктерді бақ ылау Мақсаты: «Жәндіктер» сөзінің мағынасы туралы түсініктерін тиянақтау; — Оларды тіршілік ету ерекшеліктеріне қ арай салыстыра білуге ү йрету. Бақылау барысы Тәрбиеші жұмбақтар жасырады: *Гү лдің нә рін жинайды, Адамғ а бал сыйлайды. Ең бекқ орды аялайды, Еріншекті аямайды. Бұ л не? (ара) *Қанды сорып сү ліктей, Ызың дап кеп шағ ады.</p>	<p>Сә уір Серуен-Бақ ылау №21 Бақылау: Ауа-райын бақ ылау Мақсаты: Көктем мезгілінің аяғына қарай өлі табиғаттағы болатын құбылыстар туралы түсініктерін қалыптастыруды жалғастыру. Бақылау барысы Көркем сөз. <i>А.Меңдібай</i> <i>Мамыр айы келгенде, Дала гүлге толады. Жайнап барлық атырап, Қызық-думан болады. Бақшамызда біз еккен, Гүл шоқтары гүлдейді. Жапырақтар сыбдырлап, «Қандай көркем, көр»-дейді. Тә рбиеші аулағ а ерте кө ктем кө рнісі бейнеленген</i></p>	<p>Сә уір Серуен-Бақ ылау №22 Бақылау: Гү лзарды бақ ылау Мақсаты: — Кө ктемгі гү лзар туралы тү сініктерін кең ейту; — Өсімдіктерді кү ту, суғ ару іскерліктерін тиянақ тау; — Табиғ атты сү юге, ә семдігін сезінуге тә рбнелеу. Бақ ылау барысы Тә рбиеші сұ рақ тар қ ойып, ә ң гімелесу жү ргізеді ♦ Қандай ү й гү лдерін білесің дер?</p>

соқса,
Тамашалап сәбилер.
Ақ ұлпалар заулайды.
Хәдімгі бақбақ көктемнің тұңғышы.
Халық оны «Жер күні», «денсаулық эликсирі» деп атайды. Бақбақ көп жылдық шөптес өсімдік. Олар көбінесе үлкен жүргінші жол бойында, егістікте, шабындықта, жаңа тыңа бастаған жерлерде өседі. Бақбақтың гүлді сабақтары жапырақсыз, ең ұшында бір ірі гүл табақшасы болады. Бақбақ басын күн қызуына қарай бұрады. Күн батқан кезде гүл жапырақтары жабылып қалады, ал, таңертең күн сәулесімен бірге ашылады. Бақбақ-тың гүл оралғысы екі қабат. Сәуір айынан қыркүйек айына дейін гүлдейді. Гүл жарып болған кезде гүлдері ұлпа үлгілдек «парашюттерге» айналады. Бақбақтың барлық бөлігі, әсіресе сабағы сүт сымаққа бай.
 Бақбақ дәрілік өсімдік. Дәрі жасау үшін бақбақтың тамырын, гүлін, жапырағын пайдаланады. Бақбақтан жасалған дәрілер төбетті ашуға, ас қорытуға, қан қысымын түсіруге, қатты ісіктерді басуға, ыстықты түсіруге тағы басқа көптеген ауруларды емдеуге пайдаланады. Бақбақты ең қажет дәрілік өсімдік ретінде сақтап, қорғау керек.

Балаларға сұрақтар.

- ◆ Бақбақ гүлінің түрі қандай??
- ◆ Ол жылдың қай мезгілінде әдемі болып көрінеді?
- ◆ Бақбақтың қандай лақап аттары бар?
- ◆ Бақбақты неге дәрілік өсімдік дейміз?

Зерттеу жұмысы: Бақбақтың сабағын кесіп, сүт сияқты сұйықты қарау.

Еңбек. Гүл егілген алаң айналасын тазалау.

Мақсаты: Үлкендерге көмек беруге, үлкендер еңбегін бағалауға тәрбиелеу.

баспайтын жерлерде жолжелкенді кездестірмейсің. Күзде жолжелкеннің гүлдері тұқым шашқан кезде, ол аяқкіімге жабысып барып, басқа жерлерге дәnniң түсуіне байланысты, кез келген жерде өсіп шығады. Жолжелкен маусымнан қыркүйек аралығында гүлдейді. Оның жапырақтарын маусым, шілде айларында жинайды. Жолжелкеннің жапыраған сабағымен қоса бүлдірмей алып, көлеңке жерде кептіреді. Жолжелкеннің жапырақтары дене сыртындағы аққан қанды тоқтатуға, күйген жараға, іріңді ісікке, шиқанға қолданылады. Жолжелкеннің шырынын жәндіктер шаққан жерге, асқазан ауруына, шанишуга, мұрыннан қан аққанда және дизентерияға пайдаланады.

Балаларға сұрақтар:

- ◆ Мамыр айын халық та қалай атайды? (*шешек айы*)
- ◆ Өсімдіктер қай жерде бар да, қай жерде жоқ? (*күннің көзі көп түскен жерде бар*)
- ◆ Көлеңке, ылғал жерлерге әлі шөп шықпаған, неге?
- ◆ (өйткені ло жер әлі салқын)
- ◆ Мамыр айындағы жаңбырдан соң шөптерде қандай өзгерістер болады? (*олар бұрынғыдан да жасылдана түседі*)
- ◆ Мына өсіп тұрған өсімдік қалай аталады? (*жолжелкен*)
- ◆ Оны неге олай атаған?
- ◆ Жолжелкеннің қандай көмегі бар, кім біледі?

Зерттеу жұмысы

Лупа арқылы жолжелкен жапырақтарын қарау, ерекшеліктерін табу.

Өгейшөп пен жолжелкеннің айырмашылықтары мен ұқсастықтарын айыру.

Еңбек: Ойын алаңын тазалау.

Мақсаты: бірлесе еңбек етуге, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.

Бұл қандай бүлік дой?
 (маса)
 *Ызыңдап ән салып,
 Жүп-жүп қанаты.
 Тәттіге тамсанып,
 Қоқсыққа қонады. Бұл не?
 (шыбын)
 *Құжынаған жұмыскер,
 Бірлескенде тым іскер.
 (құмырсқа)
 *Тортоқуға шебер-ақ,
 Бірақ киім тікпейді.
 Өнері де өнер-ақ,
 Бірақ ісі бітпейді. (өрмекші)
 Тәрбиеші сұрақтары.

- ◆ Жұмбақ жауаптарының шеңберінде айтылған аңғарды бір сөзбен нелер деп атаймыз? (жәндіктер)
- ◆ Тағы қандай жәндіктерді білесіңдер? (*көбелек, құрт т.б.*)
- ◆ Қандай жәндік гүлдерді тозаңдандырады? (аралар)
- ◆ Көктемде жәндіктер өмірінде қандай өзгерістер болады? (көктемде жұмыртқалардан личинкалар өсіп шығады)
- ◆ Жәндіктер қайда тіршілік етеді? (*бақтарда, ағаштарда, тоғандарда т.б.*)
- ◆ Қандай жәндіктердің пайдасы бар? (*ара, жібек құрты, құмырсқа*).
- ◆ Қандай пайдалы жәндік орман, тоғайларды зиянды жәндіктерден қорғайды? (құмырсқа)
- ◆ Масаларды неге зиянды жәндік деп атайды? (олар өртүрлі ауруларды тасиды)
- ◆ Зерттеу жұмысы

Қанқызын тауып, оның атын атау.

Құмырсқалар «соқпағын» табу, бақылау.

Еңбек: Алаңды қоқыстардан тазалау.

Мақсаты: үлкендерге көмек беруге, үлкендер еңбегін қадірлеуге тәрбиелеу.

сурет алып шығып,
 балалармен әңгіме өткізеді.

- ◆ Балалар, қараңдаршы, мына суретте жылдың қай мезгілі суреттелген? (көктем).
- ◆ *Ал, сендер суреттен не көріп тұрсыңдар? (қар еріп жатыр, жер су болып жатыр, балалар құстарға ұя жасап жатыр)*
- ◆ Қар неліктен ериді, адамдар неліктен жеңіл киінеді? (*күн жылығандықтан*)
- ◆ Ал, көктемнің бұл мезгілін қалай атаймыз? (ерте көктем)
- ◆ Ерте көктем мен қазіргі мамыр айындағы табиғат көнісінде, ауа-райында өзгешелік бар ма? Қандай? (балалар жауабы тыңдалады)
- ◆ Қазір аспан көрнісі қандай? (ашық көк)
- ◆ Ағаштар бейнесі қандай болды? (барлық ағаштар жапырағы жайқалып, жапыр жасыл болып тұр).
- ◆ Қыста қар жауған кезде ауа температурасы қандай еді?
- ◆ Жаңбыр қандай температурада жауады?
- ◆ Көктемнің соңғы айында табиғатта қандай өзгерістер болды? (күн шуағы молайды, гүлдер шықты, шөптер өсті, ағаштар жасыл жапыраққа малынды).

Еңбек

Кішкентайлар алаңын қоқыстардан тазалауға көмектесу.

Мақсаты: кішкентайларға көмектесу, еңбекке деген құлшыныстарын арттыру.

- ◆ Қандай дала гүлдерін білесіңдер?
- ◆ Олардың қандай айырмашылығы бар?
- ◆ Сендерге қандай гүлдер ұнайды? Неге?
- ◆ Сендердің үйлеріңде гүл бар ма? Қандай?
- ◆ Оларды қалай күтесіңдер?
- ◆ Гүлді отырғызбас бұрын не істеу керек?
- ◆ Біздің гүлзарға отырғызуға арнап топта өсіріп жатырған гүлдеріміз қалай аталады?
- ◆ Гүлдер жақсы өсіп, гүлдеуі үшін не істеуіміз керек?
- ◆ Осы кезде бізге гүлді неге аулақ а отырғызуға болмайды?
- ◆ Неге кейбір гүлдер көпжылдық, кейбір гүлдер біржылдық деп аталады?

Еңбек

Гүл егетін алаңда жұмыс (тазалау, қопсыту).

Мақсаты:

- Бірлесе жұмыс істей білу іскерліктерін тиянақтау;
- Гүлдердің өсіу туралы білімдерін қалыптастыру.

Серуеннен оралу	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру
Балалармен жеке жұмыс	Көктем мезгілінің белгілерін үйрету	Мақал-мәтел: Дана көптен, дәрі шөптен. Құнарлы шөп, қосымша сүт	Қытем киім үлгілерін білуге үйрету	Көктем мезгіліндегі адам еңбегімен таныстыру	Көктем мезгіліндегі ауа райы құбылыстары жайлы бачндауға үйрету
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітап-тарды қарау және басқалар)	Қимылды ойын «Өз гүлінді тап». Мақсаты: — түстерді айыра білуге, белгі бойынша әрекет етуге үйрету. Жаттығу ойыны: Қимылдарын дамыту Мақсаты: - Қимыл белсенділіктерін арттыру; Ұзындыққа секіруге жаттықтыру.	Қимылды ойын: «Бәйге». Мақсаты: жеңіске деген құштарлықтарын арттыру, жылдамдықтарын дамыту. Жаттығу ойыны: Дыбыстар арқылы жүру Мақсаты: тепе-теңдікті сақтау, берілген дыбыс ырғағына қарай қимыл жасау.	Қимылды ойын «Аюлар мен аралар». Мақсаты: кеңістікте жүкіру, ұстап алуға, ұстатпауға тырысу. Ептілікке, жылдамдыққа баулу. Жаттығу ойыны: Қимылдарын дамыту. Мақсаты: жүкіру техникаларын жақсарту. Халық болжамы: күзде құмырсқа илеуі биік болса, қыс ұзақ әрі қатты болады	Қимылды ойын «Үшінші артық». Мақсаты: ойын ережесін сақтап ойнауға, аңғарымпаздыққа баулу. Ұлттық ойындарға деген қызығушылықтарын арттыру. Жаттығу ойыны Қимылдарын дамыту. Мақсаты: —Допты берілген бағытқа қарай оң және сол қолмен лақтыруға жаттықтыру; —Қозғалыс координацияларын сақтау; Мақал-мәтел -Сәуір айы-су айы, Мамыр айы- гүл айы. -Көктемгі жауын артық болмас.	Қимылды ойын «Қай топ тез жиналады?». Мақсаты: жүкіруге жаттықтыру. Жаттығу ойыны «Құлап қалма». Мақсаты: бөрене үстімен жүруге жаттықтыру. Мақал-мәтел: - Өр гүлдің иісі әр басқа. -Гүл-араға, бал-балаға. Қызыл гүл көзге алыстан шалынар.
Балалардың үйге қайтуы	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе,	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе,	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе,	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы

мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.

мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.

ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.

мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.

қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Ы.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ

Топ: Мектепалды даярлық

Топ жетекшісі: Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы

Балалардың жасы: 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 8 – 12 мамыр 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кенес, әңгімелесу			Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)			Ойын – жаттығу: «Мен батырмын»; Альбомдар,сюжетті картиналар қарастыру, Ірі құрылыс материалдарымен ойындар. <i>Қарулы күштердің мемлекетімізді сыртқы жаудан қорғау үшін қажет екенін түсіндіру.</i>	Дидактикалық ойыны:«Сикырлы суреттер» Суретті кітапшаларды бояу, пазлдар, мозаика және т.б. <i>Балаларды Отанын, елін, жерін қорғауға тәрбиелеу</i> Мақсаты: балалардың логикалық ойлау қабілетін, ес, зейін, қабылдау процесстерін дамыту, құрастыру дағдыларын жетілдіру.	Үстел үсті ойындары Мозайка құрастыру Әскери техника туралы суреттер топтамасын қарастыру. «Батылдық пен қорқақтық дегеніміз не» тақырыбында әңгімелесу <i>Ұқсай ма, ұқсамай ма Балаларды заттарды салыстыруға, түс, түр, көлем, материалының ұқсастығын атауға үйрету; байқампаздық, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту.</i> <i>Табиғат бұрышында еңбек</i>
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 13				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҮІӘ)			«Ел қорғайтын, ер ағалар» Ел қорғайтын, ер ағалар, Ардағымыз, арымыз. Ерлер тойын, елдің тойын, Қарсы аламыз бәріміз!	«Ертеңгі ел қорғаны – мен болам!» Жүреміз даңқты жолдармен, Қырандар бірге самғаған. Әзірге титтай болғанмен Ертеңгі ел қорғаны – мен болам!	«Отан қорғаушылар дегеніміз кімдер?» Балаларға 7 – мамыр Отан қорғаушылар күні мерекесін сезіндіру. <i>Қаламыздағы полиция қызметкерлері жайлы сөйлесу олардың суреттерін тамашалау</i>

Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҮІӨ

1 - ұйымдастырылған іс-әрекет

1.Сауат ашу негіздері
Дидактикалық жаттығу: «Түсіп қалған буынды жалға»
– Мен сендерге соңғы буынын айтпай сөздер айтамын сендер түсіп қалған буынды жалғап отырасындар.
Мысалы: сауын...шы, асқа...бақ, таңқу...рай, құлпы...най, жас...тық, мақ...та, балмұз...дақ, қар...быз, жаң...ғақ, бақта...шы, қуыр...шақ, құмырс...қа, қам...шы, қа...йық, қал...қан, ли...мон, апель...син, домбы...ра
Дидактикалық ойын: Буынды қос(доппен)
– Балалар, шеңберге тұрайық. Мен буынды айтып, бір балаға допты лақтырамын, баладопты ұстап алып, бір немесе бірнеше буынды қосып, сөзді жалғастырады. Кім дұрыс айта

1.Сөйлеуді дамыту
Дидактикалық ойын: «Кімге не керек?»
Ойын шарты: Әртүрлі мамандық иелеріне қандай құрал қажет, жапсырмалар орнын тауып жабыстырады.
Дидактикалық ойын: «Дыбыстарды дауыстап айтайық».
А-а-а, ә-ә-ә.
Дауыссыз дыбыстарды айтқызып қатаң, ұяң, үнді дыбыстарды тапқызу: **б, в, г** т.б.
«Таңдап ал да, атын айт».
Ойын шарты: Аңдар мен жануарлардың қиынды суреттері ішінен біреуін таңдап алып, атын айтады және оның жүрісін салып береді.

1.Сауат ашу негіздері
Дидактикалық жаттығу: «Түсіп қалған буынды жалға»
– Мен сендерге соңғы буынын айтпай сөздер айтамын сендер түсіп қалған буынды жалғап отырасындар.
Мысалы: сауын...шы, асқа...бақ, таңқу...рай, құлпы...най, жас...тық, мақ...та, балмұз...дақ, қар...быз, жаң...ғақ, бақта...шы, қуыр...шақ, құмырс...қа, қам...шы, қа...йық, қал...қан, ли...мон, апель...син, домбы...ра
Дидактикалық ойын: «Буынды қос»(доппен)
– Балалар, шеңберге тұрайық. Мен буынды айтып, бір балаға допты лақтырамын, бала допты ұстап алып, бір немесе бірнеше буынды қосып, сөзді жалғастырады. Кім дұрыс айта алмаса немесе тез буынды айтпаса, айыбын өтейді. Мысалы:(ай- на, алты-бақан, ба-қа, май-мыл, жыл-қы, түйме-дақ,). Ойынды өзгертуге болады.
Дидактикалық жаттығу: «Сөйлемге қажетті сөзді қос»
– Мен сендерге бір сөзі

алмаса немесе тез
буынды айтпаса,
айыбын өтейді.
Мысалы:(ай- на,
алты-бақан, ба-қа,
май-мыл, жыл-қы,
түйме- дақ,).
Ойынды өзгертуге
болады.
**Дидактикалық
жаптығу:**
**«Сөйлемге
қажетті сөзді қос»**
– Мен сендерге бір
сөзі жетпейтін
сөйлем айтамын, ал
сендер сөйлем дұрыс
құрылу
үшін, мағынасы
бойынша келетін сөз
қосуларың керек.
Мысалы:
Әкем балғамен
шегені ... (*шегеледі*).
Әжем шұлық ...
(*тоқыды*).
Көбелек гүлге ...
(*қонды*).
Бағдаршамда қызыл
түс ... (*жанды*).
Құрылысшы кірпіш
... (*қалады*).
Дәрігер науқасты ...
(*емдеді*).
Атам газет ...
(*оқыды*).
Балалар далада ...
(*ойнады*).

жетпейтін сөйлем
айтамын, ал сендер
сөйлем дұрыс құрылу
үшін, мағынасы
бойынша келетін сөз
қосуларың керек.
Мысалы:
Әкем балғамен шегені ...
(*шегеледі*).
Әжем шұлық ...
(*тоқыды*).
Көбелек гүлге ...
(*қонды*).
Бағдаршамда қызыл түс
... (*жанды*).
Құрылысшы кірпіш ...
(*қалады*).
Дәрігер науқасты ...
(*емдеді*).
Атам газет ... (*оқыды*).
Балалар далада ...
(*ойнады*).

Үзіліс:

<p>БАЛА САУСАҒЫН ОЙНАТА ОТЫРЫП, ТІЛІН ДАМУ Ә. Нарымбетовтің «Шекарашы ағалар» өлеңін оқу, жаттау. Тыныштығын елінің, Тыныштығын жерінің Күзететін қырағы, Туған елдің қыраны. Отанымның ұланы – Шекарашы ағалар.</p>	<p>Тақырыбы: "Үйрек үйрек, қаз". Мақсаты: Бір-бірімен кездескенде амандасу мәдениетіне тәрбиелеу, жылдамдыққа баулу. Барысы: Қатысушылар дөңгелене шеңбер жасап тұрады. Жүргізуші шеңбердің ішінде айналып жүріп, қолымен көрсетіп "үйрек, үйрек, үйрек, ... қаз" дейді. Қаз жүргізушіге қарай, қарама-қарсы жүгіреді. Бұл екеуінің орындайтын тапсырмасы тезірек босаған орынға барып тұру. Ойынның қиындығы : олар ортада кездескенде бір-бірінің қолын алып, реферанс (қимылмен ілттипат) жасау керек, бір-біріне күліп қарап: "Қайырлы таң, қайырлы күн, қайырлы кеш" деп сәлемдеседі де, бос орынға қайтадан жүгіреді. Осылай ойын жалғаса береді. Ескерту: Жүргізуші барлық балалар "Қаз" ролінде ойнап шығуын қадағалап тұрады. Сәлемдесу және реферанс нақты көтеріңкі дауыс ырғағымен орындалу қажет.</p>	<p>Үстел үстінде ойналатын ойындар. Ойын: «Сарбаздарға не керек?»(5-10 мин) Мақсаты: Елін, жерін жаудан қорғай білуге, елінің патриоты болуға тәрбиелеу. Керекті құралдар: ойынға керек ресурстар. Мазмұны: Ортаға 1 қатысушы шақырылады. Мандайына сурет қойылады. Бұл суретті қарама – қарсы отырған бала мимика арқылы қатысушыға көрсетіп, түсіндіреді. Ал ойынға қатысушы оны табу керек болады. «Сақшы» ойынын рөлдерге бөліп ойнату. Мақсаты: Балаларды өз қалауларымен рөлдерді бөлу және олардың іс-әрекеттерін дұрыс атқару, бірлестікке, ынтымақтастыққа тәрбиелеу.</p>
--	---	---

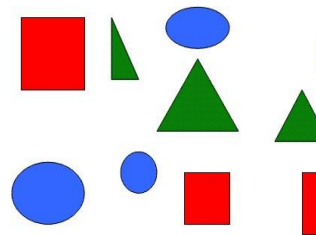
2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

			<p>2. Математика негіздері Топтық жұмыс. «Не өзгерді?» ойыны Ойын шарты: үстелінде бірнеше зат жатыр. Балалар бір-біріне қатысты заттардың қалай орналасқанын есте сақтайды. Содан кейін олар көзін жұмады, осы кезде бір немесе екі заттың орындарына уыстырады. Балалар көзін ашып, қандай өзгерістер болғанын, заттар бұрын қайда тұрғанын және қазіргі тұрған жерін айтады. Балаларды заттардың бір-біріне қатысты орналасуын сипаттайтын сөздерді пайдалануға ынталандырады. Мысалы, қоян</p>	<p>2. Қоршаған ортамен танысу Дидактикалық «Кім? Не?» (зат есімдер) Ойынның мақсаты: Жанды жансыз заттарды ажырата алады. Ойынның мазмұны: Балаларға суреттер беріледі. Балалар ол суреттерде не бейнеленгенін және оның жанды не жансыз екенін айтады. Жанды болса кім?, жансыз болса не? Сұрағы қойылады.</p> <p style="text-align: center;">Тірі табиғат</p>	<p>2. Математика негіздері «Бұл қашан болады?» ойыны Ойын шарты: Жыл мезгілдерін көрсетеді, ал балалар оларды атайды. Әлия мен Тимур балалардан қандай ойындар қыста, жазда ойнағанды ұнатасындар соны мимика мен қимылдармен көрсетуін сұрады. Маусымдық ойындарды (шанамен сырғанау, шаңғы тебу, коньки тебу, жүзу және т.б.) ұсынылды. «Жыл бойы» (доппен) дидактикалық ойыны Ойын шарты: допты лақтырып, сұрақ қояды: Ақпан жыл ішінде нешінші ай? Жылдың соңғы айы қандай? Қазаннан кейінгі қандай ай? Жазайларын ата жәнет.б.</p>
--	--	--	--	---	---

мысықтың оң жағында тұрды, ал қазір оның оң жағындатұр, т.б.

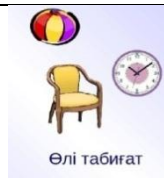
Топпен жұмыс:
Санамақ арқылы балалар топқа бөлінеді. Балалардың әрқайсысында өрнекті сурет (алаша) бар.

Ойын жаттығуы.
«Өз өрнегің туралы айтып бер».
Ойын шарты: Балалар пішіндерді карап, олардың орналасуын атауы тиіс.

Мысалы: оң жақтағы жоғарғы бұрышта – дөңгелек, сол жақтағы жоғарғы бұрышта шаршы, сол жақтағы төменгі бұрышта – сопақша, оң жақтағы төменгі бұрышта – тіктөртбұрыш, ал ортада үшбұрыш орналасқан.

Аз қимылдайтын ойын «Сиқырлы қозғалыстар»
Ойынды бөлмеде де, далада өткізуге

Дидактикалық ойын: «Ойлан да аяқта»

Мақсаты:
Балалардың сөздік қорын байыту, сөйлеу барысында қолдануларын қалыптастыру.
Тілдің грамматикасын дұрыс сақтауын қалыптастыру, сөйлеу іскерліктері мен сөздік қорын байыту.
Шарты: Берілген сурет бойынша тәрбиеші сөздерді айтады, ал балалар аяқтайды.
Қарға ұшады, ал ат ... (шабады)
Ит үреді, ал қарға ... (қаркылд айды)
Жылан жорғалайды, ал

болады. Еденге ұяшықтарды сызады немесе оларды арқаннан салады (сызықтарды түрлі-түсті жұқа изолентамен желімдейді және т.б.).
1-2 баланы белгілі бір ұяшықтарға қояды. Жоғарғы және төменгі жағын шартты түрде белгілейді.
Тапсырманы осы балалардың қолын абереді және қалған балалар тексере алатындай етіп тақтаға іліп қояды.
Бала маршрутта көрсетілгендей қадамдар жасайды.
Егер бала дұрыс қозғалса, бүкіл топ қолын шапалақтайды.

балық... (жүзеді)
Қасқыр ұлиды, ал қой... (маңырайды)
Түйе боздайды, ал жылқы... (кісінейді)
Лимон қышқыл, ал қант... (тәтті)

Үзіліс:

Сюжеттік-рөлдік ойын: «Әскери»
Мақсаты: ойын сюжетін шығармашылық түрде дамыту қабілетін қалыптастыру. Мектеп жасына дейінгі балаларда соғыстағы батырлар туралы нақты идеяларды, олардың Отан үшін жасаған ерліктерінің моральдық мәнін қалыптастыру. Балалардың бойында патриоттық сезімді, өз Отанына деген мақтаныш сезімін, адамдардың ерлігіне тандануды тәрбиелеу.
Материал: сарбаздар мен әскери техникалар жиынтығы, медбикелерге арналған орамалдар.
Ойынға дайындық: әскери тақырыптағы суреттерді қарау, шығармаларды оқу: Л. Кассиль "Бас Армия", "Кеңес сарбазына ескерткіш", Я. Друганский "Сарбаздар не істей алады".
Ойынға атрибуттар жасау.
Барысы: Қарау иллюстрациялар ҰОС туралы.
– Бүгін біз бұл суреттерді оңай қарастырмаймыз. Бір салтанатты күні біздің еліміз өте маңызды және есте қаларлық мерекені атап өтеді. Бұл қандай мереке екенін кім біледі? (Жеңіс күні). Бұл төрт жылға созылған және халқымыздың

Психологиялық ойын:
Ойын: «Атомдар мен молекулалар»
Мақсаты: Бұл ойынды өткізудегі мақсат, сіздердің ұжымдарыңыздың бірлігін, ынтымақтастығын анықтау. Ал ойынның атом мен молекула деп аталуы тақырыпқа сай индиго балалардың ДҢҚ құрылымының өзі басқа балалардан өзгеше. Яғни ағзасында хромосомалар құрылымы өзгерген.
Ойын шарты:
«Барлық ойыншылар кең, бос бөлменің ішінде ары-бері қалай болса солай жүреді, бұл уақытта олар атомдар болып есептеледі. Біздің білетініміздей атомдар молекулаларға айнала алады. Молекулада 3, 4, 5, атомдар бола алады. Ойыншыларға команда бойынша молекулаларға айналу керек. Егер жүргізуші үш десе ойыншылар

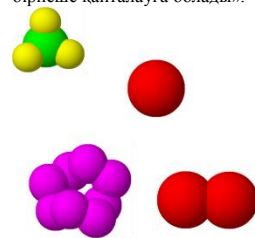
Сюжеттік-рөлдік ойын: «Әскери»

жеңісімен аяқталған Ұлы Отан соғысындағы Жеңіс күні. Бұл өте қорқынышты соғыс болды. Фашистер біздің елімізді басып алып, халқымызды құлдыққа алғысы келді, бірақ олар жетістікке жете алмады. Төрт жыл бойы, күн сайын, ай сайын, жыл сайын біздің халқымыз фашистік армиямен шайқасты. Және, ақырында, жеңіске жетті. Себебі әділеттілік үшін күресіп, соя Отанын, халқын қорғаған адам әрқашан жеңіске жетеді. Бүгін біз "әскери" ойынын ойнаймыз. Ол үшін рөлдерді бөлу керек. Біздің ойынның негізгі қатысушылары кім екенін айтыңыз (әскери, сарбаздар, командирлер, ұшқыштар).
Топтың орталығындағы әскери әрекеттер. Біз екі командаға бөлініп, өз орындарымызды аламыз.
Ұрыс кезінде жараланғандар болады, сондықтан бізге медсанбат керек. Медсанбате болады еңбек етіп, дәрігер және медбике. Жауынгерлерімізді жеңуге көмектесу үшін тылда жұмыс жасау керек. Ол үшін снарядтар мен әскери техника шығаратын әскери зауыт ұйымдастырамыз. (Әскери зауытқа жұмысқа тағайындаймыз). Ұрыс кезінде кейде тыныштық болады, содан кейін дала асханасы пайда болады, олар сарбаздарға тамақ әкеледі. Бірақ алдымен оны дайындау керек. Мұны аспаз жасайды. Ал қыздар үй мен балалармен айналысады.
Барлық рөлдер таратылды, енді ойынды бастаймыз.
Соғыста орыс сарбаздары жеңіске жетті, ал бізде Достық бар. Мобильді ойын "Кім жылдам?"
Армиядағыдай бірнеше қатарға орналастырылған орындықтарда гимнаст, комбинезон, жадағай, буденовка, бескозырка бар. Команда бойынша балалар мүмкіндігінше тез киінуі немесе қуыршақтар киюі керек. Барлық әрекеттерді басқаларға қарағанда тезірек және дұрыс жасайтын адам жеңеді. Жеңімпаз тағайындалады командир. Ол конвертті басып шығарады және балалардың келесі жолы қандай әскери бөлімге баратынын хабарлайды.

үштен бірігуі қажет. Реакция бітті деген белгі бойынша қатысушылар қайтадан атомға айналады. Осылайша ойынды бірнеше қайталауға болады».

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

3. Қазақ тілі
Дидактикалық ойын:
«Не артық?».
Ойын шарты: Тақтадағы суреттерді атап, ондағы артық суретті табады.
(Жануарлар және көйлек суреттері).
– Көйлек неге артық?
– Көйлек – киім.
– Сендерде қандай киім бар?
Қуыршақ киімдері арқылы *жейде, шалбар* сөздерін естеріне түсіру.
– Көйлек, шалбар, жейде – нелер?
– Көйлек – киім.
Шалбар – киім. Көйлек,

3.Көркем әдебиет
Дидактикалық ойын:
«Ғажайып қоржын».
Ойынның шарты: Ғажайып қоржынның ішінде заттар, ойыншықтар, оқу құралдары бар. Балалар оқу құралдары мен ойыншықтарды ажыратып, бөлек жинайды, атайды
Дидактикалық ойын:
«Дәмін тат».
Ойынның шарты: Ойынға қатысушылардың көзін кезекпен байлап, кесілген дайын жемісті аузына салады. Бала дәмі бойынша қандай жеміс екенін табады.

3.Шығармашылық іс-әрекет
«Фотоаппарат» ойыны
Ойын шарты:Сұрақтарға жауап беріп суреттерді тақтаға ілу
1)Жан-жағына алақ-жұлақ етіп келе жатқан аң?
2)Апанында ұйықтап жатқан аң?
3) Ағаштың басында жаңғағын кеміріп отырған сүйкімді аң?
4)Аяғының ұшымен, білдірмей жүріп, қулығын

жейде, шалбар – киімдер.
Мынау – ұзын жең жейде.
Мынау қандай жейде?
Мынау – ұзын жең жейде.
Мынау – қысқа жең көйлек.
Мынау қандай көйлек?
Мынау – қысқа жең көйлек.
Сөйлемдерді айтып жаттығады.
Жең, ұзын сөздерін дұрыс айтып жаттығу.
Ең-ең-жең. Ұұұзын жең.
Қа-қа-қысқа – қысқа жең.
Сөздік ойын:
«Жалғасын тап».
Ойын шарты: Үлестірмелі материалдардың көмегімен сөйлемді толықтырады.
Таңертең ... (тұрамын).
Бетімді ... (жуамын).
Тісімді ... (тазалаймын).
Жаттығу ... (жасаймын).
Шашымды ... (тараймын).
Киімімді ... (киемін).
Балабақшаға ... (барамын).
Ойын: «Мен не істегенімді айтпаймын, көрсетемін».
Ойын шарты:
Балаларға жаттығу

Дидактикалық ойын:
«Бұл қандай ойыншық?»
Ойын шарты: Қоржын ішінде бірнеше ойыншық болады. Балалар қоржынға қолын салып, көрмей, сипап сезу арқылы қандай ойыншық екенін табады. Ойыншық туралы өз ойын айтады.

асырып жүретін аң?
Балаларға еңбек қауіпсіздігі және жеке гигиена ережелерін сақтау туралы ескерту жасау
Түрлі түсті қағаздармен жұмыс жасау:
Балалар қоян, сәбіз, қар т.б геометриялық пішіндерді қайшымен қыйып бөліктерді бір біріне қосып таза қағазға жабыстырады.
Балалар шығармашылығы.

жасау, тамақ ішу, ән айту, билеу, сурет салу, ұйықтау дегендерді қимылмен көрсетеді, балалар не істегенін айтады

Үзіліс:

Ойын: «Әскери мамандықтар»
Мақсаты: Оқушыларға Ұлы Отанды сүюге, ерлік көрсеткен батырлардың бойындағы ержүректілік, отан сүйгіштік, ұлтжандылық қасиеттерін дәріптеу. Отанын, елін қорғай білуге тәрбиелеу. Сөздік қорын молайту, іскерліктерін дамыту.
Ойын барысы: Мұғалім балаларға әскери мамандықтар туралы өлеңдер оқиды. Ол өлеңдерде айтылған мамандықтарды атауды және әскери кәсіптердің басқа атауларын еске түсіруді ұсынады.
Шекарашы
 Шекараны қорғау маңызды! Шекарашылардың аты. Адал итпен олар Отанға батыл қызмет етеді.
 С. Чертков
Ұшқыш
 Ұшқыш өз ісін біледі, аспанда ұшақ жүргізеді. Ол батыл ұшып, жер үстінен ұшады.
 С. Чертков
Теңізші
 Теңізші кемеде жүзіп жүр, ол жерді аңсамайды. Ол желмен және толқынмен дос, өйткені теңіз — оның туған үйі.
 С. Чертков
 Әрі қарай мұғалім балаларға сөздерді — кәсіптердің аттарын буындарға бөлуді ұсынады.
 Мысалы: шекарашы, барлаушы, теңізші, сарбаз, офицер.

Қимылды, еңбек ойын:
«Күзетшілер»
Мақсаты: Балаларды білесіп жұмыс істеуге үйрету. Шапшаңдылыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу.
Ойын шарты: Бұл ойынға қанша бала болса да қатыса алады. Екі ойыншы қақпаның күзетшілері болады. Екеуінің де көзі орамалмен байланады да, аралары бір адымдай қашықтықта қолдарын айқастыра ұстап, қарама-қарсы «көпір» жасап тұрады.
 Басқа балалар бір-бірлеп күзетшілер күзеткен қақпадан екеуінің ортасы арқылы білдірмей өтіп кетуге тиіс. Күзетшілердің сыртынан айналып өтуге болмайды. Егер күзетшілердің біреуі өтіп бара жатқанын сезіп қойса, оған қолын тигізеді, яғни ол ұсталып қалған болып есептеледі. Ұсталып қалған ойыншы өзін ұстаған ойыншымен орын ауыстырады. Қақпадан үш рет білдірмей ойыншыға жұлде беріледі.
Тәрбиеші: Рақмет балалар. Отан алдындағы әскери борыштарыңды абыроймен атқарытыңдарыңа мен кәміл сенемін. Бәріңізге бақыт тілейміз! Отанымыз гүлдеп, егеменді еліміз көркейіп өсе берсін!

Лабиринт

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

4. Дене

4. Музыка

4. Дене шынықтыру

шынықтыру

Негізгі қимылдарды орындау (10 рет): Допты жоғары лақтырып, жерге түсіп, қайта ұшқан кезде екі қолмен қағып алу – допты алдына ұстап тұрып жоғары-алдыға лақтыру, саусақ бастарымен қағып алу, кеудеге тигізбеу. Допты басынан асырып жібермеуге тырысады. Бір орында тұрып, жерге соғылған соң допты екі қолдың басымен қағып алады. Егер доп домалап кетсе, қолына беруге тырысады. Допты себетке алдымен бірінші, сосын екінші тізбек апарып салады. 4 метрге допты басымен итеріп жүргізіп, **алдыға қарай еңбектеу. (2 рет)** Жаттығуды орындағанда өздері білетін жер бауырлап еңбектеу дағдыларын

Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Мерекелік марш» (Б. Дәлденбай).

Музыка тыңдау: «Балдырғандар маршы» (К. Қуатбаев).

Ән айту: «Балдырғандар әні»
Г. Жотаева).

Билер: «Еркебұлан»

Ойындар, хороводтар: «Соқыртеке»

Е. Хасанғалиев). Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, шеңбер жасап тұрады, 3-4 бала шеңбердің сырт жағында тұрады. Ортада – «соқыртеке». Балалар шеңбермен айналып жүріп, әннің 1-шумағын айтады. 2-шумақты «соқыртеке» айтады. 2-шумақ басталғанда балалар бекіткен қолдарын жоғары көтереді, ал сыртта тұрған балалар ішке еніп, «соқыртекеге» ұсталып қалмас үшін жан-жаққа жүгіреді.

"Соқыртеке" біреуді ұстап алуға тырысады. Егер ұстап алса, әннің 4-шумағын айтады, ойын қайталанғанда ұсталған бала "соқыртеке" болады. Егер де ұстай алмаса, әннің 2-шумағын айтып, қайтадан "соқыртеке" болып қалады.

Ойын жаттығуы:

«Ойна, ойна, доптан жаңылып қалма!». (**10 рет**) Допты жоғары лақтырып, қолдарымен арт жағында шапалақ ұрып барып қайта қағып алу. Шапалақ ұрып үлгеру үшін допты жоғарырақ лақтыруға тырысады. Допты қайта қаққанда саусақтарын еркін ұстайды. **Тепе-теңдік сақтау** – бұралаңдап қойылған баудың үстімен қолдарын екі жаққа жазып, артпен жүру. Денесін тік ұстауы мен табанын баудың үстіне дұрыс қойып, тепе-теңдік сақтауына назар аудару. Бұралаңдап қойылған баудың үстімен қолдарын екі жаққа жазып, артпен жүргенде денесін тік ұстап, табанын баудың үстіне дұрыс қояды. Әдемі қимылдап жүруге тырысады. (**4 рет**) Қимыл-қозғалыс ойыны: «Теңіз толқиды» (3 рет). Ойыншылардың ішінен жүргізуші сайланады. Басқалары бір адым қашықтық ұстап, шеңбер бойымен тұрады. Олардың әрқайсысы тұрған

қолданады.
4 метр **«Бір орында секіру»** қол мен аяқтың жұмысын үйлестіреді. **(2x10 рет)** Денені жинап алып отырған күйден алдыға-артқа домалау (5 рет). Тізелерін біріктіріп, қолдарын жерге тіреп, иығын қол басының деңгейіне келтіріп, басын түзу ұстау. Осы қалыптан барлық негізгі акробатикалық жаттығулар басталады.
Қимыл-қозғалыс ойыны: «Тым-тырақай». Ойыншылар шеңбер құрып қол ұстасады, тек бір бала – «малай» ортада тұрады. Ойыншылар шеңбермен жүріп, қайталап айтады: «Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш – деп санаңдар. Бір, екі, үш – ал тараңдар!» – Сол сөздерді айтып,

Музыкалық аспапта ойнау: «Атқа мініп шабамыз» (В. Агафонников).

жерінде шеңбер сызады. Жүргізуші балалардың арасымен «жыланша» аралап жүреді. Қай баланың қасына келіп: «Теңіз толқиды» деп айтса, сол бала орнынан тұрып, артынан еріп, тізбек құрайды. Бірнеше бала қосылып, тізбек ұзарғанда кенет: «Теңіз тыныш» десе, барлығы өз орындарына жүгіреді. Шеңберіне тұра алмай қалған ойыншы жүргізуші болады.

			залмен шашырап қаша жөнеледі. Балалар болса, оларды ұстап алуға тырысады.		
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен			<p align="center">Мамыр</p> <p align="center">Серуен-Бақылау №6</p> <p align="center">Бақылау: Жәндіктерді бақылау</p> <p>Мақсаты : «Жәндіктер» сөзінің мағынасы туралы түсініктерін тиянақтау; Оларды тіршілік ету ерекшеліктеріне қарай салыстыра білуге үйрету.</p> <p align="center">Бақылау барысы</p> <p align="center">Тәрбиеші жұмбақтар жасырады:</p> <p>Гүлдің нәрін жинайды, Адамға бал сыйлайды. Еңбекқорды аялайды, Еріншекті аямайды. Бұл не? (ара) - Қанды сорып сүліктей, Ызындап кеп шағады. Бұл қандай бүлік дой? (маса) - Ызындап ән салып, Жұп-жұқа канаты. Тәттіге тамсанып, Қоқысқа қонады. Бұл не? (шыбын)</p> <p>Құжынаған жұмыскер, Бірлескенде тым іскер. (құмырсқа)</p> <p>Тор тоқуға шебер-ақ, Бірақ киім тікпейді. Өнері де өнер-ақ, Бірақ ісі бітпейді. (өрмекші)</p> <p align="center">Тәрбиеші сұрақтары.</p> <p>♦ Жұмбақ жауаптарының шешуінде айтылғандарды бір сөзбен нелер деп атаймыз? (жәндіктер)</p> <p>♦ Тағы қандай</p>	<p align="center">Мамыр</p> <p align="center">Серуен-Бақылау №7</p> <p align="center">Бақылау:</p> <p align="center">Құмырсқаларды бақылау</p> <p>Мақсаты: Құмырсқалар туралы білімдерін тиянақтау; Зерттеу жұмысына деген қызығушылықтарын арттыру.</p> <p align="center">Бақылау барысы</p> <p>Көркем сөз «Құмырсқа» Г. Өкеев Құжынаған құмырсқа, Ұйымшыл-ақ өздері. Шығады ерте жұмысқа. Жүкпен қайтып қашықтан, Нелер шебер табылып, Илеуіне асыққан. Жасайды илеу жабылып. Бәрі еңбекпен шынығар, Жылт-жылт етіп көздері, Ісін тындырып тынығар. Балаларға сұрақтар</p> <p>Құмырсқалардың адамдарға және орманға қандай пайдасы бар? (<i>зиянда жәндіктерді құртады</i>)</p> <p>Орманның қандай тұрғыны құмырсқа мен оның көбелектерін (личинкаларын) жеуге құмар? (аю мен тоқылдақ)</p> <p>Құмырсқасыз жер болмайды. Құмырсқаларды «ағаш дәрігерлері» деп те атайды. Олар ағаштарды зиянды жәндіктерден қорғайды. Құмырсқалар өте еңбекқор, олар өздерінен бірнеше есе үлкен нәрселерді илеулеріне сүйретіп тасиды. Құмырсқалардың илеуінің тесігі төбесінде болады.</p> <p>Құмырсқалар өз илеуінен ешқашан адаспайды. Неліктен деп ойлайсындар. Құмырсқалар өз илеулерін иіскеп жүріп иісінен табады. Әр илеу өз</p>	<p align="center">Мамыр</p> <p align="center">Серуен-Бақылау №8</p> <p align="center">Бақылау:</p> <p align="center">Найзағайды бақылау</p> <p>Мақсаты: «Найзағай» ұғымымен таныстыру; Табиғат құбылыстары туралы шынайы түсініктерін қалыптастыру; Сөздік қорларын байыту; — Бақылағыштықтарын дамыту.</p> <p align="center">Бақылау барысы</p> <p>Тәрбиеші балаларға жұмбақтар жасырады</p> <p>Аспанда от қамшы осады, Ащы үнін ышқынып қосады.</p> <p>Дүрліктіріп алапты, Шақпақ тастың жарқылы, Бұлт көрпесін жыртады.</p> <p>Балалар, бұл жұмбақтардың шешуі не екен?</p> <p>Найзағай қай кезде ойнайды?</p> <p>Аспан неге күркірейді?</p> <p>Күн күркіреп, найзағай ойнаған кезде табиғатта қандай құбылыс болады? (жаңбыр жауады)</p> <p>Найзағай ойнап, жаңбыр жауғанда құрт-құмырсқалар не істейді? (індері мен илеулеріне тығылады)</p> <p>Қалай ойлайсындар, найзағай неден пайда болады?</p> <p>Ауа-райы нашар болған кезде бұлттар арасында электр тоғы жиналады. Найзағай-бұл үлкен электр тоғының ұшқыны.</p> <p>Ұшқындар айналадағы ауаны қыздырады. Ыстық ауа салқын ауамен соқтығысады да, күннің күркіреуі пайда болады.күн</p>

			<p>жәндіктерді білесіңдер? (<i>көбелек, құрт т.б</i>)</p> <p>Қандай жәндік гүлдерді тозаңдандырады? (аралар)</p> <p>Көктемде жәндіктер өмірінде қандай өзгерістер болады? (көктемде жұмыртқалардан личинкалар өсіп шығады)</p> <p>Жәндіктер қайда тіршілік етеді? (<i>бақтарда, ағаштарда, су тоғандарда т.б.</i>)</p> <p>Қандай жәндіктердің пайдасы бар? (<i>ара, жібек құрты, құмырсқа</i>).</p> <p>Қандай пайдалы жәндік орман, тоғайларды зиянды жәндіктерден қорғайды? (құмырсқа)</p> <p>Масаларды неге зиянды жәндік деп атайды? (олар әртүрлі ауруларды тасиды)</p> <p>Зерттеу жұмысы Қанқызын тауып, оның атын атау. Құмырсқалар «соқпағын» табу, бақылау. Еңбек: Аланды коқыстардан тазалау. Мақсаты: үлкендерге көмек беруге, үлкендер еңбегін қадірлеуге тәрбиелеу.</p>	<p>құмырсқаларынан басқа құмырсқаларды жолатпайды. Егер басқа илеудің құмырсқасы бара қалса, оны жабылып шағып тастайды. Әр илеудің өз иісі болады. Құмырсқалар тек қана ағаштардағы құрттардықұртып қана қоймайды, олар құстарға да көмектеседі. Құстар құмырсқаның илеуінің үстіне қанатын жайып отырады, құмырсқалар оларды үстеріндегі биттер мен бүргелерден тазалайды. Құмырсқалардан бөлініп шыққан өткір қышқыл иістен көпке дейін құстарға бит, бүргелер жоламайды. Құмырсқаның қышқылынан дәрі-дәрмектер де жасайды. Құмырсқалар залалсыз, дәрменсіз жәндік болғандықтан оларға тиіспеуіміз керек.</p> <p>Құмырсқалардың қандай пайдасы бар?</p> <p>♦ Олар өз илеулерін қайда салады? ♦қане біздің құмырсқалар қалай жұмыс істеп жүр екен, қарайықшы! (олар өздінің ізімен, бірінен соң бірі илеулеріне қарай ағылуда)</p> <p>Зерттеу қызметі Құмырсқалардың бір жолына құм, бір жолына қант себу. Олардың қалай әрекет ететінін бақылау. Еңбек Ойын алаңын тазалау. Мақсаты: бірлесе жұмыс істей білулерін жалғастыру.</p>	<p>күркіреген кездегі найзағай өте қауіпті. Найзағай жалғыз тұрған, биік заттарға жиі түседі. Сондықтан да найзағай ойнап тұрған кезде ағаштың астына тұруға болмайды.</p> <p>Зерттеу қызметі Жәй жаңбыр мен найзағайлы жаңбырды салыстыру, ұқсастықтыры мен айырмашылықтарын табу. «Найзағайлы жаңбыр» Ө. Ақыпбекұлы Нөсерлеп жаңбыр басталды, Науада қалқып қақ қалды. Найзағай тынбай жарқылдап, Нөсер тұр құйып сатырлап.</p> <p>Найзағайлы жаңбырды қалай атайды екен? (нөсер) Еңбек 1 топ- ауланы тырмамен тазалау; 2 топ-коқыстарды шығару Мақсаты: Шағын топтарға бөлініп жұмыс істеуге үйрету; Ұжыммен жұмыс істеуге, жұмыс нәтижесіне жетуге деген ынталарын арттыру</p>
Серуеннен оралу			Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру
Балалармен жеке жұмыс			Мүсіншілер Мақсаты: Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту. Пішіндерден өз ойымен әр түрлі затты құрастырып шығару	Аквариумдағы балық Мақсаты: балаларды негізгі формадан немесе қосымша бөлшектер формасынан бастап, сурет салуға жаттықтыру	«Таңғажайып алақан» Мақсаты: қиялын, бейнелі ойлауын, бейнелеу шеберлігін, көркемдік талғамын дамыту

<p>Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітап-тарды қарау және басқалар)</p>			<p>Қимылды ойын «Аюлар мен аралар». Мақсаты: кеңістікте жүкіру, ұстап алуға, ұстатпауға тырысу. Ептілікке, жылдамдыққа баулу. Жаттығу ойыны: Қимылдарын дамыту. Мақсаты: жүкіру техникаларын жақсарту. Халық болжамы: күзде құмырсқа илеуі биік болса, қыс ұзақ әрі қатты болады</p>	<p>Қимылды ойын «Итеріспек». Мақсаты: •Белгілі бір кеңістікте жұмыс істеу дағдыларын жетілдіру; •Ұлттық ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Жаттығу ойыны Қимылдарын дамыту. Мақсаты: оң және сол аяқпен секіруге жаттықтыру. Тыйым сөздер: Құмырсқа илеуін бұзба.</p>	<p>Қимылды ойын «Өз ағашынды тап». Мақсаты: ағаш аттарын есте сақтауға, зейінді, байқағыш және жылдам болуға үйрету. Жаттығу ойыны «Ағаштан ағашқа дейін». Мақсаты: екі аяқпен және бір аяқпен секіруге жаттықтыру Халық болжамы: •Ерте көктемде найзағай ойнап, күн күркіремесе, жаз құрғақ болады. Қарлығаш келсе күн күркірейді</p>
<p>Балалардың үйге қайтуы</p>			<p><i>Ата –аналарға кеңес</i> - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i> - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Б.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ

Топ: Мектепалды даярлық

Топ жетекшісі: Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы

Балалардың жасы: 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 15 – 19 мамыр 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 15-мамыр	Сейсенбі 16-мамыр	Сәрсенбі 17-мамыр	Бейсенбі 18-мамыр	Жұма 19-мамыр
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретінізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Сөздік тренинг ойыны: «Болады-болмайды» тренингі(оқушылар шеңберге тұрады, мұғалім болатын нәрселерді айтқанда оқушылар қолдарын үш рет шапалақтайды, ал болмайтын нәрселерді айтқанда қолдарын бір рет шапалақтайды)-Мейірімді болуға .... (болады), Кешірімді болуға .... (болады), Қатыгез болуға .... (болмайды), Тәртіпті болуға .... (болады),	Үстел үсті ойындары: «Мейірімділік гүлін» құрастыру Балаларға түрлі-түсті қағаздан әртүрлі гүлдерді киып, жапсырмалайды. Фотосуреттер қарау. Еңбек тапсырмасы: Гүлдерге су құю,шандарын сұрту	Ойын: «Мейірімділік жібi» Шарты: Сендер дөңгелене жайғасып отырыңдар. Мен мына қолымдағы жіп орамын қасымда отырғанға беремін, жәй бермеймін, Кімнің немесе ненің мейірімді екендігін айтып беремін. Ал сендер болса, дәл осылай келесі балаға бересіңдер. Еңбек тапсырмасы: Балықтарға жем беру	Жануарларға мейірімді болу туралы әңгімелесу <i>Қайда барғынымызды айтпаймыз, не істегенімізді көрсетеміз</i> <i>Әрекетті сөзбен айтуға үйрету; етістік тұлғалы сөздерді дұрыс қолдану (шақ, жақ); шығармашылық қиялын, тапқырлығын дамыту.</i> Еңбек тапсырмасы:	Қоршаған ортаны қорғау оған мейіріммен қарауға тәрбиелеу балалармен шағын әңгіме жүргізу <i>Осылай бола ма?</i> <i>Логикалық ойлау қабілеттерін дамытуға, айнымалы пікірді байқауға тәрбиелеу.</i> <i>Ойын ережесі. Кім өтірік әңгімені байқаса, сол неге бұлай болмайтынын дәлелдеуі керек.</i> Еңбек тапсырмасы:Гүлдерге су құю
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 14				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҮІӘ)	<i>«Біз бақытты баламыз»</i> Кел,шеңберге тұрайық, Қолымызды ұстайық. Күлімдейік күлейік, Тату болып жүрейік.	Мейірімділік-асыл қасиетіміз, Жүректегі таза ақ ниетіміз. Жан дүние кілті, Шаттық пенен күлкі. Биік ұстап соны, Қадірлейік біз!	<i>«Нәр алып»</i> Аман-есен болайық, Бейбітшілік қалайық! Күнге қарап шуақтанып, Суға қарап нәр алып, Табиғаттан шабыттанып, Денсаулықпен ойнап-күліп жүрейік.	<i>«Қуан,шаттан!»</i> Қуан, шаттан! Қуан, шаттан! Қуанатын күн бүгін. Қайырлы таң! Қайырлы күн! Күліп шықты күн бүгін.	<i>«Қайырлы таң!»</i> Қайырлы таң! Ормандар мен далалар. Қайырлы таң! Достасқан бар Балалар, Қайырлы таң! Жора-жолдас,ұл мен қыз!
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҮІӘ	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				
	1.Сөйлеуді дамыту Дидактикалық ойын: «Ертегі кейіпкерлерін тауып	1.Қоршаған ортамен танысу «Тағы не істейді?»	1.Сауат ашу негіздері «Ойыншықты таңда» ойыны	1.Сөйлеуді дамыту «Сөйлемге қажетті	1.Сауат ашу негіздері «Буынды қос»

жүрісін сал».
 Ойын шарты: Ертегі кейіпкерлерінің жүрісін салады.
Дидактикалық ойын «Торғай мен мысық»
Ойын барысы:
 Ойын шарты: Тәрбиеші – «мысық», ал қалғандары «торғайлар» болады.
 Бөлмеде жағымды баяу әуен ойналады. «Торғайлар» алаңқайда секіріп, ұшып-қонып жүреді. Мысықтың дауысын естісімен «торғайлар» өз ұяларына ұша жөнеледі.
 Ұсталған «торғай» «мысық» болып ауысады. Ойын осылай жалғаса береді.
Дидактикалық ойын: «Белгілі дыбысқа сөз таңда».
 Ойын шарты: Ертегідегі кейіпкерлердің бас әрпіне сөз ойлап айтады.
 Мысалы: «Әже» сөзіндегі «Ә» дыбысына; «Қыз» дегендегі «Қ» дыбысына;
 «Тауық» және «тышқан» деген сөздегі «Т» дыбысына сөз ойлайды.

ойын-жаттығуы
 Ойын шарты: балалар заттың іс-әрекеттерін немесе қасиетін атап көрсетуі тиіс.
 1. Үйрек суда жүзе алады, тағы не істейді?
 2. Сүңгиді, жерде жүреді, ұшады, барылдайды.
 3. Мысық тышқан аулайды, одан басқа тағы не істей алады?
 4. Бетін сипалайды, пысылдайды, мияулайды, серуендейді, ұйықтағанды жақсы көреді.
 5. Күн жарық сәуле шашады. Тағы не жарық шашады?
 6. Қалта шам, шам, көліктің шамы...
Дидактикалық ойын: «Бұл қандай ойыншық?»
 Ойын шарты: Қоржын ішінде бірнеше ойыншық болады. Балалар қоржынға қолын салып, көрмей, сипап сезу арқылы

Дидактикалық міндеті: берілген сөздегі буынның санын дұрыс анықтауға үйрету.
Қажетті заттар: ойыншықтардың түрлі жинақтары (немесе суреттер).
Мазмұны: тәрбиешінің тапсырмасы бойынша, балаларға ойыншықтарды немесе суреттерді көрсетеді, ал олар карточкаларды көрсетеді. Мысалы: доп – 1 буыны бар карточканы көрсету және т.б. Тапсырманы өзгертуге болады.
«Шешімді таңда» ойыны
Дидактикалық міндеті: сөздің құрылымы туралы білімдерін бекіту.
Қажетті заттар: буындар және сөздер жазылған карточкалар
Мазмұны: тәрбиеші сөздерді және буындарды екі дыбыстан, содан соң үш дыбыстан араластырып айтады, мысалы: су, па, ме, то, доп және т.б. Балалар әрбір буынға немесе сөзге сәйкес құрылым бойынша карточканы көрсетеді. Кім қате жібереді, сол орнынан тұрады.
«Қатесін

сөзді қос»
ойыны
 Тәрбиеші бір сөзі жетпейтін сөйлем айтады, ал балалар сөйлем дұрыс құрылу үшін, мағынасы сәйкес келетін тиісті сөзді қосулары керек.
 Мысалы: Әкем балғамен шегені ... (шегеледі).
 Әжем шұлық ... (тоқыды).
 Ағам керуетте ... жатыр).
 Көбелек гүлге ... (қонды).
 Бағдаршамда қызыл түс ... (жанды).
 Құрылысшы кірпіш ... (қалады).
 Дәрігер науқасты ... (емдеді).
 Атам газет... (оқыды).
 Балалар далада ... ойнады).
 Әпкем ыдысты ... (жуды).
 Ағай күй ... (тартты).
«Жалпы атауын ата» ойыны
 Көбелек, құмырсқа, қоңыз, өрмекші – ...
 Алма, алмұрт, жүзім, анар – ...
 Қызанақ, қияр, сәбіз, пияз – ...
 Маржан, Ажар,

ойыны
Дидактикалық міндеті: сөзді буынға бөлу дағдысын жетілдіру.
Қажетті заттар: доп, фанталар, карточкалар,
Мазмұны: балалар шеңберге тұрады, тәрбиеші буынды айтып, бір балаға допты лақтырады. Бала допты ұстап алып, бір немесе бірнеше буынды қосып, сөзді жалғастырады. Кім дұрыс айта алмаса немесе тез буынды айтпаса, айыбын төлейді. Мысалы: ас+паз, кі+тап, ба+лық, ба+ла. Ойынды өзгертуге болады.
«Қызықты құрылымдар» ойыны
Дидактикалық міндеті: балаларды сөзді дыбыстық құрамына талдауға жаттықтыру.
Қажетті заттар: сөздердің құрылымдары, жетондар.
Мазмұны: тақтада үш сөздің құрылымдары, мысалы: доп, шана, қоян, әке және т. б. Балалар берілген құрылымдар бойынша сөздерді тауып айтады.

қандай ойыншық екенін табады. Ойыншық туралы өз ойын айтады. **«Кім? Не?» (зат есімдер)** Ойынның мақсаты: Жанды жансыз заттарды ажырата алады. Ойынның мазмұны: Балаларға суреттер беріледі. Балалар ол суреттерде не бейнеленгенін және оның жанды не жансыз екенін айтады. Жанды болса кім?, жансыз болса не? Сұрағы қойылады.

тап» ойыны
Мақсаты: балалардың есту қабілеттерін дамыту, көп буынды сөздерді анық айтуға үйрету.
Ойын барысы: педагог балаларға аңның немесе ойыншықтың суретін немесе муляжын көретіп, ол істемейтін іс-әрекетті айтады. Балалар дұрыс-дұрыс емес екенін анықтап айтады. Дұрысы қалай болады, соны толық айтып берулері керек. Мысалы: *Ит кітап оқыды.* Балалар дұрыс немесе дұрыс емес екенін айтады. Педагог иттің не істейтінін сұрайды. – Ит не істейді?
 Мысалы:
 Ит күзетеді.
 Ит үреді.
 Ит ұйықтайды
 Ит су ішеді.
 Ит тістейді т.б.

- Жылқы мөңіреді.
- Жылқы мөңіремейді.
- Жылқы істейді? не
- Кісінейді, шабады, жайылады, секіреді,

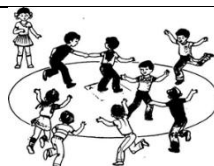
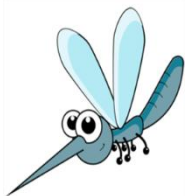
Асыл, Ерке – ...
 Жомарт, Серік, Берік – ...
«Сөз қай жердікі? ойыны»
 Сахна, перде, микрофон, орындық – ... (театр)
 Орындық, касса, рупор – ... (вокзал)
 Сөрелер, касса, азық-түлік – ... (дүкен)
 Қолжуғыш, сүлгі, сабын, айна – ... (жуынатын бөлме)
«Артығын тап» ойыны
 Автобус, троллейбус, пойыз, ұшақ.
 Зымыран, ұшақ, тікұшақ, дельтаплан, кеме.
 Түймедақ, раушан, қызғалдақ, бәйшешек, қайың.
 Арыстан, түлкі, қоян, аю, мысық.
 Білезік, сақина, моншақ, сырға, телефон.
«Жалпы атауын ата» ойыны
 Сиыр, ешкі, қой, жылқы – ...
 Тау, ағаш, гүл, тас –

Жеңімпаз балаларға жетондар беріледі.
«Біз суретте нені көреміз?» ойыны
Дидактикалық міндеті: сурет бойынша сөйлемдерді құрауға үйрету; жай сөйлемдерді толықтыруға үйрету.
Қажетті заттар: «Балабақшада», «Мектепте»
 «Дүкенде» тақырыптарындағы мазмұнды суреттер.
Мазмұны: тәрбиеші балаларға суретті көрсетіп, жай сөйлемді құрап айтады, мысалы: *Әсем келе жатыр.* Балалар сөйлемді қайталап, бір-екі сөзді қосып айтады, мысалы: *Әсем балабақшаға келе жатыр.* Келесі бала тағы бір-екі сөйлемді қосады. Кім ең үлкен сөйлемді құрап айтса, сол жеңімпаз болады.

тістейді, тебеді,
аунайды, жүреді,
желеді, құлайды
т.б.

...
Қазан, қасық, кесе,
тәрелке – ...
Қаймақ, ботқа,
ірімшік, май – ...

Үзіліс:

Ойын: « Масаны ұста»

Мақсаты: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту.

Шарты: Ойнаушылар бір-бірінен қол созымдай жерде дөңгеленіп, бетін ортаға беріп тұрады. Тәрбиеші ортада тұрады, оның қолында шыбық (ұзындығы 1-1,5 м) оған картон қағаздан жасап жіпке байланған маса ұзындығы 0,5м бар. Тәрбиеші масаны шыбықпен балалардан жоғарылау етіп айналдырып өтеді. Маса үстерінен ұшып бара жатқан кезде, балалар оны ұстауға тырысып, секіреді. Масаны кім ұстаса: «Мен ұстадым» , - дейді.

Бұдан кейін тәрбиеші шыбықпен балалардың үстінен тағы да айналдырады. Ойынды қайталап бастар алдында тәрбиеші балаларға 1-2 қадам кейін шегіну керек екенін ескерту керек, өйткені балалар масаны ұстаймыз деп секірген кезде шеңберді аздап тарылтады.

Шыбықпен масаны айналдырған кезде, тәрбиеші балалар масаны ұстап алатындай биіктікте, біресе жоғарлатып, біресе төмендетіп тұруы керек.

Ұсыныс: Егер ойнаушылар тобы шағындау болса, тәрбиеші картон маса байланған шыбықты ұстап алға қарай жүгіруіне болады, ал балалар оны қуып жетуге тырысады.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

2.Математика негіздері

«Бұл қашан болады?» ойыны

Ойын шарты: Жыл мезгілдерін көрсетеді, ал балалар оларды атайды. Әлия мен Тимур балалардан қандай ойындар қыста, жазда ойнағанды ұнатасындар соны мимика мен қимылдармен көрсетуін сұрады. Маусымдық ойындарды (шанамен сырғанау, шаңғы тебу, коньки тебу, жүзу және т.б.) ұсынылды.

«Жыл бойы» (доппен)

2.Қазақ тілі

Дидактикалық ойын: «Өзіңнің досың туралы әңгімеле».

Ойын шарты: Балалар өздері туралы және достары туралы әңгімелеу.
Менің атым – Наташа. Мен бес жастамын. Менің досымның аты – Сәуле. Біз тату ойнаймыз.

Менің атым – Артем. Мен бес жастамын. Менің достарымның аттары – Арлан, Рома. Біз

2. Математика негіздері

Ойын жаттығуы «Қандай заттар көп, қандай заттар біреу екенін, қарап атандар» Ойын барысы:

Балаларға айналасынан қандай заттардың көп екенін (орындықтар, үстелдер, қарындаштар, кітаптар...) және қандай заттардың бір-біреуден (есік, монитор және басқалары) екенін айтуды ұсынады.

Ойын жаттығуы: «Ретімен орналастыр»

2. Қоршаған ортамен танысу

Дидактикалық ойын: «Ойлан да аяқта»
Мақсаты: Балалардың сөздік қорын байыту, сөйлеу барысында қолдануларын қалыптастыру.

Тілдің грамматикасын дұрыс сақтауын қалыптастыру, сөйлеу іскерліктері мен сөздік қорын байыту.
Шарты: Берілген сурет бойынша

2.Математика негіздері

Ойын жаттығуы «Қандай заттар көп, қандай заттар біреу екенін, қарап атандар» Ойын барысы:

Балаларға айналасынан қандай заттардың көп екенін (орындықтар, үстелдер, қарындаштар, кітаптар...) және қандай заттардың бір-біреуден (есік, монитор және басқалары) екенін айтуды ұсынады.

Ойын жаттығуы: «Ретімен орналастыр»
Балаларға «Түрлі түсті

дидактикалық ойыны
Ойын шарты: допты лақтырып, сұрақ қояды: Ақпан жыл ішінде нешінші ай?
Жылдың соңғы айы қандай?
Қазаннан кейінгі қандай ай?
Жазайларын ата жәнет. б.

достарымызбен татумыз.
Ойын: Кім не істейді?
Ұшқыш ұшады.
Ғарышкер ұшады.
Дәрігер емдейді.
Құрылысшы үй салады. Сатушы сатады.
Балалар сөйлемдерді қайталайды.
Дидактикалық ойын: «Жалғастыр»
Ойынның шарты: ойынды бастаушы сөздің бірінші буынын айтады, басқа балалар жалғастырып, сөз құрайды. Сөйлем құрауға жаттықтыру үшін бірінші сөзі айтылады. Бұл ойынды екі топ болып ойнауға да болады.

Балаларға «Түрлі түсті Куйзенер санау таяқшалар» жиынтықтан таяқшалар таратады, оларды ұзындықтарының өсу ретімен орналастырады
Топпен жұмыс

тәрбиеші сөздерді айтады, ал балалар аяқтайды.
Қарға ұшады, ал ат ... (шабады)
Ит үреді, ал қарға... (қарқылдайды)
Жылан жорғалайды, ал балық... (жүзеді)
Қасқыр ұлиды, ал қой... (маңырайды)
Қимыл-қозғалыс жаттығуларын орындау
Шымшық ұшып-қонады, *(Бір орында тұрып қос аяқтап секіреміз)*. Бір орнында отыра алмас, *(бір орында тұрып сол аяқпен секіреміз)*. Бір-екі, бір-екі, *(Бір орында тұрып оң аяқпен секіреміз)*. Зуылдады тоқтамай. *(Бір орында тұрып айналамыз)*
Міне, бір минутқа отырды, *(Отырамыз.)*
Тұмсығымен кеудесін қасыды, *(Орнымыздан тұрып, басымызды оңға-солға иеміз)*.
Ұшты, қонды, *(Бір орында тұрып сол аяқпен секіреміз)*. Шыр-шыр, *(Бір орында тұрып оң аяқпен секіреміз)*.
Шыр-шыр! *(Бір орында тұрып қос аяқтап секіреміз)*.

Куйзенер санау таяқшалар» жиынтықтан таяқшалар таратады, оларды ұзындықтарының өсу ретімен орналастырады
Топпен жұмыс

Үзіліс: Қимыл-қозғалысқа арналған ойындар

«Кім көп таспа жинайды?»

1.Ойын:“Кім көп таспа жинайды?”

Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жылдам қимылдауға тәрбиелеу.

Шарты: Балалар шашылып қалған таспаларды арнайы ыдысқа жинайды. Таспаны ең көп жинаған бала жеңіске жетеді.

2.Ойын:“Айна ”

Мақсаты: Баланың зейіні мен байқампаздығын әрі әр түрлі дене қимылдарын жетілдіру.

Шарты:Әр бала – «айна» болады. Жүргізуші әр айнаға бір барып, сол «айнаға» карап, түрлі қимылдар жасайды. «Айна – бала» сол қимылдарды үлгіріп, әрі дәл қайталауы керек. Ең дұрыс «айна-бала» - жүргізуші болады. Ойын осылай қайталана береді.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

3.Сауат ашу негіздері «Затты сипатта» ойыны
Мақсаты: заттарды көріп сипаттау арқылы балалардың сезімталдығын дамыту, қоршаған орта жайлы танымдарын кеңейту, сөздік қорын дамыту.
Көрнекілік қажетті заттар: ыдыс, муляж, сурет (көгөністер, жемістер).
Ойын барысы: әртүрлі жемістер немесе көгөністер суреттері,

3.Көркем әдебиет Дидактикалық ойын: «Жануардың дауысын сал».
Қасқырдың дауысын сал – у-у-у-у.
Ешкінің дауысын сал – бе-е-е.
Қойдың дауысын сал – мә-ә-ә.
Интерактивті тақтамен жұмыс:«Қайсысы артық?» ойыны.
 Ойын шарты: Тақтаға әр мезгілдің киімдері ілінеді. Осылардың ішінен артық киімді табады.
Дидактикалық ойын: «Кім жылдам».
 Ойын шарты: Мақалдың басын педагог айтады, балалар жалғастырады. Туған жерге туыңды ...

3. Қазақ тілі «Радио» ойыны
Мақсаты: балаларды байқампаздыққа баулу және сөздік қорларын толықтыру.
Мақсаты: балаларды өз бетінше сөйлеу мәнері мен мәнерлеп айту іскерлігін қалыптастыру. Жай және күрделі сөйлемдерді қолдануға жаттықтыру.
Ойынның барысы: біз бүгін «Радио» деп аталатын жаңа ойын ойнаймыз. Радиодан сөйлейтін адамды *диктор* дейді. Бүгін диктор радиодан біздің топтың балалары туралы айтады. Ол

3.Көркем әдебиет «Жыл мезгілдері» ойыны
Дидактикалық міндеті: жыл мезгілдері және айлардың кезеңдігі туралы балалардың түсініктерін бекіту; айларды жыл мезгілдеріне сай салыстыру біліктерін бекіту.
Қажетті заттар: әр балада және тәрбиешіде төрт көрсеткіштен(ақ, жасыл, қызыл және сары) парақтар, яғни қыс, көктем, жаз, күз мезгілдерінің түсін білдіретін парақтар болады.
Мазмұны: тәрбиеші жыл мезгілді атағанда, балалар

3.Шығармашылық іс-әрекет Саусақ жаттығуы: Бес саусаққа бұйрық.
 Бас бармағым – батырым, бар ғой сенің ақылың.
 Сұқ саусағым батылым, барлық саусақ жақының!
 Ортан қолым – алыбым, ағасысың бәрінің!
 Аты жоқ қол – көкешім, қалай бөлек кетесің?
 Шынашағым – бөпешім, қашан сен ер жетесің?
 Барлығыңа бұйрығым: жиналмапты үй бүгін, Босқа ойнап жүрмендер, кәне, жұмыс істендер!
 Балалар шығармашылығы
Ойын жағдаяты. Балалардың назарын ұнтаспадан шыққан құстардың сайраған даусына, өзеннің сарқырап аққан сылдырына, жәндіктердің ызындап шыққан дыбыстарына аудару.
 — Балалар, құлақ салыңдаршы, бұл ненің дыбысы?
 — Иә, бұл бізге келе жатқан

муляждарды салынған ыдыстан бала бір затты алады. Сонан соң сол затты жан-жақты сипаттайды және заттың атын атап, буынға бөледі.

Ойын шарты:

бала ыдыстан алманы алып, пішінін, түсін, дәмін және т.б. қасиеттерін айтады. Немесе баланың көзін байлап қойып, қоржыннан бір затты алғызады. Ол оны сипалап, не екенін ажыратады да оны сипаттайды, атын айтады.

«Кім білгіш?»

ойыны

Тақтадан дыбыстар айтылады, балалар текшені көтеру арқылы дауысты немесе дауыссыз дыбыс екенін ажыратады.

- Дауысты дыбыстарға қызыл текше.

- Дауыссыз дыбыстарға көк

(тік).
Батыр туса ел ырысы,
жаңбыр жауса ... (жер ырысы).

біздің ішіміздегі бір баланы сипаттайды, ал біз оның сөзінен ол баланы табуымыз керек. Алдымен мен диктор боламын.

•**Тыңдаңыздар!**

Тыңдаңыздар!

Балабақша ауласынан мына қызды кім көрді?

Ол үстіне қызыл

күртеше, қара

белдемше киген.

Шашы ұзын.

Бұрымында ақ бантик

тағылған. Ол өлеңді

жақсы айтады және

Айгүлмен дос.

Осылай тәрбиеші

ойынды бастап,

балаларға сипаттау

үлгісін көрсетеді.

Балалар өз

топтарындағы қызды

көрсетеді. «Ал енді

сендердің араларыңнан

біреу диктор болады»,

– дейді. Жаңа

дикторды санамақ

арқылы таңдап алады.

Тәрбиеші ойын

кезінде балалар өз

жолдастарының мінез-

құлқын, киімін дәл,

дұрыс айтуын

қадағалайды.

«Артығын

тап»

ойыны

Бас, қол, көз, қас, тас

сәйкес түспен көрсеткішті көрсетеді. Педагог көрсеткішті көрсетеді (мысалы, сары түспен), ал балалар күз мезгілінің айларын атайды.

Не қалай дыбыстайды?»

ойыны

Ойын «Құстар» деген

тақырып бойынша

жүреді. Суреттерге

қарап, қай құс қандай

дыбыс шығаратынын

айтып, олардың

қимылдарын келтіріп,

музыкамен қимылдау.

Мысалы, торғай

шырылдайды (торғай

секілді секеңдетіп, оның

қимылын да салғызуға

болады).

көктем аруы сияқты. Көктем өзімен бірге бізді ормандағы алаңқайға саяхат жасауға шақыра келіпті.

Балалардың назарын шағын орман макетіне аудару. Кәне, кім біледі, орманда нелер бар? (Жабайы аңдар, құстар.)

— Балалар, тағы бір орман мекендеушілері бар. Ол орман мекендеушілерін жұмбақтың шешуін тапсаңдар ғана білетін боласындар.

Жұмбақ жасыру.
(Көбелек)

Гүлдерге қонады,

Шырынын сорады.

Түр-түсі сары ала.

Бұл не? (Ара)

Балалардың жәндіктер туралы білімдерін мнемокесте сызбасы арқылы пысықтау.

(Жәндіктердің түр-түсі, қорегі,

дене құрылысы, қозғалысы,

көлемі туралы.) Жәндіктер

туралы қызықты мәліметтер:

Ешқашан ұйықтамайтын

жәндікті білгілерің келсе, ол –

құмырсқа. Көбелектер дәмді

аяғының көмегімен сезеді екен.

Мына қызықты естігендерің бар

ма? Араның бес көзі бар.

Қанқыз өзіне қауіп төнген

жағдайда, аяқтарынан

жағымсыз иісі бар сұйықтықты

бөлу арқылы құтылады екен.

Бүгін біз сендермен ормандағы

алаңқайды жәндіктер мекеніне

айналдырамыз.

Жұмыстың жасалу жолы:

1. Балалардың назарын

үлестірмелі материалдағы

көгалға аудару.

2. Сюжеттегі бейнелердің

қандай пішіндерден

дайындалғаны туралы талдау

жұмысын жүргізу.

3. Жәндіктердің дене бөліктерін

үлгіден түрлі тәсілдерді қолдана

отырып және ретімен қиып

текше көтеру арқылы ажыратады.
«Қандай дыбыс?» ойыны
Дидактикалық міндеті: дауысты және дауыссыз дыбыстырды айыру біліктілігін дамыту; дыбыстарды белгілер арқылы көрсетуді үйрету.
Қажетті заттар: дауысты және дауыссыз дыбыстардың карточкалары.
Мазмұны: түрлі дауысты және дауыссыз дыбыстарды айтады, ал балалар керекті карточкаларды көрсетеді.
Ойынды қайталағанда дыбыстарды жабық көздермен естуге болады.

(тас).
Алма, алмұрт, шие, бие (бие).
Шахмат, хоккей, футбол, волейбол, бокс, фокус (фокус).
Пияз, қияр, қызанақ, сәбіз, жүзім (жүзім).
Балға, балта, ара, егеу, шеге, терезе. (терезе).
Жаңылмай жылдам жауап берген балаларды мадақтау.

дайындап алу: Араның басын, денесін және қанаттарын шаршы және тіктөртбұрыштардың бұрыштарын қиып алу арқылы дөңгелек және сопақша пішіндерге келтіру; дене бөлігіне жолақшаларды жіңішке етіп үлгідегідей қиып алу; қатпарлап бүктеу арқылы үш дана көлемі үлгідегідей дөңгелектерді дайындау (тұмсығы, мұршалары үшін қажет). Көзін және аузын фломастермен салу.
Көбелек: қанаттарын, дене бөлігін, қанатындағы әдемі бейнелерді үлгіден түрлі тәсілдер арқылы қиып алу; үлгіден көбелек қанатының бір бөлігі бейнеленген бейнені қиып алу және осы қанатты дәл ортасынан екіге бүктеп қиып алу; денесін үлгіден қиып алу; қанатындағы әдемі гүлдің бейнесін екі бөлікке қатпарлай отырып бастырып қиып алу.
Қанқыз: қанатын, қанатындағы қара дақтарды және тұмсығын үлгіде көрсетілгендей қиып дайындау; қанатын тіктөртбұрыш пішінінің бұрыштарын ұқыптап қия отырып сопақша пішінге келтіріп қиып дайындау және екіге бүктеп, дәл ортасынан симметриялы кесінді арқылы екі бөлікке бөлу; қанаттарындағы қара дақтарын қағазды қатпарлап бүктеу арқылы дөңгелете отырып қиып алу; тұмсығын тіктөртбұрыш пішінінің бұрыштарын қиып сопақша пішінге келтіріп дайындау.
Дайын болған жәндіктердің дене бөліктерін көгалға қағаз бетіндегі бейнелерге сәйкестендіре отырып желімді ұқыптап жаға отырып орналастыру.

Еңбек қауіпсіздігі және жеке гигиена ережелерін сақтау туралы еске салу.
«Көбелектер» көзге арналған ойын жаттығуы.

Үзіліс: Секіруге арналған ойындар «Табан балық және шортан» ойыны.

Дыбыс артикуляциясын дамытуға арналған Кім қалай дыбыстайды?
(баламен жеке жұмыс - түрліше тембрлік құбылыста айту)
- А, аа, аа, а, а, ааааа ..... (қуанышты дауыспен).
- Ааа, аа, а, а, ааа ..... (аянышты дауыспен).
- А, аа, аааа, а, ааа ..... (таң қалған дауыспен). 1 минут жұмыс істеніз.
Екінші баламен (и), үшінші баламен (о) дыбысымен жұмыс істеуге болады.
Фонетикалық жаттығуларды екінші тілді (орыс тілі, ағылшын тілі, француз тілі т.б) үйрету мақсатына қарай да қолдануға болады. Ол үшін педагог қандай дыбысқа аса мән беру қажет екендігін анықтап алуы тиіс.

Дикциялық жаттығу
Барлық жоғарыда аталған міндеттерді кешенді шешеді.
Балалар қандай да бір сөйлемді, жаттамақты, жаңылтпашты айтқанда, дұрыс тыныс, дем ала білуі, дәл артикуляция жасауы және жеке дыбысты, сондай-ақ буынды, сөзді анық айтуы қажет.
Жаңылтпаш арқылы бала жылдам ойлауға, жаңылмай тез қайталап айтуға, кекештенбей, қысылмай, анық сөйлеуге үйренеді.
Халық ауыз әдебиетінде жаңылтпаштар топтамасы молынан жинақталған. Мәселен, бірқатар жаңылтпашты айтып көрелік.

Суда сең келеді,
Сегіз серке тең келеді.

Ойын: «Табан балық және шортан»
Мақсаты: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту.
Шарты: Бір баланы шортан етіп белгілейді. Ойнаушылардың қалғаны екіге бөлінеді: олардың бір тобы — ұсақ тастар, олардан шеңбер жасалады, екінші тобы — табан балық олар шеңбердің ішінде жүзеді. Шортан шеңбердің сыртында жүреді.
Тәрбиешінің «Шортан!» деген белгісі бойынша ол тездетіп, табан балықты ұстау үшін шеңберге жүгіреді. Ал табан балық орын алуға, ойнаушылардың біреуінің артынан тұруға және отыруға асығады (табан, балық шортаннан қашып, ұсақ тастарға барып тығылады). Шортан әлі тығылып үлгермеген табан балықтарды ұстайды. Ұсталғандар шеңбердің сыртына кетеді.
Ұсыныс: Ойын 3-4 рет жүргізіледі де, содан кейін ұсталғандардың саны есептеледі. Кейін шортанды жаңадан белгілейді. Шеңбер жасап тұрған және шеңбердің ішінде жүрген балалар орындарын ауыстырады да, ойын қайталады.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

4.Дене шынықтыру «Киіз үй» (татар халқының ойыны) 4 рет. Балалар төрт бұрышқа төрт дөңгелек болып қол ұстасып, төрт топқа бөлініп тұрады. Әр шеңбердің ортасында оюлы орамал жатады. Балалар қырындап, жанына қарай қозғалып жүріп айтады: Біз көңілді баламыз, Дөңгелене қаламыз. Алаңқайда жүгіріп, ойнап, Әсем әнге саламыз. Музыка әуенімен балалар

4.Музыка Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Мерекелік марш» (Б. Дәлденбай).
Музыка тыңдау: «Балдырғандар маршы» (К. Қуатбаев).
Ән айту: «Балдырғандар әні» (Г. Жотаева).
Билер: «Еркебұлан»
Ойындар, хороводтар: «Соқыртеке» (Е. Хасанғалиев).. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, шеңбер жасап тұрады, 3-4 бала шеңбердің сырт жағында тұрады. Ортада – «соқыртеке». Балалар

4.Дене шынықтыру Батмингтон
Желбіршекпен жаттығулар орындау:
Бір орында тұрып, желбіршекті бір қолынан екінші қолына лақтырып ауыстырады; бір орында тұрып, желбіршекті бір қолымен жоғары лақтырып, екінші қолымен ауада қағып алады. Ракеткамен жаттығулар орындау: ракетканы бір

4.Музыка Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Полька» (М. Красев).
Музыка тыңдау: «Қыз Жібек» операсынан үзінді (үнтаспа, Е. Брусилковский).
Билер: «Еркебұлан» («Билеп үйренейік» жинағынан). Биді әрі қарай жалғастырып, бірдей қимыл жасауға ұмтылдыру.
Ойындар, хороводтар: «Үйшік» (В. Витлин). Ойынды еске түсіріп, үйшікте тұратындар

4.Дене шынықтыру «Баскетбол» – допты еденге оң қол, сол қолды алмастырып соғу. (4 рет) Нұсқау – допты шапалақтамай, саусақтарын жазып, ақырын ғана алақанмен үстінен басып барып жерге ұру. Негізгі қимыл-қозғалыстарды топтарға бөлініп

<p>жанына қарай қырындап басып, ортақ шеңберге тұрады. Әуен тоқтай қолғанда олар тез келіп, орамалды алып бастырынан асырып, шатыр сияқты етіп көтеріп жабады. Сонда киіз үйге ұқсап қалады. «Сек-секек» (татар халқының ойыны) (4 рет) Әртүрлі бағытта бір аяқпен секіру. Ойыншылар дөңгелете қойылған құрсауларға орналасады. Жүргізуші ортада тұрады. Жүргізуші «Сек-секек» дегенде, ойыншылар бір аяқпен секіріп, тез орындарын ауыстырады. Жүргізуші де олармен бірге бір аяқпен секіріп орын табуға тырысады. «Тастар» (орыс халқының ойыны) 10 рет. Өкшеге басып отырған күйден «тастарды» лақтырып, қайта қағып алу – алақанды ауыстыру. Өкшеге басып отырған күйден «тастарды» алақанын жазып лақтырып, қағып алады. Келесі лақтырғанда алақанын аударды. «Қасқырға қақпан» (қазақ халқының ойыны) 4 рет. Ойыншылар екі</p>	<p>шеңбермен айналып жүріп, әннің 1-шумағын айтады. 2-шумақты «соқыртеке» айтады. 2-шумақ басталғанда балалар бекіткен қолдарын жоғары көтереді, ал сыртта тұрған балалар ішке еніп, «соқыртекеге» ұсталып қалмас үшін жан-жаққа жүгіреді. "Соқыртеке" біреуді ұстап алуға тырысады. Егер ұстап алса, әннің 4-шумағын айтады, ойын қайталанғанда ұсталған бала "соқыртеке" болады. Егер де ұстай алмаса, әннің 2-шумағын айтып, қайтадан "соқыртеке" болып қалады. Музыкалық аспапта ойнау: «Атқа мініп шабамыз» (В. Агафонников).</p>	<p>қолынан екінші қолына дұрыс ұстауды сақтап салады, қол білезігін ракеткасымен бірге айналдырады. Желбіршекті ракеткамен сызықтан асырып ату. Желбіршекті жоғары-алға бағыттап, траекториясын дұрыс мөлшерлеп, желбіршекті алдыдан ұру керектігіне назар аударту. Алаңқайдың бір шетіне қатар түзеп тұрады. 6 м, 8 м қашықтыққа сызықтан асырып ұруға тырысады. Желбіршекті қайта алып келу үшін барлық бала ұрып болған соң, Педагогтің белгісімен ғана барады. «Қалашық» 5 метр қашықтықтан фигураны соғып алу ұсынылады. Ұратын таяқшаны жер бауырлап, айнала ұшатындай етіп жеңіл лақтыру керектігіне назар аударту. «құдық» «зенбірек ұясы» Балалар белгіленген жерге «қалашыққа» қарап тұрады. Оң қолмен ұратын таяқшаны лақтырғанда сол аяғын ілгері, ал оң аяғын бір</p>	<p>біртіндеп өз музыкалары естілгенде шығып, өздеріне тән қимылдарын жасайды. Музыкалық аспапта ойнау: «Латыш полькасы» (М. Раухвергер).</p>	<p>орындайды: допты еденге оң қол, сол қолды алмастырып соғады. Допты шапалақтамай, саусақтарын жазып, ақырын ғана алақанмен үстінен басып барып жерге ұруға тырысады. Допты тізесіне қысып алып, секіріп, 3 метр қашықтыққа ілгерілеу. Екі аяқпен бір мезетте шапшаң итеріліп, қолдарын сермеп көмектесуге назар аудару. Жаттығу кезінде секіру мен астынан өтуді алмастырып тізбекпен орындайды: Допты тізесіне қысып алып, 3 метр қашықтыққа секіріп барады. Қолына доп ұстап түрлі тәсілдермен керілген арқанның астынан өту – өту тәсіліне байланысты аяқ-қолдарын жинап жұмырлану. (4 рет) Секіруді орындаған соң, қолына доп ұстап түрлі тәсілдермен керілген арқанның</p>
--	---	--	---	--

топқа бөлінеді. Бір топ қасқырға қойылған қақпан құрып, дөңгелене қол ұстасып тұрады. Ал екінші топ еңбектеп, қақпанның астынан кіріп-шығып аралап жүреді. «Кәне, кәне, халайық, Қасқырға қақпан құрайық. Кәне, қақпан берік бол, Қасқыр, қасқыр, келіп көр!» – дегенде, бірінші топ қолдарын төмен баса қалады. Қақпан жабылды. Қақпанда қалып қойған қасқырлар ойыннан шығады. Сосын командалар орындарын ауыстырып ойын жалғаса береді.

қадам артқа қояды. Бастапқы қалыпқа келген соң, ойыншы бар салмағын оң аяғына түсіріп, таяқшаны айналдыра сермеп ілгері ұмтылады. Сермеу барысында салмағы сол аяғына түседі де, денесі солға

бұрылады.

астынан өтеді. Оту тәсіліне байланысты аяқ-қолдарын жинап жұмырланады. Арқанды басымен де, доппен де іліп кетпеуге тырысады. Арқаннан өткен соң жүгіріп барып құрсаудан айналып өтіп, орындарына қайта тұра қалады. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Күн мен түн»** (Әзірбайжан халқының ойыны) (4 рет) Бір-бірінен белгілі бір қашықтықта екі сызық сызылады. Бір сызыққа ұлдар, екінші сызыққа қыздар тұрады. Жүргізуші орталарына тұрады. Ұлдар тобы – «түн», ал қыздар тобы – «күн». Жүргізуші белгісімен ойын басталады: «Түн!» дегенде, қыздар ұлдарды ұстап алуға, «Күн!» дегенде, ұлдар қыздарды ұстап алуға тарасады. Ұсталғандар қарсыластарының командасына

					көшеді.
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	<p>Мамыр Серуен-Бақылау №10 Бақылау: Кемпіркосақты бақылау Мақсаты: өлі табиғаттың бір бөлігі ретінде кемпіркосақ туралы түсініктерін қалыптас-тыруды жалғастыру.</p> <p>Бақылау барысы Тәрбиеші балаларға жұмбақ жасырады.</p> <p>Жарқылдан соң жанағы, Суға бөкті бар алап. Көкте түрлі жолақты, Өрнек тұрды ғаламат. (кемпіркосақ)</p> <p>Жаңбыр жуды жерімді, Көкте өрмек керілді. (кемпіркосақ)</p> <p>Жаңбыр жауып, күннің көзі көрініп тұрған мезгілде аспаннан кемпіркосақты байқауға болады. Ол жаңбыр тамшылары арасынан күннің саулесі өткен уақытта көрінеді.</p> <p>Жаңбыр тамшылары неғұрлым үлкен болса, кемпіркосақ соғұрлым анық көрінеді. Кемпіркосақта жеті түс бар: қызыл, қызғылт, сары, жасыл, көгілдір, көк, күлгін. Бұлар барлық уақытта осы бір ретпен орналасады.</p> <p>Балаларға сұрақтар: ♦ Кемпіркосақ қай уақытта пайда болады? I ♦ Ол қай уақытта жоғалады? ♦ Кемпіркосақ қандай құбылыс, қалай пайда болады?</p> <p>Тәрбиеші балаларға тапсырма береді. Асфальт бетіне түрлі-түсті борлармен кемпіркосақтың суретін салу.</p> <p>Енбек: Балабақша ауласын қоқыстан тазалау. Мақсаты: аула тазалаушыға көмек беру, үлкендер еңбегін бағалауға тәрбиелеу.</p>	<p>Мамыр Серуен-Бақылау №11 Бақылау: Найзағайды бақылау Мақсаты:«Найзағай» ұғымымен таныстыру;</p> <p>Табиғат құбылыстары туралы шынайы түсініктерін қалыптастыру;</p> <p>Сөздік қорларын байыту; Бақылағыштықтарын дамыту.</p> <p>Бақылау барысы Тәрбиеші балаларға жұмбақтар жасырады</p> <p>Аспанда от қамшы осады, Ащы үнін ышқынып қосады.</p> <p>Дүрліктіріп алапты, Шақпақ тастың жарқылы, Бұлт көрпесін жыртады.</p> <p>Балалар, бұл жұмбақтардың шешуі не екен?</p> <p>Найзағай қай кезде ойнайды? Аспан неге күркіреді?</p> <p>Күн күркіреп, найзағай ойнаған кезде табиғатта қандай құбылыс болады? (жаңбыр жауады)</p> <p>Найзағай ойнап, жаңбыр жауғанда құрт-құмырскалар не істейді? (індері мен илеулеріне тығылады)</p> <p>Қалай ойлайсындар, найзағай неден пайда болады? Ауа-райы нашар болған кезде бұлттар арасында электр тоғы жиналады. Найзағай-бұл үлкен электр тоғының ұшқыны. Ұшқындар айналадағы ауаны қыздырады. Ыстық ауа салқын ауамен соқтығысады да, күннің күркіреуі пайда болады.күн күркіреген кездегі найзағай өте қауіпті. Найзағай жалғыз тұрған, биік заттарға жиі түседі. Сондықтан да найзағай ойнап тұрған кезде ағаштың астына тұруға болмайды.</p> <p>Зерттеу қызметі Жәй жаңбыр мен найзағайлы жаңбырды салыстыру, ұқсастықтыры мен айырмашылықтарын табу. «Найзағайлы жаңбыр» Ө. Ақыпбекұлы Нөсерлеп жаңбыр басталды, Науада қалқып қақ қалды. Найзағай тынбай жарқылдап, Нөсер тұр құйып сатырлап.</p> <p>Найзағайлы жаңбырды қалай атайды екен?</p>	<p>Мамыр Серуен-Бақылау №12 Бақылау: Жәндіктерді бақылау Мақсаты: «Жәндіктер» сөзінің мағынасы туралы түсініктерін тиянақтау;</p> <p>Оларды тіршілік ету ерекшеліктеріне қарай салыстыра білуге үйрету.</p> <p>Бақылау барысы Тәрбиеші жұмбақтар жасырады: Гүлдің нәрін жинайды, Адамға бал сыйлайды. Енбеккорды аялайды, Еріншекті аямайды. Бұл не? (ара) - Қанды сорып сүліктей, Ызындап кеп шағады.</p> <p>Бұл қандай бүлік дой? (маса) - Ызындап ән салып, Жұп-жұқа канаты. Тәттіге тамсанып, Қоқысқа қонады. Бұл не? (шыбын)</p> <p>Құжынаған жұмыскер, Бірлескенде тым іскер. (құмырсқа)</p> <p>Тор тоқуға шебер-ақ, Бірақ киім тікпейді. Өнері де өнер-ақ, Бірақ ісі бітпейді. (өрмекші)</p> <p>Тәрбиеші сұрақтары. ♦ Жұмбақ жауаптарының шешуінде айтылғандарды бір сөзбен нелер деп атаймыз? (жәндіктер) ♦ Тағы қандай жәндіктерді білесіңдер? (<i>көбелек, құрт т.б</i>)</p> <p>Қандай жәндік гүлдерді тозандандырады? (аралар)</p> <p>Көктемде жәндіктер өмірінде қандай өзгерістер болады? (көктемде жұмыртқалардан личинкалар өсіп шығады)</p> <p>Жәндіктер қайда тіршілік етеді? (<i>бақтарда, ағаштарда, су тоғандарда т.б.</i>)</p> <p>Қандай жәндіктердің пайдасы бар? (<i>ара, жібек құрты, құмырсқа</i>).</p> <p>Қандай пайдалы жәндік орман, тоғайларды зиянды жәндіктерден қорғайды? (құмырсқа)</p> <p>Масаларды неге зиянды жәндік деп атайды? (олар әртүрлі ауруларды</p>	<p>Мамыр Серуен-Бақылау №13 Бақылау: Топырақты бақылау Мақсаты: <i>торф топырағының қыртысымен таныстыру</i> .</p> <p>Бақылау барысы Біздің айналамызда шалшық көп. Ал, шалшықтар торфқа (шымтезек) бай болады. Торф-бұл әрі тыңайтқыш, әрі отын.ол қатты қызған кезде тез тұтанады. Торф дымқыл, жабысқақ, көктемде ылғал кезінде ол ауыр. Ол суды нашар өткізеді, егер ылғал торф үстімен өтсең, ол аяқкиіміңе жабысып қалады. Сондықтан да бұндай соқпақпен (жолмен) жүрмеген дұрыс. Торфты атызға (жүйек) және ағаш түптеріне тыңайтқыш ретінде қосады..</p> <p>Зерттеу жұмысы Торфтың құрғақ және ылғал кесектерін салыстыру. Күммен торфты салыстыру; Жер қыртысы қай жерде тез кебеді.</p> <p>Енбек Ағаш түптері мен атызға торф тасу. Мақсаты: <i>торфтың пайдалы қасиеттері туралы білімдерін тиянақтау.</i></p>	<p>Мамыр Серуен-Бақылау №14 Бақылау: Желді бақылау Мақсаты: <i>- жел туралы түсініктерін бекіту;</i> <i>- жел түрлерін есте сақтау.</i></p> <p>Бақылау барысы Тәрбиеші балаларға жұмбақ жасырады: Ағаштарды шайқайды, Көзге көрінбейді. Шарлағанда сай-сайды, Бір сәт ерінбейді. (жел) Тәрбиеші балаларға айналаны бақылауға, ағаш бұтақтары қалай шайқалып тұрғанын байқауға ұсынады. Сұрақтар қояды: Желдің қандай түрлері болады? Жел неге соғады? Атмосферада ауа әртүрлі қызады: жылы ауа жеңіл болады, сондықтан жоғары көтеріледі, ал, суық ауа ауыр болады, ол төмен тартылады. Осыдан ауада қозғалыс пайда болады. Желдің күші жылы және суық ауаның температурасының айырмашылығына байланысты. Ауа массасы барынша тез қозғалған сайын, желдің күші де соншалықты қатты болады. Желдің бағытын анықтаумен айналысатын адамдарды метеорологтар және синоптиктер деп атайды. ♦ Барынша қатты желдердің атын ата? (<i>дауыл, құйын, бұрқасын, боран.</i>) ♦ Әлсіз желді қалай атайды? («самал жел» деп атайды) ♦ Желдің ізін көруге болады ма? Зерттеу жұмысы Компас арқылы желдің бағытын анықтау. Флюгердің көмегімен желдің күшін анықтау. Енбек Гүл өсіретін (клумба) алаңды дайындау Мақсаты: <i>бірлесе жұмыс істей білу дағдыларын бекіту,</i></p>

		(нөсер) Еңбек 1 топ- ауланы тырмамен тазалау; 2 топ-қоқыстарды шығару <i>Мақсаты:</i> Шағын топтарға бөлініп жұмыс істеуге үйрету; Ұжыммен жұмыс істеуге, жұмыс нәтижесіне жетуге деген ынталарын арттыру.	тасиды) Зерттеу жұмысы Қанқызын тауып, оның атын атау. Құмырskalар «соқпағын» табу, бақылау. Еңбек: Алаңды қоқыстардан тазалау. <i>Мақсаты:</i> үлкендерге көмек беруге, үлкендер еңбегін қадірлеуге тәрбиелеу.		<i>жұмысты бар ынтасымен орындау.</i>
Серуеннен оралу	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру
Балалармен жеке жұмыс	«Бақыт деген не өзі?» Бақыт деген, шырағым Мынау әсем тұрағың. Ну ормандар, гүл бағы, Күннің күліп тұрғаны БАҚЫТ- дәні далаңның. «Ботам» деуі әженнің, Тыныштығы әлемні Жаттау	Мен де балғын гүлмін Автор. М. Байсариева Арасыңды гүлдің Ойнап бүгін жүрдім Қызыл, көкшіл, сары Әп-әдемі бәрі Жаттату	Санат пен Ерасылға түстерді атап айту.	Балаларға жапырақтың түстерін ажыраттыру.	Балаларға дөңгелек пішіндер салғызу.
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітап-тарды қарау және басқалар)	Қимылды ойын «Қасқыр қақпан». Мақсаты: Ойын шартының дұрыс орындалуын бақылау, ойын кезінде байқампаз болуға баулу. Жаттығу ойыны: Қимылдарын дамыту. Мақсаты: арқасымен алға қарай жүруге жаттықтыру. Халық болжамы. Кемпіркосак кешке көрінсе, ертесіне күн ашық болады	Қимылды ойын «Өз ағашыңды тап». Мақсаты: ағаш аттарын есте сақтауға, зейінді, байқағыш және жылдам болуға үйрету. Жаттығу ойыны «Ағаштан ағашқа дейін». Мақсаты: екі аяқпен және бір аяқпен секіруге жаттықтыру	Қимылды ойын «Аюлар мен аралар». Мақсаты: кеңістікте жүкіру, ұстап алуға, ұстатпауға тырысу. Ептілікке, жылдамдыққа баулу. Жаттығу ойыны: Қимылдарын дамыту. Мақсаты: жүкіру техникаларын жақсарту. Халық болжамы: күзде құмырсқа илеуі биік болса, қыс ұзақ әрі қатты болады.	Қимылды ойын «Аққу-қаздар». Мақсаты: берілген кеңістікте белгі бойынша қашқандарды қуып жету, ойын шартын сақтау. Жаттығу ойыны Секіргіш жіппен жаттығу ойындары. Мақсаты: секіргіш жіпті алға, кері айналдыра отырып секіруге үйрету. Мақал-мәтел: Жері байдың-елі бай. Қара жерге де, қамқорлық керек.	Қимылды ойын «Кім жылдам?». Мақсаты: жүкіруге жаттықтыру, жылдамдықтарын дамыту. Жаттығу ойыны Бір-біріне доп лақтыру. Мақсаты: қозғалыс координацияларын дамыту. Халық болжамы. Өрмекші бұрышқа тығылса, жел болады.
Балалардың үйге қайтуы	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замқсыз,	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді

белдеушесіз.

көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Б.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ

Топ: Мектепалды даярлық

Топ жетекшісі: Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы

Балалардың жасы: 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі? 22 – 26 мамыр 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 22-мамыр	Сейсенбі 23-мамыр	Сәрсенбі 24-мамыр	Бейсенбі 25-мамыр	Жұма 26-мамыр
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кенес, әңгімелесу	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Балалардың білімдерін тереңдету мақсатында аспан әлемі жайында бейнетаспадан үзінді көрсетіп, жалпы түсінік беру. Дидактикалық ойын. "Атын атап бер" Мақсаты: көктем гүлдері туралы білімдерін бекіту Табиғат бұрышында еңбек ету.	Дидактикалық ойын: «Геометриялық пішіндерден құрастыр». Геометриялық пішіндерден зымыранды құрастырады. Табиғат бұрышында еңбек ету. «Суреттерді құрастыр» Апта тақырыбы бойынша суреттерді құрастыру Шығармашылық бұрышында еңбек ету.	Дидактикалық ойын: «Геометриялық пішіндерден құрастыр». Геометриялық пішіндерден зымыранды құрастырады. Табиғат бұрышында еңбек ету. «Суреттерді құрастыр» Апта тақырыбы бойынша суреттерді құрастыру Шығармашылық бұрышында еңбек ету.	Балалардың білімдерін тереңдету мақсатында аспан әлемі жайында бейнетаспадан үзінді көрсетіп, жалпы түсінік беру. Дидактикалық ойын. "Атын атап бер" Мақсаты: көктем гүлдері туралы білімдерін бекіту Табиғат бұрышында еңбек ету.	Дидактикалық ойын: «Геометриялық пішіндерден құрастыр». Геометриялық пішіндерден зымыранды құрастырады. Табиғат бұрышында еңбек ету. «Суреттерді құрастыр» Апта тақырыбы бойынша суреттерді құрастыру Шығармашылық бұрышында еңбек ету.
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 14				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҮІӘ)	«Құмырсқа» өлеңі Ұзын мұртты құмырсқа, Келе жатты жұмысқа. Алды допты қолына, Қойды допты орнына. Онға, солға қарады, Үлкен тау деп ойлады. Мақсаты: Сөздердегі дауысты және кейбір дауыссыз дыбыстарды (п-б, т-д, ғ-г, с-з-ц) анық айтуларын қалыптастыру.	<i>Құмырсқа» өлеңі</i> <i>Ұзын мұртты құмырсқа,</i> <i>Келе жатты жұмысқа.</i> <i>Алды допты қолына,</i> <i>Қойды допты орнына.</i> <i>Онға, солға қарады,</i> <i>Үлкен тау деп ойлады.</i> Мақсаты: <i>Сөздердегі дауысты және кейбір дауыссыз дыбыстарды (п-б, т-д, ғ-г, с-з-ц) анық айтуларын қалыптастыру</i>	. «Армысыз!» Армысыз,қайырымды Аспан ата! Армысыз,мейірімді Жер ана! Армысыз,шұғылалы Алтын күн! Амансын ба, Алтын күн! Амансын ба,Көк аспан! Амансын ба,достарым! Аманбысыз,апай!	. «Армысыз!» Армысыз,қайырымды Аспан ата! Армысыз,мейірімді Жер ана! Армысыз, шұғылалы Алтын күн! Амансын ба, Алтын күн! Амансын ба,Көк аспан! Амансын ба,достарым! Аманбысыз,апай!	. «Армысыз!» Армысыз,қайырымды Аспан ата! Армысыз,мейірімді Жер ана! Армысыз, шұғылалы Алтын күн! Амансын ба, Алтын күн! Амансын ба,Көк аспан! Амансын ба,достарым! Аманбысыз,апай!

Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҮІӨ

1 - ұйымдастырылған іс-әрекет

1.Сөйлеуді дамыту «Сипаттамасы бойынша таны»
 Ойынның мақсаты: Ұзын-қысқа, кең-тар, биік-аласа ұғымдарын бекіту.
 Ойынның құрал-жабдықтары: жануарлардың, құстардың ойыншығы.
 Ойынның мазмұны: балалар аю, түлкі, қасқыр, қоянның ойыншықтарын қарастырады. Әр ойыншықты анықтап атын атайды. Ойнаушылардың біреуі бөлмеден шығып кетеді, басқа ойнаушылар ойыншық туралы жұмбақ құрастырады. Ертегі: Түлкі мен қоян.
Әуелде түлкінің құйрығы жоқ еді. Қасқырмен тату тұрмаған соң үнемі қашып жүреді екен. Жүрген ізін жасыра алмай қиналыпты. Сол үшін Қасқыр Түлкінің артына еріп, аңдып жүріп, оның ініне түсіпті. Түлкі

1.Қоршаған ортамен танысу
 Ормандағы тіршілік тізбегі, орман тұрғындарының бір-біріне тағамдық тәуелділігі жайлы әңгімелеу
«Табиғатта барлық зат бір-біріне тығыз байланысты және жануарлар мен өсімдіктер санының арасында тепе-теңдік бар. Жер бетінде көптеген өсімдіктер, бұталар мен ағаштар өседі. Оларды шөпқоректі жануарлар, мысалы қояндар жейді. Ал қояндарды жыртқыш аң-қасқырлар жейді».
 Төмендегі тапсырмаларды орындауды ұсыну
«Өсімдіктер

1.Сауат ашу негіздері «Қарама-қарсы сөздер» ойыны
Мақсаты: антоним сөздерді салыстыру жолымен балалардың ой-өрісін кеңейту, ойлау қабілетін дамыту, сөздік қорын қарама-қарсы сөздермен молайту, зейінділігін арттыру.
Көрнекілігі: доп, карточкалар.
Ойын шарты: тәрбиеші шеңбер бойымен тұрған балаларға кезекпен допты лақтырып, қандай да бір сөзді айтады, ал допты ұстап алған бала педагогке кері лақтырып, айтылған сөзге қарама-қарсы сөзді айту керек.
Мысалы: үлкен – кішкентай», биік – аласа т.б.
«Бағдарша м» ойыны
 Тәрбиешінің қолында үш түсті – жасыл, сары, қызыл дөңгелектер

1.Сөйлеуді дамыту «Сөйлемді толықтыр» ойыны
Дидактикалық міндеті: балаларды жай және күрделі сөйлемдер құрауға үйрету.
Мазмұны. тәрбиеші сөйлемді бастайды, ал балалар жалғастырады, мысалы: *Асхат таңертең ...*
«Сикырлы текше» ойыны
Мақсаты: текшедегі аңдардың дауысын келтіріп, тембырын өзгерту мүмкіндігінше жоғару көтеру.
Ойын шарты: көңілді әуен ойналады. Педагог және балалар шеңберге тұрады. Қай баланың қолында текше қалып қойса, сол бала текшені ортаға лақтырады. Текшеде қандай сурет екенін балалардан сұрайды. Балалар жауап береді. Егер текшеде мысықтың суреті болса, педагог ол балаға мысықтың қалай амандасатын

1.Сауат ашу негіздері «Дыбыстар қайда орналасқан» ойыны
Ойынмақсаты
 : дауысты дыбыстарды ажырата білуге үйрету.
Ойын шарты: үш сандықша жасалынады. Бірінші сандықшада дауысты дыбыс басында, екінші дауысты дыбыс ортасында, үшінші дауысты дыбыс соңында көрсетілген. Балаларға жазылған сөздер үлестіріліп береді. Дауысты дыбыстар сөздің қай жерінде кездеседі сол сөзді сандықшаларға салады.
«Сикырлы сандық» ойыны
Мақсаты: дыбыстарды анық, асықпай, дұрыс айта білуге үйрету. Сөздерде дыбыстың дұрыс айтылуына назар аударту.
Ойын барысы: педагог әдемі сикырлы сандықтан неше түрлі ойыншықтарды

<p>інінің екінші тесігінен шығып кетіпті. Шығып кетпесе, Қасқыр Түлкіні өлтіріп тастар еді. Түлкі орманда келе жатып, ағаш түбінде отырған Қоянды көреді. Ол мезгілде Қояндардың құйрығы ұзын, жүгірулеріне кедергі келтіреді екен. Сол жерде Қоян өзін ұстап алған Түлкіге: «Мені өлтірме, құйрығымды сыйға берейін», – деп жалыныпты. Міне, содан бері Түлкінің құйрығы ұзын, ал Қоянның құйрығы қысқа болып қалыпты. «Керісінше айт»</p>	<p>бейнеленген барлық карточкаларды таңдап алып, оларды тақтаға орналастыр» «Осы өсімдіктермен қоректенетін жануарларды тауып, оларды тақтаға орналастырындар» «Тақтада өсімдіктерден төмен орналасқандарды жейтін жануарларды табындар». «Тақтаға ұсақ аңдар мен құстарды аулап жейтін жыртқыштардың суреттерін орналастырындар». Тәрбиеші жекелеген аңдар үшін шағын «қоректену тізбегін» құрауға болатынын айтады (үлгілеркөрсетеді). Гүл – көбелек – сары</p>	<p>(диаметрі – 10 см) болады. Жасыл түсті көтергенде, балаларға сөйлеп, жүгіріп, шулауға болады. Сары түсті көтергенде, бір-бірімен сыбырласып сөйлеседі, ал қызыл түсті көтергенде, қозғалмай, сөйлемей отырулары керек. «Сөз ойла, тез ойла» ойыны Мақсаты: берілген дыбысқа сөз ойлап, сөздегі дауысты, дауыссыз дыбыстарды ажырата білу. Сөздік жұмыс жүргізу арқылы баланың сөздік қорын молайту. Ойын арқылы балаларды тапқырлыққа баулу. Көрнекі қажетті заттар: дыбыстар (суреттермен) қалтасы, текшелер салынған сандық, текшелер (дыбыстардың дауысты, дауыссыз екендігін білдіретін ерекше белгісі бар). Ойын барысы: тәрбиеші дыбыс қалтасынан кез келген бір дыбысты</p>	<p>көрсетуін сұрайды. «Қамшы» ойыны Ойын шарты: балалар шеңбер жасап тұрады, ортаға бір ойыншы шығады, қолында қамшы, музыка сүйемелдеуімен шеңбердің ішінде секіріп жүгіреді, музыка тоқтаған кезде ортадағы ойыншы тоқтап қамшыны екі баланың ортасына қояды, екі бала екі жаққа жүгіріп тез келіп қамшыны алулары керек. Жылдам келіп, қамшыны алады да, сол бала ойынды жалғастырады. «Ойлан да аяқта» ойыны. Мақсаты: дұрыс ауызекі сөйлеу дағдыларын қалыптастыру. Ат шабады, ал қарға ... (ұшады) Ит үреді, ал қарға ... (қаркылдайды) Жылан жорғалайды, ал балық ... (жүзеді) Қасқыр ұлиды, ал қой ... (маңырайды) Түйе боздайды, ал жылқы ... (кісінейді) Лимон қышқыл, ал</p>	<p>шығарады (бота, құлыншақ, аю, мысық, мәшине). Балалар ойыншықтар арқылы сөйлемдер құрап береді. «Сөзді керісінше ата» сөздік ойыны Мақсаты: балаларды қарсы мағынадағы сөздерді таба білуге үйрету; көлем, кеңістіктегі арақатынас туралы білімдерін бекіту. Мазмұны: педагог көлемді, кеңістіктегі бағытты немесе сандық қатынасты анықтайтын сөзді атап, допты бір балаға лақтырады. Бала осы сөзге қарсы мәндес сөзді атап, допты қайтадан педагогке лақтырады (үлкен – кішкентай, кең – тар, ұзын – қысқа, биік – аласа, қалың – жұқа, сол жақта – оң жақта, жоғары – төмен).</p>
---	---	---	---	---

<p>Ойынның мақсаты: Антоним сөздерді дұрыс айтуға үйрету. Ойынның құрал-жабдықтары: доп</p> <p>Ойынның мазмұны: Тәрбиеші балаларды шеңберге тұрғызады да допты лақтырып кез келген сөзді айтады. Балалар сол сөзге керісінше сөзді айтады. Мысалы: ақырын-жылдам, суық-ыстық...</p> <p>«Бір сөзбен айт»</p> <p>Ойынның мақсаты: Заттарды танып бір сөзбен айтуға үйрету.</p> <p>Ойынның құрал-жабдықтары: Ыдыстардың, ойыншықтардың, жануарлардың суреттері.</p> <p>Ойынның мазмұны: Балаларға әртүрлі суреттер беріледі, сол суреттің ішінен бірдей заттарды тауып бір сөзбен атайды мысалы: ыдыстар, ойыншықтар, жануарлар.</p>	<p>шымшық – жапалақ; Емен, жаңғағы – тышқандар – түлкі.</p> <p>Балалар мынадай тұжырым жасайды: өсімдіктер жәндіктер мен ұсақ жануарларды «қоректендіреді», ал жәндіктер мен ұсақ жануарлар ірі жануарларды «тамақтандырады». Ал олар жыртқыштардың жеміне айналады.</p> <p>Ормандағылардың бәрінің тамағы тоқ па? Ал өсімдіктер ше? Осы жерде балалар өсімдіктердің өсуі үшін қажет заттарды еске түсіреді.</p> <p>Тақтаға күн, су мен ауаның үлгілерін жапсырады.</p> <p>«Кім адасты?» ойынын ойнайды.</p> <p>Ойын шарты: Балаларға бірнеше</p>	<p>айтады. Балалар сол дыбыстан басталатын сөздерді айтады.</p> <p>Сандыққа бірнеше текше салып қояды. Бала өз қолымен біреуін алып, сол дыбыстан басталатын заттарды айтады.</p> <p>Мысалы: А – болса: Балалар: Ай, алма, алмұрт, асқабақ т.б.</p>	<p>қант ... (тәтті) Өзен арықтан терең, ал арық ... (саяз) Егер үстел орындықтан биік болса, онда орындық... (үстелден аласа) Сен аяғыңмен жүресің, ал затты ұстағанда немен ұстайсың... (қолыңмен) Егер Самал үйден Айманнан бұрын шықса, ал Айман ... (кейін)</p> <p>«Мамандықты ата» ойыны</p> <p>Асты кім пісіреді? Өлеңді кім жазады? Суретті кім салады? Ауланы кім сыпырады? Хатты кім таратады?</p> <p>«Төлін айт» ойыны</p> <p>Аюда – ... (қонжық) Түлкіде – ... (мыршай) Қасқырда – ... (бөлтірік) Қоянда – ... (көжек) Итте – ... (күшік)</p>	
---	--	---	--	--

нысанды атап көрсетеді.
Оның біреуі қалғандарымен бір топқа жіктеуге келмейді.
Ойынға кірісіп, кімнің адасып кеткенін табады.
Мысалы: Сияр, маймыл, ит, тасбақа, кенгуру
Тасбақа.
Қалған жануарлардың бәрі – сүтқоректілер, ал, тасбақа олай емес.
Немесе кенгуру.
Оның қалтасы бар, басқаларда қалта жоқ.
Қимыл-қозғалыс жаттығуларын орындау Шымшық ұшып-қонады, *(Бір орында тұрып қос аяқтап секіреміз).*
Бір орнында отыра алмас, *(бір орында тұрып сол аяқпен секіреміз).* Бір-екі, бір-екі, *(Бір орында тұрып оң аяқпен*

секіреміз). Зуылдады тоқтамай. (Бір орында тұрып айналамыз) Міне, бір минутқа отырды, (Отырамыз.) Тұмсығымен кеудесін қасыды, (Орнымыздан тұрып, басымызды оңға-солға иеміз). Ұшты, қонды, (Бір орында тұрып сол аяқпен секіреміз). Шыр-шыр, (Бір орында тұрып оң аяқпен секіреміз). Шыр-шыр! (Бір орында тұрып қос аяқтап секіреміз).

Үзіліс:

Саусақ гимнастикасы

Саусақ ойындарын ойнату үшін алдымен балаларға қарапайым саусақ жаттығуларын жасату қажет. Саусақтары жаттыққан бала сөзді немесе өлеңді ойын кимылдарын тез орындап үйренеді.

Тасбақа.

Тасбақа, тасбақа,
Тас астында тұрады.
Басын баяу шығарып,
Тиіссең кері тығады.

Психологиялық ойын:

«Суреттерді аяқтайық» жаттығуы.

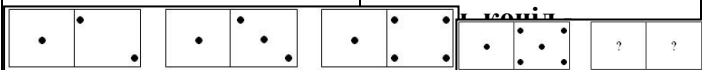
Мақсаты:

Оқушылардың логикалық ойлауын, көру арқылы есте сақтауын, ойша жұмыс істей білуін дамыту.

Ойын шарты: Алдын-ала тақтаға мысықтың және қоянның құлақтары салынған плакат ілініп дайындалады. Оқушылардың көздері шарфпен байланады да, олар кезек-кезекпен шығып, бірі денесін, бірі басын, бірі аяғын салады, осылайша жалғаса береді.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

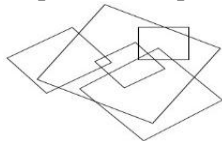
2.Математика негіздері
1-тапсырма. Топтар хормен тура және кері санайды. Бір санды аттап санайды. Балалар дауыстап тура және кері санайды, топтар бір сан нан аттап санайды.
2-тапсырма.
 Тақтадағы нүктелері бар жұпты – шаршылар карточкаларын қараңдар.

Карточкаларды қарайды жұптасу жолын анықтайды, соңғы карточканы толықтырады.
 Айырмашылығы неде?
 Соңғы карточканы толықтыр.

Балалар карточкаларды қарайды, жұптастыру принципін анықтайды, соңғы суретті салады: біріншісінде - бір нүкте, екіншісінде - 6 нүкте

3-тапсырма.
 Суретті қараңдар. Неше пішін? Оларды атаңдар.

Пішіндерді қарайды, шаршы екенін анықтап, санайды.

4-тапсырма.

2.Қазақ тілі
Дидактикалық ойын:
 «Төлдерің ата және көрсет» Балалар үй жануарларын атап, ойыншықтарды көрсетеді, төлдерін атайды және көрсетеді. Балалар әр дұрыс жауап үшін фишкадан алады, соңында фишкалар саналып, жеңімпаз анықталады.
Дидактикалық ойын:

Мақсаты: балаларды суреттегі бет- әлпет бойынша ым мен мимикаға байланысты көңіл күйді ажырата білуге үйрету.
 Көңіл күйді білдіретін сөздерді дұрыс айтқызу.

Шарты: бет- әлпеттің мимикасына қарап, көңіл күйді білдіретін сөздерді бөліп айтады.
 Сөйлем құрайды, әр түрлі көңіл күйді білдіретін сәттерді салу.

Күліп тұрған бала
 Ренжіп тұрған бала
 Аузын ашып тұрған бала
 Аузын томпайтып тұрған бала т.б
 суреттер

Дидактикалық ойын
«Керісінше айт»

2.Математика негіздері
«Қарама-қарсы бағдарды ата» дидактикалық ойыны
 Тәрбиеші ұйымдастырады. Тәрбиеші кеңістіктік бағдарларды атайды, ал белгі (доп, көрсеткіш, фишка және т.с.с.) алған бала мағынасы бойынша қарама-қарсы бағдарды атайды. Мысалы, оң жақ – сол жақ, жоғары – төмен және т.б.
 Балаларға мағынасы бойынша қарама-қарсы сөздерді айтады.
Топтық жұмыс.
«Не өзгерді?» ойыны
 Тәрбиеші үстелінде бірнеше зат жатыр. Балалар бір-біріне қатысты заттардың қалай орналасқанын есте сақтайды. Содан кейін олар көзін жұмады, осы кезде тәрбиеші бір немесе екі заттың орындарын ауыстырады.

2. Қоршаған ортамен танысу
«Жануарлар несімен ерекшеленеді?» атты дидактикалық ойыны.
 Тәрбиеші жануарлардың өздеріне тән белгілерін (айырмашылықтарын) атайды.
 Балалар соған қарап, оның қандай жануар екенін табады.
 Көлеміне қарай: **Өте ұсақ:** жәндіктер
Орташалар: қалтауыз, тышқан, көртышқан.
Ірілері: кит, піл.
Ұзын: жылан, кесіртке, қолтырауындар.
Шар тәріздестер: кірпі. Бояуына

2.Математика негіздері
Ойын жаттығуы:
 «Фигураларды орналастыр»
 Тәрбиеші ойын жағдайын жалғастырады, зұлым сиқыршы фигуралар салынған қораптарда толық тәртіпсіздік жасағанын хабарлайды. Қорапта әртүрлі пішіндегі және түрлі түсті фигуралардың аралас макеттері жатыр.
 - Фигуралар риза болу үшін, заттарды қалай қою керек екенін ойланыңыздар.
 Фигуралар балаларға алғысын білдіріп жатыр: енді оларды орындарына орналастыруға болады. Фигураларды тағы қалай орналастыруға болады?
 Балалар фигураларды пішініне немесе түсіне қарай бөлуге болады деген қорытындыға келуі керек.
 Үстелдерде әрқайсысында екі өлшемді және екі түсті текшелер бар. Текшелерді қарайды, тексереді, пішін белгілері (немесе түсі) бойынша бөледі.
3- тапсырма.
 Бәліштерді көрсетілген

Суретке карап есептер құрастырып, мысалдар жазыңдар.
5-тапсырма.
 Ұзындығы бойынша салыстырыңдар.

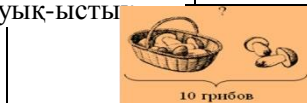
Ойынның мақсаты:
 Антоним сөздерді дұрыс айтуға үйрету.
 Ойынның құрал-жабдықтары: **доп**
 Ойынның мазмұны:
 Тәрбиеші балаларды шеңберге тұрғызады да допты лақтырып кез келген сөзді айтады. Балалар сол сөзге керісінше сөзді айтады.
 Мысалы: ақырын-жылдам, суық-ысты

Балалар көзін ашып, қандай өзгерістер болғанын, заттар бұрын қайда тұрғанын және қазіргі тұрған жерін айтады.

қарай: Қара:
 қарға, ұзақ,
 бүркіт. Ақ: қоян
 (қыста), ақ аю, ақ
 түлкі. Сұр:
 қасқыр, қоян
 (жазда),
 қабылан.
 Мекендейтін
 жеріне қарай:

пішінгесәйкес келетін тағам түрлерімен безендіруге ұсынады. Оларды жапсырады. Балалар тапсырманы талқылайды, тәтті нанның пішінін анықтайды: төртбұрыш пен шеңбер, пішіні бірдей заттарды табады, жапсырады.

4-тапсырманы өз бетінше орындауды ұсынады. Фигуралардың орындары ауысқан.

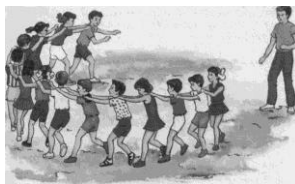
астында:
 құрттар,
 көртышқан.
 Орманда: қоян,
 тиін, аю.
«ЖАҚСЫ – ЖАМАН»
дидактикалық ойынын ұйымдастыру.
 Мақсаттары:
 Балалардың табиғатта өзін-өзі ұстау тәртібі туралы білімін нығайту.
 Тәрбиеші балаларға табиғат аясындағы мінез-құлықтың сызбалық ережелерін көрсетеді.

Фигуралар қозғалғаннан кейін қай жерде болатынын анықтайды. Сол торкөзді бояйды. **«Сиқырлы қапшық»**
 Ойынның мақсаты: заттарды белгілі бір қасиеттері бойынша салыстыруға, топтастыруға үйрету.
 Ойынның құрал-жабдықтары: түсі, өлшемі, пішіні бойынша әр түрлі ойыншықтар.
 Ойынның мазмұны: Балалар «Сиқырлы қапшықтың» ішіндегі затты ұстап көріп, пішінін анықтайды, ойыншықты алған соң атын атап, түсін айтады.
«Үйдің есігін жабайық»
 Ойынның мақсаты: заттарды өлшемі

Балалар суреттерге қарап, онда не бейнеленгенін жан-жақты баяндап береді. Нені істеуге болатынын, нені болмайтынын айтады. Себебін түсіндіріп береді. Қимыл-қозғалыс жаттығуларын орындайды. Орманға ата-аналарымызбен баруға бола ма? Тауға, далаға жалғыз шығып кетуге бола ма? Ата-анаңнан қашып, көрші көгалға кетіп қалуға бола ма? Ылғи ата-анаңмен бірге бол!

бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: үйдің, есіктің суреттері. Ойынның мазмұны: қағаздан қиылған, есігі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Жуан және жіңішке есіктерді үйдің өлшеміне сай келтіріп салуды ұсыну.

Үзіліс:

Қимылды жүгіруге арналған ойын: «Жалғыз аяқ жолмен»

Мақсаты: ес, зейін, тыныс алу ырғағын дамыту.

Ойынның шарты: Тәрбиеші өзіне балаларды шақырады да суретті көрсетіп, жолдың қандай түзу екеніне назар аударады (аралығы см екі қатар сызық). Бұдан кейін балаларға, сызықтан шықпастан, осы жол бойымен қыдыруды ұсынады. Балалар бірінің артынан бірін бір бағытпен жүреді де, сол тәртіппен қайта қайтады. Бұл ойынды учаскеде өткізген жақсы. Балалардың бір-бірімен соқтықпасы үшін, ойынға бір мезгілде 5-6 адам қатыстырылады. Күзде учаскедегі жолды ағашқа қарай бағыттап, балаларға сол жолмен жүріп отырып 2-3 жапырақ әкеліндер деп ұсынған жақсы болады.

Ұсыныс: бұл тапсырма ойынды жандандыра түседі. Ойын үйдің ішінде өткізілгенде, жолдың аяқталар жеріне жалаулар немесе басқа ойыншықтар қою керек, балалар оларды алып келеді.

-

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

3.Сауат ашу негіздері «Кері әрекетті айт» ойыны
 Асан кірді, анам ... (шықты)
 Анам кұйды, Марат ... (төкті)
 Айгүл жинады, Айсұлу ... (шашты)
 Әкем келді, ағам ... (кетті)
 Атам ашты, әжем ... (жапты)
«Бөлшект ерінен тап» ойыны
 Көз, ауыз, желбезек – ... (балық)
 Бас, қанат, аяқ – ... (құс)
 Құлақ, көз, жал – ... (жылқы)
 Бас, мүйіз, сақал – ... (ешкі)
«Жалпы атауын ата» ойыны
 Құлпынай, таңқурай, қарақат – ... (жидектер)

3.Көркем әдебиет
 9 Мамыр – Жеңіс күні! (Слайд көрсету, әңгімелеу.)
 Біздің батыр ағаларымыз бен апаларымыз елімізді, жерімізді жаудан қорғап қалды. Ұлы Отан соғысы батырларының суреттерін көрсету.
 – Ұлы Отан соғысына қатысқан батыр аға-апаларымызды атайықшы.
(Бауыржан Момышұлы, Әлия Молдағұлова, Мәнишүк Мәметова, Рахымжан Қошқарбаев т.б.)
 Жеңіс күні мәңгілік алауға гүл шоқтарын қойып, соғыс ардагерлеріне құрмет көрсетіледі.
 – Біз бүгін ақын Қайрат Жұмағалиевтің «Жеңіс күні» өлеңімен танысамыз.
 Ойлап-ойлап тұрдым көп.
 Сауал бердім білгім кеп:
 Қуанышты мереке-Жеңіс күні қай күн?
 Дөп
 Атамнан да сұрадым
 Әкемнен де сұрадым
 Ағамнан да сұрадым,
 Апамнан да сұрадым.

3. Қазақ тілі
Дидактикалық ойын:
 «Төлдерің ата және көрсет» Балалар үй жануарларын атап, ойыншықтарды көрсетеді, төлдерін атайды және көрсетеді.
 Балалар әр дұрыс жауап үшін фишкадан алады, соңында фишкалар саналып, жеңімпаз анықталады.
Дидактикалық ойын:
«Біздің көңіл - күйіміз»
 Мақсаты: балаларды суреттегі бет- әлпет бойынша ым мен мимикаға байланысты көңіл күйді ажырата білуге үйрету.
 Көңіл күйді білдіретін сөздерді дұрыс айтықсыз.
 Шарты: бет- әлпеттің мимикасына қарап, көңіл күйді білдіретін сөздерді бөліп айтады.
 Сөйлем құрайды, әр түрлі көңіл күйді білдіретін сәттерді салу.
 Күліп тұрған бала
 Ренжіп тұрған бала
 Аузын ашып тұрған бала
 Аузын томпайтып тұрған бала т,б
 суреттер
Дидактикалық ойын

3.Көркем әдебиет
 – Көктемнен кейін қандай жыл мезгілі келеді?
 – Жаз мезгілінде қандай өзгерістер болады?
 – Жаз мезгілі несімен ұнайды?
 – Жаз мезгілінің бірінші күні, бірінші мерекесі – «Балаларды қорғау күні».
 – Балалар, сендер болашақта елімізді, жерімізді қорғайтын азаматсыңдар. Бұл – сендердің мерекелерің.
 – Бүгін біз ақын Қасым Аманжоловтың «Бала – біздің болашақ» атты өлеңімен танысамыз.
 Бала-біздің болашақ,
 Сүйсінеміз,сүйеміз.
 Бұл болашақ тамаша-ақ,
 Болашаққа бас иеміз.
 Көтеріп жас сәбиді,
 Күлші,бөпе,күл!-дейміз.
 Көңіл дария шалқиды,
 Балалармен гүлдейміз

3.Шығармашылық іс-әрекет
 Балалар, шаттық шеңберінде бір-бірімізге өзіміздің жылы, жақсы сөздерімізді шын көңілмен, мейіріммен жеткізейік.
«Түстері бойынша жыл мезгілдерін ажырат» ойыны.
 Сендердің алдарында түрлі түсті жолақтар жатыр. Сол жолақтар арқылы жыл мезгілдерін ажыратып, қай түстің қай жыл мезгіліне сәйкес келетіндігі туралы айтып беріңдер.
 Жаз мезгілін қандай түс білдіреді?
 Күз мезгілін қандай түс білдіреді?
 Қыс мезгілін қандай түс білдіреді?
 Көктем мезгілін қандай түс білдіреді?
 Міне, балалар, осы төрт мезгілдің ішінде жаз мезгілінде адамдар жайлауға көшеді.
 Балалар, жайлауда болғандарың бар ма?
 Жайлаудағы адам қандай үйде тұрады?
 Балаларға жайлау бейнеленген №1, 2, 3, 4 слайдты көрсетіп, жайлаудың табиғаты, киіз үйлер, оның

Түймедақ,
қызғалдақ, раушан
– ... (гүлдер)
Көбелек, қоңыз,
маса, құмырсқа –
... (жәндіктер)
Сиыр, ешкі, қой,
жылқы – ... (мал)

Күн, түн,
танертең, кеш – ...
(тәулік)

**«Бөлшект
ерінен
тап»**

ойыны

Терезе, шатыр,
кабырға – ... (үй)

Жапырақ, дiңгек,
бұтақ – ... (ағаш)

Дөңгелек, кузов,
кабина, руль – ...
(көлік)

Бас, аяқ, ауыз,
өркеш – ... (түйе)

**«Маманд
ықты
тап»**

ойыны

Науқасты кім
емдейді? (дәрігер)

Шашты кім
қияды?
(шаштараз)

Үйлерді кім
салады?
(құрылысшы)

Көмірді кім

Тосты бәрі құлағын,
Дұрыс десті,-сұрағын
Бейбіт күннің бәрі де
Жеңіс күні,шырағым

«Керісінше айт»
Ойынның мақсаты:
Антоним сөздерді дұрыс
айтуға үйрету.
Ойынның құрал-
жабдықтары: **доп**
Ойынның мазмұны:
Тәрбиеші балаларды
шеңберге тұрғызады да
допты лақтырып кез
келген сөзді айтады.
Балалар сол сөзге
керісінше сөзді айтады.
Мысалы: ақырын-
жылдам, суық-ыстық...

айналасындағы адамдар,
балалар, жан-жануарлар,
тау, өзен, су, ағаш, шөп
пен гүлдер, жемістер
туралы әңгіме айтады.

Үлестірмелі материалда
жайлаудағы киіз үй
сюжетті суретіне мұқият
қарап, жапсыру жұмысын
орындайық.

Әдіс-тәсілдерін түсіндіру.

1. Алдымен ақ түсті киіз
үйдің сұлбасын қиямыз.

– Қиып алған пішініміз
қандай геометриялық
пішінге ұқсайды?

– Ал төбесі ше? Төбесін
екіге бүктелген
қағаздан, түрлі
қатпарлы бейнелерді
қию.

2. Енді бөлек-бөлек
бөліктерін қиямыз:

- есігін;
- бауы мен басқұрларын;
- түндігін;
- оюларын.

Киіз үйдің бөліктерін рет-
ретімен сюжетке
жапсырамыз.

Алдымен киіз үйдің
негізгі бөлігін, содан
кейін бау-басқұрларын,
есігі мен оюын
жапсырамыз.

Сергіту сәті.

Балалық-ау, балалық!
Кел, бір ойнап тарайық!

Балалар
шығармашылығы.

қазады? (шахтер)
 Кітапты кім
 жазады? (жазушы)
**«Қарама-
 қарсы іс-
 әрекетті
 айт»
 ойыны**
 Үміт жылады,
 Іңкәр ...
 (жыламады)
 Марат үндемей
 отыр, Танат ...
 отыр. (шулап)
 Ардақ жазып отыр
 , Асыл ... (жазбай
 отыр)
 Қыздар биледі,
 ұлдар ...
 (билемеді)
 Ақтөс үрді,
 Күтжол ... (үрмеді)

Балалар жұмысқа кіріседі.
 Жұмыс жасау барысында
 көмек қажет болған
 балаларға көңіл бөлу
 Балаларға бір-бірінің
 жұмысын талдатып,
 бағалату.
 – Сендерге қандай жұмыс
 ұнады? Несімен ұнады?
 Ата-аналарға көрме
 ұйымдастырады.
 «Жайлау» туралы шағын
 әңгіме құрастыру
 тапсырылады

Үзіліс:

Қимылды жүгіруге арналған ойын: « Қоңырау қайдан естіледі?»

Мақсаты: Зейін, тыныс алу ырғағын дамыту, қимыл қозғалысын жетілдіру.

Ойынның шарты: Балалар қабырғаға беттерін беріп тұрады. Күтуші бөлменің басқа бір шетіне тығылып тұрады да қоңырау соғады. Тәрбиеші балаларға: «Тыңдаңдар, қоңырау қайдан соғылып тұр, қоңырауды табыңдар», - дейді. Балалар қоңырауды тапқан кезде, тәрбиеші оларды мақтайды, одна кейін балаларға тағы да беттерін беріп тұруды ұсынады. Күтуші басқа жерге тығылады да қайтадан қоңырау соғады.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

4.Дене шынықтыру
Қозғалмалы ойындар
«Арқаннан секіру»
 Ойынды тегіс

4.Музыка
 Балалар интерактивті
 тақтадан Жеңіс күні
 туралы көріністер көріп,

4.Дене шынықтыру
«Доп ұру»
 Бірінші топ
 ойыншылары

4.Музыка
Музыкалық-ырғақтық
қимылдар: «Ағаш ат»
 (Б. Қыдырбекова).

4.Дене
шынықтыру
«Бес тас»
 Ойнаушы

<p>алаңда ойнаған жөн. Оған радиусы арқан ұзындығымен немесе бір-біріне байланған секірменің ұзындығымен бірдей шеңбер сызып сызу керек. Осыдан кейін санамақ көмегімен жүргізуші саналады. Жүргізуші шеңбердің ортасында тұрып, арқанды ойыншылардың тізелері деңгейінде айналдырады, бұл ретте айналдыру жылдамдығын ақырындатып немесе арттырып отыруға болады арқанмен ойыншылардың аяқтарына тиюге тырысу керек. Шеңбердегі ойыншылардың Мақсаты – жүргізушінің айласына алданбай арқаннан аттау немесе одан секіру. Ал аяғына</p>	<p>еліміздің батырлары туралы мәлімет алады. Жауды жеңген батыр ағаларымызды мақтан тұтып, болашақ Отан қорғайтын азамат болуға ұмтылады.</p> <p>Музыка тыңдау: «Ел қорғауға әзірміз» (К. Қуатбаев).</p> <p>Музыка тыңдап, қандай әсерде болғандарын сұрап, балалармен сұхбаттасу, әсерлерімен бөлісу.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Полька» (М. Красев).</p> <p>Музыка тыңдау: «Қыз Жібек» операсынан үзінді (үнтаспа, Е. Брусиловский).</p> <p>Билер: «Еркебұлан» («Билеп үйренейік» жинағынан).Биді әрі қарай жалғастырып, бірдей қимыл жасауға ұмтылдыру.</p> <p>Ойындар, хороводтар: «Үйшік» (В. Витлин). Ойынды еске түсіріп, үйшікте тұратындар біртіндеп өз музыкалары естілгенде шығып, өздеріне тән қимылдарын жасайды.</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау: «Латыш полькасы» (М. Раухвергер</p>	<p>бір-бірінің артынан бір сызық бойымен тұрады. Ойыншылардың арасында шамамен екі адым қашықтық болуы керек. Екінші топ та дәл осындай параллельді сызық бойымен тұрады. Ойын үшін екі топтағы ойыншылар санына тең доптар керек. Бір топтың ойыншыларының Мақсаты – доптарды сәл алдыға және жоғары лақтыру. Ал екінші топтың Мақсаты – кезекпен барлық «нысандарды» атып түсіру. Содан кейін керісінше ойналады.</p> <p>«Үшінші артық» Ойынға қатысушылар санамақ арқылы,</p>	<p>Музыка тыңдау: «Ел қорғауға әзірміз» (К. Қуатбаев).</p> <p>Ән айту: «Момышұлы Бауыржан» (Е. Өміров).</p> <p>Билер: «Полька» эстон халық биі.</p> <p>Ойындар, хороводтар: «Кешікпе» орыстың халық әуені (өндеген М. Раухвергер).</p> <p>Балалар музыка қойылғанда түрлі әрекеттер жасап ойнайды да, музыка біткенде тезірек орындарын тауып отырады, алақандарын шапалақтайды. Кешіккен бала айыбын өз өнерін көрсету арқылы өтейді.</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау: «Құлыншақ» (С. Урбах).</p>	<p>лар ең алдымен, кім-кімнен кейін ойнайтын ын өздері анықтайды. Ол үшін ойыншыл ар кезекпен бес тасты тобымен жоғары лақтырып , қолдың сыртымен тосып алады да, тағы да лақтырып , қолдың сыртымен тосып алады да, тағы да лақтырып , қолдың сыртымен тосып алады да,</p>
---	--	---	--	---

арқан тиген ойыншы келесі ойында жүргізуші болады.
«Дауыста, атыңды айтам»
Ойыншылар қол ұстасып дөңгелене шеңбер жасап орналасады. Көзі байлаулы бір ойыншы шеңбердің ортасында тұрады да, қолындағы таяғын шеңбер бойында тұрған ойыншылардың кез келгеніне ұсынып:
«Дауыста, атыңды айтам», дейді. Таяқтың екінші ұшынан ұстаған ойыншы атын біліп қоймас үшін әдейі даусын бұзып шығарады. (Ойыншылар белгілі бір бағытпен үнемі қозғалыста болады.) Көзі байланған ойыншы бірінші таяқ ұсынған ойыншының

әйтпесе, жеребе тастау жолымен жұптарға бөлініп, содан кейін екі-екіден, бірінің сыртына бірі үлкен шеңбер жасап орналасады. Жұп пен жұптың арасы екі-үш қадам болғаны дұрыс. Ойынды жеребе бойынша сайланған жүргізуші мен сыңарсыз ойыншы бастайды. «Артық» ойыншы қашып бара жатып, кез келген жұптың алдына кенеттен тұра қалуы тиіс. Егер жүргізуші оны қуып жетіп, қолын тигізе алмай қалса, енді осы жұптағы үшінші ойыншы «артық» болып саналады да, қаша жөнеледі. Мұндайда,

тағы да лақтырып , алақанмен қаршып ұстайды. Қаршып ұстау дегеніміз – тасты қолды еңкейте жоғарыда н төмен қарай қағып алу. Лақтырылған бес тасты қолдың сыртымен тосып алу және қаршып алу кезінде бірнеше тас жерге түсіп кетуі мүмкін. Кім көп

атын дұрыс тапса, сол ойыншымен орын ауыстырады. Таба алмаса, таяғын екінші ойыншыға ұсынады, оны таба алмаса, келесіге ұсынады, осылайша үш ойыншының атын анықтай алмаса, ойыннан шығып қалады. **«Тұтқынға алу»** Ойыншылар шамамен тең болатын екі топқа бөлініп, сызықтың екі жағынан бір-біріне қарама-қарсы қарап тұрады. Бұдан кейін олар жұп-жұбымен қолдарынан ұстасып, өз жағына қарсыласын тартуға тырысады. Сызықтың өз жағына көбірек ойыншыларды тартқан топ жеңеді.

жүргізуші өз міндетін одан әрі атқара беруге мәжбүр. Ал жүргізуші «артық» ойыншыны бірден ұстап алған жағдайда, екеуі өз міндеттерім ен алмасады.

тас қаршып алса, сол бірінші ойнау кезегіне ие болады. Бірінші кезек алған ойыншы бестас ойынының шартын бұзып алғанға дейін ойнайды. Одан кейін екінші кезектегі, ол тоқтаған соң, үшінші кезектегі ойыншы ойнайды. Ойын осылай жалғаса

					<p>береді. «Аңшылар» Ойыншы лар екі топқа бөлінеді – «аңшылар » мен «қасқырл ар». «Қасқырл ар» диаметрі шамамен 4 метрлік шеңбер ішінде орналасад ы. «Аңшыла р» оның сыртында тұрады. Пәрмен бойынша «аңшылар » өз орындары нан жылжыма й, шеңберде орналасқа</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>Н «қасқырларды» ата бастайды. «Қасқырлар» еңкейіп, шалқайып допты тигізбеуге тырысады, тағы да допты қолмен ұстап алуға болады, бірақ дәл «аңшылар» сияқты орыннан жылжымауы керек. Әр тигізген үшін «аңшылар» 1 ұпай алады. Ал «қасқырлардың» біреуі допты</p>
--	--	--	--	--	--

				<p>қағап алатын болса, «аңшылар дың» жинаған ұпайлары жанып кетеді. Барлық доптар бір реттен лақтырыл ғаннан кейін «аңшылар » мен «қасқырл ар» орындары мен ауысады. Ұпайлар ды көбірек жинаған т оп жеңеді. «Тапқыш» Ойыншылар екі топқа бөлінеді және бір-біріне қарама-қарсы екі сызық</p>
--	--	--	--	---

					бойымен отырады. Топта р арасы н да 2 метрд ей арақа шықт ық болуы керек. Жүргі зуші бір топты ң шеткі ойын шы қолын а допты лақты рып, кез келген сөздің басын айтад ы,
--	--	--	--	--	--

					мысал ы:«Те ре»,со л кезде доп лақты рылға н ойын шы «Зе» деп сөзді аяқтап , қарсы отырғ ан ойын шыға допты береді .Жүргі зуші кез келген кідіріс тібайқ ап, ол үшін ойын
--	--	--	--	--	---

					<p>шыға айып ұпай тағай ындай ды. Жүргізушінің міндеті ережелердің орындалуын қадағалап, бақылауы тиіс: доптың дәлберілуін, сыбырлап айтылмауын, уақытты үнемдеу. Ойынды қиындату үшін оған шектеу қоюға болады – қаланың атаулары, өсімдіктер, жануарлар. Айып ұпайларының саны азырақ топ жеңімпаз болады.</p>
--	--	--	--	--	--

Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	<p align="center">Мамыр</p> <p align="center">Серуен-Бақылау №15</p> <p align="center">Бақылау: Көбелектерді бақылау.</p> <p>Мақсаты: - көбелектер туралы білімдерін молайту: пайда болуы, көбеюі, құрлысы, пайдасы; -барлық тірі табиғатқа қамқорлықпен карауға тәрбиелеу.</p> <p align="center">Бақылау барысы</p> <p align="center">Көркем сөз «Қызыл-жасыл көбелек» Ш. Мұхаметжанов</p> <p>Дала қандай керемет, Койның гүлге толады. Қызыл-жасыл көбелек, Бір ұшып, бір қонады. Қанша қусаң көбелек, Қанаты бір талмайды. Соныменен не керек, Ақыры ұстай алмайсың.</p> <p>Жазда, жасыл алқапта, гүлдер басында әдемі көбелектер ұшып жүреді. Олар сондай әдемі, түрлі-түсті.</p> <p>Ертеде Римде адамдар көбелектерді өсімдіктер гүлінен пайда болған дегенге сенген</p> <p>Көбелектің екі жұп қанаты бар. Олар майда қабыршақпен көмкерілген. Сондықтан да оларды қабыршақ қанаттылар деп атайды. Көделектің денесі қабыршақпен және майда шаштармен көмкерілген. Олардың қысқа мұрттары мен үлкен көздері бар. Гүлден гүлге қонып көбелектер шырын жинайды және оларды тозаңдандарады. Жазда ұрғашы көбелектер жер қыртысына жұмыртқаларын жинайды. Бірнеше уақыттан соң жұмыртқалардан құрттар-личинкалыр пайда болады.осы осы құрттардан нағыз көбелектер өседі. Тұт ағашының жапырақтарымен қоректенетін көбелектер адамға жібек алатын жіңішке жіптерін сыйлайды.</p> <p>Зерттеу жұмысы</p> <p>Қай гүлге қандай көбелектер қонып жүргенін қарау. (көбелектер көбіне өзі түстес гүлдерге құмар болады)</p> <p>Еңбек</p> <p>Гүлзардағы қызылжұлдызды жинау</p> <p>Мақсаты: еңбек ете білу іскерліктерін қалыптастыру, өз беттерінше тазалық жүргізуге деген құштарлықтарын ояту.</p>	<p align="center">Мамыр</p> <p align="center">Серуен-Бақылау №16</p> <p align="center">Бақылау: Гүлзарды бақылау</p> <p>Мақсаты: Көктемгі гүлзар туралы түсініктерін кеңейту; Өсімдіктерді күту, суғару іскерліктерін тиянақтау; Табиғатты сүюге, әсемдігін сезінуге тәрбиелеу.</p> <p align="center">Бақылау барысы</p> <p>Тәрбиеші сұрақтар қойып, әңгімелесу жүргізеді</p> <p>Қандай үй гүлдерін білесіңдер? Қандай дала гүлдерін білесіңдер? Олардың қандай айырмашылығы бар? Сендерге қандай гүлдер ұнайды? Неге? Сендердің үйлерінде гүл бар ма? Қандай? Оларды қалай күтесіңдер? Гүлді отырғызбас бұрын не істеу керек? Біздің гүлзарға отырғызға арнап топта өсіріп жатырған гүлдеріміз қалай аталады? Гүлдер жақсы өсіп, гүлдеуі үшін не істеуіміз керек? Осы кезде бізге гүлді неге аулаға отырғызға болмайды? Неге кейбір гүлдер көпжылдық, кейбіл гүлдер бір жылдық деп аталады? Еңбек Гүл егетін алаңда жұмыс (тазалау, қопсыту).</p> <p>Мақсаты: Бірлесе жұмыс істей білу іскерліктерін тиянақтау; Гүлдердің өсуі туралы білімдерін қалыптастыру.</p>	<p align="center">Мамыр</p> <p align="center">Серуен-Бақылау №16</p> <p align="center">Бақылау: Гүлзарды бақылау</p> <p>Мақсаты: Көктемгі гүлзар туралы түсініктерін кеңейту; Өсімдіктерді күту, суғару іскерліктерін тиянақтау; Табиғатты сүюге, әсемдігін сезінуге тәрбиелеу.</p> <p align="center">Бақылау барысы</p> <p>Тәрбиеші сұрақтар қойып, әңгімелесу жүргізеді</p> <p>Қандай үй гүлдерін білесіңдер? Қандай дала гүлдерін білесіңдер? Олардың қандай айырмашылығы бар? Сендерге қандай гүлдер ұнайды? Неге? Сендердің үйлерінде гүл бар ма? Қандай? Оларды қалай күтесіңдер? Гүлді отырғызбас бұрын не істеу керек? Біздің гүлзарға отырғызға арнап топта өсіріп жатырған гүлдеріміз қалай аталады? Гүлдер жақсы өсіп, гүлдеуі үшін не істеуіміз керек? Осы кезде бізге гүлді неге аулаға отырғызға болмайды? Неге кейбір гүлдер көпжылдық, кейбіл гүлдер бір жылдық деп аталады? Еңбек Гүл егетін алаңда жұмыс (тазалау, қопсыту).</p> <p>Мақсаты: Бірлесе жұмыс істей білу іскерліктерін тиянақтау; Гүлдердің өсуі туралы білімдерін қалыптастыру.</p>	<p align="center">Мамыр</p> <p align="center">Серуен-Бақылау №17</p> <p align="center">Бақылау: Көбелектерді бақылау.</p> <p>Мақсаты: - көбелектер туралы білімдерін молайту: пайда болуы, көбеюі, құрлысы, пайдасы; -барлық тірі табиғатқа қамқорлықпен карауға тәрбиелеу.</p> <p align="center">Бақылау барысы</p> <p align="center">Көркем сөз «Қызыл-жасыл көбелек» Ш. Мұхаметжанов</p> <p>Дала қандай керемет, Койның гүлге толады. Қызыл-жасыл көбелек, Бір ұшып, бір қонады. Қанша қусаң көбелек, Қанаты бір талмайды. Соныменен не керек, Ақыры ұстай алмайсың.</p> <p>Жазда, жасыл алқапта, гүлдер басында әдемі көбелектер ұшып жүреді. Олар сондай әдемі, түрлі-түсті.</p> <p>Ертеде Римде адамдар көбелектерді өсімдіктер гүлінен пайда болған дегенге сенген</p> <p>Көбелектің екі жұп қанаты бар. Олар майда қабыршақпен көмкерілген. Сондықтан да оларды қабыршақ қанаттылар деп атайды. Көделектің денесі қабыршақпен және майда шаштармен көмкерілген. Олардың қысқа мұрттары мен үлкен көздері бар. Гүлден гүлге қонып көбелектер шырын жинайды және оларды тозаңдандарады. Жазда ұрғашы көбелектер жер қыртысына жұмыртқаларын жинайды. Бірнеше уақыттан соң жұмыртқалардан құрттар-личинкалыр пайда болады.осы осы құрттардан нағыз көбелектер өседі. Тұт ағашының жапырақтарымен қоректенетін көбелектер адамға жібек алатын жіңішке жіптерін сыйлайды.</p> <p>Зерттеу жұмысы</p> <p>Қай гүлге қандай көбелектер қонып жүргенін қарау. (көбелектер көбіне өзі түстес гүлдерге құмар болады)</p> <p>Еңбек</p> <p>Гүлзардағы қызылжұлдызды жинау</p> <p>Мақсаты: еңбек ете білу іскерліктерін қалыптастыру, өз беттерінше тазалық жүргізуге деген құштарлықтарын ояту.</p>	<p align="center">Мамыр</p> <p align="center">Серуен-Бақылау №18</p> <p align="center">Бақылау: Гүлзарды бақылау</p> <p>Мақсаты: Көктемгі гүлзар туралы түсініктерін кеңейту; Өсімдіктерді күту, суғару іскерліктерін тиянақтау; Табиғатты сүюге, әсемдігін сезінуге тәрбиелеу.</p> <p align="center">Бақылау барысы</p> <p>Тәрбиеші сұрақтар қойып, әңгімелесу жүргізеді</p> <p>Қандай үй гүлдерін білесіңдер? Қандай дала гүлдерін білесіңдер? Олардың қандай айырмашылығы бар? Сендерге қандай гүлдер ұнайды? Неге? Сендердің үйлерінде гүл бар ма? Қандай? Оларды қалай күтесіңдер? Гүлді отырғызбас бұрын не істеу керек? Біздің гүлзарға отырғызға арнап топта өсіріп жатырған гүлдеріміз қалай аталады? Гүлдер жақсы өсіп, гүлдеуі үшін не істеуіміз керек? Осы кезде бізге гүлді неге аулаға отырғызға болмайды? Неге кейбір гүлдер көпжылдық, кейбіл гүлдер бір жылдық деп аталады? Еңбек Гүл егетін алаңда жұмыс (тазалау, қопсыту).</p> <p>Мақсаты: Бірлесе жұмыс істей білу іскерліктерін тиянақтау; Гүлдердің өсуі туралы білімдерін қалыптастыру.</p>

Серуеннен оралу	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру
Балалармен жеке жұмыс	Әнуар және Айшамен «Менің Қазақстаным» туралы әңгімелесу.	Жібекке пішіндерді салыстыра білуге үйрету. Дидактикалық ойын: «Атын атап бер» Мақсаты: Пішіндердің түстерін атайды сипау арқылы сипаттайды.	Жасминге отан туралы сурет бойынша әңгіме құрастыруға үйрету..	Жанеркемнен ҚР мемлекеттік рәміздерін сұрау.	Жанайымға достарымен ойыншықты бірге ойнау керектігін түсіндіру. Достық қарым-қатынасқа үйрету.
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітап-тарды қарау және басқалар)	Қимылды ойын: «Аюлар мен аралар». Мақсаты: тәрбиеші белгісі бойынша жүкіруге, өрмелеуге жаттықтыру. Жаттығу ойыны: «Кеглиді құлат». Мақсаты: Дәлден тигізе білуге жаттықтыру	Қимылды ойын «Қай топ тез жиналады?». Мақсаты: жүкіруге жаттықтыру. Жаттығу ойыны «Құлап қалма». Мақсаты: бөрене үстімен жүруге жаттықтыру. Мақал-мәтел: - Әр гүлдің иісі әр басқа. •Гүл-араға, бал-балаға. •Қызыл гүл көзге алыстан шалынар.	Қимылды ойын «Қай топ тез жиналады?». Мақсаты: жүкіруге жаттықтыру. Жаттығу ойыны «Құлап қалма». Мақсаты: бөрене үстімен жүруге жаттықтыру. Мақал-мәтел: - Әр гүлдің иісі әр басқа. •Гүл-араға, бал-балаға. •Қызыл гүл көзге алыстан шалынар.	Қимылды ойын: «Аюлар мен аралар». Мақсаты: тәрбиеші белгісі бойынша жүкіруге, өрмелеуге жаттықтыру. Жаттығу ойыны: «Кеглиді құлат». Мақсаты: Дәлден тигізе білуге жаттықтыру	Қимылды ойын «Қай топ тез жиналады?». Мақсаты: жүкіруге жаттықтыру. Жаттығу ойыны «Құлап қалма». Мақсаты: бөрене үстімен жүруге жаттықтыру. Мақал-мәтел: - Әр гүлдің иісі әр басқа. •Гүл-араға, бал-балаға. Қызыл гүл көзге алыстан шалынар
Балалардың үйге қайтуы	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - үйдегі жағдайда балаңыз өзіне -өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Ы.Алтынсарин атындағы орта мектебі»МДШО МКМ

Топ: Мектепалды даярлық

Топ жетекшісі: Есенкелді Қаракөз Есенкелдіқызы

Балалардың жасы: 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі :29 – 31 мамыр 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 29-мамыр	Сейсенбі 30-мамыр	Сәрсенбі 31-мамыр	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретінізді сездіріңіз.		
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	«Мен кімін?».Фотосуретте бейнеленген уреттерді атау	Әңгімелесу.Өздерің қандай екенін әңгімелеп беру	Сурет салу.Өздерінің суретін салу		
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 15				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҮІӨ)	«Жел соғып тұр» Мақсаты: Кез – келген жағдайларда қатты немесе ақырын дауысты қолдана білуді дамыту	«Кел, ойнайық!» Мақсаты: Қатты дауысты пайдалана білуді шынықтыру	«Қатты – ақырын» Мақсаты: Дауыс күшін алмастыра білуге үйрету: біресе қатты, біресе жай.		
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҮІӨ	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				
	1.Сөйлеуді дамыту Ж.Смаков Қоңырау өлеңі	1.Қоршаған ортамен танысу	1.Сауат ашу негіздері «Кім		

<p>Дың-дың-қоңыраумын, Дың-дың-соғыламын. Дың-дың-қағыламын, Мектептен табыламын. Н мен ң дыбыстарының айтылуы. Ян-ян-ян-жүгіріп жүр қоян. Ың-ың-ың-әп-әдемі қайың. М.Әлімбаев Асфальттағы суреттер Мынау-биік кезең, Сен көрмеген бір тау. Көкпеңбегі-өзен,Ал жасылы-бұл бақ. Өтсең асфальт жолмен, Түрлі-түсті бормен Қызығардай көрген Сурет салған ол-мен! Сергіту жаттығулары. М.Әлімбаев Он саусақ. Жаңылтпаш.Шапсаң,шапшаң, Бұрқырайды шаң.</p>	<p>«НЕ БОЛАР ЕДІ? ...» дидактикалық ойынын ойнауға шақырады. Мақсаттары: өзінің табиғатқа қатысты іс-әрекетінің салдарын түйсінуге үйрету.Тәрбиеші балаларға талқылайтын мысал ұсынады. Нәтижесінде балалар әр нәрсенің шегі барын түсініп, табиғатты аялау керек деген қорытынды жасайды. Мысалы: «Егер гүлді жұлып алса не болады? Көбелектерді құртып жіберсе не болар еді?» деген сынды сұрақтар қояды. Сенің алдағы жазды қалай өткізгің келеді?Балаларды мақтап, ынталандырады. «Шығармашылық ағашы» рефлексивтік жаттығуларын жасауға шақырады.</p>	<p>зейінді?» ойыны Мақсаты: дауысты, дауыссыз дыбыстарды ажырата білуге үйрету. Балалардың байқағыштық қасиеттерін дамыту. Көрнекілігі: әртүрлі суреттер, текшелер. Ойын шарты: тәрбиеші балаларға әртүрлі суреттер, ойыншықтар көрсетеді. Егер сол суреттің басындағы дыбыс дауысты болса, балалар қызыл текшені, дауыссыз болса, көк текшені көтереді. Тәрбиеші балалардың іс-әрекетін мұқият бақылап, қателеспеген, ойынға белсене қатысқан балаларға жалауша, жұлдызша, не асықтар үлестіріп отырады. Сабақтың соңында берілген заттар саналып, жеңімпаз белгіленеді. «Буынға буын қос» ойыны Мақсаты: берілген буынға әріп қоса</p>		
--	--	---	--	--

отырып жаңа сөз
ойлап табу.
Сөздік қорын
молайту, олардың
алған білімін бекіту.
Балалардың сауат
ашуға деген
қызығушылығын
қалыптастыру

Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар «Күн мен жаңбыр»

Тынымсыз Тіл туралы ертегі жаттығулары:
Шегіртке.

Ш-ш-ш-шегірткемін ш-ш-ш-шырылдақ,
Ән саламын ш-шырылдап:
-ш-ш-ш-ш-ш
Жоқ тұрақты мекенім,
Ш-ш-ш-шөпті қорек етемін.
-ш-ш-ш-ш-ш
(Шегіртке болып «ш»дыбысын айтып көр.)

Қоңыз.
Тым қағулы кескіні,
Жақтырмаймын ешкімді,
Үлкен кара қоңыздың
Дауысы алыстан естілді:
-ж-ж-ж-ж-ж
Мұндай сұмдық бола ма?
Келе салып сонауға
Гүжілдеді: «Бұл ж-ж-ж-жерге
Енді қайтіп ж-ж-ж-жолама!»
-ж-ж-ж-ж-ж
Кәбелек пен инелік
Қалды тіптен именіп.
Мұңды әуен басталды
Шегірткеміз күйзеліп:
-ш-ш-ш-ш

Бзылдады ара да:
-3-3-3-3-3
Бзылдады маса да:
-3-3-3-3-3
Ал өрмекші үн түнсіз
Жасырынды тасаға
«Тыныштықты бүгінгі
Келді дағы бүлдірді»-
Деп қоңызға құмырсқа
Өз ренішін білдірді.
Ал қоңызға бәрібір,
Айтатыны: «Ары ж-ж-жүр!»

Жанында еш досы жоқ,
Гүж-гүж етіп әлі жүр.
(Балақай, ойыншық жәндіктермен үстел театрын жасап ойнауға
болады. Әр жәндіктің сөзін айтып болған соң, оның дыбысын
салуды ұмытпа)

Ойын: «Күн мен жаңбыр»

Мақсаты: Балалардың есте сақтау қабілеті, бақылағыштығы жақсарады.

Ойынның шарты: Балалардың алаңның бір шетінен немесе бөлменің қабырғасынан біразырақ жерге қойылған орындықтардың артында тізерлеп отырады да «терезеге» (орындықтың арқасындағы тесікке) қарайды.

Ұсыныс: Тәрбиеші: «Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады», - дейді. Балалар бүкіл алаңда жүгіріп жүр. «Жанбыр! Тез үйге жүріндер!» деген сигналды естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп, орындықтардың артына отырады. Тәрбиеші қайтадан: «Күн шықты! Барындар, серуендендер», - дейді «терезеге» (орындықтың арқасындағы тесікке) қарайды.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

2.Математика негіздері

«Жиынтықтарға бөлу»

Ойынның мақсаты: заттарды жиынтықтарға бөлу іскерлігін қалыптастыру, командалар бойынша жұмыс істеу іскерлігін дамыту. Командалар бойынша жұмыс істеу. Тәбиеші әр командаға киімдердің суреттерін, екінші командаға ыдыстардың суреттерін береді. Балалар суреттерді жиынтықтарға бөлуі және қандай белгі бойынша бөлгендерін айтып берулері керек. Мысалы: түсі бойынша, неге арналғаны бойынша. Қайсы команда бөлу нұсқаларын көп ұсынса, сол жеңеді.

«Ертегі елінің картасын құрастыр»

Ойынның мақсаты: кеңістіктік түсініктерді дамыту; заттардың орналасқан жерін ауызша нұсқаулар бойынша іскерлігін қалыптастыру. Магнитті тақтаға Ертегілер елінің картасы; соқпақтар, ағаштар, гүлдер т.б. Балаларға жекелеген нысандар таратылады. Ханшайымның сарайы картаның ортасында орналасқан; күзетшінің үйшігі-сарайдың арт жағында, субұрқақ-үлкен ағаш пен кішкентай ағаштың ортасында, т.с.с. Графикалық диктант Мақсаты: қозғалыс бағыты көрсеткіштерінің көмегімен графикалық бейнелер құрастыру және оларды оқу іскерлігін дамыту.

2.Қазақ тілі

Сурет бойынша жұмыс. Алақай жаз келді! Қима материалмен жұмыс. Жазда не болды? Жазда ыстық болады. Жазда гүлдер көп. Жазда жидектер піседі. Жазда кемпірқосақ болады. Шағын құру. Ойын Ғажайып дөңгелек. Дөңгелек бөліктеріндегі түстерді көрсетіп, сұрақтар қою. Көрсеткен түске сәйкес балалар жыл мезгілін аққыс, сары-күз, қызыл-жаз, жасыл-көктем айларын айтады. Жыл мезгілінің ерекшеліктерін айтады. Дидактикалық ойын; Аудармашы. Сөздік ойын; Сұраққа жауап бер. Доппен.

2. Математика негіздері Дидактикалық ойын «Ошаған»

Мақсаты: білімдерін бекіту, қимыл-қозғалыс белсенділігін дамыту. Тәрбиеші 9 баланы шақырып, әрқайсысына 1-ден 3-ке дейін сандар бар карточканы беру. Балалар ошағанның тікенігін бейнелеп, бөлме ішінде ұшып жүреді және қолдарын жоғары көтеріп, өздеріне берілген санды көрсетіп ұстайды. Тәрбиеші Жел дегенде тікеніктер жұптарымен жабыса бастайды: 1 мен 1, 2 мен 2, 3 пен 3, яғни балалар дәл өзінікіндей сан ұстаған сыңарын тауып алуға және қолдарынан ұстауға тиіс. Сыңарын таба алмаған балалар ойыннан шығады. Ойында бәрінен де ұзақ қалған бала жеңеді.

Үзіліс:

Еліктеу ойындары:

“Кім жақсы айтады”

Р-р-р-р-р

Ы-ы-ы-ы-ы

Гүлдерді иіскейік. Балалар, біз өзімізді гүлдер бағында жүрміз деп елестетейік. Гүлдер әдемі және хош иісті болады. Кәне, гүлдерді иіскеп көрейікші. Жаттығу 2-3 рет қайталанады.

Ойын: «Өзен»

Кішкене өзен арқылы.

Мақсаты: балаларды ұйымшылдыққа тәрбиелейді. Бірі бәрі үшін, Бәрі бір үшін. Сезімін қалыптастырады және достыққа тәрбиелейді.

Көрнекіліктер: тақтай, жіп.

Шарты: Тәрбиеші екі сызқ сызады да (үйдің ішінде жіпті пайдалануға болады) балаларға: мынау – «өзен», - дейді; оның үстіне тақтайдан көпір (ұзындығы 2-3м, ені 25-30см) салады да балаларға: «Көпір арқылы жүруді үйренейік», - деп ұсынады. Балалардың бір-біріне соқтығыспай тек тақтайдың үстімен ғана жүруін бақылай отырып, тәрбиеші балаларға суға құлап кетпеуі үшін жай жүру керек деп ескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп өтеді.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

3.Сауат ашу негіздері «Сықырлы сандық» ойыны
Мақсаты: балалардың сөздік қорын, фонематикалық есту қабілетін және логикалық ойлауын дамыту, ептілік пен тез әрекет етуге үйрету.
Шарты: сықырлы сандықтың ішінен дөңгелекшелерді алып, онда бейнеленген суретті атап, ондағы басқы және соңғы дыбысты атап, соңғы дыбыстан басталатындай етіп сөздерді ретімен орналастырып, дөңгелектерді ретімен бір-біріне байлау.
«Кім тапқыр?» ойыны
Мақсаты: берілген дыбыстың орныны таба білуге машықтандыру. Ойын барысында балалары зейінді болуға дағдыландыру. Түстерді тез айырып, жылдамдыққа, тапқырлыққа баулу.

3.Көркем әдебиет
 Балаларға ертегі туралы өлең оқиды.
 Кел, көрейік ертегі,
 Қызық сырын шертеді.
 – Балалар, біз қандай ертегілерді білеміз?
 – Ертегіде кейіпкерлердің мінез-құлқын салыстырады, сипаттайды. Ертегіні ойдан, қиялдан шығарады. Ертегі біздің қиялымызға қанат бітіретін қызықты әлем. Ертегі сендерді жамандықтан аулақ болуға, жақсылық жасауға, адамгершілікке жетелейді. Ертегі кейіпкерлерінің өзіне тән мінез-құлқы болады (ашулы, қатал, мейірімді, адал, қайырымды). Ертегілер еліндегі кейіпкерлерді есімізге түсірейік. – Сен қандай кейіпкерлерді ашулы деп елестетесің?

3. Қазақ тілі
«Сандық» ойыны. Сандықта түрлі түсті асықтар. Балалар кезекпен асықты алады, түсін айтып, сәйкес қағазды көрсетеді. Әр түсте әртүрлі тапсырмалар. Балалар 3 топқа бөлінеді. Түрлі-түсті қима қағаздарды тарату. Балалар оларды түстеріне сәйкес біріктіреді. Қызыл түс. Жаңылтпаш жарысы.
 Жасыл түс. Мақал мәтел жарысы.
 Сары түс. Ертегі жарысы.

Достық қарым-қатынасты тәрбиелеу.
Көрнекілігі: берілген дыбысқа арналып салынған түрлі түсті суреттер, ойыншықтар, жалаулар.

Ойын шарты: берілген дыбыстың сөздің басында, ортасында, соңында келетіндігін айтады. Балалар зейін қойып тыңдап, егер өтілген дыбыс сөздің басында болса, көк жалаушаны, соңында болса, қызыл түсті жалаушаны жоғары көтереді.

Мысалы: Самат, сағыз, тіс, сиыр, қасық, сабын, тас. Басқа дыбыстарға да осылайша

(Қасқыр, арыстан)

– Мейірімді, адал кейіпкерлерді ата.

(Қоян, әтеш, шаруа)

Дидактикалық ойын:

«Бұл қай ертегі?»

Ойын шарты: Таныс ертегінің кейіпкерлерін тану, қимыл-қозғалысын айту. Сиқырлы қоржынға ертегі кейіпкерлеріне ұқсас ойыншықтар салынады. Педагогтің ұсынысымен бір бала шығып, қоржын ішінен бір ойыншықты алады, оны сипаттайды.

– Бұл қандай жануар?

– Қандай ертегіде кездеседі?

Үзіліс:

«Гүлдерді күтеміз» ойыны

Мақсаты: балалардың табиғатты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, яғни суару, қопсыту дағдыларын қалыптастыру. Гүлдердің түрлерін (көпжылдық, біржылдық, пияз тұқымдас, шөптекті, тұқымдас гүлдерді) ажырата білуге үйрету. Гүлдер сұлулық белгісі екенін, оларды күтіп-баптап, қамқорлыққа алу керектігін түсінеді.

Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу, дала гүлдерін газонның қасына іліп, ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою, суреттер бойынша әнгімелету.

Қимылды ойын: «Ту».

Мақсаты: Топтағы қарым-қатынасты нығайту.

Ойынның шарты: Балалар 3-4 топқа бөлінеді. Әр топтың ортасында 1 бала ту ұстап тұрады. Тәрбиешінің бұйрығы бойынша ойыншылар жан-жаққа жүгіріп, көздерін жұмып тұрады. Тәрбиешінің бұйрығы бойынша ту ұстаған балалар орындарын ауыстырады. Тәрбиеші «Өз туларыңды табындар» дегенде ойыншылар өз туларына қарай жүгіреді. Қай топ тез жиналады, сол топ жеңеді. (Тулардың түстері әр түрлі болу керек)

Қимылды ойын:

«Шұңқырдағы қасқырлар»

Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу.

Ойынның шарты: Алаңның ортасында ұзын шұңқыр салынады. (1-1,5 метр) Шұңқырдың ортасында екі қасқыр тұрады. Қалған ойыншылар ешкі болады. Ешкілер алаңның бір жақ шетінде үйлерінде тұрады. Тәрбиешінің бұйрығы бойынша ешкілер үйлерінен шығып, шұңқырдан секіріп өтіп, жайылымға барады. Қасқырлар шұңқырдан шықпай ешкілерді ұстап алу керек.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

4. Дене шынықтыру

№1 жаттығулар кешені

«Қасқыр мен лақтар»

Алдымен «қасқыр» болып

4. Музыка

Музыкалық-ырғақтық қимылдар:

Музыкалық-ырғақтық

4. Дене шынықтыру

«Қолдары жоғары» Б.қ. – қолдарын беліне қою. 1 – қолдарын желкесіне қою, оң (сол) аяқтарын артқа аяқ

<p>ойнайтын ойыншы таңдалады.</p> <p>Қалған ойыншылар «лақтар» болып ойнайды. Лақтар залдың бір шетінде орналасады, ал залдың ортасында қасқыр орналасады.</p> <p>Ойнаушылар үйлерінде тұрып:</p> <p>Байламаса көкем кеп» – деген сөздерден кейін дүрсілдей жүгіріп «қасқырлар» жаққа беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырлар ұсталмаған балалардан сайланады.</p> <p>Осылайша ойын жалғасады.</p> <p>«Қарлығаш»</p> <p>Залда ойыншылар саны бойынша шеңберлер қойылады, олар – қарлығаштардың ұялары. Қарлығаштар болып ойнайтын ойыншылар залды шарлап жүгіріп, қанаттарын қағып жүреді. «Қарлығаш, қарлығаш, қарлығаш – біздің үйге ұшып кел!» пәрмені бойынша олар тез орын алуға тырысуы керек.</p>	<p>қимылдар: «Гүлдер вальсі» (П. Чайковский, ұнтаспада). Ұлдар қыздарды әдеппен биге шақырады. Бір қадам алға, бір қадам артқа орын ауыстыру, айналу, ұлдар отырып, қыздар ұлдарды айналады, би соңында ұлдар қыздарды орындарына отырғызып, өздері жанына жайғасады. Тәрбиеші балалармен балабақша және мектеп туралы әңгіме өткізеді. Балалар сүйікті балабақшасы туралы тақпақтар айтады.</p> <p>Музыка тыңдау: «Сәби қуанышы» (Е. Құсайынов). Музыка тындап, қандай көңіл күйде орындалғанын, жылдамдығы қалай екенін сұрау. «Сендерге жақсы көңіл сыйлады ма?» – деп сауал қою. Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап алып, әуенді таза айтуға ұмтылу.</p> <p>Әннің көңіл күйі қандай?</p> <p>Балаларға қайталап, қосылып айтуға үйретеді.</p> <p>«Балдырғандар әні» (Г. Жотаева), «Балаларды қорғаймыз» (А. Досмағанбет) әндерін еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу.</p> <p>Билер: Биді балалардың қалауынша қайталау.</p> <p>Ойындар, хороводтар: «Кім мектепке тез жиналады». Балалардың жылдамдығын, ептілігін тексеру. Ойынға екі бала шығып, мектеп құралдарын біртіндеп портфельге жинайды. Кім бұрын жинаса, сол жеңіске жетеді.</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау: «Тамшылар» румын халық әні (өңдеген Т. Попатенко). Тәрбиеші шығарманы орындап, балалардан музыка</p>	<p>басымен басып тұру; 2 – бастапқы қалыпқа келу (8рет). «Еңкею» Б.қ. – аяқтарын иықтарының еніне, қолдарын беліне қояды. 1 – қолдарын екі жаққа созады; 2 – оң (сол) аяқтарына қарай кезек еңкею; 3 – денені қайта түзеп, қолдарын екі жаққа созу; 4 – б.к. (8 рет).</p> <p>«Бұрылу» Б.к. – аяқтарын иықтарының еніне, қолдарын желкесіне қояды. 1 – оңға (солға) бұрылу; 2 – б.к. (8 рет). «Отыру» Б.қ. – тізерлеп тұру, қолдарын денесінің бойымен екі жаққа ұстау. 1-2 – оңға (солға) отырып-тұру, қолдарын жоғары көтеру; б.к. (6 рет). «Қарлығаш» Б.к. – тұру. 1-4 – оң аяғымен тұру, денені алдыға еңкею, оң аяғын түзеп жоғары көтеру (8 рет).</p> <p>«Қорапша» Б.к. – еденге етпетінен жатып, 1 – 4 – аяқтарын жоғары басына тигенше көтеру – 6 рет</p> <p>«Қасқырға қақпан»</p> <p>Ойыншылар екі топқа бөлінеді. Үлкен тобы – «қақпан», кіші тобы – «қасқырлар».</p> <p>«Қақпан» болып тұрғандар бір-бірінің қолдарынан ұстап, тізбек құрып тұрады. Ал «қасқыр» тобындағылар арғы беттегі «қораға» еңбектеп, өтіп кетуге тырысады. Қасқырлар осылай өтіп жатқан кезде бастаушының Қасқыр, қасқыр, келіп көр» деген белгісімен көтерілген қолдар төмен түсіріледі. Ойыншылар жүрелерінен отыра қалады. Сөйтіп «қақпан» жабылады. Іште «қақпан» тобына қосылады да, «қасқырлар» азая береді. Ойын қайталанып жалғаса береді.</p>		
--	---	---	--	--

		ырғағына сәйкес қол соғуды сұрайды. Аспаптарды таратып беріп, орындау ретін түсіндіру.			
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.		
Серуен	<p align="center">Мамыр</p> <p align="center">Серуен-Бақылау №15</p> <p align="center">Бақылау: Көбелектерді бақылау.</p> <p>Мақсаты: - көбелектер туралы білімдерін молайту: пайда болуы, көбеюі, құрлысы, пайдасы; -барлық тірі табиғатқа қамқорлықпен карауға тәрбиелеу.</p> <p align="center">Бақылау барысы</p> <p align="center">Көркем сөз «Қызыл-жасыл көбелек» Ш. Мұхаметжанов</p> <p>Дала қандай керемет, Койның гүлге толады. Қызыл-жасыл көбелек, Бір ұшып, бір қонады. Қанша қусаң көбелек, Қанаты бір тапмайды. Соныменен не керек, Ақыры ұстай алмайсың. Жазда, жасыл алқапта, гүлдер басында әдемі көбелектер ұшып жүреді. Олар сондай әдемі, түрлі-түсті. Ертеде Римде адамдар көбелектерді өсімдіктер гүлінен пайда болған дегенге сенген Көбелектің екі жұп қанаты бар. Олар майда қабыршақпен көмкерілген. Сондықтан да оларды қабыршақ қанаттылар деп атайды. Көделектің денесі қабыршақпен және майда шаштармен көмкерілген. Олардың қысқа мұрттары мен үлкен көздері бар. Гүлден гүлге қонып көбелектер шырын жинайды және оларды тозандандарады. Жазда ұрғашы көбелектер жер қыртысына жұмыртқаларын жинайды. Бірнеше уақыттан соң жұмыртқалардан құрттар-личинкалыр пайда болады.осы осы құрттардан нағыз көбелектер өседі. Тұт ағашының жапырақтарымен қоректенетін көбелектер адамға жібек алатын жіңішке жіптерін сыйлайды.</p> <p>Зерттеу жұмысы Қай гүлге қандай көбелектер қонып жүргенін қарау. (көбелектер көбіне өзі түстес гүлдерге құмар болады)</p> <p>Еңбек Гүлзардағы қоқыстарды жинау Мақсаты: еңбек ете білу іскерліктерін қалыптастыру, өз беттерінше тазалық жүргізуге деген құштарлықтарын ояту.</p>	<p align="center">Мамыр</p> <p align="center">Серуен-Бақылау №16</p> <p align="center">Бақылау: Гүлзарды бақылау</p> <p>Мақсаты: Көктемгі гүлзар туралы түсініктерін кеңейту; Өсімдіктерді күту, суғару іскерліктерін тиянақтау; Табиғатты сүйеге, әсемдігін сезінуге тәрбиелеу.</p> <p>Бақылау барысы Тәрбиеші сұрақтар қойып, әңгімелесу жүргізеді</p> <p>Қандай үй гүлдерін білесіңдер? Қандай дала гүлдерін білесіңдер? Олардың қандай айырмашылығы бар? Сендерге қандай гүлдер ұнайды? Неге? Сендердің үйлерінде гүл бар ма? Қандай? Оларды қалай күтесіңдер? Гүлді отырғызбас бұрын не істеу керек? Біздің гүлзарға отырғызуға арнап топта өсіріп жатырған гүлдеріміз қалай аталады? Гүлдер жақсы өсіп, гүлдеуі үшін не істеуіміз керек? Осы кезде бізге гүлді неге аулаға отырғызуға болмайды? Неге кейбір гүлдер көпжылдық, кейбіл гүлдер бір жылдық деп аталады? Еңбек Гүл егетін алаңда жұмыс (тазалау, қопсыту). Мақсаты: Бірлесе жұмыс істей білу іскерліктерін тиянақтау; Гүлдердің өсуі туралы білімдерін қалыптастыру.</p>	<p align="center">Мамыр</p> <p align="center">Серуен-Бақылау №16</p> <p align="center">Бақылау: Гүлзарды бақылау</p> <p>Мақсаты: Көктемгі гүлзар туралы түсініктерін кеңейту; Өсімдіктерді күту, суғару іскерліктерін тиянақтау; Табиғатты сүйеге, әсемдігін сезінуге тәрбиелеу.</p> <p>Бақылау барысы Тәрбиеші сұрақтар қойып, әңгімелесу жүргізеді</p> <p>Қандай үй гүлдерін білесіңдер? Қандай дала гүлдерін білесіңдер? Олардың қандай айырмашылығы бар? Сендерге қандай гүлдер ұнайды? Неге? Сендердің үйлерінде гүл бар ма? Қандай? Оларды қалай күтесіңдер? Гүлді отырғызбас бұрын не істеу керек? Біздің гүлзарға отырғызуға арнап топта өсіріп жатырған гүлдеріміз қалай аталады? Гүлдер жақсы өсіп, гүлдеуі үшін не істеуіміз керек? Осы кезде бізге гүлді неге аулаға отырғызуға болмайды? Неге кейбір гүлдер көпжылдық, кейбіл гүлдер бір жылдық деп аталады? Еңбек Гүл егетін алаңда жұмыс (тазалау, қопсыту). Мақсаты: Бірлесе жұмыс істей білу іскерліктерін тиянақтау; Гүлдердің өсуі туралы білімдерін қалыптастыру.</p>		
Серуеннен оралу	Балалардың ұйымшылдықпен топқа	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп		

	оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	шкафтарына орналастыру	шкафтарына орналастыру		
Балалармен жеке жұмыс	Жанаберген Д Ертегідегі дыбыстар мен сөздерді айтуға үйрету.	Жаксылық Сержан құрылыс материалдарынан және ірі конструктор бөлшектерінен (үстел,орындық,) құрастыруға үйрету	Жанаберген Дана Ертегідегі дыбыстар мен сөздерді айтуға үйрету		
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітап-тарды қарау және басқалар)	Қимылды ойын: «Аюлар мен аралар». Мақсаты: тәрбиеші белгісі бойынша жүкіруге, өрмелеуге жаттықтыру. Жаттығу ойыны: «Кеглиді құлат». Мақсаты: Дәлдеп тигізе білуге жаттықтыру	Қимылды ойын «Қай топ тез жиналады?». Мақсаты: жүкіруге жаттықтыру. Жаттығу ойыны «Құлап қалма». Мақсаты: бөрене үстімен жүруге жаттықтыру. Мақал-мәтел: - Әр гүлдің иісі әр басқа. Гүл-араға, бал-балаға. Қызыл гүл көзге алыстан шалынар.	Қимылды ойын «Қай топ тез жиналады?». Мақсаты: жүкіруге жаттықтыру. Жаттығу ойыны «Құлап қалма». Мақсаты: бөрене үстімен жүруге жаттықтыру. Мақал-мәтел: - Әр гүлдің иісі әр басқа. • Гүл-араға, бал-балаға. • Қызыл гүл көзге алыстан шалынар.		
Балалардың үйге қайтуы	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замokсыз, белдеушесіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.